

BWV-1, Wie schön leuchtet der Morgenstern

Wie schön leuchtet der Morgenstern

Jak pięknie nam jutrzeńka lśni

1. Coro, *Corno I/II, Oboe da caccia I/II, Violino concertante I/II, Violino ripieno I/II, Viola, Continuo*

Wie schön leuchtet der Morgenstern
Voll Gnad und Wahrheit von dem Herrn,
Die süße Wurzel Jesse!
Du Sohn David aus Jakobs Stamm,
Mein König und mein Bräutigam,
Hast mir mein Herz besessen,
Lieblich,
Freundlich,
Schön und herrlich, groß und ehrlich, reich von Gaben,
Hoch und sehr prächtig erhaben.

Jak pięknie nam jutrzeńka lśni
Odblaskiem wiecznej, Bożej czci,
Jak cudnie nam jaśniej!
Gałązko, Ty z Jessego pnia,
Dawida Synu, chlubo ma,
Wypełniasz me nadzieje!
Jasny, krasny,
Jesteś wiecznie i serdecznie uwielbiony,
Nad niebiosa wywyższony.

2. Recitativo T, *Continuo*

Du wahrer Gottes und Marien Sohn,
Du König derer Auserwählten,
Wie süß ist uns dies Lebenswort,
Nach dem die ersten Väter schon
So Jahr' als Tage zählten,
Das Gabriel mit Freuden dort
In Bethlehem verheißen!
O Süßigkeit, o Himmelsbrot!
Das weder Grab, Gefahr, noch Tod
Aus unsern Herzen reißen.

Synu Najwyższego i Synu Maryi,
Tyś Twoich wybranych Król!
Jak słodko jest nam przy Twym życia słowie,
Według którego pierwsi ojcowie
Tak lata jak i dni liczyli;
Które Gabriel rozradowany
W Betlejemie zwiastował!
O, słodki chlebie niebios nam dany!
Ni grób, ni lek, ni śmierć, ni ból,
Z serc naszych wydrzeć Cię nie zdoła.

3. Aria S, *Oboe da caccia, Continuo*

Erfüllet, ihr himmlischen göttlichen Flammen,
Die nach euch verlangende gläubige Brust!
Die Seelen empfinden die kräftigsten Triebe
Der brünstigsten Liebe
Und schmecken auf Erden die himmlische Lust.

O śpieszcie niebiańskie i boskie płomienie
Wypełnić pierś moją, co tak pragnie was!
Najgłębsze już czują dusze poruszenie
Serdecznej miłości.
Smakują na ziemi nieba wspaniałości.

4. Recitativo B, *Continuo*

Ein irdscher Glanz, ein leiblich Licht
Rührt meine Seele nicht;
Ein Freudenschein ist mir von Gott entstanden,
Denn ein vollkommnes Gut,
Des Heilands Leib und Blut,
Ist zur Erquickung da.
So muss uns ja
Der überreiche Segen,
Der uns von Ewigkeit bestimmt
Und unser Glaube zu sich nimmt,
Zum Dank und Preis bewegen.

Ziemiński blask i światłość ciała
Nie mają dla duszy mej znaczenia.
Radości promieniem sam Bóg mnie obdziela,
Bo dobra pełnia doskonałą.
Którą jest ciało i krew Zbawiciela,
Jest oto dana dla pokrzepienia.
Musi więc nas, ludzi,
Przeobfite to błogosławieństwo,
Co od wieczności czekało nas w niebie,
I naszą wiarę podnosi do siebie,
Do dziękczynienia wszak pobudzić.

5. Aria T, *Violino concertante I/II, Violino ripieno I/II, Viola, Continuo*

Unser Mund und Ton der Saiten
Sollen dir
Für und für
Dank und Opfer zubereiten.
Herz und Sinnen sind erhoben,
Lebenslang
Mit Gesang,
Großer König, dich zu loben.

Nasze usta i strun granie
Tobie, Boże,
Wciąż w pokorze
Winny nieść podziękowanie.
Serca, zmysły więc wznosimy
I śpiewaniem Ciebie, Panie,
Przez dni wszystkie wciąż chwalimy.

6. Choral, *Corno I e Violino I col Soprano, Corno II, Oboe I e Violino II coll' Alto, Oboe II e Viola col Tenore, Continuo*

Wie bin ich doch so herzlich froh,
Dass mein Schatz ist das A und O,
Der Anfang und das Ende;
Er wird mich doch zu seinem Preis

Z ócz mych płyną radości łzy.
Początkiem, końcem jesteś Ty,
Co trwasz w nieskończoności.
Bo mnie dla swojej chwały On

**Aufnehmen in das Paradeis,
Des klopf ich in die Hände.**

Amen!

Amen!

**Komm, du schöne Freudenkrone, bleib nicht lange,
Deiner wart ich mit Verlangen.**

Do rajy wiedzie przed swój tron,
Więc klaszczę w mej radości.

Amen! Amen!

Przyjdź, radości ma korono, już nie zwlekaj.
Ciebie z utęsknieniem czekam.

BWV-2, Ach Gott/ von Himmel sieh darein

Ach Gott/ von Himmel sieh darein

1. Coro, *Violino I e Trombone I col Soprano, Violino II e Oboe I/II e Trombone II coll' Alto, Viola e Trombone III col Tenore, Trombone IV col Basso, Continuo*

Ach Gott/ von Himmel sieh darein/
Und laß dich des Erbarmen/
Wie wenig find der Heiligen dein/
Verlassen find wir Armen/
Dein Wort man läßt nicht haben wahr/
Der Glaub ist auch verloschen
Gar bei allen Menschenkindern.

2. Recitativo T, Continuo

Sie lehren eitel falsche List,
Was wider Gott und seine Wahrheit ist;
Und was der eigen Witz erdenket,
- O Jammer! der die Kirche schmerzlich kränket -
Das muss anstatt der Bibel stehn.
Der eine wählet dies, der andre das,
Die törichte Vernunft ist ihr Kompass;
Sie gleichen denen Totengräbern
Die, ob sie zwar von außen schön,
Nur Stank und Moder in sich fassen
Und lauter Unflat sehen lassen.

3. Aria A, Violino solo, Continuo

Tilg, o Gott, die Lehren,
So dein Wort verkehren!
Wehre doch der Ketzerei
Und allen Rottengeistern;
Denn sie sprechen ohne Scheu:
Trotz dem, der uns will meistern!

4. Recitativo B, Violino I/II, Viola, Continuo

Die Armen sind verstört,
Ihr seufzend Ach, ihr ängstlich Klagen
Bei soviel Kreuz und Not,
Wodurch die Feinde fromme Seelen plagen,
Dringt in das Gnadenohr des Allerhöchsten ein.
Darum spricht Gott: Ich muss ihr Helfer sein!
Ich hab ihr Flehn erhört,
Der Hilfe Morgenrot,
Der reinen Wahrheit heller Sonnenschein
Soll sie mit neuer Kraft,
Die Trost und Leben schafft,
Erquicken und erfreun.
Ich will mich ihrer Not erbarmen,
Mein heilsam Wort soll sein die Kraft der Armen.

5. Aria T, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo

Durchs Feuer wird das Silber rein,
Durchs Kreuz das Wort bewährt erfunden.
Drum soll ein Christ zu allen Stunden
Im Kreuz und Not geduldig sein.

6. Choral, *Violino I e Oboe I/II e Trombone I col Soprano, Violino II e Trombone II coll' Alto, Viola e Trombone III col Tenore, Trombone IV col Basso, Continuo*

Das wolftu Gott bewahren rein
Für diefem argen Gfchlechte.

Ach, Boże, spojrzysz z nieba już

Ach, Boże, spojrzysz z nieba już
I zmiłuj się nad nami!
Tak mało jest Twych wiernych dusz,
Jesteśmy niemal sami;
Bo słowo twe nieprawdą zwa
I całkiem już bez wiary są
Synowie świata tego.

Nauka ich to fałsz i błąd,
I Bożej Prawdy zaprzeczenie.
Ich własne myśli, chytry sąd
- O, ileż biedy płynie stąd! -
Są im jak Biblii objawienie.
Ten mówi tak, ów w inną ciągnie stronę,
Bo rozum głupi jest im kompasem,
I są jak groby pobielane,
Co chociaż z wierzchu ładne czasem,
Smród i zgniliznę zawierają,
Wewnątrz plugastwo tylko mają.

Naukę zetrzyj Twym ramieniem.
Która jest stów Twych zaprzeczeniem.
Broń nas przed heretykami,
Broń nas przed obłudnikami.
Bo bez wstydu mówią oni:
Precz z tym, kto nam czegoś broni!

Zmieszany jest lud ubogi.
Westchnienia, skargi pełne trwogi
Przez liczne cierpienia i katusze,
Którymi wrogowie męczą wierne dusze.
Posłuch znajdują w uszach Najwyższego.
Dlatego Bóg powiada: Będę obrońcą ludu mego!
Wysłucham błagania jego.
Jutrzenka pomocy,
Prawdy słoneczny blask po kłamstwa ciemnej
nocy
Będzie ich z siłą nową,
Co pocieszenie niesie z mocą,
Ożywiać i radować.
Nad ich niedolą pragnę się zmiłować.
Tak me zbawienne Słowo
Siłą ich i pomocą.

W ogniu oczyszcza się srebrny kruszec,
Przez krzyż umacnia się Słowo Boże.

Stąd chrześcijanin ma w pokorze
Cierpliwie znieść takie katusze.

O Boże, Słowa Twego strzeż
Przed chytrym tym plemieniem

Und laß uns dir befohlen seyn/
Daß sich in uns nicht flechte./
Der gottloß Hauff sich umher find/
Wo diefe lofe Leute find/
In deinem Volck erhaben.

I nas też w swą opiekę bierz
Przed jego zaczepieniem.
Bezbożnik wzdęty w pysze swej
Wnet nad złym tłumem wodzi rej
A potem nas chce zgnębić.

BWV-3, Ach GOTT ! wie manches Hertzeleid

Ach GOTT ! wie manches Hertzeleid

1. Coro, *Oboe d'amore I/II e Trombone col Basso, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ach GOTT ! wie manches Hertzeleid be-
gegnet mir zu dieser Zeit ? der schmähle
Weg ist Trübsalsvoll / den ich zum Himmel
wandern soll.

2. Recitativo (e Choral) T A S B, *Continuo*

Wie schwerlich lässt sich Fleisch und Blut

Tenor

So nur nach Irdischem und Eitlem trachtet
Und weder Gott noch Himmel achtet,

Zwingen zu dem ewigen Gut!

Alt

Da du, o Jesu, nun mein alles bist,
Und doch mein Fleisch so widerspenstig ist.

Wo soll ich mich denn wenden hin?

Sopran

Das Fleisch ist schwach, doch will der Geist;
So hilf du mir, der du mein Herze weißt.

Zu dir, o Jesu, steht mein Sinn.

Bass

Wer deinem Rat und deiner Hilfe traut,
Der hat wohl nie auf falschen Grund gebaut,
Da du der ganzen Welt zum Trost gekommen,
Und unser Fleisch an dich genommen,
So rettet uns dein Sterben
Vom endlichen Verderben.
Drum schmecke doch ein gläubiges Gemüte
Des Heilands Freundlichkeit und Güte.

3. Aria B, *Continuo*

Empfind ich Höllenangst und Pein,
Doch muss beständig in dem Herzen
Ein rechter Freudenhimmel sein.

Ich darf nur Jesu Namen nennen,
Der kann auch unermessne Schmerzen
Als einen leichten Nebel trennen.

4. Recitativo T, *Continuo*

Es mag mir Leib und Geist verschmachten,
Bist du, o Jesu, mein
Und ich bin dein,
Will ichs nicht achten.
Dein treuer Mund
Und dein unendlich Lieben,
Das unverändert stets geblieben,
Erhält mir noch den ersten Bund,
Der meine Brust mit Freudigkeit erfüllet
Und auch des Todes Furcht, des Grabes Schrecken stillt.
Fällt Not und Mangel gleich von allen Seiten ein,
Mein Jesus wird mein Schatz und Reichtum sein.

5. Aria (Duetto) S A, *Oboe d'amore I/II e Violino I all' unisono, Continuo*

Wenn Sorgen auf mich dringen,
Will ich in Freudigkeit
Zu meinem Jesu singen.

Boże, jak cierpi serce me (1)

Boże, jak cierpi serce me,
Ile dziś zła spotyka mnie!
Wśród żalu ścieżka wije się,
Którą do nieba kroczyć chcę.

Jak trudne to, by ciało mdle

Tenor

Co za ziemskimi próżności gonić ma w zwyczaj, u,
I ani Boga nie pomni ani Jego raj.

Ku Tobie chciało zwrócić się.

Alt

Gdyż Tyś, o Jezu, wszystkim moim wszak.
Lecz ciało me oporne tak.

Dokądże się wiec zwrócić mam?

Sopran

Lecz duch jest ochoczy, chociaż ciało mdle,
Więc Ty mi pomóż, bo znasz serce me.

Przy Tobie, Jezu, sercem trwam.

Bas

Ten, kto Twej pomocy patrzy i Twej ufa radzie.
Na pewnym gruncie swój fundament kładzie.
Ty światu pocieszenie dałeś,
I ciało nasze przyjąć chciałeś.
Tak oto Twoje umieranie
Ratuje nas od zguby, Panie.
Niech więc smakuje serce pełne wiary,
Jak słodkie Twojej dobroci dary.

I nawet, gdy lęk śmiertelny czuję,
To w sercu moim przecież stale
Niebiańską radość zachowuję.

Gdy modłę się w Pana imieniu,
On bóle moje, moje żale
Jak mgłę rozpędza w oka mgnieniu.

Choćby się przerwać miała życia mego nieć,
Gdy Tyś, Jezu, mój,
A jam jest Twój,
To nie ma już znaczenia nic.
Twe usta wierne,
Twe serce miłosierne,
Które niezmiennie mnie miłuje,
Pierwsze Twe przymierze dla mnie zachowuje.
Przez nie znów radość odczuwać mogę.
Ono ucisza wielką śmierci trwoję.
Choćby się bieda czała wszędzie,
To Jezus mój mym skarbem będzie.

Kiedy cierpienie mi się dłuży,
Wtedy radości pragnę pieśń
Mojemu Jezusowi nieść.

Mein Kreuz hilft Jesus tragen,
Drum will ich gläubig sagen:
Es dient zum besten allezeit.

Jezus mój krzyż mi nieść pomaga,
Dlatego w wierze tak powiadam:
To wszystko wszak dobremu służy.

6. Choral, *Violino I e Corno e Oboe d'amore I/II col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Erhalt mein Herz im Glauben rein,
So leb und sterb ich dir allein.
Jesu, mein Trost, hör mein Begier,
O mein Heiland, wär ich bei dir.**

**Niech w wierze trwa więc serce me.
Dla Ciebie żyć i umrzeć chcę.
Ach, Jezu, me błagania słysz!
Chcę odejść stąd, do Ciebie wzwyż.**

BWV-4, Christ lag in Todesbanden

Christ lag in Todesbanden

Leży Chrystus w śmierci pętach

1. Sinfonia, *Violino I/II, Viola I/II, Continuo*

2. Coro Versus 1 S A T B, *Violino I/II, Viola I/II, Cornetto col Soprano, Trombone I coll' Alto, Trombone II col Tenore, Trombone III col Basso, Continuo*

Christ lag in Todesbanden
Für unsre Sünd gegeben,
Er ist wieder erstanden
Und hat uns bracht das Leben;
Des wir sollen fröhlich sein,
Gott loben und ihm dankbar sein
Und singen halleluja,
Halleluja!

Leży Chrystus w śmierci pętach
Za nasz to grzech wydany,
Lecz oto powstał z martwych,
Stąd i my żywot mamy.
Więc się cieszymy ile tchu
I oddajmy chwałę Mu
Śpiewając: Alleluja,
Alleluja.

3. Versus 2 S A, *Cornetto col Soprano, Trombone I coll' Alto, Continuo*

Den Tod niemand zwingen kunnt
Bei allen Menschenkindern,
Das macht' alles unsre Sünd,
Kein Unschuld war zu finden.
Davon kam der Tod so bald
Und nahm über uns Gewalt,
Hielt uns in seinem Reich gefangen.
Halleluja!

Zmóc śmierci nikt nie zdoła
Wśród dzieci świata tego.
O karę grzech nasz woła.
I nie masz niewinnego.
Przez to przyszła śmierci noc,
Która ma nad nami moc,
Która nas uwięziła.
Alleluja.

4. Versus 3 T, *Violino I/II, Continuo*

Jesus Christus, Gottes Sohn,
An unser Statt ist kommen
Und hat die Sünde weggetan,
Damit dem Tod genommen
All sein Recht und sein Gewalt,
Da bleibet nichts denn Tods Gestalt,
Den Stach'l hat er verloren.
Halleluja!

Jezus Chrystus Boży Syn
Miejsce wszak nasze zajął.
Grzechy nasze krwią swą zmył,
Śmierci broń wytrącając.
Gdzież więc śmierć moc swoją ma?
Pozór śmierci tylko trwa:
Oścień swój już straciła.
Alleluja.

5. Coro Versus 4 S A T B, *Continuo*

Es war ein wunderlicher Krieg,
Da Tod und Leben rungen,
Das Leben behielt den Sieg,
Es hat den Tod verschlungen.
Die Schrift hat verkündigt das,
Wie ein Tod den andern fraß,
Ein Spott aus dem Tod ist worden.
Halleluja!

Toć przedziwny to był bój,
Co z śmiercią życie miało;
Odniosło w niej tryumf swój:
Śmierć połknęło całą.
W Piśmie napisane jest:
W śmierci Pana - śmierci kres.
Kpiną tylko śmierć została.
Alleluja.

6. Versus 5 B, *Violino I/II, Viola I/II, Continuo*

Hier ist das rechte Osterlamm,
Davon Gott hat geboten,
Das ist hoch an des Kreuzes Stamm
In heißer Lieb gebraten,
Das Blut zeichnet unsre Tür,
Das hält der Glaub dem Tode für,
Der Würger kann uns nicht mehr schaden.
Halleluja!

Tak baranka paschalnego
Bóg daje na ołtarze:
Na pniu krzyża sprawionego
W Jego miłości żarze.
Wierzym więc, że nasze drzwi
Są znaczone śladem krwi,
Dusiciel nam nie groźny.
Alleluja.

7. Versus 6 S T, *Continuo*

So feiern wir das hohe Fest
Mit Herzensfreud und Wonne,
Das uns der Herre scheinen lässt,
Er ist selber die Sonne,
Der durch seiner Gnade Glanz
Erleuchtet unsre Herzen ganz,

Do święta powód jest nam dan,
Radości tak gorącej,
Gdyż dziś się nam objawił Pan
I sam jest dla nas słońcem,
Bo przez laski światło Pan
Serca mrok rozjaśnił nam.

**Der Sünden Nacht ist verschwunden.
Halleluja!**

**Noc grzechu przeminęła.
Alleluja.**

8. Versus 7 S A T B, *Violino I/II e Cornetto col Soprano, Viola I e Trombone I coll' Alto, Viola II e Trombone II col Tenore, Trombone III col Basso, Continuo*

**Wir essen und leben wohl
In rechten Osterfladen,
Der alte Sauerteig nicht soll
Sein bei dem Wort der Gnaden,
Christus will die Koste sein
Und speisen die Seel allein,
Der Glaub will keins andern leben.
Halleluja!**

**Więc życia dla nas nadszedł czas,
Przaśników spożywania.
Teraz starego ciasta kwas
Nie znajdzie już uznania.
Chrystus chce strawą być nam,
Dusze nasze żywić sam.
Tylko tym żyć chce wiara.
Alleluja.**

BWV-5, Wo soll ich fliehen hin

Wo soll ich fliehen hin

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Tromba da tirarsi col Soprano, Continuo*

Wo soll ich fliehen hin,
Weil ich beschweret bin
Mit viel und großen Sünden?
Wo soll ich Rettung finden?
Wenn alle Welt herkäme,
Mein Angst sie nicht wegnähme.

2. Recitativo B, *Continuo*

Der Sünden Wust hat mich nicht nur befleckt,
Er hat vielmehr den ganzen Geist bedeckt,
Gott müßte mich als unrein von sich treiben;
Doch weil ein Tropfen heiliges Blut
So große Wunder tut,
Kann ich noch unverstoßen bleiben.
Die Wunden sind ein offnes Meer,
Dahin ich meine Sünden senke,
Und wenn ich mich zu diesem Strome lenke,
So macht er mich von meinen Flecken leer.

3. Aria T, *Viola solo, Continuo*

Ergieße dich reichlich, du göttliche Quelle,
Ach, walle mit blutigen Strömen auf mich!
Es fühlet mein Herze die tröstliche Stunde,
Nun sinken die drückenden Lasten zu Grunde,
Es wäschet die sündlichen Flecken von sich.

4. Recitativo A, *Oboe I, Continuo*

Mein treuer Heiland tröstet mich,
Es sei verschart in seinem Grabe,
Was ich gesündigt habe;
Ist mein Verbrechen noch so groß,
Er macht mich frei und los.
Wenn Gläubige die Zuflucht bei ihm finden,
Muss Angst und Pein
Nicht mehr gefährlich sein
Und alsobald verschwinden;
Ihr Seelenschatz, ihr höchstes Gut
Ist Jesu unschätzbare Blut;
Es ist ihr Schutz vor Teufel, Tod und Sünden,
In dem sie überwinden.

5. Aria B, *Tromba e Oboe I/II e Violino I all' unisono, Violino II, Viola, Continuo*

Verstumme, Höllenheer,
Du machst mich nicht verzagt!
Ich darf dies Blut dir zeigen,
So musst du plötzlich schweigen,
Es ist in Gott gewagt.

6. Recitativo S, *Continuo*

Ich bin ja nur das kleinste Teil der Welt,
Und da des Blutes edler Saft
Unendlich große Kraft
Bewährt erhält,
Dass jeder Tropfen, so auch noch so klein,
Die ganze Welt kann rein
Von Sünden machen,
So lass dein Blut
Ja nicht an mir verderben,

Ach, dokąd uciec mam

Ach, dokąd uciec mam,
Gdy dusza pełna ran,
Gdy tak mi ciężą grzechy?
Gdzie szukać mam pociechy?
Choć świat do mnie przychodzi,
To lęku nie zlagodzi.

Mych grzechów góra nie tylko mnie splamiła,
Lecz i ducha mego brudem swym pokryła.
Bóg musiałby mnie odtrącić, skryć oblicze swoje:
Lecz nawet kropla krwi świętej
Czyni cuda niepojęte.
Dzięki niej się więc ostoję.
Rany Pana otwartym są morzem,
W którym me grzechy utopić mogę,
A gdy się pochylę nad tę rwącą wodę,
To ona z plam mych oczyścić mnie może.

Rozlej się obficie, o Boskie ty źródło,
Ach bij we mnie krwawymi twymi strumieniami!
Serce pocieszenie wyczuwa radośnie,
Ciężary opadają, co gniotły nieznośnie
A serce zmywa z siebie wszystkie grzechu plamy.

Mój drogi Zbawca mnie pociesza.
Niech będzie zakopane w grobie Jego,
To, com uczynił złego.
I choć mój grzech tak jest ogromny,
To dzięki Niemu będę wolny.
Kiedy wierzący w Nim znajdą ucieczkę swoją,
To ani strach ani cierpienie
Nie są już dla nich zagrożeniem;
Oni już więcej się nie boją.
Skarbem, którego winna pragnąć dusza
Jest tylko najdroższa krew Jezusa.
Ona obroną przed śmiercią, grzechem i szatanem.

Milczcie, piekielne zastępy,
Gdyż ja się więcej nie zatrwożę!

Gdy tylko krew tę zobaczycie,
Rzec nic się już nie odważycie.
Bo takie jest zrządzenie Boże

Świata jam wszak najmniejszą cząstką.
Ale, gdy we krwi Pana
Siła jest taka dana,
I moc tkwi nieskończona,
Że każda jej kropla, nawet jeśli mała,
Sprawić może, że ludzkość cała
Z grzechu zostanie oczyszczona,
Więc, by krew Twa, Panie, daj,
Nie na darmo się wylała,

Es komme mir zugut,
Dass ich den Himmel kann ererben.

Aby mi zwycięstwo dała.
Bym i ja mógł osiąść raj.

7. Choral, *Violino I e Oboe I/II e Tromba da tirarsi col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Führ auch mein Herz und Sinn
Durch deinen Geist dahin,
Dass ich mög alles meiden,
Was mich und dich kann scheiden,
Und ich an deinem Leibe
Ein Gliedmaß ewig bleibe.**

**Me serce prowadź sam,
Przez Ducha Twego tam,
Gdzie przed tym ujdę, Boże,
Co nas rozdzielić może,
Bym cząstką Twego ciała
Został na wieczność całą.**

BWV-6, Bleib bei uns, denn es will Abend werden

Bleib bei uns, denn es will Abend werden

Zostań z nami, gdyż ma się ku wieczorowi

1. Coro, *Oboe I/II, Oboe da caccia, Violino I/II, Viola, Continuo*

Bleib bei uns, denn es will Abend werden,
und der Tag hat sich geneiget.

Zostań z nami, gdyż ma się ku wieczorowi
i dzień się już nachylił.

2. Aria A, *Oboe da caccia (o, Viola), Continuo*

Hochgelobter Gottessohn,
Lass es dir nicht sein entgegen,
Dass wir itzt vor deinem Thron
Eine Bitte niederlegen:
Bleib, ach bleibe unser Licht,
Weil die Finsternis einbricht.

Pochwalon bądź, o Synu Boży!
Niech serce Twoje się nie sroży,
Kiedy przed tron Twój my w pokorze
Przyjdziemy prośbę naszą złożyć:
Zostań, pozostań światłem naszym
Ciemność nas niechaj już nie straszy!

3. Choral S, *Violoncello piccolo, Continuo*

**Ach bleib bei uns, Herr Jesu Christ,
Weil es nun Abend worden ist,
Dein göttlich Wort, das helle Licht,
Lass ja bei uns auslöschen nicht.**

**In dieser letzt'n betrübten Zeit
Verleih uns, Herr, Beständigkeit,
Dass wir dein Wort und Sakrament
Rein b'halten bis an unser End.**

**Zostań z nami, Jezu Panie!
Oto wieczór już nastanie.
Słowo Twe, co świeci jaśnie,
Niechaj nigdy nam nie zgaśnie!**

**W czasie ostatnim, w czasie złym
Dajże wytrwałość Sługom Twym,
By Słowa, co od Ciebie jest
W czystości strzegli aż po kres.**

4. Recitativo B, *Continuo*

Es hat die Dunkelheit
An vielen Orten überhand genommen.
Woher ist aber dieses kommen?
Bloß daher, weil sowohl die Kleinen als die Großen
Nicht in Gerechtigkeit
Vor dir, o Gott, gewandelt
Und wider ihre Christenpflicht gehandelt.
Drum hast du auch den Leuchter umgestoßen.

Gdy ciemność ziemię
Zła okryła,
Jakaż przyczyna tego była?
Przyszło to stąd, że tako wielcy
Jak i mali,
Nie bacząc jaka wola Twa,
Nie bacząc Twej sprawiedliwości
Ziemskiej oddali się marności.
Dlategoś lichtarz swój obalił.

5. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Jesu, lass uns auf dich sehen,
Dass wir nicht
Auf den Sündenwegen gehen.
Lass das Licht
Deines Worts uns helle scheinen
Und dich jederzeit treu meinen.

Jezu spraw, byśmy Cię wciąż patrzyli,
I dlatego
Po grzechu drogach nie bładzili.
Słowa Twego
Światło niech jasnym świeci blaskiem.
Wytrwania, wiary daj nam łaskę.

6. Choral, *Violino I e Oboe I/II col Soprano, Violino II e Oboe da caccia coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Beweis dein Macht, Herr Jesu Christ,
Der du Herr aller Herren bist;
Beschirm dein arme Christenheit,
Dass sie dich lob in Ewigkeit.**

**O Jezu Chryste, moc swą wskaż,
Boś Pan nad pany, Królu nasz.
Kościoła broń od wszelkich trwóg,
By Cię na wieki chwalić mógł.**

BWV-7, Christ unser Herr zum Jordan kam

Christ unser Herr zum Jordan kam

Przyszedł nad Jordan Chrystus Pan

1. Coro, *Oboe d'amore I/II, Violino concertante, Violino I/II, Viola, Continuo*

Christ unser Herr zum Jordan kam,
nach seines Vaters Willen.
von Sanct Johans die Tauffe nam,
sein Werck und Ampt zu erfüllen.
Da wolt er stifften uns ein Bad,
zu waschen uns von Sünden,
erseuffen auch den bittern Tod,
durch sein selbst Bluth und Wunden.
Es galt ein newes Leben.

Przyszedł nad Jordan Chrystus Pan,
By wołę Ojca spełnić;
Chrztu mu udzielił święty Jan,
By mógł swe dzieło pełnić.
Kąpiel nam ustanowił tam
By grzech nasz był zmywany;
A gorzką śmierć utopił sam
Przez swoją krew i rany,
Dając nam żywot nowy.

2. Aria B, *Continuo*

Merkt und hört, ihr Menschenkinder,
Was Gott selbst die Taufe heißt.

Es muss zwar hier Wasser sein,
Doch schlecht Wasser nicht allein.
Gottes Wort und Gottes Geist
Tauft und reiniget die Sünder.

Słuchajcie, zważcie, śmiertelnicy,
Jak Bóg sam ustanowił chrzest!

Choć musi tutaj woda być,
Lecz woda grzechów nie może zmyć; To Duch i Słowo Boże
jest,
W czym obmyć mogą się grzesznicy.

3. Recitativo T, *Continuo*

Dies hat Gott klar
Mit Worten und mit Bildern dargetan,
Am Jordan ließ der Vater offenbar
Die Stimme bei der Taufe Christi hören;
Er sprach: Dies ist mein lieber Sohn,
An diesem hab ich Wohlgefallen,
Er ist vom hohen Himmelsthron
Der Welt zugut
In niedriger Gestalt gekommen
Und hat das Fleisch und Blut
Der Menschenkinder angenommen;
Den nehmet nun als euren Heiland an
Und höret seine teuren Lehren!

Jasno to Bóg
Dał znać i słowem i obrazem,
I każdy Ojca głos usłyszeć mógł.
Gdy Jezus chrzczony był w Jordanie;
Powiedział: To jest mój syn umiłowany,
W Nim mam upodobanie.
On z tronu wysokiego
Dla świata jest posiany
W tak marnej postaci;
Przyjmując ludzką krew i ciało, Człekiem się stał ubogim.
Wy jako Zbawcę przyjmijcie Go śmiało, Słuchajcie nauk Jego
drogich.

4. Aria T, *Violino concertante I/II, Continuo*

Des Vaters Stimme ließ sich hören,
Der Sohn, der uns mit Blut erkaufte,
Ward als ein wahrer Mensch getauft.
Der Geist erschien im Bild der Tauben,
Damit wir ohne Zweifel glauben,
Es habe die Dreifaltigkeit
Uns selbst die Taufe zubereit'.

Głos Ojca usłyszeli śmiertelnicy.
Syn, przez którego świat odkupiony, Został jako człowiek
ochrzczony. Duch się pojawił w kształcie gołębiczy, Aby
uwierzyć mogli grzesznicy,
Że oto Trójca Święta cała
Chrzest dla nas zgotowała.

5. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Als Jesus dort nach seinen Leiden
Und nach dem Auferstehn
Aus dieser Welt zum Vater wollte gehn,
Sprach er zu seinen Jüngern:
Geht hin in alle Welt und lehret alle Heiden,
Wer glaubet und getauftet wird auf Erden,
Der soll gerecht und selig werden.

Pan tym ym, jak został umęczony,
I jak zmartwychwstał dnia trzeciego,
Gdy się udawał do Ojca swego
Tak oto rzekł do swoich uczniów:
Uczcie narody, idźcie na wszystkie świata strony, A kto uwierzy,
kto będzie ochrzczony,
Będzie sprawiedliwy i błogosławiony.

6. Aria A, *Oboe d'amore I/II e Violino I all' unisono, Violino II, Viola, Continuo*

Menschen, glaubt doch dieser Gnade,
Dass ihr nicht in Sünden sterbt,
Noch im Höllenpfuhl verderbt!
Menschenwerk und -heiligkeit
Gilt vor Gott zu keiner Zeit.
Sünden sind uns angeboren,

Uwierzcie, ludzie w dary tej łaski,
Byście w grzechu nie zginęli,
Byście w piekle nie cierpieli.
Ludzkiej świętości i chwały blaski
Niczym są w oczach Boga.
Grzechem jesteśmy obarczeni,

Wir sind von Natur verloren;
Glaub und Taufe macht sie rein,
Dass sie nicht verdammlich sein.

I już z natury swej zgubieni,
Lecz poprzez wiarę i przez chrzest
Czysty, zbawiony człowiek jest.

7. Choral, *Oboe d'amore I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Das Aug allein das Wasser sieht,
Wie Menschen Wasser gießen,
Der Glaub allein die Kraft versteht
Des Blutes Jesu Christi,
Und ist für ihm ein rote Flut
Von Christi Blut gefärbet,
Die allen Schaden heilet gut
Von Adam her geerbet,
Auch von uns selbst begangen.**

**Wodę jedynie okiem swym
Widzisz, gdy ta jest lana,
Lecz tylko wiara dostrzeże w tym
Moc krwi Chrystusa Pana.
I jest dla wiary woda ta
Krwia Pana zabarwiona;
Zmyta nią będzie wina zła,
Co była popełniona
Przez was i przez Adama.**

BWV-8, Liebster Gott, wenn werd ich sterben?

Liebster Gott, wenn werd ich sterben?

Kiedy dzień zgonu mojego?

1. Coro, *Corno col Soprano, Flauto traverso, Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Liebster Gott, wenn werd ich sterben?

**Meine Zeit läuft immer hin,
Und des alten Adams Erben,
Unter denen ich auch bin,
Haben dies zum Vaterteil,
Dass sie eine kleine Weil
Arm und elend sein auf Erden
Und denn selber Erde werden.**

Kiedy dzień zgonu mojego?

**Przecież życie krótko trwa.
Dzieci Adama starego,
Pośród których jestem ja,
Taki muszą dzielić los,
Że są tutaj krótki czas;
W nędzy żyją tu na ziemi,
Nim śmierć w ziemię ich zamieni.**

2. Aria T, *Oboe d'amore, Continuo*

Was willst du dich, mein Geist, entsetzen,
Wenn meine letzte Stunde schlägt?
Mein Leib neigt täglich sich zur Erden,
Und da muss seine Ruhstatt werden,
Wohin man so viel tausend trägt.

Cóż, o mój duchu, cię przerazić może,
Kiedy ostatnia godzina wybije?
Ciało me co dzień się ku ziemi skłania - Miejsca wiecznego
spoczywania,
Która tysiące takich ciał już kryje.

3. Recitativo A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Zwar fühlt mein schwaches Herz
Furcht, Sorge, Schmerz:
Wo wird mein Leib die Ruhe finden?
Wer wird die Seele doch
Vom aufgelegten Sündenjoch
Befreien und entbinden?
Das Meine wird zerstreut,
Und wohin werden meine Lieben
In ihrer Traurigkeit
Zertrennt, vertrieben?

Serce me wstrząsane drżeniem,
Pełne trosk, obaw, katuszy:
Gdzie znajdzie ciało schronienie?
Któż da wolność mojej duszy?
Kto jarzmo grzechu mi odwiąże,
Które tak bardzo mi już ciąży?
Co moje, będzie rozsypane.
A dokąd moje miłości,
W swojej żałosci,
Będą zesłane?

4. Aria B, *Flauto traverso, Violino I/II, Viola, Continuo*

Doch weichet, ihr tollen, vergeblichen Sorgen!
Mich rufet mein Jesus, wer sollte nicht gehn?

Nichts, was mir gefällt,
Besitzet die Welt.
Erscheine mir, seliger, fröhlicher Morgen,
Verkläret und herrlich vor Jesu zu stehn.

Odejdźcie już troski, płonne i szalone!
Mnie woła mój Jezus, więc miałbym się bać?

Nic, czemum rad,
Nie posiada świat.
Przyjdź już poranku, kiedy przemieniony,
Wspaniały będę przed Jezusem stać.

5. Recitativo S, *Continuo*

Behalte nur, o Welt, das Meine!
Du nimmst ja selbst mein Fleisch und mein
Gebeine,
So nimm auch meine Armut hin;
Genug, dass mir aus Gottes Überfluss
Das höchste Gut noch werden muss,
Genug, dass ich dort reich und selig bin.
Was aber ist von mir zu erben,
Als meines Gottes Vätertreu?
Die wird ja alle Morgen neu
Und kann nicht sterben.

Zachowaj sobie, co moje, świecie!
Ciało i kości me bierzesz przecie.
Weź także nędzę moją sam!
Wystarczy mi Twa szczodrość,
Boże,
Co skarbem jedynym być mi może.
Wystarczy, że bogaty będę tam.
A cóż przypadnie mi w udziale,
Jak nie wierność mego Pana?
Co jest nowa każdego rana.
Która nie umiera wcale?

6. Choral, *Violino I e Flauto traverso in octava e Oboe d'amore I e Corno col Soprano, Violino II e Oboe d'amore II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Herrscher über Tod und Leben,
Mach einmal mein Ende gut,
Lehre mich den Geist aufgeben
Mit recht wohlgefasstem Mut.
Hilf, dass ich ein ehrlich Grab
Neben frommen Christen hab
Und auch endlich in der Erde**

**Życia oraz śmierci, Panie,
I konania uczyć chciej.
Daj mi dobre umieranie,
Co nie strwoży duszy mej.
Pomóż, abym ja swój grób
Pośród chrześcijan znaleźć mógł,
I by w ziemi moje ciało**

Nimmermehr zuschanden werde!

W cnym pokoju spoczywało.

BWV-9, Es ist das Heil uns kommen her

Es ist das Heil uns kommen her

Bóg dał zbawienie w łaski czas

1. Coro, *Flauto traverso, Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Continuo*

Es ist das Heil uns kommen her
Von Gnad und lauter Güte.
Die Werk, die helfen nimmermehr,
Sie mögen nicht behüten.
Der Glaub sieht Jesum Christum an,
Der hat g'nug für uns all getan,
Er ist der Mittler worden.

Bóg dał zbawienie w łaski czas
Z ogromnej swej miłości;
Uczynki zaś nie mogą nas
Wieść do sprawiedliwości.
Wzrok na Jezusa wiara śle,
Co zbawić nas od grzechu chce,
Jest naszym Pośrednikiem.

2. Recitativo B, *Continuo*

Gott gab uns ein Gesetz, doch waren wir zu schwach,
Dass wir es hätten halten können.
Wir gingen nur den Sünden nach,
Kein Mensch war fromm zu nennen;
Der Geist blieb an dem Fleische kleben
Und wagte nicht zu widerstreben.
Wir sollten im Gesetze gehn
Und dort als wie in einem Spiegel sehn,
Wie unsere Natur unartig sei;
Und dennoch blieben wir dabei.
Aus eigener Kraft war niemand fähig,
Der Sünden Unart zu verlassen,
Er mocht auch alle Kraft zusammenfassen.

Bóg dał nam Prawo, lecz zbrakło sil,
By Zakon zachowywać,
I każdy człowiek w grzechu tkwił,
Nie mógł pobożnym się nazywać.
Duch był więziony przez ciało mdłe
I nie śmiał mu sprzeciwić się.
Prawa mieliśmy przestrzegać,
W jego lustrze zaś dostrzegać
Jak jest zepsuta nasza natura.
Lecz każdy w swym grzechu został był
I nie mógł nikt z swych własnych sil
Porzucić grzechu, w którym trwał,
Chociażby bardzo tego chciał.

3. Aria T, *Violino solo, Continuo*

Wir waren schon zu tief gesunken,
Der Abgrund schluckt uns völlig ein,
Die Tiefe drohte schon den Tod,
Und dennoch konnt in solcher Not
Uns keine Hand behülflich sein.

Zbyt bardzośmy zapadli w głębię,
Otchłań połknęła całkiem nas.
I chociaż śmierć już nam groziła,
To ręka żadna nie mogła była
Być nam podana w trwogi czas.

4. Recitativo B, *Continuo*

Doch musste das Gesetz erfüllet werden;
Deswegen kam das Heil der Erden,
Des Höchsten Sohn, der hat es selbst erfüllt
Und seines Vaters Zorn gestillt.
Durch sein unschuldig Sterben
Ließ er uns Hülf erwerben.
Wer nun demselben traut,
Wer auf sein Leiden baut,
Der gehet nicht verloren.
Der Himmel ist für den erkoren,
Der wahren Glauben mit sich bringt
Und fest um Jesu Arme schlingt.

Lecz Prawo musiało być wypełnione.
Przyszedł więc Zbawca na tę stronę,
Sam spełnił Zakon, Syn Najwyższego
I tak ugasił gniew Ojca Swego.
I przez swój niewinny zgon
Wieczną pomoc dał nam On.
A kto powierzy Jemu się.
Na Jego męce budować chce,
Ten nie będzie wszak zgubiony:
Ten do Raju przeznaczony,
Czyja wiara niezachwiana,
Kto za rękę trzyma Pana.

5. Aria (Duetto) S A, *Flauto traverso, Oboe d'amore, Continuo*

Herr, du siehst statt guter Werke
Auf des Herzens Glaubensstärke,
Nur den Glauben nimmst du an.
Nur der Glaube macht gerecht,
Alles andre scheint zu schlecht,
Als dass es uns helfen kann.

Zamiast na uczynki, Panie,
Patrzysz Ty na zaufanie.
Tylko wiarę przyjmiesz sam.
Tylko wiara da zbawienie.
Reszta jest na zatracenie
I nie może pomóc nam.

6. Recitativo B, *Continuo*

Wenn wir die Sünd aus dem Gesetz erkennen,
So schlägt es das Gewissen nieder;
Doch ist das unser Trost zu nennen,
Dass wir im Evangelio
Gleich wieder froh

Choć Zakon daje poznać nam nasze grzechy
To gnębi sumienie stare.
Lecz w tym źródło jest pociechy,
Że Dobra Nowina,
To dla nas przyczyna

Und freudig werden:
Dies stärket unsern Glauben wieder.
Drauf hoffen wir der Zeit,
Die Gottes Gütigkeit
Uns zugesaget hat,
Doch aber auch aus weisem Rat
Die Stunden uns verschwiegen.
Jedoch, wir lassen uns begnügen,
Er weiß es, wenn es nötig ist,
Und brauchet keine List
An uns; wir dürfen auf ihn bauen
Und ihm allein vertrauen.

Wesela wielkiego.
Co znów wzmacnia naszą wiarę.
Stąd w nadziei na czas czekamy,
Co przez dobroć Jego
Jest nam obiecany.
Nawet gdy z Bożej mądrości
Godziny tej nie znamy.
Pozostajemy w ufności,
Że Pan wie, co kiedy śle
I podstępem brzydzi się.
Na Nim budować możemy.
Na Nim się nie zawieziemy.

7. Choral, *Violino I e Flauto traverso in octava e Oboe d'amore col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Ob sichs anließ, als wollt er nicht,
Lass dich es nicht erschrecken;
Denn wo er ist am besten mit,
Da will ers nicht entdecken.
Sein Wort lass dir gewisser sein,
Und ob dein Herz spräch lauter Nein,
So lass doch dir nicht grauen.**

**Choć czasem tobie zdaje się,
Że Bóg ci pomoc nie chce,
Niech serce twe nie trwoży się,
On pomoc śle, gdy zechce;
Więc wierzyć Jego Słowu chciej
I wbrew wszystkiemu pewność miej,
Że Bóg cię nie zawiezie.**

BWV-10, Meine Seel erhebt den Herren

Meine Seel erhebt den Herren

1. Coro, *Tromba, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Meine Seel erhebt den Herren,
Und mein Geist freuet sich Gottes, meines Heilandes;
Denn er hat seine elende Magd angesehen.
Siehe, von nun an werden mich selig preisen alle Kindeskind.

2. Aria S, *Oboe I/II all' unisono, Violino I/II, Viola, Continuo*

Herr, der du stark und mächtig bist,
Gott, dessen Name heilig ist,
Wie wunderbar sind deine Werke!

Du siehest mich Elenden an,
Du hast an mir so viel getan,
Dass ich nicht alles zähl und merke.

3. Recitativo T, *Continuo*

Des Höchsten Güt und Treu
Wird alle Morgen neu
Und währet immer für und für
Bei denen, die allhier
Auf seine Hülfe schau
Und ihm in wahrer Furcht vertraun.
Hingegen übt er auch Gewalt
Mit seinem Arm
An denen, welche weder kalt
Noch warm
Im Glauben und im Lieben sein;
Die nacket, bloß und blind,
Die voller Stolz und Hoffart sind,
Will seine Hand wie Spreu zerstreun.

4. Aria B, *Continuo*

Gewaltige stößt Gott vom Stuhl
Hinunter in den Schwefelpfuhl;
Die Niedern pflegt Gott zu erhöhen,
Dass sie wie Stern am Himmel stehen.
Die Reichen lässt Gott bloß und leer,
Die Hungrigen füllt er mit Gaben,
Dass sie auf seinem Gnadenmeer
Stets Reichtum und die Fülle haben.

5. Duetto e Choral A T, *Tromba e Oboe I/II, Continuo*

Er denket der Barmherzigkeit
Und hilft seinem Diener Israel auf.

6. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Was Gott den Vätern alter Zeiten
Geredet und verheißen hat,
Erfüllt er auch im Werk und in der Tat.
Was Gott dem Abraham,
Als er zu ihm in seine Hütten kam,
Versprochen und geschworen,
Ist, da die Zeit erfüllet war, geschehen.
Sein Same musste sich so sehr
Wie Sand am Meer
Und Stern am Firmament ausbreiten,
Der Heiland ward geboren,
Das ewge Wort ließ sich im Fleische sehen,
Das menschliche Geschlecht von Tod und allem Bösen

Wielbi dusza moja Pana

„Wielbi dusza moja Pana,
I rozradował się duch mój w Bogu, Zbawicielu moim,
Bo wejrzał na uniżoność służebnicy swojej,
Odtąd bowiem błogosławioną zwać mnie będą wszystkie pokolenia.”

Panie, co ze swej mocy słyniesz,
Boże, święte jest Twe imię,
Jak wspaniałe są Twe cuda!

Na uniżoność mą wejrzałeś,
Dzieła tak wielkie zgotowałeś,
Że pojąć wszystkich się nie uda.

Dobroć i wierność Najwyższego
Odnawia się dnia każdego.
On czuwa zawsze, we dnie i w nocy
Nad tymi, którzy doń wołają,
I którzy Jego czekają pomocy,
Jemu w bojaźni zaufają,
Lecz dotknie w swej zapalczowości
Ramieniem swym karzącym
Tych, co ni w wierze ni w miłości
Nie byli zimni ni gorący;
Ci, którzy są w sobie zadufani,
A nadziei, ślepi, stan ich lichy,
Lecz pełni są nadętej pychy,
Jak plewy będą rozsypani.

Obala Bóg możnych trony,
Do piekła odrzuca ich od siebie.
Podnosi za to uniżonych,
By tak jak gwiazdy jaśnieli na niebie.
Z niczym odprawia bogaczy,
Ale z morza swej łaskowości Szczodrze obdarzyć łaknących
raczy,
Aby zaznali obfitości.

Pomny na miłosierdzie,
Ujął się za Izraelem, sługą swoim.

Ta obietnica, która przed wiekami
Ojcom przez Boga była dana.
Spełniła się oto wielkimi dziełami.
Co rzeki był Bóg do Abrahama,
Kiedy to stanął w jego szalasie,
I dał mu swe przyrzeczenie Boże,
To się spełniło we właściwym czasie;
Tyle mu Pan podarował dzieci,
Ile piasku jest nad morzem,
I ile gwiazd na niebie świeci.
Zbawiciel zszedł na ziemię;
W Nim wieczne słowo ciałem się staje,
By z niewoli szatana, śmierci i wszelkiej złości

Und von des Satans Sklaverei
Aus lauter Liebe zu erlösen;
Drum bleibt's darbei,
Dass Gottes Wort voll Gnad und Wahrheit sei.

Nieszczęsne ludzkie plemię
Wybawić dla wielkiej miłości.
Przy tym więc pozostaję,
Że Boże słowo pełne jest prawdy oraz łaskawości.

7. Choral, *Violino I e Oboe I/II e Tromba col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Lob und Preis sei Gott dem Vater und dem Sohn
Und dem Heiligen Geiste,
Wie es war im Anfang, itzt und immerdar
Und von Ewigkeit zu Ewigkeit. Amen**

**Chwała niech będzie Ojcu i Synowi
I Duchowi Świętemu.
Jak było od początku, teraz, zawsze
I na wieki wieków. Amen.**

BWV-11, Lobet Gott in seinen Reichen

Lobet Gott in seinen Reichen

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Lobet Gott in seinen Reichen,
Preiset ihn in seinen Ehren,
Rühmet ihn in seiner Pracht;
Sucht sein Lob recht zu vergleichen,
Wenn ihr mit gesamten Chören
Ihm ein Lied zu Ehren macht!

2. Recitativo T, *Continuo*

Der Herr Jesus hub seine Hände auf
und segnete seine Jünger,
und es geschah, da er sie segnete, schied er von ihnen.

3. Recitativo B, *Flauto traverso I/II, Continuo*

Ach, Jesu, ist dein Abschied schon so nah?
Ach, ist denn schon die Stunde da,
Da wir dich von uns lassen sollen?
Ach, siehe, wie die heißen Tränen
Von unsern blassen Wangen rollen,
Wie wir uns nach dir sehnen,
Wie uns fast aller Trost gebricht.
Ach, weiche doch noch nicht!

4. Aria A, *Violini all' unisono, Continuo*

Ach, bleibe doch, mein liebstes Leben,
Ach, fliehe nicht so bald von mir!
Dein Abschied und dein frühes Scheiden
Bringt mir das allergrößte Leiden,
Ach ja, so bleibe doch noch hier,
Sonst werd ich ganz von Schmerz umgeben.

5. Recitativo T, *Continuo*

Und ward aufgehoben zusehends und fuhr auf gen Himmel,
eine Wolke nahm ihn weg vor ihren Augen,
und er sitzt zur rechten Hand Gottes.

6. Choral, *Flauto traverso I/II in octava e Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Nun lieget alles unter dir,
Dich selbst nur ausgenommen;
Die Engel müssen für und für
Dir aufzuwarten kommen.
Die Fürsten stehn auch auf der Bahn
Und sind dir willig untertan;
Luft, Wasser, Feuer, Erden
Muss dir zu Dienste werden.**

7a. Recitativo T B, *Continuo*

Evangelist, zwei Männer in weißen Kleidern

Tenor

Und da sie ihm nachsahen gen Himmel fahren,
siehe, da stunden bei ihnen zwei Männer in weißen Kleidern,
welche auch sagten:

beide

Ihr Männer von Galiläa,
was stehet ihr und sehet gen Himmels Dieser Jesus, welcher von euch
ist aufgenommen gen Himmel, wird kommen, wie ihr ihn
gesehen habt

Boga w Mocy wychwalajcie

Boga w Mocy wychwalajcie,
Uwielbiajcie w nimbie chwały.
Wysławiajcie w majestacie!

Cześć należną mu oddajcie,
Kiedy waszym chórem całym
Pieśń pochwalną Mu śpiewacie!

„A Jezus podniósłszy ręce swoje, błogosławił ich. I stało się, gdy
ich błogosławił, że rozstał się z nimi.”

Ach Jezu, czy tak już blisko odejście Twe?
Czy już godzina zbliża się,
W której czeka nas rozstanie?
Ach, zobacz, jak gorące nasze łzy -
Po bladych policzkach płyną ich strumienie -
Jak tęsknić będziemy my,
Gdy znika nasze pocieszenie.
Ach, nie odchodź jeszcze, Panie!

Ach, zostań ze mną, moje Zycie,
Ach, chwilę jeszcze nie uciekaj!

Bo to przedwczesne pożegnanie
Nieżnośne sprawia mi cierpienie.
Ach, z Twym odejściem jeszcze zwlekaj,
Bo w żalu utonie moje życie.

„I na ich oczach został uniesiony w górę do nieba i obłok wziął
go sprzed ich oczu i zasiada po prawicy Boga.”

**Tyś ponad światem, świat jest Twój,
Wszystko Cię słucha, Boże.
I służy Ci aniołów rój,
Zawsze, o każdej porze.
Władcy świata, ziemi tej
Też posłuszni woli Twej.
Cztery żywioły, Panie,
Są na Twe rozkazanie.**

Tenor

„A gdy tak patrzyli uważnie, jak On się oddalał ku niebu, oto
dwaj mężowie w białych szatach stanęli przy nich i rzekli:”

Oba głosy

„Mężowie galilejscy, czemu stoicie, patrząc w niebo? Ten Jezus,
który od was został wzięty w górę do nieba, tak przyjdzie, jak go
widzieliście idącego do nieba.”

gen Himmel fahren.

7b. Recitativo A, *Flauto traverso I/II, Continuo*

Ach ja! so komme bald zurück:
Tilg einst mein trauriges Gebärden,
Sonst wird mir jeder Augenblick
Verhaßt und Jahren ähnlich werden.

Ach tak! Więc powróć rychło, Panie,
I odmień gesty me żalosse.
Inaczej dzień się rokiem stanie
Długim i pustym tak nieznośnie.

7c. Recitativo T, *Continuo*

Evangelist

Sie aber beteten ihn an,
wandten um gen Jerusalem von dem Berge, der da heißet der
Ölberg,
welcher ist nahe bei Jerusalem und liegt einen Sabbater-Weg
davon,
und sie kehrten wieder gen Jerusalem mit großer Freude.

„A oni pomodliwszy się do Niego, zwrócili się w stronę
Jerozolimy z Góry, zwanej Oliwną, która leży w pobliżu
Jerozolimy w odległości drogi na jeden sabbat, i wrócili do
Jerozolimy z wielką radością.”

8. Aria S, *Flauto traverso I/II, Oboe I e Violini e Viola all' unisono*

Jesu, deine Gnadenblicke
Kann ich doch beständig sehn.

Deine Liebe bleibt zurücke,
Dass ich mich hier in der Zeit
An der künftgen Herrlichkeit
Schon voraus im Geist erquicke,
Wenn wir einst dort vor dir stehn.

Dobry Jezu, dostrzec mogę
Stale ślady Twojej łaski.

Twoja miłość tu została,
By się dusza pokrzepiała
Twoją chwałą, Panie nasz,
Nim w ostatnią ruszy drogę,
By Cię ujrzeć twarzą w twarz.

9. Choral, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Wenn soll es doch geschehen,
Wenn kömmt die liebe Zeit,
Dass ich ihn werde sehen,
In seiner Herrlichkeit?
Du Tag, wenn wirst du sein,
Dass wir den Heiland grüßen,
Dass wir den Heiland küssen?
Komm, stelle dich doch ein!**

**Ach, kiedy to się stanie,
Kiedy tę chwilę dasz,
Że Ciebie będę, Panie,
Oglądać twarzą w twarz?
Kiedy nadejdiesz dniu,
Że Zbawcę ucałuję,
Że w Nim się uraduję?
Przyjdź do mnie rychło tu!**

BWV-12, Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen

Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen

Placze, jęki, troski, lęki

1. Sinfonia, *Oboe, Violino I/II, Viola I/II, Continuo, Fagotto*

2. Coro, *Violino I/II, Viola I/II, Continuo, Fagotto*

Weinen, Klagen,
Sorgen, Zagen,
Angst und Not
Sind der Christen Tränenbrot,
Die das Zeichen Jesu tragen.

Placze, jęki.
Troski, lęki,
Bóle, męki
Ci za chleb powszedni mają,
Co do Pana się przyznają.

3. Recitativo A, *Violino I/II, Viola I/II, Continuo, Fagotto*

Wir müssen durch viel Trübsal in das Reich Gottes eingehen.

„Musimy przejść przez wiele ucisków, aby wejść do Królestwa Bożego.”

4. Aria A, *Oboe, Continuo*

Kreuz und Krone sind verbunden,
Kampf und Kleinod sind vereint.
Christen haben alle Stunden
Ihre Qual und ihren Feind,
Doch ihr Trost sind Christi Wunden.

Krzyż z koroną jest związany
A ze skarbem gorzki ból.
Chrześcijanom dobrze znany
Wieczny wróg, i ból, i znój,
Lecz pociechą Pana rany.

5. Aria B, *Violino I/II, Continuo*

Ich folge Christo nach,
Von ihm will ich nicht lassen
Im Wohl und Ungemach,
Im Leben und Erblassen.
Ich küsse Christi Schmach,
Ich will sein Kreuz umfassen.
Ich folge Christo nach,
Von ihm will ich nicht lassen.

Za Chrystusem postępuję.
Nie porzucę Pana nigdy.
Jako w biedzie tak w dostatku,
W życiu oraz dni ostatku
Ja Chrystusa krzyż całuję,
Placząc hańby Jego, krzywdy.
Za Chrystusem postępuję,
Nie porzucę Pana nigdy.

6. Aria T, *Tromba, Continuo*

Sei getreu, alle Pein
Wird doch nur ein Kleines sein.
Nach dem Regen
Blüht der Segen,
Alles Wetter geht vorbei.
Sei getreu, sei getreu!

Wierny bądź, bo każda boleść,
Małą zda się i przechodzi.
Dopiero, kiedy minie deszcz
Błogosławieństwo wschodzi.
Miną kiedyś przeciwności.
Wierny bądź, trwaj w twej wierności.

7. Choral, *Instrumentierung nicht überliefert*

Was Gott tut, das ist wohlgetan
Dabei will ich verbleiben,
Es mag mich auf die rauhe Bahn
Not, Tod und Elend treiben,
So wird Gott mich
Ganz väterlich
In seinen Armen halten:
Drum lass ich ihn nur walten.

Co czyni Bóg, jest dobrze tak,
Przy wierze tej zostawam.
Choć każe iść przez szorstki szlak,
Odrazić się nie dawam.
Do Ojca rąk
Uciekam z mąk,
A On mnie w nich piastuje;
Niech wszystkim On kieruje.

BWV-13, Meine Seufzer, meine Tränen

Meine Seufzer, meine Tränen

Erster Teil

1. Aria T, *Flauto dolce I/II, Oboe da caccia, Continuo*

Meine Seufzer, meine Tränen
Können nicht zu zählen sein.

Wenn sich täglich Wehmut findet
Und der Jammer nicht verschwindet,
Ach! so muss uns diese Pein
Schon den Weg zum Tode bahnen.

2. Recitativo A, *Continuo*

Mein liebster Gott lässt mich annoch
Vergebens rufen und mir in meinem Weinen
Noch keinen Trost erscheinen.
Die Stunde lässt sich zwar wohl von ferne sehen,
Allein ich muss doch noch vergebens flehen.

3. Choral A, *Flauto dolce I/II e Oboe da caccia coll' Alto, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Der Gott / der mir hat versprochen seinen
Beystand jederzeit / der lässt sich verge=
bens suchen itzt in meiner Traurigkeit.
Ach ! will er denn für / und für grausam zür=
nen über mir ? kan und will er sich der Armen
itzt nich / wie vorhin / erbarmen ?**

Zweiter Teil

4. Recitativo S, *Continuo*

Mein Kummer nimmet zu
Und raubt mir alle Ruh,
Mein Jammerkrug ist ganz mit Tränen angefüllet,
Und diese Not wird nicht gestillet,
So mich ganz unempfindlich macht.
Der Sorgen Kummernacht
Drückt mein beklemmtes Herz darnieder,
Drum sing ich lauter Jammerlieder.
Doch, Seele, nein,
Sei nur getrost in deiner Pein:
Gott kann den Wermutsaft gar leicht in Freudenwein verkehren
Und dir alsdenn viel tausend Lust gewähren.

5. Aria B, *Violino solo, Flauto dolce I/II, Continuo*

Ächzen und erbärmlich Weinen
Hilft der Sorgen Krankheit nicht;
Aber wer gen Himmel siehet
Und sich da um Trost bemühet,
Dem kann leicht ein Freudenlicht
In der Trauerbrust erscheinen.

6. Choral, *Flauto dolce I/II e Oboe e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**So sei nun, Seele, deine
Und traue dem alleine,
Der dich erschaffen hat;
Es gehe, wie es gehe,**

Me westchnienia i lzy moje

Część pierwsza

Me westchnienia i lzy moje
Są już dziś nie do zliczenia.
Co dzień smutek się znajduje,
Troska mnie nie odstępuje.
Ach! Już muszą te cierpienia
Otwierać śmierci podwoje.

Mój Bóg najmiłszy pozwala mi
Bym prosił nadaremnie.
A choć me oczy pełne łez,
On z pocieszeniem zwleka.
I nawet jeśli kres
Widać już z daleka,
To wciąż daremne jest moje błaganie.

**Bóg, co pieczę swą nade mną
Mieć obiecał zawsze wszak,
Szukać siebie nadaremno
Każe, kiedym smutny tak.
Czyż On bez ustanku chce
Gniew objawiać wobec mnie?
Czy nie chce Bóg, czy nie może
Zmiłować się w smutku porze?**

Część druga

Cierpienia rzeka wzbiera,
I spokój mi odbiera,
A kielich żałości jest
Już pełen łez.
Nie chce ten ból uciszyć się,
I odrętwiałym czyni mnie.
Cierpień ciemności nieprzeniknione
W otchłań strącają serce strwożone,
Więc śpiewam smutku pieśni płaczące.
Lecz duszo, nie!
Bądź pocieszona w twojej żałości:
Bóg napój piołunowy chce
Zamienić kiedyś w wino radości.
Rozkoszy tobie sprawić tysiące.

Płacz, biadania i żałości
Nie pomogą nic w boleści;
Kto ku niebu wzrok kieruje,
Stąd pociechy oczekuje,
Takiemu światło radości
W piersi żalosalnej zagości.

**Stworzycielowi swemu,
Zaufaj już samemu
I w Niego mocno wierz!
Bo w szczęściu, jaki w biedzie**

**Dein Vater in der Höhe,
Der weiß zu allen Sachen Rat.**

**Doradca Twoim będzie,
Wszak Jego się dziecięciem zwiesz!**

BWV-14, Wär Gott nicht mit uns diese Zeit

Wär Gott nicht mit uns diese Zeit

Gdyby nie stał był przy nas Bóg

1. Coro, *Corno da caccia e Oboe I/II all' unisono, Violino I/II, Viola, Continuo*

Wär Gott nicht mit uns diese Zeit,
So soll Israel sagen,
Wär Gott nicht mit uns diese Zeit,
Wir hätten müssen verzagen,
Die so ein armes Häuflein sind,
Veracht' von so viel Menschenkind,
Die an uns setzen alle.

Gdyby nie stał był przy nas Bóg -
Izrael niech tak powie -
Gdyby nie stał był przy nas Bóg,
Nadziei zbyłby człowiek,
Bośmy gromadką małą wszak,
Którą we wzgardzie ma ten świat,
Co na nas chce nastawać.

2. Aria S, *Corno da caccia, Violino I/II, Viola, Continuo*

Unsre Stärke heißt zu schwach,
Unserm Feind zu widerstehen.

Stünd uns nicht der Höchste bei,
Würd uns ihre Tyrannei
Bald bis an das Leben gehen.

Nasza siła jest zbyt słaba,
By się wrogom przeciwstawić.

Gdyby nie stał przy nas Bóg,
Prędko mógłby groźny wróg
Nawet życia nas pozbawić

3. Recitativo T, *Continuo*

Ja, hätt es Gott nur zugegeben,
Wir wären längst nicht mehr am Leben,
Sie rissen uns aus Rachgier hin,
So zornig ist auf uns ihr Sinn.
Es hätt uns ihre Wut
Wie eine wilde Flut
Und als beschäumte Wasser überschwemmet,
Und niemand hätte die Gewalt gehemmet.

Gdyby tylko Bóg się zgodził,
Śmierci cios by w nas ugodził;
Wrogowie by nas porwali,
Tak gniewu są pełni cali.
Byłyby wszak ich złości
Jak powódź we wściekłości;
Której spieniona woda już by nas zalała,
I żadna ludzka siła by jej nie wstrzymała.

4. Aria B, *Oboe I/II, Continuo*

Gott, bei deinem starken Schützen
Sind wir vor den Feinden frei.
Wenn sie sich als wilde Wellen
Uns aus Grimm entgegenstellen,
Stehn uns deine Hände bei.

Wolniśmy już ode wrogów,
Gdy sam Bóg jest nam obroną.
Bo gdy jako dzikie fale
Uderzają w groźnym szale.
To nas dłonie Twoje chronią.

5. Choral, *Corno da caccia e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Gott Lob und Dank, der nicht zugab,
Dass ihr Schlund uns möcht fangen.
Wie ein Vogel des Stricks kömmt ab,
Ist unsre Seel entgangen:
Strick ist entzwei, und wir sind frei;
Des Herren Name steht uns bei,
Des Gottes Himmels und Erden.

Chwała Bogu, który nie chce,
Aby grzech więził czleka.
Jak ptak z sieci uwalnia się,
Dusza grzechom ucieka.
I oto jest porwana sieć,
Abyśmy wolność mogli mieć;
Z nami jest Imię Pana.

BWV-16, Herr Gott, dich loben wir

Herr Gott, dich loben wir

Boże, chwalimy Cię!

1. Coro, *Corno da caccia col Soprano, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Herr Gott, dich loben wir,
Herr Gott, wir danken dir.
Dich, Gott Vater in Ewigkeit,
Ehret die Welt weit und breit.

Boże, chwalimy Cię!
Panie, wielbimy Cię!
Świat cały Twoją chwałą brzmi.
I Stwórcę przedwiecznego czci.

2. Recitativo B, *Continuo*

So stimmen wir
Bei dieser frohen Zeit
Mit heißer Andacht an
Und legen dir,
O Gott, auf dieses neue Jahr
Das erste Herzensopfer dar.
Was hast du nicht von Ewigkeit
Vor Heil an uns getan,
Und was muss unsre Brust
Noch jetzt vor Lieb und Treu verspüren!
Dein Zion sieht vollkommne Ruh,
Es fällt ihm Glück und Segen zu;
Der Tempel schallt
Von Psaltern und von Harfen,
Und unsre Seele wallt,
Wenn wir nur Andachtsglut in Herz und Munde führen.
O, sollte darum nicht ein neues Lied erklingen
Und wir in heißer Liebe singen?

Przeto się modlimy
W tym czasie radości
Pełni wdzięczności,
I przynosimy,
Boże, na rok ten nadchodzący
Pierwszą ofiarę serc gorących.
Czegoś Ty dla nas od wieczności
Dobrego nie uczynił, Boże?
A czy i dziś serce nie może
Odczuwać wiernej Twej miłości?
Syjon pokoju widzi dni,
Żyje we wszelkiej pomyślności.
Twoja świątynia śpiewem brzmi,
Psalm oraz harfa wciąż w niej gości.
Gorąco raduje się nasza dusza,
Gdy żar modlitwy serce porusza.
O! Czyż nie powinna
Zabrzmieć pieśń nowa?
Czyż miłość nie takie podsuwa słowa:

3. Aria B e Coro, *Corno da caccia, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Chor
Lasst uns jauchzen, lasst uns freuen:
Gottes Güt und Treu
Bleibet alle Morgen neu.

Bass
Krönt und segnet seine Hand,
Ach so glaubt, dass unser Stand
Ewig, ewig glücklich sei.

Chór:
Spieszmy więc się w głos radować.
Boża wierność wobec nas
Jest każdego ranka nowa.

Bas:
Swą ręką błogosławi nam.
Ach! Więc wierzymy, że nasz stan
Szczęsny będzie po wieczny czas.

4. Recitativo A, *Continuo*

Ach treuer Hort,
Beschütz auch fernerhin dein wertest Wort,
Beschütze Kirch und Schule,
So wird dein Reich vermehrt
Und Satans arge List gestört;
Erhalte nur den Frieden
Und die beliebte Ruh,
So ist uns schon genug beschieden,
Und uns fällt lauter Wohlsein zu.
Ach! Gott, du wirst das Land
Noch ferner wässern,
Du wirst es stets verbessern,
Du wirst es selbst mit deiner Hand
Und deinem Segen bauen.
Wohl uns, wenn wir
Dir für und für,
Mein Jesus und mein Heil, vertrauen.

Ach! Jezu, ma ostojo,
Twe cenne słowo weź w obronę,
Ochraniaj kościół i szkołę,
Niech Twe Królestwo będzie umocnione,
Szatańskie sztuczki zaś zniszczone.
Pokój, Panie, chciej zachować,
Niechaj zawsze tu panuje,
A już będziem Ci dziękować
Za byt dobry, w którym żyjem.
Ach Boże! Wszak Ty będziesz nam
Na pola nasze zsyłać deszcze,
Kraj nasz ulepszać ciągle jeszcze.
Ty będziesz ręką Twoją sam
Mu błogosławił, Panie.
Więc dobrze nam. Jeżeli Tobie
Okażemy w każdej dobie
Zbawco, nasze zaufanie.

5. Aria T, *Oboe da caccia o Violetta, Continuo*

Geliebter Jesu, du allein
Sollst meiner Seelen Reichtum sein.

Kochany Jezu, wszak Ty sam
Bądźże bogactwem duszy nam.

Wir wollen dich vor allen Schätzen
In unser treues Herze setzen,
Ja, wenn das Lebensband zerreißt,
Stimmt unser gottvergnügter Geist
Noch mit den Lippen sehnlich ein:
Geliebter Jesu, du allein
Sollst meiner Seelen Reichtum sein.

Przed wszystkie skarby chcemy Cię
Położyć, Jezu, w serca swe.
Gdy życia nic się rozrywa,
Bogu bliski duch zaśpiewa
Z wielką tęsknotą te słowa oto:
Kochany Jezu, wszak Ty sam
Bądźże bogactwem duszy nam.

6. Choral, *Corno da caccia e Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II e Viola coll' Alto*

**All solch dein Güt wir preisen,
Vater ins Himmels Thron,
Die du uns tust beweisen
Durch Christum, deinen Sohn,
Und bitten ferner dich,
Gib uns ein friedlich Jahre,
Vor allem Leid bewahre
Und nähr uns mildiglich.**

**Chwalimy dobro cale,
Ojczy, coś w niebie tam,
Które tu okazałeś
Poprzez Chrystusa nam.
Prosimy Cię w ten czas,
Daj rok pokoju Twego,
Od cierpień uchron nas,
Daj chleba powszedniego!**

BWV-17, Wer Dank opfert, der preiset mich

Wer Dank opfert, der preiset mich

Erster Teil

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Wer Dank opfert, der preiset mich,
und das ist der Weg, dass ich ihm zeige
das Heil Gottes.

2. Recitativo A, *Continuo*

Es muss die ganze Welt ein stummer Zeuge werden
Von Gottes hoher Majestät,
Luft, Wasser, Firmament und Erden,
Wenn ihre Ordnung als in Schnuren geht;
Ihn preiset die Natur mit ungezählten Gaben,
Die er ihr in den Schoß gelegt,
Und was den Odem hegt,
Will noch mehr Anteil an ihm haben,
Wenn es zu seinem Ruhm so Zung als Fittich regt.

3. Aria S, *Violino I/II, Continuo*

Herr, deine Güte reicht, so weit der Himmel ist,
Und deine Wahrheit langt, so weit die Wolken gehen.
Wüßt ich gleich sonst nicht, wie herrlich groß du bist,
So könnt ich es gar leicht aus deinen Werken sehen.
Wie sollt man dich mit Dank davor nicht stetig preisen?
Da du uns willst den Weg des Heils hingegen weisen.

Zweiter Teil

4. Recitativo T, *Continuo*

Einer aber unter ihnen,
da er sahe, dass er gesund worden war,
kehrte um und preisete Gott mit lauter Stimme
und fiel auf sein Angesicht zu seinen
Füßen und dankte ihm, und das war ein Samariter.

5. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Welch Übermaß der Güte
Schenkst du mir!
Doch was gibt mein Gemüte
Dir dafür?
Herr, ich weiß sonst nichts zu bringen,
Als dir Dank und Lob zu singen.

6. Recitativo B, *Continuo*

Sieh meinen Willen an, ich kenne, was ich bin:
Leib, Leben und Verstand, Gesundheit, Kraft und Sinn,
Der du mich lässt mit frohem Mund genießen,
Sind Ströme deiner Gnad, die du auf mich lässt fließen.
Lieb, Fried, Gerechtigkeit und Freud in deinem Geist
Sind Schätz, dadurch du mir schon hier ein Vorbild weist,
Was Gutes du gedenkst mir dorten zuzuteilen
Und mich an Leib und Seel vollkommentlich zu heilen.

7. Choral, *Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Wie sich ein Vatr erbarmet
Üb'r seine junge Kindlein klein:
So tut der Herr uns Armen,
So wir ihn kindlich fürchten rein.
Er kennt das arme Gemächte,
Gott weiß, wir sind nur Staub.
Gleichwie das Gras vom Rechen,

Kto ofiaruje dziękczynienie, czci mnie

Część pierwsza

Kto ofiaruje dziękczynienie, czci mnie, A temu, kto nienagannie
postępuje, ukazę zbawienie Boże.

Bo oto cały świat w świadka niemego się zmienia Majestatu
Bożego.

Chwałę Go powietrze, woda, firmament i ziemia,
Gdy praw swych przestrzegają i porządku swego.
Natura sławi Go dary niezliczonymi,
Które sam Pan przecież w jej położył łono;
Większy jeszcze w Nim dział chce mieć
Każde stworzenie ziemi,
Gdy języki i skrzydła porusza na chwałę Jego nieskończoną.

Panie, Twa dobroć sięga tam, gdzie jest nieba kres,
A prawda Twa dociera dokąd płyną chmury.
Gdybym inaczej nie dowiedział się, jak wielkiś, Boże, jest.
To poznałbym Cię po dziełach Twych i po cudach natury.
Jakże Cię nie wychwalać, wdzięczności nie okazać,
Skoro chcesz w odpowiedzi zbawienia drogę wskazać?

Część druga

Jeden zaś z nich, widząc, że został uzdrowiony, wrócił,
donośnym głosem chwając Boga. I padł na twarz do nóg Jego,
dziękując Mu, a był to Samarytanin.

Jakież dobra ogromy
Ty zsyłasz mi!
A czym ja, zawstydzony,
Odplacę Ci?
Nic innego nie mam, Panie,
Niż dziękczynne me śpiewanie.

Wejrzyj na moją wolę; czym jestem jest mi znane:
Ciało, życie i rozum, zdrowie, zmysły przez Ciebie są dane,
Abym mógł z nich korzystać i cieszyć się nimi,
Są łaski Twej strumieniami na mnie wylanymi.
Miłość, pokój, sprawiedliwość i radość w Duchu Twym,
Są skarbem, są przykładem już tu, w życiu tym.
Tego, w czym wedle Twojej woli, tam dostąpić mam udziału,
Gdy pełne zdrowie przywrócisz mej duszy oraz ciału.

Jak ojciec się lituje
Nad dzieckiem, co we łzach,
Tak łaskę okazuje
Pan tym, co czują strach.
On zna stworzenia biedne.
On wie, że prochem świat;
Jak trawa, która więdnie,

**Ein Blum und fallendes Laub,
Der Wind nur drüber wehet,
So ist es nimmer da:
Also der Mensch vergehet,
Sein End, das ist ihm nah.**

**I jak uschnięty kwiat.
Bo kiedy wiatr zawieje,
Znikną jak proch i kurz.
Tak się i z człkiem dzieje:
Kres rychły czeka tuż.**

BWV-18, Gleichwie der Regen und Schnee vom Himmel fällt

Gleichwie der Regen und Schnee vom Himmel fällt

Gdyż jak deszcz i śnieg spada z nieba

1. Sinfonia, Flauto I/II, Viola I-IV, Fagotto, Violoncello, Continuo

2. Recitativo B, Fagotto, Continuo

Esa. LV. v. 10. 11.

Gleichwie der Regen und Schnee vom Himmel fällt/und nicht wieder dahin kommet/sondern feuchtet die Erde/und macht sie fruchtbar und wachsend/daß sie gibt Saamen zu säen/ und Brodt zu essen. Also soll das Wort/so aus meinem Munde gehet/auch seyn/es soll nicht wieder zu mir leer kommen/ sondern thun/das mir gefället/und soll ihm gelingen/dazu ichs sende.

„Gdyż jak deszcz i śnieg spada z nieba i już tam nie wraca, a raczej zrasza ziemię i czyni ją urodzajną, tak iż porasta roślinnością i daje siewcy ziarno, a jedzącym chleb, tak jest i z moim słowem, które wychodzi z moich ust: nie wraca do mnie puste lecz wykonuje moją wolę i spełnia pomyślnie to, z czym je wysłałem.”

3. Recitativo (e Litanei) S T B, Flauto I/II, Viola I-IV, Fagotto, Continuo

Tenor

Mein GOtt/ hier wird mein Hertze seyn/
Ich öffne dirs in meines JESu Nahmen.
So sträue deinen Saamen
Als in ein gutes Land hinein.
Mein GOtt/ hier wird mein Hertze seyn.
Lass solches Frucht/ und hundertfältig/ bringen.
O HErr/ HErr / hilf! O HERR ! laß wohlgelingen.

Du wollest deinen Geist und Krafft zum Wort geben.

Erhör uns lieber HErrre GOtt.

Bass

Nur wehre/treuer Vater / wehre/
Dass mich und keinen Christen nicht
Des Teufels Trug verkehre.
Sein Sinn ist gantz dahin gericht/
Uns deines Wortes zu berauben/
Mit aller Seeligkeit.

Den Satan unter unsere Füße treten.

Erhör uns lieber HErrre GOtt.

Tenor

Ach ! viel verleugnen Wort und Glauben/
Und fallen ab wie faules Obst/
Wenn sie Verfolgung sollen leiden.
So stürzen sie in ewig Hertzeleid/
Da sie ein zeitlich Weh vermeiden.

Und uns fuer des Türcken und des Pabsts grausamen Mord und Laesterungen/Wüten und Toben / vaeterlich behüten.

Erhör uns / lieber HErrre GOtt.

Bass

Ein anderer sorgt nur für den Bauch/
Inzwischen wird der Seele gantz vergessen.
Der Mammon auch
hat vieler Hertz besessen.
So kan das Wort zu keiner Krafft gelangen.
Und wie viel Seelen hält
Die Wollust nicht gefangen ?
So sehr verführen sie die Welt !
Die Welt / die ihnen muss an statt des Himmels stehen/
Darüber sie vom Himmel irre gehen !

Alle Irrige und Verführte wieder bringen.

Erhör uns/ lieber HErrre GOtt.

Tenor:

Mój Boże, niech się serce me odmieni.
Na Imię Jezusa otwieram je już.
Jak ziarno Ty Słowo twe w sercu mym złoży,
By rosło w nim, jak w dobrej ziemi.
Mój Boże, niech się serce me odmieni.
Spraw, by stukrotny owoc wydało.
O Panie, Panie pomóż! Daj by dojrzewało.

Twą moc i Ducha chciej dać Słowu Twemu.

Wysłuchaj nas, dobry Boże!

Bas:

Ach brońże, Boże! Brońże mnie,
By mnie i moich braci w wierze
Nie zwiodły diabła sztuczki złe.
On to za cel swój przecież bierze,
By z Twego Słowa nas ograbić,
Błogosławieństwa nas pozbawić.

Szatana rzuć pod nasze stopy,

Wysłuchaj nas, dobry Boże!

Tenor:

Zaprzecza Słowu wielu z nas.
Spadają jak zepsuty owoc,
Gdy prześladowań przyjdzie czas.
I ci doświadczą cierpienia wiecznego,
Co bólu i trudu chcieli ująć tu swego.

Ochroń nas po ojcowsku od okrutnych mordów, bluźnierstw i wściekłości tureckiej i papieskiej.

Wysłuchaj nas, dobry Boże!

Bas:

Innego znów porusza tylko brzucha żądza,
Zapomniał całkiem o swej duszy.
A brzęk pieniądza
Serc opór kruszy;
Tam też traci Słowo na sile.
A znów dusz ile
Lubieżność pod swą trzyma władzą.
Świata ułudom życie oddadzą.
Ten świat im musi Niebo zastąpić.
Do Nieba wszakże nie mogą wstąpić.

Wszystkich błędzących i zwiedzionych nawrócić racz.

Wysłuchaj nas, dobry Boże!

4. Aria S, *Flauto I/II, Viola I-IV all' unisono, Continuo*

Mein Seelen = Schatz ist GOTTes Wort/
Ausser dem find alle Schätze/
Solche Netze/
Welche Welt und Satan stricken/
Schnöde Seelen zu berücken.
Fort mit allen fort / nur fort /
Mein Seelen = Schatz ist GOTTes Wort.

Skarbem mej duszy jest Boże Słowo.
Wszystkie zaś po nim skarby następne
To sieci podstępne,
W które świat i Szatan chcą
Schwytać podle duszę mą.
Precz więc z nimi! Precz więc, owo!
Skarbem mej duszy jest Boże Słowo.

5. Choral, *Flauto I/II e Viola I/II col Soprano, Viola III coll' Alto, Viola IV col Tenore, Fagotto col Basso, Continuo*

**Ich bitt / O HERR / aus HertzensGrund/
Du wollst nicht von mir nehmen
Dein heil'ges Wort aus meinem Mund/**

**So wird mich nicht beschämen
Mein Sünd und Schuld /
Denn in dein Huld
Setz ich all mein Vertrauen:**

**Wer sich nur fest darauf verläst/
Der wird den Tod nicht schauen.**

**Panie, wysłuchaj prośby mej:
Twe Słowo, Boże, proszę,
Zachować w ustach moich chciej.
Tak wstydzic się nie muszę
Już winy mej,
Bo w łasce Twej
Skladam me zaufanie,
Kto wiarę ma,
Na nią się zda,
Śmierci nie zazna, Panie.**

BWV-19, Es erhub sich ein Streit

Es erhub sich ein Streit

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Violino I/II, Oboe I/II, Viola e Taille, Continuo*

Es erhub sich ein Streit.

Die rasende Schlange, der höllische Drache
Stürmt wider den Himmel mit wütender Rache.
Aber Michael bezwingt,
Und die Schar, die ihn umringt
Stürzt des Satans Grausamkeit.

2. Recitativo B, *Continuo*

Gottlob! der Drache liegt.
Der unerschaffne Michael
Und seiner Engel
Heer hat ihn besiegt.
Dort liegt er in der Finsternis
Mit Ketten angebunden,
Und seine Stätte wird nicht mehr
Im Himmelreich gefunden.
Wir stehen sicher und gewiss,
Und wenn uns gleich sein Brüllen schreckt,
So wird doch unser Leib und Seel
Mit Engeln zugedeckt.

3. Aria S, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

Gott schickt uns Mahanaim zu;
Wir stehen oder gehen,
So können wir in sichrer Ruh
Vor unsern Feinden stehen.
Es lagert sich, so nah als fern,
Um uns der Engel unsers Herrn
Mit Feuer, Roß und Wagen.

4. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Was ist der schnöde Mensch, das Erdenkind?
Ein Wurm, ein armer Sünder.
Schaut, wie ihn selbst der Herr so lieb gewinnt,
Dass er ihn nicht zu niedrig schätzt
Und ihm die Himmelskinder,
Der Seraphinen Heer,
Zu seiner Wacht und Gegenwehr,
Zu seinem Schutze setzt.

5. Aria (e Choral) T, *Tromba, Violino I/II, Viola, Continuo*

Bleibt, ihr Engel, bleibt bei mir!
Führet mich auf beiden Seiten,
Dass mein Fuß nicht möge gleiten!
Aber lernt mich auch allhier
Euer großes Heilig singen
Und dem Höchsten Dank zu singen!

6. Recitativo S, *Continuo*

Lasst uns das Angesicht
Der frommen Engel lieben
Und sie mit unsern Sünden nicht
Vertreiben oder auch betrüben.
So sein sie, wenn der Herr gebet,
Der Welt Valet zu sagen,
Zu unsrer Seligkeit
Auch unser Himmelswagen.

Bitwa na niebie rozgorzała

Bitwa na niebie rozgorzała.

Oto wąż wściekły, smok dziesięciorogi
Szturmuje w szale Niebios Pana progi.
Ale straszego smoka zwycięża
Aniołów Michała siła oręża.
Szatana moc strącona cała.

Chwała Bogu! Smok już leży;
Siła Michała jest niezmorzona
I jego anielskich rycerzy,
Bo oto smoka on pokonał.
Już leży smok w ciemności,
W łańcuchach cielsko jego.
Więcej ten potwór nie zagości
W granicach nieba wysokiego.
Dziś stać możemy pewnie, śmiało:
Chociaż ryk smoka nas przestrasza,
To naszą duszę oraz ciało
Dzielnych aniołów krąg otacza.

Bóg sam nam Mahanaim śle,
Więc czy idziemy, czy stoimy,
Wroga już nie lękamy się,
W spokoju przed nim ustoimy.
Bo gdzieś w pobliżu stoi obozem
Z ogniem, rumakiem, wojennym wozem
Wojsko aniołów naszego Pana.

Czymże jest człowiek w swojej marności?
Grzesznikiem i robakiem w ziemi.
Lecz Pan w swej wielkiej do ludzi miłości
Tak ich wysoko ceni,
Ze nieba potomków rój niezliczony.
Serafinów oddziały,
Przydaje ludziom do obrony,
By nad ludźmi czuwały.

Anioły! Ze mną pozostawajcie!
Weźcie pod rękę mnie z każdej strony,
Abym nie upadł zawstydzony.
Ale mnie także nauczajcie,
Jak słowem „Sanctus” mam wznosić pienia,
Jak mam dziękować Panu stworzenia!

Uczmy się więc tutaj na ziemi,
Pobożne oblicza aniołów miłować,
I ich grzechami licznymi swemi
Nie odpychać i nie frasować.
Bo, kiedy Pan nam kiedyś powie,
Ze świat ten już pożegnać trzeba,
Będą nam wtedy aniołowie
Elijaszowym wozem do nieba.

7. Choral, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Taille e Viola col Tenore, Continuo*

Lass dein' Engel mit mir fahren
Auf Elias Wagen rot
Und mein Seele wohl bewahren,
Wie Lazrum nach seinem Tod.
Lass sie ruhn in deinem Schoß,
Erfüll sie mit Freud und Trost,
Bis der Leib kommt aus der Erde
Und mit ihr vereinigt werde.

Niechaj anioł twój wyrusza
Ze mną na rydwanie tym.
Niechaj ma obronę dusza,
Jak Łazarz po zgonie swym.
Otuchę daj duszy mej,
Na łono swe wziąć ją chciej,
Nim z ziemi powstanie ciało
I się z duszą złączy w całość.

BWV-20, O Ewigkeit, du Donnerwort I

O Ewigkeit, du Donnerwort I

Erster Teil

1. Coro, *Oboe I-III, Violino I/II, Viola, Tromba da tirarsi col Soprano, Continuo*

O Ewigkeit, du Donnerwort,
O Schwert, das durch die Seele bohrt,
O Anfang sonder Ende!
O Ewigkeit, Zeit ohne Zeit,
Ich weiß vor großer Traurigkeit
Nicht, wo ich mich hinwende.
Mein ganz erschrocken Herz erbebt,
Dass mir die Zung am Gaumen klebt.

2. Recitativo T, *Continuo*

Kein Unglück ist in aller Welt zu finden,
Das ewig dauernd sei:
Es muss doch endlich mit der Zeit einmal verschwinden.
Ach! aber ach! die Pein der Ewigkeit hat nur kein Ziel;
Sie treibet fort und fort ihr Marterspiel,
Ja, wie selbst Jesus spricht,
Aus ihr ist kein Erlösung nicht.

3. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ewigkeit, du machst mir bange,
Ewig, ewig ist zu lange!
Ach, hier gilt fürwahr kein Scherz.
Flammen, die auf ewig brennen,
Ist kein Feuer gleich zu nennen;
Es erschrickt und bebt mein Herz,
Wenn ich diese Pein bedenke
Und den Sinn zur Höllen lenke.

4. Recitativo B, *Continuo*

Gesetzt, es dau'rte der Verdammten Qual
So viele Jahr, als an der Zahl
Auf Erden Gras, am Himmel Sterne wären;
Gesetzt, es sei die Pein so weit hinausgestellt,
Als Menschen in der Welt
Von Anbeginn gewesen,
So wäre doch zuletzt
Derselben Ziel und Maß gesetzt:
Sie müßte doch einmal aufhören.
Nun aber, wenn du die Gefahr,
Verdammter! tausend Millionen Jahr
Mit allen Teufeln ausgestanden,
So ist doch nie der Schluss vorhanden;
Die Zeit, so niemand zählen kann,
Fängt jeden Augenblick
Zu deiner Seelen ewgem Ungelück
Sich stets von neuem an.

5. Aria B, *Oboe I-III, Continuo*

Gott ist gerecht in seinen Werken:
Auf kurze Sünden dieser Welt
Hat er **so lange Pein bestellt;**
Ach wollte doch die Welt dies merken!
Kurz ist die Zeit, der Tod geschwind,
Bedenke dies, o Menschenkind!

6. Aria A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

O Mensch, errette deine Seele,

Wieczności, jakież gromy ślesz!

Część pierwsza

Wieczności, jakież gromy ślesz!
O mieczu, co me wnętrze tniesz,
Początku bez skończenia!
O czasie, co bez czasu trwa,
Przejęty trwogą, nie wiem ja,
Gdzie szukać pocieszenia.
Ze strachu serce we mnie drży,
Drętwieje w ustach język mi.

Nie ma cierpienia na tym świecie,
które by wiecznie trwało,
każde w swym czasie przeminie przecie.
Ach, lecz bóle wieczności końca wszak nie mają,
Wciąż jeszcze i jeszcze męki takie trwają.
Sam Jezus prawdę tę objawia,
że od nich nic już nie wybawia.

Wieczności, jakież trwożysz mnie!

Wieczności, któż wymierzy cię!
Precz, precz, bezmyślne żarty!
Płomieniom, które wiecznie trwają
Żadne się inne nie równają.
W sercu swym z lęku jestem starty,
Tak strasznie bólu tego się boję.
Gdy ku piekłu zwracam trwożnie myśli moje.

Nawet gdyby tyle trwały bóle niezmierzone,
Że lata ich jak źdźbła trawy byłyby liczone,
Lat trwałyby tyle, ile gwiazd na nieboskłonie;
Nawet gdyby tyle bóle w latach trwały,
Ile istnień ród ludzki cały
Miał od początku świata,
To jednak owo morze łez
Kiedyś znalazłoby swój kres,
Ta męka miałaby swój koniec.
Lecz oto, nawet gdybyś, o potępiony,
Wytrzymał to przez lat miliony,
Choć zniesie diabły twoja dusza,
To nie ma końca twa katusza,
Bo czas, którego nikt nie zmierzy,
Czas wieczystej twej udręki,
W każdej jednej chwili męki
Ciągłe od początku bieży.

Bóg jest w swych dziełach sprawiedliwy:
Choć żywot grzeszny tak jest krótki,
To wiecznie trwają jego skutki;
Gdybyż to dostrzegł świat krzykliwy!
Śmierć już nadchodzi, czas szybko ciecze,
Bacz przecie na to! Bacz człowiecze!

Człowieku, ratuj swoją duszę,

Entfliehe Satans Sklaverei
Und mache dich von Sünden frei,
Damit in jener Schwefelhöhle
Der Tod, so die Verdammten plagt,
Nicht deine Seele ewig nagt.
O Mensch, errette deine Seele!

7. Choral, *Tromba da tirarsi e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Oboe III e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Solang ein Gott im Himmel lebt
Und über alle Wolken schwebt,
Wird solche Marter währen:
Es wird sie plagen Kält und Hitz,
Angst, Hunger, Schrecken, Feu'r und Blitz
Und sie doch nicht verzehren.
Denn wird sich enden diese Pein,
Wenn Gott nicht mehr wird ewig sein.**

Zweiter Teil

8. Aria B, *Tromba, Oboe I e Violino I, Oboe II e Violino II, Oboe III e Viola all' unisono, Continuo*

Wacht auf, wacht auf, verlornen Schafe,
Ermuntern euch vom Sündenschlafe
Und bessert euer Leben bald!
Wacht auf, eh die Posaune schallt,
Die euch mit Schrecken aus der Gruft
Zum Richter aller Welt vor das Gerichte ruft!

9. Recitativo A, *Continuo*

Verlass, o Mensch, die Wollust dieser Welt,
Pracht, Hoffart, Reichtum, Ehr und Geld;
Bedenke doch
In dieser Zeit annoch,
Da dir der Baum des Lebens grünet,
Was dir zu deinem Friede dienet!
Vielleicht ist dies der letzte Tag,
Kein Mensch weiß, wenn er sterben mag.
Wie leicht, wie bald
Ist mancher tot und kalt!
Man kann noch diese Nacht
Den Sarg vor deine Türe bringen.
Drum sei vor allen Dingen
Auf deiner Seelen Heil bedacht!

10. Aria (Duetto) A T, *Continuo*

O Menschenkind,
Hör auf geschwind,
Die Sünd und Welt zu lieben,
Dass nicht die Pein,
Wo Heulen und Zähnklappen sein,
Dich ewig mag betrüben!
Ach spiegle dich am reichen Mann,
Der in der Qual
Auch nicht einmal
Ein Tröpflein Wasser haben kann!

11. Choral, *Tromba da tirarsi e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Oboe III e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**O Ewigkeit, du Donnerwort,
O Schwert, das durch die Seele bohrt,
O Anfang sonder Ende!
O Ewigkeit, Zeit ohne Zeit,
Ich weiß vor großer Traurigkeit
Nicht, wo ich mich hinwende.
Nimm du mich, wenn es dir gefällt,
Herr Jesu, in dein Freudenzelt!**

Ujdźże Szatana więzów złych,
Uwolnij się od grzechów twych,
Aby piekielne te katusze,
Którymi dręczy śmierć dusze potępione,
Tobie nie były przeznaczone.
Człowieku, ratuj swoją duszę!

**Jak długo będzie w niebie Bóg
Doświadczając będą wszelkich trwóg
Ci, co się go nie bali.
Będą ich dręczyć chłód i żar,
Głodu, ognia doznają kar,
Lecz płomień ich nie spali.
A ból ich skończyć by się mógł,
Gdyby przestał być wiecznym Bóg.**

Część druga

Owce zgubione, zbudźcie się, zbudźcie!
I stare grzechu ścieżki porzućcie,
Odmieńcie swoje życie już!
Zbudźcie się, zanim głos puzonów
Was, przerażonych, z waszych grobów
Wezwie przed tron sędziego dusz!

Porzuć człowieku ziemskie tęsknoty,
Bogactwo, dumę co tak kuszą nas
I pomyśl o tym,
Póki jest czas,
Póki drzewo zielone, póki zdrowy pień,
Co duszy twojej na dobre wyjdzie.
To może być twój ostatni dzień!
Nikt nie wie, kiedy śmierć poń przyjdzie.
Sprawia tak łatwo los nieszczęśliwy,
Ze człowiek zimny już i nieżywy.
Tej nocy jeszcze mogą przynieść
Trumnę dla ciebie, pod twe drzwi.
Staraj się dobro duszy wynieść
Nad wszystko co jest drogie ci.

Człowiecze, bacz,
I w przyszłość patrz;
Dostyc już grzechów popełniania.
Patrz, aby przyszłość twoja cała
Wśród płaczu i zębów zgrzytania
W piekle ci nie upływała!
Czyś nie do bogacza podobny obrazu,
Co w żarze wielkim
Nie mógł ni razu
Dostać najmniejszej wody kropelki?

**Wieczności, jakież gromy ślesz!
O mieczu, co mi wnętrze tniesz,
Początku bez skończenia!
O czasie, co bez czasu trwa,
Przejęty trwogą nie wiem ja,
Gdzie szukać pocieszenia.
Weź, kiedy Ci spodoba się,
Weź, Jezus, weź do rajów mnie!**

BWV-21, Ich hatte viel Bekümmernis

Ich hatte viel Bekümmernis

Erster Teil

1. Sinfonia, *Oboe, Violino I/II, Viola, Fagotto, Organo e Continuo*

2. Coro, *Oboe, Violino I/II, Viola, Fagotto, Organo e Continuo*

Ich hatte viel Bekümmernis
in meinem Herzen;
aber deine Tröstungen erquicken meine Seele.

3. Aria S, *Oboe, Organo e Continuo*

Seufzer, Tränen, Kummer, Not,
Ängstlichs Sehnen, Furcht und Tod
Nagen mein beklemmtes Herz,
Ich empfinde Jammer, Schmerz.

4. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Fagotto, Organo e Continuo*

Wie hast du dich, mein Gott,
In meiner Not,
In meiner Furcht und Zagen
Denn ganz von mir gewandt?
Ach! kennst du nicht dein Kind?
Ach! hörst du nicht das Klagen
Von denen, die dir sind
Mit Bund und Treu verwandt?
Da warest meine Lust
Und bist mir grausam worden;
Ich suche dich an allen Orten,
Ich ruf und schrei dir nach,
Allein mein Weh und Ach!
Scheint itzt, als sei es dir ganz unbewusst.

5. Aria T, *Violino I/II, Viola, Fagotto, Organo e Continuo*

Bäche von gesalznen Zähren,
Fluten rauschen stets einher.
Sturm und Wellen mich versehren,
Und dies trübsalsvolle Meer
Will mir Geist und Leben schwächen,
Mast und Anker wollen brechen,
Hier versink ich in den Grund,
Dort seh ins der Hölle Schlund.

6. Coro, *Oboe, Violino I/II, Viola, Fagotto, Organo e Continuo*

Was betrübst du dich, meine Seele,
und bist so unruhig in mir? Harre auf Gott; denn ich werde ihm
noch
danken, dass er meines Angesichtes Hilfe und mein Gott ist.

Zweiter Teil

7. Recitativo (Dialog) S B, *Violino I/II, Viola, Fagotto e Organo e Continuo*

Seele (Sopran)
Ach Jesu, meine Ruh,
Mein Licht, wo bleibest du?

Jesus (Bass)
O Seele sieh! Ich bin bei dir.

Seele
Bei mir?
Hier ist ja lauter Nacht.

Jesus

W licznych utrapieniach serca mego

Część pierwsza

„W licznych utrapieniach serca mego
Pociechy Twoje rozweselają duszę moją.”

Łzy, wzdychania smutne wielce,
Śmierć i trwożliwa tęsknota
Trapią me strachliwe serce.
Lęk mnie męczy i zgryzota.

Jakże to więc być może,
Mój Boże,
Żeś w czas mej trwogi i wahania
Odwrócił ode mnie swoją twarz?
Jam jest tve dziecię! Wszak mnie znasz!
Ach! Czy nie słyszysz już biadania
Tych, z którymi zawarłeś przymierze
I przez Twą wierność jesteś spokrewniony?
W Tobie mą radość miałem szczerze,
Czy więc Tve oblicze okrutnym mi będzie?
Szukam Cię wszędzie,
Wołam do Ciebie na wszystkie strony,
Ale mój ból i me biadanie
Zdają się być Ci obce, Panie!

Łez potoki rwą spienione,
Topię się w smutku powodzi.
Sztorm i fale chcą mi szkodzić.
Morze załością wzburzone
Chce mojego ducha zgnębić.
Maszt się łamie, kotwica nie trzyma.
Tutaj utonąć muszę na głębi,
Tam otchłań piekiel mam przed oczyma.

„Czemu rozpaczasz, duszo moja,
I czemu drżysz we mnie?
Ufaj Bogu, gdyż jeszcze słać go będę:
On jest zbawieniem moim i Bogiem moim.”

Część druga

Dusza:
Ach Jesu, ma światłości,
Gdzież szukać Cię w ciemności?

Jesus:
Spójrz, duszo! Jestem przy Tobie.

Dusza:
Przy mnie?
Wszak tutaj ciemno jest jak w grobie.

Jesus:

Ich bin dein treuer Freund,
Der auch im Dunkeln wacht,
Wo lauter Schalken seind.

Seele

Brich doch mit deinem Glanz und Licht des Trostes ein.

Jesus

Die Stunde kömmet schon,
Da deines Kampfes Kron'
Dir wird ein süßes Labsal sein.

8. Aria (Duetto) S B, Organo e Continuo

Sopran (Seele)

Komm, mein Jesu, und erquicke,

Bass (Jesus)

Ja, ich komme und erquicke

Sopran

Und erfreu mit deinem Blicke.

Bass

Dich mit meinem Gnadenblicker,

Sopran

Diese Seele,

Bass

Deine Seele,

Sopran

Die soll sterben,

Bass

Die soll leben,

Sopran

Und nicht leben

Bass

Und nicht sterben

Sopran

Und in ihrer Unglückshöhle

Bass

Hier aus dieser wunden Höhle

Sopran

Ganz verderben?

Bass

Sollst du erben

Sopran

Ich muss stets in Kummer schweben,

Bass

Heil! durch diesen Saft der Reben,

Sopran

Ja, ach ja, ich bin verloren!

Bass

Nein, ach nein, du bist erkoren!

Sopran

Nein, ach nein, du hassest mich!

Bass

Ja, ach ja, ich liebe dich!

Sopran

Ach, Jesu, durchsüße mir Seele und Herze,

Bass

Entweichet, ihr Sorgen, verschwinde, du Schmerze!

Sopran

Ja wiernym przyjacielem twoim,
Co czuwa i w ciemności;
Podstępów nocy się nie boi.

Dusza:

Ach, przyjdź już z pociechy Twej płomieniem!

Jesus:

Idzie godzina wyznaczona,
W której walki twej korona
Będzie twoim pokrzepieniem.

Dusza (S):

Przyjdź mój Jesu, daj pokrzepienie

Jesus (Bas):

Tak, już idę dać pokrzepienie

Dusza:

Rozraduj mnie Twoim spojrzeniem

Jesus:

By cię ucieszyć łaski spojrzeniem

Dusza:

Ta dusza

Jesus:

Twa dusza

Dusza:

Ona musi umrzeć

Jesus:

Ona musi żyć

Dusza:

A nie żyć

Jesus:

A nie umrzeć

Dusza:

I w swojej nieszczęście jamie

Jesus:

I dzięki tej mojej ranie

Dusza:

Całkiem się marnować

Jesus:

Dziedzictwo zachować.

Dusza:

Muszę w smutku żyć i żałości

Jesus:

Zbawienie przez sok z winorości

Dusza:

Tak, ach tak, jestem zbguiBuiona

Jesus:

Nie, ach nie, będziesz wywyższona!

Dusza:

Nie, ach nie, wszak nienawidzisz mnie!

Jesus:

Tak, ach, tak, wszak kocham cię!

Dusza:

Ach, Jesu, czy możesz serce me osłodzić?

Jesus:

Odejdźcie troski i bóle! Pora wam uchodzić!

Dusza:

Komm, mein Jesus, und erquickte

Bass

Ja, ich komme und erquickte

Sopran

Mit deinem Gnadenblicke!

Bass

Dich mit meinem Gnadenblicke

9. Coro, Oboe, Violino I-III, Trombone I-IV, Fagotto, Organo e Continuo

Sei nun wieder zufrieden, meine Seele,
denn der Herr tut dir Guts.

Tenor

Was helfen uns die schweren Sorgen,
Was hilft uns unser Weh und Ach?
Was hilft es, dass wir alle Morgen
Beseufzen unser Ungemach?
Wir machen unser Kreuz und Leid
Nur größer durch die Traurigkeit.

Sopran

Denk nicht in deiner Drangsalhitze,
Dass du von Gott verlassen seist,
Und dass Gott der im Schoße sitze,
Der sich mit stetem Glücke speist.
Die folgend Zeit verändert viel
Und setzet jeglichem sein Ziel.

10. Aria T, Organo e Continuo

Erfreue dich, Seele, erfreue dich, Herze,
Entweiche nun, Kummer, verschwinde, du Schmerze!
Verwandle dich, Weinen, in lauterem Wein,
Es wird nun mein Ächzen ein Jauchzen mir sein!
Es brennet und sammet die reineste Kerze
Der Liebe, des Trostes in Seele und Brust,
Weil Jesus mich tröstet mit himmlischer Lust.

11. Coro, Tromba I-III, Tamburi, Oboe, Violino I/II, Viola, Fagotto, Organo, Continuo

Das Lamm, das erwürget ist,
ist würdig zu nehmen Kraft und Reichtum und Weisheit
und Stärke und Ehre und Preis und Lob.

Lob und Ehre und Preis und Gewalt sei unserm
Gott von Ewigkeit zu Ewigkeit. Amen, Alleluja!

Przyjdć mój Jezu, daj pokrzepienie

Jezus:

Tak, już idę dać pokrzepienie.

Dusza:

Rozraduj mnie Twoim spojrzeniem.

Jezus:

By cię ucieszyć łaski spojrzeniem.

„Wróć, duszo moja, do spokoju swego.
Bo Pan był dobry dla ciebie!”

Tenor:

Na próżno, gdy się ze snu budzisz
I wzdychasz nad niedolą swą;
Na próżno, gdy się ciężko trudzisz,
Boleśnie jęki twoje brzmią;
Im więcej biedzisz się i łkasz,
Tym większy ciężar w sercu masz.

Sopran:

Gdy ból ci z piersi wydrze łkanie,
Nie mniemaj, że Bóg rzucił cię,
Że tylko o tym ma staranie,
Któremu los uśmiecha się:
Bo nie zna nikt tych czasów, zmian,
Ni celów, które przejrzał Pan.

Ach, duszo i serce, razem się radujcie!
Ach, troski i bóle, zaraz odstępujcie!
Niech woda łez moich zamieni się w wino!
Niech radości okrzyki miast westchnień popłyną!
Niech świeca najczystsza pali się i plonie
Miłości, pociechy w duszy mej i łonie,
Bo Jezus mnie pociesza rozkoszą jedyną.

„Godzien jest ten Baranek zabity wziąć moc i
bogactwo, i mądrość, i siłę, i cześć, i chwałę i
błogosławieństwo.

Błogosławieństwo i cześć, i chwała, i moc naszemu
Bogu na wieki wieków. Amen, alleluja.”

BWV-22, Jesus nahm zu sich die Zwölfe

Jesus nahm zu sich die Zwölfe

A wzięwszy ze sobą dwunastu rzekł do nich

1. Arioso T B e Coro, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Tenor

Jesus nahm zu sich die Zwölfe und sprach:

Bass

Sehet, wir gehn hinauf gen Jerusalem,
und es wird alles vollendet werden,
das geschrieben ist von des Menschen Sohn.

Chor

Sie aber vernahmen der keines und wussten nicht,
was das gesaget war.

Tenor:

„A wzięwszy ze sobą dwunastu rzekł do nich:”

Bas:

„Oto idziemy do Jerozolimy, i wszystko, co napisali prorocy,
wypełni się nad Synem Człowieczym.”

Chór:

„Lecz oni nic z tego nie zrozumieli i byio to słowo zakryte przed
nimi, i nie wiedzieli, co mówiono.”

2. Aria A, *Oboe solo, Continuo*

Mein Jesu, ziehe mich nach dir,
Ich bin bereit, ich will von hier
Und nach Jerusalem zu deinen Leiden gehn.

Wohl mir, wenn ich die Wichtigkeit
Von dieser Leid- und Sterbenszeit
Zu meinem Troste kann durchgehends wohl verstehn!

Mój Jezu, pociągnij mnie za sobą.
Odejść stąd chcę, w cierpieniu Twym być z Tobą,
I do Jerozolimy pójść bym z Tobą chciał.

O, gdybym tylko dobrze znał
I śmierci Twej pojął znaczenie,
Znaleźć mógłbym pocieszenie.

3. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Mein Jesu, ziehe mich, so werd ich laufen,
Denn Fleisch und Blut verstehet ganz und gar,
Nebst deinen Jüngern nicht, was das gesaget war.
Es sehnt sich nach der Welt und nach dem größten Haufen;
Sie wollen beiderseits, wenn du verkläret bist,
Zwar eine feste Burg auf Tabors Berge bauen;
Hingegen Golgatha, so voller Leiden ist,
In deiner Niedrigkeit mit keinem Auge schauen.
Ach! kreuzige bei mir in der verderbten Brust
Zuvörderst diese Welt und die verbotne Lust,
So werd ich, was du sagst, vollkommen wohl verstehen
Und nach Jerusalem mit tausend Freuden gehen.

Mój Jezu, pociągnij mnie, a pobiegnę wtedy,
Choć jak uczniowie Twoi, tak krew i moje ciało
Nie pojmują tego, co Słowo Twoje oznaczało,
Bo tęsknią za światem, gdzie ludów czeredy.
A Tobie chcą, kiedyś już objawiony,
Budować zamek na Taborze, z drugiej zaś strony
Już na Golgotę i jej cierpienia
Nie chcą kierować swego spojrzenia.
Ach! ukrzyżuj w mej piersi zepsowanej
Naprzód świat ten i chęci zakazane,
A będę słowa Twe dobrze już rozumiał
I do Jerozolimy z radością kroczyć umiał.

4. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Mein alles in allem, mein ewiges Gut,
Verbessere das Herze, verändere den Mut;
Schlag alles darnieder,
Was dieser Entsagung des Fleisches zuwider!
Doch wenn ich nun geistlich ertötet da bin,
So ziehe mich nach dir in Friede dahin!

Me wszystko we wszystkim, mój skarbie na wieki,
Ty odmień me serce i umysł kaleki.
Ty ciosem swym spraw,
Niech zginie co ciała chce trzymać się spraw.
A gdy me ciało już poskromione,
Pociągnij mnie w pokoju w Twoją stronę!

5. Choral, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ertöt uns durch dein Güte,
Erweck uns durch dein Gnad;
Den alten Menschen kränke,
Dass der neu' leben mag
Wohl hie auf dieser Erden,
Den Sinn und all Begehren
Und G'danken hab'n zu dir.

Uśmiercaj w nas, co złego,
By łaskaw nam był Bóg.
Człowieka zniszcz starego,
By nowy ożyć mógł
I wszystkie swe pragnienia
I myśli i życzenia
Powiązać z Tobą chciał.

BWV-23, Du wahrer Gott und Davids Sohn

Du wahrer Gott und Davids Sohn

Synu Dawida, prawdziwy Boże

1. Aria (Duetto) S A, *Oboe I/II, Continuo*

Du wahrer Gott und Davids Sohn,
Der du von Ewigkeit in der Entfernung schon
Mein Herzeleid und meine Leibespein
Umständlich angesehn, erbarm dich mein!

Und lass durch deine Wunderhand,
Die so viel Böses abgewandt,
Mir gleichfalls Hilf und Trost geschehen.

Synu Dawida, prawdziwy Boże,
Który z oddali już poznać możesz,
Z odwieczności, serca mego bóle, jęki,
Zmiłuj się nade mną i odwróć me męki.

I niech cudowna ręka Twa,
Co odczyniła tyle zła
I mnie wspomóże, mi pociechę da.

2. Recitativo T, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ach! gehe nicht vorüber;
Du, aller Menschen Heil,
Bist ja erschienen,
Die Kranken und nicht die Gesunden zu bedienen.
Drum nehm ich ebenfalls an deiner Allmacht teil;
Ich sehe dich auf diesen Wegen,
Worauf man
Mich hat wollen legen,
Auch in der Blindheit an.
Ich fasse mich
Und lasse dich
Nicht ohne deinen Segen.

Ach! Nie przechodź, Panie, mimo!
Ludzkich dusz uzdrowicielu.
Nie do zdrowych misja Twa,
Na toś przyszedł, by uleczyć chorych wielu.
Z Twej wszechmocy dział więc będę mieć i ja.
Widzę Cię na drodze tej,
Przy której
Zechciano położyć mnie,
Nawet w ślepcocie mej.
Przytrzymam się!
Nie puszczę Cię,
Nim nie pobłogosławisz mnie!

3. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Aller Augen warten, Herr,
Du allmächtger Gott, auf dich,
Und die meinen sonderlich.
Gib denselben Kraft und Licht,
Lass sie nicht
Immerdar in Finsternissen!
Künftig soll dein Wink allein
Der geliebte Mittelpunkt
Aller ihrer Werke sein,
Bis du sie einst durch den Tod
Wiederum gedenkst zu schließen.

Boże Wszechmocny, Panie Światłości!
Wszak wszystkich oczy Ciebie czekają.
Moje zaś oczy w szczególności.
Niech moc i światło od Ciebie mają,
Niech nie pozostają
Na zawsze w ciemności.
Niech w przyszłości Twe skinienie
Najważniejsze im się stanie,
Nim im będzie jak natchnienie.
Aż przez śmierć je zamkniesz, Panie
I mnie weźmiesz do wieczności.

4. Choral, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Cornetto col Soprano, Trombone I coll' Alto, Trombone II col Tenore, Trombone III col Basso, Continuo*

Christe, du Lamm Gottes,
Der du trägst die Sünd der Welt,
Erbarm dich unser!
Christe, du Lamm Gottes,
Der du trägst die Sünd der Welt,
Erbarm dich unser!
Christe, du Lamm Gottes,
Der du trägst die Sünd der Welt,
Gib uns dein' Frieden. Amen.

O Baranku Boży,
Który gładzisz świata grzech,
Zmiłuj się nad nami!
O Baranku Boży,
Który gładzisz świata grzech,
Zmiłuj się nad nami!
Baranku Boży,
Który gładzisz świata grzech,
Dajże nam swój pokój! Amen.

BWV-24, EIn ungefärbt Gemüthe

EIn ungefärbt Gemüthe

1. Aria A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

EIn ungefärbt Gemüthe
An teutscher Treu und Güthe
Macht uns vor GOtt und Menschen schön.
Der Christen Thun und Handel
Ihr gantzer Lebens=Wandel/
Soll auf dergleichen Fusse stehn.

2. Recitativo T, *Continuo*

Die Redlichkeit
Ist eine von der GÖttes=Gaben.
Daß sie bey unsrer Zeit
So wenig Menschen haben/
Das macht/ sie bitten GOtt nicht drumb.
Denn von Natur geht unsers Hertzens Tichten
Mit lauter bösem umb.
Solls seinen Weg auf etwas gutes richten/
So muß es GOtt durch seinen Geist regieren/
Und auf der Bahn der Tugend führen.
Verlangst du GOtt zum Freunde /
So mache dir den Nächsten nicht zum Feinde
Durch Falschheit/ Trug und List.
Ein Christ
Soll sich der Tauben=Arth bestreben/
Und ohne Falsch und Tücke leben.
Mach' aus dir selbst ein solches Bild/
Wie du den Nächsten haben wilt.

3. Coro, *Clarino, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Alles nun / das ihr wollet / daß euch die Leute thun
sollen/ das thut ihr ihnen. Matth. VII, 12.

4. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Die Heucheley
Ist eine Brut / die Belial gehecket.
Wer sich in ihre Larve steckt/
Der trägt des Teufels Liberey.
Wie ? lassen sich denn Christen
Dergleichen auch gelüsten ?
GOtt seys geklagt ! die Redlichkeit ist theuer.
Manch teuflisch Ungeheuer
Sieht wie ein Engel aus.
Man kehrt den Wolff hinein/
Den Schaffs=Peltz kehrt man ra s.
Wie könt es ärger seyn ?
Verleumbden/ schmähn und richten/
Verdammen und vernichten
Ist überall gemein.
So geht es dort/ so geht es hier.
Der liebe GOtt behüte mich dafür !

5. Aria T, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

Treu und Wahrheit sey der Grund
Aller deiner Sinnen.
Wie von aussen Wort und Mund/
Sey das Hertz von innen.
Gütig seyn und tugendreich
Macht uns GOtt und Engeln gleich.

Serce skłonne do szczerości

Serce skłonne do szczerości,
Nasza cnota uczciwości:
Piękna u Boga i ludzi jest taka postawa.
Chrześcijanina działanie,
Jego ziemskie wędrowanie:
W szczerym usposobieniu ma być ich podstawa.

Cnota uczciwości
Darem jest wszak Pana.
A to, że w naszej współczesności
Tak niewielu ludziom dana
Stąd jest, że nie proszą o nią Boga.
Z natury bowiem dusza jest uboga
I złym się chce zajmować.
Jeśli serce dobra ma pragnąć a złemu zaradzić.
To musi sam Bóg przez Ducha nim kierować,
By je po drodze cnoty poprowadzić.
Chcesz mieć przyjaciela w Bogu?
Nie czyń sobie z bliźnich wrogów
Przez podstępne oszukaństwo.
Chrześcijaństwo
Wymaga, byśmy gołębim się upodobniali
I bez obłudy żywot przeżywali.
Ty sam się staraj być tego obrazem,
Co w bliźnim widzieć chcesz zarazem.

„A więc wszystko, co byście chcieli,
aby wam ludzie czynili, to i wy im czyńcie.”

Obłuda
Pomiotem jest Beliala wszak.
Kogo tej larwie zarazić się uda,
Ten nosić będzie szatana znak.
Jak to być może, że chrześcijanie
Znajdują w niej upodobanie?
Mój Boże! Uczciwość jest tak droga wszak!
Niejeden pomysł szatana
Wygląda anielsko,
lecz oto w skórze barana
Tkwi wilcze cielsko.
Cóż bardziej gorszyć może?
Obelgi, fałszywe sądenie,
Przeklinanie i niszczenie
Powszechnie jest wszędzie.
Dziś jest tam, jutro tu będzie.
Ratuj mnie przed tym, dobry Boże!

Wierność, prawda, to podstawa,
Na nich masz budować.
Jak na zewnątrz twoje słowa
Tak niech dusza będzie prawa.
Bo człowiek żyjący w enocie
Podobny Bożej istocie.

6. Choral, *Clarino, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

**O GOTT/ du frummer GOTT/ du
Brunnquell aller Gaben / ohn den
nichts ist / was ist/ von dem wir alles
haben/ gesunden Leib gieb mir / und
daß in solchem Leib ein unverletzte
Seel/ und rein Gewissen bleib.**

**O Boże, Panie mój,
Źródło łask niesłychanych,
Bez Ciebie nie ma nic,
Od ciebie wszystko mamy.
Daj zdrowe ciało mi,
W schronienie zamień je,
Gdzie mieszka Dusza i
Czyste sumienie me.**

BWV-25, Es ist nichts Gesundes an meinem Leibe

Es ist nichts Gesundes an meinem Leibe

Nie ma ani cząstki zdrowej na moim ciele

1. Coro, Flauto I-III, Cornetto, Trombone I-III, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo

Es ist nichts Gesundes an meinem Leibe
vor deinem Dräuen und ist kein Friede
in meinen Gebeinen vor meiner Sünde.

„Nie ma ani cząstki zdrowej na moim ciele w obliczu
rozniewania Twego, nie ma odpoczynku moim kościom w
obliczu mego grzechu”

2. Recitativo T, Continuo

Die ganze Welt ist nur ein Hospital,
Wo Menschen von unzählbar großer Zahl
Und auch die Kinder in der Wiegen
An Krankheit hart darniederliegen.
Den einen quälet in der Brust
Ein hitzges Fieber böser Lust;
Der andre lieget krank
An eigner Ehre hässlichem Gestank;
Den dritten zehrt die Geldsucht ab
Und stürzt ihn vor der Zeit ins Grab.
Der erste Fall hat jedermann beflecket
Und mit dem Sündenaussatz angestecket.
Ach! dieses Gift durchwühlt auch meine Glieder.
Wo find ich Armer Arzenei?
Wer stehet mir in meinem Elend bei?
Wer ist mein Arzt, wer hilft mir wieder?

Cały świat jest tylko szpitalem,
Gdzie ludzi pokolenia całe,
Także w kołyskach dzieci małe,
Leżą śmiertelnie zachorzałe.
Więc tutaj dręczy pierś jednego
Gorączka pożądania złego.
A drugi w smrodzie leży cały,
To jest choroba własnej chwały.
Trzeciego zre chciwość pieniądza,
Przedwcześnie go do grobu strąca.
Każdy jest pierwszym upadkiem splamiony,
I trądem grzechu zarażony.
Ta trucizna także me członki poraża.
Ach, gdzie lekarstwo znajdzie się?
Kto w mojej biedzie wesprze mnie?
Gdzie znaleźć mogę ja lekarza?

3. Aria B, Continuo

Ach, wo hol ich Armer Rat?
Meinen Aussatz, meine Beulen
Kann kein Kraut noch Pflaster heilen
Als die Salb aus Gilead.
Du, mein Arzt, Herr Jesu, nur
Weißt die beste Seelenkur.

Ach! Któż radę dać mi zdoła?
Mego trądu i rozkładu
Nie wyleczą żadne zioła,
Tylko maści z Gileadu.
Tylko Jezus jest lekarzem,
Duszy On kurację wskaże.

4. Recitativo S, Continuo

O Jesu, lieber Meister,
Zu dir flieh ich;
Ach, stärke die geschwächten Lebensgeister!
Erbarme dich,
Du Arzt und Helfer aller Kranken,
Verstoß mich nicht
Von deinem Angesicht!
Mein Heiland, mache mich von Sündenaussatz rein,
So will ich dir
Mein ganzes Herz dafür
Zum steten Opfer weihn
Und lebenslang vor deine Hülfe danken.

O Jezu, mój Panie,
W Tobie ma otucha.
Ach, wzmocnij osłabionego życia mego ducha!
Miej że nade mną zmiłowanie
Wszystkich chorych lekarzu i wspomóżycielu,
Nie odrzucaj mnie, chorego.
Od oblicza Twego!
I oczyść mnie z trądu grzechu, o mój Zbawicielu.
A jako me podziękowanie
Przyjmij me serce całe, Panie,
Które na zawsze chcę Ci ofiarować;
Przez całe życie Ci dziękować.

5. Aria S, Flauto I-III, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo

Öffne meinen schlechten Liedern,
Jesu, dein Genadenohr!
Wenn ich dort im höhern Chor
Werde mit den Engeln singen,
Soll mein Danklied besser klingen.

Otwórz na me marne pieśni
Swojej łaski ucho, Panie!
A gdy kiedyś będę w górze
Śpiewał w Twym anielskim chórze,
Lepiej zabrzmie me śpiewanie.

6. Choral, Flauto I-III e Cornetto e Oboe I e Violino I col Soprano, Trombone I e Oboe II e Violino II coll' Alto, Trombone II e Viola col Tenore, Trombone III col Basso, Continuo

**Ich will alle meine Tage
Rühmen deine starke Hand,
Dass du meine Plag und Klage
Hast so herzlich abgewandt.
Nicht nur in der Sterblichkeit**

**Chcę przez moje życie całe
Chwalić moc Twych dobrych rąk,
Sławić Twoje serce stale,
Co ocala mnie od mąk.
Nie tylko na ziemi tej**

**Soll dein Ruhm sein ausgebreit':
Ich wills auch hernach erweisen
Und dort ewiglich dich preisen.**

**Chciałbym służyć chwale Twej,
Lecz, gdy zmartwychwstaną kości,
Pragnę służyć Cię w wieczności.**

BWV-26, Ach wie flüchtig, ach wie nichtig

Ach wie flüchtig, ach wie nichtig

Ach, jak marny, jak nietrwały

1. Coro, *Violino I/II, Viola, Corno col Soprano, Flauto traverso, Oboe I-III, Organo, Continuo*

**Ach wie flüchtig, ach wie nichtig
Ist der Menschen Leben!
Wie ein Nebel bald entsteht
Und auch wieder bald vergehet,
So ist unser Leben, sehet!**

**Ach, jak marny, jak nietrwały
Żywot jest człowieka!
Tak jak mgła, co wstaje z rana
I przez wiatr jest wnet rozwiana,
Taki los też czeka na nas.**

2. Aria T, *Flauto traverso solo, Violino solo, Continuo*

So schnell ein rauschend Wasser schießt,
So eilen unser Lebenstage.

Die Zeit vergeht, die Stunden eilen,
Wie sich die Tropfen plötzlich teilen,
Wenn alles in den Abgrund schießt.

Jak bystra woda do morza podąży,
Tak ręczo biegną nasze dni.

Ucieka nasz czas i chwile mijają,
Jak spadające krople znikają,
Gdy wszystko w otchłań się pogrąży.

3. Recitativo A, *Organo, Continuo*

Die Freude wird zur Traurigkeit,
Die Schönheit fällt als eine Blume,
Die größte Stärke wird geschwächt,
Es ändert sich das Glück mit der Zeit,
Bald ist es aus mit Ehr und Ruhme,
Die Wissenschaft und was ein Mensch dichtet,
Wird endlich durch das Grab vernichtet.

Nie ma radości, co by się w żal nie zmieniła.
Czas kwiaty niszczy i piękność nietrwałą;
W słabość popadnie największa siła.
Brak w świecie szczęścia, co by się ostało.
Tak też się stanie z każdą ziemską chwałą.
Nauka, sztuka, to co człowiek stworzy,
Zniknie, gdy tylko grób się dlań otworzy.

4. Aria B, *Oboe I-III, Organo, Continuo*

An irdische Schätze das Herz zu hängen,
Ist eine Verführung der törichten Welt.

Wie leichtlich entstehen verzehrende Glut,
Wie rauschen und reißen die wallenden Fluten,
Bis alles zerschmettert in Trümmern zerfällt.

Związanie się sercem z ziemskimi skarbami,
Pokusą, przez którą świat zwabić nas chce.

Jak łatwo powstają trawiące płomienie,
Jak huczą i wałą powodzi strumienie,
Tak wszystko w ruinę musi rozpaść się.

5. Recitativo S, *Organo, Continuo*

Die höchste Herrlichkeit und Pracht
Umhüllt zuletzt des Todes Nacht.
Wer gleichsam als ein Gott gesessen,
Entgeht dem Staub und Asche nicht,
Und wenn die letzte Stunde schläget,
Dass man ihn zu der Erde träget,
Und seiner Hoheit Grund zerbricht,
Wird seiner ganz vergessen.

Najwyższy splendor, największą moc
Otuli w końcu śmierci noc.
Kto sobie nawet jak Bóg poczyna
W proch i popioły się zamieni,
A gdy ostatnia przyjdzie godzina,
I kiedy złożą go do ziemi,
Przyczyna jego chwały padnie,
I całkiem go zapomną snadnie.

6. Choral, *Corno e Flauto traverso e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Oboe III e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Organo, Continuo*

**Ach wie flüchtig, ach wie nichtig
Sind der Menschen Sachen!
Alles, alles, was wir sehen,
Das muss fallen und vergehen.
Wer Gott fürcht', bleibt ewig stehen.**

**Ach jak marne, jak nietrwale
Wszystkie rzeczy w świecie!
Taki tylko się ostoi
I do niebios też podwoi
Pójdzie, Kto się Boga boi.**

BWV-27, Wer weiß, wie nahe mir mein Ende?

Wer weiß, wie nahe mir mein Ende?

Kto wie, jak blisko me skonanie?

1. Coro e Recitativi S A T, *Corno, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Wer weiß, wie nahe mir mein Ende?

Sopran

Das weiß der liebe Gott allein,
Ob meine Wallfahrt auf der Erden
Kurz oder länger möge sein.

Hin geht die Zeit, her kommt der Tod,

Alt

Und endlich kommt es doch so weit,
Dass sie zusammentreffen werden.

**Ach, wie geschwinde und behände
Kann kommen meine Todesnot!**

Tenor

Wer weiß, ob heute nicht
Mein Mund die letzten Worte spricht.
Drum bet ich alle Zeit:

**Mein Gott, ich bitt durch Christi Blut,
Machs nur mit meinem Ende gut!**

2. Recitativo T, *Continuo*

Mein Leben hat kein ander Ziel,
Als dass ich möge selig sterben
Und meines Glaubens Anteil erben;
Drum leb ich allezeit
Zum Grabe fertig und bereit,
Und was das Werk der Hände tut,
Ist gleichsam, ob ich sicher wüsste,
Dass ich noch heute sterben müßte:
Denn Ende gut, macht alles gut!

3. Aria A, *Oboe da caccia, Organo obbligato, Continuo*

Willkommen! will ich sagen,
Wenn der Tod ans Bette tritt.

Fröhlich will ich folgen, wenn er ruft,
In die Gruft,
Alle meine Plagen
Nehm ich mit.

4. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ach, wer doch schon im Himmel wär!
Ich habe Lust zu scheiden
Und mit dem Lamm,
Das aller Frommen Bräutigam,
Mich in der Seligkeit zu weiden.
Flügel her!
Ach, wer doch schon im Himmel wär!

5. Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Gute Nacht, du Weltgetümmel!

Jetzt mach ich mit dir Beschluss;
Ich steh schon mit einem Fuß
Bei dem lieben Gott im Himmel.

6. Choral, *Corno e Oboe col Soprano I, Violino I col Soprano II, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo col Basso*

**Welt, ade! ich bin dein müde,
Ich will nach dem Himmel zu,**

Kto wie, jak blisko me skonanie?

Sopran:

Wiedzieć to jest rzeczą Boga,
Krótka czy długa ma Doń droga,
Jak długie me pielgrzymowanie.

Odchodzi czas, śmierć zbliża się.

Alt:

I kiedyś w końcu to się stanie,
Kiedyś nastąpi ich spotkanie.

**Jak prędko, ach jak niespodzianie
Zagłada może trafić mnie.**

Tenor:

I nie wiem, czy nie tego dnia,
Ostatnie słowo rzeknę ja,
Wnoszę do Pana więc błaganie:

**O spraw, dla Chrystusowej krwi,
Mój Boże, dobre zejście mi.**

Me życie celu nie ma innego,
Niż żebym zgon szczęśliwy miał,
Bym odziedziczył wiary dział;
Dlatego żyję w gotowości,
By w grób położyć moje kości,
A dzieła rąk mych myśl ta łączy:
Czyń tak, jakbyś był przekonany,
Ze jeszcze dziś będziesz stąd zabrany,
Bo: Wszystko dobre, co się dobrze kończy!

Witaj! Tak chcę powiedzieć,
Gdy śmierć przy łożu stanie.

Z radością pójdę tam, gdzie ona mnie powiedzie:
Pod grobu kamień.
A zgrzyzoty me
Też tam złożyć chcę.

Ach! Gdybym tak mógł być już w niebie!
Ze światem pragnę już rozłąki.
Chciałbym, Baranku, spotkać Ciebie,
Coś oblubieńcem jest Kościoła,
Prowadź mnie na niebieskie łąki.
Skrzydeł! - wołam.
Ach! Gdybym tak mógł być już w niebie!

Zgiełku świata, dobrej nocy!

Dziś spokojnie żegnam ciebie;
Jestem jedną nogą w niebie,
W kochanego Boga mocy.

**Żegnaj świecie! Jam znużony.
Ja do nieba iść już chcę.**

**Da wird sein der rechte Friede
Und die ewge, stolze Ruh.
Welt, bei dir ist Krieg und Streit,
Nichts denn lauter Eitelkeit,
In dem Himmel allezeit
Friede, Freud und Seligkeit.**

**Tam pokój błogosławiony,
Tam też radość czeka mnie.
Świecie, niesiesz tylko ból,
Tyś próżności marnej zdroj.
W niebie zaś na wieczny czas
Radość, pokój czeka nas.**

BWV-28, Gott Lob ! nun geht das Jahr zu Ende

Gott Lob ! nun geht das Jahr zu Ende

1. Aria S, *Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

Gott Lob ! nun geht das Jahr zu Ende.

Das neue rücket schon heran.
Gedencke/ meine Seele / dran/
Wieviel dir deines GOTTes Hände
Im alten Jahre Guts gethan.
Stimm' ihm ein frohes Danck=Lied an.
So wird er ferner dein gedencken /
Und mehr zum neuen Jahre schencken.

2. Coro, *Cornetto e Oboe I e Violino I col Soprano, Trombone I e Oboe II e Violino II coll' Alto, Trombone II e Taille e Viola col Tenore, Trombone III col Basso, Continuo*

Nun lob /mein Seel/den Herren/was in
mir ist/den Namen sein Sein Wohlthat thut
ermehren. Vergiß es nicht / o Hertze mein.
Hat dir dein Suend vergeben / und heilt
dein Schwachheit groß. Er rett dein ar=
mes Leben / nimmt dich in seinen Schooß.
Mit reichen Trost beschüttet / verjüngt dem
Adler gleich. Der König schafft Recht / be=
Hütet die leid'n in seinem Reich.

3. Recitativo Arioso B, *Continuo*

So spricht der HErr : Es soll mir eine Lust seyn/
daß ich ihnen guts thun soll / und ich will sie in die=
sem Lande pflanzen treulich vom gantzem Herten/
und von gantzer Seelen. Jer. XXXII. 41.

4. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Gott ist ein Quell/ wo lauter Güte fleusst.
Gott ist ein Licht wo lauter Gnade scheint.
Gott ist ein Schatz / der lauter Seegen heisst.
Gott ist ein Herr ders treu=und herzlich meinet.
Wer ihn im Glauben liebt/ in Liebe kindlich ehrt/
Sein Wort von Herten hört/
Und sich von bösen Wegen kehrt/
Dem giebt er sich mit allen Gaben.
Wer Gott hat / der muß alles haben.

5. Aria (Duetto) A T, *Continuo*

Gott hat uns im heuringen Jahre gesegnet/
Daß Wohlthun und Wohlseyn einander be=
gnet.
Wir loben ihn herzlich.Und bitten darneben:
Er woll' auch ein glückliches Neues Jahr ge=
ben.
Wir hoffens von seiner beharrlichen Güte/
Und preisens im Voraus mit danckbahrn Ge=
müthe.

6. Choral, *Cornetto e Oboe I e Violino I col Soprano, Trombone I e Oboe II e Violino II coll' Alto, Trombone II e Taille e Viola col Tenore, Trombone III col Basso, Continuo*

All solch dein Güt wir preisen/ Vater ins
Himmels Thron/ die du uns thust beweisen
durch Christum deinen Sohn. Und bitten
ferner dich/ gib uns ein friedsam Jahre/vor

Pochwalon Bóg! Już rok dobiega kresu swego

Pochwalon Bóg! Już rok dobiega kresu swego,
A nowy stoi już u progu.
Wspomnij! Podziękuj duszo Bogu
Za to, co zrobił ci dobrego
Swą ręką w roku tym,
I Mu dziękczynny śpiewaj hymn,
A będzie cię Bóg w swej pamięci miał,
i w nowym roku większe dary słał.

Chwał, duszo moja, Pana,
Chcę cały imię święte czcić!
Bo dobroć Jego znana,
Masz, wdzięczne serce, Jemu żyć!
On ci odpuszcza winy,
Choroby leczy twe,
Przebacza grzeszne czyny
I łaską wieńczy cię!
A w życiu, jak u orła
Odnawia młodość nam.
Pan sprawiedliwie woła,
Prawości strzeże sam.

Tak mówi Pan: I będę się radował z nich, i dobrze im czynił; na
stałe osadzę ich w tej ziemi, z całego serca i z całej duszy.

Nasz Bóg jest źródłem, dobroć z Niego płynie.
Nasz Bóg jest światłem, jasnej łaski zdrojem.
Nasz Bóg jest skarbem, który nie zaginie.
Nasz Bóg jest panem, dba o sługi swoje.
Kto Go jak dziecię czci i w wierze Go miłuje,
Kto słowo Jego w sercu zachowuje,
Kto się od złego odżegnuje,
Temu Bóg dary obfite da,
Bo wszystko ma, kto Boga ma.

Bóg nam błogosławił ubiegły rok cały,
Tak, że się dobre czyny ze szczęściem spotkały.
Chwalimy Go za to i prosimy wraz.
By znów dobrym rokiem chciał obdarzyć nas.
Na dobroć Jego wieczną wszak nadzieję mamy,
I z góry Go wdzięcznym sercem wychwalamy.

Chwalimy dobro całe,
Ojczy, coś w niebie tam,
Które tu okazałeś
Poprzez Chrystusa nam.

allem Leid bewahre/und nehr uns mildiglich.

**Prosimy Cię w ten czas,
Daj rok pokoju Twego,
Od cierpień uchronń nas,
Daj chleba powszedniego!**

BWV-29, Wir danken dir, Gott, wir danken dir

Wir danken dir, Gott, wir danken dir

Wysławiamy Cię, Boże, wysławiamy

1. Sinfonia, Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo

2. Coro, Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo

Wir danken dir, Gott, wir danken dir
und verkündigen deine Wunder.

„Wysławiamy Cię, Boże, wysławiamy.
Wzywamy imienia Twego,
opowiadamy cuda Twoje.”

3. Aria T, Violino solo, Continuo

Halleluja, Stärk und Macht
Sei des Allerhöchsten Namen!

Zion ist noch seine Stadt,
Da er seine Wohnung hat,
Da er noch bei unserm Samen
An der Väter Bund gedacht.

Alleluja, siła, moc
Niech Imieniem będą Pana!
Jego miasto, Syjon, trwa,
Tam On swe mieszkanie ma;
Obietnica ojcom dana.
Wobec dzieci wciąż ma moc.

4. Recitativo B, Continuo

Gottlob! es geht uns wohl!
Gott ist noch unsre Zuversicht,
Sein Schutz, sein Trost und Licht
Beschirmt die Stadt und die Paläste,
Sein Flügel hält die Mauern feste.
Er lässt uns allerorten segnen,
Der Treue, die den Frieden küsst,
Muss für und für
Gerechtigkeit begegnen.
Wo ist ein solches Volk wie wir,
Dem Gott so nah und gnädig ist!

Pochwalon Bóg!
Dobrze nam się wiedzie.
Bóg wciąż naszą jest ostoją.
W Jego łasce, w świetle stoją
Nasze domy z pałacami.
Mury Pan chroni skrzydłami,
I nam błogosławi wszędzie,
Pokój, wierność tu całuje.
Której w bród
Sprawiedliwość dodana będzie.
Gdzież jest inny taki lud,
Którego Bóg tak miłuje.

5. Aria S, Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo

Gedenk an uns mit deiner Liebe,
Schleuß uns in dein Erbarmen ein!

Segne die, so uns regieren,
Die uns leiten, schützen, führen,
Segne, die gehorsam sein!

Wspomnij na nas w swej miłości.
Obejmij litością Twą.
Błogosław tych, którzy kierują,
Rządzą i władzę sprawują,
I tych co posłuszni są.

6. Recitativo A e Coro, Continuo

Vergiß es ferner nicht, mit deiner Hand
Uns Gutes zu erweisen;
So soll
Dich unsre Stadt und unser Land,
Das deiner Ehre voll,
Mit Opfern und mit Danken preisen,
Und alles Volk soll sagen:
Amen!

Do tego nie zapomnij by Twoją ręką,
Panie, Dobrem nas szczerze
obdarować.
Chwalić Cię będzie miasto i wielbić kraj nasz cały,
Który wszak pełen jest Twej chwały,
Sławić Cię będzie i dziękować,
"A cały lud powie:
Amen!"

7. Aria A, Organo obligato, Continuo

Halleluja, Stärk und Macht
Sei des Allerhöchsten Namen!

Alleluja, siła, moc
Niech Imieniem będą Pana!

8. Choral, Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo

Sey Lob und Preiß mit Ehren
Gott Vater / Sohn / und heil'gen
Geist! Der woll' in uns vermehren /
was er uns aus Genad verheist. Daß
wir ihm fest vertrauen/ gänzlich uns
laß'n auf ihn / von Hertenzen auf ihn
bauen. Stets uns'r Hertz / Muth
und Sinn ihm tröstlich soll anhan=

Niech dziś ma cześć i chwałę:
Bóg - Ojciec, Syn i Święty Duch!
Niech w nas rozmnaża dalej,
Co nam zapewnił z łaski już!
Zaufać Jem u chcemy
I na Nim oprzeć się,
Więc serca Mu niesiemy,
Odważę, zmysły swe.

**gen. Darauf sing'n wir zur Stund
Amen ! wir werd'ns erlangen / gläu=
b'n wir aus Hertzens Grund.**

**Zaśpiewaj Panu dzisiaj,
Niech „amen " woła brat!
Dojedziemy celu życia
We wierze w nowy świat.**

BWV-30, Freue dich, erlöste Schar

Freue dich, erlöste Schar

Erster Teil

1. Coro, *Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Oboe III, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

Freue dich, erlöste Schar,
Freue dich in Sions Hütten!
Dein Gedeihen hat itzund
Einen rechten festen Grund,
Dich mit Wohl zu überschütten.

2. Recitativo B, *Continuo*

Wir haben Rast,
Und des Gesetzes Last
Ist abgetan.
Nichts soll uns diese Ruhe stören,
Die unsre liebe' Väter oft
Gewünscht, verlangt und gehofft.
Wohlan,
Es freue sich, wer immer kann,
Und stimme seinem Gott zu Ehren
Ein Loblied an,
Und das im höhern Chor,
Ja, singt einander vor!

3. Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Gelobet sei Gott, gelobet sein Name,
Der treulich gehalten Versprechen und Eid!
Sein treuer Diener ist geboren,
Der längstens darzu auserkoren,
Dass er den Weg dem Herrn bereit'.

4. Recitativo A, *Continuo*

Der Herold kömmt und meldt den König an,
Er ruft; drum säumet nicht
Und macht euch auf
Mit einem schnellen Lauf,
Eilt dieser Stimme nach!
Sie zeigt den Weg, sie zeigt das Licht,
Wodurch wir jene selge Auen
Dereinst gewisslich können schauen.

5. Aria A, *Flauto traverso, Violino I con sordino, Violino II, Viola, Continuo*

Kommt, ihr angefochten Sündner,
Eilt und lauft, ihr Adamskinder,
Euer Heiland ruft und schreit!
Kommet, ihr verirrtten Schafe,
Stehet auf vom Sündenschlafe,
Denn itzt ist die Gnadenzeit!

6. Choral, *Flauto traverso I/II in octava e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Eine Stimme lässt sich hören
In der Wüste weit und breit,
Alle Menschen zu bekehren:
Macht dem Herrn den Weg bereit,
Machet Gott ein ebne Bahn,
Alle Welt soll heben an,
Alle Täler zu erhöhen,
Dass die Berge niedrig stehen.

Zweiter Teil

Ciesz się, zbawionych zastępie

Erster Teil

Ciesz się, zbawionych zastępie,
Ciesz się w Syjonu namiocie!
Teraz już pomyślność twa
Pewny grunt pod sobą ma,
W dobrym cię zachowa bycie.

Odpoczną nasze ramiona,
Gdyż ciężkie zakonu brzemiona
Możemy porzucić.
Pokoju owego nie zdoła nic zakłócić,
Którego ojcowie nasi sobie życzyli,
Na który nadzieję wciąż żywili.
Więc zaczynajmy,
Niech się raduje, kto tylko może
I wznosząc dzięki chwale Bożej
Pochwalną pieśń śpiewajmy.
Wielkim chórem wyśpiewujmy;
Na wyprzódki intonujmy.

Pochwalon Bóg i Jego imię,
Bóg, co przysięgi dotrzymuje.

Gdyż wierny sługa jest narodzony,
Który do tego jest przeznaczony.
Ze drogę Pańską przygotowuje.

Herold nadchodzi i Króla obwieszcza przybycie,
I wola; Dlatego się nie ociągajcie,
W drogę wyruszajcie,
Skwapliwie bieżajcie,
Za głosem owym podążajcie!
On wam wskazuje drogę, światło ma zapalone.
Byście ujrzeli łąki błogosławione,
I oglądali je w zachwycie.

Przyjdźcie strapieni, grzesznicy,
Adama dzieci, śmiertelnicy.
To wasz Zbawca wola was:

Owce zbłąkane, chodźcie tu,
Obudźcie się już z grzechów snu,
Oto jest już łaski czas.

Głos nas na pustyni budzi,
Głos na puszczy woła nas,
By nawrócić wszystkich ludzi:
Drogę wyprostować czas,
Którą już nadchodzi Pan.
Przeto czynić trzeba nam,
By się góry poniżyły,
A doliny wyższe były.

Zweiter Teil

7. Recitativo B, *Oboe I/II, Continuo*

So bist du denn, mein Heil, bedacht,
Den Bund, den du gemacht
Mit unsern Vätern, treu zu halten
Und in Genaden über uns zu walten;
Drum will ich mich mit allem Fleiß
Dahin bestreben,
Dir, treuer Gott, auf dein Geheiß
In Heiligkeit und Gottesfurcht zu leben.

8. Aria B, *Oboe d'amore, Violino solo, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich will nun hassen
Und alles lassen,
Was dir, mein Gott, zuwider ist.

Ich will dich nicht betrüben,
Hingegen herzlich lieben,
Weil du mir so genädig bist.

9. Recitativo S, *Continuo*

Und obwohl sonst der Unbestand
Den schwachen Menschen ist verwandt,
So sei hiermit doch zugesagt:
Sooft die Morgenröte tagt,
Solang ein Tag den andern folgen läßt,
So lange will ich steif und fest,
Mein Gott, durch deinen Geist
Dir ganz und gar zu Ehren leben.
Dich soll sowohl mein Herz als Mund
Nach dem mit dir gemachten Bund
Mit wohlverdientem Lob erheben.

10. Aria S, *Violini all' unisono, Continuo*

Eilt, ihr Stunden, kommt herbei,
Bringt mich bald in jene Auen!

Ich will mit der heiligen Schar
Meinem Gott ein' Dankaltar
In den Hütten Kedar bauen,
Bis ich ewig dankbar sei.

11. Recitativo T, *Continuo*

Geduld, der angenehme Tag
Kann nicht mehr weit und lange sein,
Da du von aller Plag
Der Unvollkommenheit der Erden,
Die dich, mein Herz, gefangen hält,
Vollkommen wirst befreit werden.
Der Wunsch trifft endlich ein,
Da du mit den erlösten Seelen
In der Vollkommenheit
Von diesem Tod des Leibes bist befreit,
Da wird dich keine Not mehr quälen.

12. Coro, *Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Freude dich, geheilgte Schar,
Freue dich in Sions Auen!
Deiner Freude Herrlichkeit,
Deiner Selbstzufriedenheit
Wird die Zeit kein Ende schauen.

Przeto, Zbawicielu, wierzę,
Że zawarte raz przymierze,
Z ojcami naszymi, raczysz zachować,
Łaskawie nad nami będziesz panować.
Stąd podjąć chcę każde staranie,
Wszelkie pokonać chcę trudności,
Aby ze względu na Twe przykazanie
W bojaźni żyć oraz w świętości.

Wszystko odrzuć,
Wszystko porzuć,
Co Tobie się sprzeciwić może.

I nie chcę Cię frasować,
Lecz serdecznie miłować,
Gdyż łaskaw jesteś mi, o Boże.

I chociaż to raczej niestałość
Ludziom jest słabym przyrodzona,
To oto obiecać tak mam śmiałość:
Dopóki wstaje jutrzienka czerwona,
Jak długo dzień po dniu się zmienia,
Tak długo pragnę bez wątpienia,
Mój Boże, poprzez Ducha Twego
Żyć tylko dla Twej wielkiej chwały,
Tobie ustami i sercem otwartym,
Zgodnie z przymierzem z Tobą zawartym, Słusznie zamierzam
wznosić pochwały.

Przyjdź, godzino, czekam ciebie,
Na łąki błogie poprowadź.

Chcę wśród świętej społeczności
Bogu ołtarz mej wdzięczności
W namiotach Kedaru budować;
Na wieki wdzięcznym być w niebie.

Nadejdzie ów dzień, więc cierpliwości;
Ten dzień nie może być odległy,
Gdy ty, o serce me, tu plagom podległe.
Żyjące w ziemskiej niedoskonałości,
Która cię trzyma w swoim więzieniu,
Zostaniesz całkiem wyzwolone;
Zadość się stanie twemu życzeniu,
I razem z duszami, co są już zbawione
W niebieskiej doskonałości,
Uwolnione od śmierci ciała,
Trosk żadnych już nie będziesz znało.

Ciesz się więc, świętych zastępie,
Ciesz się na Syjonu niwach!

Nie ma końca radość twa,
A żywot, co wiecznie trwa,
W szczęściu będzie ci upływać.

BWV-31, Der Himmel lacht! die Erde jubiliert

Der Himmel lacht! die Erde jubiliert

Śmieje się Niebo i Ziemia raduje!

1. Sonata, Tromba I-III, Tamburi, Oboe I-III, Taille, Fagotto, Violino I/II, Viola I/II, Violoncello I/II, Continuo

2. Coro, Tromba I-III, Tamburi, Oboe I-III, Taille, Fagotto, Violino I/II, Viola I/II, Violoncello I/II, Continuo

Der Himmel lacht! die Erde jubiliert
Und was sie trägt in ihrem Schoß;
Der Schöpfer lebt! der Höchste triumphiert
Und ist von Todesbanden los.
Der sich das Grab zur Ruh erlesen,
Der Heiligste kann nicht verwesen.

Śmieje się Niebo i Ziemia raduje!
I to, co łono jej zawiera!
Bo Stwórca żyje! Pan nasz tryumfuje
I więzy śmierci z siebie zdziera.
Najświętszy, co śmiał sam się w grób rzucić,
Nie może przecie w proch się obrócić!

3. Recitativo B, Violoncello II, Continuo

Erwünschter Tag! sei, Seele, wieder froh!
Das A und O,
Der erst und auch der letzte,
Den unsre schwere Schuld in Todeskerker setzte,
Ist nun gerissen aus der Not!
Der Herr war tot,
Und sieh, er lebet wieder;
Lebt unser Haupt, so leben auch die Glieder.
Der Herr hat in der Hand
Des Todes und der Hölle Schlüssel!
Der sein Gewand
Blutrot bespritzt in seinem bitterm Leiden,
Will heute sich mit Schmuck und Ehren kleiden.

O wytęskniony dniu! Dusza ma świętuje to,
Że A i O,
Że Pierwszy i Ostatni,
Którego nasza ciężka wina
W śmierci więziennej trzymała więzy,
Wyrwał się z matni!
Nasz Pan już nie żył.
Lecz oto żyje! Śmierć go nie pokonała.
Gdy żyje głowa nasza, żyje reszta ciała!
I w swojej ręce klucz Pan świata
Do bram piekielnych, śmierci klucz trzyma.
Ten, czyja szata
Spryskana była krwią męki purpurową,
Przywdziewa dzisiaj chwały szatę nową.

4. Aria B, Violoncello II, Continuo

Fürst des Lebens, starker Streiter,
Hochgelobter Gottessohn!
Hebet dich des Kreuzes Leiter
Auf den höchsten Ehrentron?
Wird, was dich zuvor gebunden,
Nun dein Schmuck und Edelstein?
Müssen deine Purpurwunden
Deiner Klarheit Strahlen sein?

Książę życia! Boży synu!
Bohaterze doskonały!
Czy ma Cię drabina krzyża
Wzniesić na tron najwyższej chwały?
Czy pęta, co Cię wiązały
Mają być Twoją ozdobą?
Muszą Twoje krwawe rany
Jasność Twą poświadczyć sobą?

5. Recitativo T, Violoncello II, Continuo

So stehe dann, du gottergebne Seele,
Mit Christo geistlich auf!
Tritt an den neuen Lebenslauf!
Auf! von des Todes Werken!
Lass, dass dein Heiland in der Welt,
An deinem Leben merken!
Der Weinstock, der jetzt blüht,
Trägt keine tote Reben!
Der Lebensbaum lässt seine Zweige leben!
Ein Christe flieht
Ganz eilend von dem Grabe!
Er lässt den Stein,
Er lässt das Tuch der Sünden
Dahinten
Und will mit Christo lebend sein.

Powstań więc, duszo Bogu oddana!
Z Chrystusem w duchu zmartwychwstań,
I życie nowe zacznij dla Pana.
Rzuć to, co martwe, duszo, wstań!
A to, że żyje w tobie Zbawiciel
Niechaj poświadczy twoje życie.
Krzew winny, który dziś zakwita,
Nie będzie miał uschniętych gron.
Gałęzie wszak odżywia pień.
Uchodzi chrześcijanin
Od grobu w pośpiechu;
Zostawia kamień;
Zostawia chustę grzechu
Za sobą.
Z Chrystusem wraz pragnie żyć on.

6. Aria T, Violino I/II, Viola I/II, Violoncello I/II, Continuo

Adam muss in uns verwesen,
Soll der neue Mensch genesen,
Der nach Gott geschaffen ist.
Du musst geistlich auferstehen
Und aus Sündengräbern gehen,

Musi w sercu Adam zgnieć,
By człek nowy mógł tam żyć,
Którego sam Bóg stworzył.
Powstań z martwych więc człowieka,
Porzuć stare groby grzechu,

Wenn du Christi Gliedmaß bist.

Byś w Chrystusa ciele ożył.

7. Recitativo S, *Violoncello II, Continuo*

Weil dann das Haupt sein Glied
Natürlich nach sich zieht,
So kann mich nichts von Jesu scheiden.
Muss ich mit Christo leiden,
So werd ich auch nach dieser Zeit
Mit Christo wieder auferstehen
Zur Ehr und Herrlichkeit
Und Gott in meinem Fleische sehen.

Tak, jak nie mogą same członki me
Żywota żadnego wieść bez swojej głowy,
Tak nic od Chrystusa nie odłączy mnie.
Gdy Jego cierpienia jam dzielić gotowy,
To kiedyś, po żalości czasie Zmartwychpowstanę z mym
Zbawicielem
Do czci i chwały w ich pełnej krasie.
I Boga ujrzę w mym własnym ciele.

8. Aria (e Choral) S, *Oboe, Violino I/II all' unisono, Viola I/II all' unisono, Violoncello II, Continuo*

Letzte Stunde, brich herein,
Mir die Augen zuzudrücken!
Lass mich Jesu Freudenschein
Und sein helles Licht erblicken,
Lass mich Engeln ähnlich sein!
Letzte Stunde, brich herein!

Przyjdź już, godzino wyczekiwana,
Aby zamknąć moje oczy!
Niech radosny blask chwały Pana
I jego światło mnie otoczy!
Aniołom dusza niech będzie zrównana!
Przyjdź już, godzino wyczekiwana!

9. Choral, *Tromba I, Oboe I-III, Taille, Fagotto, Violino I/II, Viola I/II, Violoncello I/II, Continuo*

**So fahr ich hin zu Jesu Christ,
Mein' Arm tu ich ausstrecken;
So schlaf ich ein und ruhe fein,
Kein Mensch kann mich aufwecken,
Denn Jesus Christus, Gottes Sohn,
Der wird die Himmelstür auftun,
Mich führn zum ewgen Leben.**

**Do Ciebie pójdę, Jezu mój.
Wyciągnę ręce, Boże.
Spokojnie zasnę, skończę bój;
Nikt zbudzić mnie nie może.
Bo Jezus Chrystus, Boży Syn,
Raj otwiera cierpieniem swym,
Obdarza życiem wiecznym.**

BWV-32, Liebster Jesu, mein Verlangen

Liebster Jesu, mein Verlangen

1. Aria S, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Liebster Jesu, mein Verlangen,
Sage mir, wo find ich dich?
Soll ich dich so bald verlieren
Und nicht ferner bei mir spüren?
Ach! mein Hort, erfreue mich,
Lass dich höchst vergnügt umfangen.

2. Recitativo B, *Continuo*

Was ists, dass du mich gesuchet?
Weißt du nicht, dass ich sein muss in dem,
das meines Vaters ist?

3. Aria B, *Violino solo, Continuo*

Hier, in meines Vaters Stätte,
Findt mich ein betrübter Geist.
Da kannst du mich sicher finden
Und dein Herz mit mir verbinden,
Weil dies meine Wohnung heißt.

4. Recitativo (Dialog) S B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Seele (S)
Ach! heiliger und großer Gott,
So will ich mir
Denn hier bei dir
Beständig Trost und Hülfe suchen.

Jesus (B)
Wirst du den Erdentand verfluchen
Und nur in diese Wohnung gehn,
So kannst du hier und dort bestehn.

Seele
Wie lieblich ist doch deine Wohnung,
Herr, starker Zebaoth;
Mein Geist verlangt
Nach dem, was nur in deinem Hofe prangt.
Mein Leib und Seele freuet sich
In dem lebendgen Gott:
Ach! Jesu, meine Brust liebt dich nur ewiglich.

Jesus
So kannst du glücklich sein,
Wenn Herz und Geist
Aus Liebe gegen mich entzündet heißt.

Seele
Ach! dieses Wort, das itzo schon
Mein Herz aus Babels Grenzen reißt,
Fass' ich mir andachtsvoll in meiner Seele ein.

5. Aria (Duetto) S B, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

beide
Nun verschwinden alle Plagen,
Nun verschwindet Ach und Schmerz.

Seele
Nun will ich nicht von dir lassen,

Jesus
Und ich dich auch stets umfassen.

Seele
Nun vergnüget sich mein Herz

Miły Jezu, ma tęsknoto

Miły Jezu, ma tęsknoto,
Powiedz mi, gdzie znajdę Cię?
Czy mam zaraz stracić Ciebie?
Nie czuć więcej obok siebie?
Ach! Zbawco rozraduj mnie,
Pozwól objąć Cię z ochotą.

„Czemuś mnie szukał? Czyż nie wiedziałeś, że w tym, co jest
Ojca mego, Ja być muszę?”

Tu, w przybytku Ojca mego
Duch strapiony mnie zastanie.

Odnajdziesz mnie wszak w domu tym
I serce swe połączysz z mym,
Gdyż tu moje jest mieszkanie.

Dusza
Ach! Święty oraz wielki Boże,
Szukam dla siebie
Tutaj u Ciebie
Pociechy, pomocy oraz Twej laski.

Jezus
Jeżeli przeklniesz świata tego blaski,
Za cel obierzesz me mieszkanie,
To tam i tutaj się ostaniesz.

Dusza
Jak mile Twoje jest mieszkanie,
Zastępów mocny Panie!
Duch mój z tęsknotą wypatruje
Blasku, co jest na Twoim tylko dworze.
Ciało i Dusza się raduje
W Tobie, o żywy Boże;
Ach Jezu, me serce na wieki Cię miłuje.

Jezus
Przeto szczęśliwa możesz być,
Kiedy istota twoja cała
Miłością szczerą do mnie pała.

Dusza
Ach! Słowo to, które już teraz
Z Babilonu świata serce me wydziera,
Pobożnie pragnę w sobie skryć.

Dusza, Jezus
Znikajcie wszystkie cierpienia;
Znikaj bólu i żalości.

Dusza
Nie opuszczę Cię już więcej.

Jezus
Obejmą cię moje ręce.

Dusza
Serce doznaje już ukojenia.

Jesus

Und kann voller Freude sagen:

beide

Nun verschwinden alle Plagen,

Nun verschwindet Ach und Schmerz!

6. Choral, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Mein Gott, öffne mir die Pforten

Solcher Gnad und Gütigkeit,

Lass mich allzeit allerorten

Schmecken deine Süßigkeit!

Liebe mich und treib mich an,

Dass ich dich, so gut ich kann,

Wiederum umfang und liebe

Und ja nun nicht mehr betrübe.

Jesus

I możesz wołać w twojej radości:

Dusza, Jezus

Znikajcie wszystkie cierpienia!

Znikaj bólu i żałości!

Otwórz bramy mi, mój Boże,

Łaski i dobroci swej,

Abym wszędzie, w każdej porze

Smakował słodczy Twej.

Kochaj i zagrzewaj mnie,

Abym z całej siły Cię

Znów w miłości obejmował,

Bym Cię odtąd nie frasował.

BWV-33, Allein zu dir, Herr Jesu Christ

Allein zu dir, Herr Jesu Christ

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Allein zu dir, Herr Jesu Christ,
Mein Hoffnung steht auf Erden;
Ich weiß, dass du mein Tröster bist,
Kein Trost mag mir sonst werden.
Von Anbeginn ist nichts erkorn,
Auf Erden war kein Mensch geboren,
Der mir aus Nöten helfen kann.
Ich ruf dich an,
Zu dem ich mein Vertrauen hab.

2. Recitativo B, *Continuo*

Mein Gott und Richter, willst du mich aus dem Gesetze fragen,
So kann ich nicht,
Weil mein Gewissen widerspricht,
Auf tausend eines sagen.
An Seelenkräften arm und an der Liebe bloß,
Und meine Sünd ist schwer und übergroß;
Doch weil sie mich von Herzen reuen,
Wirst du, mein Gott und Hort,
Durch ein Vergebungswort
Mich wiederum erfreuen.

3. Aria A, *Violino I con sordino, Violino II, Viola, Continuo*

Wie furchtsam wankten meine Schritte,
Doch Jesus hört auf meine Bitte
Und zeigt mich seinem Vater an.
Mich drückten Sündenlasten nieder,
Doch hilft mir Jesu Trostwort wieder,
Dass er für mich genung getan.

4. Recitativo T, *Continuo*

Mein Gott, verwirf mich nicht,
Wiewohl ich dein Gebot noch täglich übertrete,
Von deinem Angesicht!
Das kleinste ist mir schon zu halten viel zu schwer;
Doch, wenn ich um nichts mehr
Als Jesu Beistand bete,
So wird mich kein Gewissensstreit
Der Zuversicht berauben;
Gib mir nur aus **Barmherzigkeit**
Den wahren Christenglauben!
So stellt er sich mit guten Früchten ein
Und wird durch Liebe tätig sein.

5. Aria (Duetto) T B, *Oboe I/II, Continuo*

Gott, der du die Liebe heißt,
Ach, entzünde meinen Geist,
Lass zu dir vor allen Dingen
Meine Liebe kräftig dringen!
Gib, dass ich aus reinem Triebe
Als mich selbst den Nächsten liebe;
Stören Feinde meine Ruh,
Sende du mir Hülfe zu!

6. Choral, *Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Ehr sei Gott in dem höchsten Thron,
Dem Vater aller Güte,
Und Jesu Christ, sein'm liebsten Sohn,

W Tobie nadzieję tylko mam

W Tobie nadzieję tylko mam,
Jezu, wśród świata tego.
Tyś jako pocieszyciel dan,
I nie chcę mieć innego.
Nie zrodził się przez wieków wiek
Na ziemi tej ni jeden człek,
Który by z biedy wyrwał mnie.
Więc wołam Cię,
Któremu zaufałem wszak.

Mój Boże i sędzio, czy chcesz mnie pytać o Twe przykazania?
Nie umiem odpowiedzieć, Panie,
Bo odrzec się sumienie wzbrania
Z tysiąca na jedno nawet pytanie.
Słabym na mej duszy i w miłości słaby,
A grzech mój przede mną postępuje.
Lecz, gdy go z serca pożałuję,
Wtenczas Ty, Boże mój łaskawy,
Przez Twe przebaczenia słowo
Rozradujesz mnie na nowo.

Jak krok mój chwieje się, zatacza!
Lecz Jezus słucha i przebacza;
Swojemu Ojcu mnie przedstawia.

Choć uciskają mnie me grzechy,
Lecz wspiera mnie słowo pociechy
I Jego czyn, co mnie wybawia.

Mój Boże, nie odrzucaj sługi złego,
Choć Twe przykazanie przekraczam codziennie,
Od oblicza Twego!
Najmniejsze z nich zachować staram się daremnie;
Lecz, gdy o nic innego prosić nie będę,
Jak tylko o pomoc Jezusa Pana,
Pokój w sumieniu mym zdobędę;
Pewność mi będzie dana.
Daj mi z ogromnej łaski Twej
Wiarę prawdziwą, proszę!
A Pan w miłości wielkiej swej
Owoców dobrych zniesie kosze.

Boże, co się miłością zwiesz,
Rozpal me serce, duszę też.
Ku Tobie niech dąży miłość moja cała;
Spraw, by o świecie zapomniała.
Daj, bym z serca całego Jak siebie miłował bliźniego.
A gdy wrogowie szkodzić chcą,
Ześlij Panie pomoc Twą.

Niechaj Bogu chwała będzie,
Ojcu dobra wszelkiego,
I Synowi, Panu wszędzie,

**Der uns allzeit behüte,
Und Gott dem Heiligen Geiste,
Der uns sein Hülff allzeit leiste,
Damit wir ihm gefällig sein,
Hier in dieser Zeit
Und folgend in der Ewigkeit.**

**Co chroni nas od złego.
Duchowi Świętemu chwała;
Od Niego jest pomoc stała,
Abyśmy wierni byli im
Tu, w czasie tym,
Potem zaś już na wieczny czas.**

BWV-34, O ewiges Feuer, o Ursprung der Liebe

O ewiges Feuer, o Ursprung der Liebe

O ogniu przedwieczny, praźródło miłości

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

O ewiges Feuer, o Ursprung der Liebe,
Entzünde die Herzen und weihe sie ein.

Lass himmlische Flammen durchdringen und wallen,
Wir wünschen, o Höchster, dein Tempel zu sein,
Ach, lass dir die Seelen im Glauben gefallen.

O ogniu przedwieczny, praźródło miłości,
Rozpal serca nasze i poświęć je sobie.

Niech nas przenikną ogień Twoje, Panie.
Bo chcemy, Najwyższy, świątynią być Tobie.
I w Duszach wierzących znajdź upodobanie!

2. Recitativo T, *Continuo*

Herr, unsre Herzen halten dir
Dein Wort der Wahrheit für:
Du willst bei Menschen gerne sein,
Drum sei das Herze dein;
Herr, ziehe gnädig ein.
Ein solch erwähltes Heiligtum
Hat selbst den größten Ruhm.

Panie, wszak serca pamiętają
Prawdę, którą w Twym Słowie mają.
Przebywasz u nas chętnie wielce,
Niech będzie Twoje moje serce,
Niechaj mieszkaniem będzie Pana.
Świątyni, co tak przez Cię wybrana
Najwyższa chwała będzie dana.

3. Aria A, *Flauto traverso I/II, Violino I/II con sordino, Viola con sordino, Continuo*

Wohl euch, ihr auserwählten Seelen,
Die Gott zur Wohnung ausersehn.

Wer kann ein größer Heil erwählen?
Wer kann des Segens Menge zählen?
Und dieses ist vom Herrn geschehn.

Szczęśliwieście, wybrane dusze,
Które Bóg obrał na schronienie!

Tak wielkim szczęściem Jego dary!
Błogosławieństwa nie masz miary!
To wszystko Pana jest zrządzenie.

4. Recitativo B, *Continuo*

Erwählt sich Gott die heiligen Hütten,
Die er mit Heil bewohnt,
So muss er auch den Segen auf sie schütten,
So wird der Sitz des Heiligtums belohnt.
Der Herr ruft über sein geweihtes Haus
Das Wort des Segens aus:

Gdy już namioty wybrał Pan,
W których chce zagościć,
To je pobłogosławi sam.
Nagrodzi siedzibę świętości.
Nad domem, który sobie upodobał
Takie zawoła słowa:

5. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Friede über Israel.
Dankt den höchsten Wunderhänden,
Dankt, Gott hat an euch gedacht.

Ja, sein Segen wirkt mit Macht,
Friede über Israel,
Friede über euch zu senden.

„Pokój nad Izraelem!”
Dziękujcie Jego cudownym rękom.
Bogu waszemu śpieszcie z podzięką!

On was pamięta, Słowem swym daje
Pokój nad Izraelem,
Pokój, co waszym udziałem się staje.

BWV-35, Geist und Seele wird verwirret

Geist und Seele wird verwirret

Erster Teil

1. Sinfonia, *Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Organo obligato, Continuo*

2. Aria A, *Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Organo obligato, Continuo*

Geist und Seele wird verwirret,
Wenn sie dich, mein Gott, betracht'.

Denn die Wunder, so sie kennet
Und das Volk mit Jauchzen nennet,
Hat sie taub und stumm gemacht.

3. Recitativo A, *Continuo*

Ich wundre mich;
Denn alles, was man sieht,
Muss uns Verwundrung geben.
Betracht ich dich,
Du teurer Gottessohn,
So fliehet
Vernunft und auch Verstand davon.
Du machst es eben,
Dass sonst ein Wunderwerk vor dir was Schlechtes ist.
Du bist
Dem Namen, Tun und Amte nach erst wunderreich,
Dir ist kein Wunderding auf dieser Erde gleich.
Den Tauben gibst du das Gehör,
Den Stummen ihre Sprache wieder,
Ja, was noch mehr,
Du öffnest auf ein Wort die blinden Augenlider.
Dies, dies sind Wunderwerke,
Und ihre Stärke
Ist auch der Engel Chor nicht mächtig auszusprechen.

4. Aria A, *Organo obligato, Continuo*

Gott hat alles wohlgemacht.
Seine Liebe, seine Treu
Wird uns alle Tage neu.
Wenn uns Angst und Kummer drücket,
Hat er reichen Trost geschicket,
Weil er täglich für uns wacht.
Gott hat alles wohlgemacht.

Zweiter Teil

5. Sinfonia, *Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Organo obligato, Continuo*

6. Recitativo A, *Continuo*

Ach, starker Gott, lass mich
Doch dieses stets bedenken,
So kann ich dich
Vergnügt in meine Seele senken.
Lass mir dein süßes Hephata
Das ganz verstockte Herz erweichen;
Ach! lege nur den Gnadenfinger in die Ohren,
Sonst bin ich gleich verloren.
Rühr auch das Zungenband
Mit deiner starken Hand,
Damit ich diese Wunderzeichen
In heilger Andacht preise
Und mich als Erb und Kind erweise.

Umysł, dusza są zmieszane

Część pierwsza

Umysł, dusza są zmieszane,
Gdy Cię, Boże, oglądają.
Bowiem wszystkie Twoje cudy,
Które wychwalają ludy,
Usta, uszy zamykają.

Dziwuję się,
Bo wszystko, co człowiek dostrzec może
Jak cud musi go zadziwiać.
Lecz gdy rozważam Cię,
O, Chryste, wierny Boże,
To rozum chce
Się do ucieczki zrywać.
Przy Tobie nawet dzieła Twe
Mogą się, Panie, wydać złe.
To Tyś jest, o Synu Boży,
Według imienia, urzędu oraz Twego czynu
Największym źródłem podziwienia mego,
I nic na ziemi nie ma Ci równego.
Ty głuchemu dajesz słuch,
A niemym powraca mowa,
A do tego
Otwierasz nawet ślepym oczy mocą Twego słowa.
Tak, to są Twoje cuda,
A mocy ich
I chórom anielskim wyrazić się nie uda.

Wszystko dobrze sprawił Bóg!
Jego miłość, wierność Jego
Są wciąż z nami dnia każdego.
Gdy lęki nas trapią straszliwie,
On nas pociesza troskliwie;
Czuwa nad nami pośród trwóg.
Wszystko dobrze sprawił Bóg!

Część druga

Ach, mocny Boże, na prawdę ową
Daj mi otwarte uszy,
Ażebym mógł Ciebie na nowo
Zatopić w mojej duszy.
„Effata!” - niech to słodkie słowo
Me serce zatwardziałe skruszy;
Połóż na me uszy
Twey laski palec błogosławiony,
Inaczej jestem już zgubiony.
Języka mego dotknij się,
I mego dotknij podniebienia.
Aby cudowne znaki te
Chwalił w modlitwie wśród skupienia,
Dziedzicem i dzieckiem okazał się.

7. Aria A, *Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Organo obbligato, Continuo*

Ich wünsche nur bei Gott zu leben,
Ach! wäre doch die Zeit schon da,
Ein fröhliches Halleluja
Mit allen Engeln anzuheben.
Mein liebster Jesu, löse doch
Das jammerreiche Schmerzensjoch
Und lass mich bald in deinen Händen
Mein in martervolles Leben enden.

Chciałbym więc już do nieba wnieść.
Ach! Gdyby mógł już czas ten przyjść.
Ze będę Cię chwalił śpiewy radosnymi
Wraz z aniołami Twymi.
Najdroższy Jezu, zdejmij już
To bólu jarzmo. Już je skrusz!
Tak, abym rychło w ręce Twoje
Złożył bolesne życie moje!

BWV-36, Schwingt freudig euch empor

Schwingt freudig euch empor

Erster Teil

1. Coro, *Oboe d'amore I/II all' unisono, Violino I/II, Viola, Continuo*

Schwingt freudig euch empor zu den erhabnen Sternen,
Ihr Zungen, die ihr itzt in Zion fröhlich seid!
Doch haltet ein! Der Schall darf sich nicht weit entfernen,
Es naht sich selbst zu euch der Herr der Herrlichkeit.

2. Choral (Duetto) S A, *Oboe d'amore I col Soprano, Oboe d'amore II coll' Alto, Continuo*

**Nun komm, der Heiden Heiland,
Der Jungfrauen Kind erkannt,
Des sich wundert alle Welt,
Gott solch Geburt ihm bestellt.**

3. Aria T, *Oboe d'amore solo, Continuo*

Die Liebe zieht mit sanften Schritten
Sein Treugeliebtes allgemach.

Gleichwie es eine Braut entzückt,
Wenn sie den Bräutigam erblicket,
So folgt ein Herz auch Jesu nach.

4. Choral, *Oboe d'amore I e Violino I col Soprano, Oboe d'amore II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Zwingt die Saiten in Cythara
Und lasst die süße Musica
Ganz freudenreich erschallen,
Dass ich möge mit Jesulein,
Dem wunderschönen Bräutigam mein,
In steter Liebe wallen!
Singet,
Springet,
Jubilieret, triumphieret, dankt dem Herren!
Groß ist der König der Ehren.**

Zweiter Teil

5. Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Willkommen, werter Schatz!
Die Lieb und Glaube machet Platz
Vor dich in meinem Herzen rein,
Zieh bei mir ein!

6. Choral T, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

**Der du bist dem Vater gleich,
Führ hinaus den Sieg im Fleisch,
Dass dein ewig Gott'sgewalt
In uns das krank Fleisch enthalt.**

7. Aria S, *Violino solo con sordino, Continuo*

Auch mit gedämpften, schwachen Stimmen
Wird Gottes Majestät verehrt.

Denn schallet nur der Geist darbei,
So ist ihm solches ein Geschrei,
Das er im Himmel selber hört.

8. Choral, *Oboe d'amore I e Violino I col Soprano, Oboe d'amore II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Lob sei Gott, dem Vater, g'ton,
Lob sei Gott, sein'm eingen Sohn,
Lob sei Gott, dem Heiligen Geist,
Immer und in Ewigkeit!**

Radośnie się wznieście ku gwiazdom wyniosłym

Część pierwsza

Radośnie się wznieście ku gwiazdom wyniosłym
Języki Syjonu, co radość głosicie!
Lecz stójcie! Oddalić nie mogą się głosy!
Pan chwały się zbliża, przynosi wam życie.

**Zbawco pogan, przybądź już,
Synu Panny, Zbawco dusz,
Cały świat w podziwie ma,
Ze Bóg takie przyjdzie da.**

To miłość nadchodzi, powolne jej kroki,
Łagodnie się wita ze swym oblubieńcem.

Bo jako się oblubienica
Swym ukochanym wnet zachwyca,
Tak za Jezusem idzie całe moje serce.

**Niechaj struny cytry brzmia,
Bo słodką muzyką tą
Wyraz dać chcę mej radości,
Ze mogę z Jezuskiem tym,
Cudnym oblubieńcem mym,
W wieczystej trwać miłości.
Skaczcie, grajcie,
Wyśpiewujcie, tryumfujcie,
Nieście dzięki!
Pan jest chwały królem wielkim.**

Część druga

Witaj skarbie jakże drogi!
Miłość ma wraz z wiarą moją
Mieszkanie Tobie szykują,
Przekrocz serca mego progi!

**Równy Ojcu Panie mój,
Prowadź w ciele chlubny bój,
Byś swą mocą przemógł tam
Nasze chore ciała sam.**

Także stłumione, słabe głosy
Wielbią majestat Twój, o Boże!

Jeśli duch nasz przy tym wola,
To krzyk rozlega się dokoła.
Ze w niebie go usłyszeć możesz.

**Bogu Ojcu chwałę, cześć
I Synowi chciejmy nieść.
I Duch Święty niech ją ma -
Niech na wieki ona trwa!**

BWV-37, Wer da gläubet und getauft wird

Wer da gläubet und getauft wird

Kto uwierzy i ochrzczony zostanie, będzie zbawiony

1. Coro, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Wer da gläubet und getauft wird, der wird selig werden.

„Kto uwierzy i ochrzczony zostanie, będzie zbawiony”.

2. Aria T, *Violino, Continuo*

Der Glaube ist das Pfand der Liebe,
Die Jesus für die Seinen hegt.

Drum hat er bloß aus Liebestriebe,
Da er ins Lebensbuch mich schriebe,
Mir dieses Kleinod beigelegt.

Wiara poręką tu jest ninie.
Miłości Jezusa bez miary
Wpisałeś z miłości jedynie
Do księgi życia moje imię,
Dając mi klejnot wiary.

3. Choral (Duetto) S A, *Continuo*

Herr Gott Vater, mein starker Held!
Du hast mich ewig vor der Welt
In deinem Sohn geliebet.
Dein Sohn hat mich ihm selbst vertraut,
Er ist mein Schatz, ich bin sein Braut,
Sehr hoch in ihm erfreuet.
Eia!
Eia!
Himmlich Leben wird er geben mir dort oben;
Ewig soll mein Herz ihn loben.

O Boże, mocny grodzie mój,
Nim świat ten miał początek swój,
Już mnie umilowałeś;
Syn Twój zapłacił za mnie krwią,
Oblubienicą nazwał swą.
W Nim wszystko darowałeś!
W Niebie z siebie
Skarb przedrogi, żywot błogi mi daruje,
Za to z serca Mu dziękuję.

4. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ihr Sterblichen, verlanget ihr,
Mit mir
Das Antlitz Gottes anzuschauen?
So dürft ihr nicht auf gute Werke bauen;
Denn ob sich wohl ein Christ
Muss in den guten Werken üben,
Weil es der ernste Wille Gottes ist,
So macht der Glaube doch allein,
Dass wir vor Gott gerecht und selig sein.

Czy pragniecie, o śmiertelni,
Wraz ze mną
Do Raju Boga wkroczyć krainy?
Nie liczcie na swe dobre czyny;
Bo choć chrześcijanin tak służbę pełni,
Ze się o dzieła dobre stara,
Gdyż takie jest Boga pragnienie,
To daje jednak tylko wiara
Przed Bogiem usprawiedliwienie

5. Aria B, *Oboe d'amore I, Violino I/II, Viola, Continuo*

Der Glaube schafft der Seele Flügel,
Dass sie sich in den Himmel schwingt,
Die Taufe ist das Gnadensiegel,
Das uns den Segen Gottes bringt;
Und daher heißt ein selger Christ,
Wer gläubet und getauft ist.

Wiara skrzydłami duszy jest,
I ją pod Niebo samo wznosi.
Pieczęcią łaski zaś jest chrzest,
Błogosławieństwo nam przynosi.
Przeto do chrześcijan należy,
Kto ochrzczon jest i mocno wierzy.

6. Choral, *Oboe d'amore I e Violino I col Soprano, Oboe d'amore II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Den Glauben mir verleihe
An dein' Sohn Jesum Christ,
Mein Sünd mir auch verzeihe
Allhier zu dieser Frist.
Du wirst mir nicht versagen,
Was du verheißten hast,
Dass er mein Sünd tu tragen
Und lös mich von der Last.

Dodaj mi wiary, Panie,
Że Jezus to Syn Twój.
Okaż mi zmiłowanie.
Przebaczyc racz grzech mój.
Ty nie odmówisz przecie,
Wszak zaufałem Ci,
Ze On mój grzech poniesie,
Zdejmie brzemia mi.

BWV-38, Aus tiefer Not schrei ich zu dir

Aus tiefer Not schrei ich zu dir

Z głębokiej nędzy w grzechu mym

1. Coro, *Oboe I/II e Violino I e Trombone I col Soprano, Violino II e Trombone II coll' Alto, Viola e Trombone III col Tenore, Trombone IV col Basso, Continuo*

Aus tiefer Not schrei ich zu dir,
Herr Gott, erhöre mein Rufen;
Dein gnädig Ohr neig her zu mir
Und meiner Bitt sie öffne!
Denn so du willst das sehen an,
Was Sünd und Unrecht ist getan,
Wer kann, Herr, vor dir bleiben?

Z głębokiej nędzy w grzechu mym
Do Ciebie wołam, Panie!
Ach, w miłosierdziu wielkim swym
Wysłuchaj me błaganie!
Bo jeśli chcesz nasz każdy błąd
Pod sprawiedliwy wziąć swój sąd,
Któż wtedy się ostoi?

2. Recitativo A, *Continuo*

In Jesu Gnade wird allein
Der Trost vor uns und die Vergebung sein,
Weil durch des Satans Trug und List
Der Menschen ganzes Leben
Vor Gott ein Sündengreuel ist.
Was könnte nun
Die Geistesfreudigkeit zu unserm Beten geben,
Wo Jesu Geist und Wort nicht neue Wunder tun?

W łasce Jezusa jest jedynie
Pocieszenie, przebaczenie,
Gdyż przez knowania szatana
Człowieka całe życie
Grzeszną ohydą jest w oczach Pana.
Co mogłoby
Modlitwie przydać radości ducha tak obficie,
Gdyby słowa, Duch Jezusa cudów nowych nie czyniły?

3. Aria T, *Oboe I/II, Continuo*

Ich höre mitten in den Leiden
Ein Trostwort, so mein Jesus spricht.
Drum, o geängstigtes Gemüte,
Vertraue deines Gottes Güte,
Sein Wort besteht und fehlet nicht,
Sein Trost wird niemals von dir scheiden!

Słyszę wśród mego cierpienia
Jezusa Słowo w tej godzinie.
Przeto, me serce, w którym trwoga,
Zaufaj już dobroci Boga,
Bo Słowo Jego nie przeminie,
Nigdy ci nie zbraknie Jego pocieszenia!

4. Recitativo S, *Continuo*

Ach! Dass mein Glaube noch so schwach,
Und dass ich mein Vertrauen
Auf feuchtem Grunde muss erbauen!
Wie ofte müssen neue Zeichen
Mein Herz erweichen?
Wie? kennst du deinen Helfer nicht,
Der nur ein einzig Trostwort spricht,
Und gleich erscheint,
Eh deine Schwachheit es vermeint,
Die Rettungsstunde.
Vertraue nur der Allmachtshand und seiner Wahrheit Munde!

Ach!
Wciąż mej wiary słaby gmach.
I ufność ma do Pana
na grząskim gruncie budowana!
Jak często nowe znaki zjawiać się muszą
Nim serce skruszą!
Jak często? Czy nie znasz Tego, co cię strzeże,
Tego, którego jedno słowo sprawia,
Ze oto zaraz się pojawia,
Nim twoja słabość to spostrzeże,
Godzina ratunku twego.
Zaufaj tylko wszechmocy Pana i świętej prawdzie Jego.

5. Aria (Terzetto) S A B, *Continuo*

Wenn meine Trübsal als mit Ketten
Ein Unglück an dem andern hält,
So wird mich doch mein Heil erretten,
Dass alles plötzlich von mir fällt.
Wie bald erscheint des Trostes Morgen
Auf diese Nacht der Not und Sorgen!

Gdy jak łańcuchem smutek skuje
Nieszczęście jedno do drugiego,
To mnie mój Zbawca uratuje
I znikną co do ostatniego.
Świta poranek pocieszenia
Po nocy strachu i zwątpienia!

6. Choral, *Oboe I/II e Violino I e Trombone I col Soprano, Violino II e Trombone II coll' Alto, Viola e Trombone III col Tenore, Trombone IV col Basso, Continuo*

Ob bei uns ist der Sünden viel,
Bei Gott ist viel mehr Gnade;
Sein Hand zu helfen hat kein Ziel,
Wie groß auch sei der Schade.
Er ist allein der gute Hirt,
Der Israel erlösen wird
Aus seinen Sünden allen.

Choć ogrom wielki naszych win,
Możniejsza łaska Boska,
Choć grzeszny każdy ludzki czyn,
Ratować Jego troska.
On, dobry Pasterz, owce swe
Wybawić i odkupić chce
Od nieprawości wszelkich.

BWV-39, BRich dem hungrigen dein Brod

BRich dem hungrigen dein Brod

Erster Teil

1. Coro, *Flauto I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

BRich dem hungrigen dein Brod. Und die/ so
im Elend sind/ führe ins Hauß. So du einen
nacket siehest/ so kleide ihn/ und entzeuch dich nicht
von deinem Fleische. Esa. LVIII, 7.

Alsdenn wird dein Licht herfürbrechen wie die Morgenröte, und
deine Besserung wird schnell wachsen, und deine
Gerechtigkeit wird für dir hergehen, und die Herrlichkeit des
Herrn wird dich zu sich nehmen.

2. Recitativo B, *Continuo*

Der reiche Gott wirft seinen Überfluss
Auf uns, die wir ohn ihn auch nicht den Odem haben.
Sein ist es, was wir sind; er gibt nur den Genuss,
Doch nicht, dass uns allein
Nur seine Schätze laben.
Sie sind der Probestein,
Wodurch er macht bekannt,
Dass er der Armut auch die Notdurft ausgespendet,
Als er mit milder Hand,
Was jener nötig ist, uns reichlich zugewendet.
Wir sollen ihm für sein gelehntes Gut
Die Zinsen nicht in seine Scheuren bringen;
Barmherzigkeit, die auf dem Nächsten ruht,
Kann mehr als alle Gab ihm an das Herze dringen.

3. Aria A, *Violino solo, Oboe I, Continuo*

Seinem Schöpfer noch auf Erden
Nur im Schatten ähnlich werden,
Ist im Vorschmack selig sein.
Sein Erbarmen nachzuahmen,
Streuet hier des Segens Samen,
Den wir dorten bringen ein.

Zweiter Teil

4. Aria B, *Continuo*

Wohlzutun und mitzuteilen vergesset nicht; denn solche Opfer
gefallen Gott wohl.

5. Aria S, *Flauto I/II, Continuo*

Höchster, was ich habe,
Ist nur deine Gabe.
Wenn vor deinem Angesicht
Ich schon mit dem meinen
Dankbar wollt erscheinen,
Willt du doch kein Opfer nicht.

6. Recitativo A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Wie soll ich dir, o Herr, denn sattsamlich vergelten,
Was du an Leib und Seel mir hast zugutgetan?
Ja, was ich noch empfang, und solches gar nicht selten,
Weil ich mich jede Stund noch deiner rühmen kann?
Ich hab nichts als den Geist, dir eigen zu ergeben,
Dem Nächsten die Begierd, dass ich ihm dienstbar werd,
Der Armut, was du mir gegönnt in diesem Leben,
Und, wenn es dir gefällt, den schwachen Leib der Erd.
Ich bringe, was ich kann, Herr, lass es dir behagen,

Ulamuj łaknącemu chleba twego

Część pierwsza

„Ulamuj łaknącemu chleba twego, a ubogich wygnańców
wprowadź do domu twego; ujryszli nagiego, przyodziej go, a
przed ciałem swoim nie ukrywaj się. Tedy wyniknie jako zorza
ranna światłość twoja, a zdrowie twoje prędko zakwitnie! i
pójdzie przed tobą sprawiedliwość twoja, a chwala Pańska
zbierze cię.”

Rzucił nam dobry Bóg obfitość dóbr bez miary
Dla nas, którzyśmy życia tchnienie od Niego otrzymali.
Jego jest to, czym jesteśmy my.
Smakować możemy Jego dary,
Jednak nie tak, byśmy z nich sami korzystali.
Są kamieniem probierczym, przez który Bóg pokaże,
Ze biednym On także potrzeby darował.
Gdy ręką łagodną swą skierował
To czego oni potrzebują, ku nam aż w nadmiarze.
Od dobra użyzonego nam bez jakiegokolwiek miary
Odsetek nie zwracajmy wszak Bogu naszemu,
Bo miłosierdzie okazane bliźniemu
Jest milsze sercu Boga ponad inne dary.

Być podobnym choć do cienia
Boga i Pana stworzenia,
W tym jest przedsmak Nieba dan.
Kto Bożą miłość naśladowuje,
Tu błogosławieństwo rozsypuje,
Które zaniesiemy tam.

Część druga

A dobroczynności i udzielania nie przepominajcie; albowiem się
Bóg w takowych ofiarach kocha.”

Panie, to co mam,
Ty mi dałeś sam.
Gdy przed Twym obliczem stanę
Niosąc, co od Ciebie dane,
Wdzięczny za Twe dary,
To nie będziesz chciał ofiary.

Jak mam Ci, o Panie, odpłacić należycie,
Za to, coś ciału i duszy mej darował na ich drogę?
Tak, za to, co jeszcze otrzymałem przez całe moje życie,
Gdyż w godzinie każdej Tobą się chlubić mogę.
Nie mam nic, oprócz ducha, którego dać Ci chcę,
Bliźniemu być pomocnym - takie też mam pragnienie,
A biednym pragnę dać, czym obdarzyłeś mnie,
A moje ciało ziemi, gdy takie Twe zrządzenie.
Przynoszę to, co mogę, znajdź w tym upodobanie,

Dass ich, was du versprichst, auch einst davon mög tragen.

Bym na ostatku wziął to co przyrzekłeś, Panie.

7. Choral, *Flauto I/II in octava e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Selig sind, die aus Erbarmen
Sich annehmen fremder Not,
Sind mitleidig mit den Armen,
Bitten treulich für sie Gott.
Die behülflich sind mit Rat,
Auch, womöglich, mit der Tat,
Werden wieder Hülff empfangen
Und Barmherzigkeit erlangen.**

**Tym, co bliźnich swych miłują
Błogosławi dobry Bóg;
Ci, co biednym też współczują,
Modlą za nich się wśród trwóg,
Co potrafią radę dać,
Nawet razem w biedzie trwać -
Miłości doznają Pana
I pomoc będzie im dana.**

BWV-40, Darzu ist erschienen der Sohn Gottes

Darzu ist erschienen der Sohn Gottes

1. Coro, *Corno I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Darzu ist erschienen der Sohn Gottes,
dass er die Werke des Teufels zerstöre.

2. Recitativo T, *Continuo*

Das Wort ward Fleisch und wohnet in der Welt,
Das Licht der Welt bestrahlt den Kreis der Erden,
Der große Gottessohn
Verlässt des Himmels Thron,
Und seiner Majestät gefällt,
Ein kleines Menschenkind zu werden.
Bedenkt doch diesen Tausch, wer nur gedenken kann;
Der König wird ein Untertan,
Der Herr erscheint als ein Knecht
Und wird dem menschlichen Geschlecht
- O süßes Wort in aller Ohren! -
Zu Trost und Heil geboren.

3. Choral, *Corno I e Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Die Sünd macht Leid;
Christus bringt Freud,
Weil er zu Trost in diese Welt ist kommen.
Mit uns ist Gott
Nun in der Not:
Wer ist, der uns als Christen kann verdammen?**

4. Aria B, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Höllische Schlange,
Wird dir nicht bange?
Der dir den Kopf als ein Sieger zerknickt,
Ist nun geboren,
Und die verloren,
Werden mit ewigem Frieden beglückt.

5. Recitativo A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Die Schlange, so im Paradies
Auf alle Adamskinder
Das Gift der Seelen fallen ließ,
Bringt uns nicht mehr Gefahr;
Des Weibes Samen stellt sich dar,
Der Heiland ist ins Fleisch gekommen
Und hat ihr allen Gift benommen.
Drum sei getrost! betrübter Sünder.

6. Choral, *Corno I e Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Schüttele deinen Kopf und sprich:
Fleuch, du alte Schlange!
Was erneurst du deinen Stich,
Machst mir angst und bange?
Ist dir doch der Kopf zerknickt,
Und ich bin durchs Leiden
Meines Heilands dir entrückt
In den Saal der Freuden.**

7. Aria T, *Corno I/II, Oboe I/II, Continuo*

Christenkinder, freuet euch!
Wütet schon das Höllenreich,
Will euch Satans Grimm erschrecken:
Jesus, der erretten kann,

A Syn Boży na to się objawił

"A Syn Boży na to się objawił, aby zniweczyć dzieła diabelskie".

A ciałem się Słowo stało i pośród nas już mieszka.
A światłość świeci nad ziemi kręgiem całym.
Gdyż Boga Syn jednorodzony
Opuszcza Niebios trony.
Odrzucił swój majestat,
By dzieckiem stać się małym.
Pomnij na tę odmianę, kto tylko pomnieć chce.
Bo Król poddanym staje się.
Przemienił w człeka się prostego.
A dla rodzaju ludzkiego -
Jak słodkie jest tych słów znaczenie -
Zrodzon jest na pocieszenie.

**Grzech - bólem nam;
Radością - Pan,
Gdyż jest On tego świata pocieszeniem.
Z nami jest Bóg,
Czy ból, czy trud:
Któż skaże nas chrześcijan na potępienie?**

Wężu piekielny,
Drzyj, boś śmiertelny.
Ten, który zetrze twoją głowę
Jest już zrodzony,
Dla zgubionych
Szczęście i pokój są już gotowe.

Ten wąż, co się do raję wkradł
I wśród Adama dzieci
Do duszy ludzkiej wsączył jad,
Nie straszny jest już nam.
Niewiasty potomek już się zjawił,
Zbawiciel ciało przybrał sam.
Trucizny wszelkiej go pozbawił.
Pocieszcie się! Smutni grzesznicy!

**Podnieś głowę swą i mów:
Odejdź, stary wężu!
Kąsać mnie próbujesz znów?
Już cię wszak zwyciężył
Ten co leb ci zmiażdżył sam.
Przez jego cierpienie
Już uciekłem ci i mam
Pokój i zbawienie.**

Dzieci Boże, cieszcie się.

Choć piekło całe złością wrze,
Choć szatan was przestraszyć chce,
Jezus, który was pamięta

Nimmt sich seiner Kuchlein an
Und will sie mit Flügeln decken.

Przygarnie swoje pisklęta,
I pod skrzydła weźmie swe.

8. Choral, *Corno I e Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Jesu, nimm dich deiner Glieder
Ferner in Genaden an;
Schenke, was man bitten kann,
Zu erquickten deine Brüder:
Gib der ganzen Christenschar
Frieden und ein selges Jahr!
Freude, Freude über Freude!
Christus wehret allem Leide.
Wonne, Wonne über Wonne!
Er ist die Genadensonne.**

**Jezu, ujmij się za nami;
Chcemy w łasce Twojej trwać.
Czego prosim, racz nam dać,
By pokrzepić nas znakami,
I chrześcijańskiej trzódce swej
Pokój, dobry rok dać chciej.
Radość, radość nad radości!
Chrystus broni przed cierpieniem.
Błogość, błogość nad błogości!
On jest słońcem i zbawieniem.**

BWV-41, Jesu, nun sei gepreiset

Jesu, nun sei gepreiset

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I-III, Violino I/II, Viola, Continuo*

Jesu, nun sei gepreiset
Zu diesem neuen Jahr
Für dein Güt, uns beweiset
In aller Not und G'fahr,
Dass wir haben erlebet
Die neu fröhliche Zeit,
Die voller Gnaden schwebet
Und ewger Seligkeit;
Dass wir in guter Stille
Das alt Jahr habn erfüllet.
Wir wolln uns dir ergeben
Itzund und immerdar,
Behüte Leib, Seel und Leben
Hinfort durchs ganze Jahr!

2. Aria S, *Oboe I-III, Continuo*

Lass uns, o höchster Gott, das Jahr vollbringen,
Damit das Ende so wie dessen Anfang sei.

Es stehe deine Hand uns bei,
Dass künftig bei des Jahres Schluss
Wir bei des Segens Überfluss
Wie itzt ein Halleluja singen.

3. Recitativo A, *Continuo*

Ach! deine Hand, dein Segen muss allein
Das A und O, der Anfang und das Ende sein.
Das Leben trägest du in deiner Hand,
Und unsre Tage sind bei dir geschrieben;
Dein Auge steht auf Stadt und Land;
Du zählst unser Wohl und kennest unser Leiden,
Ach! gib von beiden,
Was deine Weisheit will, worzu dich dein Erbarmen angetrieben.

4. Aria T, *Violoncello piccolo solo, Continuo*

Woferne du den edlen Frieden
Vor unsern Leib und Stand beschieden,
So lass der Seele doch dein selig machend Wort.

Wenn uns dies Heil begegnet,
So sind wir hier gesegnet
Und Auserwählte dort!

5. Recitativo B e Coro, *Continuo*

Doch weil der Feind bei Tag und Nacht
Zu unserm Schaden wacht
Und unsre Ruhe will verstören,
So wollest du, o Herze Gott, erhören,
Wenn wir in heiliger Gemeinde beten:
Den Satan unter unsre Füße treten.
So bleiben wir zu deinem Ruhm
Dein auserwähltes Eigentum
Und können auch nach Kreuz und Leiden
Zur Herrlichkeit von hinnen scheiden.

6. Choral, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I-III, Violino I/II, Viola, Continuo*

Dein ist allein die Ehre,
Dein ist allein der Ruhm;
Geduld im Kreuz uns lehre,
Regier all unser Tun,

Chwalimy, Jezu, Ciebie

Chwalimy, Jezu, Ciebie,
Sławimy w nowy rok,
Ze o nas dbasz w potrzebie,
Że bronisz nas co krok;
Że znów przeżywać możemy
Nowej radości czas,
Łaski twej pelen, Boże,
Co tak raduje nas;
Że w ciszy i bez boju
Upłynął rok w pokoju.
Tobie powierzyć chcemy
Odtąd nasz każdy krok.
Opieki twej pragniemy
Przez cały nowy rok.

Niech niż początek, Panie w Niebie,
Kres tego roku nie będzie lichszy.

Niech ręka Twoja towarzyszy
Nam, byśmy, gdy rok upłynie cały,
Błogosławieni, dla Twej chwały
Śpiewaniem mogli wielbić Ciebie.

Niech ręka Twoja, Panie Nieba,
Będzie jak A i O, jak Alfa i Omega.
Życie wszak nasze w Twej dłoni głęboko.
Dni nasze wszystkie w Twej księdze spisane.
Na dach i pole patrzy Twoje oko.
Mierzysz nasze szczęście i cierpienie znasz;
Ach! Z obu Panie dasz.
Ile cię mądrość Twa skłania i Tve zmiłowanie.

Jeśliś pokój szlachetny dal
Dla naszych działań, naszych ciał,
To dla dusz zostaw Twe zbawienne słowo nam.

Gdy tak obdarzysz dobrem Twym,
Będziem szczęśliwi w świecie tym,
I wybranymi tam!

Lecz w dzień i noc odwieczny wróg
Chce nas sprowadzić z prawych dróg
I szkodzić nam, nasz pokój niszczyć.
Przeto racz prośbę naszą ziścić,
Gdy we wspólnocie Cię błagamy:
„Szatan niech będzie podeptany!”
Wtedy na chwałę Twoją Panie
Własnością Bożą pozostaniem.
A Ty po trudach naszych daj,
Po krzyżu, znoju, widzieć raj.

Tobie tylko pokłony,
Tobie jednemu cześć.
Ród ludzki utrapiony
Cierpliwie krzyż ucz nieść,

**Bis wir fröhlich abscheiden
Ins ewig Himmelreich,
Zu wahren Fried und Freude,
Den Heiligen Gottes gleich.
Indes machs mit uns allen
Nach deinem Wohlgefallen:
Solchs singet heut ohn Scherzen
Die christgläubige Schar
Und wünscht mit Mund und Herzen
Ein seligs neues Jahr.**

**Nim świat ten pożegnamy,
Wolni od trwóg i mąk
I wkroczy my w nieba bramy
Między Twych świętych krąg.
Tymczasem niech się stanie
Z nami, co Ty chcesz, Panie.
To szczere jest błaganie
Wiernej gromadki Twej;
Wysłuchaj nas, o Panie,
I dobry rok dać chciej.**

BWV-42, Am Abend aber desselbigen Sabbats

Am Abend aber desselbigen Sabbats

A gdy nastał wieczór owego pierwszego dnia

1. Sinfonia, *Oboe I/II, Fagotto, Violino I/II, Viola, Continuo*

2. Recitativo T, *Continuo, Fagotto*

Am Abend aber desselbigen Sabbats,
Da die Jünger versammelt
Und die Türen verschlossen waren
Aus Furcht für den Jüden,
Kam Jesus und trat mitten ein.

„A gdy nastał wieczór owego pierwszego dnia po sabacie i drzwi były zamknięte tam, gdzie uczniowie z bojaźni przed Żydami byli zebrani, przyszedł Jezus, stanął pośrodku i rzekł do nich: Pokój wam!”

3. Aria A, *Oboe I/II, Fagotto, Violino I/II, Viola, Continuo*

Wo zwei und drei versammelt sind
In Jesu teurem Namen,
Da stellt sich Jesus mitten ein
Und spricht darzu das Amen.
Denn was aus Lieb und Not geschieht,
Das bricht des Höchsten Ordnung nicht.

Gdzie dwóch lub trzech zebranych
W Jezusa drogie imię,
Tam staje on sam pośród nich
Modlitwie mówiąc: Amen.
To, co z potrzeby i z miłości,
Jest miłe Panu z Wysokości.

4. Aria (Duetto) S T, *Fagotto, Violoncello, Continuo*

Verzage nicht, o Häuflein klein,
Obschon die Feinde willens sein,
Dich gänzlich zu verstören,
Und suchen deinen Untergang,
Davon dir wird recht angst und bang:
Es wird nicht lange währen.

Gromadko mała Bożych sług,
Choć się na ciebie zawziął wróg
I pragnie twej niedoli,
Choć zgnębić ciebie zamiar ma,
Nie lękaj się, Bóg pomoc da,
Na zgubę nie pozwoli.

5. Recitativo B, *Fagotto, Continuo*

Man kann hiervon ein schön Exempel sehen
An dem, was zu Jerusalem geschehen;
Denn da die Jünger sich versammelt hatten
Im finstern Schatten,
Aus Furcht für denen Jüden,
So trat mein Heiland mitten ein,
Zum Zeugnis, dass er seiner Kirche Schutz will sein.
Drum lasst die Feinde wüten!

Piękny tutaj przykład mamy,
O nim w Piśmie dziś czytamy:
W ciemności uczniowie się zebrali,
W lęku cali,
Co uczynią im Żydowie.
Lecz oto Jezus odwiedza dusze zatrwożone,
Świadcząc, że Kościół swój bierze w obronę.
Więc złościecie się, wrogowie!

6. Aria B, *Violino, Fagotto, Continuo*

Jesus ist ein Schild der Seinen,
Wenn sie die Verfolgung trifft.
Ihnen muss die Sonne scheinen
Mit der güldnen Überschrift:
Jesus ist ein Schild der Seinen,
Wenn sie die Verfolgung trifft.

Jezus tarczą swoich dzieci,
Gdy przyjdą prześladowań czasy.
Musi dla nich Słońce świecić,
I napis złoty wielkiej kraszy:
Jezus tarczą swoich dzieci,
Gdy przyjdą prześladowań czasy

7. Choral, *Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Fagotto, Continuo*

Verleih uns Frieden gnädiglich,
Herr Gott, zu unsern Zeiten;
Es ist doch ja kein andrer nicht,
Der für uns könnte streiten,
Denn du, unsr Gott, alleine.

Gib unsern Fürsten und all'r Obrigkeit
Fried und gut Regiment,
Dass wir unter ihnen
Ein geruhig und stilles Leben führen mögen
In aller Gottseligkeit und Ehrbarkeit.
Amen.

Pokoju udziel z łaski nam
Dziś w naszych czasach, Boże,
Bo walczyć za nas, za nas sam
Ty tylko, Panie, możesz.
Tylko Ty, Panie, możesz.

A władcom naszym oraz zwierzchności
Mądrość i pokój daj,
Abyśmy pod nimi
Mogli prowadzić życie ciche i spokojne
W Twym miłosierdziu oraz w pobożności.
Amen.

BWV-43, Gott fährt auf mit Jauchzen

Gott fährt auf mit Jauchzen

Erster Teil

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Gott fährt auf mit Jauchzen
und der Herr mit heller Posaunen.
Lobsinget, lobsinget Gott,
lobsinget, lobsinget unserm Könige.

2. Recitativo T, *Continuo*

Es will der Höchste sich ein Siegsgepräng bereiten,
Da die Gefängnisse er selbst gefangen führt.
Wer jauchzt ihm zu? Wer ists, der die Posaunen rührt?
Wer gehet ihm zur Seiten?
Ist es nicht Gottes Heer,
Das seines Namens Ehr,
Heil, Preis, Reich, Kraft und Macht mit lauter Stimme singet
Und ihm nun ewiglich ein Halleluja bringet.

3. Aria T, *Violino I/II all' unisono, Continuo*

Ja tausend mal tausend begleiten den Wagen,
Dem König der Kön'ge lobsingend zu sagen,
Dass Erde und Himmel sich unter ihm schmiegt
Und was er bezwungen, nun gänzlich erliegt.

4. Recitativo S, *Continuo*

Und der Herr, nachdem er mit ihnen geredet hatte,
ward er aufgehoben gen Himmel und sitzt zur rechten Hand
Gottes.

5. Aria S, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Mein Jesus hat nunmehr
Das Heilandwerk vollendet
Und nimmt die Wiederkehr
Zu dem, der ihn gesendet.
Er schließt der Erde Lauf,
Ihr Himmel, öffnet euch
Und nehmt ihn wieder auf!

Zweiter Teil

6. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Es kommt der Helden Held,
Des Satans Fürst und Schrecken,
Der selbst den Tod gefällt,
Getilgt der Sünden Flecken,
Zerstreut der Feinde Hauf;
Ihr Kräfte, eilt herbei
Und holt den Sieger auf.

7. Aria B, *Tromba, Continuo*

Er ists, der ganz allein
Die Kelter hat getreten
Voll Schmerzen, Qual und Pein,
Verlorne zu erretten
Durch einen teuren Kauf.
Ihr Thronen, mühet euch
Und setzt ihm Kränze auf!

8. Recitativo A, *Continuo*

Wstępuje Bóg wśród radosnych okrzyków

Erster Teil

„Wstępuje Bóg wśród radosnych okrzyków,
Pan przy odgłosie trąb.
Grajcie Bogu, grajcie,
Grajcie Królowi naszemu, grajcie!”

Pan sobie zgotował tryumfalny pochód.
Za sobą w łańcuchach wiedzie swoje wrogi.
Któż okrzyki wznosi? Kto dmie w trąby, w rogi? Kto idzie z Nim
razem u Jego boku?
Czyż to nie jest wojsko Jego,
Które Imię Pana swego,
Zbawienie, Nagrodę, Królestwo, Moc i Chwałę
głosi
I wieczne Jemu Alleluja wznosi?

W tysiące liczyć trzeba jadące rydwany,
A z nich śpiewają chwałę Panu ponad Pany.
Pod Nim się Ziemia i Niebo trwożnie uginają,
Ci, których pokonał, w proch się obracają.

„A gdy Pan Jezus to do nich powiedział, został wzięty w górę do
nieba i usiadł po prawicy Boga.”

A więc mój Jezus teraz
Już dzieło swe wypełnił.
Do Tego się wybiera,
Którego wolę pełnił.
Zakończył Pan na ziemi boje.
Niebios! Przyjmijcie Go znowu, otwórzcie podwoje!

Zweiter Teil

Bohater już się zbliża,
Postrach i pan szatana,
Ofiarą Jego krzyża
Jest śmierci śmierć zadana.
Zmył nasze grzechy, wrogów stał na pył.
O Moce! Wy sprawcie, by w niebie już był!

To On był, który jeden sam
Wyciskał w kadzi bólu grona;
Niejednej duszy pokój dan,
Co była zagubiona,
Przez drogie Jego odkupienie!
O Trony! Wy się postarajcie dać Mu zwycięstwa wieniec!

Der Vater hat ihm ja
Ein ewig Reich bestimmt:
Nun ist die Stunde nah,
Da er die Krone nimmet
Vor tausend Ungemach.
Ich stehe hier am Weg
Und schau ihm freudig nach.

9. Aria A, *Oboe I/II, Continuo*

Ich sehe schon im Geist,
Wie er zu Gottes Rechten
Auf seine Feinde schmeißt,
Zu helfen seinen Knechten
Aus Jammer, Not und Schmach.
Ich stehe hier am Weg
Und schau ihm sehnlich nach.

10. Recitativo S, *Continuo*

Er will mir neben sich
Die Wohnung zubereiten,
Damit ich ewiglich
Ihm stehe an der Seiten,
Befreit von Weh und Ach!
Ich stehe hier am Weg
Und ruf ihm dankbar nach.

11. Choral, *Tromba I/II e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Tromba III e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Du Lebensfürst, Herr Jesu Christ,
Der du bist aufgenommen
Gen Himmel, da dein Vater ist
Und die Gemein der Frommen,
Wie soll ich deinen großen Sieg,
Den du durch einen schweren Krieg
Erworben hast, recht preisen
Und dir g'nug Ehr erweisen?**

Zieh uns dir nach, so laufen wir,
Gib uns des Glaubens Flügel!
Hilf, dass wir fliehen weit von hier
Auf Israelis Hügel!
Mein Gott! wenn fahr ich doch dahin,
Woselbst ich ewig fröhlich bin?
Wenn werd ich vor dir stehen,
Dein Angesicht zu sehen?

Przez Ojca w Niebie jest dla Syna
Wieczne Królestwo przeznaczone.
Oto nadchodzi już godzina,
Gdy weźmie On swoją koronę
Za tysiąckrotne swe umęczenie.
Stoję tu na drodze i za Nim radosne posyłam spojrzenie.

Duch może Go sobie wyobrazić,
Jak po prawicy Boga siada.
Stamtąd ciosami wrogów razi.
Tak sługom swoim dopomaga
Przejść biedę i upokorzenie.
Stoję tu na drodze i za Nim tęskne posyłam spojrzenie.

On chce mi obok siebie
Mieszkanie przygotować.
Abym z Nim razem w Niebie
Mógł wiecznie się radować,
Od troski mając odpocznienie.
Stoję tu na drodze i za Nim wdzięczne posyłam spojrzenie.

O Książę Życia, Jezu mój!
Ty, który jesteś wzięty,
Do Nieba, gdzie jest Ojciec Twój
Oraz wspólnota świętych.
Jak Twe zwycięstwo chwalić mam,
Coś przez bój krwawy zdobył sam?
Jak że ma m Cię wysławiać?
Jak chwałę Ci oddawać ?
Pociągnij nas! Polecim wszak
Na skrzydłach wiary w chmury.
Pomóż szybować niczym ptak Nad Izraela góry! Mój Boże!
Kiedy dotrę tam,
Gdzie wieczne szczęście znaleźć mam ?
I kiedy to się stanie, Że Ciebie ujrzę, Panie?

BWV-44, Sie werden euch in den Bann tun I

Sie werden euch in den Bann tun I

Wyłączać was będą z synagog (1)

1. Aria Duetto T B, *Oboe I/II, Fagotto, Continuo*

Sie werden euch in den Bann tun.

„Wyłączać was będą z synagog.”

2. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Es kömmt aber die Zeit, dass, wer euch tötet,
wird meinen, er tue Gott einen Dienst daran.

„Więcej, nadchodzi godzina, gdy każdy, kto was zabije będzie
mniemał, że spełnia służbę Bożą.”

3. Aria A, *Oboe I, Fagotto, Continuo*

Christen müssen auf der Erden
Christi wahre Jünger sein.
Auf sie warten alle Stunden,
Bis sie selig überwunden,
Marter, Bann und schwere Pein.

Chrześcijanie muszą Pana
Wiernymi tu być uczniami.
Czekają ich ciężkie chwile:
Dla zbawienia muszą tyle
Walczyć z wzdargą, cierpieniami.

4. Choral T, *Fagotto, Continuo*

**Ach Gott, wie manches Herzeleid
Begegnet mir zu dieser Zeit.
Der schmale Weg ist trübsalvoll,
Den ich zum Himmel wandern soll.**

**Boże, jak cierpi serce me!
Ile dziś zła spotyka mnie!
Wśród żalu ścieżka wiję się,
Którą do Nieba kroczyć chcę.**

5. Recitativo B, *Fagotto, Continuo*

Es sucht der Antichrist,
Das große Ungeheuer,
Mit Schwert und Feuer
Die Glieder Christi zu verfolgen,
Weil ihre Lehre ihm zuwider ist.
Er bildet sich dabei wohl ein,
Es müsse sein Tun Gott gefällig sein.
Allein, es gleichen Christen denen Palmenzweigen,
Die durch die Last nur desto höher steigen.

Bo jest dążeniem Antychrysta,
Który potwora jest obrazem,
By strasznym ogniem i żelazem
Członki Chrystusa prześladować,
Bo razi go nauka czysta.
Przy tym myśl taką uzurpuje,
Że wolą Boga się kieruje.
Lecz chrześcijanie palmy te przypominają,
Co wyżej rosną, gdy ciężary mają.

6. Aria S, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Es ist und bleibt der Christen Trost,
Dass Gott vor seine Kirche wacht.
Denn wenn sich gleich die Wetter türmen,
So hat doch nach den Trübsalstürmen
Die Freudensonne bald gelacht.

Pociechą chrześcijan to zostaje:
Strzeżony Kościół jest przez Boga.
Bo kiedy nawet sztorm szaleje,
To gdy przeminie zła pogoda,
Radości słońce znów się śmieje.

7. Choral, *Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Fagotto, Continuo*

**So sei nun, Seele, deine
Und traue dem alleine,
Der dich erschaffen hat.
Es gehe, wie es gehe,
Dein Vater in der Höhe,
Der weiß zu allen Sachen Rat.**

**Stworzycielowi swemu
Zaufaj już samemu
I w Niego mocno wierz!
Bo w szczęściu, jak i w biedzie
Doradcą Twoim będzie,
Wszak Jego się dziecięciem zwiesz!**

BWV-45, Es ist dir gesagt, Mensch, was gut ist

Es ist dir gesagt, Mensch, was gut ist

Oznajmiono ci, człowiecze, co jest

Erster Teil

Część pierwsza

1. Coro, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo

Es ist dir gesagt, Mensch, was gut ist und was der Herr von dir fordert, nämlich: Gottes Wort halten und Liebe üben und demütig sein vor deinem Gott.

„Oznajmiono ci, człowiecze, co jest dobre i czego Pan żąda od ciebie: tylko, abyś wypełniał prawo, okazywał miłość bratnią i w pokorze obcował ze swoim Bogiem.”

2. Recitativo T, Continuo

Der Höchste lässt mich seinen Willen wissen
Und was ihm wohlgefällt;
Er hat sein Wort zur Richtschnur dargestellt,
Wornach mein Fuß soll sein geflissen
Allzeit einherzugehn
Mit Furcht, mit Demut und mit Liebe
Als Proben des Gehorsams, den ich übe,
Um als ein treuer Knecht dereinsten zu bestehn.

Najwyższy mi pozwolił wolę swoją znać,
Oznajmił, co Mu się podoba;
Jako drogowskaz Swe Słowo raczył dać,
Abym mógł po Jego drogach
Pewnie kroczyć dnia każdego
Z miłością, bojaźnią i unizieniem,
Co posłuszeństwa probierczym kamieniem,
Abym się okazał wiernym sługą Jego.

3. Aria T, Violino I/II, Viola, Continuo

Weiß ich Gottes Rechte,
Was ist's, das mir helfen kann,
Wenn er mir als seinem Knechte
Fordert scharfe Rechnung an.
Seele, denke dich zu retten,
Auf Gehorsam folgt Lohn;
Qual und Hohn
Drohet deinem Übertreten!

Jeśli znam już prawa Boże,
Czy jest coś, co mi pomoże,
Co słudze przyjedzie na ratunek,
Gdy On przedstawi swój rachunek?
Duszo! Ratunek jest w Twych rękach:
Za posłuszeństwo zapłata dana;
A drwina, męka
Dla tych, co się nie bali Pana.

Zweiter Teil

Część druga

4. Arioso B, Violino I/II, Viola, Continuo

Es werden viele zu mir sagen an jenem Tage: Herr, Herr, haben wir nicht in deinem Namen geweissaget, haben wir nicht in deinem Namen Teufel ausgetrieben, haben wir nicht in deinem Namen viel Taten getan?

W owym dniu wielu mi powie: Panie, Panie, czyż nie prorokowaliśmy w imieniu Twoim i w imieniu Twoim nie wypędzaliśmy demonów, i w imieniu Twoim nie czyniliśmy wielu cudów?

Denn werde ich ihnen bekennen: Ich habe euch noch nie erkannt, weicht alle von mir, ihr Übeltäter!

A wtedy im powiem: Nigdy was nie znałem. Idźcie precz ode mnie wy, którzy czynicie bezprawie.

5. Aria A, Flauto traverso I, Continuo

Wer Gott bekennt
Aus wahren Herzensgrund,
Den will er auch bekennen.
Denn der muss ewig brennen,
Der einzig mit dem Mund
Ihn Herren nennt.

Bóg przyzna się do tego,
Który z głębi serca swego
O Nim złoży swe wyznanie.

Ale na wieki zginie,
Ten co ustami jedynie
Wołać będzie: Panie.

6. Recitativo A, Continuo

So wird denn Herz und Mund selbst von mir Richter sein,
Und Gott will mir den Lohn nach meinem Sinn erteilen:
Trifft nun mein Wandel nicht nach seinen Worten ein,
Wer will hernach der Seelen Schaden heilen?
Was mach ich mir denn selber Hindernis?
Des Herren Wille muss geschehen,
Doch ist sein Beistand auch gewiss,
Dass er sein Werk durch mich mög wohl vollendet sehen.

Wraz z usty mymi serce sędzią mi się stanie,
A Bóg mi odplaci podług mego zrozumienia;
Jeśli sprzeczne ze Słowem będzie me działanie,
U kogo wtenczas szukać duszy uleczenia?
Czemuż to trudność stwarzam sobie sam?
Wola wszak stać się musi Pana nad Panami.
Lecz pewną ja u Niego pomoc zawsze mam
I tak dzieła On swego dopełni moimi rękami.

7. Choral, Flauto traverso I/II e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo

Gib, dass ich tu mit Fleiß,
Was mir zu tun gebühret,
Worzu mich dein Befehl
In meinem Stande führet!

Pilności w pracy daj,
Gdyż moim to zadaniem,
Bym polecenia Twe
Wykonał dobrze, Panie,

**Gib, dass ichs tue bald,
Zu der Zeit, da ich soll;
Und wenn ich's tu, so gib,
Dass es gerate wohl!**

By każda praca ma
Właściwy miała sens,
Gdy ją wykonać mam,
Daj, by powiodła się.

BWV-46, Schauet doch und sehet, ob irgendein Schmerz sei

Schauet doch und sehet, ob irgendein Schmerz sei Spójrzcie i patrzcie

1. Coro, *Flauto I/II, Tromba o Corno da tirarsi, Oboe da caccia I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Schauet doch und sehet, ob irgendein Schmerz sei
wie mein Schmerz, der mich getroffen hat.
Denn der Herr hat mich voll Jammers gemacht
am Tage seines grimmigen Zorns.

„Spójrzcie i patrzcie: Czy jest ból
Równy mojemu bólowi, który mnie zadano, Którym dotknął
mnie Pan
W dniu zapalczywości swojego gniewu?”

2. Recitativo T, *Flauto I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

So klage du, zerstörte Gottesstadt,
Du armer Stein- und Aschenhaufen!
Lass ganze Bäche Tränen laufen,
Weil dich betroffen hat
Ein unersetzlicher Verlust
Der allerhöchsten Huld,
So du entbehren musst
Durch deine Schuld.
Du wurdest wie Gomorra zugerichtet,
Wiewohl nicht gar vernichtet.
O besser! wärest du in Grund verstört,
Als dass man Christi Feind jetzt in dir lästern hört.
Du achtest Jesu Tränen nicht,
So achte nun des Eifers Wasserwogen,
Die du selbst über dich gezogen,
Da Gott, nach viel Geduld,
Den Stab zum Urteil bricht.

Biadaj więc, zburzone miasto Boże,
Popiołu stosie i kamienia!
Niechby rzeka łez twoich popłynęła.
Bo strata wielka cię dotknęła,
Nie do zastąpienia.
Oto laska Najwyższego
Będzie ci odebrana
Z powodu grzechu twego.
Jako Gomora jesteś osądzona,
Chociaż nie całkiem zniszczone.
Lepiej nie zostałby z ciebie kamień na kamieniu,
Niż kiedy na twych ulicach bluźnią przeciw
Jezusa imieniu.
Gdy Izy Jezusa lekceważysz,
To fale gniewu zauważysz,
Które ściągnęła wina twa.
Bóg, co tyle cierpliwości ma,
Potępi cię swoim wyrokiem.

3. Aria B, *Tromba o Corno da tirarsi, Violino I/II, Viola, Continuo*

Dein Wetter zog sich auf von weiten,
Doch dessen Strahl bricht endlich ein
Und muss dir unerträglich sein,
Da überhäufte Sünden
Der Rache Blitz entzünden
Und dir den Untergang bereiten.

Nadciąga burza twa z oddali,
Lecz w końcu runą strugi gwałtowne,
I cierpieć będziesz niewymownie.
Grzechy przez ciebie nagromadzone
Wraz z tobą zginą potępione,
Kary je grom zapali.

4. Recitativo A, *Continuo*

Doch bildet euch, o Sünder, ja nicht ein,
Es sei Jerusalem allein
Vor andern Sünden voll gewesen!
Man kann bereits von euch dies Urteil lesen:
Weil ihr euch nicht bessert
Und täglich die Sünden vergrößert,
So müsset ihr alle so schrecklich umkommen.

Lecz nie łudźcie się grzesznicy,
Ze wy ujdziecie nawałnicy!
Ze mniejsze wasze są grzechy niż Jeruzalemu!
I wy podlegacie wyrokowi temu,
Bo zamiast poprawiać wasze życie.
Więcej każdego dnia grzeszycie,
Więc i wy w mękach zginąć musicie.

5. Aria A, *Flauto I/II, Oboe da caccia I/II*

Doch Jesus will auch bei der Strafe
Der Frommen Schild und Beistand sein,
Er sammelt sie als seine Schafe,
Als seine Küchlein liebeich ein;
Wenn Wetter der Rache die Sünder belohnen,
Hilft er, dass Fromme sicher wohnen.

Lecz Jezus także przy tej karze
Pobożnym pomoc swą okaże.
Zgromadzi ich jak swe jagnięta,
Pod skrzydła swoje jak kurczęta.
I gdy grom kary grzeszników poraża,
On swoich wiernych pokojem obdarza.

6. Chorale, *Violino I/II, Viola, Tromba o Corno da tirarsi col Soprano, Flauto I a due, Flauto II a due, Continuo*

**O großer Gott von Treu,
Weil vor dir niemand gilt
Als dein Sohn Jesus Christ,
Der deinen Zorn gestillt,
So sieh doch an die Wunden sein,
Sein Marter, Angst und schwere Pein;**

Ach, wierny Boże nasz,
Nie ma nikogo wszak,
Kto jak Jezus, Twój Syn,
Gniew Twój ugasi tak.
Patrz, co wycierpiał toć Syn Twój,
Na jego mękę, ból i znój,

**Um seiner willen schonen,
Uns nicht nach Sünden lohnen.**

I nas, z Jego przyczyny,
Nie sądz za nasze winy.

BWV-47, Wer sich selbst erhöhet, der soll erniedriget werden

Wer sich selbst erhöhet, der soll erniedriget werden

Każdy bowiem, kto się wywyższa, będzie poniżony

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Wer sich selbst erhöhet, der soll erniedriget werden, und wer sich selbst erniedriget, der soll erhöht werden.

"Każdy bowiem, kto się wywyższa, będzie poniżony, a kto się poniża, będzie wywyższony".

2. Aria S, *Organo obligato, Continuo*

Wer ein wahrer Christ will heißen,
Muss der Demut sich befließen;
Demut stammt aus Jesu Reich.

Hoffart ist dem Teufel gleich;
Gott pflegt alle die zu hassen,
So den Stolz nicht fahrenlassen.

Kto chrześcijanina chce nosić imię,
Ten o pokorę zabiegać winien.
Pokora pochodzi z Królestwa Pana.

Zaś duma dana jest przez szatana.
I Boży gniew na siebie ściągną,
Ci, co się pychy swej trzymają.

3. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Der Mensch ist Kot, Staub, Asch und Erde;
Ist's möglich, dass vom Übermut,
Als einer Teufelsbrut,
Er noch bezaubert werde?
Ach Jesus, Gottes Sohn,
Der Schöpfer aller Dinge,
Ward unsretwegen niedrig und geringe,
Er duldte Schmach und Hohn;
Und du, du armer Wurm, suchst dich zu brüsten?
Gehört sich das vor einen Christen?
Geh, schäme dich, du stolze Kreatur,
Tu Buß und folge Christi Spur;
Wirf dich vor Gott im Geiste gläubig nieder!
Zu seiner Zeit erhöht er dich auch wieder.

Łajnem jest człowiek, ziemią oraz smrodem.
Jak więc możliwe, że duma zajadła.
Co jest z samego piekła rodem,
Tak serce człowieka posiadała?
Ach, toż Jezus, wszak Syn Boży,
Oraz Pan wszego stworzenia.
Ze względu na nas się ukorzył,
Znosił szyderstwa i upokorzenia.
A ty, robaku marny, chełpić się nie boisz?
Czyż chrześcijaninowi to przystoi?
Precz, pyszne stworzenie, wstydz się, wstydz,
Pokutuj i w ślad za Chrystusem idź;
Rzuć się na twarz w duchu, Panu bij pokłony,
A On cię wywyższy w czasie Mu wiadomym.

4. Aria B, *Oboe, Violino, Continuo*

Jesu, beuge doch mein Herze
Unter deine starke Hand,
Dass ich nicht mein Heil verscherze
Wie der erste Höllenbrand.
Lass mich deine Demut suchen
Und den Hochmut ganz verfluchen;
Gib mir einen niedern Sinn,
Dass ich dir gefällig bin!

Jezu, mocą Twojej dłoni
Ugnij krnąbrne serce me.
Bym zbawienia nie roztrwoił.
Jak ten, co się diabłem zwie.
Niech pokory szukać umiem.
Niechaj przeklnę swoją dumę.
W serce wlej pokorę, Panie,
We mnie miej upodobanie.

5. Choral, *Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Der zeitlichen Ehrn will ich gern entbehren,
Du wollst mir nur das Ewge gewähren,
Das du erworben hast
Durch deinen herben, bittern Tod.
Das bitt ich dich, mein Herr und Gott.**

**Świata tego zaszczyty są mi zbyteczne,
Kiedy Ty dać pragniesz to, co wieczne,
To, co zdobyłeś Ty
Przez Twą gorzką śmierć, męki Twe.
O to, mój Boże, proszę Cię.**

BWV-48, Ich elender Mensch, wer wird mich erlösen

Ich elender Mensch, wer wird mich erlösen

Nędzny ja człowiek! Któż mnie wybawi

1. Coro, *Tromba, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich elender Mensch, wer wird mich erlösen
vom Leibe dieses Todes?

„Nędzny ja człowiek! Któż mnie wybawi z tego ciała śmierci?”

2. Recitativo A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

O Schmerz, o Elend, so mich trifft,
Indem der Sünden Gift
Bei mir in Brust und Adern wütet:
Die Welt wird mir ein Siech- und Sterbehaus,
Der Leib muss seine Plagen
Bis zu dem Grabe mit sich tragen.
Allein die Seele fühlet den stärksten Gift,
Damit sie angestecket;
Drum, wenn der Schmerz den Leib des Todes trifft,
Wenn ihr der Kreuzkelch bitter schmecket,
So treibt er ihr ein brünstig Seufzen aus.

O, jak ból wielki na mnie spadł,
Kiedy to grzechu jad
Szaleje w moich żyłach.
Przytulkiem trędowatych stał mi się cały świat,
A ciało musi swe choroby
Nieść aż do grobu.
A przecież Dusza czuje
Najsilniejszy jad,
Który spożyła.
Dlatego, jeśli ból śmierci ciało tak dotkliwie rani,
Jak gorzko krzyża kielich duszy mej smakuje,
I jakież westchnienie serdeczne wyciska z jej krtani!

3. Choral, *Tromba e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Solls ja so sein,
Dass Straf und Pein
Auf Sünde folgen müssen,
So fahr hie fort
Und schone dort
Und lass mich hie wohl büßen.**

**Karanie li
Chcesz zesłać mi
Za moje przewinienia,
Bądź wola Twa,
Lecz Dusza ma
Niech wejdzie do zbawienia.**

4. Aria A, *Oboe solo, Continuo*

Ach, lege das Sodom der sündlichen Glieder,
Wofern es dein Wille, zerstöret darnieder!
Nur schone der Seele und mache sie rein,
Um vor dir ein heiliges Zion zu sein.

Ach członków mych grzesznych bezwstydną Sodoma
Jeśli Ty zechcesz, niech będzie zniszczona!
Lecz oczyść mą duszę, o duszę mą dbaj,
Bym Syjon zobaczył, abym widział raj!

5. Recitativo T, *Continuo*

Hier aber tut des Heilands Hand
Auch unter denen Toten Wunder.
Scheint deine Seele gleich erstorben,
Der Leib geschwächt und ganz verdorben,
Doch wird uns Jesu Kraft bekannt:
Er weiß im geistlich Schwachen
Den Leib gesund, die Seele stark zu machen.

Lecz także wobec martwych ręka Zbawiciela
Cudowne umie czynić dzieła.
Wydaje się, jakby dusza twa nie żyła,
Ciało twe zepsute odór już wydziela,
Lecz wiemy, jak wielka jest Jezusa siła.
On wie, co wobec słabości zrobić,
Jak duszę umocnić, jak ciało uzdrowić.

6. Aria T, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Vergibt mir Jesus meine Sünden,
So wird mir Leib und Seele gesund.
Er kann die Toten lebend machen
Und zeigt sich kräftig in den Schwachen,
Er hält den längst geschlossnen Bund,
Dass wir im Glauben Hilfe enden.

A kiedy Jezus przebaczy grzechy,
Znów zdrowe będą dusza i ciało.
On martwych znów wśród żywych stawia,
I siłę swą w słabych objawia.
Przymierze dawne zachowuje cało,
Abyśmy w wierze zaznali pociechy.

7. Choral, *Tromba e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Herr Jesu Christ, einiger Trost,
Zu dir will ich mich wenden;
Mein Herzleid ist dir wohl bewusst,
Du kannst und wirst es enden.
In deinen Willen seis gestellt,
Mach's, lieber Gott, wie dir's gefällt:
Dein bleib und will ich bleiben.**

**Jezu, pociecho, Panie nasz,
Do Ciebie chcę się zwrócić;
Moje cierpienie dobrze znasz
I Tyś je władny skrócić.
Wszystko zawdzięczam woli Twej,
Mną wedle niej kierować chciej:
Ja Twoim pozostaję.**

BWV-49, Ich geh und suche mit Verlangen

Ich geh und suche mit Verlangen

Chodzę i szukam z tęsknym pragnieniem

1. Sinfonia, *Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Organo obbligato, Continuo*

2. Aria B, *Organo obbligato, Continuo*

Ich geh und suche mit Verlangen
Dich, meine Taube, schönste Braut.
Sag an, wo bist du hingegangen,
Dass dich mein Auge nicht mehr schaut?

Chodzę i szukam z tęsknym pragnieniem
Ciebie, gołąbko. Jakaś poszła drogą?
Powiedz, najmilsza, gdzie jest twe schronienie,
Ze moje oczy ujrzeć cię nie mogą?

3. Recitativo S B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Bass (Jesus)
Mein Mahl ist zubereit'
Und meine Hochzeitstafel fertig,
Nur meine Braut ist noch nicht gegenwärtig.

Bas:
Moja uczta już gotowa,
Stoły weselne zastawione
I tylko nie ma narzeczonej.

Sopran (Seele)
Mein Jesus redt von mir;
O Stimme, welche mich erfreut!

Sopran:
To o mnie Jezus mówi te słowa.
O, na głos ten radością me jaśnieje lico!

Bass (Jesus)
Ich geh und suche mit Verlangen
Dich, meine Taube, schönste Braut.

Bas:
Chodzę i szukam z tęsknym pragnieniem
Ciebie gołąbko, ma oblubienico,

Sopran (Seele)
Mein Bräutigam, ich falle dir zu Füßen.
Komm, Schönster, komm und lass dich küssen,
Lass mich dein fettes Mahl genießen.
Mein Bräutigam! ich eile nun,
Die Hochzeitskleider anzutun.

Dusza:
Mój oblubieńczy, do stóp ci upaść jam gotowa.

Bass (Jesus)
Komm, Schönste, komm und lass dich küssen,
Du sollst mein fettes Mahl genießen.
Komm, liebe Braut, und eile nun,
Die Hochzeitskleider anzutun.

Sopran, Bas:
Najmilszy przyjdź już i daj się pocałować.
Najmilsza przyjdź już i daj się pocałować.
Pozwól mi twej uczty skosztować.
Możesz już mej tłustej uczty skosztować.
Oblubieńczy, śpieszę już teraz
Oblubienico pośpiesz już teraz

4. Aria S, *Oboe d'amore, Violoncello piccolo, Continuo*

Ich bin herrlich, ich bin schön,
Meinen Heiland zu entzünden.
Seines Heils Gerechtigkeit
Ist mein Schmuck und Ehrenkleid;
Und damit will ich bestehn,
Wenn ich werd im Himmel gehn.

Jestem dość piękna, dosyć wspaniała,
Bym Zbawiciela rozkochała.
To sprawiedliwość Jego zbawienia
W mą się zaszczytną szatę zamienia.
Dzięki niej właśnie ja się ostoję,
Kiedy przekroczyć nieba podwoje.

5. Recitativo (Dialog) S B, *Continuo*

Sopran (Seele)
Mein Glaube hat mich selbst so angezogen.

Dusza:
To wiara tak ubrała mnie.

Bass (Jesus)
So bleibt mein Herze dir gewogen,
So will ich mich mit dir
In Ewigkeit vertrauen und verloben.

Jezus:
Więc serce me ku tobie będzie się skłaniało.
Dlatego też chcę
Zaręczyć się, poślubić cię na wieczność całą.

Sopran
Wie wohl ist mir!
Der Himmel ist mir aufgehoben:
Die Majestät ruft selbst und sendet ihre Knechte,
Dass das gefallene Geschlechte
Im Himmelssaal
Bei dem Erlösungsmahl
Zu Gaste möge sein,
Hier komm ich, Jesu, lass mich ein!

Dusza:
Co za szczęście nieskończone!
Niebo jest mi otworzone,
A Król śle swoje sługi i sam też się trudzi,
Aby upadłych zaprosić ludzi;
By w nieba sali
Ucztę zbawienia spożywali.
Za gości swoich Pan mieć ich chce.
Już idę, Jezu, wpuść i mnie!

Bass

Jezus:

Sei bis in Tod getreu,
So leg ich dir die Lebenskrone bei.

6. Aria B S e Choral, *Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Organo obbligato, Continuo*

Dich hab ich je und je geliebet,

**Wie bin ich doch so herzlich froh,
Dass mein Schatz ist das A und O,
Der Anfang und das Ende.**

Und darum zieh ich dich zu mir.

**Er wird mich doch zu seinem Preis
Aufnehmen in das Paradies;
Des klopf ich in die Hände.**

Ich komme bald,

Amen! Amen!

Ich stehe vor der Tür,

Komm, du schöne Freudenkrone, bleib nicht lange!

Mach auf, mein Aufenthalt!

Deiner wart ich mit Verlangen.

Dich hab ich je und je geliebet,
Und darum zieh ich dich zu mir.

Aż do śmierci wierna bądź,
A życia koronę będziesz mogła wziąć.

Od zawsze ciebie miłowałem,

**Z ócz mych płyną radości łzy.
Początkiem, końcem jesteś Ty,
Co trwasz w nieskończoności.**

Dlatego pociągnę cię ku sobie.

**Bo mnie dla swojej chwały On
Do raju wiedzie przed swój tron,
Więc klaszczę w mej radości.**

Nadejdę rychło.

Amen! Amen!

Już u drzwi twych stoję.

Przyjdź, radości ma korono, już nie zwlekaj.

Otwórz, me schronienie!

Ciebie z utęsknieniem czekam.

Od zawsze ciebie miłowałem,
Dlatego pociągnę cię ku sobie.

BWV-50, Nun ist das Heil und die Kraft

Nun ist das Heil und die Kraft

Teraz nastalo zbawienie i moc, i panowanie

1. Coro doppio, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I-III, Violino I/II, Viola, Continuo*

Nun ist das Heil und die Kraft
und das Reich und die Macht unsers Gottes seines Christus
worden,
weil der verworfen ist, der sie verklagete Tag und Nacht vor
Gott.

„Teraz nastalo zbawienie i moc, i panowanie
Boga naszego, i wladztwo Pomazańca Jego, gdyż zrzucony
został oskarżyciel braci
naszych, który dniem i nocą oskarżał ich przed naszym
Bogiem.”

BWV-51, Jauchzet Gott in allen Landen!

Jauchzet Gott in allen Landen!

Chwalon Bóg po ziemi całej!

1. Aria S, *Tromba, Violino I/II, Viola, Continuo*

Jauchzet Gott in allen Landen!
Was der Himmel und die Welt
An Geschöpfen in sich hält,
Müssen dessen Ruhm erhöhen,
Und wir wollen unserm Gott
Gleichfalls itzt ein Opfer bringen,
Dass er uns in Kreuz und Not
Allezeit hat beigestanden.

Chwalon Bóg po ziemi całej!
Wsze stworzenie świata tego,
Oraz nieba wysokiego
Musi głosić jego ciiwałę.
My zaś dla naszego Boga
Chcemy dziś ofiarę dać,
Ze czy krzyż, czy męka sroga,
Zawsze raczył przy nas stać.

2. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Wir beten zu dem Tempel an,
Da Gottes Ehre wohnt,
Da dessen Treu,
So täglich neu,
Mit lauter Segen lohnet.
Wir preisen, was er an uns hat getan.
Muss gleich der schwache Mund von seinen Wundern lallen,
So kann ein schlechtes Lob ihm dennoch wohlgefallen.

Świątynię sławić będziem Jego,
Na święte wznosząc wzrok ołtarze,
Gdzie wierność Jego
Nam dnia każdego
Łaskę przynosi w darze.
Chwalmy to, co Pan uczynił nam dobrego.
Choć usta mdłe jękają się na widok jego cudów,
To jednak Pan ofiarę tę przyjmie od swego ludu.

3. Aria S, *Continuo*

Höchster, mache deine Güte
Ferner alle Morgen neu.
So soll vor die Vatern treu
Auch ein dankbares Gemüte
Durch ein frommes Leben weisen,
Dass wir deine Kinder heißen.

Dobroć Twoją dnia każdego
Odnów, Panie z wysokości.
By w obliczu Twej wierności,
Z życia swego pobożnego
Człowiek wdzięczny znak położył,
Żeś go dzieckiem Twoim stworzył.

4. Choral S, *Violino I/II, Continuo*

**Sey Lob und Preis mit Ehren
Gott Vater / Sohn / und heil'gen
Geist! Der woll' in uns vermehren /
was er uns aus Genad verheist. Daß
wir ihm fest vertrauen/ gänzlich uns
laß'n auf ihn / von Herten auf ihn
bauen. Stets uns'r Hertz / Muth
und Sinn ihm tröstlich soll anhan=
gen. Darauf sing'n wir zur Stund
Amen ! wir werd'ns erlangen / gläu=
b'n wir aus Hertzens Grund.**

**Niech dziś ma cześć i chwałę:
Bóg-Ojciec, Syn i Święty Duch!
Niech w nas rozmnaża dalej,
Co nam zapewnił z laski już!
Zaufać Jemu chcemy
I na Nim oprzeć się,
Więc serca Mu niesiemy,
Odwagę, zmysły swe.
Zaśpiewaj Panu dzisiaj,
Niech „amen" wola brat!
Dojdziemy celu życia
We wierze w nowy świat.**

5. Aria S, *Tromba, Violino I/II, Viola, Continuo*

Alleluja!

Alleluja!

BWV-52, Falsche Welt, dir traue ich nicht!

Falsche Welt, dir traue ich nicht!

Nie ufam tobie, fałszywy świecie!

1. Sinfonia, *Corno I/II, Oboe I-III, Fagotto, Violino I/II, Viola, Continuo*

2. Recitativo S, *Fagotto, Continuo*

Falsche Welt, dir traue ich nicht!
Hier muss ich unter Skorpionen
Und unter falschen Schlangen wohnen.
Dein Angesicht,
Das noch so freundlich ist,
Sinnt auf ein heimliches Verderben:
Wenn Joab küsst,
So muss ein frommer Abner sterben.
Die Redlichkeit ist aus der Welt verbannt,
Die Falschheit hat sie fortgetrieben,
Nun ist die Heuchelei
An ihrer Stelle geblieben.
Der beste Freund ist ungetreu,
O jämmerlicher Stand!

Nie ufam tobie, fałszywy świecie!
Tu mieszkać muszę między skorpionami,
I z fałszywymi przebywać węzami.
Lico twe przecież,
Które się jawi jakże przyjemnie
Zepsucia pragnie jeno potajemnie:
Gdy Joab pocałunek składa.
Musi pobożny Abner skonać.
Uczciwość czeka w świecie zagłada,
Przez kłamstwo będzie przepędzona.
Tylko obłuda pozostała;
Ta tylko świat zawojowała.
Najlepszy przyjaciel staje się niewierny.
Jakież upadek to niezmierny!

3. Aria S, *Violino I/II, Fagotto, Continuo*

Immerhin, immerhin,
Wenn ich gleich verstoßen bin!

Ist die falsche Welt mein Feind,
O so bleibt doch Gott mein Freund,
Der es redlich mit mir meint.

Zawsze toć, zawsze toć.
Obcym ja tu po stokroć!

Gdy fałszywy świat mój wróg,
Przyjacielem jest mi Bóg,
Jakże zawieść by mnie mógł?

4. Recitativo S, *Fagotto, Continuo*

Gott ist getreu!
Er wird, er kann mich nicht verlassen;
Will mich die Welt und ihre Raserei
In ihre Schlingen fassen,
So steht mir seine Hilfe bei.
Auf seine Freundschaft will ich bauen
Und meine Seele, Geist und Sinn
Und alles, was ich bin,
Ihm anvertrauen.

Bóg wierny jest!
Nie może, nie chce opuścić mnie;
Więc gdy mnie świat i jego szal,
W sidła swe schwytać chce,
To w Bogu pomoc będę miał.
Bóg wierny jest!
Na tej przyjaźni chcę się opierać,
I moją duszę wraz z rozumem,
Wszystko czym jestem,
Jemu zawierzać.
Bóg wierny jest!

5. Aria S, *Oboe I-III, Fagotto, Continuo*

Ich halt es mit dem lieben Gott,
Die Welt mag nur alleine bleiben.

Gott mit mir, und ich mit Gott,
Also kann ich selber Spott
Mit den falschen Zungen treiben.

Ja trzymać chcę z najmilszym Bogiem,
Może świat sam w swych błędach tkwić.

Gdy Bóg jest ze mną, a ja z Nim,
Przewagę mam nad wrogiem mym
I z kłamców mogę sobie kpić.

6. Choral, *Corno I/II, Oboe I/II e Violino I col Soprano, Oboe III e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Fagotto, Continuo*

**In dich hab ich gehoffet, Herr,
Hilf, dass ich nicht zuschanden werd,
Noch ewiglich zu Spotte!
Das bitt ich dich,
Erhalte mich
In deiner Treu, Herr Gotte!**

**Nadzieję moją w Tobie mam,
Niech nie wołają: „Gdzie twój Pan?”
Niech kpiną się nie stanę.
Tak proszę Cię:
Zachowaj mnie
W twojej wierności, Panie!**

BWV-54, Widerstehe doch der Sünde

Widerstehe doch der Sünde

Przeciwstawiaj się grzechowi

1. Aria A, *Violino I/II, Viola I/II, Continuo*

Widerstehe doch der Sünde,
Sonst ergreift dich ihr Gift.
Lass dich nicht den Satan blenden;
Denn die Gottes Ehre schänden,
Trifft ein Fluch, der tödlich ist.

Przeciwstawiaj się grzechowi
Bo jad jego truje, choć urok uwodzi.
Szatana sztuczki oślepić cię mają.
Na tych, co Bożą chwałę spotwarzają
Spada przekleństwo i śmierć ich ugodzi.

2. Recitativo A, *Continuo*

Die Art verruchter Sünden
Ist zwar von außen wunderschön;
Allein man muss
Hernach mit Kummer und Verdross
Viel Ungemach empfinden.
Von außen ist sie Gold;
Doch, will man weiter gehn,
So zeigt sich nur ein leerer Schatten
Und übertünchtes Grab.
Sie ist den Sodomsäpfeln gleich,
Und die sich mit derselben gatten,
Gelangt nicht in Gottes Reich.
Sie ist als wie ein scharfes Schwert,
Das uns durch Leib und Seele fährt.

Grzechy niegodziwe
Są wprawdzie z zewnątrz piękne cudownie,
Ale człowiek po nich musi,
Znosząc troski, zgryzoty straszliwe,
Cierpieć przez nie niewymownie.
Z zewnątrz złoty blask ich kusi,
Jeśli je jednak głębiej zbadamy,
Ukażą się jako cień pusty,
I jako grób pobielany.
Do jabłek sodomskich porównać je możesz:
Którzy się z nimi łączą więzami rozpusty,
Nie dla tych jest Królestwo Boże.
Są one jak miecz wojownika,
Co ciało i duszę przenika.

3. Aria A, *Violino I/II, Viola I/II, Continuo*

Wer Sünde tut, der ist vom Teufel,
Denn dieser hat sie aufgebracht.
Doch wenn man ihren schnöden Banden
Mit rechter Andacht widerstanden,
Hat sie sich gleich davongemacht.

Kto czyni grzech, ten jest od diabła.
Bo grzech przez diabła sprowadzony.
Lecz jeśli więzom grzechu bezbożnym,
Człowiek da odpór z namysłem nabożnym,
Rozpierzchnie się on na wszystkie strony.

BWV-55, Ich armer Mensch, ich Südenknecht

Ich armer Mensch, ich Südenknecht

1. Aria T, *Flauto traverso, Oboe d'amore, Violino I/II, Continuo*

Ich armer Mensch, ich Südenknecht,
Ich geh vor Gottes Angesichte
Mit Furcht und Zittern zum Gerichte.
Er ist gerecht, ich ungerecht.
Ich armer Mensch, ich Südenknecht!

2. Recitativo T, *Continuo*

Ich habe wider Gott gehandelt
Und bin demselben Pfad,
Den er mir vorgeschrieben hat,
Nicht nachgewandelt.
Wohin? soll ich der Morgenröte Flügel
Zu meiner Flucht erkiesen,
Die mich zum letzten Meere wiesen,
So wird mich doch die Hand des Allerhöchsten finden
Und mir die Südenrute binden.
Ach ja!
Wenn gleich die Höll ein Bette
Vor mich und meine Süden hätte,
So wäre doch der Grimm des Höchsten da.
Die Erde schützt mich nicht,
Sie droht mich Scheusal zu verschlingen;
Und will ich mich zum Himmel schwingen,
Da wohnt Gott, der mir das Urteil spricht.

3. Aria T, *Flauto traverso, Continuo*

Erbarme dich!
Lass die Tränen dich erweichen,
Lass sie dir zu Herzen reichen;
Lass um Jesu Christi willen
Deinen Zorn des Eifers stillen!
Erbarme dich!

4. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Erbarme dich!
Jedoch nun
Tröst ich mich,
Ich will nicht für Gerichte stehen
Und lieber vor dem Gnadenthron
Zu meinem frommen Vater gehen.
Ich halt ihm seinen Sohn,
Sein Leiden, sein Erlösen für,
Wie er für meine Schuld
Bezahlet und genug getan,
Und bitt ihn um Geduld,
Hinfüro will ich's nicht mehr tun.
So nimmt mich Gott zu Gnaden wieder an.

5. Choral, *Flauto traverso e Oboe e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Bin ich gleich von dir gewichen,
Stell ich mich doch wieder ein;
Hat uns doch dein Sohn verglichen
Durch sein Angst und Todespein.
Ich verleugne nicht die Schuld,
Aber deine Gnad und Huld
Ist viel größer als die Sünde,
Die ich stets bei mir befinde.**

Grzeszny ja człek i boleściwy

Grzeszny ja człek i boleściwy,
Już przed oblicze idę Boga,
Przed sądem mnie ogarnia trwoga.
On sprawiedliwy, jam niesprawiedliwy.
Grzeszny ja człek i boleściwy.

Wszak przeciw Bogu ja zgrzeszyłem,
To powód mojej jest rozpacz,
Bo drogą, którą mi przeznaczył
Toć nie kroczyłem.
Dokąd więc? Gdy skrzydła
Da mi poranna zorza,
Bym za ostatnie uniósł się morza,
To i tam mnie odnajdzie ręka Najwyższego,
By różgę przyłożyć do ciała mego.
Ach, co za trwoga!
I gdyby nawet piekło ciemne
Skryło mnie i grzechy me nikczemne
I tam mnie odnajdzie gniew mego Boga.
Na ziemi schronić też się nie da,
Bowiem pochłonąć chce mnie złego.
A gdybym uniósł się aż do nieba.
To tam jest Bóg i srogi wyrok Jego.

Ulituj się!
Zwól, by Cię łzy me poruszyły,
Zwól, by do serca Ci trafiły,
Zwól, by za sprawą Twego Syna
Już nie gniewała Cię ma wina.
Ulituj się!

Ulituj się!
Wszakże pocieszam się:
Przed sądem stawać ja się boję,
I chętniej, gdy przyjdzie godzina,
Do Ojca skieruję kroki moje,
I wskażę mu na Jego Syna,
Na Jego mękę, na zbawienie.
Na to, jak on za mą niesprawiedliwość
Zapłacił, złożył się w ofierze,
I będę prosił o cierpliwość,
A potem Jemu się powierzę,
I Bóg da w łasce przebaczenie.

**Choć od Ciebie się odwrócił,
Wracam przed oblicze Twe.
Syn Twój mnie Ci znów przywrócił
Przez swój krzyż, cierpienie swe.
Nie zaprzeczam winie swej,
Ale ufam łasce Twej,
Ze przewyższa grzechy moje,
Które wciąż przede mną stoją.**

BWV-56, Ich will den Kreuzstab gerne tragen

Ich will den Kreuzstab gerne tragen

Krzyż pragnę nosić bez szemrania

1. Aria B, *Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich will den Kreuzstab gerne tragen,
Er kömmt von Gottes lieber Hand,
Der führet mich nach meinen Plagen
Zu Gott, in das gelobte Land.
Da leg ich den Kummer auf einmal ins Grab,
Da wischt mir die Tränen mein Heiland selbst ab.

Krzyż pragnę nosić bez szemrania,
Z Bożej pochodzi on wszak ręki;
Do Boga wiedzie mnie przez męki,
Tam, gdzie jest ziemia obiecana.
Do grobu złożę me troski wtedy tam,
A lzy mi z oblicza otrze Zbawca sam.

2. Recitativo B, *Violoncello, Continuo*

Mein Wandel auf der Welt
Ist einer Schiffahrt gleich:
Betrübnis, Kreuz und Not
Sind Wellen, welche mich bedecken
Und auf den Tod
Mich täglich schrecken;
Mein Anker aber, der mich hält,
Ist die Barmherzigkeit,
Womit mein Gott mich oft erfreut.
Der rufet so zu mir:
Ich bin bei dir,
Ich will dich nicht verlassen noch versäumen!
Und wenn das wütenvolle Schäumen
Sein Ende hat,
So tret ich aus dem Schiff in meine Stadt,
Die ist das Himmelreich,
Wohin ich mit den Frommen
Aus vielem Trübsal werde kommen.

Moja wędrówka po tym świecie
Morskiej podróży podobna przecie:
Krzyż mój, bieda i zmartwienia,
To fale, co mnie przykrywają.
Które mnie bez wytchnienia
O lęk śmiertelny przyprawiają.
Kotwicą, która mnie utrzymuje,
Jest miłosierdzie Boga,
Którym mnie Pan często raduje.
On woła do mnie:
Jestem przy tobie!
Nie zaniecham cię, nie opuszczę cię, gdy trwoga.
A kiedy to wściekle sztormowanie
Wreszcie ustanie.
To zejdem ze statku do miasta mego:
Wejdem do Królestwa Niebieskiego,
Dokąd po trudach życia na ziemi,
Dotrę wraz z braćmi pobożnymi.

3. Aria B, *Oboe solo, Continuo*

Endlich, endlich wird mein Joch
Wieder von mir weichen müssen.
Da krieg ich in dem Herren Kraft,
Da hab ich Adlers Eigenschaft,
Da fahr ich auf von dieser Erden
Und laufe sonder matt zu werden.
O gescheh es heute noch!

Wreszcie kiedyś moje jarzmo
Spać ze mnie będzie musiało.
Wtenczas mnie mocą Pan obdaruje,
Wtenczas na skrzydłach, tak jak orzeł,
Ja ponad ziemię poszybuję,
I lot ten nigdy mnie się zmoże.
Ach, gdybyż to się dzisiaj stało!

4. Recitativo e Arioso B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich stehe fertig und bereit,
Das Erbe meiner Seligkeit
Mit Sehnen und Verlangen
Von Jesus Händen zu empfangen.
Wie wohl wird mir geschehn,
Wenn ich den Port der Ruhe werde sehn.
Da leg ich den Kummer auf einmal ins Grab,
Da wischt mir die Tränen mein Heiland selbst ab.

Chętny i gotowy stoję,
Aby dziedzictwo moje,
Wytęsknione, wyczekane,
Było mi przez Pana dane.
Jakiej radości zaznam po znoju,
Kiedy zobaczę port pokoju.
Do grobu złożę me troski wtedy tam,
A lzy mi z oblicza otrze Zbawca sam.

5. Choral, *Oboe II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Taille e Viola col Tenore, Continuo*

**Komm, o Tod, du Schlafes Bruder,
Komm und führe mich nur fort;
Löse meines Schiffleins Ruder,
Bringe mich an sichern Port!
Es mag, wer da will, dich scheuen,
Du kannst mich vielmehr erfreuen;
Denn durch dich komm ich herein
Zu dem schönsten Jesulein.**

**Przyjdź, o śmierci, ty snu siostró,
Przyjdź i zabierz mnie już tam,
Gdzie odłożyć mogę wiosło,
I gdzie port bezpieczny mam.
Kto chce, niech się ciebie lęka,
Dla mnieś raczej radość wielka;
Chcę przekroczyć już twój próg,
Bym Jezus a ujrzeć mógł.**

BWV-57, Selig ist der Mann

Selig ist der Mann

1. Aria B, *Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

Selig ist der Mann, der die Anfechtung erduldet; denn, nachdem er bewähret ist, wird er die Krone des Lebens empfangen.

2. Recitativo S, *Continuo*

Ach! dieser süße Trost
Erquickt auch mir mein Herz,
Das sonst in Ach und Schmerz
Sein ewig Leiden findet
Und sich als wie ein Wurm in seinem Blute windet.
Ich muss als wie ein Schaf
Bei tausend rauhen Wölfen leben;
Ich bin ein recht verlassnes Lamm,
Und muss mich ihrer Wut
Und Grausamkeit ergeben.
Was Abeln dort betraf,
Erpresset mir auch diese Tränenflut.
Ach! Jesu, wüsst ich hier
Nicht Trost von dir,
So müßte Mut und Herze brechen,
Und voller Trauren sprechen:

3. Aria S, *Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

Ich wünschte mir den Tod, den Tod,
Wenn du, mein Jesu, mich nicht liebtest.

Ja wenn du mich annoch betrübtest,
So hätt ich mehr als Höllennot.

4. Recitativo (Dialog) B S, *Continuo*

Bass
Ich reiche dir die Hand
Und auch damit das Herze.

Sopran
Ach! süßes Liebespfand,
Du kannst die Feinde stürzen
Und ihren Grimm verkürzen.

5. Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ja, ja, ich kann die Feinde schlagen,
Die dich nur stets bei mir verklagen,
Drum fasse dich, bedrängter Geist.

Bedrängter Geist, hör auf zu weinen,
Die Sonne wird noch helle scheinen,
Die dir itzt Kummerwolken weist.

6. Recitativo (Dialog) B S, *Continuo*

Bass
In meiner Schoß liegt Ruh und Leben,
Dies will ich dir einst ewig geben.

Sopran
Ach! Jesu, wär ich schon bei dir,
Ach striche mir
Der Wind schon über Gruft und Grab,
So könnt ich alle Not besiegen.
Wohl denen, die im Sarge liegen
Und auf den Schall der Engel hoffen!
Ach! Jesu, mache mir doch nur,

Błogosławiony mąż, który wytrwa w próbie

"Błogosławiony mąż, który wytrwa w próbie, bo gdy wytrzyma próbę, weźmie wieniec żywota".

Ach! to słodkie pocieszenie
Jest mi serca pokrzepieniem,
Co bezeń żyło cierpieniem,
I w wiecznym bólu musiało tkwić,
Jak robak w krwi własnej się wić.
Ja muszę jak baranek żyć
Pomiędzy drapieżnymi wilkami;
Jagnięciem opuszczonym być.
Na złość ich jestem narażony,
Gdy kasać chcą mnie z każdej strony.
Co spadło na Abla sprawiedliwego,
Przez brata swego zabitego,
Sprawia, że oczy me dziś nabrzmiewają łzami.
Ach, Jezu, gdybym nie miał
Od Ciebie pocieszenia,
Me serce pęknąć by musiało,
I tak w żalości by biadało:

Już tylko zginąć bym ja chciało.
Gdybyś mnie, Jezu, nie miłował.

A gdybyś Ty mnie zafrasował,
Bardziej niż w piekle bym cierpiało.

Jezus:
Oto rękę ci mą podam,
A wraz z nią dam ci me serce.

Dusza:
Ach! To słodki znak miłości;
Ty obalić możesz wroga
I ukrócić jego złości.

O tak, pogromcę we mnie mają
Wrogowie, co cię oskarżają,
Więc pokrzep się, o duchu strapiony.

Przestań już ronić łzy gorące,
Bo jeszcze jasne wyjdzie słońce
Zza chmur twych zmartwień ciemnej zasłony.

Jezus:
Pokój i życie w sobie mam,
Które na wieczność tobie dam.

Dusza:
Ach! Gdybyś, Jezu, już mi to dał!
Ach! Gdyby wiatr
Już ponad grobem moim wiał.
Mogłabym mękę każdą przezwyciężyć, Panie.
Szczęśliwi, co leżą już w skrzyni drewnianej
I na anioła czekają wezwanie!
Ach! Otwórz mi tylko, Jezu mój kochany,

Wie Stephano, den Himmel offen!
Mein Herz ist schon bereit,
Zu dir hinaufzusteigen.
Komm, komm, vergnügte Zeit!
Du magst mir Gruft und Grab
Und meinen Jesum zeigen.

7. Aria S, *Violino solo, Continuo*

Ich ende behände mein irdisches Leben,
Mit Freuden zu scheiden verlang ich itzt eben.
Mein Heiland, ich sterbe mit höchster Begier,
Hier hast du die Seele, was schenkest du mir?

8. Choral, *Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Taille e Viola col Tenore, Continuo*

Richte dich, Liebste, nach meinem Gefallen und gläube
Dass ich dein Seelenfreund immer und ewig verbleibe,
Der dich ergötzt
Und in den Himmel versetzt
Aus dem gemarterten Leibe.

Jak Szczepanowi nieba Twego bramy.
Me serce już gotowe. Panie,
Do nieba wstąpić Twego.
Przyjdź, przyjdź już czasie upragniony!
Pokaż mi grób mój otworzony
Oraz Jezusa mego.

Zakończę
Już rączo
Moją ziemską drogę.
Z radością,
Z wdzięcznością
Odejść stąd już mogę.
Mój Zbawco, do śmierci już tak spieszno mi.
Ja dam Ci mą duszę, a co Ty dasz mi?

Kieruj się duszo mym upodobaniem, trwaj w wierze;
Bym przyjacielem twym był, staraj się duszo szczerze,
Co radości da ci, Nieba otworzy ci drzwi,
Z ciała cię twego zabierze.

BWV-58, Ach GOTT ! wie manches Hertzeleid

Ach GOTT ! wie manches Hertzeleid

Boże, jak cierpi serce me (2)

1. Choral e Aria S B, *Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ach GOTT ! wie manches Hertzeleid be-
gnet mir zu dieser Zeit ? der schmähle
Weg ist Trübsalsvoll / den ich zum Himmel
wandern soll.

Nur Geduld, Geduld, mein Herze,
Es ist eine böse Zeit!
Doch der Gang zur Seligkeit
Führt zur Freude nach dem Schmerze.

Boże, jak cierpi serce me,
Serce moje, cierpliwości,
Ile dziś zła spotyka mnie!
To jest zły ponury czas!

Wśród żalu ścieżka wiję się,
Szlak, co do Raju prowadzi nas,
Którą do nieba kroczyć chcę.
Przez ból wiedzie do radości.

2. Recitativo B, *Continuo*

Verfolgt dich gleich die arge Welt,
So hast du dennoch Gott zum Freunde,
Der wider deine Feinde
Dir stets den Rücken hält.
Und wenn der wütende Herodes
Das Urteil eines schmähen Todes
Gleich über unsern Heiland fällt,
So kommt ein Engel in der Nacht,
Der lässet Joseph träumen,
Dass er dem Würger soll entfliehen
Und nach Ägypten ziehen.
Gott hat ein Wort, das dich vertrauend macht.
Er spricht: Wenn Berg und Hügel niedersinken,
Wenn dich die Flut des Wassers will ertrinken,
So will ich dich doch nicht verlassen noch versäumen.

Gdy zły świat cię prześladowe,
To Bóg jest przyjacielem twym,
I On da odpór wrogom złym,
On cię z opresji wyratuje.
Kiedy to wściekły Herod
Haniebnej śmierci wydał wyrok.
To zjawił się w nocy anioł Pana,
I kazał Józefowi śnić,
Że uciec trzeba od tyrana,
I zaraz do Egiptu iść.
Słowo nadziei ma dla ciebie Bóg,
I mówi: Choćby się góry zapaść miały,
Choćby potopu wody cię utopić chciały.
Nie porzucę cię ani cię nie opuszczę pośród twoich trwóg.

3. Aria S, *Violino solo, Continuo*

Ich bin vergnügt in meinem Leiden,
Denn Gott ist meine Zuversicht.

Ich habe sichern Brief und Siegel,
Und dieses ist der feste Riegel,
Den bricht die Hölle selber nicht.

Pogodny jestem w mym cierpieniu,
Gdyż mą ostoją jest mi Pan.

Mam list żelazny, opieczętowany,
Który zamyka cierpieniu bramy;
Diabeł ich nie wyłamie sam.

4. Recitativo S, *Continuo*

Kann es die Welt nicht lassen,
Mich zu verfolgen und zu hassen,
So weist mir Gottes Hand
Ein andres Land.
Ach! könnt es heute noch geschehen,
Dass ich mein Eden möchte sehen!

Gdy będzie świat ten trwał w zamiarze.
Aby mnie mieć wciąż w nienawiści,
To Bóg mi ręką swoją wskaże
Ów inny kraj.
Ach! Niech się to już dzisiaj ziści!
Niechaj zobaczę już mój raj!

5. Choral e Aria S B, *Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich hab für mir ein schwere Reis
Zu dir ins Himmels Paradeis,
Da ist mein rechtes Vaterland,
Daran du dein Blut hast gewandt.

Nur getrost, getrost, ihr Herzen,
Hier ist Angst, dort Herrlichkeit!
Und die Freude jener Zeit
Überwiegt alle Schmerzen.

Przed sobą trudną drogę mam:
Pielgrzymkę do niebieskich bram,
Gdzie wieczną mam ojczyznę swą,
Coś mi ją zyskał swoją krwią.

Serca, oto pocieszenie!
Tam chwała jest, tu lęku czas.
A radość, która czeka nas,
Większa jest niż tu cierpienie.

BWV-59, WEr mich liebet/der wird mein Wort halten

WEr mich liebet/der wird mein Wort halten

Jeśli kto mnie miłuje, słowa mego
przestrzegać będzie

1. Aria (Duetto) S B, *Tromba I/II, Tamburi, Violino I/II, Viola, Continuo*

WEr mich liebet/der wird mein Wort halten/
und mein Vater wird ihn lieben / und wir
werden zu ihm kommen / und Wohnung bey ihm
machen. Joh. XIV, 23.

Jeśli kto mnie miłuje, słowa mego przestrzegać będzie, i Ojciec
mój umiłuje go, i do niego przyjdziemy, i u niego zamieszkamy.

2. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

O ! was sind das vor Ehren /
Worzu uns JESus setzt ?
Der uns so würdig schätzt/
Daß er verheisst /
Sambt Vater und dem Heil'gen Geist
In unsern Hertzen einzukehren.
O ! was sind das vor Ehren ;
Der Mensch ist Staub /
Der Eitelkeit ihr Raub /
Der Müh und Arbeit Trauerspiel/
Und alles Elends Zweck und Ziel.
Wie nun ? der Allerhöchste spricht/
Er will in unsern Seelen
Die Wohnung sich erwehlen ;
Ach was thut GOTTes Liebe nicht ;
Ach daß doch / wie er wolte /
Ihn auch ein jeder lieben solte !

Jaki to zaszczyt, wielki niesłuchanie,
Który Pan Jezus nam przeznaczył.
On, co nas tak cenić raczył,
Że złożył obietnicę nam,
Że On, i Duch Święty, i Ojciec sam
W naszych to sercach obiorą mieszkanie.
Jaki to zaszczyt, wielki niesłuchanie!
Prochem wszak jest człowiek,
Żerem i pastwą pada próżności.
Trud i wysiłek sen mu spędza z powiek,
Wszystko go wiedzie ku marności.
Jakże więc to? Czemu powiada Bóg,
Że chce przejść duszy ludzkiej próg,
By znaleźć tam mieszkanie?
Ach, przedziwne jest to miłowanie!
Ach, gdyby choć zgodnie z Wolą Jego,
Kochał i człowiek Stwórcę swego.

3. Choral, *Violino I/II, Viola, Continuo*

**Komm Heiliger Geist / HERre GOTT ! er-
füll mit deiner Gnade gut deiner Gläubigen
Hertz / Muth und Sinn. Dein brünst'ge
Lieb entzünd in ihnen. O HERR / durch dei-
nes Lichtes Glantz zu dem Glauben versamm
let hast das Volck aus aller Welt Zungen.
Das sey dir / HERR / zu Lob gesungen.
Halleluja ! Halleluja.**

O Duchu Święty, Boże przyjdź!
Z Swą łaską do Swych wiernych wnijdź.
Napełnij prawdą serca ich,
Miłości ogień rozpal w nich.
O Panie, coś przez światło Swe
Zgromadził świata ludy wsze
Do jednej i prawdziwej wiary,
Dziękczynień naszych przyjm ofiary.
Alleluja! Alleluja!

4. Aria B, *Violino solo, Continuo*

Die Welt mit allen Königreichen /
Die Welt/ mit aller Herrlichkeit
Kan dieser Herrlichkeit nicht gleichen/
Womit uns unsre GOTT erfreut :
Daß er in unsern Hertzen thronet/
Und wie in einem Himmel wohnet.
Ach GOTT/ wie seelig bin ich doch !
Wie seelig werden wir erst noch/
Wenn wir nach dieser Zeit in Erden
Bey dir im Himmel wohnen werden.

Świat ze swoimi królestwami,
Świat oraz jego wspaniałości
Nie może równać się radości,
Którą nasz Bóg się dzieli z nami:
Ze w naszych sercach sam ma tron,
Że w nich zamieszkać raczył On.
Ach, Boże! Jakże nam jest błogo!
Jak błogo jeszcze będzie nam,
Kiedy dotrzemy ziemską drogą
Do Nieba, gdzie Ty mieszkasz sam!

5. [Choral], [*rekonstrukcja*]

**Gott Heil'ger Geist / du Tröster
werth / gieb dein'm Volck ein rley
Sinn auf Erd. Steh bey uns in der
letzten Noth/ g'leit uns ins Leben aus
dem Tod.**

U Gardinera i Leonhardta/Harnoncourta proponuje się:

**Du heilige Brunst/ süßer Trost/
Nun hilf uns fröhlich und getrost in**

**Deinem Dienst beständig bleiben/ die
Trübsal uns nicht abtreiben. O
HErr / durch dein Krafft uns bereit
und stärck des Fleisches Blödigkeit/
daß wir hier ritterlich ringen / durch
Tod und Leben zu dir dringen. Hal=
leluja! Halleluja!**

BWV-60, O Ewigkeit, du Donnerwort II

O Ewigkeit, du Donnerwort II

Wieżności, jakież gromy ślesz!

1. Aria T e Choral A, *Corno, Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

O Ewigkeit, du Donnerwort,
O Schwert, das durch die Seele bohrt,
O Anfang sonder Ende!
O Ewigkeit, Zeit ohne Zeit,
Ich weiß vor großer Traurigkeit
Nicht, wo ich mich hinwende;
Mein ganz erschrocknes Herze bebt
Dass mir die Zung am Gaumen klebt.
Herr, ich warte auf dein Heil.

Trwoga
Wieżności, jakież gromy ślesz!
O mieczu, co me wnętrze tniesz,
Początku bez skończenia!
O czasie, co bez czasu trwa,
Przejęty trwogą, nie wiem ja,
Gdzie szukać pocieszenia.
Nadzieja
„Zbawienia Twego oczekuję, Panie.”

2. Recitativo A T, *Continuo*

Alt
O schwerer Gang zum letzten Kampf und Streite!

Tenor
Mein Beistand ist schon da,
Mein Heiland steht mir ja
Mit Trost zur Seite.

Alt
Die Todesangst, der letzte Schmerz
Ereilt und überfällt mein Herz
Und martert diese Glieder.

Tenor
Ich lege diesen Leib vor Gott zum Opfer nieder.
Ist gleich der Trübsal Feuer heiß,
Genung, es reinigt mich zu Gottes Preis.

Alt
Doch nun wird sich der Sünden große Schuld
vor mein Gesichte stellen.

Tenor
Gott wird deswegen doch kein Todesurteil fällen.
Er gibt ein Ende den Versuchungsplagen,
Dass man sie kann ertragen.

Trwoga
O, jakże trudna droga na me ostatnie boje!

Nadzieja
Lecz pomoc moja tuż:
Zbawiciel przy mnie już,
Da pocieszenie swe.

Trwoga
Bojaźń śmierci i ból ostatni
Serce me trzyma jakby w matni.
Członki me ból dopada.

Nadzieja
Ciało to Bogu na ofiarę składam.
Choć smutek parzy mnie jak ogień i męka to tak sroga,
Oczyści mnie na chwałę Boga.

Trwoga
Lecz teraz ciężkie brzemię win
Przed oczami mymi staje.

Nadzieja
Bóg za nie śmierci wyroku nie daje.
Kres mękom pokus położy Bóg,
Ażeby człowiek znieść je mógł.

3. Aria (Duetto) A T, *Oboe d'amore, Violino solo, Continuo*

Alt
Mein letztes Lager will mich schrecken,

Tenor
Mich wird des Heilands Hand bedecken,

Alt
Des Glaubens Schwachheit sinket fast,

Tenor
Mein Jesus trägt mit mir die Last.

Alt
Das offne Grab sieht greulich aus,

Tenor
Es wird mir doch ein Friedenshaus.

Trwoga
Leże me ostanie przerazić mnie chce.

Nadzieja
Lecz Zbawca swą dłonią przykryje mnie.

Trwoga
Wiara topnieje, gdy widzę mary.

Nadzieja
Jezus poniesie moje ciężary.

Trwoga
Otwarty grób! Jak straszny on!

Nadzieja
Tu jednak znajdę pokoju dom.

4. Recitativo A e Arioso B, *Continuo*

Alt
Der Tod bleibt doch der menschlichen Natur verhasst
Und reißet fast
Die Hoffnung ganz zu Boden.

Bass
Selig sind die Toten;

Trwoga
Śmierć, co nas czeka, znieawidzona jest przez ludzkie plemię.
Ona powala i wgniata w ziemię
Nadzieję człowieka.

Bas
„Błogosławieni są umarli;”
Trwoga

Alt

Ach! aber ach, wieviel Gefahr
Stellt sich der Seele dar,
Den Sterbeweg zu gehen!
Vielleicht wird ihr der Höllenrachen
Den Tod erschrecklich machen,
Wenn er sie zu verschlingen sucht;
Vielleicht ist sie bereits verflucht
Zum ewigen Verderben.

Bass

Selig sind die Toten, die in dem Herren sterben;

Alt

Wenn ich im Herren sterbe,
Ist denn die Seligkeit mein Teil und Erbe?
Der Leib wird ja der Würmer Speise!
Ja, werden meine Glieder
Zu Staub und Erde wieder,
Da ich ein Kind des Todes heiße,
So schein ich ja im Grabe zu verderben.

Bass

Selig sind die Toten, die in dem Herren sterben, von nun an.

Alt

Wohlan!
Soll ich von nun an selig sein:
So stelle dich, o Hoffnung, wieder ein!
Mein Leib mag ohne Furcht im Schlafe ruhn,
Der Geist kann einen Blick in jene Freude tun.

5. Choral, *Corno e Oboe d'amore I e Violino I col Soprano, Oboe d'amore II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Es ist genug;
Herr, wenn es dir gefällt,
So spanne mich doch aus!
Mein Jesus kömmt;
Nun gute Nacht, o Welt!
Ich fahr ins Himmelshaus,
Ich fahre sicher hin mit Frieden,
Mein großer Jammer bleibt danieden.
Es ist genug.**

Ach! Ale, gdy dusza śmierci rusza drogą,
Na jakież może się narazić
Wielkie niebezpieczeństwo!
Przecież ją piekła otchłanianie mogą
Wielce przerazić,
Gdy ją pochłonać spróbują.
A może rzucone już na nią przekleństwo,
I wieczne cierpienia na nią czekają?

Bas

„Błogosławieni są umarli, którzy w Panu umierają.”

Trwoga

Gdybym umarła w Panu,
Czy to błogosławieństwo udziałem by się moim stało?
Ciało me za pokarm robaki dostaną.
Tak, śmiertelne moje ciało
W proch się obróci i w ziemię.
Jam dzieckiem śmierci. To moje imię.
Jam z tych, co w grobie swój koniec mają.

Bas

„Błogosławieni są odtąd umarli, którzy w Panu umierają.”

Trwoga

Nuże!

Mamże odtąd zyskać spokój błogi:
Wróc więc Nadziejo w moje progi!
Spokojnie we śnie spocząć może teraz moje ciało,
Gdy się duchowi memu radości owe dostrzec udało.

Panie już dość:

Jeśli Tyś temu rad,

Daj już spocznienie mnie!

Mój Jezus tuż;

Spokojnie żegnam świat,

Do nieba śpieszę się.

W pokoju w górę się udawam,

W dole boleści me zostawiam.

Panie, już dość.

BWV-61, Nun komm der Heyden Heyland

Nun komm der Heyden Heyland

Zbawco pogan, przybądź już (1)

1. Coro, *Violino I/II, Viola I/II, Fagotto, Continuo*

Nun komm der Heyden Heyland
Der Jungfrauen Kind erkannt/
Deß sich wundert alle Welt.
Gott solch Geburt ihm bestellt.

Zbawco pogan, przybądź już,
Synu Panny, Zbawco dusz,
Cały świat w podziwie ma,
Ze Bóg takie przyjsie da.

2. Recitativo T, *Continuo*

Der Heyland ist gekommen/
Hat unser armes Fleisch und Blut
An sich genommen.
Und nimmt uns zu Bluts Verwandten an.
O allerhöchstes Guth/
Was hast du nicht an uns gethan?
Was thust du nicht
Noch täglich an den deinen?
Du kömmst / und lässt dein Licht
Mit vollem Seegen scheinen.

Zbawiciel oto jest u drzwi,
Co nędzną postać z ciała, z krwi,
Zgodził się oto przybrać sam
I jako krewnych nas przyjmuje.
W dobroci Twej co tak miłuje
Czegoś to nie uczynił nam?
Codziennie niesiesz dar
Dla nas, dla Bożych dzieci.
Błogosławieństwa żar
Nad nami jasno świeci.

3. Aria T, *Violino I/II, Viola I/II, Continuo*

Komm/ JESu komm zu deiner Kirche/
Und gib ein seelig neues Jahr.
Befördre deines Nahmens Ehre.
Erhalte die gesunde Lehre/
Und segne Kantzel und Altar.

Przyjdź Jezu, przyjdź.
W Twój kościół wstąp.
Rok dobry Chryste chciej nam dać!
Zwól, by imię Twe rozśławiać,
Naukę zdrową weź w obronę,
Błogosław ołtarz i ambonę.

4. Recitativo B, *Violino I/II, Viola I/II, Continuo*

Siehe/ich stehe vor der Thür/und klopfe an. So je-
mand meine Stimme hören wird/ und die Thür
auffthun/ zu dem derde ich eingehen / und das A-
bendmahl mit ihm halten/ und er mit mir. Apoc.
III, 20.

Oto stoję u drzwi i kołaczę; jeśli ktoś usłyszy głos mój i otworzy
drzwi, wstąpię do niego i będę z nim wieczerał, a on ze mną.

5. Aria S, *Violoncelli, Continuo*

Oeffne dich/ mein gantzes Hertze.
JESus kömmt/ und ziehet ein.
Bin ich gleich nur Asch' und Erde/
Will er mich noch nicht verschmähn/
Seine Lust an mir zu sehn/
Daß ich seine Wohnung werde.
O wie seelig wird ich seyn ;

Otwórz się więc moje serce,
Jezus puka już do drzwi.
A choć jestem prochem, cieniem,
Nie pogardzi mną w ogóle,
Wzrokiem swym obejmie czule
I chce we mnie mieć schronienie.
Och! Jak błogo będzie mi.

6. Choral, *Viola I coll' Alto, Viola II col Tenore, Fagotto col Basso, Violino I/II, Continuo*

Amen/Amen ! Komm du schöne Freuden-
Crone / bleib nicht lange. Deiner wart ich
mit Verlangen.

Amen, amen!
Przyjdź, radości ma korono, już nie zwlekaj.
Ciebie z utęsknieniem czekam.

BWV-62, Nun komm, der Heiden Heiland (2)

Nun komm, der Heiden Heiland (2)

Zbawco pogan, przybądź już (2)

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Corno col Soprano, Continuo*

Nun komm, der Heiden Heiland,
Der Jungfrauen Kind erkannt,
Des sich wundert alle Welt,
Gott solch Geburt ihm bestellt.

Zbawco pogan, przybądź już,
Synu Panny, Zbawco dusz,
Cały świat w podziwie ma,
Że Bóg takie przyjsie da.

2. Aria T, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Bewundert, o Menschen, dies große Geheimnis:
Der höchste Beherrscher erscheint der Welt.
Hier werden die Schätze des Himmels entdeckt,
Hier wird uns ein göttliches Manna bestellt,
O Wunder! die Keuschheit wird gar nicht beflecket.

Podziwiał, o ludu, tę sprawę tajemną:
To władca najwyższy ukazał się nam.
Tu skarbów niebiańskich widzimy obrazy,
Tu z manny niebieskiej posiłek nam dan.
O cudzie! Wszak dziewiczość zostaje bez skazy.

3. Recitativo B, *Continuo*

So geht aus Gottes Herrlichkeit und Thron
Sein eingeborner Sohn.
Der Held aus Juda bricht herein,
Den Weg mit Freudigkeit zu laufen
Und uns Gefallne zu erkaufen.
O heller Glanz, o wunderbarer Segensschein!

Opuszcza Boży dom i trony
Syn jego jednorodzony.
Bohater przybywa z Judei
W radości droga go nie trudzi.
Upadłych chce odkupić ludzi.
O jasny blasku! O światło nadziei!

4. Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Streite, siege, starker Held!
Sei vor uns im Fleische kräftig!
Sei geschäftig,
Das Vermögen in uns Schwachen
Stark zu machen!

Walcz, zwyciężaj bohaterze!
Dla nas silny bądź na ciele!
A czyń wiele,
By pokrzepić dzielność w nas,
Byśmy mocni byli wraz.

5. Recitativo (Duetto) S A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Wir ehren diese Herrlichkeit
Und nahen nun zu deiner Krippen
Und preisen mit erfreuten Lippen,
Was du uns zubereit';
Die Dunkelheit verstört' uns nicht
Und sahen dein unendlich Licht.

Chwalimy Twój majestat wielki,
Do Twego żłóbka się zbliżamy.
Śpiewnymi usty cześć Ci damy
Za dar Twój wszelki.
Światła wiecznego Twego mocy
Już nie przemogą mroki nocy.

6. Choral, *Corno e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Lob sei Gott, dem Vater, g'ton,
Lob sei Gott, sein'm eingen Sohn,
Lob sei Gott, dem Heiligen Geist,
Immer und in Ewigkeit!

Bogu Ojcu chwałę, cześć
I Synowi chciejmy nieść.
I Duch Święty niech ją ma -
Niech na wieki ona trwa!

BWV-63, Christen, ätzt diesen Tag

Christen, ätzt diesen Tag

1. Coro, *Tromba I-IV, Tamburi, Oboe I-III, Fagotto, Violino I/II, Viola, Continuo*

Christen, ätzt diesen Tag
In Metall und Marmorsteine!

Kommt und eilt mit mir zur Krippen
Und erweist mit frohen Lippen
Euren Dank und eure Pflicht;
Denn der Strahl, so da einbricht,
Zeigt sich euch zum Gnadenscheine.

2. Recitativo A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

O selger Tag! o ungemeines Heute,
An dem das Heil der Welt,
Der Schilo, den Gott schon im Paradies
Dem menschlichen Geschlecht verhiess,
Nunmehr sich vollkommen dargestellt
Und suchet Israel von der Gefangenschaft und Sklavenketten
Des Satans zu erretten.
Du liebster Gott, was sind wir arme doch?
Ein abgefallnes Volk, so dich verlassen;
Und dennoch willst du uns nicht hassen;
Denn eh wir sollen noch nach dem Verdienst zu Boden liegen,
Eh muss die Gottheit sich bequemen,
Die menschliche Natur an sich zu nehmen
Und auf der Erden
Im Hirtenstall zu einem Kinde werden.
O unbegreifliches, doch seliges Verfügen!

3. Aria (Duetto) S B, *Oboe solo, Continuo*

Gott, du hast es wohl gefüget,
Was uns itzo widerfährt.

Drum lasst uns auf ihn stets trauen
Und auf seine Gnade bauen,
Denn er hat uns dies beschert,
Was uns ewig nun vergnüget.

4. Recitativo T, *Continuo*

So kehret sich nun heut
Das bange Leid,
Mit welchem Israel geängstet und beladen,
In lauter Heil und Gnaden.
Der Löw aus Davids Stamme ist erschienen,
Sein Bogen ist gespannt, das Schwert ist schon gewetzt,
Womit er uns in vor'ge Freiheit setzt.

5. Aria (Duetto) A T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ruft und fleht den Himmel an,
Kommt, ihr Christen, kommt zum Reihem,
Ihr sollt euch ob dem erfreuen,
Was Gott hat anheut getan!

Da uns seine Huld verpfeget
Und mit so viel Heil beleget,
Dass man nicht g'nug danken kann.

6. Recitativo B, *Oboe I-III, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Verdoppelt euch demnach, ihr heißen Andachtsflammen,
Und schlagt in Demut brünstiglich zusammen!
Steigt fröhlich himmelnan
Und danket Gott vor dies, was er getan!

Kujcie dzień ów chrześcijanie

Kujcie dzień ów chrześcijanie
I w metalu, i w marmurze!

Śpieszcie ze mną do stajenki
I okażcie wśród radości
Swą powinność oraz dzięki,
Gdyż widoczny blask w ciemności,
Światłem łaski dla nas w górze

O Dniu błogosławiony, o Dzisiaj tak niezwykle,
Gdy ten, co ludzkość zbawia całą,
Władca, którego sam Bóg w raj
Obiecał dla ludzkiego rodzaju,
Teraz się w pełni okazuje,
I chce lud Izraela z łańcuchów i niewoli
Szatana wyzwolić.
Najdroższy Boże! Czymże jesteśmy my, biedni?
Wszak Cię porzuci! ten lud upadły;
A jednak: Gdzież jest Twój gniew zajadły?
Zamiast ukarać przewrotne plemię,
Człowieczą postać przyjął Bóstwo,
Człowieczej doli wzięło ubóstwo,
I na tej ziemi zamieszkało,
Kiedy się dzieckiem we żłóbku stało.
O niepojęte, cudowne zrządzenie!

Dobrze to zrządziłeś, Boże,
To, co dzisiaj nam się zdarza.

Przeto Jemu się oddajmy,
Łasce Jego zaufajmy,
Bo nas wszak On tym obdarza,
Czym się wiecznie cieszyć możemy.

Tak więc się dziś przemienia
Trwożliwe cierpienie.
Co gnębiło Izraela wszystkie pokolenia,
W łaskę zbawienia.
Oto lew z Dawida rodu się ukazał,
Łuk jego napięty, klinga naostrzona,
Którymi dawna wolność będzie przywrócona.

Ku niebu zawołajcie wraz,
I módlcie się, chrześcijanie!

Z tego wasze radowanie,
Czym Bóg dziś obdarza nas.
Gdyż łaska Jego nas opatruje
Oraz zbawienie dla nas szykuje,
Tak, że dziękować chcemy raz po raz.

Podwólcie swą siłę modlitwy płomienie,
I bijcie w niebo z pokornym wielbieniem.
A wzniescie się do nieba bram
Za to, co Bóg uczynił nam.

7. Coro, *Tromba I-IV, Tamburi, Oboe I-III, Fagotto, Violino I/II, Viola, Continuo*

Höchster, schau in Gnaden an
Diese Glut gebückter Seelen!

Lass den Dank, den wir dir bringen,
Angenehme vor dir klingen,
Lass uns stets in Segen gehn,
Aber niemals nicht geschehn,
Dass uns der Satan möge quälen.

Boże, spojrzysz w łasce swej
Na żarliwość naszych dusz.

Zwól by to podziękowanie
Miłe było Tobie, Panie;
Błogosławieństwo racz nam dać,
Spraw, by tak się mogło stać,
By szatan nas nie dręczył już.

BWV-64, Sehet, welch eine Liebe

Sehet, welch eine Liebe

1. Coro, *Cornetto e Violino I col Soprano, Trombone I e Violino II coll' Alto, Trombone II e Viola col Tenore, Trombone III col Basso, Continuo*
Sehet, welch eine Liebe hat uns der Vater erzeiget,
dass wir Gottes Kinder heißen.

2. Choral, *Cornetto e Violino I col Soprano, Trombone I e Violino II coll' Alto, Trombone II e Viola col Tenore, Trombone III col Basso, Continuo*
**Das hat er alles uns getan,
Sein groß Lieb zu zeigen an.
Des freu sich alle Christenheit
Und dank ihm des in Ewigkeit.
Kyrieleis!**

3. Recitativo A, *Continuo*

Geh, Welt! behalte nur das Deine,
Ich will und mag nichts von dir haben,
Der Himmel ist nun meine,
An diesem soll sich meine Seele laben.
Dein Gold ist ein vergänglich Gut,
Dein Reichtum ist geborget,
Wer dies besitzt, der ist gar schlecht versorget.
Drum sag ich mit getrostem Mut:

4. Choral, *Cornetto e Violino I col Soprano, Trombone I e Violino II coll' Alto, Trombone II e Viola col Tenore, Trombone III col Basso, Continuo*

**Was frag ich nach der Welt
Und allen ihren Schätzen
Wenn ich mich nur an dir,
Mein Jesu, kann ergötzen!
Dich hab ich einzig mir
Zur Wollust vorgestellt:
Du, du bist meine Lust;
Was frag ich nach der Welt!**

5. Aria S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Was die Welt
In sich hält,
Muss als wie ein Rauch vergehen.

Aber was mir Jesus gibt
Und was meine Seele liebt,
Bleibet fest und ewig stehen.

6. Recitativo B, *Continuo*

Der Himmel bleibet mir gewiss,
Und den besitz ich schon im Glauben.
Der Tod, die Welt und Sünde,
Ja selbst das ganze Höllenheer
Kann mir, als einem Gotteskinde,
Denselben nun und nimmermehr
Aus meiner Seele rauben.
Nur dies, nur einzig dies macht mir noch Kümmeris,
Dass ich noch länger soll auf dieser Welt verweilen;
Denn Jesus will den Himmel mit mir teilen,
Und darzu hat er mich erkoren,
Deswegen ist er Mensch geboren.

7. Aria A, *Oboe d'amore, Continuo*

Von der Welt verlang ich nichts,
Wenn ich nur den Himmel erbe.
Alles, alles geb ich hin,

Patrzcie, jaką miłość

"Patrzcie, jaką miłość okazał nam Ojciec, że zostaliśmy nazwani dziećmi Bożymi".

To wszystko wszak uczynił Pan,
By miłość okazać nam.
Cieszą się więc chrześcijanie wraz,
Dziękują Mu po wieczny czas.
Kyrielejson!

Precz świecie! Zachowaj, co twoje.
Nie chcę mieć nic od ciebie.
Niebo jest za to moje.
Duszę pokrzepię w niebie.
Twe złoto dobrem doczesnym jest przecie,
A przepych twój tylko jest pożyczony,
I źle się zaopatrzył, kto cię posiadał, świecie.
Dlatego mówię pocieszony:

Cóż mnie obchodzi świat
I jego skarby wielkie.
Ja w Tobie, Jezu mój,
Mam pocieszenie wszelkie.
Tyś jest radością mą
I Tobiem tylko rad.
Pokój mój w Tobie mam.
Cóż mnie obchodzi świat!

Wszak to, czym świat
Pyszni się rad
Tak jak dym szybko się rozwieje.

Lecz, co mi Jezus ofiaruje,
I co ma dusza tak miłuje,
Na wieki wieków ocaleje.

Nieba jestem pewien szczerze,
I posiadm je już w wierze.
Ni śmierć, ni świat, ni grzech podły,
Ni zastępy złe szatana
Nieba mi, bom dzieckiem Pana,
Nigdy już nie będą mogły
Wydrzeć z wnętrza duszy mojej.
Lecz to, i teraz tylko to
Dziś mnie napawa niepokojem,
Że wciąż żyć muszę na tym świecie,
Gdy Jezus swym niebem dzielić się rad.
Do tego mnie powołał przecież,
I po to jako człowiek przyszedł na ten świat.

Niczego nie chcę już od świata,
Jeżeli będę niebo miał.
Wszystko, wszystko oddam sam,

Weil ich genug versichert bin,
Dass ich ewig nicht verderbe.

Bowiem taką pewność mam,
Że na wieki będę trwał.

8. Choral, *Cornetto e Violino I col Soprano, Trombone I e Violino II coll' Alto, Trombone II e Viola col Tenore, Trombone III col Basso, Continuo*

**Gute Nacht, o Wesen,
Das die Welt erlesen!
Mir gefällt du nicht.
Gute Nacht, ihr Sünden,
Bleibet weit dahinten,
Kommt nicht mehr ans Licht!
Gute Nacht, du Stolz und Pracht!
Dir sei ganz, du Lasterleben,
Gute Nacht gegeben!**

Dobranoc! Świat cieni,
Który tak się ceni,
Już nie cieszy mnie.
Ach, dobranoc, grzechy,
J am doznał pociechy,
Nie więzicie mnie.
Dobranoc przepychu mdły,
Zdrożne życie, odejdz, bowiem
Dobranoc ci powiem.

BWV-65, Sie werden aus Saba alle kommen

Sie werden aus Saba alle kommen

1. Coro, *Corno I/II, Flauto I/II, Oboe da caccia I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Sie werden aus Saba alle kommen,
Gold und Weihrauch bringen
und des Herren Lob verkündigen.

2. Choral, *Flauto I/II, Oboe da caccia I/II, Continuo*

**Die Kön'ge aus Saba kamen dar,
Gold, Weihrauch, Myrrhen brachten sie dar,
Alleluja!**

3. Recitativo B, *Continuo*

Was dort Jesaias vorhergesehen,
Das ist zu Bethlehem geschehn.
Hier stellen sich die Weisen
Bei Jesu Krippe ein
Und wollen ihn als ihren König preisen.
Gold, Weihrauch, Myrrhen sind
Die köstlichen Geschenke,
Womit sie dieses Jesuskind
Zu Bethlehem im Stall beehren.
Mein Jesu, wenn ich itzt an meine Pflicht gedenke,
Muss ich mich auch zu deiner Krippe kehren
Und gleichfalls dankbar sein:
Denn dieser Tag ist mir ein Tag der Freuden,
Da du, o Lebensfürst,
Das Licht der Heiden
Und ihr Erlöser wirst.
Was aber bring ich wohl, du Himmelskönig?
Ist dir mein Herze nicht zuwenig,
So nimm es gnädig an,
Weil ich nichts Edlers bringen kann.

4. Aria B, *Oboe da caccia I/II, Continuo*

Gold aus Ophir ist zu schlecht,
Weg, nur weg mit eitlen Gaben,
Die ihr aus der Erde brecht!
Jesus will das Herze haben.
Schenke dies, o Christenschar,
Jesu zu dem neuen Jahr!

5. Recitativo T, *Continuo*

Verschmähe nicht,
Du, meiner Seele Licht,
Mein Herz, das ich in Demut zu dir bringe;
Es schließt ja solche Dinge
In sich zugleich mit ein,
Die deines Geistes Früchte sein.
Des Glaubens Gold, der Weihrauch des Gebets,
Die Myrrhen der Geduld sind meine Gaben,
Die sollst du, Jesu, für und für
Zum Eigentum und zum Geschenke haben.
Gib aber dich auch selber mir,
So machst du mich zum Reichsten auf der Erden;
Denn, hab ich dich, so muss
Des größten Reichtums Überfluss
Mir dermaleinst im Himmel werden.

6. Aria T, *Corno I/II, Flauto I/II, Oboe da caccia I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Nimm mich dir zu eigen hin,

Wszyscy oni przyjdą z Saby

Wszyscy oni przyjdą z Saby; przywiozą złoto i kadzidło,
śpiewając pieśni pochwalne na cześć Pana.

Królowie z Saby przynieśli już tu
Mirrę, kadzidło i złoto Mu.
Alleluja! Alleluja!

Co przez Izajasza już przepowiedziane,
To jest nam w Betlejemie dane.
Tak więc mędrcy się zjawiają
Przy Jezusa żłóbku oto,
Cześć królewską mu oddają.
Mirra, kadzidło oraz złoto
To dary są kosztowne,
Którymi Dziecię to cudowne
Chcą uczcić w Jego żłobie.
Mój Jezu, gdy moją powinność ja przypomnę sobie,
To także skwapliwie do stajenki Twej podążę
Pełen wdzięczności,
Gdyż dzień ten jest dniem radości.
Bo dzisiaj Ty, o Życia Księżę,
Oto dla pogan światłem się stajesz,
I im zbawienie swoje dajesz.
Lecz o Nieba Królu, cóż ja Ci przyniosę?
Gdy za marny Ci nie jest dar serca mojego,
To przyjmij je proszę,
Gdyż nie mam nad to nic szlachetniejszego.

Za nic Pan nasz złoto ma.
Precz! Już precz z próżnymi dary.
Które rodzi ziemia ta.
Jezus serca chce ofiary.
Więc chrześcijanie taką dań
Nieście w rok ten nowy dlań!

Nie gardź, o Boże,
Światłości ma,
Mym sercem, które niosę Ci w pokorze,
Gdyż takie rzeczy w swym wnętrzu ma,
W których Ty znaleźć możesz upodobanie,
Gdyż są owocem Ducha Twego, Panie.
Modlitwy kadzidło, złoto mojej wiary
I cierpliwości mirra, oto moje dary.
Te przyjmij ode mnie, mój Jezu, z radością.
Niechaj na zawsze Twą będą własnością.
Lecz także proszę, racz mi dać siebie,
A najbogatszym będę pośród świata tego,
Bo kiedy ja mieć będę Ciebie,
Przepych bogactwa Twego
Musi mi przypaść w niebie.

Weź mnie, bom ja własnością Twą.

Nimm mein Herze zum Geschenke.
Alles, alles, was ich bin,
Was ich rede, tu und denke,
Soll, mein Heiland, nur allein
Dir zum Dienst gewidmet sein.

7. Choral, *Continuo, Instrumentierung nicht überliefert*

**Ei nun, mein Gott, so fall ich dir
Getrost in deine Hände.
Nimm mich und mach es so mit mir
Bis an mein letztes Ende,
Wie du wohl weißt, dass meinem Geist
Dadurch sein Nutz entstehe,
Und deine Ehr je mehr und mehr
Sich in ihr selbst erhöhe.**

Przyjmij serce moje w darze.
Wszystko to, czym jestem ja,
O czym mówię, myślę, marzę,
Tobie tylko, Zbawco mój,
Służyć winno. Jam jest Twój.

Teraz, mój Boże, padam Ci
Z ufnością w Twoje dłonie.
Ty wedle woli Twej czyn mi
Aż po mój życia koniec.
Przez mądrość Twą, Ty duszę mą
Ku dobru wszak kierujesz.
Tak chwała Twa każdego dnia
We mnie się ukazuje.

BWV-66, Erfreut euch, ihr Herzen

Erfreut euch, ihr Herzen

1. Coro, Tromba, Oboe I/II, Fagotto, Violino I/II, Viola, Continuo

Erfreut euch, ihr Herzen,
Entweicht, ihr Schmerzen,
Es lebet der Heiland und herrscht in euch.

Ihr könnet verjagen
Das Trauren, das Fürchten, das ängstliche Zagen,
Der Heiland erquicket sein geistliches Reich.

2. Recitativo B, Violino I/II, Viola, Continuo

Es bricht das Grab und damit unsre Not,
Der Mund verkündigt Gottes Taten;
Der Heiland lebt, so ist in Not und Tod
Den Gläubigen vollkommen wohl geraten.

3. Aria B, Oboe I/II, Fagotto, Violino I/II, Viola, Continuo

Lasset dem Höchsten ein Danklied erschallen
Vor sein Erbarmen und ewige Treu.

Jesus erscheint, uns Friede zu geben,
Jesus beruft uns, mit ihm zu leben,
Täglich wird seine Barmherzigkeit neu.

4. Recitativo (Dialogus) e Arioso (Duetto) T A, Continuo

Tenor

Bei Jesu Leben freudig sein
Ist unsrer Brust ein heller Sonnenschein.
Mit Trost erfüllt auf seinen Heiland schauen
Und in sich selbst ein Himmelreich erbauen,
Ist wahrer Christen Eigentum.
Doch weil ich hier ein himmlisch Labsal habe,
So sucht mein Geist hier seine Lust und Ruh,
Mein Heiland ruft mir kräftig zu:
Mein Grab und Sterben bringt euch Leben,
Mein Auferstehn ist euer Trost.
Mein Mund will zwar ein Opfer geben,
Mein Heiland, doch wie klein,
Wie wenig, wie so gar geringe
Wird es vor dir, o großer Sieger, sein,
Wenn ich vor dich ein Sieg- und Danklied bringe.

{Tenor, Alt}

{Mein, Kein} Auge sieht den Heiland auferweckt,
Es hält ihn *{nicht, noch}* der Tod in Banden.

Tenor

Wie, darf noch Furcht in einer Brust entstehn?

Alt

Läßt wohl das Grab die Toten aus?

Tenor

Wenn Gott in einem Grabe lieget,
So halten Grab und Tod ihn nicht.

Alt

Ach Gott! der du den Tod besieget,
Dir weicht des Grabes Stein, das Siegel bricht,
Ich glaube, aber hilf mir Schwachen,
Du kannst mich stärker machen;
Besiege mich und meinen Zweifelmuth,
Der Gott, der Wunder tut,
Hat meinen Geist durch Trostes Kraft gestärket,
Dass er den auferstandnen Jesum merket.

Serca, się radujcie

Serca, się radujcie,
Bóle ustępujcie,
Bo żyje Zbawiciel i panuje w was.

I pewna to rzecz,
Ze żal, lęk, zwlekanie mogą odejść precz,
Bo ducha królestwo On żywi w ten czas.

Grób pęka i wraz z tym znika nasza męka sroga,
A usta Boże czyny opiewają.
Zbawiciel żyje, więc czy śmierć czy trwoga,
Wierzący pełni dobra doświadczają.

Niechaj pieśń dziękczynna dla Pana popłynie,
Za łaskę, za wierność i za życia słowa.
Jezus sam nam daje dar pokoju swego,
Jezus do życia wzywa wspólnego,
A kielich jego miłosierdzia pełny wciąż od nowa.

Nadzieja:

To, że Jezus żyje, to powód radości,
Która pierś mą przenika, jak promień jasności.
Pełnym pociechy patrzeć na Zbawiciela swego
I w sobie samym budować Królestwo Jego
To skarbem jest prawdziwych chrześcijan.
Lecz skoro tu już dostępuję niebieskiego
pocieszenia,
I kiedy już tutaj szuka duch mój rozkoszy
odpocznienia,
Zbawiciel mój donośnym woła głosem:
„Mój grób i śmierć życie wam przynosi,
A moje zmartwychwstanie waszym pocieszeniem.”
Wprawdzie me usta chcą ofiarę składać
O Zbawco! Jak jednak miernie,
Jak marnie i jak też mizernie
Zabrzmiał przed Tobą, o wielki zwycięzco,
Ma pieśń pochwalna, co Tve chwali męstwo?

Nadzieja, Trwoga:

Oko { me | nie } widzi zmartwychwstałego Zbawiciela.
A śmierć { nie | wciąż } trzyma go w swych pętach,

Nadzieja:

Jakże to? Czy trwoga może się jeszcze lęgnąć w czyjejs piersi?

Trwoga:

A czyż wypuszczają umarłych groby?

Nadzieja:

Kiedy w grobowcu leży Bóg,
To grób i śmierć zatrzymać go nie zdolne.

Trwoga:

Ach Boże, któryś śmierć pokonać mógł!
I grobu głąz i pieczęć Tobie są powolne.
Wierzę, lecz pomóż mej słabości,
Bo tylko Tobie wzmocnić mnie się uda.
Pokonaj mnie w mej ludzkiej niestałości.
Bóg, który czyni cuda,

5. Aria (Duetto) A T, *Violino solo, Continuo*

{Alt, Tenor}

Ich fürchte {zwar, nicht} des Grabes Finsternissen
Und {klagete, hoffete} mein Heil sei {nun, nicht} entrissen.

beide

Nun ist mein Herze voller Trost,
Und wenn sich auch ein Feind erbost,
Will ich in Gott zu siegen wissen.

6. Choral, *Continuo, Instrumentierung nicht überliefert*

Alleluja! Alleluja! Alleluja!
Des solln wir alle froh sein,
Christus will unser Trost sein.
Kyrie eleis.

Przez pocieszenia moc podnosi ducha mego,
Tak, że już może on ujrzeć Pana
zmartwychwstałego.

Trwoga, Nadzieja:

{ Lękam | Nie lękam } się zimnych grobów mroku.
I { biadałam | nadzieję miałam } że zbawienia { nie | oto }
dostąpię.

Oba głosy:

Lecz dziś me serce pełne pocieszenia.
A gdyby wróg zły wyszedł mi na drogę,
To wiem jak w Bogu go zwyciężyć mogę.

Alleluja! Alleluja! Alleluja!
Więc w radości chcemy żyć,
Bo Chrystus chce pociechą być.
Kyrielejson.

BWV-67, Halt im Gedächtnis Jesum Christ

Halt im Gedächtnis Jesum Christ

Miej w pamięci Jezusa Chrystusa

1. Coro, *Flauto traverso, Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Halt im Gedächtnis Jesum Christ,
der auferstanden ist von den Toten.

„Miej w pamięci Jezusa Chrystusa,
który został wskrzeszony z martwych.”

2. Aria T, *Oboe d'amore I, Violino I/II, Viola, Continuo*

Mein Jesus ist erstanden,
Allein, was schreckt mich noch?
Mein Glaube kennt des Heilands Sieg,
Doch fühlt mein Herze Streit und Krieg,
Mein Heil, erscheine doch!

Mój Jezus powstał z martwych!
Czemu więc lęków doznaję tak wielu?
Zwycięstwa Zbawcy pewna wszak ma wiara,
Lecz w sercu bitwa toczy się stara,
Ukaż się więc, mój Zbawicielu!

3. Recitativo A, *Continuo*

Mein Jesu, heißest du des Todes Gift
Und eine Pestilenz der Hölle:
Ach, dass mich noch Gefahr und Schrecken trifft!
Du legtest selbst auf unsre Zungen
Ein Loblied, welches wir gesungen:

Jezu, czyś na to śmiercią śmierci zwany,
Czyś po to piekiel jest zarazą,
By lęk mnie wciąż męczył niesłychany?
Jezu, z Twego wszak natchnienia
Pieśń śpiewamy dziękczynienia:

4. Choral, *Corno da tirarsi e Flauto traverso e Oboe d'amore e Violino I col Soprano, Oboe d'amore II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Erschienen ist der herrlich Tag,
Dran sich niemand gnug freuen mag:
Christ, unser Herr, heut triumphiert,
All sein Feind er gefangen führt.
Alleluja!**

**Dzień ten wspaniały Bóg nam śle,
Z dnia tego każdy cieszy się:
Triumfalnie kroczy dziś Syn-Bóg,
Za nim w łańcuchy skuty wróg.
Alleluja!**

5. Recitativo A, *Continuo*

Doch scheint fast,
Dass mich der Feinde Rest,
Den ich zu groß und allzu schrecklich finde,
Nicht ruhig bleiben lässt.
Doch, wenn du mir den Sieg erworben hast,
So streite selbst mit mir, mit deinem Kinde.
Ja, ja, wir spüren schon im Glauben,
Dass du, o Friedefürst,
Dein Wort und Werk an uns erfüllen wirst.

Lecz oto widzę teraz, ach!
Ze wróg mój nawet po przegranym boju,
Śmiertelny we mnie budzi strach,
Nie chce zostawić mnie w spokoju.
Lecz zwyciężyłeś dla mnie przecież,
Więc walcz u mego boku, Panie!
Jam Twoje dziecię,
Mocne mej wiary przekonanie,
Ze Ty, Pokoju Książę, Chryste,
Na nas Twe dzieło spełnisz zaiste.

6. Aria B e Coro, *Flauto traverso, Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Bass
Friede sei mit euch!
Sopran, Alt, Tenor
Wohl uns! Jesus hilft uns kämpfen
Und die Wut der Feinde dämpfen,
Hölle, Satan, weich!

Bass
Friede sei mit euch!
Sopran, Alt, Tenor
Jesus holet uns zum Frieden
Und erquicket in uns Müden
Geist und Leib zugleich.

Bass
Friede sei mit euch!
Sopran, Alt, Tenor
O Herr, hilf und lass gelingen,
Durch den Tod hindurchzudringen
In dein Ehrenreich!

Bass
Friede sei mit euch!

Bas
„Pokój wam!”
Sopran, Alt, Tenor
Szczęśliwiśmy, Jezus w walce nam pomaga
I odpiera wściekłość wroga.
Nie ujdziesz, szatanie, cało!

Bas
„Pokój wam!”
Sopran, Alt, Tenor
Jezus wiedzie do pokoju,
I umacnia w ciężkim boju,
Ducha oraz ciało.

Bas
„Pokój wam!”
Sopran, Alt, Tenor
Panie, spraw, by się udało,
Poprzez śmierć pójść dalej śmiało,
I w Królestwo Twe wejść cało.

Bas
„Pokój wam!”

7. Choral, *Corno da tirarsi e Flauto traverso e Oboe d'amore e Violino I col Soprano, Oboe d'amore II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore,*

Continuo

**Du Friedefürst, Herr Jesu Christ,
Wahr' Mensch und wahrer Gott,
Ein starker Nothelfer du bist
Im Leben und im Tod:
Drum wir allein
Im Namen dein
Zu deinem Vater schreien.**

**Księciem pokoju Tyś jest sam,
Tyś człowiek oraz Bóg.
W śmierci pomagasz, Panie, nam
I pośród życia dróg.
W zmartwieniu swym
W imieniu Twym
Do Ojca więc wołamy.**

BWV-68, Also hat Gott die Welt geliebt

Also hat Gott die Welt geliebt

Tak umiłował Bóg świat ten

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Taille, Corno col Soprano, Continuo*

Also hat Gott die Welt geliebt,
Dass er uns seinen Sohn gegeben.
Wer sich im Glauben ihm ergibt,
Der soll dort ewig bei ihm leben.
Wer glaubt, dass Jesus ihm geboren,
Der bleibet ewig unverloren,
Und ist kein Leid, das den betrübt,
Den Gott und auch sein Jesus liebt.

Tak umiłował Bóg świat ten,
Że dał mu nawet Syna swego.
Każdy, kto wierzyć będzie weń,
Wiecznie żyć będzie u boku Jego.
Wierzaj, że dla cię On zrodzony,
A nigdy nie będziesz zgubiony.
Temu nie groźny ból ni trud,
Którego umiłował Bóg.

2. Aria S, *Oboe, Violino I, Violoncello piccolo, Continuo*

Mein gläubiges Herze,
Frohlocke, sing, scherze,
Dein Jesus ist da!
Weg Jammer, weg Klagen,
Ich will euch nur sagen:
Mein Jesus ist nah.

Serce pełne wiary
Raduj się bez miary!
Bo Jezus jest tuż.
A troskom i smutkom
Odpowiedź dam krótką:
On u drzwi jest już!

3. Recitativo B, *Continuo*

Ich bin mit Petro nicht vermessen,
Was mich getrost und freudig macht,
Dass mich mein Jesus nicht vergessen.
Er kam nicht nur, die Welt zu richten,
Nein, nein, er wollte Sünd und Schuld
Als Mittler zwischen Gott und Mensch vor diesmal schlichten.

Tak jak Piotr nie chcę znać pychy,
Lecz ma radość niepojęta,
Stąd, że Jezus mnie pamięta.
Nie tylko sądzić ma on świat ten lichy.
Nie! To dla zgładzenia win
Za nas się wstawia Boży Syn.

4. Aria B, *Oboe I/II, Taille, Continuo*

Du bist geboren mir zugute,
Das glaub ich, mir ist wohl zumute,
Weil du vor mich genug getan.
Das Rund der Erden mag gleich brechen,
Will mir der Satan widersprechen,
So bet ich dich, mein Heiland, an.

Że się dla mnie narodziłeś,
W to wierzę. Słodko mi na duszy.
Dla mnie tyle uczyniłeś.
Niech się świata okrąg kruszy,
Niech się sroży szatan podły.
Ja do Ciebie wznoszę modły.

5. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Taille, Cornetto col Soprano, Trombone I coll' Alto, Trombone II col Tenore, Trombone III col Basso, Continuo*

Wer an ihn gläubet, der wird nicht gerichtet;
wer aber nicht gläubet, der ist schon gerichtet; denn er
gläubet nicht an den Namen des eingebornen Sohnes Gottes.

„Kto wierzy w Niego, nie będzie sądzony; kto
zaś nie wierzy, już jest osądzony dlatego, że nie
uwierzył w imię jednorodzonego Syna Bożego.”

BWV-69, Lobe den Herrn, meine Seele

Lobe den Herrn, meine Seele

Błogosław, duszo moja, Panu

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I-III, Fagotto, Violino I/II, Viola, Continuo*

Lobe den Herrn, meine Seele,
und vergiss nicht, was er dir Gutes getan hat!

„Błogosław, duszo moja, Panu,
I nie zapominaj wszystkich dobrodziejstw Jego.”

2. Recitativo S, *Fagotto, Continuo*

Wie groß ist Gottes Güte doch!
Er bracht uns an das Licht,
Und er erhält uns noch.
Wo findet man nur eine Kreatur,
Der es an Unterhalt gebricht?
Betrachte doch, mein Geist,
Der Allmacht unverdeckte Spur,
Die auch im kleinen sich recht groß erweist.
Ach! möcht es mir, o Höchster, doch gelingen,
Ein würdig Danklied dir zu bringen!
Doch, sollt es mir hierbei an Kräften fehlen,
So will ich doch, Herr, deinen Ruhm erzählen.

Jakże jest Boża dobroć wielka!
To On na światło przywieść nas chciał,
I on nam utrzymanie dał!
Przecież przez Niego istota wszelka
Przy życiu jest utrzymywana.
Niechaj duch mój więc rozważa
Wyraźne ślady wszechmocy Pana,
Która się i w małych rzeczach wyraża.
Ach! Gdybyż, Najwyższy, tak mi się udało,
By pieśń dziękczynną do Ciebie wznieść,
Pomimo, że sił na to mogę mieć za mało,
To Ciebie chcę chwalić, Tobie oddać cześć.

3. Aria A, *Oboe, Violino I, Continuo*

Meine Seele,
Auf! erzähle,
Was dir Gott erwiesen hat!
Rühme seine Wundertat,
Lass, dem Höchsten zu gefallen,
Ihm ein frohes Danklied schallen!

Duszo wstawaj!
Opowiadaj,
Co uczynił ci sam Bóg!
Pochwal każdy Jego cud.
Niechaj pieśń miła dla Pana,
Z radością będzie śpiewana!

4. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Der Herr hat große Ding an uns getan.
Denn er versorget und erhält,
Beschützt und regiert die Welt.
Er tut mehr, als man sagen kann.
Jedoch, nur eines zu gedenken:
Was könnt uns Gott wohl Bessres schenken,
Als dass er unsrer Obrigkeit
Den Geist der Weisheit gibet,
Die denn zu jeder Zeit
Das Böse straft, das Gute liebet?
Ja, die bei Tag und Nacht
Vor unsre Wohlfahrt wacht?
Lasst uns dafür den Höchsten preisen;
Auf! ruft ihn an,
Dass er sich auch noch fernerhin so gnädig woll erweisen
Was unserm Lande schaden kann,
Wirst du, o Höchster, von uns wenden
Und uns erwünschte Hilfe senden.
Ja, ja, du wirst in Kreuz und Nöten
Uns züchtigen, jedoch nicht töten.

Tak wielkie rzeczy uczynił nam Bóg.
Bo On świat cały utrzymuje;
On go chroni i nim kieruje,
I czyni więcej niż człowiek by wypowiedzieć mógł.
Lecz jedno jeszcze trzeba rozważyć:
Czym lepszym mógłby nas Bóg obdarzyć,
Niż kiedy naszej zwierzchności
Daje ducha mądrości,
Tak, że dobro ona miłuje,
A zło karze i strofuje,
Ba, która każdej nocy oraz dnia każdego
Strzeże naszej pomyślności.
Chwalmy toć za to Pana Wysokości,
I wołajmy tak do Niego,
Panie, także i w przyszłości
Okazuj nam zmiłowanie,
I to, co zniszczyć może kraj nasz
Odwracaj od nas, Panie.
Ty nam potrzebną pomoc dasz.
A gdy cierpienia godzina wybiję,
Będziesz nas karcił, lecz nie zabijesz.

5. Aria B, *Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Mein Erlöser und Erhalter,
Nimm mich stets in Hut und Wacht!
Steh mir bei in Kreuz und Leiden,
Alsdenn singt mein Mund mit Freuden:
Gott hat alles wohlgemacht.

Mój Wybawco, Żywicielu,
Bierz mnie zawsze w Twą obronę!
Broń mnie zawsze wśród mych trwóg,
Bym śpiewał pełen radości:
Wszystko dobrze sprawił Bóg!

6. Choral, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I-III e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Fagotto, Continuo*

Es danke, Gott, und lobe dich
Das Volk in guten Taten.

Niech Tobie, Boże, chwałę da
Lud poprzez czyny swoje.

**Das Land bringt Frucht und bessert sich,
Dein Wort ist wohl geraten.
Uns segne Vater und der Sohn,
Uns segne Gott, der Heilige Geist,
Dem alle Welt die Ehre tut,
Für ihm sich fürchten allermeist,
Und sprecht von Herzen: Amen!**

Owoc przynosi ziemia ta,
Tu wzrasta Słowo Twoje.
Niech błogosławi Ojciec, Syn,
A z nimi Bóg Duch Święty wraz,
Co jest tak czczony w świecie tym,
Niechaj bojaźnią natchnie nas.
Powiedzcie z serca: Amen!

BWV-70, Wachet! betet! betet! wachet!

Wachet! betet! betet! wachet!

Erster Teil

1. Coro, *Tromba, Oboe, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Wachet! betet! betet! wachet!
Seid bereit
Allezeit,
Bis der Herr der Herrlichkeit
Dieser Welt ein Ende machet.

2. Recitativo B, *Tromba, Oboe, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Erschrecket, ihr verstockten Sünder!
Ein Tag bricht an,
Vor dem sich niemand bergen kann:
Er eilt mit dir zum strengen Rechte,
O! sündliches Geschlechte,
Zum ewgen Herzeleide.
Doch euch, erwählte Gotteskinder,
Ist er ein Anfang wahrer Freude.
Der Heiland holet euch, wenn alles fällt und bricht,
Vor sein erhöhtes Angesicht;
Drum zaget nicht!

3. Aria A, *Violoncello obbligato, Fagotto, Continuo*

Wenn kömmt der Tag, an dem wir ziehen
Aus dem Ägypten dieser Welt?
Ach! lasst uns bald aus Sodom fliehen,
Eh uns das Feuer überfällt!
Wacht, Seelen, auf von Sicherheit
Und glaubt, es ist die letzte Zeit!

4. Recitativo T, *Fagotto, Continuo*

Auch bei dem himmlischen Verlangen
Hält unser Leib den Geist gefangen;
Es legt die Welt durch ihre Tücke
Den Frommen Netz und Stricke.
Der Geist ist willig, doch das Fleisch ist schwach;
Dies presst uns aus ein jammervolles Ach!

5. Aria S, *Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Lasst der Spötter Zungen schmähen,
Es wird doch und muss geschehen,
Dass wir Jesum werden sehen
Auf den Wolken, in den Höhen.
Welt und Himmel mag vergehen,
Christi Wort muss fest bestehen.
Lasst der Spötter Zungen schmähen;
Es wird doch und muss geschehen!

6. Recitativo T, *Fagotto, Continuo*

Jedoch bei dem unartigen Geschlechte
Denkt Gott an seine Knechte,
Dass diese böse Art
Sie ferner nicht verletzet,
Indem er sie in seiner Hand bewahrt
Und in ein himmlisch Eden setzet.

7. Choral, *Tromba e Oboe e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Fagotto, Continuo*

**Freu dich sehr, o meine Seele,
Und vergiss all Not und Qual,
Weil dich nun Christus, dein Herre,**

Czuwaj! Módl się! Módl się! Czuwaj!

Część pierwsza

Czuwaj! Módl się! Módl się! Czuwaj!
Trzymaj straż
W każdy czas
Aż przyjdzie Pan chwały,
Zburzy świat ten cały.

Zadrzyjcie grzesznicy, co trwacie w uporze!
Oto dzień nastaje,
Przed którym nikt się skryć nie może;
Na sąd surowy cię wydaje,
O, grzeszne pokolenie,
I wieczne czeka cię cierpienie.
Lecz dla was, wybrane Boże dzieci,
Jest on początkiem radości prawdziwej.
Zbawca was weźmie, gdy świat w otchłań leci,
Przed swe oblicze miłościwe:
Nie bądźcie trwożliwe!

Kiedyż dzień przyjdzie w którym wyjdziemy
Z Egiptu świata tego?
Ach! Spraw, że z Sodomy uciekniemy;
Oszczędź nam ognia strasliwego!
Obudźcie się, dusze! Spokój mami was;
I wierście: zaprawdę najwyższy to czas!

Nawet, gdy niebo naszym pragnieniem,
To ciało jest nam ducha więzieniem.
Świat poprzez chytre swoje mamidła
Zastawia na nas sieci i sidła.
Duch jest ochoczy lecz ciało mdłe.
Ach, w jakie męki wpędza to mnie!

Nie słuchajcie szyderstw kpiarzy,
Wszak z pewnością to się zdarzy,
Że Jezusa ujrzym w górze,
Wśród obłoków i na chmurze.
Ziemia, niebo przemijają,
Słowa Pana wiecznie trwają.

Choć lud ten ciągle w grzechu trwa,
To Bóg o sługi swoje dba,
Aby złych mocy siła
Sług Jego nie zniszczyła.
Oslania on je swoją dłonią,
I ku niebiańskim wiedzie błoniom.

**Ciesz się wielce, duszo moja,
Porzuć pamięć męki swej,
Bo cię Jezus po twych bojach**

**Ruft aus diesem Jammertal!
Seine Freud und Herrlichkeit
Sollt du sehn in Ewigkeit,
Mit den Engeln jubilieren,
In Ewigkeit triumphieren.**

Zweiter Teil

8. Aria T, *Oboe, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Hebt euer Haupt empor
Und seid getrost, ihr Frommen,
Zu eurer Seelen Flor!

Ihr sollt in Eden grünen,
Gott ewiglich zu dienen.

9. Recitativo B, *Tromba, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Ach, soll nicht dieser große Tag,
Der Welt Verfall
Und der Posaunen Schall,
Der unerhörte letzte Schlag,
Des Richters ausgesprochne Worte,
Des Höllenrachens offene Pforte
In meinem Sinn
Viel Zweifel, Furcht und Schrecken,
Der ich ein Kind der Sünden bin,
Erwecken?
Jedoch, es gehet meiner Seelen
Ein Freudenschein, ein Licht des Trostes auf.
Der Heiland kann sein Herze nicht verhehlen,
So vor Erbarmen bricht,
Sein Gnadenarm verlässt mich nicht.
Wohlan, so ende ich mit Freuden meinen Lauf.

10. Aria B, *Tromba, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Seligster Erquickungstag,
Führe mich zu deinen Zimmern!
Schalle, knalle, letzter Schlag,
Welt und Himmel, geht zu Trümmern!
Jesus führet mich zur Stille,
An den Ort, da Lust die Fülle.

11. Choral, *Tromba, Oboe, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

**Nicht nach Welt, nach Himmel nicht
Meine Seele wünscht und sehnet,
Jesum wünsch ich und sein Licht,
Der mich hat mit Gott versöhnet,
Der mich freiet vom Gericht,
Meinen Jesum lass ich nicht.**

**Wola już z doliny zlej.
Chwałę i radości zdrój
Ujrzysz, gdy zakończysz bój.
Z aniołami masz świętować
I w wieczności tryumfować.**

Część druga

Wzwyż głowy wnieście już,
Pobożni, oto pocieszenie,
Kwitnienia czas dla waszych dusz!

Zielenić macie się w Edenie
I służyć Bogu niestrudzenie.

Ach, czyż ów dzień zniszczenia,
Gdy świat się rozpadnie,
Wśród trąb anielskich grzmienia,
Gdy straszny cios ostatni padnie,
Gdy słów Sędziego wysłuchamy,
I gdy się piekiel otworzą bramy,
Nie powinien w mojej głowie
Budzić strachu, wątpliwości?
Dzieckiem grzechu jam, jam człowiek
Pełen ułomności.
Lecz oto wschodzi dla mej duszy
Światło otuchy, radości blask,
Bo oto Zbawcy serce się poruszy,
Serce pełne łask,
Zakończę bieg mój wśród radości.
I nie opuści mnie ramię Jego łaskawości

O dniu błogi pokrzepienia,
Prowadź mnie do twej krainy!
Huki, trzaski, uderzenia
Obracają świat w ruiny!
A mnie ręka wiedzie Pana
Tam, gdzie pełnia, rozkosz sama.

**Ciebie w myśli, w sercu mam,
Boś Ty mnie pojednał z Bogiem.
Światu pożegnanie dam,
Tęsknię za Twym przyjściem błogim.
Z sądu wybawiłeś mnie:
Jezu mój, nie puszczę Cię!**

BWV-70a, Wachtet! betet! betet! wachtet!

Wachtet! betet! betet! wachtet!

Czuwaj! Módl się! Módl się! Czuwaj!

1. Chorus,

Wachtet! bethet! bethet! wachtet!
Seyd bereit
Allezeit,
Biß der HERR der Herrlichkeit
Dieser Welt ein Ende machet.

Czuwaj! Módl się! Módl się! Czuwaj!
Trzymaj straż
W każdy czas
Aż przyjdzie Pan chwały,
Zburzy świat ten cały.

2. Aria,

Wenn kömmt der Tag, an dem wir ziehen
Aus dem Ägypten dieser Welt?
Ach! lasst uns bald aus Sodom fliehen,
Eh uns das Feuer überfällt!
Wacht Seelen auf von Sicherheit,
Und glaubt, es ist die letzte Zeit!

Kiedyż dzień przyjdzie w którym wyjdziemy
Z Egiptu świata tego?
Ach! Spraw, że z Sodomy uciekniemy;
Oszczędź nam ognia straszliwego!
Obudźcie się, dusze! Spokój mami was;
I wiercie: zaprawdę najwyższy to czas!

3. Aria,

Lass't der Spötter Zungen schmähen,
Es wird doch und muss geschehen
Dass wir Jesum werden sehen
Auf den Wolcken, in den Höhen.
Welt und Himmel mag vergehen,
Christi Wort muss fest bestehen.

Nie słuchajcie szyderstw kpiarzy,
Wszak z pewnością to się zdarzy,
Że Jezusa ujrzym w górze,
Wśród obłoków i na chmurze.
Ziemia, niebo przemijają,
Słowa Pana wiecznie trwają.

4. Aria,

Hebt euer Haupt empor,
Und seydt getrost ihr Frommen!
Der jüngste Tag wird kommen
Zu eurer Seelen-Flor!
Ihr sollt in Eden grünen,
Gott ewiglich zu dienen.

Wzwyż głowy wnieście już,
Pobożni, oto pocieszenie,
Kwitnienia czas dla waszych dusz!
Zielenić macie się w Edenie
I służyć Bogu niestrudzenie.
Wzwyż głowy wnieście już,
Pobożni, oto pocieszenie!

5. Aria,

Seeligster Erquickungs-Tag,
Führe mich zum Friedens-Zimmern!
Schalle, knalle, letzter Schlag,
Welt und Himmel, geht zutrümmern!
Jesus führet mich zur Stille
An den Ohrt, da Lust die Fülle.

O dniu błogi pokrzepienia,
Prowadź mnie do twej krainy!
Huki, trzaski, uderzenia
Obracają świat w ruiny!
A mnie ręka wiedzie Pana
Tam, gdzie pełnia, rozkosz sama.

6. Choral,

**Nicht nach Welt, nach Himmel nicht
Meine Seele wünscht und sehnet,
Jesum wünsch ich und sein Licht,
Der mich hat mit Gott versöhnet,
Der mich freiet vom Gericht,
Meinen JESUM lass ich nicht.**

**Ciebie w myśli, w sercu mam,
Boś Ty mnie pojednał z Bogiem.
Światu pożegnanie dam,
Tęsknię za Twym przyjściem błogim.
Z sądu wybawiłeś mnie:
Jezu mój, nie puszczę Cię!**

BWV-71, Gott ist mein König

Gott ist mein König

Wszak Ty, Boże, z dawna jesteś moim królem

1. Coro [Tutti], Tromba I-III, Tamburi, Flauto I/II, Violoncello, Oboe I/II, Fagotto, Violino I/II, Viola, Violone, Organo

Gott ist mein König von altersher,
der alle Hilfe tut, so auf Erden geschicht.

„Wszak Ty, Boże, z dawna jesteś moim królem;
Ty dokonujesz dzieł zbawienia na ziemi.”

2. Aria [Air] T S con Corale in Canto, Organo

Ich bin nun achtzig Jahr, warum soll dein Knecht sich mehr beschweren?

Soll ich auf dieser Welt

Mein Leben höher bringen,

Durch manchen sauren Tritt

Hindurch ins Alter dringen,

Ich will umkehren, dass ich sterbe in meiner Stadt,

„Mam już osiemdziesiąt lat”, dlaczego sługa Twój miałby się uskarżać.

Jeśli na świecie tym

Dłużej mam pozostawać,

Przez każdy gorzki krok

Coraz się starszy stawać,

Chcę powrócić,

abym „mógł umrzeć w moim mieście

So gib Geduld, für Sünd

Und Schanden mich bewahr,

Auf dass ich tragen mag

bei meines Vaters und meiner Mutter Grab.

Mit Ehren graues Haar.

To chroń od grzechu mnie,

Odwracaj hańby cios,

Bym z dumą nosić mógł

w pobliżu grobu swego ojca i swojej matki.”

Na skroni biały włos.

3. Coro [Fuga], Organo

Dein Alter sei wie deine Jugend,
und Gott ist mit dir in allem, das du tust.

„Twoja starość niech będzie jak twoja młodość.
Bóg jest z tobą we wszystkim co czynisz.”

4. Arioso B, Flauto I/II, Violoncello, Oboe I/II, Fagotto, Organo

Tag und Nacht ist dein.

Du machest, dass beide, Sonn und Gestirn, ihren gewissen Lauf haben. Du setzest einem jeglichen Lande seine Grenze.

„Twój jest dzień i Twoja jest noc,

Tyś ustanowił światło i słońce.

Tyś ustalił wszystkie granice ziemi.”

5. Aria [Air] A, Tromba I-III, Tamburi, Organo

Durch mächtige Kraft

Erhältst du unsre Grenzen,

Hier muss der Friede glänzen,

Wenn Mord und Kriegessturm

Sich allerort erhebt.

Wenn Kron und Zepter bebt,

Hast du das Heil geschafft

Durch mächtige Kraft!

Twa potężna moc

Granice nasze zachowuje,

Tak, że pokój tu panuje,

Kiedy wszędzie mordy, wojna,

Drży korona niespokojna,

Chroni nas w dzień i w noc

Twa potężna moc !

6. Coro, Flauto I/II, Violoncello, Oboe I/II, Fagotto, Violino I/II, Viola, Violone, Organo

Du wollest dem Feinde nicht geben die Seele deiner
Turteltauben.

„Nie wydasz wrogowi duszy gołębicy swojej.”

7. Coro [Tutti], Tromba I-III, Tamburi, Flauto I/II, Violoncello, Oboe I/II, Fagotto, Violino I/II, Violone, Organo

Das neue Regiment

Auf jeglichen Wegen

Bekröne mit Segen!

Friede, Ruh und Wohlergehen,

Müsse stets zur Seite stehen

Dem neuen Regiment.

Glück, Heil und großer Sieg

Muss täglich von neuen

Dich, Joseph, erfreuen,

Dass an allen Ort und Landen

Ganz beständig sei vorhanden

Glück, Heil und großer Sieg!

Nowemu rządowi

Na każde jego poczynanie

Daj błogosławieństwo, Panie.

Powodzenie, pokój w ciszy

Niechaj zawsze towarzyszy

Nowemu rządowi.

Szczęście i zwycięstwo

Musi wciąż od nowa

Cesarza radować.

Niech w jego krainie

Wciąż trwa i nie zginie

Szczęście i zwycięstwo.

BWV-72, Alles nur nach Gottes Willen

Alles nur nach Gottes Willen

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Alles nur nach Gottes Willen,
So bei Lust als Traurigkeit,
So bei gut als böser Zeit.
Gottes Wille soll mich stillen
Bei Gewölk und Sonnenschein.
Alles nur nach Gottes Willen!
Dies soll meine Losung sein.

2. Recitativo e Arioso A, *Violino I/II, Continuo*

O selger Christ, der allzeit seinen Willen
In Gottes Willen senkt, es gehe wie es gehe,
Bei Wohl und Wehe.
Herr, so du willst, so muss sich alles fügen!
Herr, so du willst, so kannst du mich vergnügen!
Herr, so du willst, verschwindet meine Pein!
Herr, so du willst, werd ich gesund und rein!
Herr, so du willst, wird Traurigkeit zur Freude!
Herr, so du willst, und ich auf Dornen Weide!
Herr, so du willst, werd ich einst selig sein!
Herr, so du willst, - lass mich dies Wort im Glauben fassen
Und meine Seele stillen! -
Herr, so du willst, so sterb ich nicht,
Ob Leib und Leben mich verlassen,
Wenn mir dein Geist dies Wort ins Herze spricht!

3. Aria A, *Violino I/II, Continuo*

Mit allem, was ich hab und bin,
Will ich mich Jesu lassen,
Kann gleich mein schwacher Geist und Sinn
Des Höchsten Rat nicht fassen;
Er führe mich nur immer hin
Auf Dorn- und Rosenstraßen!

4. Recitativo B, *Continuo*

So glaube nun!
Dein Heiland saget: Ich wills tun!
Er pflegt die Gnadenhand
Noch willigst auszustrecken,
Wenn Kreuz und Leiden dich erschrecken,
Er kennet deine Not und löst dein Kreuzesband.
Er stärkt, was schwach,
Und will das niedre Dach
Der armen Herzen nicht verschmähen,
Darunter gnädig einzugehen.

5. Aria S, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Mein Jesus will es tun, er will dein Kreuz verstoßen.
Obgleich dein Herze liegt in viel Bekümmernissen,
Soll es doch sanft und still in seinen Armen ruhn,
Wenn ihn der Glaube fasst; mein Jesus will es tun!

6. Choral, *Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Was mein Gott will, das g'scheh allzeit,
Sein Will, der ist der beste,
Zu helfen den'n er ist bereit,
Die an ihn glauben feste.

Wszystko wedle woli Boga

Wszystko wedle woli Boga,
Czy to radość, czy cierpienie,
Czy czas szczęsny, czy też trwoga;
Ona niesie ukojenie
I gdy noc, i gdy jest jasno!
Wszystko wedle woli Boga!
Tak brzmieć winno moje hasło.

O błogosławiony chrześcijaninie,
Co wolę swą poddajesz
Woli Boga jedynie.
Jakkolwiek ci się wiedzie,
Czyś w szczęściu jest, czy w biedzie!
Panie, gdy chcesz, to wszystko się powiedzie!
Panie, gdy chcesz, to i mnie dobrze będzie!
Panie, gdy chcesz, to bólu się pozbędę!
Panie, gdy chcesz, to oczyszczony będę!
Panie, gdy chcesz, to żalność w radość się zamieni.
Panie, gdy chcesz, błonia znajdę wśród cierni!
Panie, gdy chcesz - i ja będę zbawiony.
Panie, gdy chcesz - pozwól mi w wierze te słowa pojąć.
Co duszę moją koją.
Panie, gdy chcesz, to śmierć nie spotka mnie,
Choćbym ciała i życia został pozbawiony,
Gdy Duch Twój te słowa powie w serce me!

Wszystko, czym jestem, wszystko, co mam,
W Jezusa ręce powierzam sam.

Choć słaby duch i zmysły me,
Nie pojną zrządeń Boga,
Lecz niechaj On prowadzi mnie
Czy róż, czy cierni droga.

Wierz więc jedynie!
Zbawca powiada: Chcę to uczynić!
I ku tobie chętnie On
Wyciąga pełną łaski dłoń;
Kiedy cię krzyż przeraża i niedola twa,
On z krzyża cię uwolni, bo mękę twą zna!
On wzmacnia to, co słabe,
I nie za niskie dlań progi:
Serc naszych dom ubogi
Zechce odwiedzić łaskawie!

Jezus to uczynić chce! Chce osłodzić twe cierpienia.
Choć dzisiaj wciąż rozliczne masz zmartwienia,
W ramionach Jego spocznie łagodnie serce twe,
Gdy wiara Go uchwyci! Mój Jezus to uczynić chce!

Co Bóg mój chce, niech stanie się
Najlepsza wola Jego,
Obfitą pomoc wszystkim śle,
Co mocno wierzą w Niego.

**Er hilft aus Not, der fromme Gott,
Und züchtigt mit Maßen.
Wer Gott vertraut, fest auf ihn baut,
Den will er nicht verlassen.**

**Nasz wierny Bóg uwalnia z trwóg,
A karze tylko miernie.
Kto dzień po dniu zaufa Mu,
Pan temu sprzyja wiernie.**

BWV-73, Herr, wie du willst, so schick's mit mir

Herr, wie du willst, so schick's mit mir

O, Panie, jako zechcesz sam

1. Coro e Recitativo S T B, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Corno ossia Organo obbligato, Continuo*

Herr, wie du willst, so schick's mit mir
Im Leben und im Sterben!

Tenor

Ach! aber ach! wieviel
Läßt mich dein Wille leiden!
Mein Leben ist des Unglücks Ziel,
Da Jammer und Verdruss
Mich lebend foltern muss,
Und kaum will meine Not im Sterben von mir scheiden.
**Allein zu dir steht mein Begier,
Herr, lass mich nicht verderben!**

Bass

Du bist mein Helfer, Trost und Hort,
So der Betrübten Tränen zählet
Und ihre Zuversicht,
Das schwache Rohr, nicht gar zerbricht;
Und weil du mich erwählst,
So sprich ein Trost- und Freudenwort!
**Erhalt mich nur in deiner Huld,
Sonst wie du willst, gib mir Geduld,
Denn dein Will ist der beste.**

Sopran

Dein Wille zwar ist ein versiegelt Buch,
Da Menschenweisheit nichts vernimmt;
Der Segen scheint uns oft ein Fluch,
Die Züchtigung ergrimmte Strafe,
Die Ruhe, so du in dem Todesschlaf
Uns einst bestimmt,
Ein Eingang zu der Hölle.
Doch macht dein Geist uns dieses Irrtums frei
und zeigt, dass uns dein Wille heilsam sei.
Herr, wie du willst!

O, Panie, jako zechcesz sam,
Tak rządź moimi losy.

Tenor:

Ach! Ależ ach! Jak wiele
Każe mi cierpieć wola Twa!
Me życie jest nieszczęścia celem,
Gdyż zgryzoty i zmartwienia
Tak mnie dręczą bez wytchnienia,
I nawet w godzinie śmierci ma bieda przy mnie trwa.

**Dla Ciebie tylko miłość mam,
Ty złe odwracaj ciosy!**

Bas:

Tyś mą pomocą, skarbem, światłością.
Ty utrapionym sam liczysz Izy.
Tyś jest jedyną ostoją mi.
Ty nadłamanej trzciny nie złamiesz,
A żeś mnie wybrał sobie, mój Panie,
Przeto te słowa mówię z radością:

**Choć wokół zło, to łaska Twa
Cierpliwość mi i stałość da.
Twa wola jest najlepsza.**

Sopran:

Twa wola jest jak księga opieczętowana,
Daremnie człowiek zgłębić się ją stara;
Przekleństwem się jawi Twe błogosławieństwo dla nas,
Karcenie zaś wygląda jak najsroższa kara.
Spokój zaś, co w śmierci śnie
Z woli Twojej na nas czeka,
Nam piekiel bramą jawi się.
Lecz duch Twój wyzwala z tych błędów człowieka.
Ujawnia, że wola Twa nas uzdrowić chce.

O, Panie, jako zechcesz sam.

2. Aria T, *Oboe I, Continuo*

Ach senke doch den Geist der Freuden
Dem Herzen ein!

Es will oft bei mir geistlich Kranken
Die Freudigkeit und Hoffnung wanken
Und zaghaft sein.

3. Recitativo B, *Continuo*

Ach, unser Wille bleibt verkehrt,
Bald trotzig, bald verzagt,
Des Sterbens will er nie gedenken;
Allein ein Christ, in Gottes Geist gelehrt,
Lernt sich in Gottes Willen senken
Und sagt:

4. Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Herr, so du willst,
So presst, ihr Todesschmerzen,
Die Seufzer aus dem Herzen,
Wenn mein Gebet nur vor dir gilt.

Herr, so du willst,
So lege meine Glieder
In Staub und Asche nieder,

Ach, racz wlać ducha Twej radości
Wprost w moje serce!

Ach, jakże często radość z nadzieją
U mnie, com chory na duchu, się chwieją,
I trwożą się wielce.

Ach, jak przewrotna jest nasza wola:
To butna jest, to trwoży się,
Pytań o śmierć nie chce zadawać.
Ale chrześcijanin, duchem pouczony Bożym,
Na wolę Boga uczy się zdawać,
I tak oto wola:

O, Panie, jako zechcesz sam,
To wyciśnijcie, śmierci Izy,
Westchnienie z serca mego mi,
Lecz niech me modły wysłucha Pan.

O, Panie, jako zechcesz sam,
To w popiół obróć moje ciało,
To w proch je zamień, Boże, śmiało.

Dies höchst verderbte Sündenbild,
Herr, so du willst,
So schlägt, ihr Leichenglocken,
Ich folge unerschrocken,
Mein Jammer ist nunmehr gestillt.

Bo obraz grzechu jest w nim tam.
O, Panie, jako zechcesz sam,
To bijcie mi, żałobne dzwony!
Pójdę na śmierć nieustraszony,
Gdyż me zgryzoty koisz tam,
O, Panie jako zechcesz sam.

5. Choral, *Corno e Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Das ist des Vaters Wille,
Der uns erschaffen hat;
Sein Sohn hat Guts die Fülle
Erworben und Genad;
Auch Gott der Heilge Geist
Im Glauben uns regieret,
Zum Reich des Himmels führet.
Ihm sei Lob Ehr und Preis!**

Tego Bóg Ojciec pragnie,
Który nas stworzył sam.
Syn Jego zaś ofiarnie
Uzyskał łaskę nam.
Duch Święty, także Bóg,
Kieruje nami w wierze,
Do Nieba nas zabierze.
Niech będzie chwała Mu.

BWV-74, WEr mich liebet/der wird mein Wort halten

WEr mich liebet/der wird mein Wort halten

Jeśli kto mnie miłuje, słowa mego przestrzegać będzie

1. Coro , Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II, Oboe da caccia, Violino I/II, Viola, Continuo

WEr mich liebet/der wird mein Wort halten/
und mein Vater wird ihn lieben / und wir
werden zu ihm kommen / und Wohnung bey ihm
machen. Joh. XIV, 23.

"Jeśli kto mnie miłuje, słowa mego przestrzegać będzie, i
Ojciec mój umiłuje go, i do niego przyjdziemy, i u niego
zamieszkamy."

2. Aria S, Oboe da caccia, Continuo

Komm, komm, mein Herze steht dir offen,
Ach, lass es deine Wohnung sein!
Ich liebe dich, so muss ich hoffen:
Dein Wort trat itzo bei mir ein;
Denn wer dich sucht, fürcht', liebt und ehret,
Dem ist der Vater zugetan.
Ich zweifle nicht, ich bin erhöret,
Dass ich mich dein getrösten kann.

Serce otwarte, przyjdź więc tam.
I uczyn w nim mieszkanie Twe.
Ja kocham Cię, nadzieję mam,
Ze Słowo Twe dotyczy mnie.
Kto szuka, czci i kocha Cię,
Spotka się z Ojca przychylnością.
Nie wątpię, że wysłuchasz mnie.
Podzielisz Twoją się radością.

3. Recitativo A, Continuo

Die Wohnung ist bereit.
Du findest ein Herz, das dir allein ergeben,
Drum lass mich nicht erleben,
Dass du gedenkst, von mir zu gehn.
Das lass ich nimmermehr, ach, nimmermehr geschehen!

Mieszkanie Ci przygotowałem.
Serce tu znajdziesz Tobie oddane.
Dlatego niech mi nie będzie dane,
Ze mnie opuścić zamyślisz, Panie.
Ach! Nigdy, nigdy niech się to nie stanie!

4. Aria B, Continuo

Ich gehe hin und komme wieder zu euch.
Hättet ihr mich lieb, so würdet ihr euch freuen.

„Ochodzę i przychodzę do was. Gdybyście
mnie miłowali, tobyście się radowali, że idę do
Ojca, bo Ojciec większy jest niż Ja."

5. Aria T, Violino I/II, Viola, Continuo

Kommt, eilet, stimmet Sait und Lieder
In muntern und erfreuten Ton.
Geht er gleich weg, so kömmt er wieder,
Der hochgelobte Gottessohn.

Der Satan wird indes versuchen,
Den Deinigen gar sehr zu fluchen.
Er ist mir hinderlich,
So glaub ich, Herr, an dich.

Nuże, pieśń wasza niech się nie smuci.
Radosny ton dajcie strunom swym.
Bo choć odchodzi, to przecież wróci,
Powróci do was Boży Syn.

Lecz szatan przyjdzie nim to się stanie,
By przekląć Tobie przeznaczonych.
On już przeze mnie znieawidzony,
Dlatego wierzę w Ciebie, Panie.

6. Recitativo B, Oboe I/II, Oboe da caccia, Continuo

Es ist nichts Verdammliches an denen, die in Christo Jesu sind.

„Przeto teraz nie ma żadnego potępienia dla
tych, którzy są w Chrystusie Jezusie."

7. Aria A, Oboe I/II, Oboe da caccia, Violino solo, Violino I/II, Viola, Continuo

Nichts kann mich erretten
Von höllischen Ketten
Als, Jesu, dein Blut.

Dein Leiden, dein Sterben
Macht mich ja zum Erben:
Ich lache der Wut.

Nie uchroni nic innego,
Od łańcucha piekielnego,
Niż Twa krew, o Zbawco nasz.

Śmierć, cierpienie i Twa bieda
Czynią mnie dziedzicem Nieba,
Więc się śmieję złości w twarz.

8. Choral, Tromba I e Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Oboe da caccia e Viola col Tenore, Continuo

Kein Menschenkind hier auf der Erd
Ist dieser edlen Gabe wert,
Bei uns ist kein Verdienen;
Hier gilt gar nichts als Lieb und Gnad,
Die Christus uns verdienet hat
Mit Büßen und Versöhnen.

Bo żaden człek na ziemi tej
Nie wart jest darów łaski Twej.
Na nic on nie zasłużył.
Łaska i miłość ważne są,
Które pokutą, męką swą
Sam Chrystus Pan wysłużył.

BWV-75, Die Elenden sollen essen

Die Elenden sollen essen

Erster Teil

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Die Elenden sollen essen,
dass sie satt werden, und die nach dem Herrn fragen, werden ihn preisen. Euer Herz soll ewiglich leben.

2. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Was hilft des Purpurs Majestät,
Da sie vergeht?
Was hilft der größte Überfluss,
Weil alles, so wir sehen,
Verschwinden muss?
Was hilft der Kitzel eitler Sinnen,
Denn unser Leib muss selbst von hinnen?
Ach, wie geschwind ist es geschehen,
Dass Reichtum, Wollust, Pracht
Den Geist zur Hölle macht!

3. Aria T, *Oboe I, Violino I/II, Viola, Continuo*

Mein Jesus soll mein alles sein!
Mein Purpur ist sein teures Blut,
Er selbst mein allerhöchstes Gut,
Und seines Geistes Liebesglut
Mein allersüß'ster Freudenwein.

4. Recitativo T, *Continuo*

Gott stürzet und erhöhet
In Zeit und Ewigkeit.
Wer in der Welt den Himmel sucht,
Wird dort verflucht.
Wer aber hier die Hölle überstehet,
Wird dort erfreut.

5. Aria S, *Oboe d'amore, Continuo*

Ich nehme mein Leiden mit Freuden auf mich.
Wer Lazarus' Plagen
Geduldig ertragen,
Den nehmen die Engel zu sich.

6. Recitativo S, *Continuo*

Indes schenkt Gott ein gut Gewissen,
Dabei ein Christe kann
Ein kleines Gut mit großer Lust genießen.
Ja, führt er auch durch lange Not
Zum Tod,
So ist es doch am Ende wohlgetan.

7. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Was Gott tut, das ist wohlgetan;
Muss ich den Kelch gleich schmecken,
Der bitter ist nach meinem Wahn,
Lass ich mich doch nicht schrecken,
Weil doch zuletzt
Ich werd ergötzt
Mit süßem Trost im Herzen;
Da weichen alle Schmerzen.**

Zweiter Teil

Ubodzy jeść będą i nasycą się

Erster Teil

„Ubodzy jeść będą i nasycą się.
Będą chwalić Pana ci, którzy go szukają...
Niech serce wasze ożyje na zawsze!”

Na cóż się zda purpury chwala,
Co tak nietrwała?
Na cóż jest przepych, co tak kusi,
Gdy wszystko, co widzimy
Przeminąć musi?
Na cóż wszystko, co zmysły uwieść chciało,
Gdy w proch obróci się nasze ciało?
Rozkosz, bogactwo, co w oczy kłuje,
Na piekło duszę skazuje!

Mój Jezus niech mi będzie wszystkim!
Purpurą mą jego krwi dar,
On dobrem mym jedynym;
Miłości Jego Ducha żar
Moim najśłodszym winem.

Bóg strąca i Bóg wynosi,
Dłoń podaje lub pogrąża.
Kto na tym świecie do szczęścia zdąża.
Usłysz tam przekleństwa słowa,
Kto jednak tutaj piekło znosi,
Ten tam będzie się radował.

Wezmę me cierpienia z radością na siebie.
A kto za Łazarzem
Cierpliwość okaże,
Tego pocieszą aniołowie w Niebie.

Sumienie spokojne Bóg nam daruje,
A chrześcijanin wtedy
Nawet małym dobrem wielce się raduje.
Gdy więc Bóg przez długie wiedzie biedy
I zsyła zgon,

**Co czyni Bóg, jest dobrze tak,
Choć kielich mam wychylić,
Co zda się mieć za gorzki smak,
Bać nie chcę się ni zmylić,
Wiem, że na dnie,
Ukrywa się,
Tak słodkie pocieszenie,
Iż znikną bóle, cienie.**

Seconda parte

8. Sinfonia, *Tromba, Violino I/II, Viola, Continuo*

9. Recitativo A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Nur eines kränkt
Ein christliches Gemüte:
Wenn es an seines Geistes Armut denkt.
Es gläubt zwar Gottes Güte,
Die alles neu erschafft;
Doch mangelt ihm die Kraft,
Dem überirdschen Leben
Das Wachstum und die Frucht zu geben.

10. Aria A, *Violino solo, Continuo*

Jesus macht mich geistlich reich.
Kann ich seinen Geist empfangen,
Will ich weiter nichts verlangen;
Denn mein Leben wächst zugleich.
Jesus macht mich geistlich reich.

11. Recitativo B, *Continuo*

Wer nur in Jesu bleibt,
Die Selbstverleugnung treibt,
Dass er in Gottes Liebe
Sich gläubig übe,
Hat, wenn das Irdische verschwunden,
Sich selbst und Gott gefunden.

12. Aria B, *Tromba, Violino I/II, Viola, Continuo*

Mein Herze glaubt und liebt.

Denn Jesu süße Flammen,
Aus den' die meinen stammen,
Gehn über mich zusammen,
Weil er sich mir ergibt.

13. Recitativo T, *Continuo*

O Armut, der kein Reichtum gleicht!
Wenn aus dem Herzen
Die ganze Welt entweicht
Und Jesus nur allein regiert.
So wird ein Christ zu Gott geführt!
Gib, Gott, dass wir es nicht verscherzen!

14. Coro, *Oboe I e Violino I all' unisono, Oboe II e Violino II all' unisono, Viola, Continuo*

**Was Gott tut, das ist wohlgetan,
Dabei will ich verbleiben.
Es mag mich auf die rauhe Bahn
Not, Tod und Elend treiben;
So wird Gott mich
Ganz väterlich
In seinen Armen halten;
Drum lass ich ihn nur walten.**

Jedna tylko jest przyczyna
Niepokoju chrześcijanina:
Gdy myśli jak dusza jego uboga.
Wierzy on wprawdzie w dobroć Boga,
Co wszystko tworzy i utrzymuje;
Lecz sił mu wciąż brakuje,
Aby to nadziemskie życie
Owocowało należycie.

Jezus wzbogaca ducha obficie,
Ach, gdybym od Niego ducha miał,
To więcej nic nie będę chciał,
Bo przez to rośnie moje życie.
Jezus wzbogaca ducha obficie.

Kto w Jezusie pozostaje i Jego wybiera
Kto siebie samego się zapiera,
Kto się miłości Bożej Oddaje w wierze,
Gdy minie postać świata tego,
Ten wtedy znajdzie Boga swego.

Serce me wierzy i miłuje,

Jezusa mile płomienie,
Mojej miłości zarzewie,
Przenikają me istnienie,
Bo On mnie się ofiaruje.

O ubóstwo, któremu bogactwo nie dorównuje,
Gdy we wnętrzu ludzkiego serca
Nie ma już dla świata miejsca,
Gdy tam Jezus sam króluje.
Wtedy dusza tak uboga prowadzona jest do Boga.
Niech ten dar się nie zmarnuje!

**Co czyni Bóg, jest dobrze tak,
Przy wierze tej zostawam.
Choć każe iść przez szorstki szlak,
Odrazić się nie dawam.
Do Ojca rąk
Uciekam z mąk,
A On mnie w nich piastuje;
Niech wszystkim On kieruje.**

BWV-76, Die Himmel erzählen die Ehre Gottes

Die Himmel erzählen die Ehre Gottes

Erster Teil

1. Coro, *Tromba, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Die Himmel erzählen die Ehre Gottes,
und die Feste verkündigt seiner Hände Werk.

Es ist keine Sprache noch Rede, da man nicht ihre Stimme höre.

2. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

So lässt sich Gott nicht unbezeuget!
Natur und Gnade redt alle Menschen an:
Dies alles hat ja Gott getan,
Dass sich die Himmel regen
Und Geist und Körper sich bewegen.
Gott selbst hat sich zu euch geneiget
Und ruft durch Boten ohne Zahl:
Auf, kommt zu meinem Liebesmahl!

3. Aria S, *Violino solo, Continuo*

Hört, ihr Völker, Gottes Stimme,
Eilt zu seinem Gnadenthron!

Aller Dinge Grund und Ende
Ist sein eingeborner Sohn:
Dass sich alles zu ihm wende.

4. Recitativo B, *Continuo*

Wer aber hört,
Da sich der größte Haufen
Zu andern Göttern kehrt?
Der älteste Götze eigner Lust
Beherrscht der Menschen Brust.
Die Weisen brüten Torheit aus,
Und Belial sitzt wohl in Gottes Haus,
Weil auch die Christen selbst von Christo laufen.

5. Aria B, *Tromba, Violino I/II, Viola, Continuo*

Fahr hin, abgöttische Zunft!

Sollt sich die Welt gleich verkehren,
Will ich doch Christum verehren,
Er ist das Licht der Vernunft.

6. Recitativo A, *Continuo*

Du hast uns, Herr, von allen Straßen
Zu dir geruft
Als wir im Finsternis der Heiden saßen,
Und, wie das Licht die Luft
Belebet und erquickt,
Uns auch erleuchtet und belebet,
Ja mit dir selbst gespeiset und getränkt
Und deinen Geist geschenkt,
Der stets in unserm Geiste schwebet.
Drum sei dir dies Gebet demütigst zugeschickt:

7. Choral, *Tromba, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Es woll uns Gott genädig sein
Und seinen Segen geben;
Sein Antlitz uns mit hellem Schein
Erleucht zum ewgen Leben,
Dass wir erkennen seine Werk,**

Niebiosa opowiadają chwałę Boga

Część pierwsza

„Niebiosa opowiadają chwałę Boga, a firmament głosi dzieło rąk jego. Nie jest to mowa, nie są to słowa, nie słyhać ich głosu.”

Bóg swego istnienia ślady pozostawia.
Natura sama w sobie tego jest dowodem,
Ze Jego jest dziełem, i że On to sprawia,
Ze się nieba obracają,
Ze duch i ciało się poruszają.
Bóg sam się pochyla nad człowieczym rodem,
A woła przez posły niezliczone do całej ludzkości:
Chodźcie, oto dla was moja wieczerza miłości!

Słuchajcież, o ludy, Bożego głosu,
Śpieszcie przed wielkiej Jego łaski trony!

Wszystkiego jest Alfą, Omegą
Syn Jego jednorodzony,
Wszystko ma zwrócić się do Niego.

Czy słyhać się chce jednak komu,
Skoro tak ogromna ludzi rzesza
Innym nieść bogom cześć pośpiesza?
Najstarszy własnych rozkoszy bożek,
Wszędzie się w ludzkich sercach panoszy.
Mędrcy głupstwa wymyślają,
A Belial siedzi w Bożym Domu,
Bo sami chrześcijanie od Chrystusa uciekają.

Dość bałwochwalczego tłumu!

Choćby z tego świat ten kpił,
Ja Chrystusa będę czcił,
Bo On światłem jest rozumu.

Tyś nas z dróg wszystkich, Panie Wysokości,
W swoją pociągnął stronę,
Gdyśmy w pogańskiej tkwili ciemności;
Tak jak powietrze jest ożywione
Światła promieniem.
Tak Ty nas Panie oświeciłeś
I sobą samym wykarmiłeś;
Ty to sprawiłeś, nasz dobry Panie,
Że twój Duch w naszym ma swe mieszkanie. Tobie więc
Panie niesiem w pokorze to dziękczynienie:

Niech będzie łaskaw Bóg w ten czas,
Niech twarz swą rozpromieni
I niech napełni światłem nas,
Byśmy byli zbawieni.
Niech da swe dzieła poznać nam,

**Und was ihm lieb auf Erden,
Und Jesus Christus' Heil und Stärk
Bekannt den Heiden werden
Und sie zu Gott bekehren!**

Zweiter Teil

8. Sinfonia, *Oboe d'amore, Viola da gamba, Continuo*

9. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Viola da gamba, Continuo*

Gott segne noch die treue Schar,
Damit sie seine Ehre
Durch Glauben, Liebe, Heiligkeit
Erweise und vermehre.
Sie ist der Himmel auf der Erden
Und muss durch steten Streit
Mit Hass und mit Gefahr
In dieser Welt gereinigt werden.

10. Aria T, *Viola da gamba, Continuo*

Hasse nur, hasse mich recht,
Feindlichs Geschlecht!
Christum gläubig zu umfassen,
Will ich alle Freude lassen.

11. Recitativo A, *Viola da gamba, Continuo*

Ich fühle schon im Geist,
Wie Christus mir
Der Liebe Süßigkeit erweist
Und mich mit Manna speist,
Damit sich unter uns allhier
Die brüderliche Treue
Stets stärke und verneue.

12. Aria A, *Oboe d'amore, Viola da gamba, Continuo*

Liebt, ihr Christen, in der Tat!
Jesus stirbet für die Brüder,
Und sie sterben für sich wieder,
Weil er sich verbunden hat.

13. Recitativo T, *Continuo*

So soll die Christenheit
Die Liebe Gottes preisen
Und sie an sich erweisen:
Bis in die Ewigkeit
Die Himmel frommer Seelen
Gott und sein Lob erzählen.

14. Choral, *Tromba, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Es danke, Gott, und lobe dich
Das Volk in guten Taten;
Das Land bringt Frucht und bessert sich,
Dein Wort ist wohlgeraten.
Uns segne Vater und der Sohn,
Uns segne Gott, der Heilige Geist,
Dem alle Welt die Ehre tu,
Für ihm sich fürchte allermeist
Und sprech von Herzen: Amen.**

To, co od Niego mamy,
I niechaj Jezus Chrystus sam
Poganom będzie znany,
Niechaj się też nawrócą.

Część druga

Błogosław Panie owczarni swej,
Aby Twa wielka chwała
Przez wiarę, miłość, świętość jej
W świecie się rozszerzała.
Ona jest niebem tu na ziemi;
Musi przez walkę pełną męstwa,
Wśród złości i niebezpieczeństwa
Świata, oczyścić się i zmienić.

Złość się na mnie wrogu stary,
Nie lękam się już twej złości!
Chrystusa chcę objąć dłońmi wiary
I za to oddam wszystkie radości.

W duchu już czuję,
Że Chrystus sam
Słodką mi miłość okazuje
I manną karmi mnie niebieską.
Pomaga nam
Wierność odnawiać tu braterską,
Której nam wciąż brakuje.

Czynem miłujcie braci swych!
Jezus umarł za grzechy świata,
A dziś umiera brat za brata,
Bo przymierzem związał ich.

Powinni więc chrześcijanie
Bożą Miłość wciąż wysławiać
Sobie wzajem ją objawiać,
Aż do wieczności samej,
Gdzie dusz świętych zgromadzenie
Głosić będzie dziękczynienie.

**Niech Tobie, Boże, chwałę da
Lud poprzez czyny swoje.
Owoc przynosi ziemia ta,
Tu wzrasta Słowo Twoje.
Niech błogosławi Ojciec, Syn,
A z nimi Bóg Duch Święty wraz,
Co jest tak czczony w świecie tym,
Niechaj bojaźnią natchnie nas.
Powiedzcie z serca: Amen!**

BWV-77, Du sollt Gott, deinen Herren, lieben

Du sollt Gott, deinen Herren, lieben

1. Coro, *Tromba da tirarsi, Violino I/II, Viola, Continuo*

Du sollt Gott, deinen Herren, lieben
von ganzem Herzen, von ganzer Seele, von allen Kräften und
von
ganzem Gemüte und deinen Nächsten als dich selbst.

**Dies sind die heil'gen zehn Gebot
Die uns gab unser Herre Gott,
Durch Mose, seinen Diener treu,
Hoch auf den Berg Sinai.
Kyrie eleis!**

2. Recitativo B, *Continuo*

So muss es sein!
Gott will das Herz vor sich alleine haben.
Man muss den Herrn von ganzer Seelen
Zu seiner Lust erwählen
Und sich nicht mehr erfreuen,
Als wenn er das Gemüte
Durch seinen Geist entzündt,
Weil wir nur seiner Huld und Güte
Alsdenn erst recht versichert sind.

3. Aria S, *Oboe I/II, Continuo*

Mein Gott, ich liebe dich von Herzen,
Mein ganzes Leben hängt dir an.
Lass mich doch dein Gebot erkennen
Und in Liebe so entbrennen,
Dass ich dich ewig lieben kann.

4. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Gib mir dabei, mein Gott! ein Samariterherz,
Dass ich zugleich den Nächsten liebe
Und mich bei seinem Schmerz
Auch über ihn betrübe,
Damit ich nicht bei ihm vorübergeh
Und ihn in seiner Not nicht lasse.
Gib, dass ich Eigenliebe hasse,
So wirst du mir dereinst das Freudenleben
Nach meinem Wunsch, jedoch aus Gnaden geben

5. Aria A, *Tromba, Continuo*

Ach, es bleibt in meiner Liebe
Lauter Unvollkommenheit!
Hab ich oftmals gleich den Willen,
Was Gott saget, zu erfüllen,
Fehlt mir's doch an Möglichkeit.

6. Choral, *Instrumentierung nicht überliefert*

**Herr, durch den Glauben wohn in mir,
Lass ihn sich immer stärken,
Dass er sei fruchtbar für und für
Und reich in guten Werken;
Dass er sei tätig durch die Lieb,
Mit Freuden und Geduld sich üb,
Dem Nächsten fort zu dienen.**

**Du stellst, mein Jesu, selber dich
Zum Vorbild wahrer Liebe.
Gib mir auch Gnad und Kraft, dass ich**

Będziesz miłował Pana, Boga swego

„Będziesz miłował Pana, Boga swego, z całego serca swego i z całej duszy swojej, i z całej myśli swojej, i z całej siły swojej, a bliźniego swego, jak siebie samego.”

Tak musi być!
Bóg chce mieć serce tylko dla siebie.
Człowiek winien dążyć ze wszystkich sił,
By Pan radością jego był,
I radość widzieć tylko w tym,
Że Pan
Zapala ludzkie serce duchem swym.
Bo pewność łaski i dobroci Pana,
Dopiero wtedy jest nam dana.

Mój Boże, kocham Cię całym moim sercem.
Życie na Tobie zawiesiłem.
Daj mi rozpoznać Twe przykazanie,
I daj mi taką miłości siłę,
Bym Cię przez wieczność mógł kochać, Panie!

Daj mi do tego, mój Boże, serce Samarytanina,
Tak, abym kochał bliźniego,
A gdy nań przyjdzie zła godzina,
Abym współzucie miał dla niego.
I daj, abym nie przeszedł mimo,
I nie zostawił go w potrzebie,
Abym nie kochał jeno sam siebie.
A kiedyś żywot dasz mi, gdy przeminą znoje;
Wedle mego pragnienia, ale z łaski Twojej.

Ach, jak wiele w mej miłości
Jawnej niedoskonałości!
Chociaż wciąż czynię starania,
By spełniać Boże przykazania,
Nie starcza mi możliwości.

**Twym domem, Panie, wiara ma;
Spraw, aby rosła stale.
Niechaj obfity owoc da
W dziełach ku Twojej chwale,
By w miłość przekształcała się,
Cierpliwie przeszła próby Twe,
By bliźnim chciała służyć.**

**Gott und den Nächsten liebe,
Dass ich bei allem, wo ich kann
Stets lieb und helfe jedermann
Nach deinem Wort und Weise.**

BWV-78, Jesu, der du meine Seele

Jesu, der du meine Seele

1. Coro, *Flauto traverso, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Corno col Soprano, Continuo*

Jesu, der du meine Seele
Hast durch deinen bittern Tod
Aus des Teufels finstern Höhle
Und der schweren Seelennot
Kräftiglich herausgerissen
Und mich solches lassen wissen
Durch dein angenehmes Wort,
Sei doch itzt, o Gott, mein Hort!

2. Aria (Duetto) S A, *Violoncello, Organo, Violone*

Wir eilen mit schwachen, doch emsigen Schritten,
O Jesu, o Meister, zu helfen zu dir.

Du suchest die Kranken und Irrenden treulich.
Ach höre, wie wir
Die Stimmen erheben, um Hülfe zu bitten!
Es sei uns dein gnädiges Antlitz erfreulich!

3. Recitativo T, *Continuo*

Ach! ich bin ein Kind der Sünden,
Ach! ich irre weit und breit.
Der Sünden Aussatz, so an mir zu finden,
Verlässt mich nicht in dieser Sterblichkeit.
Mein Wille trachtet nur nach Bösen.
Der Geist zwar spricht: ach! wer wird mich erlösen?
Aber Fleisch und Blut zu zwingen
Und das Gute zu vollbringen,
Ist über alle meine Kraft.
Will ich den Schaden nicht verhehlen,
So kann ich nicht, wie oft ich fehle, zählen.
Drum nehm ich nun der Sünden Schmerz und Pein
Und meiner Sorgen Bürde,
So mir sonst unerträglich würde,
Ich liefre sie dir, Jesu, seufzend ein.
Rechne nicht die Missetat,
Die dich, Herr, erzürnet hat!

4. Aria T, *Flauto traverso, Continuo*

Das Blut, so meine Schuld durchstreicht,
Macht mir das Herze wieder leicht
Und spricht mich frei.
Ruft mich der Höllen Heer zum Streite,
So stehet Jesus mir zur Seite,
Dass ich beherzt und sieghaft sei.

5. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Die Wunden, Nägel, Kron und Grab,
Die Schläge, so man dort dem Heiland gab,
Sind ihm nunmehr Siegeszeichen
Und können mir verneute Kräfte reichen.
Wenn ein erschreckliches Gericht
Den Fluch vor die Verdammten spricht,
So kehrst du ihn in Segen.
Mich kann kein Schmerz und keine Pein bewegen,
Weil sie mein Heiland kennt;
Und da dein Herz vor mich in Liebe brennt,
So lege ich hinwieder
Das meine vor dich nieder.
Dies mein Herz, mit Leid vermengen,

Jezu, któryś duszę moja

Jezu, któryś duszę moja
Wyrwał z rąk Szatana złych;
Poprzez śmierć krzyżową Twoją
Kres już nadszedł cierpień mych.
Tyś sam przyszedł mi z pomocą,
Oznajmiłeś mi to z mocą
Poprzez święte Słowo Twe.
Bądź schronieniem! Przyjmij mnie!

Gorliwie, choć krokiem niepewnym, zdążamy
Do Ciebie, o Jezu, ty mistrzu pomocy.

Ty chorych, błędzących w swej opiece masz.
Ach! Słysz nasze głosy!
Ku Tobie je wznosząc o pomoc błagamy:
Rozjaśnij nad nami Twą łaskawą twarz!

Jakom grzesznik urodzony,
Błądę każdym czynem mym.
Grzechu trądem naznaczonym,
Co nie zniknie w życiu tym.
Ma wola szuka tylko złego,
Choć pyta duch: Ach! Kto zbawi mnie grzesznego?
Ale ciało mdle pokonać,
By dobrego coś wykonać,
To ponad wszystkie siły me.
Gdybym wyznał grzech każdy, co o karę woła,
To policzyć mych przewin nikt z ludzi nie zdoła.
Przeto biorę mych grzechów boleści
Wraz z moich trosk brzemieniem.
Które się w sercu już nie mieści:
Przed Tobą je składam, o Jezu, z westchnieniem.
Grzechu mi nie policz, nie,
Który tak rozgniewał Cię.

Krew, co grzech mój przekreśliła,
I która sercu ulżyła,
Wolność daje.
Gdy szatan bitwę mi wydaje,
To sam Jezus przy mnie staje,
By zwycięstwo było moje.

Każdy cios Panu zadany,
Korona, gwoździe, grób i rany
W znak zwycięstwa się zmieniły,
I mi nowe dają siły.
Gdy przez trybunał będę sądzony,
Co przekleństwo rzuci na potępionych,
To zmienisz je w błogosławieństwo Twe.
Ból żaden nie poruszy mnie,
Bo go mój Zbawiciel zna.
W Twym sercu do mnie miłość trwa,
Więc w zamian za serce Twe
Moim chcę obdarzyć Cię.
Serce me z bólem zmieszane,

**So dein teures Blut besprenget,
So am Kreuz vergossen ist,
Geb ich dir, Herr Jesu Christ.**

6. Aria B, *Oboe I, Violino I/II, Viola, Continuo*

Nun du wirst mein Gewissen stillen,
So wider mich um Rache schreit,
Ja, deine Treue wird's erfüllen,
Weil mir dein Wort die Hoffnung beut.
Wenn Christen an dich glauben,
Wird sie kein Feind in Ewigkeit
Aus deinen Händen rauben.

7. Choral, *Flauto traverso in octava e Corno e Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Herr, ich glaube, hilf mir Schwachen,
Lass mich ja verzagen nicht;
Du, du kannst mich stärker machen,
Wenn mich Sünd und Tod anficht.
Deiner Güte will ich trauen,
Bis ich fröhlich werde schauen
Dich, Herr Jesu, nach dem Streit
In der süßen Ewigkeit.**

Twoją drogą krwią zbryzgane,
Coś na krzyżu przelał sam,
Tobie, Jezu Chryste, dam.

Tylko Ty uspokoisz moje sumienie,
Które o karę za me grzechy woła.
Twa wierność dokonać tego zdoła,
Gdyż Słowo Twoje daje mi nadzieję.
A gdy chrześcijanie wierzą szczerze,
To wróg, co przeciw nim szaleje,
Z rąk Twych ich nie zabierze.

Wierzę, wspomóż mnie, mój Boże!
Spraw, bym nie zatrwożył się.
Ty mnie jeden wzmocnić możesz,
Gdy grzech, śmierć napadną mnie.
Chcę zaufać Twej miłości,
Aż Cię ujrzę wśród radości,
Jezu, gdy zakończę bój,
A Ty przyjmiesz mnie w raj swój.

BWV-79, Gott der Herr ist Sonn und Schild

Gott der Herr ist Sonn und Schild

Albowiem słońcem i tarczą jest Pan, Bóg

1. Coro, *Corno I/II, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Gott der Herr ist Sonn und Schild.
Der Herr gibt Gnade und Ehre, er wird
kein Gutes mangeln lassen den Frommen.

„Albowiem słońcem i tarczą jest Pan, Bóg, łaski i chwały udziela
Pan, nie odmawia tego, co dobre, tym, którzy żyją w
niewinności.”

2. Aria A, *Oboe solo (o, Flauto traverso solo), Continuo*

Gott ist unsre Sonn und Schild!
Darum rühmet dessen Güte
Unser dankbares Gemüte,
Die er für sein Häuflein hegt.
Denn er will uns ferner schützen,
Ob die Feinde Pfeile schnitzen
Und ein Lästehund gleich billt.

Bóg słońcem i tarczą jest!
Dlatego nasze wdzięczne serce
Chwali Bożą dobroć wielce,
Którą Bóg obdarza nas.
On obroni trzódkę swą,
Chociaż strzały wrogów tną,
Chociaż szczeka grzechu pies.

3. Choral, *Corno I/II, Tamburi, Flauto traverso I/II e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Nun danket alle Gott
Mit Herzen, Mund und Händen,
Der große Dinge tut
An uns und allen Enden,
Der uns von Mutterleib
Und Kindesbeinen an
Unzählig viel zugut
Und noch itzund getan.**

Dziękujmy Bogu wraz,
Sercem, usty, rękami,
Bo wielkość Jego spraw
Objawia się nad nami.
On nas od pierwszych lat,
W opiece swojej miał
I niezliczonych łask,
Dowodów wiele dał.

4. Recitativo B, *Continuo*

Gottlob, wir wissen
Den rechten Weg zur Seligkeit;
Denn, Jesu, du hast ihn uns durch dein Wort gewiesen,
Drum bleibt dein Name jederzeit gepriesen.
Weil aber viele noch
Zu dieser Zeit
An fremdem Joch
Aus Blindheit ziehen müssen,
Ach! so erbarme dich
Auch ihrer gnädiglich,
Dass sie den rechten Weg erkennen
Und dich bloß ihren Mittler nennen.

My, dzięki Bogu, znamy
Drogę prawdziwą na tamtą stronę;
W Słowie Jezusa drogowskaz mamy.
Niech Imię Jego będzie pochwalone.
Lecz jakże wielu ludzi
Przez czas ten cały
Pod obcym jarzmem wciąż się trudzi,
Bowiem ich oczy nie przejrzały.
Ach! W łasce swojej. Panie,
Okaż im zmiłowanie,
Niech dobrą drogę rozpoznają,
I tylko Ciebie pośrednikiem nazywają.

5. Aria (Duetto) S B, *Violino I/II, Continuo*

Gott, ach Gott, verlass die Deinen
Nimmermehr!
Lass dein Wort uns helle scheinen;
Obgleich sehr
Wider uns die Feinde toben,
So soll unser Mund dich loben.

Boże, ach Boże, sług Twoich własnych
Nie opuszczaj!
Niech Słowo Twoje śle promień jasny.
Choć ryczy tłuszczca
Wrogów, co by nas chcieli zabić,
My będziemy Ciebie nadal sławić.

6. Choral, *Corno I/II, Tamburi, Flauto traverso I/II e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Erhalt uns in der Wahrheit,
Gib ewigliche Freiheit,
Zu preisen deinen Namen
Durch Jesum Christum. Amen.**

W prawdzie chciej nas zachować,
Wolnością obdarować,
Bo wielbić chcemy Ciebie
Przez Chrysta Pana w niebie.

BWV-80, Ein feste Burg ist unser Gott

Ein feste Burg ist unser Gott

1. Coro, *Oboe I-III all' unisono, Violino I/II, Viola, Violoncello, Continuo*

Ein feste Burg ist unser Gott,
Ein gute Wehr und Waffen;
Er hilft uns frei aus aller Not,
Die uns itzt hat betroffen.
Der alte böse Feind,
Mit Ernst er's jetzt meint,
Groß Macht und viel List
Sein grausam Rüstung ist,
Auf Erd ist nicht seinsgleichen.

2. Aria B e Choral S, *Oboe, Violino I/II, Viola (all' unisono), Continuo*

Alles, was von Gott geboren,
Ist zum Siegen auserkoren.

Mit unsrer Macht ist nichts getan,
Wir sind gar bald verloren.
Es streit' vor uns der rechte Mann,
Den Gott selbst hat erkoren.

Wer bei Christi Blutpanier
In der Taufe Treu geschworen,
Siegt im Geiste für und für.

Fragst du, wer er ist?
Er heißt Jesus Christ,
Der Herre Zebaoth,
Und ist kein andrer Gott,
Das Feld muss er behalten.

Alles, was von Gott geboren,
Ist zum Siegen auserkoren.

3. Recitativo B, *Continuo*

Erwäge doch, Kind Gottes, die so große Liebe,
Da Jesus sich
Mit seinem Blute dir verschriebe,
Wormit er dich
Zum Kriege wider Satans Heer und wider Welt, und Sünde
Geworben hat!
Gib nicht in deiner Seele
Dem Satan und den Lastern statt!
Lass nicht dein Herz,
Den Himmel Gottes auf der Erden,
Zur Wüste werden!
Bereue deine Schuld mit Schmerz,
Dass Christi Geist mit dir sich fest verbinde!

4. Aria S, *Continuo*

Komm in mein Herzenshaus,
Herr Jesu, mein Verlangen!

Treib Welt und Satan aus
Und lass dein Bild in mir erneuert prangen!
Weg, schnöder Sündenhaus!

5. Choral, *Oboe d'amore I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

Warownym grodem jest nasz Bóg

Warownym grodem jest nasz Bóg,
Orężem nam i zbroją.
Wybawia On ze wszelkich trwóg,
Co nas tu niepokoją! Stary,
chytry wróg czyha,
By nas zmógł; swych mocy złych rój
Prowadzi na nas w bój,
Na ziemi któż mu sprostą?

Wszystko, co z Boga zrodzone,
Do zwycięstwa przeznaczone.

My złego nie zdołamy zmóc,
Nam zginąć wnet by trzeba;
Lecz walczycy za nas chrobry Wódz
Anielskich hufców z nieba.

Kto pod Chrystusa krwi sztandarem
Wierność poprzysiągł poprzez chrzest,
Tego zwycięstwo pewne jest.

Kto On? - pytasz się,
Jezus On się zwie,
To Chrystus, nasz Pan,
Szatański zburzy plan,
Innego nie masz Boga.

Wszystko, co z Boga zrodzone,
Do zwycięstwa przeznaczone.

Lecz oto zważ,
Jak wielką miłość nam Bóg okazuje,
Gdy Jezus nasz
Przez krew swą nam się ofiaruje,
A przez to cię
Na wojnę przeciw księżętom ciemności
I przeciw świata nieprawości
Powołać chce!
Niechaj twa dusza należy do Pana,
Niech domem nie będzie grzechu i szatana!
I niech twe serce.
Co Bożym niebem jest na ziemi,
W pustynię się nie zmieni!
Za winę twą pokutuj wielce
Niech się z tobą zwiąże Duch Chrystusa Pana!

Wejdz do domu serca mego,
Me pragnienie, Jezu Chryste!

Przepędź świat i diabła złego,
A Twój obraz wciąż na nowo niech
promienie śle przeczyste!
Dość już grzechu nikczemnego!

**Und wenn die Welt voll Teufel wär
Und wollten uns verschlingen,
So fürchten wir uns nicht so sehr,
Es soll uns doch gelingen.
Der Fürst dieser Welt,
Wie saur er sich stellt,
Tut er uns doch nicht,
Das macht, er ist gericht',
Ein Wörtlein kann ihn fällen.**

6. Recitativo T, *Continuo*

So stehe dann bei Christi blutgefärbten Fahne,
O Seele, fest
Und glaube, dass dein Haupt dich nicht verlässt,
Ja, dass sein Sieg
Auch dir den Weg zu deiner Krone bahne!
Tritt freudig an den Krieg!
Wirst du nur Gottes Wort
So hören als bewahren,
So wird der Feind gezwungen auszufahren,
Dein Heiland bleibt dein Hort!

7. Aria (Duetto) A T, *Oboe da caccia, Violino, Continuo*

Wie selig sind doch die, die Gott im Munde tragen,
Doch selger ist das Herz, das ihn im Glauben trägt!
Es bleibt unbesiegt und kann die Feinde schlagen
Und wird zuletzt gekrönt, wenn es den Tod erlegt.

8. Choral, *Instrumentierung nicht überliefert*

**Das Wort sie sollen lassen stahn
Und kein' Dank dazu haben.
Er ist bei uns wohl auf dem Plan
Mit seinem Geist und Gaben.
Nehmen sie uns den Leib,
Gut, Ehr, Kind und Weib,
Lass fahren dahin,
Sie habens kein' Gewinn;
Das Reich muss uns doch bleiben.**

Choć diabłów pełen byłby świat,
Co połknąć nas by chcieli,
My nie boimy się ich zdrađ,
Będziemy triumf mieli.
Książę ziemi tej
W całej złości swej
Nie szkodzi już nam,
Bo jest skazany sam
Wszechmocnym Boga Słowem.

Więc pewnie, duszo, stój
Przy Pana sztandarze zakrwawionym,
I bądź gotowa!
Wierz, że nie opuści cię Pan twój
Ze przez tryumf swój
Tobie też utoruje drogę do korony!
Ochoczo iść na wojnę możesz,
Bo jeśli będziesz Słowo Boże
Tak słuchać jak i zachowywać,
Ustąpi wrogów moc straszliwa.
Chrystus jest twoim zbawieniem,
Chrystus twoim jest schronieniem!

Jakże błogosławieni ci, co Boga w ustach mają,
Lecz bardziej błogie są serca, które Go noszą w
wierze.

Te są niezwykczężone, te wrogów pokonają,
Po śmierci koronę dostaną, której nikt nie odbierze.

**Niech Słowo wzruszać strzegą się,
Im go nie zawdzięczamy,
Sam Chrystus przy nas z duchem swym
I z łaski swej darami.
Niech pozbawią źli,
Żony, dzieci, czci;
Niech biorą, co chcą,
Ich zyski liche są,
Królestwo na m zostanie!**

BWV-81, Jesus schläft, was soll ich hoffen?

Jesus schläft, was soll ich hoffen?

1. Aria A, *Flauto I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Jesus schläft, was soll ich hoffen?

Seh ich nicht
Mit erblasstem Angesicht
Schon des Todes Abgrund offen?

2. Recitativo T, *Continuo*

Herr! warum trittest du so ferne?
Warum verbirgst du dich zur Zeit der Not,
Da alles mir ein kläglich Ende droht?
Ach, wird dein Auge nicht durch meine Not bewegt
So sonst nie zu schlummern pfl eget?
Du wiesest ja mit einem Sterne
Vordem den neubekehrten Weisen,
Den rechten Weg zu reisen.
Ach leite mich durch deiner Augen Licht,
Weil dieser Weg nichts als Gefahr verspricht.

3. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Die schäumenden Wellen von Belials Bächen
Verdoppeln die Wut.

Ein Christ soll zwar wie Felsen stehn,
Wenn Trübsalswinde um ihn gehn,
Doch suchet die stürmende Flut
Die Kräfte des Glaubens zu schwächen.

4. Arioso B, *Continuo*

Ihr Kleingläubigen, warum seid ihr so furchtsam?

5. Aria B, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Schweig, aufgetürmtes Meer!
Verstumme, Sturm und Wind!

Dir sei dein Ziel gesetzt,
Damit mein auserwähltes Kind
Kein Unfall je verletzt.

6. Recitativo A, *Continuo*

Wohl mir, mein Jesus spricht ein Wort,
Mein Helfer ist erwacht,
So muss der Wellen Sturm, des Unglücks Nacht
Und aller Kummer fort.

7. Choral, *Oboe d'amore I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Unter deinen Schirmen
Bin ich für den Stürmen
Aller Feinde frei.
Lass den Satan wittern,
Lass den Feind erbittern,
Mir steht Jesus bei.
Ob es itzt gleich kracht und blitzt,
Ob gleich Sünd und Hölle schrecken,
Jesus will mich decken.

Jezus śpi, skąd wziąć nadzieję?

Jezus śpi, skąd wziąć nadzieję?

Blednie twarz ma,
Gdy widzę ja,
Jak już śmierci otchłań ziele.

Panie, czemu daleko tak się schowałeś?
Czemu w mej niedoli skryłeś się tak głęboko,
Kiedy koniec żalorny zewsząd grozi mi?
Ach, czyż nie wzruszy się biedą mą Twe oko,
Które kiedy indziej nigdy przecie nie śpi?
Wszak gwiazdą swą drogę wskazałeś,
By mędry, co się nawrócili,
Do Ciebie trafili.
Niech światłem mnie prowadzą, Panie, oczy Twoje,
Bo droga ta niebezpieczna i sam iść się boję.

Spionione fale potoków Beliala
Z zdwojoną siłą szaleją.

Winien wprowadzie chrześcijanin tako stać jak fala,
Gdy wokół niego zmartwień wiatry wieją,
Lecz oto kipieli wzburzona się stara,
By moc swą straciła chrześcijanina wiara.

„Czemu jesteście bojaźliwi, malowierni?”

Zamilcz, o wzburzone morze !
Ustań wietrze, rozkazałem!

Teraz kres tobie położę,
Dziecku, które ja wybrałem.
Zło przytrafić się nie może.

Szczęśliwym, Jezus mój przemówił,
Mój obrońca się obudził.
Więc muszą nieszczęścia noc i napór fal
Odejść wnet w dal.

Tyś jest mym schronieniem;
Pod Twych skrzydeł cieniem
Nie zatrwożę się.
Niech pękają skały,
Drży krąg ziemi cały -
Jezus chroni mnie.
Choćby w przepaść runął świat,
Choć mnie grzech i piekło goni,
Jezus mnie obroni.

BWV-82, Ich habe genug

Ich habe genug

1. Aria B, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich habe genug,
Ich habe den Heiland, das Hoffen der Frommen,
Auf meine begierigen Arme genommen;
Ich habe genug!

Ich hab ihn erblickt,
Mein Glaube hat Jesum ans Herze gedrückt;
Nun wünsch ich, noch heute mit Freuden
Von hinnen zu scheiden.

2. Recitativo B, *Continuo*

Ich habe genug.
Mein Trost ist nur allein,
Dass Jesus mein und ich sein eigen möchte sein.
Im Glauben halt ich ihn,
Da seh ich auch mit Simeon
Die Freude jenes Lebens schon.
Lasst uns mit diesem Manne ziehn!
Ach! möchte mich von meines Leibes Ketten
Der Herr erretten;
Ach! wäre doch mein Abschied hier,
Mit Freuden sagt ich, Welt, zu dir:
Ich habe genug.

3. Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Schlummert ein, ihr matten Augen,
Fallet sanft und selig zu!
Welt, ich bleibe nicht mehr hier,
Hab ich doch kein Teil an dir,
Das der Seele könnte taugen.
Hier muss ich das Elend bauen,
Aber dort, dort werd ich schauen
Süßen Friede, stille Ruh.

4. Recitativo B, *Organo*

Mein Gott! wenn kömmt das schöne: Nun!
Da ich im Friede fahren werde
Und in dem Sande kühler Erde
Und dort bei dir im Schoße ruhn?
Der Abschied ist gemacht,
Welt, gute Nacht!

5. Aria B, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich freue mich auf meinen Tod,
Ach, hätt er sich schon eingefunden.
Da entkomm ich aller Not,
Die mich noch auf der Welt gebunden.

Zadosyc już mam

Zadosyc już mam.
Ja Zbawcę już mego , wzorem Symeona,
W stęsknione me wziąłem nadziei ramiona,
Zadosyc już mam.
Już go zobaczyłem
Jezusa do serca wiarą przytuliłem
Chciałbym dziś jeszcze z serdeczną radością
Rozstać się z doczesnością:
Zadosyc już mam!

Zadosyc ja mam!
A w tym jedynie, ma otucha cała,
Że Jezus jest mój, a ja chcę być Jego.
Więc trzymam Go ramieniem wiary,
I widzie, jak widział Symeon stary,
Wspaniałą radość życia przyszłego.
Za mężem więc owym podążajmy!
Ach gdybyż mnie Pan z łańcuchów ciała
Zechiał wybawić!
Ach, gdyby dzisiaj już mógł być w niebie,
Z radością, świecie, rzekłbym do ciebie
Zadosyc ja mam!

Zamknijcie się, oczy znekane
I zapadnijcie w błogi sen!
Świecie, już tu nie zostanę!
Nie daję przecież mi świat ten,
Noc, co by duszy mej służyło.
Zamknijcie się, oczy znekane
I zapadnijcie w błogi sen!
Tutaj w nędzy tylko płaczę
Tam natomiast, tam zobaczę
Pokój, słodycz, szczęście, miłość.

Mój Boże, kiedyż to się stanie.
Że się w ostatnią udam drogę?
Tu w zimnym piasku spocząć mogę,
Lecz kiedyż u Ciebie spocznę, Panie?
Ze światem już się pożegnałem przecie:
Dobranoc, świecie!

Na śmierć się moją już raduje.
Ach! Już napotkać bym ją rad.
Śmierć mnie od biedy wyratuje.
Którą mnie związać pragnie świat.

BWV-83, Erfreute Zeit im neuen Bunde

Erfreute Zeit im neuen Bunde

Przymierza nowego radosny to czas

1. Aria A, *Corno I/II, Oboe I/II, Violino solo, Violino I/II, Viola, Continuo*

Erfreute Zeit im neuen Bunde,
Da unser Glaube Jesum hält.

Wie freudig wird zur letzten Stunde
Die Ruhestatt, das Grab bestellt!

Przymierza nowego radosny to czas,
Gdy wiara Jezusa się trzyma.

Jak pełna radości ostatnia godzina,
Gdy miejsce spoczynku - nasz grób - czeka nas!

2. Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Herr, nun lässest du deinen Diener in Friede fahren,
wie du gesaget hast.

Was uns als Menschen schrecklich scheint,
Ist uns ein Eingang zu dem Leben.
Es ist der Tod
Ein Ende dieser Zeit und Not,
Ein Pfand, so uns der Herr gegeben
Zum Zeichen, dass er's herzlich meint
Und uns will nach vollbrachtem Ringen
Zum Frieden bringen.
Und weil der Heiland nun
Der Augen Trost, des Herzens Labsal ist,
Was Wunder, dass ein Herz des Todes Furcht vergisst!
Es kann den erfreuten Ausspruch tun:

Denn meine Augen haben deinen Heiland gesehen,
welchen du bereitet hast für allen Völkern.

"Teraz puszczasz sługę swego. Panie, według słowa swego w
pokoju,"

To, co tak straszne w oczach ludzi,
To do nowego życia brama,
Ta śmierć, co przerażenie budzi,
Choć kończy dla nas cierpień czas,
Rękojmią daną nam przez Pana
Na znak, że On miłuje nas,
I dla nas, po skończonym boju,
Pragnie pokoju.
A skoro teraz Zbawcę mam,
Co pociechę sercu, rozkosz oczom daje,
Serce grozę śmierci pamiętać przestaje.
Radośnie mogę wołać sam:
„Gdyż oczy moje widziały zbawienie Twoje,
które przygotowałeś przed obliczem wszystkich ludów."

3. Aria T, *Violino solo, Violino I/II, Viola, Continuo*

Eile, Herz, voll Freudigkeit
Vor den Gnadenstuhl zu treten
Du sollst deinen Trost empfangen
Und Barmherzigkeit erlangen,
Ja, bei kummervoller Zeit,
Stark am Geiste, kräftig beten.

Spiesz serce, pełne radości,
Przed tron łaski Najwyższego!
Pan nad tobą się zmiłuje,
Pocieszeniem obdaruje.
Więc na ziemi, w czas żałości,
Módl gorąco się do Niego.

4. Recitativo A, *Continuo*

Ja, merkt dein Glaube noch viel Finsternis,
Dein Heiland kann der Zweifel Schatten trennen;
Ja, wenn des Grabes Nacht
Die letzte Stunde schrecklich macht,
So wirst du doch gewiss
Sein helles Licht im Tode selbst erkennen.

Choć otaczają wiarę ciemności,
To ma Zbawiciel moc.
By przegnać cienie wątpliwości.
A chociaż grobu noc
Tak nas przeraża niesłuchanie,
To z całą pewnością
Z Jezusa światłością
W śmierci twej będziesz miał spotkanie.

5. Choral, *Corno I e Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Es ist das Heil und selig Licht
Für die Heiden,
Zu erleuchten, die dich kennen nicht,
Und zu weiden.
Er ist deins Volks Israel
Der Preis, Ehre, Freud und Wonne.**

On wszak dla pogan światło śle,
On zbawieniem.
Dla tych, którzy nie znają Cię,
Oświeceniem.
On dla Izraela jest
Radością oraz chwałą.

BWV-84, Ich bin vergnügt mit meinem Glücke

Ich bin vergnügt mit meinem Glücke

Rad jestem wielce z mego szczęścia

1. Aria S, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich bin vergnügt mit meinem Glücke,
Das mir der liebe Gott beschert.

Soll ich nicht reiche Fülle haben,
So dank ich ihm vor kleine Gaben
Und bin auch nicht derselben wert.

Rad jestem wielce z mego szczęścia,
Które od Boga otrzymałem.

Choć bogactw nie mam wielkiej miary,
Dziękuję mu za małe dary,
Bo nawet do nich nie dojrzałem.

2. Recitativo S, *Continuo*

Gott ist mir ja nichts schuldig,
Und wenn er mir was gibt,
So zeigt er mir, dass er mich liebt;
Ich kann mir nichts bei ihm verdienen,
Denn was ich tu, ist meine Pflicht.
Ja! wenn mein Tun gleich noch so gut geschienen,
So hab ich doch nichts Rechtes ausgericht'.
Doch ist der Mensch so ungeduldig,
Dass er sich oft betrübt,
Wenn ihm der liebe Gott nicht überflüssig gibt.
Hat er uns nicht so lange Zeit
Umsonst ernähret und gekleidet
Und will uns einsten seliglich
In seine Herrlichkeit erhöhn?
Es ist genug vor mich,
Dass ich nicht hungrig darf zu Bette gehn.

Bóg nic mi przecież nie jest winien,
A kiedy coś mi przekazuje,
Objawia mi, że mnie miłuje.
I złudną jest zasługa ma;
To ma powinność wobec Niego.
Nawet, gdy czyn mój pięknym się zda.
Nie uczyniłem nic dobrego.
Człowiek cierpliwy być powinien,
I chmurzyć się nie trzeba,
Gdy Bóg nadmiaru szczęścia nie da.
Wszak On sam przez tak długi czas
Żywił i odziewał nas.
A kiedyś w Swojej chwale
W raj chce zabrać, w nieba szczyty.
To sobie przeto chwale,
Że mogę iść do łoża syty.

3. Aria S, *Oboe, Violino, Continuo*

Ich esse mit Freuden mein weniges Brot
Und gönne dem Nächsten von Herzen das Seine.

Ein ruhig Gewissen, ein fröhlicher Geist,
Ein dankbares Herze, das lobet und preist,
vermehret den Segen, verzuckert die Not.

Z radością spożywam chleb mój malutki
I życzę bliźniemu, by on też jadł swój.

Spokojne sumienie i dusza wesoła
I serce wdzięczne, co do Pana woła,
Pomnażają radość, osładzają smutki.

4. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Im Schweiß meines Angesichts
Will ich indes mein Brot genießen,
Und wenn mein Lebenslauf,
Mein Lebensabend wird beschließen,
So teilt mir Gott den Groschen aus,
Da steht der Himmel drauf.
O! wenn ich diese Gabe
zu meinem Gnadenlohne habe,
So brauch ich weiter nichts.

W pocie, co z twarzy będzie spływać
Przeto chcę chleb ten mój spożywać.
A gdzie już kres mych życia dróg
I śmierć swój całun rozpościera.
Grosika rzuca mi sam Bóg,
Bo nieba bramy mi otwiera.
O! Jeśli taki dar być może
Zapłatą Twoją, dobry Boże,
Na niczym mi nie będzie zbywać.

5. Choral, *Oboe e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Ich leb indes in dir vergnüget
Und sterb ohn alle Kümmeris,
Mir genüget, wie es mein Gott füget,
Ich glaub und bin es ganz gewiss:
Durch deine Gnad und Christi Blut
Machst du's mit meinem Ende gut.

Ku Twojej teraz idę chwale,
Swe życie w ręce Twoje zdam.
Wiem, że mi niebo dasz w udziale,
Wiem, w tej ufności silnie trwam,
Ze dasz dla Chrystusowej krwi,
Mój Boże, błogie zejście mi.

BWV-85, Ich bin ein guter Hirt

Ich bin ein guter Hirt

Ja jestem dobry pasterz.

1. Aria B, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich bin ein guter Hirt,
ein guter Hirt lässt sein Leben für die Schafe.

„Ja jestem dobry pasterz. Dobry pasterz życie swoje kładzie za owce.”

2. Aria A, *Violoncello piccolo, Continuo*

Jesus ist ein guter Hirt;
Denn er hat bereits sein Leben
Für die Schafe hingegeben,
Die ihm niemand rauben wird.
Jesus ist ein guter Hirt.

Jezus dobrym jest pasterzem,
Bo życie swe położy! już
Za stadko owiec - ludzkich dusz.
Których już nikt Mu nie odbierze.
Jezus dobrym jest pasterzem.

3. Choral S, *Oboe I/II, Continuo*

**Der Herr ist mein getreuer Hirt,
Dem ich mich ganz vertraue,
Zur Weid er mich, sein Schäflein, führt
Auf schöner grünen Aue,
Zum frischen Wasser leit er mich,
Mein Seel zu laben kräftiglich
Durch selig Wort der Gnaden.**

Dobrym pasterzem jest mi Pan;
Zawierzam Jego dłoniom.
Na łąki wszak mnie wiedzie sam,
I ku zielonym błoniom.
Pan świeżą wodą poi mnie,
Tak duszę mą pokrzepić chce
Przez Słowo pełne łaski.

4. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Wenn die Mietlinge schlafen,
Da wachtet dieser Hirt bei seinen Schafen,
So dass ein jedes in gewünschter Ruh
Die Trift und Weide kann genießen,
In welcher Lebensströme fließen.
Denn sucht der Höllenwolf gleich einzudringen,
Die Schafe zu verschlingen,
So hält ihm dieser Hirt doch seinen Rachen zu.

Gdy śpią najemnicy marni,
Czuwa Pan przy swej owczarni.
Każda owca ze spokojem
Rozkoszy zażywa pastwiska,
Które wszak jest życia zdrojem.
Gdy wilk z piekiel zębem błyska,
By porwać, pożreć którąś z dusz,
To pasterz ów za gardziel wnet go ścisła.

5. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Seht, was die Liebe tut.
Mein Jesus hält in guter Hut
Die Seinen feste eingeschlossen
Und hat am Kreuzesstamm vergossen
Für sie sein teures Blut.

Jak wielkie miłość czyni rzeczy!
Jezus swe owce ma na pieczy,
Na swoim zamknął je pastwisku.
Krew za nie przelał swą niewinną,
Gdy sam na drzewa krzyżu zginął.

6. Choral, *Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Ist Gott mein Schutz und treuer Hirt,
Kein Unglück mich berühren wird:
Weicht, alle meine Feinde,
Die ihr mir stiftet Angst und Pein,
Es wird zu eurem Schaden sein,
Ich habe Gott zum Freunde.**

Gdy mym pasterzem jest sam Bóg,
Nie zaznam zmartwień ani trwóg.
Odstąp więc, o mój wrogu!
Wszak ty mi życzysz tylko zła,
Więc ciężka będzie dola twa -
Mam przyjaciela w Bogu.

BWV-86, Wahrlich, wahrlich, ich sage euch

Wahrlich, wahrlich, ich sage euch

Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam

1. Arioso B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Wahrlich, wahrlich, ich sage euch, so ihr den Vater etwas bitten werdet in meinem Namen, so wird er's euch geben.

„Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam: O cokolwiek byście prosili Ojca w imieniu moim, da wam.“

2. Aria A, *Violino solo, Continuo*

Ich will doch wohl Rosen brechen,
Wenn mich gleich die Dornen stechen.

Denn ich bin der Zuversicht,
Dass mein Bitten und mein Flehen
Gott gewiss zu Herzen gehen,
Weil es mir sein Wort verspricht.

Róże zrywać wszak zamierzam,
Chociaż ostre kolce ranią.

Temu bowiem ja zawierzam,
Ze mym prośbom i błaganiom
Bóg da posłuch i odpowie,
Jak obiecał w swoim Słowie.

3. Choral S, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

**Und was der ewig gültig Gott
In seinem Wort versprochen hat,
Geschworn bei seinem Namen,
Das hält und gibt er gwiß fürwahr.
Der helf uns zu der Engel Schar
Durch Jesum Christum, amen.**

**Co przyrzekł wiecznie dobry Bóg,
To będzie dla nas, wiernych sług,
W imieniu Jego dane.
Zapewnił nas przez Słowo swe,
Przyłaczy nas do świętych rzesz,
W Jezusie, Panu! Amen!**

4. Recitativo T, *Continuo*

Gott macht es nicht gleichwie die Welt,
Die viel verspricht und wenig hält;
Denn was er zusagt, muss geschehen,
Dass man daran kann seine Lust und Freude sehen.

Bo Bóg nie czyni tak jak świat,
Co słowem czczym szafować rad.
To, co On przyrzekł musi się stać
I w tym Jego radość będzie znać.

5. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Gott hilft gewiss;
Wird gleich die Hilfe aufgeschoben,
Wird sie doch drum nicht aufgehoben.
Denn Gottes Wort bezeugt dies:
Gott hilft gewiss!

Bóg pomoc da!
Bo choć nawet się odwleka,
Bóg na czas właściwy czeka.
Ze Słowa płynie pewność ta:
Bóg pomoc da!

6. Choral, *Instrumentierung nicht überliefert*

**Die Hoffnung wart' der rechten Zeit,
Was Gottes Wort zusaget,
Wenn das geschehen soll zur Freud,
Setzt Gott kein g'wisse Tage.
Er weiß wohl, wenn's am besten ist,
Und braucht an uns kein arge List;
Des solln wir ihm vertrauen.**

**Nadzieja czeka na swój czas,
Tak Słowo nam powiada;
Napełni Pan radością nas,
Choć dni nie zapowiada.
Wie dobrze, kiedy nam co dać;
Nie może podstęp za iym stać,
Więc Jemu zaufajmy.**

BWV-87, Bisher habt ihr nichts gebeten in meinem Namen

Bisher habt ihr nichts gebeten in meinem Namen

Dotąd o nic nie prosiliście w imieniu moim

1. Arioso B, *Oboe I/II, Oboe da caccia, Violino I/II, Viola, Continuo*

Bisher habt ihr nichts gebeten in meinem Namen.

Dotąd o nic nie prosiliście w imieniu moim.

2. Recitativo A, *Continuo*

O Wort, das Geist und Seel erschreckt!
Ihr Menschen, merkt den Zuruf, was dahinter steckt!
Ihr habt Gesetz und Evangelium vorsätzlich übertreten;
Und dies möcht' ihr ungesäumt in Buß und Andacht beten.

O słowo, co sprawia, że dusza się boi.
Zważcie na wezwanie, które za tym stoi!
Umyślnieście Prawo i Ewangelię przekroczyli,
O przebaczenie proście więc bez wahania chwili.

3. Aria A, *Oboe da caccia I/II, Continuo*

Vergib, o Vater, unsre Schuld
Und habe noch mit uns Geduld,
Wenn wir in Andacht beten
Und sagen: Herr, auf dein Geheiß,
Ach, rede nicht mehr sprichwortsweis,
Hilf uns vielmehr vertreten.

Wybacz, o Ojczy! naszą niegodziwość.
Miejże nad nami cierpliwość,
Gdy modlimy się w skupieniu
I to wznosimy błaganie:
Bez przypowieści mów do nas, Panie,
Lecz w naszym mów imieniu.

4. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Wenn unsre Schuld bis an den Himmel steigt,
Du siehst und kennest ja mein Herz, das nichts vor dir
verschweigt;
Drum suche mich zu trösten!

Pod samo niebo rosna grzechy nasze nikczemne,
Lecz Ty znasz zakątki serca tajemne,
Więc ześlij pocieszenie!

5. Arioso B, *Continuo*

In der Welt habt ihr Angst;
aber seid getrost, ich habe die Welt überwunden.

Na świecie ucisk mieć będziecie,
ale ufajcie, Ja zwyciężyłem świat."

6. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich will leiden, ich will schweigen,
Jesus wird mir Hilf erzeigen,
Denn er tröst' mich nach dem Schmerz.
Weicht, ihr Sorgen, Trauer, Klagen,
Denn warum sollt ich verzagen?
Fasse dich betrübtes Herz!

Chcę cierpieć odtąd w milczeniu,
Bo sam Jezus pomoc da.
On pociesza po cierpieniu;
Precz żalości, skargo ma!
Czegóż miałbym się więc bać?
Serce, zechciej w męstwie trwać!

7. Choral, *Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe da caccia I e Violino II coll' Alto, Oboe da caccia II e Viola col Tenore, Continuo*

**Muss ich sein betrübet?
So mich Jesus liebet,
Ist mir aller Schmerz
Über Honig süße,
Tausend Zuckerküsse
Drücket er ans Herz.
Wenn die Pein sich stellet ein,
Seine Liebe macht zur Freuden
Auch das bittere Leiden.**

**Czemuż się frasuję?
Jezus mnie miłuje,
Więc nie lękam się.
On na mój frasunek
Słodki pocałunek
Kładzie w serce me.
Bo, gdy się pojawia ból,
Miłość Jego w radość zmienia
Najgorsze cierpienia.**

BWV-88, Siehe, ich will viel Fischer aussenden

Siehe, ich will viel Fischer aussenden

Oto Ja pošlę po wielu rybaków

Erster Teil

Parte prima

1. Aria B, *Corno I/II, Oboe d'amore I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

Siehe, ich will viel Fischer aussenden,
spricht der Herr, die sollen sie fischen. Und darnach will ich viel
Jäger aussenden, die sollen sie fahen auf allen Bergen und allen
Hügeln und in allen Steinritzen.

„Oto Ja pošlę po wielu rybaków - mówi Pan - i ci ich wyłowią;
potem pošlę po wielu myśli wych, i ci ich upolują na każdej
górze i na każdym pagórku, i w rozpadlinach skalnych.”

2. Recitativo T, *Continuo*

Wie leichtlich könnte doch der Höchste uns entbehren
Und seine Gnade von uns kehren,
Wenn der verkehrte Sinn sich bösllich von ihm trennt
Und mit verstocktem Mut
In sein Verderben rennt.
Was aber tut
Sein vatertreu Gemüte?
Tritt er mit seiner Güte
Von uns, gleich so wie wir von ihm, zurück,
Und überlässt er uns der Feinde List und Tück?

Bez nas się obyć - jak łatwe to dla Najwyższego;
Odmówić nam swej łaskowości,
Kiedy przewrotny umysł odgradza się od Niego
I w swej upartej zuchwałości
Ku zepsuciu swemu bieży.
Cóż jednak w takiej chwili
Czyni ojcowskie serce
Boga naszego?
Czy się odwraca od nas, jako my od Niego?
Czy wrogom nas pozostawia, aby nas zabili?

3. Aria T, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Nein, Gott ist allezeit geflissen,
Uns auf gutem Weg zu wissen
Unter seiner Gnade Schein.
Ja, wenn wir verirret sein
Und die rechte Bahn verlassen,
Will er uns gar suchen lassen.

Nie, nie!
Bo wielka gorliwość Boga
Zawsze na dobrych drogach
I w blasku łaski mieć nas chce.
Tak, nawet gdy zgubimy się,
To będzie o nas miał staranie
I każe wszcząć poszukiwanie.

Zweiter Teil

Parte seconda

4. Recitativo T - Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Tenor
Jesus sprach zu Simon:

Bass
Fürchte dich nicht; denn von nun an wirst du Menschen fahen.

Tenor
„Wtedy Jezus rzekł do Szymona:”

Bass
„Nie bój się, od tej pory ludzi łowić będziesz.”

5. Aria (Duetto) S A, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Continuo*

Beruft Gott selbst, so muss der Segen
Auf allem unsern Tun
Im Übermaße ruhn,
Stünd uns gleich Furcht und Sorg entgegen.
Das Pfund, so er uns ausgetan,
Will er mit Wucher wiederhaben;
Wenn wir es nur nicht selbst vergraben,
So hilft er gern, damit es fruchten kann.

Gdy sam powołał, to błogosławieństwa
Przepych da niezmierny
Bóg nasz miłosierny,
Choćby na drodze stały przeciwieństwa.
Talent, który On nam darował,
Chce mieć z powrotem z odsetkami;
Gdy go nie zakopujemy sami,
Sam Bóg pomoże, by owocował.

6. Recitativo S, *Continuo*

Was kann dich denn in deinem Wandel schrecken,
Wenn dir, mein Herz, Gott selbst die Hände reicht?
Vor dessen bloßem Wink schon alles Unglück weicht,
Und der dich mächtiglich kann schützen und bedecken.
Kommt Mühe, Überlast, Neid, Plag und Falschheit her
Und trachtet, was du tust, zu stören und zu hindern,
Lass kurzes Ungemach den Vorsatz nicht vermindern;
Das Werk, so er bestimmt, wird keinem je zu schwer.
Geh allzeit freudig fort, du wirst am Ende sehen,
Dass, was dich eh gequält, dir sei zu Nutz geschehen!

Czegóż więc w twym życia biegu możesz się
jeszcze bać, Kiedy ci, moje serce, sam Bóg podaje rękę?
Skinieniem jej jednym zakończyć może mękę,
A ciebie z mocą chronić, u boku twego stać.
Gdy przyjdą trud i zazdrość, fałsz i niezliczone kłębki,
By zniszczyć to, co czynisz i by ciebie zatrwożyć,
Nie daj, by krótka twoja bieda zatarła zamysł Boży!
Dzieło, co zlecił, nie za ciężkie, i możesz wyjść zwycięski.
Z radością naprzód kroc, a to co cię męczyło,
Rozpoznasz, gdy osiągniesz kres, że pożytkiem tobie było!

7. Choral, *Oboe d'amore I/II e Violino I col Soprano, Taille e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Sing, bet und get auf Gottes Wegen,
Verricht das Deine nur getreu
Und trau des Himmels reichem Segen,
So wird er bei dir werden neu;
Denn welcher seine Zuversicht
Auf Gott setzt, den verlässt er nicht.**

**Z modlitwą szczerą i śpiewaniem
Wypełniaj obowiązek swój,
A Bóg otoczy cię staraniem
I wskaże szczęśliwości zdroj.
Kto się na Boga ufnie zda,
Wiernego w Nim obrońcę ma.**

BWV-89, Was soll ich aus dir machen, Ephraim

Was soll ich aus dir machen, Ephraim

Jakże mógłbym cię porzucić, Efraimie

1. Aria B, *Oboe I/II, Corno, Violino I/II, Viola, Continuo*

Was soll ich aus dir machen, Ephraim? Soll ich dich schützen, Israel? Soll ich nicht billig ein Adama aus dir machen und dich wie Zeboim zurichten? Aber mein Herz ist anders Sinnes, meine Barmherzigkeit ist zu brünstig.

Jakże mógłbym cię porzucić, Efraimie, zaniechać ciebie, Izraelu? Jakże mógłbym zrównać ciebie z Adam, postąpić z tobą jak z Seboim? Zadrzało we mnie serce, byłem do głębi poruszony.

2. Recitativo A, *Continuo*

Ja, freilich sollte Gott
Ein Wort zum Urteil sprechen
Und seines Namens Spott
An seinen Feinden rächen.
Unzählbar ist die Rechnung deiner Sünden,
Und hätte Gott auch gleich Geduld,
Verwirft doch dein feindseliges Gemüte
Die angebotne Güte
Und drückt den Nächsten um die Schuld;
So muss die Rache sich entzünden.

Wyrok powinien Bóg ogłosić, A tym wyrokiem kara sroga. Jak długo kpiny ma Pan znosić?
Winien wziąć zemstę na swych wrogach. Grzechy twe zliczone być nie mogą. Gdyby nawet miał Bóg cierpliwość, To serce twe usposobione wrogo Odrzuca Jego szczodroblivość, I od bliźniego wydusić dług się stara.
Dlatego musi cię spotkać kara.

3. Aria A, *Continuo*

Ein unbarmherziges Gerichte
Wird über dich gewiss ergehn.
Die Rache fängt bei denen an,
Die nicht Barmherzigkeit getan,
Und machet sie wie Sodom ganz zunichte.

Będzie nad tobą sprawowany
Bez miłosierdzia sąd.
Tych spotka kara w pierwszej kolei,
Co miłosierdzia dla innych nie mieli;
Jak Sodoma będą z ziemią zrównani.

4. Recitativo S, *Continuo*

Wohlan! mein Herze legt Zorn, Zank und Zwietracht hin;
Es ist bereit, dem Nächsten zu vergeben.
Allein, wie schreckt mich mein sündenvolles Leben,
Dass ich vor Gott in Schulden bin!
Doch Jesu Blut
Macht diese Rechnung gut,
Wenn ich zu ihm, als des Gesetzes Ende,
Mich gläubig wende.

Nuże! Porzuca serce me i gniew i waśnie, ach,
I memu bliźniemu przebaczyć chce.
Lecz życie moje grzeszne budzi we mnie strach.
Ach, w jakich długach wobec Boga tkwię!
Ale Jezusa krwią
Długi spłacone są,
Kiedy się Jemu - spełnieniu Przymierza -
Ufnie powierzam.

5. Aria S, *Oboe, Continuo*

Gerechter Gott, ach, rechnest du?
So werde ich zum Heil der Seelen
Die Tropfen Blut von Jesu zählen.
Ach! rechne mir die Summe zu!
Ja, weil sie niemand kann ergründen,
Bedeckt sie meine Schuld und Sünden.

O, sprawiedliwy Boże, Ty rachujesz?
Ja zaś dla duszy ratunku
Krwi Pańskiej krople zliczyć próbuję.
Dopisz je, proszę, do rachunku!
Zliczyć krwi kropli nikt nie będzie mógł.
Przewyższa ona grzech mój i cały mój dług.

6. Choral, *Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Mir mangelt zwar sehr viel,
Doch, was ich haben will,
Ist alles mir zugute
Erlangt mit deinem Blute,
Damit ich überwinde
Tod, Teufel, Höll und Sünde.

Choć wciąż mi wiele brak,
To, czego pragnę tak,
Dla dobra mego dane
Za sprawą krwi Twej, Panie.
Tym będzie pokonana
Śmierć oraz moc szatana.

BWV-90, Es reißet euch ein schrecklich Ende

Es reißet euch ein schrecklich Ende

Straszliwy zaprawdę czeka was koniec

1. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Es reißet euch ein schrecklich Ende,
Ihr sündlichen Verächter, hin.

Der Sünden Maß ist voll gemessen,
Doch euer ganz verstockter Sinn
Hat seines Richters ganz vergessen.

Straszliwy zaprawdę czeka was koniec,
Was, co we wzgardzie macie dzieła Boże.

Przebrała się miara grzechu waszego,
Lecz umysł wasz, co trwa w uporze,
Każe zapomnieć wam Sędziego.

2. Recitativo A, *Continuo*

Des Höchsten Güte wird von Tag zu Tage neu,
Der Undank aber sündigt stets auf Gnade.
O, ein verzweifelt böser Schade,
So dich in dein Verderben führt.
Ach! wird dein Herze nicht gerührt?
Dass Gottes Güte dich
Zur wahren Buße leitet?
Sein treues Herze lässet sich
Zu ungezählter Wohltat schauen:
Bald lässet er Tempel aufzubauen,
Bald wird die Aue zubereitet,
Auf die des Wortes Manna fällt,
So dich erhält.
Jedoch, o! Bosheit dieses Lebens,
Die Wohltat ist an dir vergebens.

Boża dobroć odnawia się każdego rana.
Niewdzięczność przeciw łasce wciąż grzeszy jednak wielce.
O, co za szkoda niepowetowana,
Która cię wiedzie do zniszczenia.
Ach, czyż nie poruszy się twe serce?
Czy Boża dobroć nie ma już znaczenia,
Co do pokuty wieść cię gotowa?
Ze serce Boga jest zawsze wieme,
Poświadczą czyny Jego miłosierne:
Wnet każe On świątynię odbudować
I zaraz niwa będzie gotowa,
Na którą spadnie manna słowa,
Która przy życiu cię zachowa.
Lecz oto: jakież to życie jest nikczemne,
Czyny te będą dla ciebie daremne.

3. Aria B, *Tromba, Violino I/II, Viola, Continuo*

So löschet im Eifer der rächende Richter
Den Leuchter des Wortes zur Strafe doch aus.
Ihr müsset, o Sünder, durch euer Verschulden
Den Greuel an heiliger Stätte erdulden,
Ihr machet aus Tempeln ein mörderisch Haus.

W gniew wpadnie gorliwy wasz sędzia surowy,
I słowa swój lichtarz przewróci wam On.
Musicie grzesznicy, za przewiny wielkie
Na miejscu tym świętym ohydę wycierpieć,
Z świątyni czynicie wszak morderców dom.

4. Recitativo T, *Continuo*

Doch Gottes Auge sieht auf uns als Auserwählte:
Und wenn kein Mensch der Feinde Menge zählte,
So schützt uns doch der Held in Israel,
Es hemmt sein Arm der Feinde Lauf
Und hilft uns auf;
Des Wortes Kraft wird in Gefahr
Um so viel mehr erkannt und offenbar.

Lecz w Bożych oczach jesteśmy wybrani.
Choćbyśmy byli między wrogami.
To Stróż Izraela broni nas, ratuje,
A wrogów ramię Jego powstrzymuje,
I wstać pomaga nam na nowo.
Tak w czasie grozy Boże słowo
Moc swą objawia z siłą nową.

5. Choral, *Instrumentierung nicht überliefert*

**Leit uns mit deiner rechten Hand
Und segne unser Stadt und Land;
Gib uns allzeit dein heiliges Wort,
Behüt für's Teufels List und Mord;
Verleih ein selges Stündelein,
Auf dass wir ewig bei dir sein!**

Poprowadź nas, rękę nam daj;
Błogosław miasto nam i kraj.
Zsyłaj nam święte słowo Twe;
Rozbij zamiary diabła zle.
Godzinę śmierci błogą daj,
Byśmy Twój oglądali raj.

BWV-91, Gelobet seist du, Jesu Christ

Gelobet seist du, Jesu Christ

1. Coro, *Corno I/II, Tamburi, Oboe I-III, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Gelobet seist du, Jesu Christ,
Dass du Mensch geboren bist
Von einer Jungfrau, das ist wahr,
Des freuet sich der Engel Schar.
Kyrie eleis!**

2. Choral e Recitativo S, *Continuo*

Der Glanz der höchsten Herrlichkeit,
Das Ebenbild von Gottes Wesen,
Hat in bestimmter Zeit
Sich einen Wohnplatz auserlesen.
Des ewgen Vaters einigs Kind,
Das ewge Licht von Licht geboren,
Itzt man in der Krippe findt.
O Menschen, schauet an,
Was hier der Liebe Kraft getan!
In unser armes Fleisch und Blut,
(Und war denn dieses nicht verflucht, verdammt, verloren?)
Verkleidet sich das ewge Gut.
So wird es ja zum Segen auserkoren.

3. Aria T, *Oboe I-III, Continuo*

Gott, dem der Erden Kreis zu klein,
Den weder Welt noch Himmel fassen,
Will in der engen Krippe sein.
Erscheinet uns dies ewge Licht,
So wird hinfüro Gott uns nicht
Als dieses Lichtes Kinder hassen.

4. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

O Christenheit!
Wohlan, so mache die bereit,
Bei dir den Schöpfer zu empfangen.
Der grosse Gottessohn
Kömmt als ein Gast zu dir gegangen.
Ach, lass dein Herz durch diese Liebe rühren;
Er kömmt zu dir, um dich for seinen Thron
Durch dieses Jammertal zu führen.

5. Aria (Duetto) S A, *Violino I/II, Continuo*

Die Armut, so Gott auf sich nimmt,
Hat uns ein ewig Heil bestimmt,
Den Überfluss an Himmelsschätzen.
Sein menschlich Wesen machet euch
Den Engelsherrlichkeiten gleich,
Euch zu der Engel Chor zu setzen.

6. Choral, *Corno I/II, Tamburi, Oboe I-III e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Das hat er alles uns getan,
Sein groß Lieb zu zeigen an;
Des freu sich alle Christenheit
Und dank ihm des in Ewigkeit.
Kyrie eleis!**

Pochwalon Jezu Chryste bądź

Pochwalon, Jezu Chryste, bądź,
Ze raczyłeś ciało wziąć
Z Dziewicy czystej, radość stąd,
Więc chwali Cię aniołów rząd.
Kyrieleison!

Najwyższej chwały blask niezmierny.
Boży obraz i istota
Wybrał w czasie oznaczonym
Dla siebie mieszkanie wśród tego świata.
Jednorodzony Ojca Syn
Przedwieczne Światło ze Światła zrodzone
W żłóbku jest dla naszych win,
O ludzie, zwróćcie swe spojrzenia,
Jak moc miłości świat odmienia.
Obleka nasze ciało On,
Czyż to co było zgubione i potępione,
Co chwały swej opuścił tron.
Nie będzie teraz błogosławione?

Choć mały ziemi krąg dla Boga,
Nie mieści się w wymiarach świata,
Mieszkaniami stajnia mu uboga.
Światło Twe zajaśniało. Boże!
W niechęci Bóg nas mieć nie może,
Którzyśmy dziećmi tego Światła.

Chrześcijananie!
Gotujcie się na powitanie,
By Stworzyciela w tę godzinę
Nabożnie przyjąć. Oto On,
On sam przychodzi w gościnę.
Niech serce twe poruszają drżenia;
On chce cię przed swój zawieść tron
Przez tę dolinę śmierci cienia.

Ubóstwo, które Bóg przyjmuje,
Wieczne nam szczęście dziś zwiastuje,
Niebiańskich skarbów przepych niesłychany.
Za to, żeś naturę wziął człowieka,
Udział w anielskich chórach nas czeka,
Z aniołem człowiek będzie zrównany.

To wszystko wszak uczyni! Pan,
By miłość okazać nam.
Cieszą się więc chrześcijanie wraz,
Dziękują Mu po wieczny czas.
Kyrielejson!

BWV-92, Ich hab in Gottes Herz und Sinn

Ich hab in Gottes Herz und Sinn

1. Coro, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich hab in Gottes Herz und Sinn
Mein Herz und Sinn ergeben,
Was böse scheint, ist mein Gewinn,
Der Tod selbst ist mein Leben.
Ich bin ein Sohn
Des, der den Thron
Des Himmels aufgezogen;
Ob er gleich schlägt
Und Kreuz auflegt,
Bleibt doch sein Herz gewogen.

2. Coro e Recitativo B, *Continuo*

Es kann mir fehlen nimmermehr!
Es müssen eh'r
Wie selbst der treue Zeuge spricht,
Mit Prasseln und mit grauem Knallen
Die Berge und die Hügel fallen:
Mein Heiland aber trüget nicht,
Mein Vater muss mich lieben.
Durch Jesu rotes Blut bin ich in seine Hand geschrieben;
Er schützt mich doch!
Wenn er mich auch gleich wirft ins Meer,
So lebt der Herr auf großen Wassern noch,
Der hat mir selbst mein Leben zugeteilt,
Drum werden sie mich nicht ersäufen.
Wenn mich die Wellen schon ergreifen
Und ihre Wut mit mir zum Abgrund eilt,
So will er mich nur üben,
Ob ich an Jonam werde denken,
Ob ich den Sinn mit Petro auf ihn werde lenken.
Er will mich stark im Glauben machen,
Er will vor meine Seele wachen
Und mein Gemüt,
Das immer wankt und weicht

in seiner Güt,
Der an Beständigkeit nichts gleicht,
Gewöhnen, fest zu stehen.
Mein Fuß soll fest
Bis an der Tage letzten Rest
Sich hier uf diesen Felsen gründen.
Halt ich denn Stand,
Und lasse mich in felsfesten Glauben finden,
Weiß seine Hand,
Die er mich schon vom Himmel beut,
zu rechter Zeit
Mich wieder zu erhöhen.

3. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Seht, seht! wie reißt, wie bricht, wie fällt,
Was Gottes starker Arm nicht hält.
Steht aber fest und unbeweglich prangen,
Was unser Held mit seiner Macht umfängen.
Lasst Satan wüten, rasen, krachen,
Der starke Gott wird uns unüberwindlich machen.

4. Choral A, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

Zudem ist Weisheit und Verstand

Sercu Boga mego ja

Sercu Boga mego ja
Me serce toć oddaję.
Mym zyskiem, co świat za zło ma;
W śmierci mam życie moje.
Bo synem jam
Tego, co tam
W niebiosach swych króluje.
Choć zdarza się,
Ze karci mnie,
To z serca mnie miłuje.

Nie mogę już uskarżać się!
Bo prędeż muszą.
Jak wierny świadek to rzeki był,
Góry rozsypać się na pył,
Pagórki w pół się łamać,
Niżby Zbawiciel mój miał kłamać.
Bóg Ojciec mnie miłuje.
Przez Jezusa krew czerwoną zapisanym w Jego dłoni.
I on mnie chroni!
Nawet gdy w morze rzuca mnie,
To mieszka Pan na wielkiej toni.
On sam mi życie moje dal.
Więc nie utonę, chociaż fale
Mnie zalewają w groźnym szale
I w otchłań chce mnie zepchnąć szkwał.
On tylko mnie próbuje.
Czy Jonasza sobie przypomnę?
Czy razem z Piotrem na niego wspomnę?
On chce mnie wzmocnić w zawierusze
Czuwać uczy moją duszę.
A umysł sam
Co chwije się bez miary
Mój dobry Pan
Co dochowuje wiary
W stałości pragnie ćwiczyć.
A noga ma
Do śmierci mej dnia
Niech na tej skale pewnie stanie.
Gdy sprostam ją
W mocnej mnie wierze Pan zastanie.
Już ręka Twa,
Którą podaje mi Pan z Nieba
Wtedy, gdy trzeba
Gotowa mnie wywyższyć.

Patrzcie! Jak wali się i pęka.
Czego nie dzierży Boska ręka.
Patrzcie! Jak pewne, niewzruszone,
Co Bożą Mocą otoczone.
Niech się więc szatan sroży i wścieka
Zwycięskim czyni Bóg człowieka.

A Boża mądrość wobec nas

**Bei ihm ohn alle Maßen,
Zeit, Ort und Stund ist ihm bekannt,
Zu tun und auch zu lassen.
Er weiß, wenn Freud,
er weiß, wenn Leid
Uns, seinen Kindern, diene,
Und was er tut,
ist alles gut,
Ob's noch so traurig schiene.**

5. Recitativo T, *Continuo*

Wir wollen uns nicht länger zagen
Und uns mit Fleisch und Blut,
Weil wir in Gottes Hut,
So furchtsam wie bisher befragen.
Ich denke dran,
Wie Jesus nicht gefürcht' das tausendfache Leiden;
Er sah es an
Als eine Quelle ewger Freuden.
Und dir, mein Christ,
Wird deine Angst und Qual, dein bitter Kreuz und Pein
Um Jesu willen Heil und Zucker sein.
Vertraue Gottes Huld
Und merke noch, was nötig ist:
Geduld! Geduld!

6. Aria B, *Continuo*

Das Brausen von den rauhen Winden
Macht, dass wir volle Ähren finden.
Des Kreuzes Ungestüm schafft bei den Christen Frucht,
Drum lasst uns alle unser Leben
Dem weisen Herrscher ganz ergeben.
Küsst seines Sohnes Hand, verehrt die treue Zucht.

7. Choral e Recitativo S A T B, *Continuo*

**Ei nun, mein Gott, so fall ich dir
Getrost in deine Hände.**

Bass

So spricht der gottgelassne Geist,
Wenn er des Heilands Brudersinn
Und Gottes Treue gläubig preist.

**Nimm mich, und mache es mit mir
Bis an mein letztes Ende.**

Tenor

Ich weiss gewiss,
Dass ich ohnfehlbar selig bin,
Wenn meine Not und mein Bekümmernis
Von dir so wird geendigt werden:

**Wie du wohl weißt,
Dass meinem Geist
Dadurch sein Nutz entstehe,**

Alt

Dass schon auf dieser Erden,
Dem Satan zum Verdross,
Dein Himmelreich sich in mir zeigen muss

**Und deine Ehr je mehr und mehr
Sich in ihr selbst erhöhe,**

Sopran

So kann mein Herz nach deinem Willen
Sich, o mein Jesu, selig stillen,
Und ich kann bei gedämpften Saiten
Dem Friedensfürst ein neues Lied bereiten.

Jest wielka nieslychanie.
Znane Mu miejsce oraz czas
Na czyny i zwlekanie.
Czy radość nam,
Czy smutek sam -
Wie Bóg, co nam posłuży.
Co czynić chce,
To nie jest złe,
Choć smutek nam się dłuży.

Nie chcemy zwlekać więc lekliwie;
Sprawami ciała oraz krwi -
Bo w Bożej mocy oto my -
Zajmować się trwożliwie.
To wspomnieć chcę:
Nie bał się Jezus cierpień niezliczonych
I wiedział że,
Będą źródłem radości nieskończonych.
I tobie, chrześcijaninie nasz,
Twój strach, twój ból i krzyż i gorzkie twe cierpienie
W radość obróci Jezus, w twe zbawienie.
Wierz w Bożą łaskę, sprawiedliwość,
I na to, co potrzebne zważ:
Cierpliwość! Cierpliwość!

To sprawia wycie wiatrów ostrych,
Ze znajdujemy pełne kłosy.
A krzyża gwałt owoc rodzi w chrześcijanach.
Mądrymu Panu nasze życie
Przeto oddajmy całkowicie.
Całujmy Jego Syna dłoń, twardą lecz wierną rękę Pana.

**Teraz, mój Boże, padam Ci
Z ufnością w Twoje dłonie.**

Bas

Tak mówi Bogu duch oddany szczerze,
Gdy braterską Pana miłość
I Bożą stałość chwali w wierze.

**Ty wedle woli Twej czyn mi,
Aż po mój życia koniec.**

Tenor

Wiem bez wątpienia,
Że mnie błoga czeka radość,
Gdy me biedy i zmartwienia,
Tak zakończy ręka Twa:

**Przez mądrość Twą,
Ty duszę mą
Ku dobru wszak kierujesz.**

Alt

Wiem, że tutaj na tą ziemię.
Szatanowi na strapienie,
Królestwo Niebios we mnie zstąpić ma;

**Tak chwałą Twa
Każdego dnia
We mnie się ukazuje.**

Sopran

Jezu, według Twojej woli
Serce me się zadowoli,
A pieśń nową przytłumione strun mych głosy

8. Aria S, *Oboe d'amore I, Violino I/II, Viola, Continuo*

Meinem Hirten bleib ich treu.
Will er mir den Kreuzkelch füllen,
Ruh ich ganz in seinem Willen,
Er steht mir im Leiden bei.
Es wird dennoch, nach dem Weinen,
Jesu Sonne wieder scheinen.
Meinem Hirten bleib ich treu.
Jesu leb ich, der wird walten,
Freu dich, Herz, du sollst erkalten,
Jesus hat genug getan.
Amen: Vater, nimm mich an!

Memu Pasterzowi jestem wierny.
Gdy mi On kielich krzyża podaje,
Sam Jego woli się poddaję,
A On stoi przy mnie, miłosierny.
I na moje łzy płynące
Znów Jezusa wszędzie słońce.
Memu Pasterzowi jestem wierny.
Dla Niego ja żyję, On sądzi narody.
Ciesz się, me serce i czekaj ochłody;
Wszystko przezeń dokonane.
Przyjmij mnie więc, Ojczy! Amen!

9. Choral, *Oboe d'amore I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Soll ich den auch des Todes Weg
Und finstre Straße reisen,
Wohlan! ich tret auf Bahn und Steg,
Den mir dein Augen weisen.
Du bist mein Hirt,
Der alles wird
Zu solchem Ende kehren,
Dass ich einmal
In deinem Saal
Dich ewig möge ehren.**

A gdybym śmierci drogą ja
Ulicą mroczną kroczył,
To też się nie ulęknę zła.
Niech wiodą mnie Twe oczy!
Tyś pasterz mi,
Więc wierzę Ci,
Ze tak obracasz sprawy,
Bym kiedyś sam
U nieba bram
Cię chwalił, Boże prawy.

BWV-93, WER nur den lieben GOTT läst walten

WER nur den lieben GOTT läst walten

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

WER nur den lieben GOTT läst walten/
und hoffet auf ihn allezeit / den wird er
wunderlich erhalten in aller Noth und Trau=
rigkeit. Wer GOTT dem allerhöchsten traut/
der hat auf keinen Sand gebaut.

2. Choral e Recitativo B, *Continuo*

Was helfen uns die schweren Sorgen?

Sie drücken nur das Herz
Mit Zentnerpein, mit tausend Angst und Schmerz.

Was hilft uns unser Weh und Ach?

Es bringt nur bittres Ungemach.

Was hilft es, dass wir alle Morgen

mit Seufzen von dem Schlaf aufstehn
Und mit betränntem Angesicht des Nachts zu Bette gehn?

Wir machen unser Kreuz und Leid

Durch bange Traurigkeit nur größer.
Drum tut ein Christ viel besser,
Er trägt sein Kreuz mit christlicher Gelassenheit.

3. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Man halte nur ein wenig stille,

Wenn sich die Kreuzesstunde naht,

Denn unsres Gottes Gnadenwille

Verlässt uns nie mit Rat und Tat.

Gott, der die Auserwählten kennt,

Gott, der sich uns ein Vater nennt,

Wird endlich allen Kummer wenden

Und seinen Kindern Hilfe senden.

4. Aria (Duetto) S A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Er kennt die rechten Freudesstunden,

Er weiß wohl, wenn es nützlich sei;

Wenn er uns nur hat treu erfunden

Und merket keine Heuchelei,

So kömmt Gott, eh wir uns versehn,

Und lasset uns viel Guts geschehn.

5. Choral e Recitativo T, *Continuo*

Denk nicht in deiner Drangsalhitze,

Wenn Blitz und Donner kracht

Und die ein schwüles Wetter bange macht,

Dass du von Gott verlassen seist.

Gott bleibt auch in der größten Not,

Ja gar bis in den Tod

Mit seiner Gnade bei den Seinen.

Du darfst nicht meinen,

Dass dieser Gott im Schoße sitze,

Der täglich wie der reiche Mann,

In Lust und Freuden leben kann.

Der sich mit stetem Glücke speist,

Bei lauter guten Tagen,

Muss oft zuletzt,

Nachdem er sich an eitler Lust ergötzt,

"Der Tod in Töpfen" sagen.

Kto los swój złożył w ręce Boga

Kto los swój złożył w ręce Boga

I w Nim nadzieję swoją ma,

Nie dotknie tego żadna trwoga,

Choćby nań spadła dola zła.

Kto z taką się ufnością zrósł,

Ten nie na piasku dom swój wznosił.

Na próżno się zmartwieniem trudzisz,

Dokładasz tylko do brzemia,

Które w sercu nosisz,

Strapienia, bólu, przerażenia.

Gdy biadasz nad niedolą swą,

Tym bardziej gorzką czynisz ją.

Na próżno, gdy się ze snu budzisz,

To wzdychasz już w poranka porze.

Próżno łzami gorzkimi

Co noc oblewasz twoje łoże:

W cierpieniu nurzasz duszę twą.

Więszego smutku to przyczyna.

Stąd lepiej jest dla chrześcijanina,

By niosąc krzyż

Rozjaśnił po chrześcijańsku twarz.

Milcz więc cierpliwie, gdy niedola,

Krzyża godzinę znoś w pokorze.

Gdyż Boża, pełna łaski wola,

Nigdy wszak zawieść nas nie może.

Ten, który zna swoich wybranych,

I który Ojcem zwie się dla nich,

W końcu uchroni ich przed troską,

Dzieciom swym pomoc ześle boską.

On wie, co radość twoją wzmoże,

I twe potrzeby dobrze zna;

Więc wytrwaj w wierze i pokorze,

Niech fałszem wzgardzi dusza twa,

A Bóg ci ześle skarby łask

I w prawdy cię powiedzie blask!

Gdy ból ci z piersi wydrze łkanie,

Kiedy pioruny chcą cię razić,

Cisza przed burzą zaś przerazić,

Nie mniemaj, że Bóg rzucił cię,

W największej biedzie przy wybranych On,

Aż po sam zgon.

Trwa i obdarza ręką swą hojną.

Myśleć nie wolno,

Że tylko o tym ma staranie,

Kto w wielkiej bogactw obfitości

Oraz rozkoszy i radości.

Któremu los uśmiecha się.

Kto dni tak spędza.

Na tego często przyjdzie nędza.

Po tym jak żądzą się nadelektuje,

Często „Śmierć w garnku” wykrzykuje.

Die Folgezeit verändert viel!

Hat Petrus gleich die ganze Nacht
Mit leerer Arbeit zugebracht
Und nichts gefangen:
Auf Jesu Wort kann er noch einen Zug erlangen.
Drum traue nur in Armut, Kreuz und Pein
Auf deines Jesu Güte
Mit gläubigem Gemüte;
Nach Regen gibt er Sonnenschein
Und setzet jeglichem sein Ziel.

6. Aria S, *Oboe I, Continuo*

Ich will auf den Herren schau
Und stets meinem Gott vertraun.
Er ist der rechte Wundermann.
Der die Reichen arm und bloß
Und die Armen reich und groß
Nach seinem Willen machen kann.

7. Choral, *Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Sing, bet und geh auf Gottes Wegen,
Verricht das Deine nur getreu
Und trau des Himmels reichem Segen,
So wird er bei dir werden neu;
Denn welcher seine Zuversicht
Auf Gott setzt, den verlässt er nicht.**

Czas przyszły odmieni wiele;
Choć Piotr noc całą ciemną,
Pracą trzymał się daremną
Pustą ciągnąc sieć,
Mógł na jedno Pana słowo dobry połów mieć
A więc zaufaj w twym cierpieniu
Dobroci Jego pełnej łask.
Trwaj w pełnym wiary nastawieniu;
Po deszczu da Pan słońca blask.
Każdemu wyznaczy cele.

Na Pana się chcę kierować wzrokiem,
Z każdym pogodzić się wyrokiem.
On tylko do cudów zdolny.
Bogaty czyni nagimi,
Biednych majątynymi.
Każdy rozkazom Jego powolny.

Z modlitwą szczerą i śpiewaniem
Wypełniaj obowiązek swój,
A Bóg otoczy cię staraniem
I wskaże szczęśliwości zdroj.
Kto się na Boga ufnie zda,
Wiernego w Nim obrońcę ma.

BWV-94, Was frag ich nach der Welt

Was frag ich nach der Welt

1. Coro, *Flauto traverso, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Was frag ich nach der Welt
Und allen ihren Schätzen
Wenn ich mich nur an dir,
Mein Jesu, kann ergötzen!
Dich hab ich einzig mir
Zur Wollust fürgestellt,
Du, du bist meine Ruh:
Was frag ich nach der Welt!

2. Aria B, *Continuo*

Die Welt ist wie ein Rauch und Schatten
Der bald verschwindet und vergeht,
Weil sie nur kurze Zeit besteht.
Wenn aber alles fällt und bricht,
Bleibt Jesus meine Zuversicht,
An dem sich meine Seele hält.
Darum: was frag ich nach der Welt!

3. Choral e Recitativo T, *Oboe I/II, Continuo*

Die Welt sucht Ehr und Ruhm
Bei hoherhabnen Leuten.
Ein Stolzer baut die prächtigsten Paläste,
Er sucht das höchste Ehrenamt,
Er kleidet sich aufs beste
In Purpur, Gold, in Silber, Seid und Samt.
Sein Name soll für allen
In jedem Teil der Welt erschallen.
Sein Hochmuts-Turm
Soll durch die Luft bis an die Wolken dringen,
Er trachtet nur nach hohen Dingen
Und denkt nicht einmal dran,
Wie bald doch diese gleiten.
Oft bläset eine schale Luft
Den stolzen Leib auf einmal in die Gruft,
Und da verschwindet alle Pracht,
Wormit der arme Erdenwurm
Hier in der Welt so grossen Staat gemacht.
Acht! solcher eitler Tand
Wird weit von mir aus meiner Brust verbannt.
Dies aber, was mein Herz
Vor anderm rühmlich hält,
Was Christen wahren Ruhm und rechte Ehre gibet,
Und was mein Geist,
Der sich der Eitelkeit entreißt,
Anstatt der Pracht und Hoffart liebet,
Ist Jesus nur allein,
Und dieser solls auch ewig sein.
Gesetzt, dass mich die Welt
Darum vor töricht hält:
Was frag ich nach der Welt!

4. Aria A, *Flauto traverso, Continuo*

Betörte Welt, betörte Welt!
Auch dein Reichtum, Gut und Geld
Ist Betrug und falscher Schein.
Du magst den eitlen Mammon zählen,
Ich will davor mir Jesum wählen;
Jesus, Jesus soll allein
Meiner Seele Reichtum sein.

Cóż mnie obchodzi świat

Cóż mnie obchodzi świat
I jego skarby wielkie.
Ja w Tobie, Jezu mój,
Mam pocieszenie wszelkie.
Tyś jest radością mą
I Tobiem tylko rad.
Pokój mój w Tobie mam.
Cóż mnie obchodzi świat!

Podobny jest świat do dymu i cienia.
Zniknie, rozplynie się jak mgła,
I tylko krótką chwilę trwa.
Lecz, gdy świat wali się, ja się nie boję,
Bowiem w Jezusie mam ostoję.
On duszy daje pokój, lad.
Przeto: Cóż mnie obchodzi świat!

Świat względów u tych chce,
Co dumnie noszą głowy.
Pałac sobie wznosi, kto dumny i bogaty,
Urzędu szuka wysokiego,
Odziewa się w kosztowne szaty,
Z purpury, złota, srebra, jedwabiu drogiego.
Imię jego znać mają tłumy
Oraz powtarzać z wielką czcią.
Wysoka wieża jego dumy
Ma sięgać tam, gdzie chmury są.
Taki zaszczytów tylko szuka.
Nie myśli o tym, że
Upadek ich gotowy.
A śmierci człowiek nie oszuka.
Pomór nieraz do grobu rzuca ciało dumne
I tak przemija człeka życie szumne.
I staje się łupem robaka,
To, co świat rzuciło na kolana.
Ach! Pobielana marność taka
Z serca mojego jest już przegnana.
Lecz tym, czym serce me
Się chlubić pragnie tak,
Tym, co chrześcijan prawdziwą chwałą koronuje,
Do czego duch mój woła,
Gdy się próżności oprzeć zdoła,
Tym co ma dusza miast przepychu miłuje,
Jest tylko Jezus sam.
On jest na wieki dan,
A gdy z przyczyny takiej świat
Głupca we mnie widzieć rad:
Cóż mnie obchodzi świat!

Zwodniczy świecie, zwodniczy świecie!
Pieniądz, bogactwo twoje przecie
Kłamstwem jest tylko, co skrzy się.
Mamona niech w twą kieszeń płynie,
A ja Jezusa wybrać chcę.
Bo Jezus tylko, Jezus jedynie
Duszy mej skarbem, który nie zginie.

5. Choral e Recitativo B, *Continuo*

Die Welt bekümmert sich.

Was muss doch wohl der Kummer sein?

O Torheit! dieses macht ihr Pein:

Im Fall sie wird verachtet.

Welt, schäme dich!

Gott hat dich ja so sehr geliebet,

Dass er sein eingebornes Kind

Vor deine Sünd

Zur größten Schmach um dein Ehre gibet,

Und du willst nicht um Jesu willen leiden?

Die Traurigkeit der Welt ist niemals größer,

Als wenn man ihr mit List

Nach ihren Ehren trachtet.

Es ist ja besser,

Ich trage Christi Schmach,

Solang es ihm gefällt.

Es ist ja nur ein Leiden dieser Zeit,

Ich weiß gewiss, dass mich die Ewigkeit

Dafür mit Preis und Ehren krönet;

Ob mich die Welt

Verspottet und verhöhnet,

Ob sie mich gleich verächtlich hält,

Wenn mich mein Jesus ehrt:

Was frag ich nach der Welt!

6. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Die Welt kann ihre Lust und Freud,

Das Blendwerk schnöder Eitelkeit,

Nicht hoch genug erhöhen.

Sie wühlt, nur gelben Kot zu finden,

Gleich einem Maulwurf in den Gründen

Und lässt dafür den Himmel stehen.

7. Aria S, *Oboe d'amore solo, Continuo*

Er halt es mit der blinden Welt,

Wer nichts auf seine Seele hält,

Mir ekelt vor der Erden.

Ich will nur meinen Jesum lieben

Und mich in Buß und Glauben üben,

So kann ich reich und selig werden.

8. Choral, *Flauto traverso in octava e Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Was frag ich nach der Welt!

Im Hui muss sie verschwinden,

Ihr Ansehn kann durchaus

Den blassen Tod nicht binden.

Die Güter müssen fort,

Und alle Lust verfällt;

Bleibt Jesus nur bei mir:

Was frag ich nach der Welt!

Was frag ich nach der Welt!

Mein Jesus ist mein Leben,

Mein Schatz, mein Eigentum,

Dem ich mich ganz ergeben,

Mein ganzes Himmelreich,

Und was mir sonst gefällt.

Drum sag ich noch einmal:

Was frag ich nach der Welt!

Świat ciągle trapi się,

Lecz skąd się bierze ta obawa?

Ach, lękiem świat to wszak napawa:

Byśmy nim nie wzgardzili.

O, wstydz się świecie!

Bóg miłość taką ku tobie miał.

Ze swoje jednorodzone dziecię

Za grzechy twoje

Na pośmiewisko tobie dał.

A ty Jezusa mękę masz we wzgardzie?

Lecz świat ten martwi się najbardziej.

Byśmy przez czyny swe,

Blasku mu nie zabrali.

A lepiej przecież, gdy

Noszę Jezusa wstyd

I On mi jest jak brat.

Cierpienia znoszę w doczesności,

A wiem, że Bóg mój sam w wieczności

Chwałą ukoronuje mnie.

Więc jeśli świat

Dziś szydzić ze mnie chce,

Gdy jego śmiech jest mi jak bat,

Gdy Jezus uczi mnie,

Cóż mnie obchodzi świat!

Świat tylko swoje radości,

Co mamidlem są próżności,

Tak głośno sam wysławia;

W gruncie, co żółte łajno kryje,

Jak ślepy kret pod ziemią ryje,

I nieba się pozbawia.

Ten jeno ze światem ślepym trzyma,

Kto duszy swej nie ma przed oczyma.

Ja brzydę się tym światem.

Jezusa tylko chcę miłować,

Z wiarą głęboką pokutować,

To czyni mnie bogatym.

Cóż mnie obchodzi świat!

Toć krótkie jego trwanie.

Nie starczą względy też,

By śmierć zważała na nie.

Dobra odejdą precz,

Rozkosze znikną wszak,

Lecz Jezus przy mnie trwa.

Cóż mnie obchodzi świat!

Cóż mnie obchodzi świat!

Jezus to życie całe,

Ma własność i mój skarb,

Któremu się oddałem,

Królestwo Niebios me

I wszystko, czemum rad.

Dlatego pytam się:

Cóż mnie obchodzi świat?

BWV-95, Christus, der ist mein Leben

Christus, der ist mein Leben

1. Coro e Recitativo T, *Corno, Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Christus, der ist mein Leben,
Sterben ist mein Gewinn;
Dem tu ich mich ergeben,
Mit Freud fahr ich dahin.**

Mit Freuden,
Ja mit Herzenslust
Will ich von hinnen scheiden.
Und hieß es heute noch: Du musst!
So bin ich willig und bereit.
Den armen Leib, die abgezehrten Glieder,
Das Kleid der Sterblichkeit
Der Erde wieder
In ihren Schoß zu bringen.
Mein Sterbelied ist schon gemacht;
Ach, dürft ichs heute singen!

**Mit Fried und Freud ich fahr dahin,
Nach Gottes Willen,
Getrost ist mir mein Herz und Sinn,
Sanft und stille.
Wie Gott mir verheißen hat:
Der Tod ist mein Schlaf geworden.**

2. Recitativo S, *Continuo*

Nun, falsche Welt!
Nun habe ich weiter nichts mit dir zu tun;
Mein Haus ist schon bestellt,
Ich kann weit sanfter ruhn,
Als da ich sonst bei dir,
An deines Babels Flüssen,
Das Wollustsalz verschlucken müssen,
Wenn ich an deinem Lustrevier
Nur Sodomsäpfel konnte brechen.
Nein, nein! nun kann ich mit gellassnrm Mute sprechen:

3. Choral S, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

**Valet will ich dir geben,
Du arge, falsche Welt,
Dein sündlich böses Leben
Durchaus mir nicht gefällt.
Im Himmel ist gut wohnen,
Hinauf steht mein Begier.
Da wird Gott ewig lohnen
Dem, der ihm dient allhier.**

4. Recitativo T, *Continuo*

Ach könnte mir doch bald so wohl geschehn,
Dass ich den Tod,
Das Ende aller Not,
In meinen Gliedern könnte sehn;
Ich wollte ihn zu meinem Leibgedinge wählen
Und alle Stunden nach ihm zählen.

5. Aria T, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ach, schlage doch bald, selge Stunde,
Den allerletzten Glockenschlag!
Komm, komm, ich reiche dir die Hände,
Komm, mache meiner Not ein Ende,

Chrystus mym jest żywotem

**Chrystus mym jest żywotem,
Więc śmierć jest zyskiem mym;
Doń pójdę, aby potem
W radości mieszkać z nim.**

Z radością
I z rozkoszą wraz
Chcę spotkać się z wiecznością
Gdybym usłyszał dziś: "Już czas!",
To jestem gotów żywot mój
I ciało me biedne z członki strudzonemi,
Ów marny śmiertelności strój,
Oddać ziemi;
Radośnie w jej złożyć łono.
Mą pieśń odejścia mam już ułożoną.
Gdyby już dziś ją śpiewać pozwolono !

**W pokoju z światem żegnam się,
Z woli Boga.
Już pocieszone serce me,
Znikła trwoga.
Bo to mi obiecał Bóg:
Ma śmierć snem jeno będzie.**

Więc, świecie zakłamanym,
Cóż miałbym z tobą jeszcze począć?
Mój dom już opatrzony,
I mogę już odpocząć.
A gdybym z tobą miał wciąż żyć,
To z wód twych babilońskich
Musiał bym sól rozpusty pić;
I nic oprócz jabłek sodomskich
Nie kryją ogrody twoje.
Nie, nie! Ja mogę wołać ze spokojem:

**Już z tobą się rozstaję,
Obludny świecie ty!
Przewrotność twą poznaję,
Żeś grzeszny jest i zły.
W niebiesiech pragnę mieszkać,
Ach, tam się dostać chcę,
Gdzie doła mi nie ciężka,
Pan otrze wszelką łzę.**

Ach, gdybyż się tak już stało,
Żeby zgon mój,
Co skończy znój,
Przyszedł, ogarnął moje ciało!
Me dożywocie śmierci chcę zawierzyć,
I wedle niej godzinę każdą mierzyć.

Ach bij już, bij, błoga godzino,
Na zegar rzuć swój długi cień!

Przyjdź, przyjdź, ja ci podaję ręce.
Przyjdź, przyjdź i połóż kres udręce.

Du längst erseufzter Sterbenstag!

6. Recitativo B, *Continuo*

Denn ich weiß dies
Und glaub es ganz gewiss,
Dass ich aus meinem Grabe
Ganz einen sichern Zugang zu dem Vater habe.
Mein Tod ist nur ein Schlaf.
Dadurch der Leib, der hier von Sorgen abgenommen,
Zur Ruhe kommen.
Sucht nun ein Hirte sein verlornes Schaf,
Wie sollte Jesus mich nicht wieder finden,
Da er mein Haupt und ich sein Gliedmaß bin!
So kann ich nun mit frohen Sinnen
Mein selig Auferstehn auf meinen Heiland gründen.

Niech przyjdzie już mej śmierci dzień!

Trzymam się tego,
W tej wierze trwam,
Że z grobu mego
Pewny do Ojca dostęp mam.
Ma śmierć jest tylko snem,
Przez który ciało po troskach i znoju
Zazna pokoju.
Wszak szuka pasterz owcy zgubionej, więc wiem,
Że Jezus znajdzie znowu mnie,
Gdyż On jest głową, co o członki swe dba,
Zadba więc i o mnie, więc z radością ja
Me błogie zmartwychwstanie na Zbawcy mym
oprzeć chcę.

7. Choral, *Corno e Oboe d'amore I/II col Soprano, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Weil du vom Tod erstanden bist,
Werd ich im Grab nicht bleiben;
Dein letztes Wort mein Auffahrt ist,
Todsfurcht kannst du vertreiben.
Denn wo du bist, da komm ich hin,
Dass ich stets bei dir leb und bin;
Drum fahr ich hin mit Freuden.**

**Czyżbym w mogile zostać miał ,
Gdyś sam już z martwych powstał?
Gdy Ty wydarłeś śmierci dział,
Czy ja bym jej nie sprostał?
Gdzie jesteś Ty, tam przyjdę też,
By z Tobą żyć wśród niebian rzesz,
Odchodzę więc z radością.**

BWV-96, Herr Christ, der einge Gottessohn

Herr Christ, der einge Gottessohn

Jedyny Synu Boży

1. Coro, *Corno, Trombone, Flauto piccolo, Oboe I/II, Violino piccolo, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Herr Christ, der einge Gottessohn,
Vaters in Ewigkeit,
Aus seinem Herzn entsprossen,
Gleichwie geschrieben steht,
Er ist der Morgensterne,
Sein' Glanz streckt er so ferne
Vor andern Sternen klar.**

Jedyny Synu Boży,
Odwiecznieś z Ojcem był,
Gdyś serce swe otworzył,
By człowiek wiecznie żył!
Jutrzenką Tyś, co świeci
I blask daleko nieci
Jaśniejszy od wszech gwiazd.

2. Recitativo A, *Continuo*

O Wunderkraft der Liebe,
Wenn Gott an sein Geschöpfe denket,
Wenn sich die Herrlichkeit
Im letzten Teil der Zeit
Zur Erde senket.
O unbegreifliche, geheime Macht!
Es trägt ein auserwählter Leib
Den großen Gottessohn,
Den David schon
Im Geist als seinen Herrn verehrte,
Da dies ebenedeite Weib
In unverletzter Keuschheit bliebe.
O reiche Segenskraft! so sich auf uns ergossen,
Da er den Himmel auf-, die Hölle zugeschlossen.

Jakże cudowna siła miłości,
Kiedy Bóg myśli o swym stworzeniu,
Kiedy największa ze wspaniałości,
Gdy czasu nadeszła pełnia,
Pochyla się ku ziemi.
O mocy niepojęta, mocy tajemna!
Mieści wybrana ciała łupina
Wielkiego Bożego Syna,
Któremu już sam Dawid
W duchu jak Panu błogosławił.
Bowiem niewiasta swej niewinności,
Błogosławiona, dochowała.
Jakże obfita laski siła na nas się wylała!
On nam otwiera nieba bramy, zamyka zaś piekła ciemności.

3. Aria T, *Flauto traverso solo, Continuo*

Ach, ziehe die Seele mit Seilen der Liebe,
O Jesu, ach zeige dich kräftig in ihr!
Erleuchte sie, dass sie dich gläubig erkenne,
Gib, dass sie mit heiligen Flammen entbrenne,
Ach würke ein gläubiges Dürsten nach dir!

Pociągnij mą duszę na linie miłości!
Ach, Jezu mój z mocą w mej duszy się zjaw!
Oświeć ją, by w wierze Ciebie rozpoznała,
Daj, niechaj płomieniem świętym płonie cała,
I niech Ciebie pragnie, tak Panie mi spraw!

4. Recitativo S, *Continuo*

Ach, führe mich, o Gott, zum rechten Wege,
Mich, der ich unerleuchtet bin,
Der ich nach meines Fleisches Sinn
So oft zu irren pflege;
Jedoch gehst du nur mir zur Seiten,
Willst du mich nur mit deinen Augen leiten,
So gehet meine Bahn
Gewiss zum Himmel an.

Prowadź mnie, Boże, prawą wskaż mi drogę,
Mnie, którym jest nieoświecony,
Który przez zmysły ciała wiedziony,
Tak łatwo zbłądzić mogę.
Lecz, kiedy tylko przy mnie kroczysz,
Gdy mną kierują Twoje oczy,
Prowadzić będą drogi moje
W nieba podwoje.

5. Aria B, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Bald zur Rechten, bald zur Linken
Lenkte sich mein verirrter Schritt.
Gehe doch, mein Heiland, mit,
Lass mich in Gefahr nicht sinken,
Lass mich ja dein weises Führen
Bis zur Himmelsforte spüren!

Krok na prawo, krok na lewo:
Chwieję się wśród potknięć wielu.
Racz iść ze mną, Zbawicielu.
Niech mnie broni Twoje Słowo.
Niech Twe mądre kierowanie
Do nieba mnie wiedzie, Panie!

6. Choral, *Corno e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Ertöt uns durch dein Güte,
Erweck uns durch dein Gnad;
Den alten Menschen kränke,
Dass er neu Leben hab
Wohl hier auf dieser Erden,
Den Sinn und all Begierden
Und G'danken hab'n zu dir.**

**Uśmiercaj w nas, co złego,
By laskaw nam był Bóg.
Człowieka zniszcz starego,
By nowy ożyć mógł
I wszystkie swe pragnienia
I myśli, i życzenia
Powiązać z Tobą chciał.**

BWV-97, In allem meinen Taten

In allem meinen Taten

1. Coro, *Oboe I/II, Fagotti, Violino I/II, Viola, Continuo*

In allem meinen Taten
Lass ich den Höchsten raten,
Der alles kann und hat;
Er muss zu allen Dingen,
Solls anders wohl gelingen,
Selbst geben Rat und Tat.

2. Aria B, *Continuo*

Nichts ist es spät und frühe
Um alle sein Mühe,
Mein Sorgen ist umsonst.
Er mags mit meinen Sachen
Nach seinem Willen machen,
Ich stells in seine Gunst.

3. Recitativo T, *Continuo*

Es kann mir nichts geschehen,
Als was er hat ersehen,
Und was mir selig ist:
Ich nehm es, wie ers gibet;
Was ihm von mir beliebt,
Das hab ich auch erkiest.

4. Aria T, *Violino solo, Continuo*

Ich traue seiner Gnaden,
Die mich vor allem Schaden,
Vor allem Übel schützt.
Leb ich nach seinen Gesetzen,
So wird mich nichts verletzen,
Nichts fehlen, was mir nützt.

5. Recitativo A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Er wolle meiner Sünden
In Gnaden mich entbinden,
Durchstreichen meine Schuld!
Er wird auf mein Verbrechen
Nicht stracks das Urteil sprechen
Und haben noch Geduld.

6. Aria A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Leg ich mich späte nieder,
Erwache frühe wieder,
Lieg und ziehe fort,
In Schwachheit und in Banden,
Und was mir stößt zuhanden,
So tröstet mich sein Wort.

7. Aria (Duetto) S B, *Continuo*

Hat er es denn beschlossen,
So will ich unverdrossen
An mein Verhängnis gehn!
Kein Unfall unter allen
Soll mir zu harte fallen,
Ich will ihn überstehn.

8. Aria S, *Oboe I/II, Continuo*

Ich hab mich ihm ergeben
Zu sterben und zu leben,

W mych wszystkich sprawach, Panie

W mych wszystkich sprawach, Panie,
Niech wola Twa się stanie,
Ty moc i mądrość masz.
Ty pragniesz w każdej rzeczy
Użyczyć możnej pieczy,
Więc mnie pomocą darz.

Daremnie wstaję z rana,
Na próżno myśl stroskana
W kłopotach biedzi się.
Bóg życiem mym niech rządzi,
On w niczym wszak nie błądzi
I nie chce dla mnie źle.

Nie spotka mnie nic złego.
Do celu zbawiennego
Mnie Bóg prowadzi sam.
Czy mało da czy wiele,
Zaufam Jemu śmieie
I Jemu chwałę dam.

W Nim składam zaufanie,
Ze źle mi się nie stanie;
W Nim jest obrona ma.
Zyję według praw Jego,
Nie dotknie mnie nic złego;
Co trzeba, to Bóg da.

Z łaski, bez mej przyczyny
Chce zgładzić moje winy,
Dług mój przekreślić sam!
Choć tonę w grzechów mroku,
Nie wyda On wyroku;
Cierpliwość ma mój Pan.

Czy kładę się wieczorem,
Czy wstaję w ranną porę,
Czy jestem tu, czy tam,
W słabości, w zniewoleniu
I w każdym mym cierpieniu
Pociechę w Słowie mam.

Gdy taki rozkaz Boży,
Nie może mnie zatrwożyć
Już przeznaczenie me.
Zaden zły los na ziemi
Niczego tu nie zmieni,
I już nie złamie mnie.

Wszak Jemu się oddałem
Na śmierć i życie całe,

Sobald er mir gebeut.
Es sei heut oder morgen,
Dafür lass ich ihn sorgen;
Er weiß die rechte Zeit.

9. Choral, *Oboe I/II col Soprano, Violino I/II, Viola, Continuo*

**So sein nun, Seele, deine
Und traue dem alleine,
Der ich erschaffen hat;
Es gehe, wie es gehe,
Dein Vater in der Höhe
Weiß allen Sachen Rat.**

Jak długo żyć mi da.
To, kiedy śmierć przybędzie,
Też martwić mnie nie będzie;
On czas właściwy zna.

**Stworzycielowi swemu,
Zaufaj już samemu
I w Niego mocno wierz!
Bo w szczęściu, jak i w biedzie
Doradcą Twoim będzie,
Jego się dzieckiem zwiesz!**

BWV-98, Was Gott tut, das ist wohlgetan (1)

Was Gott tut, das ist wohlgetan (1)

Co czyni Bóg, jest dobrze tak (1)

1. Coro, *Violino I/II, Viola, Oboe I col Soprano, Oboe II coll' Alto, Taille col Tenore, Continuo*

Was Gott tut, das ist wohlgetan,
Es bleibt gerecht sein Wille;
Wie er fängt meine Sachen an,
Will ich ihm halten stille.
Er ist mein Gott,
Der in der Not
Mich wohl weiß zu erhalten;
Drum lass ich ihn nur walten.

Co czyni Bóg, jest dobrze tak
I z sprawiedliwej woli.
Jakkolwiek mi się da we znak,
Chcę cichym być w swej doli.
Niech wierny Bóg,
Co czasu trwóg
Przed zgubą swoich strzeże,
Mój los w swe ręce bierze.

2. Recitativo T, *Continuo*

Ach Gott! wenn wirst du mich einmal
Von meiner Leidensqual,
Von meiner Angst befreien?
Wie lange soll ich Tag und Nacht
Um Hilfe schreien?
Und ist kein Retter da!
Der Herr ist denen allen nah,
Die seiner Macht
Und seiner Huld vertrauen.
Drum will ich meine Zuversicht
Auf Gott alleine bauen,
Denn er verlässt die Seinen nicht.

Ach, Boże! Kiedy przewiesz me udręki,
I wyswobodzisz mnie od męki,
Od lęku i frasunku?
Jak długo będę w dzień i w nocy
Twojej wzywać pomocy?
Nie masz dla mnie ratunku!
Dotknijcie Jego ręki
Poczują ci, co Jego mocy
I Jego lasce zaufają.
Dlatego On jest mi ostoją,
I tylko On opoką moją.
On nie porzuci tych, co Jemu się oddają!

3. Aria S, *Oboe I solo, Continuo*

Hört, ihr Augen, auf zu weinen!
Trag ich doch
Mit Geduld mein schweres Joch.
Gott, der Vater, lebet noch,
Von den Seinen
Läßt er keinen.
Hört, ihr Augen, auf zu weinen!

Przestańcie, oczy, już płaczu swego!
Niech noszę ja
Cierpliwie jarzmo me co dnia.
Wszak Ojciec, Bóg, co ciągle trwa,
Z wszystkiego ludu wiernego
Nie porzuci On żadnego,
Przestańcie, oczy, już płaczu swego!

4. Recitativo A, *Continuo*

Gott hat ein Herz, das des Erbarmens Überfluss;
Und wenn der Mund vor seinen Ohren klagt
Und ihm des Kreuzes Schmerz
Im Glauben und Vertrauen sagt,
So bricht in ihm das Herz,
Dass er sich über uns erbarmen muss.
Er hält sein Wort;
Er saget: Klopfet an,
So wird euch aufgetan!
Drum lasst uns alsofort,
Wenn wir in höchsten Nöten schweben,
Das Herz zu Gott allein erheben!

Bóg serce ma miłosierne, a ludzi kocha szczerze.
Kiedy więc człowiek na ucho mu się zwierza,
I ból swego krzyża
Wypowiada w ufności oraz w wierze,
To wtedy serce Boga pęknie,
Pan się zmiłuje, w gniewie zmięknie.
On słowa swego dotrzymuje.
Kończcie - mówi Pan -
A otworzę wam!
Dlatego, gdy nas dręczy trwoga,
Gdy najczarniejsza przyjdzie godzina,
Wnieśmy swe serca tylko do Boga

5. Aria B, *Violino I/II all' unisono, Continuo*

Meinen Jesum lass ich nicht,
Bis mich erst sein Angesicht
Wird erhören oder segnen.
Er allein
Soll mein Schutz in allem sein,
Was mir Übels kann begeben.

Nie puszczę Jezusa mego,
Zanim mnie oblicze Jego
Najpierw nie pobłogosławi.
W Nim jedynie
Przed złem pragnę mieć schronienie,
Które los może mi sprawić.

BWV-99, Was Gott tut, das ist wohlgetan (2)

Was Gott tut, das ist wohlgetan (2)

Co czyni Bóg, jest dobrze tak (2)

1. Coro, *Flauto traverso, Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Cornetto col Soprano, Continuo*

Was Gott tut, das ist wohlgetan,
Es bleibt gerecht sein Wille;
Wie er fängt meine Sachen an,
Will ich ihm halten stille.
Er ist mein Gott,
Der in der Not
Mich wohl weiß zu erhalten;
Drum lass ich ihn nur walten.

Co czyni Bóg, jest dobrze tak
I z sprawiedliwej woli.
Jakkolwiek mi się da we znak,
Chcę cichym być w swej doli.
Niech wierny Bóg,
Co czasu trwóg
Przed zgubą swoich strzeże,
Mój los w swe ręce bierze.

2. Recitativo B, *Continuo*

Sein Wort der Wahrheit stehet fest
Und wird mich nicht betrügen,
Weil es die Gläubigen nicht fallen noch verderben lässt.
Ja, weil es mich den Weg zum Leben führet,
So fasst mein Herze sich und lässt sich begnügen
An Gottes Vätertreu und Huld
Und hat Geduld,
Wenn mich ein Unfall rühret.
Gott kann mit seinen Allmachtshänden
Mein Unglück wenden.

A słowo prawdy Jego na wieki pewnie trwa,
Wiem, że mnie nie zawiedzie;
Ono wierzącym upaść nie pozwoli,
Gdyż drogą nas do życia wiedzie.
Więc serce się pokrzepia i chce się zadowolić
Tym, co mu Ojciec w swojej lasce da;
Cierpliwość ma,
Gdy nieszczęścia na mnie spadną.
Bóg ręką swą wszechwładną
W nieszczęściu pomoc da.

3. Aria T, *Flauto traverso, Continuo*

Erschüttere dich nur nicht, verzagte Seele,
Wenn dir der Kreuzeskelch so bitter schmeckt!
Gott ist dein weiser Arzt und Wundermann,
So dir kein tödlich Gift einschenken kann,
Obgleich die Süßigkeit verborgen steckt.

Nie otrząsaj się tylko, duszo zatrwożona,
Kiedy kielich krzyża tak gorzko smakuje!
Bóg jest cudotwórcą i mądrym lekarzem,
Nawet, gdy lekarstwo gorzkie przełknąć każe,
Śmiertelną trucizną ciebie nie otruje.

4. Recitativo A, *Continuo*

Nun, der von Ewigkeit geschloss'ne Bund
Bleibt meines Glaubens Grund.
Er spricht mit Zuversicht
Im Tod und Leben:
Gott ist mein Licht,
Ihm will ich mich ergeben.
Und haben alle Tage
Gleich ihre eigne Plage,
Doch auf das überstandne Leid,
Wenn man genug geweinet,
Kommt endlich die Errettungszeit,
Da Gottes treuer Sinn erscheint.

Tylko odwieczne przymierze
Grunt pewny daje mej wierze.
Przemawia do mnie ze spokojem
W śmierci i życiu całym:
Bóg sam jest światłem moim,
I Jemu się oddałem.
Chociaż dopóki dni me płyną,
Ich utrapienia nie przeminą.
Lecz po cierpieniach przetrwanych
I łzach gorzkich wylanych
Przychodzi w końcu ratunek:
Bożej wierności pocałunek.

5. Aria (Duetto) S A, *Flauto traverso, Oboe d'amore, Continuo*

Wenn des Kreuzes Bitterkeiten
Mit des Fleisches Schwachheit streiten,
Ist es dennoch wohlgetan.
Wer das Kreuz durch falschen Wahn
Sich vor unerträglich schätzt,
Wird auch künftig nicht ergötzet.

Chociaż krzyża ból mnie smaga,
Gdy się z mdłym mym ciałem zmaga,
To jednak świat dobrze jest uczyniony.
A kto, szalem omamiony,
Krzyża lęka się i wzbrania,
Nie zazna rozradowania.

6. Choral, *Flauto traverso in octava e Oboe d'amore e Cornetto e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Was Gott tut, das ist wohlgetan,
Dabei will ich verbleiben.
Es mag mich auf die rauhe Bahn
Not, Tod und Elend treiben,
So wird Gott mich
Ganz väterlich
In seinen Armen halten;

Co czyni Bóg, jest dobrze tak,
Przy wierze tej zostawam.
Choć każe iść przez szorstki szlak,
Odrazić się nie dawam.
Do Ojca rąk
Uciekam z mąk,
A On mnie w nich piastuje;

Drum lass ich ihn nur walten.

Niech wszystkim On kieruje.

BWV-100, Was Gott tut, das ist wohlgetan III

Was Gott tut, das ist wohlgetan III

Co czyni Bóg, jest dobrze tak (3)

1. Coro, *Corno I/II, Tamburi, Flauto traverso, Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Continuo*

Was Gott tut, das ist wohlgetan,
Es bleibt gerecht sein Wille;
Wie er fängt meine Sachen an,
Will ich ihm halten stille.
Er ist mein Gott,
Der in der Not
Mich wohl weiß zu erhalten;
Drum lass ich ihn nur walten.

Co czyni Bóg, jest dobrze tak
I z sprawiedliwej woli.
Jakkolwiek mi się da we znak,
Chcę cichym być w swej doli.
Niech wierny Bóg,
Co czasu trwóg
Przed zgubą swoich strzeże,
Mój los w swe ręce bierze.

2. Aria (Duetto) A T, *Continuo*

Was Gott tut, das ist wohlgetan,
Er wird mich nicht betrügen;
Er führet mich auf rechter Bahn,
So lass ich mich begnügen
An seiner Huld
Und hab Geduld,
Er wird mein Unglück wenden,
Es steht in seinen Händen.

Co czyni Bóg, jest dobrze tak,
Wiem, że mnie nie zawiedzie,
Lecz stawi mnie na prawy szlak;
Dość mam na lasce w biedzie.
Raz musi dnieć,
Cierpliwość mieć
Mi trzeba; Bóg ma w mocy
Dzień jasny stworzyć z nocy.

3. Aria S, *Flauto traverso solo, Violoncello, Continuo*

Was Gott tut, das ist wohlgetan,
Er wird mich wohl bedenken;
Er, als mein Arzt und Wundermann,
Wird mir nicht Gift einschenken
Vor Arznei.
Gott ist getreu,
Drum will ich auf ihn bauen
Und seiner Gnade trauen.

Co czyni Bóg, jest dobrze tak,
On wiernie mnie piastuje.
Więc ufam Mu, mój Lekarz wszak
Mnie jadem nie zatruje,
Lecz leki da,
Te których trza.
Chcę na Nim tu przestawać
I Jemu się oddawać.

4. Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Was Gott tut, das ist wohlgetan,
Er ist mein Licht, mein Leben,
Der mir nichts Böses gönnen kann,
Ich will mich ihm ergeben
In Freud und Leid!
Es kommt die Zeit,
Da öffentlich erscheint,
Wie treulich er es meint.

Co czyni Bóg, jest dobrze tak,
Czy smuci czy weseli,
Złośliwych myśli Jemu brak,
Światłością On mnie dzieli.
Zły, dobry czas
Z Nim przetrwam wraz,
A cały świat zobaczy,
Jak wiernie strzec mnie raczy.

5. Aria A, *Oboe d'amore, Violoncello, Violone, Continuo*

Was Gott tut, das ist wohlgetan,
Muss ich den Kelch gleich schmecken,
Der bitter ist nach meinem Wahn,
Lass ich mich doch nicht schrecken,
Weil doch zuletzt
Ich werd ergötzt
Mit süßem Tost im Herzen;
Da weichen alle Schmerzen.

Co czyni Bóg, jest dobrze tak,
Choć kielich mam wychylić,
Co zda mieć za gorzki smak,
Bać nie chcę się ni zmylić,
Wiem, że na dnie
Ukrywa się
Tak słodkie pocieszenie,
Iż znikną bóle, cienie.

6. Coro, *Corno I/II, Tamburi, Flauto traverso, Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Continuo*

Was Gott tut, das ist wohlgetan,
Derbei will ich verbleiben.
Es mag mich auf die rauhe Bahn
Not, Tod und Elend treiben,
So wird Gott mich
Ganz väterlich
In seinen Armen halten;
Drum lass ich ihn nur walten.

Co czyni Bóg, jest dobrze tak,
Przy wierze tej zostawam.
Choć każe iść przez szorstki szlak,
Odrazić się nie dawam.
Do Ojca rąk
Uciekam z mąk,
A On mnie w nich piastuje;
Niech wszystkim On kieruje.

BWV-101, Nimm von uns, Herr, du treuer Gott

Nimm von uns, Herr, du treuer Gott

Weź karę od nas, Boże nasz

1. Coro, *Corno col Soprano, Tromba I coll' Alto, Tromba II col Tenore, Tromba III col Basso, Flauto traverso o Violino solo, Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Nimm von uns Herr, du treuer Gott,
Die schwere Straf und große Not,
Die wir mit Sünden ohne Zahl
Verdient haben allzumal.
Behüt für Krieg und teurer Zeit,
Für Seuchen, Feur und großem Leid.**

**Weź karę od nas, Boże nasz,
Twą zagniewaną odwróć twarz;
Wszak życie nasze grzech i błąd,
I kara słusznie plynie stąd.
Od wojny, głodu w nieszczęść czas,
Zarazy, ognia, brońże nas.**

2. Aria T, *Flauto traverso o Violino solo, Continuo*

Handle nicht nach deinen Rechten
Mit uns bösen Sündenknechten,
Lass das Schwert der Feinde ruhn!
Höchster, höre unser Flehen,
Dass wir nicht durch sündlich Tun
Wie Jerusalem vergehen!

Nie czyń według prawa z nami,
Twymi grzesznymi sługami,
Mieczom wrogów spocząć każ!
Usłysz, gdy wołamy z żalem.
Nie daj, byśmy przez czyn nasz
Zginęli jak Jeruzalem!

3. Choral e Recitativo S, *Continuo*

Ach! Herr Gott, durch die Treue dein
Wird unser Land in Frieden und Ruhe sein.
Wenn uns ein Unglückswetter droht,
So rufen wir,
Barmherziger Gott, zu dir
In solcher Not:
Mit Trost und Rettung uns erschein!
Du kannst dem feindlichen Zerstören
Durch deine Macht und Hilfe wehren.
Beweis an uns deine große Gnad
Und straf uns nicht auf frischer Tat,
Wenn unsre Füße wanken wollten
Und wir aus Schwachheit straucheln sollten.
Wohn uns mit deiner Güte bei
Und gib, dass wir
Nur nach dem Guten streben,
Damit allhier
Und auch in jenem Leben
Dein Zorn und Grimm fern von uns sei.

Przez wzgląd na wierność Twą nas strzeż,
Daj pokój w kraju wzdłuż i wszecz.
Gdy groźne chmury są na niebie,
Wołamy wtedy,
O miłosierny Boże, do ciebie
Z dna naszej biedy:
Z pociechą na ratunek śpiesz!
Bo, co wrogowie zniszczyć chcą,
Możesz ocalić mocą Twą.
Okaż nam łaskę mimo win,
Nie karz od razu za zły czyn.
Gdy nogi się chwieją, gdy się potykamy,
Gdy już w słabości upaść prawie mamy.
Zostań z nami w dobroci Twej,
I daj, abyśmy w każdej chwili
Do dobra jedynie dążyli;
Panie, tutaj, w doczesności,
A także w Twojej wieczności,
Daleko gniew swój od nas miej!

4. Aria B, *Oboe I/II, Taille, Continuo*

Warum willst du so zornig sein?
Es schlagen deines Eifers Flammen
Schon über unserm Haupt zusammen.
Ach, stelle doch die Strafen ein
Und trag aus väterlicher Huld
Mit unserm schwachen Fleisch Geduld!

Czemuż to chcesz tak gniewnym być?
W górę płomienie gniewu Twego biją,
Ponad głowami naszymi się wiją.
Już nas nie karaj, pozwól nam żyć,
Wybacz mdłym ciałom niegodziwość,
Miejże dla nas ojcowską cierpliwość!

5. Choral e Recitativo T, *Continuo*

Die Sünd hat uns verderbet sehr.
So müssen auch die Frömmsten sagen
Und mit betränten Augen klagen:
Der Teufel plagt uns noch viel mehr.
Ja, dieser böse Geist,
Der schon von Anbeginn ein Mörder heißt,
Sucht uns um unser Heil zu bringen
Und als ein Löwe zu verschlingen.
Die Welt, auch unser Fleisch und Blut
Uns allezeit verführen tut.
Wir treffen hier auf dieser schmalen Bahn
Sehr viel Hindernis im Guten an.
Solch Elend kennst du, Herr, allein:

Zepsuł nas grzechu stary kwas,
Najpoboźniejszy przyzna człowiek,
Łzę gorzką ocierając z powiek:
Diabeł wciąż jeszcze męczy nas.
Tak, ten duch zły,
Co od zarania mordercą był.
Zbawienie nam wyrwać chce ze wszystkich sil,
I jak lew groźnie szczyrzy kły.
Ciało, krew i cały świat
Uwodzi, dręcząc nas jak k kat.
Na wąskiej ścieżce do wieczności
Czekają liczne nas trudności.
Ty naszą nędzę jeden znasz

Hilf, Helfer, hilf uns Schwachen,
Du kannst uns stärker machen!
Ach, lass uns dir befohlen sein.

Pomóż nam słabym, pomóż Boże,
Bo tylko Ty nas wzmocnić możesz!

6. Aria (Duetto) S A, *Flauto traverso o Violino solo, Oboe da caccia, Continuo*

Gedenk an Jesu bitterm Tod!
Nimm, Vater, deines Sohnes Schmerzen
Und seiner Wunden Pein zu Herzen,
Die sind ja für die ganze Welt
Die Zahlung und das Lösegeld;
Erzeig auch mir zu aller Zeit,
Barmherzger Gott, Barmherzigkeit!
Ich seufze stets in meiner Not:
Gedenk an Jesu bitterm Tod!

Syna Twego śmierć wspomnij wszak!
Weź, Ojczy, rany Syna Twego,
Bolesne męki do serca swego!
Oto spłacone Jego krwią
Grzechy całego świata są.
Okazuj w czas każdy także mnie,
Boże miłosierny, miłosierdzie Twe.
W mej każdej biedzie wzdycham tak:
Syna Twego śmierć wspomnij wszak!

7. Choral, *Flauto traverso in octava e Corno e Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Tromba I e Violino II coll' Alto, Taille e Tromba II e Viola col Tenore, Tromba III col Basso, Continuo*

Leit uns mit deiner rechten Hand
Und segne unser Stadt und Land;
Gib uns allzeit dein heiliges Wort,
Behüt für's Teufels List und Mord;
Verleih ein selges Stündlein,
Auf dass wir ewig bei dir sein.

Poprowadź nas, rękę nam daj;
Błogosław miasto nam i kraj.
Zsyłaj nam święte słowo Twe;
Rozbij zamiary diabła złe.
Godzinę śmierci błogą daj,
Byśmy Twój oglądali raj.

BWV-102, Herr, deine Augen sehen nach dem Glauben!

Herr, deine Augen sehen nach dem Glauben!

Erster Teil

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Herr, deine Augen sehen nach dem Glauben!
Du schlägest sie, aber sie fühlen's nicht; du plagest sie,
aber sie bessern sich nicht. Sie haben ein härter Angesicht denn
ein Fels und wollen sich nicht bekehren.

2. Recitativo B, *Continuo*

Wo ist das Ebenbild, das Gott uns eingepräget,
Wenn der verkehrte Will sich ihm zuwiderleget?
Wo ist die Kraft von seinem Wort,
Wenn alle Besserung weicht aus dem Herzen fort?
Der Höchste suchet uns durch Sanftmut zwar zu zähmen,
Ob der verirrte Geist sich wollte noch bequemen;
Doch, fährt er fort in dem verstockten Sinn,
So gibt er ihn in's Herzens Dünkel hin.

3. Aria A, *Oboe, Continuo*

Weh der Seele, die den Schaden
Nicht mehr kennt
Und, die Straf auf sich zu laden,
Störrig rennt,
Ja von ihres Gottes Gnaden
Selbst sich trennt.

4. Arioso B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Verachtest du den Reichtum seiner Gnade,
Geduld und Langmütigkeit? Weißest du nicht, dass dich
Gottes Güte zur Buße locket? Du aber nach deinem verstockten
und unbußfertigen Herzen häufest dir selbst den Zorn auf
den Tag des Zorns und der Offenbarung des gerechten Gerichts
Gottes.

Zweiter Teil

5. Aria T, *Flauto traverso solo, Continuo*

Erschrecke doch,
Du allzu sichre Seele!
Denk, was dich würdig zähle
Der Sünden Joch.
Die Gotteslangmut geht auf einem Fuß von Blei,
Damit der Zorn hernach dir desto schwerer sei.

6. Recitativo A, *Oboe I/II, Continuo*

Beim Warten ist Gefahr;
Willst du die Zeit verlieren?
Der Gott, der ehemals gnädig war,
Kann leichtlich dich vor seinen Richtstuhl führen.
Wo bleibt sodann die Buß? Es ist ein Augenblick,
Der Zeit und Ewigkeit, der Leib und Seele scheidet;
Verblendter Sinn, ach kehre doch zurück,
Dass dich dieselbe Stund nicht finde unbereitet!

7. Choral, *Flauto traverso in octava e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Heut lebst du, heut bekehre dich,
Eh morgen kömmt, kann's ändern sich;**

**Panie, czy Twoje oczy nie są nakierowane na
prawdę?**

Erster Teil

„Panie, czy Twoje oczy nie są nakierowane na prawdę?
Ty ich smagasz, lecz oni nie czują bólu,
Ty ich wytracasz, lecz oni nie przyjmują karcenia.
Uczynili swoje oblicze twardsze niż skala,
Nie chcą się nawrócić.”

Gdzież jest ów Boży obraz, co Bóg zawarł w nas,
Gdy się od Pana dusza odwraca raz po raz?
I gdzież jest siła Jego Słowa,
Gdy po każdej poprawie grzeszymy od nowa?
Chce nas wszak Najwyższy swą łagodnością obłaskawić,
Ducha zagubionego powstrzymać, by mógł się poprawić.
Lecz ten trwa nadal w swej zatwardziałości,
Przeto zostawi go Pan w pysze zarozumiałości.

Ach, biada duszy, co błędów starych
Nie rozpoznaje,
I chociaż ściąga na siebie kary,
Knąbrną zostaje!
Bóg, ze swą łaską i swymi dary,
Z nią się rozstaje.

„Albo może lekceważysz bogactwo Jego
dobroci i cierpliwości, i pobłażliwości, nie
zważając na to, że dobroć Boża do upamiętania
cię prowadzi? Ty jednak przez zatwardziałość
swoją i nieskruszone serce gromadzisz sobie
gniew na dzień gniewu i objawienia sprawiedliwego
sądu Boga.”

Zweiter Teil

Lękaj się wszak,
Duszo pewna tak!
Zważ, co masz za powód chwały:
Toż to wór grzechu cały.
Boża pobłażliwość powolna, nogę ma ołowianą,
Stąd skutki Jego gniewu cięższe ci się staną.

Niebezpieczna rzecz: czekać.
Szkoda czas tak tracić.
Bóg, co dotąd łaskawie raczył zwlekać,
Jutro cię osądzi, każe ci odpłacić.
Gdzie czas na pokutę? Wszak ta chwila mała
Rozdzieli czas od wieczności, a duszę od ciała.
O duszo omamiona! Pokucie się oddaj cała,
Aby cię ta godzina gotową zastała.

**Jeszcze dziś, gdyż dzisiaj żyjesz,
Nawróć się, bo jutro czyjeż?**

**Wer heut ist frisch, gesund und rot,
Ist morgen krank, ja wohl gar tot.
So du nun stirbest ohne Buß,
Dein Leib und Seel dort brennen muss.**

Hilf, o Herr Jesu, hilf du mir,
Dass ich noch heute komm zu dir
Und Buße tu den Augenblick,
Eh mich der schnelle Tod hinrück,
Auf dass ich heut und jederzeit
Zu meiner Heimfahrt sei bereit.

**Kto dziś wesół, zdrów i świeży,
Jutro już na marach leży.
Dusza z grzechów nie zbudzona
Jest na wieki potępiona.**

Pomóż mi, mój Jezu, Panie!
Niech się rozbrat z grzechem stanie,
I to zaraz, dzisiaj jeszcze,
Nim konania przyjdą dreszcze,
Abym zawsze był gotowy
Odejść, gdy się śmierć zapowie.

BWV-103, Ihr werdet weinen und heulen

Ihr werdet weinen und heulen

Wy płakać i narzekać będziecie

1. Coro e Arioso B, *Flauto piccolo, Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Chor
Ihr werdet weinen und heulen, aber die Welt wird sich freuen.

Bass
Ihr aber werdet traurig sein.

Chor
Doch eure Traurigkeit soll in Freude verkehret werden.

Chór:
Wy płakać i narzekać będziecie,
a świat się będzie weselił;

Bas:
Wy smutni będziecie,

Chór:
Ale smutek wasz w radość się zamieni.

2. Recitativo T, *Continuo*

Wer sollte nicht in Klagen untergehn,
Wenn uns der Liebste wird entrissen?
Der Seelen Heil, die Zuflucht kranker Herzen
Acht nicht auf unsre Schmerzen.

Któżby nie płakał, kto by się nie zalił,
Kiedy Najmilszy od nas się oddalił?
Ostoja serc chorych, ostoja zbawienia,
Nie dogląda już teraz naszego cierpienia.

3. Aria A, *Violino concertante o Flauto traverso, Continuo*

Kein Arzt ist außer dir zu finden,
Ich suche durch ganz Gilead;
Wer heilt die Wunden meiner Sünden,
Weil man hier keinen Balsam hat?
Verbirgst du dich, so muss ich sterben.
Erbarme dich, ach, höre doch!
Du suchest ja nicht mein Verderben,
Wohlan, so hofft mein Herze noch.

Lekarza poza Tobą nie ma już innego.
Choćbym w całym szukał Gileadzie.
Któż mógłby uleczyć rany z grzechu mego?
Któż inny dla nich balsam znajdzie?
Jeśli się skryjesz, umrzeć muszę.
Ach, zmiłuj się! Wysłuchaj mnie!
Wszak mą od zguby chcesz ratować duszę.
Nadziei takiej moje serce chce.

4. Recitativo A, *Continuo*

Du wirst mich nach der Angst auch wiederum erquicken;
So will ich mich zu deiner Ankunft schicken,
Ich traue dem Verheißungswort,
Dass meine Traurigkeit
In Freude soll verkehret werden.

Przecie po mych lękach znów mnie wzmocnisz, Panie,
Więc się przygotuję na nowe spotkanie.
Obietnicy zaufałem,
Że mój żal, cierpienie całe
Kiedys się radością stanie.

5. Aria T, *Tromba, Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Erholet euch, betrübte Sinnen,
Ihr tut euch selber allzu weh.
Lasst von dem traurigen Beginnen,
Eh ich in Tränen untergeh,
Mein Jesus lässt sich wieder sehen,
O Freude, der nichts gleichen kann!
Wie wohl ist mir dadurch geschehen,
Nimm, nimm mein Herz zum Opfer an!

Myśli zgnębione, odpocznijcie,
Ból tylko powiększacie w ranie.
O smutku waszym zapomnijcie,
Nim zginę w łez mych oceanie.
Mój Jezus przecie znów przybędzie.
Nic nie dorówna tej radości!
O, jak mi wtedy błogo będzie!
Ach, przyjmij serce me z wdzięczności.

6. Choral, *Tromba e Flauto traverso e Oboe d'amore I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Ich hab dich einen Augenblick,
O liebes Kind, verlassen;
Sieh aber, sieh, mit großem Glück
Und Trost ohn alle Maßen
Will ich dir schon die Freudenkron
Aufsetzen und verehren;
Dein kurzes Leid soll sich in Freud
Und ewig Wohl verkehren.

Na jedną chwilę, dziecię me,
Tylko cię opuściłem;
Lecz oto znowu ujrzysz mnie,
Szczęście ci przeznaczyłem:
Koronę wszak radości chcę,
Włożyć na twoją głowę,
I krótkie wszak cierpienie twe
W wesele zmienię nowe.

BWV-104, Du Hirte Israel, höre

Du Hirte Israel, höre

Pasterzu Izraela, słuchaj!

1. Coro, *Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

Du Hirte Israel,
höre der du Joseph hütetest wie der Schafe,
erscheine, der du sitztest über Cherubim.

„Pasterzu Izraela, słuchaj!
Ty, który prowadzisz Józefa jak trzodę,
Który zasiadasz na cherubach,
Ukaż się w chwale!”

2. Recitativo T, *Continuo*

Der höchste Hirte sorgt vor mich,
Was nützen meine Sorgen?
Es wird ja alle Morgen
Des Hirten Güte neu.
Mein Herz, so fasse dich,
Gott ist getreu.

Najwyższy Pasterz o mnie dba,
Na cóż więc me zmartwienia?
Każdego ranka, bez wytchnienia
On nowy dar dobroci ma.
Serce me nie zazna trwóg,
Bo wierny jest Bóg.

3. Aria T, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

Verbirgt mein Hirte sich zu lange,
Macht mir die Wüste allzu bange,
Mein schwacher Schritt eilt dennoch fort.

Mein Mund schreit nach dir,
Und du, mein Hirte, wirkst in mir
Ein gläubig Abba durch dein Wort.

Gdy Pasterz mój się dłużej skrywa,
Gdy trwoży pustynia straszliwa,
Choć krok mój chwiejny, idę wciąż.

Me usta Ciebie przyzywają.
Twe słowa w piersi mej wołają
Abba, do Ojca z wiarą dąż.

4. Recitativo B, *Continuo*

Ja, dieses Wort ist meiner Seelen Speise,
Ein Labsal meiner Brust,
Die Weide, die ich meine Lust,
Des Himmels Vorschmack, ja mein alles heiße.
Ach! sammle nur, o guter Hirte,
Uns Arme und Verirrte;
Ach lass den Weg nur bald geendet sein
Und führe uns in deinen Schafstall ein!

Tak, słowo to mej duszy pożywieniem,
Pokrzepieniem moim, Łąką, wodopojem,
Przedsmakiem nieba, jedynym pragnieniem.
Dobry Pasterzu! Ty przygarnij
Zagubionych i ubogich.
Skróć nam trudy naszej drogi,
Wprowadź nas do swej owczarni.

5. Aria B, *Oboe d'amore I, Violino I/II, Viola, Continuo*

Beglückte Herde, Jesu Schafe,
Die Welt ist euch ein Himmelreich.

Hier schmeckt ihr Jesu Güte schon
Und hoffet noch des Glaubens Lohn
Nach einem sanften Todesschlaf.

Szczęśliwa trzódka, owce Pana!
Wam świat już niebem zdaje się.

Dobroci Pana doświadczacie,
Nagrode wziąć nadzieję macie,
Co ją da wiara po śmierci śnie.

6. Choral, *Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Taille e Viola col Tenore, Continuo*

**Der Herr ist mein getreuer Hirt,
dem ich mich ganz vertraue,
Zu Weid er mich, sein Schäfflein, führt,
Auf schöner grünen Aue,
Zum frischen Wasser leit' er mich,
Mein Seel zu laben kräftiglich
Durchs selig Wort der Gnaden.**

**Dobrym pasterzem jest mi Pan;
Zawierzam Jego dłoniom.
Na łąki wszak mnie wiedzie sam,
I ku zielonym błoniom.
Pan świeżą wodą poi mnie,
Tak duszę mą pokrzepić chce
Przez Słowo pełne łaski.**

BWV-105, Herr, gehe nicht ins Gericht mit deinem Knecht

Herr, gehe nicht ins Gericht mit deinem Knecht Nie pozywaj na sąd sługi swego

1. Coro, *Corno, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Herr, gehe nicht ins Gericht mit deinem Knecht.
Denn vor dir wird kein Lebendiger gerecht.

„Nie pozywaj na sąd sługi swego,
Gdyż nikt z żyjących nie okaże się sprawiedliwym przed Tobą!”

2. Recitativo A, *Continuo*

Mein Gott, verwirf mich nicht,
Indem ich mich in Demut vor dir beuge,
Von deinem Angesicht.
Ich weiß, wie groß dein Zorn und mein Verbrechen ist,
Dass du zugleich ein schneller Zeuge
Und ein gerechter Richter bist.
Ich lege dir ein frei Bekenntnis dar
Und stürze mich nicht in Gefahr,
Die Fehler meiner Seelen
Zu leugnen, zu verhehlen!

Nie odrzucaj mnie, mój Boże,
Gdy padam przed Tobą w pokorze,
Od oblicza Twego.
Wiem, jak wielką ma przewina, a jak gniew Twój jest
straszliwym
Że w Tobie świadka mam szybkiego,
Żeś Ty zarazem sędzią sprawiedliwym.
Sam Ci składam me wyznanie,
By w pokusę nie wpaść, Panie,
I nie przeczyć z krnąbrności
Duszy mej grzeszności.

3. Aria S, *Oboe, Violino I/II, Viola*

Wie zittern und wanken
Der Sünder Gedanken,
Indem sie sich untereinander verklagen
Und wiederum sich zu entschuldigen wagen.
So wird ein geängstigt Gewissen
Durch eigene Folter zerrissen.

Jak drżą, jak się chwieją
Grzeszników myśli zatrużone:
To się wzajemnie potępiają,
To znowu usprawiedliwiają.
Tak sumienia przerażone
W mękach własnych swych szaleją.

4. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Wohl aber dem, der seinen Bürgen weiß,
Der alle Schuld ersetzt,
So wird die Handschrift ausgetan,
Wenn Jesus sie mit Blute netzet.
Er heftet sie ans Kreuze selber an,
Er wird von deinen Gütern, Leib und Leben,
Wenn deine Sterbestunde schlägt,
Dem Vater selbst die Rechnung übergeben.
So mag man deinen Leib, den man zum Grabe trägt,
Mit Sand und Staub beschütten,
Dein Heiland öffnet dir die ewgen Hütten.

Szczęśliwy jednak, kto swego poręczyciela pamięta
Który dług cały wziął na siebie,
Bo dłużny list unieważniony,
Gdy przez Jezusa krwią skropiony.
On sam go zawiesił na krzyża drzewie
I z dóbr twych, ciała, życia, co tobie są dane.
Gdy przyjdzie Tobie czas umierać,
On sam Ojcu swemu rachunek przedłoży.
Może więc grabarz ciało twe w grób złożyć,
Może być ziemią przysypane,
Twój Zbawca namiot wieczny będzie Ci otwierać.

5. Aria T, *Corno, Violino I/II, Viola, Continuo*

Kann ich nur Jesum mir zum Freunde machen,
So gilt der Mammon nichts bei mir.
Ich finde kein Vergnügen hier
Bei dieser eitlen Welt und irdschen Sachen.

Gdybym tylko w Jezusie druha miał i brata,
Mamona byłaby mi jak śmieć;
Niczego nie pragnąłbym mieć
Ze spraw tego próżnego świata.

6. Choral, *Violino I/II, Viola, Continuo*

**Nun, ich weiß, du wirst mir stillen
Mein Gewissen, das mich plagt.
Es wird deine Treu erfüllen,
Was du selber hast gesagt:
Dass auf dieser weiten Erden
Keiner soll verloren werden,
Sondern ewig leben soll,
Wenn er nur ist Glaubens voll.**

**Teraz wiem, że ukojenie
Dzięki Twej wierności mam
Uspokoisz me sumienie
Boś wszak Ty obiecał nam:
Że po wszystkie ziemi strony
Nie zostanie nikt zgubiony,
Ale wiecznie będzie żyć,
Kto wierzącym umie być.**

BWV-106, Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit (Actus tragicus)

Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit (Actus tragicus)

Boży czas to wszak jest najlepszy czas

1. Sonatina, *Flauto I/II, Viola da gamba I/II, Continuo*

2a. Coro, *Flauto I/II, Viola da gamba I/II, Continuo*

Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit.
In ihm leben, weben und sind wir, solange er will.
In ihm sterben wir zur rechten Zeit, wenn er will.

Boży czas to wszak jest najlepszy czas.
„W nim żyjemy i poruszamy się, i jesteśmy" jak długo On chce.
W nim umieramy w czasie właściwym, kiedy On chce.

2b. Arioso T, *Flauto I/II, Viola da gamba I/II, Continuo*

Ach, Herr, lehre uns bedenken, dass wir sterben müssen, auf dass wir klug werden.

Ach, Panie, „naucz nas liczyć dni nasze, Abyśmy posiadli mądre serce."

2c. Aria B, *Flauto I/II, Viola da gamba I/II, Continuo*

Bestelle dein Haus; denn du wirst sterben und nicht lebendig bleiben.

„Uporządkuj swój dom, albowiem umrzesz, a nie będziesz żył."

2d. Coro, *Flauto I/II, Viola da gamba I/II, Continuo*

Es ist der alte Bund: Mensch, du musst sterben!

Sopran
Ja, komm, Herr Jesu, komm!

To jest odwieczne prawo: człowiecze, na pewno umrzesz.

Sopran:
Przyjdź Panie Jezu!

3a. Aria A, *Viola da gamba I/II, Continuo*

In deine Hände befehl ich meinen Geist; du hast mich erlöst, Herr, du getreuer Gott.

„W ręce twoje polecam ducha mego, Odkupiłeś mnie, Panie, Boże wierny."

3b. Arioso B e Choral A, *Viola da gamba I/II, Continuo*

Heute wirst du mit mir im Paradies sein.

**Mit Fried und Freud ich fahr dahin
In Gottes Willen,
Getrost ist mir mein Herz und Sinn,
Sanft und stille.
Wie Gott mir verheißen hat:
Der Tod ist mein Schlaf geworden.**

Bas:
„Dziś będziesz ze mną w raju."

Alt:
**W pokoju z światem żegnam się, Z woli Boga.
Już pocieszone serce me, Znikła trwoga.
Bo to mi obiecał Bóg:
Ma śmierć snem jeno będzie.**

4. Coro, *Flauto I/II, Viola da gamba I/II, Continuo*

**Glorie, Lob, Ehr und Herrlichkeit
Sei dir, Gott Vater und Sohn bereit,
Dem heiligen Geist mit Namen!
Die göttlich Kraft
Mach uns sieghaft
Durch Jesum Christum, Amen.**

**Ojcze, Synu, chwałę i cześć
Dla was my dzisiaj chcemy nieść,
I dla Ducha Świętego!
A nam moc Twa
Zwycięstwo da
Poprzez Jezusa mego.**

BWV-107, Was willst du dich betrüben

Was willst du dich betrüben

Czemu się chcesz frasować?

1. Coro, *Flauto traverso I/II, Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Corno da caccia col Soprano, Continuo*

Was willst du dich betrüben,
O meine liebe Seel?
Ergib dich, den zu lieben,
Der heißt Immanuel!
Vertraue ihm allein,
Er wird gut alles machen
Und fördern deine Sachen.
Wie dir's wird selig sein!

Czemu się chcesz frasować?
I czemu w smutku trwasz?
Ach, Pana śpiesz miłować!
On Immanuel nasz.
Zaufaj, duszo ma,
On tobie jest laskawy;
Prowadzi twoje sprawy
Tak, że ci pokój da.

2. Recitativo B, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

Denn Gott verlässet keinen,
Der sich auf ihn verlässt.
Er bleibt getreu den Seinen.
Die ihm vertrauen fest.
Läßt sich's an wunderbarlich,
So lass dir doch nicht grauen!
Mit Freuden wirst du schauen,
Wie Gott wird retten dich.

Nikogo, miłosierny
Bóg nie opuści tu.
On tym zostaje wierny,
Co zaufali Mu.
Choć czasem zdaje się,
Że dziwną wybrał drogę,
To nie popadaj w trwoję:
On nie opuści cię.

3. Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Auf ihn magst du es wagen
Mit unerschrocknem Mut,
Du wird mit ihm erjagen,
Was dir ist nütz und gut.
Was Gott beschlossen hat,
Das kann niemand hindern
Aus allen Menschenkindern;
Es geht nach seinem Rat.

Z zamkniętymi oczyma
Zdaj się na Niego tak,
Bo co odeń otrzymasz,
Dobre dla ciebie wszak.
Co postanowił Pan,
Temu stworzenie żadne
Przeszkodzić nie jest władne;
On światem rządzi sam.

4. Aria T, *Continuo*

Wenn auch gleich aus der Höllen
Der Satan wollte sich
Dir selbst entgegenstellen
Und toben wider dich.
So muss er doch mit Spott
Von seinen Ränken lassen,
Damit er dich will fassen;
Denn dein Werk fördert Gott.

Z piekielnej swej jaskini
Sam szatan sroży się,
By krzywdę ci uczynić,
Aby zwyciężyć cię.
Lecz nawet i on sam
Wśród kpin ustąpić musi,
Nie zdoła ciebie skusić,
Twe dzieło wspiera Pan.

5. Aria S, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

Es richt's zu seinen Ehren
Und deiner Seligkeit;
Soll's sein, kein Mensch kanns wehren.
Und wärs ihm doch so leid.
Will's denn Gott haben nicht,
So kann's niemand fortreiben.
Es muss zurückbleiben,
Was Gott will, das geschicht.

On rządzi ku swej chwale
I szczęśliwości twej.
Nie ma człek władzy wcale,
By się sprzeciwić jej.
Nie przeprowadzi człek,
Co Pan Bóg nie pozwoli;
Zamysły Jego woli
Przetrwają wieków wiek.

6. Aria T, *Flauto traverso I/II, Continuo*

Darum ich mich ihm ergebe,
Im sei es heimgestellt;
Nach nichts ich sonst mehr strebe
Denn nur was ihm gefällt.
Drauf wart ich und bin still,
Sein Will der ist der beste.
Das glaub ich steif und feste,
Gott mach es, wie er will!

Jemu się chcę powierzyć,
I Jemu oddać się.
I takie życie przeżyć,
Co Mu podoba się.
Więc czekam cichnąc wraz;
Najlepsza wola Jego.
Wiarą się trzymam tego.
Rządź Boże, w każdy czas!

7. Coro, *Flauto I/II e Oboe d'amore I coll' Alto, Oboe d'amore II col Tenore, Violino I/II, Viola, Corno da caccia col Soprano, Continuo*

**Herr, gib, dass ich dein Ehre
Ja all mein Leben lang
Von Herzensgrund vermehre,
Dir sage Lob und Dank!
O Vater, Sohn und Geist,
Der du aus lauter Gnade
Abwendest Not und Schaden,
Sei immerdar gepreist.**

**Więc daj, bym Twoją chwałę,
Mój Boże, Szczęście me,
Przez życie moje cale
Pomnął, chwając Cię.
Pochwalon Ojciec, Syn
I Święty Duch wraz z niemi.
Od biedy mnie na ziemi
Chronią, mimo mych win.**

BWV-108, Es ist euch gut, daß ich hingeh

Es ist euch gut, daß ich hingeh

Lepiej dla was, żebym Ja odszedł

1. Aria B, *Oboe d'amore I, Violino I/II, Viola, Continuo*

Es ist euch gut, dass ich hingeh;
denn so ich nicht hingeh, kömmt der Tröster nicht zu
euch. So ich aber geh, will ich ihn zu euch senden.

„Lepiej dla was, żebym Ja odszedł. Bo jeśli nie odejdę,
pocieszyciel do was nie przyjdzie, jeśli zaś odejdę, pošę go do
was.”

2. Aria T, *Violino solo, Continuo*

Mich kann kein Zweifel stören,
Auf dein Wort, Herr, zu hören.
Ich glaube, gehst du fort,
So kann ich mich getrösten,
Dass ich zu den Erlösten
Komm an gewünschten Port.

Woli mej zachwiać nic nie jest w stanie,
By słuchać Słowa Twego, Panie.
Wierzę, że gdy Ty wyruszasz w drogę,
To ja doświadczę pocieszenia,
I że osiągnę port zbawienia,
Gdzie innych wiernych spotkać mogę.

3. Recitativo T, *Continuo*

Dein Geist wird mich also regieren,
Dass ich auf rechter Bahne geh;
Durch deinen Hingang kommt er ja zu mir,
Ich frag sorgenvoll: Ach, ist er nicht schon hier?

Twój duch więc będzie mną kierować,
Abym słuszną kroczył drogą.
Przez Twe odejście każesz zstąpić mu.
Pytam więc z troską: Jestli On już tu?

4. Coro, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Wenn aber jener, der Geist der Wahrheit, kommen wird, der wird
euch in alle Wahrheit leiten. Denn er wird nicht von ihm selber
reden, sondern was er hören wird, das wird er reden; und was
zukünftig ist, wird er verkündigen.

„Lecz gdy przyjdzie On, Duch Prawdy, wprowadzi was we
wszelką prawdę, bo nie sam od siebie mówić będzie, lecz
cokolwiek usłyszy, mówić będzie, i to, co ma przyjść, wam
oznajmi.”

5. Aria A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Was mein Herz von dir begehrt,
Ach, das wird mir wohl gewährt.
Überschütte mich mit Segen,
Führe mich auf deinen Wegen,
Dass ich in der Ewigkeit
Schaue deine Herrlichkeit!

Ach! O co serce moje prosi,
To Duch łaskawie mu przynosi.
Udziel mi błogosławieństwa,
Prowadź w drodze, dodaj męstwa.
Tak, abym przez wieczność całą
Mógł się cieszyć Twoją chwałą.

6. Choral, *Oboe d'amore I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Dein Geist, den Gott vom Himmel gibt,
Der leitet alles, was ihn liebt,
Auf wohl gebähntem Wege.
Er setzt und richtet unsren Fuß,
Dass er nicht anders treten muss,
Als wo man findt den Segen.

A Duch, którego Bóg nam dał,
Będzie przy chrześcijanach trwał
I strzegł kroków człowieka.
A gdy gdzieś każe On iść nam,
To już błogosławieństwo tam
I samo dobro czeka.

BWV-109, Ich glaube, lieber Herr, hilf meinem Unglauben!

Ich glaube, lieber Herr, hilf meinem Unglauben! Wierzę, pomóż niedowiarstwu memu.

1. Coro, *Corno da caccia, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich glaube, lieber Herr, hilf meinem Unglauben!

„Wierzę, pomóż niedowiarstwu memu.”

2. Recitativo T, *Continuo*

Des Herren Hand ist ja noch nicht verkürzt,
Mir kann geholfen werden.
Ach nein, ich sinke schon zur Erden
Vor Sorge, dass sie mich zu Boden stürzt.
Der Höchste will, sein Vaterherze bricht.
Ach nein! er hört die Sünder nicht.
Er wird, er muss dir bald zu helfen eilen,
Um deine Not zu heilen.
Ach nein, es bleibet mir um Trost sehr bange;
Ach Herr, wie lange?

Jeszcze nie ukrócona jest prawica Pana,
Więc mnie również pomoc może zostać dana.
Ach, nie! Już ziemia mnie pochłania
Od troski, co mnie rzuca na kolana.
Najwyższy chce, a Jego serce już się kruszy!
Ach, nie! Na grzesznika głos są głuche Jego uszy.
On nadejść musi, On już nadchodzi,
On cię od biedy oswobodzi.
Ach, nie! Trzęsą mną strachu dreszcze.
Panie, jak długo jeszcze?

3. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Wie zweifelhaftig ist mein Hoffen,
Wie wanket mein geängstigt Herz!
Des Glaubens Docht glimmt kaum hervor,
Es bricht dies fast zustoßne Rohr,
Die Furcht macht stetig neuen Schmerz.

Pełna z wątpienia moja nadzieja.
Serce się waha wśród zatrwózenia!
Tli się knot wiary, lecz gasnąc zaczyna,
I nadłamana pęka już trzcina.
Lęk ciągle nowe zsyła mi cierpienia.

4. Recitativo A, *Continuo*

O fasse dich, du zweifelhafter Mut,
Weil Jesus itzt noch Wunder tut!
Die Glaubensaugen werden schauen
Das Heil des Herrn;
Scheint die Erfüllung allzufern,
So kannst du doch auf die Verheißung bauen.

Pokrzep się, serce przejęte trwogą:
Cuda i dzisiaj zdarzyć się mogą,
I ujrzą kiedyś wiary źrenice
Pana zbawienie.
Więc, gdy ogarnia cię wątpienie
Za kamień węgielny weź tę obietnicę.

5. Aria A, *Oboe I/II, Continuo*

Der Heiland kennet ja die Seinen,
Wenn ihre Hoffnung hilflos liegt.
Wenn Fleisch und Geist in ihnen streiten,
So steht er ihnen selbst zur Seiten,
Damit zuletzt der Glaube siegt.

Wszak swoje dzieci zna Zbawiciel.
Wie, gdy się nadzieja wzrok podnieść boi,
Gdy duch się z mdłym ciałem potykać stara,
To Zbawca sam u boku stoi,
Aby zwyciężyć mogła wiara.

6. Choral, *Corno da caccia, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Wer hofft in Gott und dem vertraut,
Der wird nimmer zuschanden;
Denn wer auf diesen Felsen baut,
Ob ihm gleich geht zuhanden
Viel Unfalls hie, hab ich doch nie
Den Menschen sehen fallen,
Der sich verlässt auf Gottes Trost;
Er hilft sein'n Gläubgen allen.

Kto w Bogu swą nadzieję ma,
Ten wstydzić się nie będzie,
Bo wieczna jest opoka ta,
A choć nieszczęścia wszędzie,
To nie widziałem nigdy ja
Czleka upadającym,
Co w Bogu swą nadzieję ma;
Pomaga Pan wierzącym.

BWV-110, Unser Mund sei voll Lachens

Unser Mund sei voll Lachens

Niech usta nasze będą pełne śmiechu

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I-III, Fagotto, Violino I/II, Viola, Continuo*

Unser Mund sei voll Lachens
und unsre Zunge voll Rühmens.
Denn der Herr hat Großes an uns getan.

„Niech usta nasze będą pełne śmiechu
A języki radości,
Bo wielkie rzeczy uczynił nam Bóg”

2. Aria T, *Flauto traverso I/II, Fagotto, Continuo*

Ihr Gedanken und ihr Sinnen,
Schwinget euch anitzt von hinnen,
Steiget schleunig himmeln
Und bedenkt, was Gott getan!
Er wird Mensch, und dies allein,
Dass wir Himmels Kinder sein.

Myśli i zmysły, toć dzisiaj wam
Ku niebu płynąć stąd już trzeba:
Wnieście do Boga się wysoko,
Pomyślcie, co uczynił Pan!
Stal się człowiekiem, i to tylko po to,
Byśmy się mogli stać dziećmi Nieba.

3. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Dir, Herr, ist niemand gleich.
Du bist groß und dein Name ist groß
und kannst's mit der Tat beweisen.

„Tobie nikt nie dorówna, Panie!
Jesteś wielki i wielkie jest w mocy Twoje Imię.”

4. Aria A, *Oboe d'amore solo, Continuo*

Ach Herr, was ist ein Menschenkind,
Dass du sein Heil so schmerzlich suchest?
Ein Wurm, den du verfluchest,
Wenn Höll und Satan um ihn sind;
Doch auch dein Sohn, den Seel und Geist
Aus Liebe seinen Erben heißt.

Czymże jest wszakże dziecię człowieka,
Że jego szczęścia tak szukasz, Panie?
Robakiem, którego Twe przekleństwo czeka,
Gdy go otoczą piekło i szatani.
Lecz oto z miłości do nas Twój Syn
Ludzki los i ducha dziś uczynił swym.

5. Aria (Duetto) S T, *Continuo*

Ehre sei Gott in der Höhe
und Friede auf Erden
und den Menschen ein Wohlgefallen!

„Chwała na wysokościach Bogu,
A na ziemi pokój ludziom,
W których ma upodobanie.”

6. Aria B, *Tromba I, Oboe I/II, Oboe da caccia, Violino I/II, Viola, Continuo*

Wacht auf, ihr Adern und ihr Glieder,
Und singt dergleichen Freudenlieder,
Die unserm Gott gefällig sein.

Und ihr, ihr andachtvollen Saiten,
Sollt ihm ein solches Lob bereiten,
Dabei sich Herz und Geist erfreun.

Powstańcie, o żyły, ciała i kości,
I zaśpiewajcie pieśni radości,
Które się Bogu podobają.

I wy, o struny pełne natchnienia,
Zanoście Panu pieśń dziękczynienia.
Przy których serca radości doznają.

7. Choral, *Tromba I e Oboe I e Flauto traverso I/II e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Oboe da caccia e Viola col Tenore, Continuo*

Alleluja! Gelobt sei Gott,
Singen wir all aus unsers Herzens Grunde.
Denn Gott hat heut gemacht solch Freud,
Die wir vergessen solln zu keiner Stunde.

Alleluja! Pochwalon Bóg!
Śpiewajmy wraz i sercem i ustami!
Gdyż dzisiaj Pan radość dał nam,
Której pamięć zostanie nad wiekami.

BWV-111, Was mein Gott will, das g'scheh allzeit

Was mein Gott will, das g'scheh allzeit

Co Bóg mój chce, niech stanie się

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Was mein Gott will, das g'scheh allzeit,
Sein Will, der ist der beste;
Zu helfen den'n er ist bereit,
Die an ihn gläuben feste.
Er hilft aus Not, der fromme Gott,
Und züchtiget mit Maßen:
Wer Gott vertraut, fest auf ihn baut,
Den will er nicht verlassen.

Co Bóg mój chce, niech stanie się
Najlepsza wola Jego,
Obfitą pomoc wszystkim śle,
Co mocno wierzą w Niego.
Nasz wierny Bóg uwalnia z trwóg,
A karze tylko miernie.
Kto dzień po dniu zaufa Mu,
Pan temu sprzyja wiernie.

2. Aria B, *Continuo*

Entsetze dich, mein Herze, nicht,
Gott ist dein Trost und Zuversicht
Und deiner Seele Leben.

Ja, was sein weiser Rat bedacht,
Dem kann die Welt und Menschenmacht
Unmöglich widerstreben.

Nie troszcz więc się, o serce me,
W Bogu masz pocieszenie swe.
I życie twojej duszy.

Czego Bóg chce w swojej mądrości,
Tego ni świat, ni wola ludzkości
Nie zmieni ni nie skruszy.

3. Recitativo A, *Continuo*

O Törichter! der sich von Gott entzieht
Und wie ein Jonas dort
Vor Gottes Angesichte flieht;
Auch unser Denken ist ihm offenbar,
Und unsers Hauptes Haar
Hat er gezählet.
Wohl dem, der diesen Schutz erwählet
Im gläubigen Vertrauen,
Auf dessen Schluss und Wort
Mit Hoffnung und Geduld zu schauen.

Głupcem, kto od Boga pragnie być z daleka,
I tak jak Jonasz
Przed Pana swego obliczem ucieka.
Nasza myśl jest Mu znana nim ją człek wypowie,
A liczba włosów na naszej głowie
Jest policzona.
Szczęśliwy, kto tego za obrońcę bierze
Z pełną wiary ufnością,
Na którego radę i Słowo może
Czekać z nadzieją i z cierpliwością.

4. Aria (Duetto) A T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

So geh ich mit beherzten Schritten,
Auch wenn mich Gott zum Grabe führt.

Gott hat die Tage aufgeschrieben,
So wird, wenn seine Hand mich rührt,
Des Todes Bitterkeit vertrieben.

Kroczę więc ja śmiałymi kroki,
Nawet, gdy w grób mnie wiedzie On.

Bóg ma spisane wszystkie przyszłe dni.
Przeto, gdy dotknie mnie Jego dłoń,
To śmierć nie będzie gorzką mi.

5. Recitativo S, *Oboe I/II, Continuo*

Drum wenn der Tod zuletzt den Geist
Noch mit Gewalt aus seinem Körper reißt,
So nimm ihn, Gott, in treue Vaterhände!
Wenn Teufel, Tod und Sünde mich bekriegt
Und meine Sterbekissen
Ein Kampfplatz werden müssen,
So hilf, damit in dir mein Glaube siegt!
O seliges, gewünschtes Ende!

Ale kiedy w końcu już kostucha
Wydrze mi z ciała mego ducha,
Weź go w Twe wierne dłonie, Boże!
Gdy szatan, śmierć, grzech zwyciężyć mnie się stara,
A moje śmierci łożo
W bitwy pole jest zmienione,
To pomóż, by ma zwyciężyła wiara!
Daj zaśnięcie wymarzone!

6. Choral, *Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Noch eins, Herr, will ich bitten dich,
Du wirst mir's nicht versagen:
Wenn mich der böse Geist anfight,
Lass mich doch nicht verzagen.
Hilf, steur und wehr, ach Gott, mein Herr,
Zu Ehren deinem Namen.
Wer das begehrt, dem wird's gewährt;
Drauf sprech ich fröhlich: Amen.

O jedno, Panie, prosić chcę:
Ku prośbie racz się skłonić!
Gdy szatan mnie usidlić chce,
Ty sam mnie racz obronić!
Posilaj, broń, od złego chroń
I wspieraj mnie, mój Boże!
Za rękę bierz i serca strzeż,
Ach błagam Cię w pokorze!

BWV-112, Der Herr ist mein getreuer Hirt

Der Herr ist mein getreuer Hirt

Pan dobrym jest pasterzem mym

1. Coro, *Corno I/II, Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Der Herr ist mein getreuer Hirt,
Hält mich in seiner Hute,
Darin mir gar nichts mangeln wird
Irgend an einem Gute,
Er weidet mich ohn Unterlass,
Darauf wächst das wohlschmeckend Gras
Seines heilsamen Wortes.

Pan dobrym jest pasterzem mym,
Czuwa nade mną z Nieba.
Niczego więc nie braknie mi,
Nic więcej mi nie trzeba.
Na błonia mnie prowadzi Pan:
Soczysta trwa rośnie tam
Jego świętego Słowa.

2. Aria A, *Oboe d'amore solo, Continuo*

Zum reinen Wasser er mich weist,
Das mich erquicken tue.
Das ist sein fronheiliger Geist,
Der macht mich wohlgemute.
Er führet mich auf rechter Straß
Seiner Geboten ohn Ablass
Von wegen seines Namens willen.

Aby mnie krzepić wiedzie mnie,
Gdzie woda jest źródłana.
Tym, który radość tę mi śle
Jest Duch mojego Pana.
Pan drogę prostą wskazał mi,
Którą mnie wiedzie wszystkie dni
Ze względu na swe Imię.

3. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Und ob ich wandelt im finstern Tal,
Fürcht ich kein Ungelücke
In Verfolgung, Leiden, Trübsal
Und dieser Welte Tücke,
Denn du bist bei mir stetiglich,
Dein Stab und Stecken trösten mich,
Auf dein Wort ich mich lasse.

I choćbym nawet musiał ja
Kroczyć doliną ciemną,
To nie ulękne tam się zła,
Bo wiem, żeś Ty jest ze mną.
Ty pod opieką wciąż masz mnie;
Laska i kij Twój wiodą mnie;
Na Słowie Twym polegam.

4. Aria (Duetto) S T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Du bereitest für mir einen Tisch
Vor mein' Feinden allenthalben,
Machst mein Herze unverzagt und frisch,
Mein Haupt tust du mir salben
Mit deinem Geist, der Freuden Öl,
Und schenkest voll ein meiner Seel
Deiner geistlichen Freuden.

Stół przede mną zastawiasz sam,
Choć wrogów złość szaleje.
W sercu moc Twoją, Panie, mam ,
Na głowie Twe oleje.
Duchem namaszczasz głowę mą,
I wlewasz w duszę radość Twą,
Co nigdy nie przeminie.

5. Coro, *Corno I/II, Oboe d'amore I e Violino I col Soprano, Oboe d'amore II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Gutes und die Barmherzigkeit
Folgen mir nach im Leben,
Und ich werd bleiben allezeit
Im Haus des Herren eben,
Auf Erd in christlicher Gemein
Und nach dem Tod da werd ich sein
Bei Christo meinem Herren.

Łaska i dobroć jest wszak mi
W nadmiarze darowana .
Zamieszkać tu po wszystkie dni
W dom u mojego Pana .
Teraz chcę wśród wierzących żyć,
Po śmierci zaś w Niebiosach być,
Z Chrystusem, moim Panem.

BWV-113, Herr Jesu Christ, du höchstes Gut

Herr Jesu Christ, du höchstes Gut

1. Coro, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Herr Jesu Christ, du höchstes Gut,
Du Brunnquell aller Gnaden,
Sieh doch, wie ich in meinem Mut
Mit Schmerzen bin beladen
Und in mir hab der Pfeile viel,
Die im Gewissen ohne Ziel
Mich armen Sünder drücken.

2. Choral A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Erbarm dich mein in solcher Last,
Nimm sie aus meinem Herzen,
Dieweil du sie gebüßet hast
Am Holz mit Todesschmerzen,
Auf dass ich nicht für großem Weh
In meinen Sünden untergeh,
Noch ewiglich verzage.

3. Aria B, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

Fürwahr, wenn mir das kömmet ein,
Dass ich nicht recht vor Gott gewandelt
Und täglich wider ihn misshandelt,
So quält mich Zittern, Furcht und Pein.
Ich weiß, dass mir das Herze bräche,
Wenn mir dein Wort nicht Trost verspräche.

4. Choral e Recitativo B, *Continuo*

Jedoch dein heilsam Wort, das macht
Mit seinem süßen Singen,
Dass meine Brust,
Der vormals lauter Angst bewusst,
Sich wieder kräftig kann erquicken.
Das jammervolle Herz
Empfindet nun nach tränenreichem Schmerz
Den hellen Schein von Jesu Gnadenblicken;
Sein Wort hat mir so vielen Trost gebracht,
Dass mir das Herze wieder lacht,
Als wenn's beginnt zu springen.
Wie wohl ist meiner Seelen!
Das zagende Gewissen kann mich nicht länger quälen,
Dieweil Gotts alle Gnad verheißt,
Hiernächst die Gläubigen und Frommen
Mit Himmelsmanna speist,
**Wenn wir nur mit zerknirschem Geist
Zu unserm Jesu kommen.**

5. Aria T, *Flauto traverso, Continuo*

Jesus nimmt die Sünder an:
Süßes Wort voll Trost und Leben!
Er schenkt die wahre Seelenruh
Und rufet jedem tröstlich zu:
Dein Sünd ist dir vergeben.

6. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Der Heiland nimmt die Sünder an:
Wie lieblich klingt das Wort in meinen Ohren!
ES ruft: Kommt her zu mir,
Die ihr mühselig und beladen,
Kommt her zum Brunnquell aller Gnaden,

Najwyższe dobro, Jezu mój

Najwyższe dobro, Jezu mój,
Tyś źródłem łaski wszelkiej,
Ach spójrz, jak w sercu sługa Twój
Ciężary dźwiga wielkie.
W sumieniu mym tkwią strzały złe,
Które bez celu teraz mnie,
Grzesznego, uciskają.

Okaz swe miłosierdzie mi,
Weź ciężar z serca mego.
Pokutowałeś zań już Ty
Na drzewie krzyża Twego,
Abym nie zginął w morzu łez
Od grzechu, który we mnie jest,
Przez wieczność się nie trwożył.

Kiedy już przyjdzie zrozumienie,
Ze przeciw Bogu ja zgrzeszyłem,
I że codziennie źle czyniłem,
Męczy mnie trwoga, ból i drzenie.
Pęknie mi serce z żalu za grzechy,
Gdy mi Twe Słowo nie da pociechy.

Lecz sprawia zbawcze Słowo Twe,
Przez słodkie swe śpiewanie,
Ze pierś, co tak cierpiała,
Co lęku była pełna cała,
Znów się pokrzepić może wielce,
I że żalości pełne serce,
Wśród łez powodzi, co wezbrała,
Za sprawą Słowa czuje blask
Spojrzeń Jezusa pełnych łask.
Ze serce moje śmieje się,
I chęć ma na skakanie.
Ach, jak błogo jest mej duszy!
Wyrzutów sumienia nie zna już katuszy.
Łaskę obwieszcza nam sam Bóg,
Będą wierzący i skruszeni
Manną niebieską nasyceni,
Gdy w skrusze do Jezusa nóg
Pokornie upadniemy.

Jezus przyjmuje grzeszników:
Słowo życia i pociechy!
Dar ma pokoju prawdziwego,
Woła troskliwie do każdego:
Wybaczone ci są grzechy!

Zbawiciel przyjmuje grzeszników:
Jak błogo słowo to w mych uszach brzmi!
Przyjdźcie do mnie, On mówi mi,
Którzy jesteście obciążeni i spracowani.
Przyjdźcie do źródła łaski wszelkiej.

Ich hab euch mir zu Freunden auserkoren!
Auf dieses Wort will ich zu dir
Wie der bußfertge Zöllner treten
Und mit demütgem Geist >>Gott, sei mir gnädig! << beten.
Ach, tröste meinen blöden Mut
Und mache mich durch dein vergossnes Blut
Von allen Sünden rein,
So werd ich auch wie David und Manasse,
Wenn ich dabei
Dich stets in Lieb und Treu
Mit meinem Glaubensarm umfasse,
Hinfort ein Kind des Himmels sein.

7. Aria (Duetto) S A, *Continuo*

Ach Herr, mein Gott, vergib mir's doch,
Wormit ich deinen Zorn erreget,
Zerbrich das schwere Sündenjoch,
Das mir der Satan auferleget,
Dass sich mein Herz zufriedengebe
Und dir zum Preis und Ruhm hinfort
Nach deinem Wort
In kindlichem Gehorsam lebe.

8. Choral, *Instrumentierung nicht überliefert*

**Stärk mich mit deinem Freudengeist,
Heil mich mit deinen Wunden,
Wasch mich mit deinem Todesschweiß
In meiner letzten Stunden;
Und nimm mich einst, wenn dir's gefällt,
In wahren Glauben von der Welt
Zu deinen Auserwählten!**

Na mych przyjaciół wyście wybrani!
Na siowo takie, w skrusze wielkiej,
Pragnę jak celnik pokutujący
Przyjść i zawołać: Bądź mi miłościw, Boże wszechmogący!
Ach, pociesz mdłego mego ducha, Panie,
A przez Twej drogiej krwi przelanie
Oczyść mnie z grzechu wszelkiego.
Wtedy jak Dawid i Manasses dostąpię odpuszczenia.
Jeśli do tego
W wiernej miłości, z szczerym przejęciem
Obejmę Cię mocą wiary mej ramienia,
To będę odtąd Niebios dziecięciem.

Ach Panie, Boże, przebacz mi
To, przez coś się tak srożył;
Skrusz jarzmo, co na karku tkwi,
Które mi szatan włożył,
Bym pokój znaleźć mógł od nowa,
I odtąd dla Twej chwały
Mógł według Twego Słowa
Być Ci posłuszny cały.

Niech Twoim Duchem wzmocnię się.
Z ran Twych niech moc popłynie.
Twej śmierci potem obmyj mnie
W ostatniej mej godzinie.
I weź mnie, kiedy uznasz że,
Ze światem pora żegnać się,
Do grona Twych wybranych.

BWV-114, Ach, lieben Christen, seid getrost

Ach, lieben Christen, seid getrost

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Corno col Soprano, Continuo*

Ach, lieben Christen, seid getrost,
Wie tut ihr so verzagen!
Weil uns der Herr heimsuchen tut,
Lasst uns von Herzen sagen:
Die Straf wir wohl verdient han,
Solchs muss bekennen jedermann,
Niemand darf sich ausschließen.

2. Aria T, *Flauto traverso solo, Continuo*

Wo wird in diesem Jammertale
Vor meinen Geist die Zuflucht sein?
Allein zu Jesu Vaterhänden
Will ich mich in der Schwachheit wenden;
Sonst weiß ich weder aus noch ein.

3. Recitativo B, *Continuo*

O Sünder, trage mit Geduld,
Was du durch deine Schuld
Dir selber zugezogen!
Das Unrecht säufst du ja
Wie Wasser in dich ein,
Und diese Sündenwassersucht
Ist zum Verderben da
Und wird dir tödlich sein.
Der Hochmut aß vordem von der verbotnen Frucht,
Gott gleich zu werden;
Wie oft erhebst du dich mit schwülstigen Gebärden,
Dass du erniedrigt werden musst.
Wohlan, bereite deine Brust,
Dass sie den Tod und Grab nicht scheut,
So kämmst du durch ein selig Sterben
Aus diesem sündlichen Verderben
Zur Unschuld und zur Herrlichkeit.

4. Choral S, *Continuo*

Kein Frucht das Weizenkörnlein bringt,
Es fall denn in die Erden;
So muss auch unser irdscher Leib
Zu Staub und Aschen werden,
Eh er kömmt zu der Herrlichkeit,
Die du, Herr Christ, uns hast bereit'
Durch deinen Gang zum Vater.

5. Aria A, *Oboe I, Violino I/II, Viola, Continuo*

Du machst, o Tod, mir nun nicht ferner bange,
Wenn ich durch dich die Freiheit nur erlange,
Es muss ja so einmal gestorben sein.
Mit Simeon will ich in Friede fahren,
Mein Heiland will mich in der Gruft bewahren
Und ruft mich einst zu sich verklärt und rein.

6. Recitativo T, *Continuo*

Indes bedenke deine Seele
Und stelle sie dem Heiland dar;
Gib deinen Leib und deine Glieder
Gott, der sie dir gegeben, wieder.
Er sorgt und wacht,
Und so wird seiner Liebe Macht

Pocieszcie się chrześcijanie wraz

Pocieszcie się chrześcijanie wraz,
Choć dziś was męczy trwoga,
Bo kiedy Pan doświadcza nas,
Przyznajmy wobec Boga:
Każdy poczucie takie ma,
Że zasłużona kara ta,
I nikt się nie wymówi.

Gdzież znajdę na tym łez padole
Schronienie dla ducha mego?

Ku Jezusa zdążam dłońmi;
Tylko one mnie obronią;
Nie mam ratunku innego.

O, grzeszniku, z cierpliwością
Znoś to, coś swą nieprawością
Sam na siebie ściągnął!
Bo wszak ty nieprawość pijesz,
Jakby to woda była,
I owa grzechu wodna puchlina
To twego zepsucia przyczyna,
I ona cię zabije.
Pycha, by z Bogiem się równać, spożyła
Owoc zakazany;
Ilekcóż pysznymi gesty wywyżzyć się próbujesz,
Będziesz poniżany.
Lepiej ci, gdy pierś twą przygotujesz,
Aby się śmierci i grobu nie bała.
Wtedy przez śmierci błogiej podwoje
Przejdiesz stąd, gdzie grzechy twoje,
Tam, gdzie niewinność i gdzie chwała.

Nie daje plonu ziarno wszak,
Jeśli nie spocznie w ziemi.
I z ciałem naszym będzie tak:
W proch musi się zamienić
Zanim przekroczy nieba próg,
Które nam Jezus, Pan i Bóg,
U Ojca przygotował.

Nie będę się, o śmierci, ciebie więcej bać,
Gdy mi przez ciebie właśnie Pan chce wolność dać.
Muszę więc umrzeć przecież dnia pewnego.
Jak Symeon odejść pragnę ze spokojem,
Ze Zbawcą bezpieczny będę w grobie moim,
Póki nie wskrzesi mnie, przemienionego.

Dziś zaś pamiętaj o swej duszy,
Zbawicielowi ją zostawiaj.
I Bogu oddaj ciało tve,
Bo On ci podarował je.
Czuwa Bóg w dzień i czuwa w noc,
A Jego świętej miłości moc

Im Tod und Leben offenbar.

W życiu i w śmierci się objawia.

7. Choral, *Corno e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Wir wachen oder schlafen ein,
So sind wir doch des Herren;
Auf Christum wir getauft sein,
Der kann dem Satan wehren.
Durch Adam auf uns kömmt der Tod,
Christus hilft uns aus aller Not.
Drum loben wir den Herren.**

Czuwamy, czy nas morzy sen,
Jesteśmy przecież Pana.
W Chrystusie mamy chrzest, a ten
Nas broni od szatana.
Śmierć przyszła przez Adama grzech,
Lecz Chrystus chroni od bied wszech,
Dlatego chwalmy Pana.

BWV-115, Mache dich, mein Geist, bereit

Mache dich, mein Geist, bereit

Bądź gotowy, duchu mój

1. Coro, *Flauto traverso, Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Corno col Soprano, Continuo*

Mache dich, mein Geist, bereit,
Wache, fleh und bete,
Dass dich nicht die böse Zeit
Unverhofft betrete;
Denn es ist
Satans List
Über viele Frommen
Zur Versuchung kommen.

Bądź gotowy, duchu mój,
Czuwaj rozmodlony,
Byś, gdy nagły przyjdzie bój,
Stanął uzbrojony.
Z różnych stron
Swoich szpon
Szatan tu próbuje,
Wiernych napastuje.

2. Aria A, *Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ach schläfrige Seele, wie? ruhest du noch?
Ermuntre dich doch!

Es möchte die Strafe dich plötzlich erwecken
Und, wo du nicht wachest,
Im Schläfe des ewigen Todes bedecken.

Ty jeszcze drzemiesz, duszo osowiała?
Przebudź się, ospała!

Bo kara cię zbudzi, co na tobie ciąży,
I, gdy ty nie czuwasz,
Ona cię w wiecznym śnie śmierci pograży.

3. Recitativo B, *Continuo*

Gott, so vor deine Seele wacht,
Hat Abscheu an der Sünden Nacht;
Er sendet dir sein Gnadenlicht
Und will vor diese Gaben,
Die er so reichlich dir verspricht,
Nur offene Geistesaugen haben.
Des Satans List ist ohne Grund,
Die Sünder zu bestrecken;
Bricht du nun selbst den Gnadenbund,
Wirst du die Hilfe nie erblicken.
Die ganze Welt und ihre Glieder
Sind nichts als falsche Brüder;
Doch macht dein Fleisch und Blut hiebei
Sich lauter Schmeichelei.

Bóg, który duszy twojej strzeże,
Brzydzi się nocą grzechu szczerze;
On promień łaski swojej śle,
I za swe szczodre dary
Jedna jest rzecz, której Bóg chce:
Otwartych oczu wiary.
Lecz wszystkie szatan swe siły zbierze,
Aby grzesznika mieć w swojej mocy,
I kiedy ty złamiesz przymierze,
Nie ujrzesz od Pana już pomocy.
A w każdym członku tego świata
Masz fałszywego tylko brata,
Lecz jemu właśnie twoje ciało
Tak przypodobać by się chciało.

4. Aria S, *Flauto traverso, Violoncello piccolo, Continuo*

Bete aber auch dabei
Mitten in dem Wachen!

Bitte bei der großen Schuld
Deinen Richter um Geduld,
Soll er dich von Sünden frei
Und gereinigt machen!

Módl się przy tym wiernie, módl,
Także w swej czujności.

Wobec wielkiego długu twego
Proś o cierpliwość sędziego,
Aby cię z grzechu uwolnić mógł;
Przywrócił do czystości.

5. Recitativo T, *Continuo*

Er sehnet sich nach unserm Schreien,
Er neigt sein gnädig Ohr hierauf;
Wenn Feinde sich auf unsern Schaden freuen,
So siegen wir in seiner Kraft:
Indem sein Sohn, in dem wir beten,
Uns Mut und Kräfte schafft
Und will als Helfer zu uns treten.

Bóg tęskni za naszym wołaniem,
Łaskawie wtedy ucho skłania;
Gdy wróg nasz w szkodzie naszej ma upodobanie,
To Boga mocą zwyciężymy.
Doda nam męstwa, natchnie mocą
Syn, w którym się modlimy,
I sam nadejdzie nam z pomocą.

6. Choral, *Corno e Flauto traverso e Oboe d'amore e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Drum so lasst uns immerdar
Wachen, flehen, beten,
Weil die Angst, Not und Gefahr
Immer näher treten;
Denn die Zeit
Ist nicht weit,
Da uns Gott wird richten
Und die Welt vernichten.

Czuwajmy w modlitwie wraz
I wnieśmy błaganie.
Nim ogarnie trwoga nas,
Zanim strach nastanie.
Bliski czas,
Kiedy nas
Sądzić będziesz Panie,
Świat w płomieniach stanie.

BWV-116, Du Friedefürst, Herr Jesu Christ

Du Friedefürst, Herr Jesu Christ

Księciem pokoju Tyś jest sam

1. Coro, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Corno col Soprano, Continuo*

Du Friedefürst, Herr Jesu Christ,
Wahr' Mensch und wahrer Gott,
Ein starker Nothelfer du bist
Im Leben und im Tod.
Drum wir allein
Im Namen dein
Zu deinem Vater schreien.

Księciem pokoju Tyś jest sam,
Tyś człowiek oraz Bóg.
W śmierci pomagasz, Panie, nam
I pośród życia dróg.
W zmartwieniu swym
W imieniu Twym
Do Ojca więc wołamy.

2. Aria A, *Oboe d'amore solo, Continuo*

Ach, unaussprechlich ist die Not
Und des erzürnten Richters Dräuen!
Kaum, dass wir noch in dieser Angst,
Wie du, o Jesu, selbst verlangst,
Zu Gott in deinem Namen schreien.

Ach, nędza nasza niewypowiedziana!
Cóż gniew Sędziego pohamować zdoła?
Stąd też serce nasze lęku pełne całe,
Tak, że do Ojca, choć Ty nam kazałeś,
W imieniu Twoim boimy się wołać.

3. Recitativo T, *Continuo*

Gedenke doch,
O Jesu, dass du noch
Ein Fürst des Friedens heißest!
Aus Liebe wolltest du dein Wort uns senden.
Will sich dein Herz auf einmal von uns wenden,
Der du so große Hülfe sonst beweisest?

Pamiętaj wszakże,
Żeś Jezu, także
Księciem pokoju zwany zaiste!
Słowo Twe dała nam Twoja miłość.
Czyżby się serce Twe odwróciło?
Wszak nam pomagasz w biedzie, Chryste!

4. Aria (Terzetto) S T B, *Continuo*

Ach, wir bekennen unsre Schuld
Und bitten nichts als um Geduld
Und um dein unermesslich Lieben.
Es brach ja dein erbarmend Herz,
Als der Gefallnen Schmerz
Dich zu uns in die Welt getrieben.

Ach, wyznajemy swą niegodziwość,
Prosimy Cię tylko o Twą cierpliwość,
O niezmierzone Twe miłowanie.
Pękło już raz Twe dobre serce,
Gdy, by upadłych zaradzić męce,
Z nieba na świat ten przyszedłeś, Panie.

5. Recitativo A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ach, lass uns durch die scharfen Ruten
Nicht allzu heftig bluten!
O Gott, der du ein Gott der Ordnung bist,
Du weißt, was bei der Feinde Grimm
Vor Grausamkeit und Unrecht ist.
Wohlan, so strecke deine Hand
Auf ein erschreckt geplagtes Land,
Die kann der Feinde Macht bezwingen
Und uns beständig Friede bringen!

Spraw, niech przez razy, które cierpimy,
Zanadto się nie wykrwawimy.
Wszak mamy w Tobie porządku Boga;
Ty wiesz, ile jest w furii naszego wroga
Okrucieństwa i nieprawości.
Nuże ! Obejmij Twoim ramieniem
Kraj umęczony srogim cierpieniem;
Ramię Twe zdolne zwyciężyć wrogi,
A dla nas przynieść pokój błogi.

6. Choral, *Corno e Oboe d'amore I e Violino I col Soprano, Oboe d'amore II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Erleucht auch unser Sinn und Herz
Durch den Geist deiner Gnad,
Dass wir nicht treiben draus ein Scherz,
Der unsrer Seelen schad.
O Jesu Christ,
Allein du bist,
Der solchs wohl kann ausrichten.

Swe światło zapal w sercu mym
Przez ducha łaski Twej,
Abym nie czynił z tego kpin
Ze szkodą duszy mej.
Tylko Tyś Pan,
Tyś zdolny sam
Tak mi uczynić, Chryste.

BWV-117, Sei Lob und Ehr dem höchsten Gut

Sei Lob und Ehr dem höchsten Gut

1. Coro, *Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Sei Lob und Ehr dem höchsten Gut,
Dem Vater aller Güte,
Dem Gott, der alle Wunder tut,
Dem Gott, der mein Gemüte
Mit seinem reichen Trost erfüllt,
Dem Gott, der allen Jammer stillt.
Gebt unserm Gott die Ehre!**

2. Recitativo B, *Continuo*

Es danken dir die Himmelsheer,
O Herrscher aller Thronen,
Und die auf Erden, Luft und Meer
In deinem Schatten wohnen,
Die preisen deine Schöpfermacht,
Die alles also wohl bedacht.
Gebt unserm Gott die Ehre!

3. Aria T, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

Was unser Gott geschaffen hat,
Das will er auch erhalten;
Darüber will er früh und spat
Mit seiner Gnade walten.
In seinem ganzen Königreich
Ist alles recht und alles gleich.
Gebt unserm Gott die Ehre!

4. Choral, *Instrumentierung nicht überliefert*

**Ich rief dem Herrn in meiner Not:
Ach Gott, vernimm mein Schreien!
Da half mein Helfer mir vom Tod
Und ließ mir Trost gedeihen.
Drum dank, ach Gott, drum dank ich dir;
Ach danket, danket Gott mit mir!
Gebt unserm Gott die Ehre!**

5. Recitativo A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Der Herr ist noch und nimmer nicht
Von seinem Volk geschieden,
Er bleibet ihre Zuversicht,
Ihr Segen, Heil und Frieden;
Mit Mutterhänden leitet er
Die Seinen stetig hin und her.
Gebt unserm Gott die Ehre!

6. Aria B, *Violino solo, Continuo*

Wenn Trost und Hülf ermangeln muss,
Die alle Welt erzeiget,
So kommt, so hilft der Überfluss,
Der Schöpfer selbst, und neiget
Die Vateraugen denen zu,
Die sonst nirgend finden Ruh.
Gebt unserm Gott die Ehre!

7. Aria A, *Flauto traverso I, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich will dich all mein Leben lang,
O Gott, von nun an ehren;
Man soll, o Gott, den Lobgesang
An allen Orten hören.

Niech będzie Najwyższemu cześć

Niech będzie Najwyższemu cześć,
On Ojcem jest miłości.
Do Niego serca chciejmy wznieść,
On słyńie z dzieł wielkości.
Pociechą darzy duszę mą,
Oddała wszelką dolę złą.
Cześć, cześć naszemu Bogu!

Zastępy niebios sławią Cię,
I to, co jest w przestworzu,
Na ziemi co znajduje się
I to, co żyje w morzu,
Żeś Ty, wszechmądry Boże nasz,
Je stworzył i w opiece masz.
Cześć, cześć naszemu Bogu!

To, czemu Bóg istnienie dał,
Czyż nie miałby zachować?
I czyżby tym niechętnie miał
W swej lasce wciąż kierować?
W Królestwie Jego święty ład,
Twór każdy Jego rządóm rad.
Cześć, cześć naszemu Bogu!

Do Boga gdym w niedoli swej
Zawołał: Ach, mój Panie,
Nade mną się zlitować chciej,
Wysłuchał me błaganie.
Więc dzięki, Boże, składam Ci
Po wszystkie życia mego dni.
Cześć, cześć naszemu Bogu!

Swojego ludu nigdy Bóg
Zaprawdę nie odstąpił;
Zadnemu nigdy z wiernych sług
Swej laski nie poskąpił;
Rękoma matki wiedzie nas
I czujnie strzeże w każdy czas.
Cześć, cześć naszemu Bogu!

**Gdy już na pomoc w świecie tym
Nadzieje utracone,
Sam Stwórca wnet w bogactwie swym
Swe oczy ma zwrócone
Na naszą nędzę, na nasz trud,
Pokojem darzy wierny lud.
Cześć, cześć naszemu Bogu!**

**Przez wszystkie życia mego dni
Chcę sławić Cię, o Panie!
Niech hymn mój wdzięczny zabrzmie Ci
Co wieczór, co zaranie.**

Mein ganzes Herz ermunte sich,
Mein Geist und Leib erfreue sich.
Gebt unserm Gott die Ehre!

8. Recitativo T, *Continuo*

Ihr, die ihr Christi Namen nennt,
Gebt unserm Gott die Ehre!
Ihr, die ihr Gottes Macht bekennt,
Gebt unserm Gott die Ehre!
Die falschen Götzen macht zu Spott,
Der Herr ist Gott, der Herr ist Gott:
Gebt unserm Gott die Ehre!

9. Coro, *Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

**So kommet vor sein Angesicht
Mit jauchzenvollem Springen;
Bezahlet die gelobte Pflicht
Und lasst uns fröhlich singen:
Gott hat es alles wohl bedacht
Und alles, alles recht gemacht.
Gebt unserm Gott die Ehre!**

**Niech w sercu radość budzi się,
A duch i ciało wielbi Cię.
Cześć, cześć naszemu Bogu!**

**W Chrystusie macie imię swe,
Oddajcie więc cześć Bogu!
Bożą mocą chlubicie się,
Oddajcie więc cześć Bogu!
Bożkami wzgardzić trzeba nam,
Bogiem jest Pan, Bogiem jest Pan:
Cześć, cześć naszemu Bogu!**

**Przed Jego tron pójdźmy więc wraz
Z wesolym dziś skakaniem.
Bo się odwdzińczyć Mu już czas
Radosnym tym śpiewaniem:
Obmyślił dobrze wszystko Pan
I wszystko dobrze zrobił sam.
Cześć, cześć naszemu Bogu!**

BWV-119, Preise, Jerusalem, den Herrn

Preise, Jerusalem, den Herrn

1. Coro, *Tromba I-IV, Tamburi, Flauto I/II, Oboe I-III, Violino I/II, Viola, Continuo*

Preise, Jerusalem, den Herrn, lobe, Zion, deinen Gott!
Denn er machet fest die Riegel deiner Tore
und segnet deine Kinder drinnen,
er schaffet deinen Grenzen Frieden.

2. Recitativo T, *Continuo*

Gesegnet Land, glückselge Stadt,
Woselbst der Herr sein Herd und Feuer hat!
Wie kann Gott besser lohnen,
Als wo er Ehre lässt in einem Lande wohnen?
Wie kann er eine Stadt
Mit reicherm Nachdruck segnen,
Als wo er Gut und Treu einander lässt begegnen,
Wo er Gerechtigkeit und Friede
Zu küssen niemals müde,
Nicht müde, niemals satt
Zu werden teur verheißen, auch in der Tat erfüllet hat?
Da ist der Schluss gemacht: Gesegnet Land, glückselge Stadt!

3. Aria T, *Oboe da caccia I/II, Continuo*

Wohl dir, du Volk der Linden,
Wohl dir, du hast es gut!
Wieviel an Gottes Segen
Und seiner Huld gelegen,
Die überschwenglich tut,
Kannst du an dir befinden.

4. Recitativo B, *Tromba I-IV, Tamburi, Flauto I/II, Oboe da caccia I/II, Continuo*

So herrlich stehst du, liebe Stadt!
Du Volk, das Gott zum Erbteil sich erwählet hat!
Doch wohl! und aber wohl! wo man's zu Herzen fassen
Und recht erkennen will,
Durch wen der Herr den Segen wachsen lassen.
Ja!
Was bedarf es viel?
Das Zeugnis ist schon da,
Herz und Gewissen wird uns überzeugen,
Dass, was wir Gutes bei uns sehn,
Nächst Gott durch kluge Obrigkeit
Und durch ihr weises Regiment geschehn.
Drum sei, geliebtes Volk, zu treuem Dank bereit,
Sonst würden auch davon nicht deine Mauern schweigen!

5. Aria A, *Flauto I/II, Continuo*

Die Obrigkeit ist Gottes Gabe,
Ja selber Gottes Ebenbild.
Wer ihre Macht nicht will ermessen,
Der muss auch Gottes gar vergessen:
Wie würde sonst sein Wort erfüllt?

6. Recitativo S, *Continuo*

Nun! wir erkennen es und bringen dir,
O höchster Gott, ein Opfer unsers Danks dafür.
Zumal, nachdem der heutige Tag,

Chwal Jeruzalem Pana

„Chwal, Jeruzalem, Pana;
Sław, Syjonie, Boga swego!
Bo on umocnił zasuwę bram twoich,
Błogosławił synom twoim wśród ciebie.
On zapewnia pokój granicom twoim."

O, błogi kraju i szczęśny grodzie,
W którym sam Pan ma swe ognisko!
Jak bardziej może Pan nagrodzić,
Niż kiedy chwałę Jego tak zamieszka blisko?
Jak Bóg okazać ma życzliwość,
Jak miasto bardziej obdarować,
Niż gdy dobroci i wierności pozwala Pan obcować,
Niż kiedy pokój oraz sprawiedliwość,
Które wciąż się chcą całować
I obiecują się miłować,
Objąć się mogą co sprawia sam Bóg?
Któż by coś jeszcze dodać mógł?
O, błogi kraj i szczęśny gród!

Szczęśliwyś ty, o, lip narodzie,
Szczęśliwyś, dobrze ci się dzieje!
Jak wiele błogosławieństwa tego,
I jak wiele łaski Jego,
Którą On obficie leje,
Możesz na sobie odczuwać co dzień!
Szczęśliwyś ty, o, lip narodzie,
Szczęśliwyś, dobrze ci się dzieje!

Jak pięknie stoisz, drogi grodzie!
I ty, wybrany przez Boga narodzie.
Dobrze wszak, dobrze, gdy kto sercem pojąć umie,
I kto właściwie to zrozumie,
Przez kogo miasto nasze błogosławi Pan.
Tak!
Czyż tak wiele trzeba nam?
Świadectwo to mamy wszak:
Serce, sumienie, przekonają,
Ze w tym, co widzimy wokół dobrego,
Rządy dobre, prócz Boga, udział wszak swój mają.
Zasługą to rządu też mądrego.
Więc dzięki wznos wiernie narodzie cały,
By mury za ciebie mówić nie musiały.

Zwierchność darem jest od Boga,
W niej jest podobieństwo Boże.

I kto tego nie docenia,
Nie pomni Pana stworzenia:
Jak inaczej Słowo Jego wypełniać się może?

Lecz my, o Najwyższy Boże, my tę prawdę znamy,
I za to Ci dziękczynną ofiarę składamy,
Zwłaszcza, że święto, które obchodzimy,

Der Tag, den uns der Herr gemacht,
Euch, teure Väter, teils von eurer Last entbunden,
Teils auch auf euch
Schlaflose Sorgenstunden
Bei einer neuen Wahl gebracht,
So seufzt ein treues Volk mit Herz und Mund zugleich:

7. Coro, *Tromba I-IV, Tamburi, Flauto I/II, Oboe I-III, Violino I/II, Viola, Continuo*

Der Herr hat Guts an uns getan,
Des sind wir alle fröhlich.

Er seh die teuren Väter an
Und halte auf unzählig
Und späte lange Jahre naus
In ihrem Regimente Haus,
So wollen wir ihn preisen.

8. Recitativo A, *Continuo*

Zuletzt!
Da du uns, Herr, zu deinem Volk gesetzt,
So lass von deinen Frommen
Nur noch ein arm Gebet vor deine Ohren kommen
Und höre! ja erhöre!
Der Mund, das Herz und Seele seufzet sehre.

9. Choral, *Instrumentierung nicht überliefert*

**Hilf deinem Volk, Herr Jesu Christ,
Und segne, was dein Erbteil ist.
Wart und pfleg ihr zu aller Zeit
Und heb sie hoch in Ewigkeit!
Amen.**

Dzień, który Pan stworzył,
Choć niektórym z was, drodzy ojcowie, zdjął brzemiona,
To przed innymi otworzył!
Bezsenne trosk godziny
I ciężary przez wybór nowy włożył na ramiona.
Więc wzdycha wierny lud i sercem i ustami swymi:

Dobra tyle dałeś, Panie,
Ze pełniśmy radości.

Drogim ojcom daj wytrwanie,
Niech rządzą w pomyślności.
Przez długie lata, Panie, daj,
Nich kwitnie pod ich władzą kraj.
Za to Cię wielbić chcemy.

Na koniec tak rzec trzeba nam:
Tyś nas na lud Twój wybrał sam,
Więc na pobożnych Twych prośby bacz,
Dopuść ich modły przed Twoje uszy.
Wysłuchaj nas!
Wysłuchać racz
Westchnień ust, serca oraz duszy!

O Jezu, wesprzyj dzieci Twe,
Dziedzictwo pobłogosław swe.
Na każdy dzień opiekę daj.
Spraw, aby lud Twój ujrzał raj.
Amen.

BWV-120, Gott, man lobet dich in der Stille

Gott, man lobet dich in der Stille

Dla Ciebie pokorne milczenie jest chwałą

1. Aria A, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Gott, man lobet dich in der Stille zu Zion,
und dir bezahlet man Gelübde.

„Dla Ciebie pokorne milczenie jest chwałą, Boże na Syjonie,
Tobie niech będą dopełnione śluby.”

2. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Jauchzet, ihr erfreuten Stimmen,
Steiget bis zum Himmel nauf!
Lobet Gott im Heiligtum
Und erhebet seinen Ruhm;
Seine Güte,
Sein erbarmendes Gemüte
Hört zu keinen Zeiten auf!

Krzyczcie radosnymi głosy,
Śpiew ku niebu niech powstaje!
Sławcie święte Jego Imię.
Chwalcie sławę, co nie minie,
Bo dobroć Pana,
Łaska przez Niego okazana,
Nigdy, przenigdy nie ustaje.

3. Recitativo B, *Continuo*

Auf, du geliebte Lindenstadt,
Komm, falle vor dem Höchsten nieder,
Erkenne, wie er dich
In deinem Schmuck und Pracht
So väterlich
Erhält, beschützt, bewacht
Und seine Liebeshand
Noch über dir beständig hat.
Wohlan,
Bezahle die Gelübde, die du dem Höchsten hast getan,
Und singe Dank- und Demutslieder!
Komm, bitte, dass er Stadt und Land
Unendlich wolle mehr erquicken
Und diese werte Obrigkeit,
So heute Sitz und Wahl verneut,
Mit vielem Segen wolle schmücken!

Śpiesz, miasto lip, uwielbić Pana.
Przyjdź, padnij przed Nim na kolana.
Chciej zobaczyć,
Jak w twojej chwale i świetności
Po ojcowsku Pan cię utrzymywać raczy;
Jak zachowuje cię i broni
Mocą swej opiekuńczej dłoni.
Nuże !
Śluby Bogu złożone wypełnić dzisiaj chciej;
Dziękuj w pokorze przy pieśni wtórze.
Przyjdź, aby Pan błogosławił miastu i ziemi tej;
By wiecznie je pokrzepiać chciał;
By władzy naszej w każdej chwili,
Radzie, którąś my dziś odnowili.
Swe błogosławieństwo dał.

4. Aria S, *Violino concertante, Violino I/II, Viola, Continuo*

Heil und Segen
Soll und muss zu aller Zeit
Sich auf unsre Obrigkeit
In erwünschter Fülle legen,
Dass sich Recht und Treue müssen
Miteinander freundlich küssen.

Niechaj spłynie
W każdym dniu oraz godzinie
Błogosławieństwo w obfitości
Dla naszej wybranej zwierzchności.
By się ze sobą przez czas cały
Prawo i wierność całowały.

5. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Nun, Herr, so weihe selbst das Regiment mit deinem Segen ein,
Dass alle Bosheit von uns fliehe
Und die Gerechtigkeit in unsern Hütten blühe,
Dass deines Vaters reiner Same
Und dein gebenedeiter Name
Bei uns verherrlicht möge sein!

Przeto Panie, rządowi naszemu chciej sam błogosławić,
By uciekła stąd złość cała,
A sprawiedliwość zamieszkała;
Byśmy wielbili Cię bez wytchnienia;
Abyśmy chwałę Twojego Imienia
Radośnie mogli sławić!

6. Choral, *Instrumentierung nicht überliefert*

Nun hilf uns, Herr, den Dienern dein,
Die mit deinm Blut erlöset sein!
Lass uns im Himmel haben teil
Mit den Heiligen im ewgen Heil!
Hilf deinem Volk, Herr Jesu Christ,
Und segne, was dein Erbteil ist;
Wart und pfleg ihr zu aller Zeit
Und heb sie hoch in Ewigkeit!

Więc pomóż, Panie, sługom Twym
Których przez krew Twój zbawił Syn.
Mieszkanie dla nas w niebie miej;
Z Twymi świętymi wziąć tam chciej.
O Jezu, wesprzyj dzieci Twe,
Dziedzictwo pobłogosław swe.
Na każdy dzień opiekę daj.
Spraw, aby lud Twój ujrzał raj.

BWV-121, Christum wir sollen loben schon

Christum wir sollen loben schon

Chrystusa sławim ile sił

1. Coro, *Cornetto e Oboe d'amore e Violino I col Soprano, Trombone I e Violino II coll' Alto, Trombone II e Viola col Tenore, Trombone III col Basso, Continuo*

**Christum wir sollen loben schon,
Der reinen Magd Marien Sohn,
So weit die liebe Sonne leucht
Und an aller Welt Ende reicht.**

**Chrystusa sławim ile sił,
Co z Marii Panny zrodzon był.
To czynim, póki słońce trwa,
Póki świat swoją postać ma.**

2. Aria T, *Oboe d'amore, Continuo*

O du von Gott erhöhte Kreatur,
Begreife nicht, nein, nein, bewundre nur:
Gott will durch Fleisch des Fleisches Heil erwerben.

Wie groß ist doch der Schöpfer aller Dinge,
Und wie bist du verachtet und geringe,
Um dich dadurch zu retten vom Verderben.

O ty, wywyższone przez Boga stworzenie,
Pojąc się nie staraj, wpadnij w podziwienie!
Przez ciało Bóg ciału pragnie dać zbawienie.

Jak wielki jest Stwórca wszechmocny, Pan chwały,
A ty, jak wzgardy godzien, mizerny i mały,
By aż takie przed zgubą dać ci ocalenie.

3. Recitativo A, *Continuo*

Der Gnade unermesslich's Wesen
Hat sich den Himmel nicht
Zur Wohnstatt auserlesen,
Weil keine Grenze sie umschließt.
Was Wunder, dass allhie Verstand und Witz gebricht,
Ein solch Geheimnis zu ergründen,
Wenn sie sich in ein keusches Herze gießt.
Gott wählet sich den reinen Leib zu einem Tempel seiner Ehren,
Um zu den Menschen sich mit wundervoller Art zu kehren.

Łaski istota niezmiernona
Nieba nie wybrała,
Aby tam mieszkała,
Gdyż niczym nie jest ograniczona.
Nie dziw więc, że rozum tu nic nie poradzi.
Gdy się z tak wielką tajemnicą wadzi,
Kiedy istota ta sobą napęlnia czyste serce.
Bóg czyste ciało wybiera na świątynię swej chwały,
Aby do ludzi się zwrócić w sposób tak wspaniały.

4. Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Johannis freudenvolles Springen
Erkannte dich, mein Jesu, schon.

Nun da ein Glaubensarm dich hält,
So will mein Herze von der Welt
Zu deiner Krippe brünstig dringen.

Małego Jana radosne skakanie
Już Ciebie, Jezu, rozpoznało.

Teraz, gdy wiary dłoń Cię dotyka,
Serce od tego świata umyka,
Do Twej stajenki pragnie wejść, Panie.

5. Recitativo S, *Continuo*

Doch wie erblickt es dich in deiner Krippe?
Es seufzt mein Herz: mit bebender und fast geschlossner Lippe
Bringt es sein dankend Opfer dar.
Gott, der so unermesslich war,
Nimmt Knechtsgestalt und Armut an.
Und weil er dieses uns zugutgetan,
So lasset mit der Engel Chören
Ein jauchzend Lob- und Danklied hören!

Lecz jak zobaczy Cię w Twej stajence?
Wzdycha me serce, drżącymi wargami
Ofiarną pieśń przynosi w podzięcie.
Bóg, którego zmierzyć nie możemy sami,
Przyjął postać sługi, biedę oraz ciało,
A z tej to przyczyny, że tak się to stało,
Dziękczynną pieśń na Jego cześć
Z chórem aniołów pragnę nieść.

6. Choral, *Cornetto e Oboe d'amore e Violino I col Soprano, Trombone I e Violino II coll' Alto, Trombone II e Viola col Tenore, Trombone III, Continuo*

**Lob, Ehr und Dank sei dir gesagt,
Christ, geboren von der reinen Magd,
Samt Vater und dem Heiligen Geist
Von nun an bis in Ewigkeit.**

**Tobie, o Chryste, chwała, cześć,
Coś z Panny czystej zrodzon jest,
Razem z Ojcem i z Duchem wraz
Teraz i też na wieczny czas.**

BWV-122, Das neugeborne Kindelein

Das neugeborne Kindelein

1. Coro, *Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Das neugeborne Kindelein,
Das herzeliebe Jesulein
Bringt abermal ein neues Jahr
Der auserwählten Christenschar.**

2. Aria B, *Continuo*

O Menschen, die ihr täglich sündigt,
Ihr sollt der Engel Freude sein.
Ihr jubilierendes Geschrei,
Dass Gott mit euch versöhnet sei,
Hat euch den süßen Trost verkündigt.

3. Recitativo S e Choral, *Flauto I-III, Continuo*

Die Engel, welche sich zuvor
Vor euch als vor Verfluchten scheuen,
Erfüllen nun die Luft im höhern Chor,
Um über euer Heil sich zu erfreuen.
Gott, so euch aus dem Paradies
Aus englischer Gemeinschaft stieß,
Läßt euch nun wiederum auf Erden
Durch seine Gegenwart vollkommen selig werden:
So danket nun mit vollem Munde
Vor die gewünschte Zeit im neuen Bunde.

4. Aria (Terzetto) S A T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ist Gott versöhnt und unser Freund,
O wohl uns, die wir an ihn glauben,
Was kann uns tun der arge Feind?
Sein Grimm kann unsern Trost nicht rauben;
Trotz Teufel und der Höllen Pfort,
Ihr Wüten wird sie wenig nützen,
Das Jesulein ist unser Hort.
Gott ist mit uns und will uns schützen.

5. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Dies ist ein Tag, den selbst der Herr gemacht,
Der seinen Sohn in diese Welt gebracht.
O selge Zeit, die nun erfüllt!
O gläubigs Warten, das nunmehr gestillt!
O Glaube, der sein Ende sieht!
O Liebe, die Gott zu sich zieht!
O Freudigkeit, so durch die Trübsal dringt
Und Gott der Lippen Opfer bringt!

6. Choral, *Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Taille e Viola col Tenore, Continuo*

**Es bringt das rechte Jubeljahr,
Was trauern wir denn immerdar?
Frisch auf! itzt ist es Singenszeit,
Das Jesulein wendt alles Leid.**

Dzieciątko narodzone nam

**Dzieciątko narodzone nam,
Jezuniu miły, coś nam dan,
Przynieś nam znowu dobry rok,
Bacz na swych chrześcijan każdy krok.**

O ludzie, którzy wciąż grzeszycie,
Aniołów macie być radością.

Kiedy radośnie dziś krzyczycie,
Że Bóg pojednał się z ludzkością,
Słodką pociechę wszem głoscicie.

Aniołowie Najwyższego,
Którzy brzydzili się was, przeklętych,
Teraz w chórze swoim świętym
Ze szczęścia radują się waszego.
Bóg, który was wygnał z raj, u
I od aniołów odłączył rodzaju.
Przez swą obecność na tej ziemi
Znow was uczynił szczęśliwymi.
Więc sercem i ustami dziękujcie Mu szczerze,
Za czas ten upragniony, za Nowe Przymierze.

Już przyjacielem jest nam Bóg,
Szczęśliwiśmy, jeżeli dochowamy wiary.
Cóż złego może zdziałać wróg?
Zabrać otuchy nie zdoła teraz wróg nasz stary,
Choć szatan w szale wściekłym trwa,
To jego wściekłość nic już nie znaczy,
W Jezusie jest ostoja ma.
Bóg jest wszak z nami, chronić nas raczy.

Oto jest ów dzień, który stworzył Pan,
Kiedy Syna Swego na świat zesłał nam.
O czasie szczęśliwy, dzisiaj wypełniony!
Tęskny wiary głódzie, dzisiaj ugaszony!
O wiaro, która spełnienie ogląda!
O miłości, którą sam Bóg przyciąga!
O radości, co wszelkie zmartwienie znosisz
I Bogu ofiarę śpiewaniem zanosisz!

**Przezeń radosny rok jest dan,
Smuć się więc nie trzeba nam.
Nuże! Dziś na śpiewanie czas,
Jezus od cierpień chroni nas.**

BWV-123, Liebster Immanuel, Herzog der Frommen

Liebster Immanuel, Herzog der Frommen

Książę pobożnych, o Immanuelu

1. Coro, *Flauto traverso I/II, Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Liebster Immanuel, Herzog der Frommen,
Du, meiner Seelen Heil, komm, komm nur bald!
Du hast mir, höchster Schatz, mein Herz genommen,
So ganz vor Liebe brennt und nach dir wallt.
Nichts kann auf Erden
Mir liebers werden,
Als wenn ich meinen Jesum stets behalt.

Książę pobożnych, o Immanuelu,
Duszy mej zdrowie, przyjdź już, nawiedz mnie!
Tyś wziął me serce, drogi Zbawicielu,
Które w miłości do Ciebie się rwie.
I nic innego
Nie mam milszego,
Jezusa mego jeno trzymać chcę.

2. Recitativo A, *Continuo*

Die Himmelssüßigkeit, der Auserwählten Lust
Erfüllt auf Erden schon mein Herz und Brust,
Wenn ich den Jesusnamen nenne
Und sein verborgnes Manna kenne:
Gleichwie der Tau ein dürres Land erquickt,
So ist mein Herz
Auch bei Gefahr und Schmerz
In Freudigkeit durch Jesu Kraft entzückt.

Niebiańska słodycz i przepych radości
Już tu na ziemi w sercu mym gości,
Kiedy imienia Jezusa wzywam,
I kiedy manę Jego spożywam.
Tak jak rosa ożywia przecież ziemię suchą,
Tak serce moje,
Nawet, gdy bóle i niepokoje,
Jezusa moc napełnia radością i otuchą.

3. Aria T, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

Auch die harte Kreuzesreise
Und der Tränen bittre Speise
Schreckt mich nicht.

Wenn die Ungewitter toben,
Sendet Jesus mir von oben
Heil und Licht.

Nawet drogi mej krzyżowej,
I łez strawy piołunowej
Nie lękam się.

Choć się kłębią groźne chmury,
To mój Jezus zsyła z góry
Mi światło swe.

4. Recitativo B, *Continuo*

Kein Höllenfeind kann mich verschlingen,
Das schreiende Gewissen schweigt.
Was sollte mich der Feinde Zahl umringen?
Der Tod hat selbst keine Macht,
Mir aber ist der Sieg schon zgedacht,
Weil sich mein Helfer mir, mein Jesus, zeigt.

Nie groźna mi szatana armia cała.
Już me sumienie uciszone.
Choćby i wrogów ciżba mnie otaczać miała,
Śmierć już nade mną mocy nie sprawuje.
Dla mnie zwycięstwo jest przeznaczone.
Gdy Jezus z swą pomocą sam się pokazuje.

5. Aria B, *Flauto traverso, Continuo*

Lass, o Welt, mich aus Verachtung
In betrübter Einsamkeit!

Jesus, der ins Fleisch gekommen
Und mein Opfer angenommen,
Bleibet bei mir allezeit.

Ach, miej świecie mnie we wzgardzie,
W samotności zostaw mnie!

Jezus, który przyjął ciało,
I ofiarę moją małą.
Przy mnie zawsze wszak być chce.

6. Choral, *Flauto traverso I e Flauto traverso II in octava e Oboe d'amore I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Drum fahrt nur immer hin, ihr Eitelkeiten,
Du, Jesu, du bist mein, und ich bin dein;
Ich will mich von der Welt zu dir bereiten;
Du sollt in meinem Herz und Munde sein.
Mein ganzes Leben
Sei dir ergeben,
Bis man mich einsten legt ins Grab hinein.

Przeto precz już ode mnie, precz próżności!
Ty, Jezu jesteś mym, a jam jest Twym;
Zwrócić się chcę od świata do światłości,
Ty będziesz w ustach oraz w sercu mym.
I w każdej dobie
Chcę służyć Tobie,
Póki nie legnę kiedyś w grobie swym.

BWV-124, Meinen Jesum lass ich nicht

Meinen Jesum lass ich nicht

Jezu mój, nie puszczę Cię

1. Coro, *Corno col Soprano, Oboe d'amore concertante, Violino I/II, Viola, Continuo*

Meinen Jesum lass ich nicht,
Weil er sich für mich gegeben,
So erfordert meine Pflicht,
Klettenweis an ihm zu kleben.
Er ist meines Lebens Licht,
Meinen Jesum lass ich nicht.

Jezu mój, nie puszczę Cię,
Boś się za mnie ofiarował.
Święcie tym związałeś mnie,
Bym żył Tobie, Cię miłował.
Ty rozświeć życie me,
Jezu mój, nie puszczę Cię!

2. Recitativo T, *Continuo*

Solange sich ein Tropfen Blut
In Herz und Adern reget,
Soll Jesus nur allein
Mein Leben und mein alles sein.
Mein Jesus, der an mir so große Dinge tut:
Ich kann ja nichts als meinen Leib und Leben
Ihm zum Geschenke geben.

Jak długo chociaż kropla krwi
Przez żyły i me serce płynie,
Powinien Jezus być jedynie
Mym życiem, moim wszystkim mi.
Mój Jezus wszak dla mnie tak wiele uczynił:
Prócz ciała i życia nie mam nic innego
W darze dla Niego.

3. Aria T, *Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Continuo*

Und wenn der harte Todesschlag
Die Sinnen schwächt, die Glieder rühret,
Wenn der dem Fleisch verhasste Tag
Nur Furcht und Schrecken mit sich führet,
Doch tröstet sich die Zuversicht:
Ich lasse meinen Jesum nicht.

A kiedy ciężki śmierci cios
Osłabi zmysły, członki porazi,
I nienawistny ciała los
Lęk oraz strach na mnie sprowadzi,
To w tym jest pocieszenie me:
O Jezu mój, nie puszczę Cię!

4. Recitativo B, *Continuo*

Doch ach!
Welch schweres Ungemach
Empfindet noch allhier die Seele?
Wird nicht die hart gekränkte Brust
Zu einer Wüstenei und Marterhöhle
Bei Jesu schmerzlichstem Verlust?
Allein mein Geist sieht gläubig auf
Und an den Ort, wo Glaub und Hoffnung prangen,
Allwo ich nach vollbrachtem Lauf
Dich, Jesu, ewig soll umfängen.

Lecz ach!
Jak wielka to katusza.
Którą odczuwa wciąż ma dusza!
Czyż pierś tak strasznie umęczona
Nie zmienia się w pustynię
Po stracie Jezusa, co boli aż tak?
Z wiarą ku górze patrzy duch jedynie,
Na miejsce, w którym wiara i nadzieja będą tryumfować,
Gdzie, kiedy biegu mego dokonam,
Będę Cię Jezu wiecznie obejmować.

5. Aria (Duetto) S A, *Continuo*

Entziehe dich eilends, mein Herze, der Welt,
Du findest im Himmel dein wahres Vergnügen.
Wenn künftig dein Auge den Heiland erblickt,
So wird erst dein sehndes Herze erquickt,
So wird es in Jesu zufriedengestellt.

Od świata, me serce, spiesznie odwróć się,
A znajdziesz w Niebiosach twą radość prawdziwą.
Gdy kiedyś wybawcę ujrzy twoje oko,
Pokrzepi się serce tęskniące głęboko.
W Jezusie tam znajdziesz ukojenie swe.

6. Choral, *Corno e Oboe d'amore e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Jesum lass ich nicht von mir,
Geh ihm ewig an der Seiten;
Christus lässt mich für und für
Zu den Lebensbächlein leiten.
Selig, der mit mir so spricht:
Meinen Jesum lass ich nicht.

Jezu, ja nie puszczę Cię
Ani chwili tam od siebie.
Ty zaś zaprowadzisz mnie,
Gdzie Twe źródło życia w niebie.
Szczęśny mówię słowa te:
Jezu mój, nie puszczę Cię!

BWV-125, Mit Fried und Freud ich fahr dahin

Mit Fried und Freud ich fahr dahin

1. Coro, *Flauto traverso, Oboe, Violino I/II, Viola, Corno col Soprano, Continuo*

Mit Fried und Freud ich fahr dahin
In Gottes Willen;
Getrost ist mir mein Herz und Sinn,
Sanft und stille;
Wie Gott mir verheißen hat,
Der Tod ist mein Schlaf worden.

2. Aria A, *Flauto traverso, Oboe d'amore, Continuo*

Ich will auch mit gebrochenen Augen
Nach dir, mein treuer Heiland, sehn.
Wenngleich des Leibes Bau zerbricht,
Doch fällt mein Herz und Hoffen nicht.
Mein Jesus sieht auf mich im Sterben
Und lässet mir kein Leid geschehn.

3. Recitativo e Choral B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

O Wunder, dass ein Herz
Vor der dem Fleisch verhassten Gruft und gar des Todes Schmerzens
Sich nicht entsetzet!
**Das macht Christus, wahr' Gottes Sohn,
Der treue Heiland,**
Der auf dem Sterbebette schon
Mit Himmelssüßigkeit den Geist ergötzet,
Den du mich, Herr, hast sehen lan,
Da in erfüllter Zeit ein Glaubensarm das Heil des Herrn umfinge;
Und machst bekannt
Von dem erhabnen Gott, dem Schöpfer aller Dinge
Dass er sei das Leben und Heil,
Der Menschen Trost und Teil,
Ihr Retter vom Verderben
Im Tod und auch im Sterben.

4. Aria (Duetto) T B, *Violino I/II, Continuo*

Ein unbegreiflich Licht erfüllt den ganzen Kreis der Erden.
Es schallet kräftig fort und fort
Ein höchst erwünscht Verheißungswort:
Wer glaubt, soll selig werden.

5. Recitativo A, *Continuo*

O unerschöpfter Schatz der Güte,
So sich uns Menschen aufgetan: es wird der Welt,
So Zorn und Fluch auf sich geladen,
Ein Stuhl der Gnaden
Und Siegeszeichen aufgestellt,
Und jedes gläubige Gemüte
Wird in sein Gnadenreich geladen.

6. Choral, *Corno e Flauto traverso in octava e Oboe e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Er ist das Heil und selge Licht
Für die Heiden,
Zu erleuchten, die dich kennen nicht,
Und zu weiden.
Er ist deins Volks Israel
Der Preis, Ehr, Freud und Wonne.**

W pokoju z światem żegnam się

**W pokoju z światem żegnam się,
Z woli Boga.
Już pocieszone serce me,
Znikła trwoga.
Bo to mi obiecał Bóg:
Ma śmierć snem jeno będzie.**

Chciałbym, by me gasnące oczy
Ku Tobie, Zbawco mój, patrzyły.
Gdy się gmach ciała już rozpadnie,
Nadzieja moja nie upadnie.
Bo i w mej śmierci Pan mnie zoczy,
Da, by mi bóle nie dokuczyły.

To cud, że serce me
Grób widząc, którego nienawidzi ciało
, Patrzac na śmierci mękę całą,
Nie lęka wcale się!
**To czyni Chrystus, Boży Syn,
W Nim Zbawcę mam,**
Który na śmierci łożu mym
Ducha słodyczą rajska raduje,
Którego w miłosierdziu swym
Bo czasu owego
Ramię wiary Pańskie zbawienie obejmuje;
Daleś mi sam,
Stworzyciela wszechrzeczy, Boga Najwyższego
By mi zbawieniem, życiem był
Działem, otuchą, by dodał sił,
Aby ratunkiem mógł być dla mnie
W życiu i w umieraniu.

Dziś światłem niepojętym jest
Krąg ziemi cały napelniony.
Rozbrzmiewa w każdą świata stronę
Nadziei słowo upragnione:
Kto wierzy, ten będzie zbawiony.

Skarbnico dobroci niewyczerpana,
Która się oto otwierasz dla nas:
Dla świata tego, Który jest godzien jeno gniewu Twego
Zwycięstwa znak
I ołtarz łaski jest wystawiony.
Kto wierzy tak,
Do królestwa łaski jest zaproszony.

**On wszak dla pogan światło śle,
On zbawieniem.
Dla tych, którzy nie znają Cię,
Oświeceniem.
On dla Izraela jest
Radością oraz chwałą.**

BWV-126, ERhalt uns / HErr / bey deinem Wort

ERhalt uns / HErr / bey deinem Wort

1. Coro, Tromba, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo

ERhalt uns / HErr / bey deinem
Wort / Und steur des Pabsts und
Türcken Mord/ die JEsuM Christum
deinen Sohn stürzten wollen von sei=
nem Thron.

2. Aria T, Oboe I/II, Continuo

Sende deine Macht von oben,
Herr der Herren, starker Gott!

Deine Kirche zu erfreuen
Und der Feinde bitterm Spott
Augenblicklich zu zerstreuen.

3. Choral e Recitativo A T, Continuo

Alt

Der Menschen Gunst und Macht wird wenig nützen,
Wenn du nicht willst das arme Häuflein schützen,

beide

Gott Heil'ger Geist / du Tröster werth /

Tenor

Du weißt, dass die verfolgte Gottesstadt
Den ärgsten Feind nur in sich selber hat
Durch die Gefährlichkeit der falschen Brüder.

beide

gieb dein'm Volck ein rley Sinn auf Erd.

Alt

Dass wir, an Christi Leibe Glieder,
Im Glauben eins, im Leben einig sei'n.

beide

Steh bey uns in der letzten Noth/

Tenor

Es bricht alsdann der letzte Feind herein
Und will den Trost von unsern Herzen trennen;
Doch lass dich da als unsern Helfer kennen.

beide

g'leit uns ins Leben aus dem Tod.

4. Aria B, Continuo

Stürze zu Boden, schwülstige Stolze!
Mache zunichte, was sie erdacht!

Lass sie den Abgrund plötzlich verschlingen,
Wehre dem Toben feindlicher Macht,
Lass ihr Verlangen nimmer gelingen!

5. Recitativo T, Continuo

So wird dein Wort und Wahrheit offenbar
Und stellet sich im höchsten Glanze dar,
Dass du vor deine Kirche wachst,
Dass du des heiligen Wortes Lehren
Zum Segen fruchtbar machst;
Und willst du dich als Helfer zu uns kehren,
So wird uns denn in Frieden
Des Segens Überfluss beschieden.

6. Choral, Tromba e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo

Zachowaj nas przy Słowie swym

Zachowaj nas przy Słowie swym
I chroń od wrogów w czasie złym,
Co nastawają z wszystkich stron,
Aby Jezusa zburzyć tron.

Okaz swą chwałę, moc swą wskaż,
Boś Pan nad Pany, Królu nasz!

Kościola broń od wszelkich trwóg.
Kłamliwy niech upadnie wróg,
Oszczerstwa jego niecne zmaż.

Alt

Bo ludzka moc nic nie pomoże,
Jeśli nie wesprzesz nas, o Boże!

Oba głosy

Pocieszycielu, Duchu, Ty

Tenor

Ty wiesz, że zagrożony gród Twój, tak Ci drogi,
W sobie samym ma wroga ponad wszystkie wrogi:
Niebezpieczeństwem bracia, co nie wierzą szczerze.

Oba głosy

Krzew zgodę w nas za życia dni;

Alt

Byśmy jednością byli w życiu oraz w wierze
My, członki Ciała Chrystusowego.

Oba głosy

A gdy nadejdzie śmierci czas,

Tenor

Gdy ostatni wróg stanie już przed nami
I będzie chciał zabrać nasze pocieszenie,
Daj byśmy poznali, gdzie pomoc, zbawienie.

Oba głosy

Ze śmierci w żywot wprowadź nas.

Rzuć też na ziemię zarozumiałców
I obróć w niwecz ich zamysły złe!

Niech ich pochłonie otchłań, zuchwalców.
Przed wrogą mocą ochroń mnie,
Niech jej dążenia nie powiodą się!

Wtedy Twe Słowo w pełnym blasku stanie
I wszystkim prawdę tę objawisz, Panie,
Ze chcesz nadal chronić Twój Kościół cały,
By nauki Słowa Twego świętego
Błogosławieństwem owocowały.
Żeś gotów okazać nam pomoc swoją,
Tak, byśmy mogli w błogim pokoju,
Doświadczając błogosławieństwa Twego.

**Verleih uns Frieden gnädiglich,
Herr Gott, zu unsern Zeiten;
Es ist doch ja kein anderer nicht,
Der für uns könnte streiten,
Denn du, unser Gott, alleine.**

**Gib unsern Fürst'n und aller Obrigkeit
Fried und gut Regiment,
Dass wir unter ihnen
Ein geruh'g und stilles Leben führen mögen
In aller Gottseligkeit und Ehrbarkeit.
Amen.**

**Pokoju udziel z łaski nam
Dziś w naszych czasach, Boże,
Bo walczyć za nas, za nas sam,
Ty tylko, Panie, możesz.
Tylko Ty, Panie, możesz.**

**A władcom naszym oraz zwierzchności
Mądrość i pokój daj,
Abyśmy pod nimi
Mogli prowadzić życie ciche i spokojne
W Twym miłosierdziu oraz w pobożności.
Amen.**

BWV-127, Herr Jesu Christ, wahr' Mensch und Gott

Herr Jesu Christ, wahr' Mensch und Gott

Tyś, Jezu Chryste, człek i Bóg

1. Coro, Flauto I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo

Herr Jesu Christ, wahr' Mensch und Gott,
Der du littst Marter, Angst und Spott,
Für mich am Kreuz auch endlich starbst
Und mir deins Vaters Huld erwarbst,
Ich bitt durchs bittre Leiden dein:
Du wollst mir Sünder gnädig sein.

Tyś, Jezu Chryste, człek i Bóg,
Coś dla mnie tyle cierpieć mógł,
I za mnieś też na krzyżu zmarł,
Abym ja Ojca łaskę miał.
Dla cierpień Twoich proszę Cię:
Nade mną grzesznym zmiluj się.

2. Recitativo T, Continuo

Wenn alles sich zur letzten Zeit entsetzet,
Und wenn ein kalter Todesschweiß
Die schon erstarrten Glieder netzet,
Wenn meine Zunge nichts, als nur durch Seufzer spricht
Und dieses Herze bricht:
Genug, dass da der Glaube weiß,
Dass Jesus bei mir steht,
Der mit Geduld zu seinem Leiden geht
Und diesen schweren Weg auch mich geleitet
Und mir die Ruhe zubereitet.

Gdy koniec straszny mnie przerazi,
Śmiertelny, zimny pot obleje członki me;
Gdy strach i niemoc mnie porazi,
A język tylko wzdychać chce,
To serce to wyrazi:
Wystarczy, gdy ma wiara jest przekonana,
Że mam przy sobie Pana,
Co męki cierpliwie przyjmował,
Tę ciężką drogę mi torował,
I pokój swój zgotował.

3. Aria S, Flauto I/II, Oboe I, Violino I/II, Viola, Continuo

Die Seele ruht in Jesu Händen,
Wenn Erde diesen Leib bedeckt.

Ach ruft mich bald, ihr Sterbeglocken,
Ich bin zum Sterben unerschrocken,
Weil mich mein Jesus wieder weckt.

W dłoniach Jezusa spoczną dusze,
Gdy w ziemi leżą ciała ludzi.

Wzywajcie mnie już, śmierci dzwony!
Zgonem nie jestem zatrwożony,
Bo mnie mój Jezus znów obudzi.

4. Recitativo e Aria B, Tromba, Violino I/II, Viola, Continuo

Wenn einstens die Posaunen schallen,
Und wenn der Bau der Welt
Nebst denen Himmelfesten
Zerschmettert wird zerfallen,
So denke mein, mein Gott, im besten;
Wenn sich dein Knecht einst vors Gerichte stellt,
Da die Gedanken sich verklagen,
So wollest du allein,
O Jesu, mein Fürsprecher sein
Und meiner Seele tröstlich sagen:
Fürwahr, fürwahr, euch sage ich:
Wenn Himmel und Erde im Feuer vergehen,
So soll doch ein Gläubiger ewig bestehen.
**Er wird nicht kommen ins Gericht
Und den Tod ewig schmecken nicht.**
Nur halte dich,
Mein Kind, an mich:
Ich breche mit starker und helfender Hand
Des Todes gewaltig geschlossenes Band.

A kiedy trąby w czas ostatni zabrzmia,
By świat pogrążyć w ognia odmętach;
Kiedy świat zadrzy w swoich fundamentach,
I waląc się z łoskotem Ziemia z Niebem zagrzmia,
Dusza ma wtenczas tej się myśli trzymać będzie,
Że, gdy mój Sędzia na tronie zasiędzie,
A świadczyć przeciw mnie będą myśli me i czyny,
To wtedy Ty jedyny,
Zechcesz, Jezu, moim być obrońcą,
I raczysz mojej duszy rzecz pocieszająco:
Zaprawdę tak powiadam wam:
Niebo i Ziemię zje ogień gorący,
Lecz na wieki przetrwa człek we mnie wierzący.
**Przed Boży sąd nie pójdzie on,
I nań nie czeka wieczny zgon.**
Tylko chwyć mnie!
Chwyć, dziecię me:
Ręka ma silna wszak zerwać chce
Łańcuchy, w które śmierć skuwa cię.

5. Choral, Flauto I e Flauto II in octava e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo

Ach, Herr, vergib all unsre Schuld,
Hilf, dass wir warten mit Geduld,
Bis unser Stündlein kömmt herbei,
Auch unser Glaub stets wacker sei,
Dein'm Wort zu trauen festiglich,
Bis wir einschlafen seliglich.

Ach, Panie, przebacz winy nam,
I cierpliwością obdarz sam,
Aż naszej śmierci przyjdzie czas.
Daj, aby wiara żyła w nas,
Byśmy wierzyli w Słowo Twe,
Aż przed Twój tron udamy się.

BWV-128, Auf Christi Himmelfahrt allein

Auf Christi Himmelfahrt allein

Wniebowstąpienie Pana wszak

1. Coro, *Corno I/II, Oboe I/II, Oboe da caccia, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Auf Christi Himmelfahrt allein
Ich meine Nachfahrt gründe
Und allen Zweifel, Angst und Pein
Hiermit stets überwinde;
Denn weil das Haupt im Himmel ist,
Wird seine Glieder Jesus Christ
Zu rechter Zeit nachholen.**

Wniebowstąpienie Pana wszak
Nadzieją mą jedyną
Że za Nim udam się w ten szlak;
Tak lęki moje giną.
Bo kiedy Głowa jest już tam,
To członki swe przygarnie Pan
W czasie im wyznaczonym.

2. Recitativo T, *Continuo*

Ich bin bereit, komm, hole mich!
Hier in der Welt
Ist Jammer, Angst und Pein;
Hingegen dort, in Salems Zelt,
Werd ich verkläret sein.
Da seh ich Gott von Angesicht zu Angesicht,
Wie mir sein heilig Wort verspricht.

Jestem gotowy, zabierz mnie!
Tutaj na świecie wszak w zgryzocie
Bólem i lękiem jam umartwiony;
Tam zaś w Salemu namiocie
Będę przemieniony.
Tam ujrzę Boga twarzą w twarz,
Jak mi obiecał Zbawca nasz.

3. Aria e Recitativo B, *Tromba, Violino I/II, Viola, Continuo*

Auf, auf, mit hellem Schall
Verkündigt überall:
Mein Jesus sitzt zur Rechten!
Wer sucht mich anzufechten?
Ist er von mir genommen,
Ich werd einst dahin kommen,
Wo mein Erlöser lebt.
Mein Augen werden ihn in größter Klarheit schauen.
O könnt ich im voraus mir eine Hütte bauen!
Wohin? Vergebner Wunsch!
Er wohnt nicht auf Berg und Tal,
Sein Allmacht zeigt sich überall;
So schweig, verwegner Mund,
Und suche nicht dieselbe zu ergründen!

Nuże, jasne tony,
Głoście na wsze strony:
Mój Jezus na prawicy!
Cóż mogą przeciwnicy?
Ode mnie On zabrany,
Lecz tam kiedyś pójde za Nim,
Gdzie mój Zbawiciel żyje.
Me oczy będą wtedy jasno Go oglądały,
O, gdybym dziś już przy Nim mógł rozbić namiot mały.
Lecz gdzież go postawić? Daremne życzenie!
On gór ni dolin nie zamieszkuje:
Wszędzie się Jego wszechmoc okazuje.
Milczcie więc usta zuchwale,
I tego zgłębiać nie próbujcie!

4. Aria (Duetto) A T, *Oboe d'amore I, Continuo*

Sein Allmacht zu ergründen,
Wird sich kein Mensche finden,
Mein Mund verstummt und schweigt.
Ich sehe durch die Sterne,
Dass er sich schon von ferne
Zur Rechten Gottes zeigt.

Jego wszechmocy zrozumieć
Zaden człowiek wszak nie umie.
Milczą więc usta człowieka.
Lecz ten poprzez gwiazdy może
Dostrzec Jezusa z tak daleka,
Jak siedzi po prawicy Bożej.

5. Coro, *Corno I/II, Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Oboe da caccia e Viola col Tenore, Continuo*

**Alsdenn so wirst du mich
Zu deiner Rechten stellen
Und mir als deinem Kind
Ein gnädig Urteil fällen,
Mich bringen zu der Lust,
Wo deine Herrlichkeit
Ich werde schauen an
In alle Ewigkeit.**

Kiedyś postawisz mnie
Pod Twym ramieniem prawym.
Obdarzysz dziecię Twe
Wyrokiem Twym łaskawym.
Rozkosz mi Twoją dasz,
Okazesz Twą chwałę.
I będę Twoją twarz
Widział wieki całe.

BWV-129, Gelobet sei der Herr, mein Gott

Gelobet sei der Herr, mein Gott

Święty jest Pan, nasz Bóg

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Gelobet sei der Herr,
Mein Gott, mein Licht, mein Leben,
Mein Schöpfer, der mir hat
Mein Leib und Seel gegeben,
Mein Vater, der mich schützt
Von Mutterleibe an,
Der alle Augenblick
Viel Guts an mir getan.

Święty jest Pan, nasz Bóg,
Bóg światłość, moc i życie,
Mój Stwórca, który mnie
Obdarzył tak obficie.
On mnie jak ojciec wiódł
Od pierwszych moich dni
I wielką dobroć swą
Co chwilę świadczył mi.

2. Aria B, *Continuo*

Gelobet sei der Herr,
Mein Gott, mein Heil, mein Leben,
Des Vaters liebster Sohn,
Der sich für mich gegeben,
Der mich erlöset hat
Mit seinem teuren Blut,
Der mir im Glauben schenkt
Sich selbst, das höchste Gut.

Święty jest Pan, nasz Bóg,
Bóg życie i zbawienie,
Najmilszy Ojca Syn.
On za me przewinienie
Dał przybić się na krzyż
I swoją krwią je starł,
I tak użyczył mi
Najdroższej wiary dar.

3. Aria S, *Flauto traverso, Violino solo, Continuo*

Gelobet sei der Herr,
Mein Gott, mein Trost, mein Leben,
Des Vaters werter Geist,
Den mir der Sohn gegeben,
Der mir mein Herz erquickt,
Der mir gibt neue Kraft,
Der mir in aller Not
Rat, Trost und Hülfe schafft.

Święty jest Pan, nasz Bóg,
Bóg życie, Pocieszyciel,
Ożywczy Ojca Duch,
Którego śle Zbawiciel,
By krzepił serce me,
Dodając nowych sił,
I by mi w każdy trud
Pomocą, radą był.

4. Aria A, *Oboe d'amore, Continuo*

Gelobet sei der Herr,
Mein Gott, der ewig lebet,
Den alles lobet, was
In allen Lüften schwebet;
Gelobet sei der Herr,
Des Name heilig heißt,
Gott Vater, Gott der Sohn
Und Gott der Heilig Geist.

Święty jest Pan, nasz Bóg,
Mój Bóg co żyje wiecznie;
Wszystko, co mieści świat,
Chwalić Go chce serdecznie.
On w Trójcy jeden jest
I wiecznie święty zwan:
Bóg Ojciec i Bóg Syn,
Bóg Święty Duch - nasz Pan.

5. Choral, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Dem wir das Heilig itzt
Mit Freuden lassen klingen
Und mit der Engel Schar
Das Heilig, Heilig singen,
Den herzlich lobt und preist
Die ganze Christenheit:
Gelobet sei mein Gott
In alle Ewigkeit!

Trzykrotnie święty Mu
Z radością śpiewać chcemy
I z aniołami tu
Uwielbiać Go będziemy.
Serdecznie cały świat
Dziś wznosi to śpiewanie:
Pochwalon od nas bądź
Na wieczność całą, Panie.

BWV-130, Herr Gott, dich loben alle wir

Herr Gott, dich loben alle wir

Boże, wszyscy chwalimy Cię

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I-III, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Herr Gott, dich loben alle wir
Und sollen billig danken dir
Für dein Geschöpf der Engel schon,
Die um dich schwebn um deinen Thron.**

Boże, wszyscy chwalimy Cię,
Każdy dziękować Tobie chce,
Żeś stworzył sam aniołów rój,
Co otaczają wszak tron Twój.

2. Recitativo A, *Continuo*

Ihr heller Glanz und hohe Weisheit zeigt,
Wie Gott sich zu uns Menschen neigt,
Der solche Helden, solche Waffen
Vor uns geschaffen.
Sie ruhen ihm zu Ehren nicht;
Ihr ganzer Fleiß ist nur dahin gericht',
**Dass sie, Herr Christe, um dich sein
Und um dein armes Häuflein:**
Wie nötig ist doch diese Wacht
Bei Satans Grimm und Macht?

Ich jasny blask i mądrość wskazuje,
To, jak człowieka Bóg miłuje.
Co bohaterów o takiej mocy
Nam stworzył ku pomocy.
A ci nie trwają ku chwale Pana,
Wola ich na to jest skierowana,
By mogli strzec przed mocą złą
Ciebie, o Jezu, z gromadką twą.
Jakże potrzebna jest ta eskorta,
Przy gniewie oraz mocy czorta!

3. Aria B, *Tromba I-III, Tamburi, Continuo*

Der alte Drache brennt vor Neid
Und dichtet stets auf neues Leid,
Dass er das kleine Häuflein trennet.
Er tilgte gern, was Gottes ist,
Bald braucht er List,
Weil er nicht Rast noch Ruhe kennet.

Plonie z zawiści jednak smok stary;
Cios pragnie zadać, szuka ofiary,
Aby gromadkę tę rozproszyć.
I to, co Boże chętnie zepsuje,
Podstęp szykuje,
I snu nie znają jego oczy.

4. Recitativo (Duetto) S T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Wohl aber uns, dass Tag und Nacht
Die Schar der Engel wacht,
Des Satans Anschlag zu zerstören!
Ein Daniel, so unter Löwen sitzt,
Erfährt, wie ihn die Hand des Engels schützt.
Wenn dort die Glut
In Babels Ofen keinen Schaden tut,
So lassen Gläubige ein Danklied hören,
So stellt sich in Gefahr
Noch itzt der Engel Hülfe dar.

Lecz oto dniami i nocami
Aniołów krąg czuwa nad nami,
Aby ataki odpierać szatana!
Tak Daniel, gdy siedzi pomiędzy lwami,
Poznaje, jak chroni go ręka anioła.
A gdy w Babilonie pieca żar
Skrzywdzić wyznawców Boga nie zdoła.
Wierzący śpiewem dziękują za ów dar,
Ze gdy w niebezpieczeństwie człowiek,
Pomoc niosą aniołowie.

5. Aria T, *Flauto traverso, Continuo*

Lass, o Fürst der Cherubinen,
Dieser Helden hohe Schar Immerdar
Deine Gläubigen bedienen;
Dass sie auf Elias Wagen
Sie zu dir gen Himmel tragen.

O Cherubinów księżę wspaniałą,
Spraw, by tych mężów święty rój
Kościół twój
Chronił zawsze dla Twej chwały;
By wiernych na Eliasza rydwanie
Anioły do Ciebie zносиły, Panie.

6. Choral, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Oboe III e Viola col Tenore, Continuo*

**Darum wir billig loben dich
Und danken dir, Gott, ewiglich,
Wie auch der lieben Engel Schar
Dich preisen heut und immerdar.**

Und bitten dich, wollst allezeit
Dieselben heißen sein bereit,
Zu schützen deine kleine Herd,
So hält dein göttlichs Wort in Wert.

Więc wielbi Ciebie każdy człek.
I dzięki śle po wieków wiek;
Tak jak aniołów świętych rój,
Chwali co dzień majestat Twój.
Prosimy Cię, ślij w każdy czas
Aniołów, by chronili nas.
Tak prosi Cię gromadka Twa,
Co słowo Twe w swym sercu ma.

BWV-131, Aus der Tiefen rufe ich, Herr, zu dir

Aus der Tiefen rufe ich, Herr, zu dir

Z głębokości wołam do Ciebie, Panie!

1. Coro, Oboe, Fagotto, Violino, Viola I/II, Continuo

Aus der Tiefen rufe ich, Herr, zu dir.
Herr, höre meine Stimme, lass deine Ohren merken auf die
Stimme
meines Flehens!

Z głębokości wołam do Ciebie, Panie!
Panie, wysłuchaj głosu mego!
Nakłoń uszu swych na głos błagania mego!

2. Arioso B e Choral S, Oboe, Continuo

So du willst, Herr, Sünde zurechnen, Herr, wer wird bestehen?

**Erbarm dich mein in solcher Last,
Nimm sie aus meinem Herzen,
Dieweil du sie gebüßet hast
Am Holz mit Todesschmerzen,**

Denn bei dir ist die Vergebung, dass man dich fürchte.

**Auf dass ich nicht mit großem Weh
In meinen Sünden untergeh,
Noch ewiglich verzage.**

Bas:
Jeżeli będziesz zważał na winy, Panie,
Panie, któż się ostoł?

Sopran:
**Okaż swe miłosierdzie mi,
Weź ciężar z serca mego.
Pokutowaleś zań już Ty
Na drzewie krzyża Twego,**

Bas:
Lecz u Ciebie jest odpuszczenie.
Aby się Ciebie bano.

Sopran:
**Abym nie zginął w morzu leż
Od grzechu, który we mnie jest,
Przez wieczność się nie trwożył.**

3. Coro, Oboe, Fagotto, Violino, Viola I/II, Continuo

Ich harre des Herrn, meine Seele harret,
und ich hoffe auf sein Wort.

W Panu pokładam nadzieję,
Dusza moja żyje nadzieją.
Oczekuję słowa Jego.

4. Aria T e Choral A, Continuo

Meine Seele wartet auf den Herrn
von einer Morgenwache bis zu der andern.

**Und weil ich denn in meinem Sinn,
Wie ich zuvor geklaget,
Auch ein betrübter Sünder bin,
Den sein Gewissen naget,
Und wollte gern im Blute dein
Von Sünden abgewaschen sein
Wie David und Manasse.**

Tenor:
Dusza moja oczekuje Pana,
Tęsknij niż stróże poranku, bardziej niż stróże poranku.

Alt:
**Grzeszna natura we mnie trwa -
To stara moja skarga.
Grzesznikiem smętnym jestem ja,
Którym sumienie targa.
Więc w krwi, która płynie z ran Twych,
Chciałbym się obmyć z grzechów mych
Jak Dawid i Manasses.**

5. Coro, Oboe, Fagotto, Violino, Viola I/II, Continuo

Israel hoffe auf den Herrn;
denn bei dem Herrn ist die Gnade und viel Erlösung bei ihm.
Und er wird Israel erlösen aus allen seinen Sünden.

Izraelu, oczekuj Pana, gdyż u Pana jest laska
I odkupienie u niego obfite!
On sam odkupi Izraela
Od wszystkich win jego.

BWV-132, Bereitet die Wege, bereitet die Bahn!

Bereitet die Wege, bereitet die Bahn!

1. Aria S, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Bereitet die Wege, bereitet die Bahn!

Bereitet die Wege
Und machet die Stege
Im Glauben und Leben
Dem Höchsten ganz eben,
Messias kömmt an!

2. Recitativo T, *Continuo*

Willst du dich Gottes Kind und Christi Bruder nennen,
So müssen Herz und Mund den Heiland frei bekennen.
Ja, Mensch, dein ganzes Leben
Muss von dem Glauben Zeugnis geben!
Soll Christi Wort und Lehre
Auch durch dein Blut versiegelt sein,
So gib dich willig drein!
Denn dieses ist der Christen Kron und Ehre.
Indes, mein Herz, bereite
Noch heute
Dem Herrn die Glaubensbahn
Und räume weg die Hügel und die Höhen,
Die ihm entgegen stehen!
Wälz ab die schweren Sündensteine,
Nimm deinen Heiland an,
Dass er mit dir im Glauben sich vereine!

3. Aria B, *Violoncello, Continuo*

Wer bist du? Frage dein Gewissen,
Da wirst du sonder Heuchelei,
Ob du, o Mensch, falsch oder treu,
Dein rechtes Urteil hören müssen.
Wer bist du? Frage das Gesetze,
Das wird dir sagen, wer du bist,
Ein Kind des Zorns in Satans Netze,
Ein falsch und heuchlerischer Christ.

4. Recitativo A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich will, mein Gott, dir frei heraus bekennen,
Ich habe dich bisher nicht recht bekannt.
Ob Mund und Lippen gleich dich Herrn und Vater nennen,
Hat sich mein Herz doch von dir abgewandt.

Ich habe dich verleugnet mit dem Leben!
Wie kannst du mir ein gutes Zeugnis geben?
Als, Jesu, mich dein Geist und Wasserbad
Gereinigt von meiner Missetat,
Hab ich dir zwar stets feste Treu versprochen;
Ach! aber ach! der Taufbund ist gebrochen.
Die Untreu reuet mich!
Ach Gott, erbarme dich,
Ach hilf, dass ich mit unverwandter Treue
Den Gnadenbund im Glauben stets erneue!

5. Aria A, *Violino solo, Continuo*

Christi Glieder, ach bedenket,
Was der Heiland euch geschenkt
Durch der Taufe reines Bad!
Bei der Blut- und Wasserquelle
Werden eure Kleider helle,
Die befleckt von Missetat.

Drogi przygotujcie, ścieżkę czyńcie już

Drogi przygotujcie, ścieżkę czyńcie już!

Drogi przygotujcie
I kładki szykujcie
W swym życiu i wierze
Panu swemu szczerze;
Mesyjasz jest tuż!

Gdy zwać się chcesz dzieckiem Boga i bratem Chrystusa,
To muszą się do Zbawcy przyznać i usta, i dusza.
Tak, człowiek i całe jego życie
Świadectwo wiary dać ma należycie.
Chrystusa słowa i nauka
Ma krwi twojej pieczęcią być potwierdzoną.
Więc nuż, oddaj Mu swego ducha,
Gdyż to jest chrześcijan chwałą i koroną!
Dlatego, serce moje, stwórz
Dzisiaj już
Dla Pana równą drogę wiary,
Usuń pagórki i zasyp rowy,
Daj Mu gościniec wiary gotowy;
Grzechu kamienie na bok chciej odtoczyć.
Otwórz dla Niego serce bez miary,
Aby się z tobą mógł w wierze zjednoczyć.

Kim jesteś? Pytaj wszak sumienia.
Bo kiedy ty bez zakłamania
Postawisz sobie to pytanie,
Usłyszysz wyrok potępienia.
Kim jesteś? Prawo twego Boga
Powie, gdy spytasz głosem trwożliwym:
Tyś dzieckiem grzechu w sieci szatana,
Tyś chrześcijaninem jest fałszywym.

Chcę Ci, mój Boże, wyznać dziś od siebie,
Że dotąd znałem Ciebie mało.
Choć usta me zwały Ciebie Ojcem w niebie,
To serce me się odwracało.

I Tobie życiem swym zaprzeczyłem!
Na jakież świadectwo sobie zasłużyłem?
Gdy, Jesu, chrzest oraz Duch Twój
Zmyły już ze mnie grzech ten mój,
Wierność Ci stałą obiecałem,
Ach! Lecz ach! obietnicę mą zламаłem.
Niewierność moja boli mnie!
Ach Boże, Boże, zmiłuj się.
Ach, pomóż, abym stale w mojej wierze
Gorliwie to łaski odnawiał przymierze!

Chrześcijanie, czy myślicie,
Co darował nam Zbawiciel
Przez przeczystą kąpiel chrztu?
Bo przez krwi i wody zdroje
Wyjaśnią wasze stroje
Z grzechu co plamił je obficie.

Christus gab zum neuen Kleide
Roten Purpur, weiße Seide,
Diese sind der Christen Staat.

6. Choral, *Instrumentierung nicht überliefert*

**Ertöt uns durch deine Güte;
Erweck uns durch deine Gnad;
Den alten Menschen kränke,
Dass der neu' leben mag
Wohl hie auf dieser Erden,
Den Sinn und Begehren
Und G'danken habn zu dir.**

Chrystus dał na nowe szaty
Biały jedwab i szkarłaty.
To jest chrześcijanina życie.

**Uśmiercaj w nas, co złego,
By łaskaw nam był Bóg.
Człowieka zniszcz starego,
By nowy ożyć mógł
I wszystkie swe pragnienia
I myśli i życzenia
Powiązać z Tobą chciał.**

BWV-133, Ich freue mich in dir

Ich freue mich in dir

1. Coro, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Cornetto col Soprano, Continuo*

Ich freue mich in dir
Und heiße dich willkommen,
Mein liebes Jesulein!
Du hast dir vorgenommen,
Mein Brüderlein zu sein.
Ach, wie ein süßer Ton!
Wie freundlich sieht er aus,
Der große Gottessohn!

2. Aria A, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

Getrost! es fasst ein heilger Leib
Des Höchsten unbegreiflichs Wesen.
Ich habe Gott - wie wohl ist mir geschehen! -
Von Angesicht zu Angesicht gesehen.
Ach! meine Seele muss genesen.

3. Recitativo T, *Continuo*

Ein Adam mag sich voller Schrecken
Vor Gottes Angesicht
Im Paradies verstecken!
Der allerhöchste Gott kehrt selber bei uns ein:
Und so entsetzt sich mein Herze nicht;
Es kennet sein erbarmendes Gemüte.
Aus unermessner Güte
**Wird er ein kleines Kind
Und heißt mein Jesulein.**

4. Aria S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Wie lieblich klingt es in den Ohren,
Dies Wort: mein Jesus ist geboren,
Wie dringt es in das Herz hinein!
Wer Jesu Namen nicht versteht
Und wem es nicht durchs Herze geht,
Der muss ein harter Felsen sein.

5. Recitativo B, *Continuo*

Wohlan, des Todes Furcht und Schmerz
Erwägt nicht mein getröstet Herz.
Will er vom Himmel sich
Bis zu der Erde lenken,
So wird er auch an mich
In meiner Gruft gedenken.
**Wer Jesum recht erkennt,
Der stirbt nicht, wenn er stirbt,
Sobald er Jesum nennt.**

6. Choral, *Cornetto e Oboe d'amore I e Violino I col Soprano, Oboe d'amore II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Wohlan, so will ich mich
An dich, o Jesu, halten,
Und sollte gleich die Welt
In tausend Stücken spalten.
O Jesu, dir, nur dir,
Dir leb ich ganz allein;
Auf dich, allein auf dich,
Mein Jesu, schlaf ich ein.

Raduję w Tobie się

Raduję w Tobie się,
Radośnie witam Ciebie.
O Jezu, dzięki Ci,
Choć mogłeś zostać w Niebie,
Bratem się stałeś mi.
Ach, ileż wdzięku w Nim!
Jak słodki ma On głos!
Potężny Boga Syn.

Odwagi! W świętym ciele się zawiera
Boga Najwyższego istota niezmierzona.
Ach, jakież szczęście niebывałe:
Twarzą w twarz Boga oglądałem.
Ach, dusza ma zostanie uzdrowiona.

Niechaj się Adam pełen lęku chowa
W raju, przed obliczem Boga.
Oto Najwyższy Bóg
Sam u nas zjawia się.
Lecz oto ja się nie zatrwożę,
Bo znam już miłosierdzie Boże
I dobroć Jego niezmierzoną.
On małym dzieckiem jest,
I Jezus On się zwie.

Jezus się narodził - Jak słodko to brzmi!
Jak dobrze na sercu od słów tych jest mi,
Co serce moje przenikają.
Gdy ktoś Imienia Jezusa nie pojmuje,
I go do serca nie przyjmuje,
To serce takie musi być skalą.

Ból śmierci już mnie nie przeraża,
Serce go więcej nie rozważa.
Z nieba ku ziemi się
Pochyla On: Bóg-Człowiek,
Więc będzie także mnie
Pamiętał w moim grobie.
Bo kto Jezusa zna,
I ten, kto woła doń,
Ten wieczne życie ma.

Więc Ciebie tylko chcę
Trzymać się pośród trwóg,
Choćby świat rozpadł się
I na tysiące sztuk.
Dla Ciebie, Jezu mój
Chcę odtąd tylko żyć;
I z Tobą, Jezu też
Po śmierci pragnę być.

BWV-134, Ein Herz, das seinen Jesum lebend weiß

Ein Herz, das seinen Jesum lebend weiß

1. Recitativo T A, *Continuo*

Tenor

Ein Herz, das seinen Jesum lebend weiß,
Empfindet Jesu neue Güte
Und dichtet nur auf seines Heilands Preis.

Alt

Wie freuet sich ein gläubiges Gemüte.

2. Aria T, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Auf, Gläubige, singet die lieblichen Lieder,
Euch scheint ein herrlich verneuetes Licht.

Der lebende Heiland gibt selige Zeiten,
Auf, Seelen, ihr müsset ein Opfer bereiten,
Bezahlet dem Höchsten mit Danken die Pflicht.

3. Recitativo (Dialog) T A, *Continuo*

Tenor

Wohl dir, Gott hat an dich gedacht,
O Gott geweihtes Eigentum;
Der Heiland lebt und siegt mit
Macht Zu deinem Heil, zu seinem Ruhm
Muss hier der Satan furchtsam zittern
Und sich die Hölle selbst erschüttern.
Es stirbt der Heiland dir zugut
Und fährt vor dich zu der Höllen,
Sogar vergießet er sein kostbar Blut,
Dass du in seinem Blute siegst,
Denn dieses kann die Feinde fällen,
Und wenn der Streit dir an die Seele dringt,
Dass du alsdann nicht überwunden liegst.

Alt

Der Liebe Kraft ist vor mich ein Panier
Zum Heldenmut, zur Stärke in den Streiten:
Mir Siegeskronen zu bereiten,
Nahmst du die Dornenkrone dir,
Mein Herr, mein Gott, mein auferstandnes Heil,
So hat kein Feind an mir zum Schaden teil.

Tenor

Die Feinde zwar sind nicht zu zählen.

Alt

Gott schützt die ihm getreuen Seelen.

Tenor

Der letzte Feind ist Grab und Tod.

Alt

Gott macht auch den zum Ende unsrer Not.

4. Aria (Duetto) A T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Wir danken und preisen dein brünstiges Lieben
Und bringen ein Opfer der Lippen vor dich.

Der Sieger erwecket die freudigen Lieder,
Der Heiland erscheint und tröstet uns wieder
Und stärket die streitende Kirche durch sich.

5. Recitativo T A, *Continuo*

Tenor

Doch würke selbst den Dank in unserm Munde,

Serce, które poznało Jezusa żywego

Tenor

Serce, które poznało Jezusa żywego
Odczuwa nową dobroć Jego,
I chwalić jedynie będzie Go bez końca.

Alt

Jak cieszy się Dusza wierząca?

Powstańcie, wierzący! Nućcie wdzięczne pieśni,
Gdyż odnowione Światło świeci ponad wami.

Żyjący Zbawiciel daje błogi czas.
Powstańcie, dusze! Śpieszcie z ofiarami,
Które z dziękczynieniem złożycie Mu wraz.

Tenor

Szczęśliwaś jest, własności Boska!
Bóg cię pamięta, obca Ci troska.
Z mocą zwycięża Pan zmartwychwstały.
Wobec zbawienia twego, wobec Jego chwały
Szatan sam strwożony pada,
Piekło trzęsie się w posiadach.
Zbawiciel dla dobra twego umiera,
W drogę przez piekło sam się wybiera.
Nie szczędzi swojej bezcennej krwi,
Upadną przez nią wrogowie zła,
Aby zwycięstwo było twe;
Aby, gdy bój wtargnie przez twej duszy drzwi,
Upadek więcej już nie groził ci.

Alt

Sztandarem mym jest moc miłości,
Ku sile w boju, ku dzielności:
Wszak dla mej zwycięstwa korony -
Cierniową Tyś był umęczony.
Mój Panie! Mój Boże na nowo żywy!
Nie zmoże mnie już wróg straszliwy.

Tenor

Choć wrogów hordy niezliczone,

Alt

Chroni Bóg dusze mu powierzone.

Tenor

A śmierć i grób to ostatni wróg,

Alt

Lecz kresem naszej biedy uczynił je Bóg.

Za miłość gorącą Twą, Boże, do ludzi,
Dziękczynną składamy Ci ofiarę słów.
Zwycięzca do pieśni radosnej nas budzi,
Zbawiciel się zjawia, pociesza nas znów.
I wzmacnia sam sobą swój Kościół walczący.

Tenor:

Spraw sam, by usta nasze Cię chwaliły,

In dem er allzu irdisch ist;
Ja schaffe, dass zu keiner Stunde
Dich und dein Werk kein menschlich Herz vergisst;
Ja, lass in dir das Labsal unsrer Brust
Und aller Herzen Trost und Lust,
Die unter deiner Gnade trauen,
Vollkommen und unendlich sein.
Es schließe deine Hand uns ein,
Dass wir die Wirkung kräftig schauen,
Was uns dein Tod und Sieg erwirbt
Und dass man nun nach deinem Auferstehen
Nicht stirbt, wenn man gleich zeitlich stirbt,
Und wir dadurch zu deiner Herrlichkeit eingehen

Alt

Was in uns ist, erhebt dich, großer Gott,
Und preiset deine Huld und Treu;
Dein Auferstehen macht sie wieder neu,
Dein großer Sieg macht uns von Feinden los
Und bringet uns zum Leben;
Drum sei dir Preis und Dank gegeben.

6. Coro, *Oboe I/II, Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Erschallet, ihr Himmel, erfreue dich, Erde,
Lobsinge dem Höchsten, du glaubende Schar,
Es schauet und schmecket ein jedes Gemüte
Des lebenden Heilands unendliche Güte,
Er tröstet und stellet als Sieger sich dar.

Bo podzięka nasza zbyt przyziemnie brzmi.
Tak, spraw też, by Twym dziełem żyły
Serca nasze przez wszystkie ich dni.
I daj, by piersi naszej pocieszenie
I serc wierzących pokrzepienie,
Aby ich rozkosz, radość cała
W Tobie na wieki najpełniej trwała.
Niech ręka Twoja nas poruszy,
By oczy nasze to ujrzały,
Co śmierć Twa i tryumf zgotowały,
Ze człowiek, po tym jakżeś Ty więzy śmierci skruszył,
Już nie umiera, choć niby kona,
I Niebios brama mu otworzona.

Alt:

Wszystko, co jest w nas, Ciebie chce wywyższyć, Panie,
I łaski Twej wiernej nachwalić się nie może.
Dzisiaj ją odnawia Twoje zmartwychwstanie,
Od wrogów nas uwalnia Twój wielki tryumf, Boże.
To tryumf Twój dla życia zdolen nas zachować,
Przeto na wieki chcemy Ci dziękować.

Zabrzmiście Niebioso i raduj się Ziemio,
Wznies pieśń pochwalną, o wierzący zborze!

Bo dobroć nieskończoną Tego, co nas zbawia
Odczuwać i dostrzegać każda dusza może.
On jako zwycięzca dziś nam się przedstawia.

BWV-135, Ach Herr, mich armen Sünder

Ach Herr, mich armen Sünder

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Trombone, Continuo*

Ach Herr, mich armen Sünder
Straf nicht in deinem Zorn,
Dein' ersten Grimm doch linder,
Sonst ist's mit mir verlor'n.
Ach Herr, wollst mir vergeben
Mein Sünd und gnädig sein,
Dass ich mag ewig leben,
Entfliehn der Höllenpein.

2. Recitativo T, *Continuo*

Ach heile mich, du Arzt der Seelen,
Ich bin sehr krank und schwach;
Man möchte die Gebeine zählen,
So jämmerlich hat mich mein Ungemach,
Mein Kreuz und Leiden zugericht;
Das Angesicht Ist ganz von Tränen aufgeschwollen,
Die, schnellen Fluten gleich, von Wangen abwärts rollen.
Der Seele ist von Schrecken angst und bange;
Ach, du Herr, wie so lange?

3. Aria T, *Oboe I/II, Continuo*

Tröste mir, Jesu, mein Gemüte,
Sonst versink ich in den Tod,
Hilf mir, hilf mir durch deine Güte
Aus der großen Seelennot!
Denn im Tod ist alles stille,
Da gedenkt man deiner nicht.
Liebster Jesu, ist's dein Wille,
So erfreu mein Angesicht!

4. Recitativo A, *Continuo*

Ich bin von Seufzen müde,
Mein Geist hat weder Kraft noch Macht,
Weil ich die ganze Nacht
Oft ohne Seelenruh und Friede
In großem Schweiß und Tränen liege.
Ich gräme mich fast tot und bin vor Trauern alt,
Denn meine Angst ist mannigfalt.

5. Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Weicht, all ihr Übeltäter,
Mein Jesus tröstet mich!
Er lässt nach Tränen und nach Weinen
Die Freudensonne wieder scheinen;
Das Trübsalswetter ändert sich,
Die Feinde müssen plötzlich fallen
Und ihre Pfeile rückwärts prallen.

6. Choral, *Cornetto e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Ehr sei ins Himmels Throne
Mit hohem Ruhm und Preis
Dem Vater und dem Sohne
Und auch zu gleicher Weis
Dem Heiligen Geist mit Ehren
In alle Ewigkeit,
Der woll uns all'n bescheren
Die ewge Seligkeit.**

Ach Panie, mnie grzesznego

Ach Panie, mnie grzesznego
Nie karaj w gniewie swym.
Gdy doznam ciosu Twego,
Rozwieję się jak dym.
Ach Panie, czy wybaczysz,
Mój grzech, dasz laski dar?
Żywot dać wieczny raczysz?
Oszczędzisz piekła kar?

Ach ulecz mnie, lekarzu dusz!
Bo jestem chory, słaby, Panie.
Kości me liczyć mogę już,
W tak oplakania godnym stanie
Więzi mnie ból jak ostre bicze.
Moje oblicze
Nabrzmiąle jest gorzkimi łzami.
Co w dół spływają potokami.
Dusza się trwoży niesłuchanie.
Jak długo jeszcze, Panie?

Pociesz mi Jesu, moją duszę,
Inaczej w śmierć się zapaść muszę.
Pomóż mi w swej dobroci, Panie!
W wielkiej biedzie daj przetrwanie.
Bo w śmierci ciszy, w grobie,
Ustanie myśl o Tobie.
Drogi Jesu, władzę masz,
Chciej rozjaśnić moją twarz.

Zmęczyłem się wzdychaniem moim;
Brakuje duszy mojej tchu,
Gdyż często w nocy, zamiast snu
Trwam w niepokoju w owej porze
I łzami me oblewam łożę.
Zamartwiam się na śmierć, z żalości jestem stary.
Bo lęk mój jest bez miary.

Odstąpcie mnie złoczyńcy,
Mój Jezus pocieszenie da!
On sprawia, że po łzach i płaczu
Oczy me słońce znów zobaczą.
Odmieni się pogoda zła.
Wrogowie moi się przewrócą,
A strzały ich ku nim zawrócą.

**Chwałę my dać gotowi,
Chwałę i wieczną cześć,
I Ojcu, i Synowi,
Przed tron ich chcemy nieść;
I Duchowi Świętemu
Chwała na wieczny czas.
Raj Bóg chce dać każdemu,
Niebo każdemu z nas.**

BWV-136, Erforsche mich, Gott, und erfahre mein Herz

Erforsche mich, Gott, und erfahre mein Herz

Badaj mnie. Boże, i poznaj serce moje

1. Coro, *Corno, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Erforsche mich, Gott, und erfahre mein Herz;
prüfe mich und erfahre, wie ichs meine!

„Badaj mnie. Boże, i poznaj serce moje,
Doświadcz mnie, i poznaj myśli moje!”

2. Recitativo T, *Continuo*

Ach, dass der Fluch, so dort die Erde schlägt
Auch derer Menschen Herz getrogen!
Wer kann auf gute Früchte hoffen,
Da dieser Fluch bis in die Seele dringet,
So dass sie Sündendornen bringet
Und Lasterdisteln trägt.
Doch wollen sich oftmals die Kinder der Höllen
In Engel des Lichtes verstellen;
Man soll bei dem verderbten Wesen
Von diesen Dornen Trauben lesen.
Ein Wolf will sich mit reiner Wolle decken,
Doch bricht ein Tag herein,
Der wird, ihr Heuchler, euch ein Schrecken,
Ja unerträglich sein.

Ach, że też przekleństwo, które ziemię uderzyło,
Zarazem w ludzkie serce trafiło!
Któż może się spodziewać owocu dobrego,
Gdy dusza przekleństwem rażona
Płodzi jedynie ciernie grzechu złego
I występku osty rodzi z swego łona?
Jakże jednak często synowie ciemności
Udają oto aniołów światłości;
Lecz ich natura wciąż jest skażona,
Miałoby się z ich cierni zbierać winne grona?
Oto wilk na siebie owczą skórę wkłada,
Lecz kiedyś taki dzień nastanie,
Który wam, obłudnikom, będzie jak zagłada,
Dzień dla was straszny niesłuchanie.

3. Aria A, *Oboe I, Continuo*

Es kömmt ein Tag,
So das Verborgne richtet,
Vor dem die Heuchelei erzittern mag.
Denn seines Eifers Grimm vernichtet,
Was Heuchelei und List erdichtet.

Nadchodzi Dzień
Sądzić grzech zasłonięty
I na obłudę padnie strachu cień.
Gdyż zniszczy gniew jego zawzięty
Obłudy podstęp i wykręty.

4. Recitativo B, *Continuo*

Die Himmel selber sind nicht rein,
Wie soll es nun ein Mensch vor diesem Richter sein?
Doch wer durch Jesu Blut gereinigt,
Im Glauben sich mit ihm vereinigt,
Weiß, dass er ihm kein hartes Urteil spricht.
Kränkt ihn die Sünde noch,
Der Mangel seiner Werke,
Er hat in Christo doch
Gerechtigkeit und Stärke.

Niebiosa i święci nie są przed Nim czyści,
Jakże więc temu Sędziemu człek ma spojrzeć w oczy?
Lecz, kto się w krwi Jezusa oczyści,
I kto się w wierze z Nim zjednoczy,
Ten wie, że surowego wyroku nie usłyszy,
Choć grzech w nim ciągle trwa,
I choćby dzieła marne były.
To on w Chrystusie przecie ma
Usprawiedliwienie i siły.

5. Aria (Duetto) T B, *Violino I/II, Continuo*

Uns treffen zwar der Sünden Flecken,
So Adams Fall auf uns gebracht.
Allein, wer sich zu Jesu Wunden,
Dem großen Strom voll Blut gefunden,
Wird dadurch wieder rein gemacht.

Choć tkwią na nas ciągle grzechu plamy,
Co przez Adama sprowadzony,
Jednak, kto się w Jezusa rany
Zanurzy, w potok krwi wezbrany,
Zostanie przezeń oczyszczony.

6. Choral, *Violino I, Corno e Oboe I/II col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Dein Blut, der edle Saft,
Hat solche Stärk und Kraft,
Dass auch ein Tröpflein kleine
Die ganze Welt kann reine,
Ja, gar aus Teufels Rachen
Frei, los und ledig machen.

O Panie! To krew Twa,
Tak wielką siłę ma,
Że jej kropelką małą
Oczyścisz ludzkość całą,
I moc ta jest jej dana,
Wybawiać z rąk szatana.

BWV-137, Lobe den Herren, den mächtigen König der Ehren

Lobe den Herren, den mächtigen König der Ehren

Pochwal, mój duchu Mocarza wielkiego wszechświata

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Lobe den Herren, den mächtigen König der Ehren,
Meine geliebete Seele, das ist mein Begehren.
Kommet zu Hauf,
Psalter und Harfen, wacht auf!
Lasset die Musicam hören.

Pochwal, mój duchu,
Mocarza wielkiego wszechświata!
Niechaj się w sercu mym prośba z podzięką przeplata.
W górę się zwróć!
Psalmie i harfo się zbudź!
Niechaj pieśń w niebo ulata.

2. Aria A, *Violino solo, Continuo*

Lobe den Herren, der alles so herrlich regieret,
Der dich auf Adellers Fittichen sicher geführet,
Der dich erhält,
Wie es dir selber gefällt;
Hast du nicht dieses verspüret?

Pochwal, mój duchu, Mocarza, co ziemi obrotu
Sprawia i w niebo orlimi podnosi cię loty;
Który ci dal W dobrach rozlicznych twój dział
Z swojej ojcowskiej szczodroty.

3. Aria (Duetto) S B, *Oboe I/II, Continuo*

Lobe den Herren, der künstlich und fein dich bereitet,
Der dir Gesundheit verliehen, dich freundlich geleitet;
In wieviel Not
Hat nicht der gnädige Gott
Über dir Flügel gebreitet!

Pochwal Mocarza, co cudnie cię tak ukształtował,
Zdrowiem obdarzył i drogi ci zawsze torował.
Wśród iluż trwóg
Wielki, potężny ten Bóg
Ciebie pod skrzydła swe chował!

4. Aria T e Coro, *Tromba, Continuo*

Lobe den Herren, der deinen Stand sichtbar gesegnet,
Der aus dem Himmel mit Strömen der Liebe gregnet;
Denke dran,
Was der Allmächtige kann,
Der dir mit Liebe begegnet.

Pochwal, mój duchu, Mocarza, co ci błogosławił,
Który w strumieniach miłości się tobie objawił.
Duchu mój, miej Boga w pamięci wciąż swej,
Byś Jego wszechmoc rad sławił.

5. Choral, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Lobe den Herren, was in mir ist, lobe den Namen!
Alles, was Odem hat, lobe mit Abrahams Samen!
Er ist dein Licht,
Seele, vergiss es ja nicht;
Lobende, schließe mit Amen!

Pochwal, mój duchu, Mocarza i wznies Mu śpiewanie!
Z wszystkim, co życie ma, wespół zwróć doń swe błaganie;
On światłem twym.
Chwalmy więc sercem Go swym:
Amen, tak niechaj się stanie.

BWV-138, Warum betrübst du dich, mein Herz?

Warum betrübst du dich, mein Herz?

Czemu martwisz się, me serce?

1. Coro e Recitativo A, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Warum betrübst du dich, mein Herz?

Bekümmerst dich und trägest Schmerz

Nur um das zeitliche Gut?

Alt

Ach, ich bin arm,

Mich drücken schwere Sorgen.

Vom Abend bis zum Morgen

Währt meine liebe Not.

Dass Gott erbarm!

Wer wird mich noch erlösen

Vom Leibe dieser bösen

Und argen Welt?

Wie elend ist's um mich bestellt!

Ach! wär ich doch nur tot!

Vertrau du deinem Herren Gott,

Der alle Ding erschaffen hat.

Czemu martwisz się, me serce?

Czemu troskasz się tak wielce

Tylko o swój ziemski byt?

Alt

Ach, biedny ja.

Od trosk twarz ma Izami zalana.

Od wieczora aż do rana

Muszę w tej udręce żyć.

Niech Bóg zmiłowanie ma!

Kto mnie wreszcie wyzwoli

Ze świata złego niewoli.

Co śle za ciosem cios?

Ach, jakże nędzny jest mój los!

Ach, gdybym mógł już martwym być!

Zaufaj Bogu twemu wszak,

Który sam stworzył cały świat.

2. Recitativo B, *Continuo*

Ich bin veracht',

Der Herr hat mich zum Leiden

Am Tage seines Zorns gemacht;

Der Vorrat, hauszuhalten,

Ist ziemlich klein;

Man schenkt mir vor den Wein der Freuden

Den bitteren Kelch der Tränen ein.

Wie kann ich nun mein Amt mit Ruh verwalten,

Wenn Seufzer meine Speise und Tränen das Getränk sein?

Jam wzgardzony,

Od Pana na cierpienia

W dniu Jego gniewu przeznaczony.

Zasób dóbr, którymi mam gospodarować

Jest tak mały.

Podają mi zamiast wina pocieszenia

Łez gorzkich kielich cały.

Jakże mam powinność w pokoju sprawować,

Kiedy łzy mym napojem, pokarmem westchnienia?

3. Coro e Recitativo S A, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Er kann und will dich lassen nicht,

Er weiß gar wohl, was dir gebracht,

Himmel und Erd ist sein!

Sopran

Ach, wie?

Gott sorget freilich vor das Vieh,

Er gibt den Vögeln seine Speise,

Er sättiget die jungen Raben,

Nur ich, ich weiß nicht, auf was Weise

Ich armes Kind

Mein bisschen Brot soll haben;

Wo ist jemand, der sich zu meiner Rettung findt?

Dein Vater und dein Herre Gott,

Der dir beisteht in aller Not.

Alt

Ich bin verlassen,

Es scheint,

Als wollte mich auch Gott bei meiner Armut hassen,

Da er's doch immer gut mit mir gemeint.

Ach Sorgen,

Werdet ihr denn alle Morgen

Und alle Tage wieder neu?

So klag ich immerfort;

Ach! Armut, hartes Wort,

Wer steht mir denn in meinem Kummer bei?

Dein Vater und dein Herre Gott,

Der steht dir bei in aller Not.

On chce cię w dłoni trzymać swej.

On wie, co służy duszy twej.

Niebo, ziemia Jego jest!

Sopran

Jakże to? Bóg troszczy się o trzodę,

Odeń pokarm mają ptaki,

Karmi też Bóg kruki młode,

I tylko ja nie wiem, czy jest sposób jaki.

Bym ja, biedne dziecię

Mógł dostać mój kawałek chleba?

Czy jest ktoś, od kogo ratunku mogę się spodziewać?

Twój Ojciec w Niebie i twój Bóg,

On jest przy tobie pośród trwóg.

Alt

Opuszczony muszę być;

Mogłoby się zdawać,

Jakby przez nędzę Bóg mi nienawiść chciał okazać,

Bo przecie dobra ma mi życzyć.

Ach, troski wy me,

Czy przez wszystkie dni

Każdego ranka będziecie nowe?

Skarzę się tedy każdego dnia;

Ach, nędzo, okrutnyś ty wróg,

Któż w mym strapieniu pomoc da?

Twój Ojciec w niebie i Twój Bóg

Przy tobie stoi pośród trwóg.

4. Recitativo T, *Continuo*

Ach süßer Trost! Wenn Gott mich nicht verlassen

Ach! Słodkie pocieszenie! Gdy Bóg pamięta o mnie,

Und nicht versäumen will,
So kann ich in der Still
Und in Geduld mich fassen.
Die Welt mag immerhin mich hassen,
So werf ich meine Sorgen
Mit Freuden auf den Herrn,
Und hilft er heute nicht, so hilft er mir doch morgen.
Nun leg ich herzlich gern
Die Sorgen unters Kissen
Und mag nichts mehr als dies zu meinem Troste wissen:

5. Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Auf Gott steht meine Zuversicht,
Mein Glaube lässt ihn walten.

Nun kann mich keine Sorge nagen,
Nun kann mich auch kein Armut plagen.
Auch mitten in dem größten Leide
Bleibt er mein Vater, meine Freude,
Er will mich wunderlich erhalten.

6. Recitativo A, *Continuo*

Ei nun!
So will ich auch recht sanfte ruhn.
Euch, Sorgen, sei der Scheidebrief gegeben!
Nun kann ich wie im Himmel leben.

7. Choral, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Weil du mein Gott und Vater bist,
Dein Kind wirst du verlassen nicht,
Du väterliches Herz!
Ich bin ein armer Erdenkloß,
Auf Erden weiß ich keinen Trost.**

I nie chce mnie zaniedbać,
Cierpliwie i spokojnie
Mogę me siły zebrać.
Może świat nienawiścią przeciwko mnie wezbrać,
A ja me troski składam
Z radością na Pana:
Może nie dzisiaj, lecz jutro pomoc będzie dana.
Więc pod poduszkę wkładam
Z ochotą me zmartwienia
I potrzebuję tylko tego pocieszenia:

W Bogu jedynie ma ostoja.
Niechaj On będzie mną kierować.

Nie zdoła mnie już troska dręczyć.
Nie może mnie już bieda męczyć.
Nawet gdym trapiiony żalością.
On jest mym Ojcem, mą radością,
I mnie cudownie chce zachować.

Oj, tak!
Wreszcie odetchnąć mogę wszak.
Trosko! List rozwodowy mam dla ciebie.
Teraz żyć mogę tak jak w niebie.

**Tyś jest mój Ojciec i mój Bóg.
Nie puści mnie wśród ziemskich trwóg
Ojcowskie serce Twe!
Toć grudką ziemi jestem ja,
Pociechę tylko niebo da.**

BWV-139, Wohl dem, der sich auf seinen Gott

Wohl dem, der sich auf seinen Gott

Szczęśliwy, kto do Boga ma

1. Coro, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Wohl dem, der sich auf seinen Gott
Recht kindlich kann verlassen!
Den mag gleich Sünde, Welt und Tod
Und alle Teufel hassen,
So bleibt er dennoch wohlvergnügt,
Wenn er nur Gott zum Freunde kriegt.**

**Szczęśliwy, kto do Boga ma
Dziecięce zaufanie.
Choć gniewem kipią siły zła,
Jemu się nic nie stanie.
Spokojny człowiek jest wśród trwóg,
Gdy jego przyjacielem Bóg.**

2. Aria T, *Violino I concertante, Continuo*

Gott ist mein Freund; was hilft das Toben,
So wider mich ein Feind erhoben!
Ich bin getrost bei Neid und Hass.
Ja, redet nur die Wahrheit spärlich,
Seid immer falsch, was tut mir das?
Ihr Spötter seid mir ungefährlich.

Bóg przyjacielem; cóż znaczy wrzawa,
I wróg, który na duszę nastawa,
Gdy, pośród złości, w Bogu ma otucha?
Tak, kłamcie całe swoje życie,
Prześmiewcy; cóż miuczynicie?
Na kłamstwa dusza moja głucha.

3. Recitativo A, *Continuo*

Der Heiland sendet ja die Seinen
Recht mitten in der Wölfe Wut.
Um ihn hat sich der Bösen Rotte
Zum Schaden und zum Spotte
Mit List gestellt;
Doch da sein Mund so weisen Ausspruch tut,
So schützt er mich auch vor der Welt.

Zbawca posyła sługi swoje
Pomiędzy wilków roje.
Choć zła gromadzą się legiony,
By Go usidlić z każdej strony,
Choć potrzask chytrze zastawiony,
On mądrym słowem zręcznie z sieci się wyplata.
Tak chroni także mnie przed przebiegłością świata.

4. Aria B, *Oboe d'amore II, Violino, Continuo*

Das Unglück schlägt auf allen Seiten
Um mich ein zentnerschweres Band.
Doch plötzlich erscheint die helfende Hand.
Mir scheint des Trostes Licht von weiten;
**Da lern ich erst, dass Gott allein
Der Menschen bester Freund muss sein.**

Nieszczęście z każdej mojej strony
Buduje mur nieprzenikniony.
Lecz oto dłoń pomocna na mnie czeka.
Światło otuchy jaśniej z daleka;
I odtąd wiem, że w świecie tym
Tylko Bóg przyjacielem mym.

5. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ja, trag ich gleich den größten Feind in mir,
Die schwere Last der Sünden,
Mein Heiland lässt mich Ruhe finden.
Ich gebe Gott, was Gottes ist,
Das Innerste der Seelen.
Will er sie nun erwählen,
So weicht der Sünden Schuld, so fällt des Satans List.

Choć we mnie tkwi najgorszy wróg:
Grzech, który mnie zniewala,
Zbawca mi pokój znaleźć pozwala.
Oddaję Bogu, co dal mi Bóg:
To, co najgłębiej w duszy mam,
Gdyby ją zechciał wybrać Pan,
Odstąpi szatan, zniknie grzechu dług.

6. Choral, *Oboe d'amore I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Dahero Trotz der Höllen Heer!
Trotz auch des Todes Rachen!
Trotz aller Welt! mich kann nicht mehr
Ihr Pochen traurig machen!
Gott ist mein Schutz, mein Hilf und Rat;
Wohl dem, der Gott zum Freunde hat!**

Wyzywam cię, więc, armio zła!
Niech straszy śmierć dokoła!
Wyzywam, świecie, bo moc twa
Zasmucić mnie nie zdoła.
Bóg jest mi tarczą, pomoc da.
Szczęśliwy, kto w Nim druha ma!

BWV-140, Wachet auf, ruft uns die Stimme

Wachet auf, ruft uns die Stimme

1. Coro, *Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Violino piccolo, Viola, Corno col Soprano, Continuo*

Wachet auf, ruft uns die Stimme
Der Wächter sehr hoch auf der Zinne,
Wach auf, du Stadt Jerusalem!
Mitternacht heißt diese Stunde;
Sie rufen uns mit hellem Munde:
Wo seid ihr klugen Jungfrauen?
Wohl auf, der Bräutigam kömmt;
Steht auf, die Lampen nehmt! Alleluja!
Macht euch bereit
Zu der Hochzeit,
Ihr müsset ihm entgegen gehn!

2. Recitativo T, *Continuo*

Er kommt, er kommt,
Der Bräutigam kömmt!
Ihr Töchter Zions, kommt heraus,
Sein Ausgang eilet aus der Höhe
In euer Mutter Haus.
Der Bräutigam kömmt, der einem Rehe
Und jungen Hirsche gleich
Auf denen Hügeln springt
Und euch das Mahl der Hochzeit bringt.
Wacht auf, ermuntert euch!
Den Bräutigam zu empfangen!
Dort, sehet, kommt er hergegangen.

3. Aria (Duetto) S B, *Violino piccolo, Continuo*

Sopran (Seele)

Wenn kömmtst du, mein Heil?

Bass (Jesus)

Ich komme, dein Teil.*Sopran*
Ich warte mit brennendem Öle.

{*Sopran, Bass*}

{Eröffne, Ich öffne} den Saal

beide

Zum himmlischen Mahl

Sopran

Komm, Jesu!

Bass

Komm, liebliche Seele!

4. Choral T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Zion hört die Wächter singen,
Das Herz tut ihr vor Freuden springen,
Sie wachet und steht eilend auf.
Ihr Freund kömmt vom Himmel prächtig,
Von Gnaden stark, von Wahrheit mächtig,
Ihr Licht wird hell, ihr Stern geht auf.
Nun kömmt, du werthe Kron,
Herr Jesu, Gottes Sohn!
Hosianna!
Wir folgen all
Zum Freudensaal
Und halten mit das Abendmahl.

Zbudźcie się, tak ci wołają

"Zbudźcie się", tak ci wołają,
Co w grodzie świętym straż trzymają;
Syjonie, północ! porzuć sny!
Oblubieniec twój nadchodzi!
Zbawienia dzień się blaskach rodzi,
Dziewice mądre, gdzieście wy?
To On... Ocknijcie się
I weźcie lampy swe!
Alleluja!
Już godów czas!
Wzywają was!
Pośpieszcie Pana witać wraz!

On nadchodzi, już nadchodzi;
Oblubieniec już nadchodzi!
Wynijdzie więc prędko, o córki Syjonu,
Bo oto zstępuje z góry
On do matki waszej domu.
Oto oblubieniec, który
Do sarny podobny i do jelenia;
Skacze po górach i po kamieniach.
Weselną ucztą radować chce was.
Ocknijcie się wreszcie, najwyższy to czas!
Waszego Miłego przyjąć dane wam!
Oto nadchodzi. Spójrzcie tylko tam!

Sopran

Kiedy przyjdiesz, me zbawienie?

Bas

Idę, jam twym przeznaczeniem.

Sopran

Czekam Cię, w ręku mym lampa płonąca.

Sopran

Otwieraj już salę na ucztę weselną.

Bas

Otwieram już salę na ucztę weselną.

Sopran

Przyjdź, Jesu!

Bas

Przyjdź duszo łaknąca!

Serca rozbudzonej rzeszy
Wołanie straży świętej cieszy;
Powstaje Syjon, stroi się.
Z niebios kroczy Pan wspaniały,
Druh pelen łaski, prawdy, chwały,
Promienne blaski swoje śle.
O Jezu, do nas zejdz!
Korono chwały, świeć;
O, hosanna!
Ach, wiedz nas sam
Do niebios bram,
Weselną ucztę gotuj nam!

5. Recitativo B, *Violino I/II, Violino piccolo, Viola, Continuo*

So geh herein zu mir,
Du mir erwählte Braut!
Ich habe mich mit dir
Von Ewigkeit vertraut.
Dich will ich auf mein Herz,
Auf meinem Arm gleich wie ein Siegel setzen
Und dein betrübtes Aug ergötzen.
Vergiß, o Seele, nun
Die Angst, den Schmerz,
Den du erdulden müssen;
Auf meiner Linken sollst du ruhn,
Und meine Rechte soll dich küssen.

6. Aria (Duetto) S B, *Oboe solo, Continuo*

Sopran (Seele)

Mein Freund ist mein,

Bass (Jesus)

Und ich bin dein, *beide*

Die Liebe soll nichts scheiden.

Sopran, Bass

{Ich will, du sollst} mit

{dir, mir} in Himmels Rosen weiden,

beide

Da Freude die Fülle, da Wonne wird sein.

Więc wejdź, ma miła, śmiało
I padnij w me ramiona!
Od zawsze, przez wieczność całą
Jesteś mi zaślubiona.
Na sercu moim spocznieś Ty,
Będziesz jak pieczęć na moim ramieniu.
i otrę z ócz twych smutnych łzy.
Więc lęk, duszo, porzucić chciej,
Zapomnij o cierpieniu,
Któreś znieść musiała,
Bo spocznieś na lewicy mej,
Prawica ma będzie cię całowała.

Sopran

Mój miły jest mój.

Bass

A jam jest twój.

Oboe glosy

Miłości nie przerwie już żadna rozłąka.

Sopran, bass

{ Ja chcę wraz z Tobą / Ty będziesz ze mną } na rajskich,
różanych paść się łąkach.

7. Choral, *Violino piccolo in octava e Corno e Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Taille e Viola col Tenore, Continuo*

Gloria sei dir gesungen

Mit Menschen- und englischen Zungen,

Mit Harfen und mit Zimbeln schon.

Von zwölf Perlen sind die Pforten,

An deiner Stadt; wir sind Konsorten

Der Engel hoch um deinen Thron.

Kein Aug hat je gespürt,

Kein Ohr hat je gehört

Solche Freude.

Des sind wir froh,

Io, io!

Ewig in dulci júbilo.

**„Gloria" świat Ci śpiewa cały;
Aniołów, ziemian brzmiały chorały
I słodkich lutni dźwięczny ton.
Z pereł miasta Twego bramy;
Tam w niebian gronie otaczamy
Wyniosły Twój i święty tron.
Czyż zgłębi rozum mój
Majestat, Boże, Twój?
O, radości!
Tam rzesza Twa
Hymn wieczny gra
Na Twoją cześć. Alleluja!**

BWV-143, Lobe den Herrn, meine Seele II

Lobe den Herrn, meine Seele II

Chwal duszo moja Pana

1. Coro, *Corno da caccia I-III, Tamburi, Fagotto, Violino I/II, Viola, Continuo*

Lobe den Herrn, meine Seele.

„Chwal duszo moja Pana ”

2. Choral S, *Violino, Continuo*

Du Friedefürst, Herr Jesu Christ,
Wahr' Mensch und wahrer Gott,
Ein starker Nothelfer du bist
Im Leben und im Tod;
Drum wir allein
Im Namen dein
Zu deinem Vater schreien.

Księciem pokoju Tyś jest sam,
Tyś człowiek oraz Bóg.
W śmierci pomagasz, Panie, nam
I pośród życia dróg.
W zmartwieniu swym
W imieniu Twym
Do Ojca więc wołamy.

3. Recitativo T, *Continuo*

Wohl dem, des Hülfe der Gott Jakob ist,
des Hoffnung auf dem Herrn, seinem Gotte, stehet.

„Błogosławiony ten, którego pomocą jest Bóg Jakuba,
Którego nadzieja jest w Panu, Bogu jego.”

4. Aria T, *Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Tausendfaches Unglück, Schrecken,
Trübsal, Angst und schneller Tod,
Völker, die das Land bedecken,
Sorgen und sonst noch mehr Not
Sehen andre Länder zwar,
Aber wir ein Segensjahr.

Tysiąckrotne utrapienia.
Lęki, smutek, nagłą śmierć:
Dotykają te cierpienia
Świata tego każdą ćwierć.
To widziały inne strony,
My zaś - rok błogosławiony.

5. Aria B, *Corno da caccia I-III, Tamburi, Fagotto, Continuo*

Der Herr ist König ewiglich,
dein Gott, Zion, für und für.

„Pan jest królem na wieki, jest Bogiem twoim,
Syjonie, po wszystkie pokolenia.”

6. Aria T, *Fagotto, Violino I/II, Viola, Continuo*

Jesu, Retter deiner Herde,
Bleibe ferner unser Hort,
Dass dies Jahr uns glücklich werde,
Halte Wacht an jedem Ort.
Führ, o Jesu, deine Schar
Bis zu jenem neuen Jahr.

Jezu, Zbawco Twej owczarni,
Ostoją nam bądź wciąż od nowa.
Rok szczęśliwy daj przygarnij.
Sakramentu, Twego Słowa
Dla swych chrześcijan broń czystego
Aż do roku następnego.

7. Coro, *Corno da caccia I-III, Tamburi, Fagotto, Violino I/II, Viola, Continuo*

Halleluja.
Gedenk, Herr, jetzund an dein Amt,
Dass du ein Friedfürst bist,
Und hilf uns gnädig allesamt
Jetzund zu dieser Frist;
Lass uns hinfort
Dein göttlich Wort
Im Fried noch länger schallen.

Alleluja.
Panie, Twój urząd wspomnieć chciej:
Pokoju Księciem Ty.
Daj pomoc, łaski zdroje lej
W te oraz przyszłe dni.
Prosimy Cię.
Niech Słowo Twe
W pokoju nam rozbrzmiewa.

BWV-144, Nimm, was dein ist, und gehe hin

Nimm, was dein ist, und gehe hin

Weź, co twoje, i odejź!

1. Coro, *Continuo*

Nimm, was dein ist, und gehe hin.

Weź, co twoje, i odejź!

2. Aria A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Murre nicht,
Lieber Christ,
Wenn was nicht nach Wunsch geschicht;

Sondern sei mit dem zufrieden,
Was dir dein Gott hat beschieden,
Er weiß, was dir nützlich ist.

Nie szemrajcie
Chrześcijanie,
Gdy się coś wbrew woli stanie.

Z tego bądź zadowolony,
Czym zostałeś obdarzony;
Potrzeby twe Bogu znane.

3. Choral, *Continuo*

**Was Gott tut, das ist wohlgetan,
Es bleibt gerecht sein Wille;
Wie er fängt meine Sachen an,
Will ich ihm halten stille.
Er ist mein Gott,
Der in der Not
Mich wohl weiß zu erhalten:
Drum lass ich ihn nur walten.**

**Co czyni Bóg, jest dobrze tak
I z sprawiedliwej woli.
Jakkolwiek mi się da we znak,
Chcę cichym być w swej doli.
Niech wierny Bóg, co czasu trwóg
Przed zgubą swoich strzeże,
Mój los w swe ręce bierze.**

4. Recitativo T, *Continuo*

Wo die Genügsamkeit regiert
Und überall das Ruder führt,
Da ist der Mensch vergnügt
Mit dem, wie es Gott fügt.
Dagegen, wo die Ungenügsamkeit das Urteil spricht,
Da stellt sich Gram und Kummer ein,
Das Herz will nicht
Zufrieden sein,
Und man gedenket nicht daran:
Was Gott tut, das ist wohlgetan.

Bo gdzie umiarkowanie,
I tam gdzie skromność rządzi,
Tam człowiek ma upodobanie
W tym, co mu Pan Bóg zrządzi.
Przeciwnie: tam gdzie brak wstrzemięźliwości,
Tam są zgryzoty i zmartwienia,
I nie zna serce ukojenia,
I nie chce myśleć człowiek tak:
Co czyni Bóg, jest dobre wszak.

5. Aria S, *Oboe d'amore, Continuo*

Genügsamkeit
Ist ein Schatz in diesem Leben,
Welcher kann Vergnügung geben
In der größten Traurigkeit,
Genügsamkeit.
Denn es lässet sich in Allem
Gottes Fügung wohl gefallen
Genügsamkeit.

Dar wstrzemięźliwości
Jest w życiu skarbem prawdziwym,
Czyniąc człowieka szczęśliwym,
Gdyż nawet w wielkiej żałości
Pozwala z zadowoleniem
Cieszyć się Bożym zrządzeniem
Dar wstrzemięźliwości.

6. Choral, *Continuo*

**Was mein Gott will, das gscheh allzeit,
Sein Will, der ist der beste.
Zu helfen den'n er ist bereit,
Die an ihn glauben feste.
Er hilft aus Not, der fromme Gott,
Und züchtigt mit Maßen.
Wer Gott vertraut, fest auf ihn baut,
Den will er nicht verlassen.**

**Co Bóg mój chce, niech stanie się.
Najlepsza wola Jego
Obfitą pomoc wszystkim śle,
Co mocno wierzą w Niego.
Nasz wierny Bóg uwalnia z trwóg
A karze tylko miernie.
Kto dzień po dniu zaufa Mu,
Pan temu sprzyja wiernie.**

BWV-145, Ich lebe, mein Herze, zu deinem Ergötzen

Ich lebe, mein Herze, zu deinem Ergötzen

Ja żyję, me serce, ku twojej radości

a. Choral, *Continuo*

Auf, mein Herz, des Herren Tag
Hat die Nacht der Furcht vertrieben:
Christus, der im Grabe lag,
Ist im Tode nicht geblieben.
Nunmehr bin ich recht getröst,
Jesus hat die Welt erlöst.

Powstań serce, Pański dzień
Przegnał trwogi noc bezsenną.
Padł na Pana śmierci cień,
Lecz w grób złożon nadaremno.
Więc jam już pocieszony,
A świat przezeń zbawiony.

b. Coro, *Tromba, Violino I/II, Viola, Continuo*

So du mit deinem Munde bekennest Jesum,
dass er der Herr sei, und gläubest in deinem Herzen,
dass ihn Gott von den Toten auferwecket hat, so wirst du
selig.

„Bo jeśli ustami swoimi wyznasz, że Jezus jest Panem, i
uwierzysz w sercu swoim, że Bóg wzbudził go z martwych,
zbawiony będziesz.”

1. Aria (Duetto) T S, *Violino, Continuo*

Tenor

Ich lebe, mein Herze, zu deinem Ergötzen,
Mein Leben erhebet dein Leben empor.

Sopran

Du lebest, mein Jesu, zu meinem Ergötzen,
Dein Leben erhebet mein Leben empor.

beide

Die klagende Handschrift ist völlig zerrissen,
Der Friede verschalt ein ruhig Gewissen
Und öffnet den Sündern das himmlische Tor.

Jezus (Tenor), Dusza (Sopran)

Ja żyję { me serce / mój Jezu } ku Twojej radości,
{ Me / Twe } życie podnosi { twoje / moje } życie wzwyż.

Oba glosy

Oto list dłużny został już porwany;
Sumienie spokojne, bo pokój nam dany,
Otwarte grzesznikom nieba bramy już.

2. Recitativo T, *Continuo*

Nun fordre, Moses, wie du willst,
Das dräuende Gesetz zu üben,
Ich habe meine Quittung hier
Mit Jesu Blut und Wunden unterschrieben.
Dieselbe gilt,
Ich bin erlöst, ich bin befreit
Und lebe nun mit Gott in Fried und Einigkeit,
Der Kläger wird an mir zuschanden,
Denn Gott ist auferstanden.
Mein Herz, das merke dir!

Niech żąda Mojżesz, aby w trudzie
Prawo srogie wypełniali ludzie;
Lecz ja mam me pokwitowanie,
Co krwią Jezusa podpisane,
I ono tylko ważne.
Zbawionym jest, oswobodzony
W pokoju z Bogiem pogodzony.
A oskarżyciel zwalony z nóg,
Gdyż mój zmartwychwstał Bóg.
Zważ to, me serce, bądź odważne!

3. Aria B, *Tromba, Flauto traverso, Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Continuo*

Merke, mein Herze, beständig nur dies,
Wenn du alles sonst vergisst,
Dass dein Heiland lebend ist;
Lasse dieses deinem Gläuben
Einen Grund und Feste bleiben,
Auf solche besteht er gewiss.
Merke, meine Herze, nur dies.

Moje serce, zważ to, zważ
Chociaż słabą pamięć masz,
Ze wszak żyje Zbawca nasz!
Na tym wiary gmach wnoś święty,
Na tym stawiaj fundamenty,
Na tym jej się oprzeć każ!
Moje serce, zważ to, zważ.

4. Recitativo S, *Continuo*

Mein Jesus lebt,
Das soll mir niemand nehmen,
Drum sterb ich sonder Grämen.
Ich bin gewiss
Und habe das Vertrauen,
Dass mich des Grabes Finsternis
Zur Himmelsherrlichkeit erhebt;
Mein Jesus lebt,
Ich habe nun genug,
Mein Herz und Sinn
Will heute noch zum Himmel hin,

Oto mój Jezus żywy!
Żadna tego rzecz nie zmienia.
Umrę przeto bez zmartwienia.
Pełnym pewności,
Pełnym ufności,
Że poprzez zimne grobu ciemności
Chwałę i pokój znajdę prawdziwy.
Oto mój Jezus żywy!
Nic więcej mi nie trzeba.
Me serce oraz duszę
Pragnienie wznosi już do nieba,

Selbst den Erlöser anzuschauen.

5. Choral, *Continuo*

**Drum wir auch billig fröhlich sein,
Singen das Halleluja fein
Und loben dich, Herr Jesu Christ;
Zu Trost du uns erstanden bist.
Halleluja!**

Gdzie Zbawiciela ujrzeć tuszę.

Więc słusznie radujemy się,
Śpiewem wielbimy, Panie, Cię;
Chwalimy Cię ze wszystkich sił,
Żeś dla nas Ty zmartwychwstał był.
Alleluja!

BWV-146, Wir müssen durch viel Trübsal in das Reich Gottes eingehen

Wir müssen durch viel Trübsal in das Reich Gottes eingehen

1. Sinfonia, *Organo, Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

2. Coro, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Wir müssen durch viel Trübsal in das Reich Gottes eingehen.

3. Aria A, *Violino, Continuo*

Ich will nach dem Himmel zu,
Schnödes Sodom, ich und du
Sind nunmehr geschieden.

Meines Bleibens ist nicht hier,
Denn ich lebe doch bei dir
Nimmermehr in Frieden.

4. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ach! wer doch schon im Himmel wär!
Wie dränget mich nicht die böse Welt!
Mit Weinen steh ich auf,
Mit Weinen leg ich mich zu Bette,
Wie trüglich wird mir nachgestellt!
Herr! merke, schau drauf,
Sie hassen mich, und ohne Schuld,
Als wenn die Welt die Macht,
Mich gar zu töten hätte;
Und leb ich denn mit Seufzen und Geduld
Verlassen und veracht',
So hat sie noch an meinem Leide
Die größte Freude.
Mein Gott, das fällt mir schwer.
Ach! wenn ich doch,
Mein Jesu, heute noch
Bei dir im Himmel wär!

5. Aria S, *Flauto traverso, Oboe d'amore I/II, Continuo*

Ich säe meine Zähren
Mit bangem Herzen aus.
Jedoch mein Herzeleid
Wird mir die Herrlichkeit
Am Tage der seligen Ernte gebären.

6. Recitativo T, *Continuo*

Ich bin bereit,
Mein Kreuz geduldig zu ertragen;
Ich weiß, dass alle meine Plagen
Nicht wert der Herrlichkeit,
Die Gott an den erwählten Scharen
Und auch an mir wird offenbaren.
Itzt wein ich, da das Weltgetümmel
Bei meinem Jammer fröhlich scheint.
Bald kommt die Zeit,
Da sich mein Herz erfreut,
Und da die Welt einst ohne Tröster weint.
Wer mit dem Feinde ringt und schlägt,
Dem wird die Krone beigelegt;
Denn Gott trägt keinen nicht mit Händen in den Himmel.

Musimy przejść przez wiele ucisków, aby wejść do Królestwa Bożego

„Musimy przejść przez wiele ucisków,
aby wejść do Królestwa Bożego.”

Ku niebu wiedzie wola ma.
Już, zła Sodomo, ty i ja
Jesteśmy rozdzieleni.

Tutaj mieszkać już nie będę,
Tu pokoju nie zdobędę,
Nie znajdę go na ziemi.

Ach! Któż by nie chciał w niebie być!
Z dała od złego świata żyć.
Wśród płaczu rankiem z łoża wstaję,
I w Izach się kładę na postanie.
Jak podle na mnie świat nastaje!
Zważ na to, Boże! Spojrzyj Panie!
Choć jam niewinny, u ludzi w nienawiści,
A wrogie tego świata siły
Najchętniej by mnie już zabiły.
Więc żyję wśród westchnień, w cierpliwości,
Opuszczony i wzgardzony,
Bo dla świata me cierpienia,
Źródłem ubawienia.
Ciężko, Boże, bez Ciebie.
Ach! Gdybym Jezu dziś
Mógł już do Ciebie iść,
By być przy Tobie w Niebie!

Łzy moje w trwodze sieję;
Serce me zalęknione.
Lecz przecie mam nadzieję,
Że szczęście nieskończone.
Z siewu cierpienia mego w dniu błogich żniw ja zbiorę.

Jestem gotów wśród cierpienia
Krzyż z pokorą nieść niemały.
Wiem, że wszystkie me zmartwienia
Niczym wobec przyszłej chwały.
Którą Bóg wybranym swym okaże,
A także i mnie da w darze.
Dziś płaczę ja, a świat, jak ma to już w zwyczaju,
Z uciechą drwi z mojego krzyża;
Lecz czas się oto zbliża,
Gdy serce me się rozweseli,
A świat się pograży w łez topieli.
Tylko ci, co z wrogiem się mocują,
Korony niebios dostępują.
Bo Bóg na rękach nie wnosi do Raju.

7. Aria (Duetto) T B, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Wie will ich mich freuen, wie will ich mich laben,
Wenn alle vergängliche Trübsal vorbei!

Da glänz ich wie Sterne und leuchte wie Sonne,
Da störet die himmlische selige Wonne
Kein Trauern, Heulen und Geschrei.

Jak będę się cieszył, jak będę radował.
Gdy smutki doczesne odejdą już w dal!

Zabłysnę jak gwiazdy, zaświecę jak słońca,
Niebiańskim rozkoszom nie będzie już końca.
Nie przerwie ich nigdy ni rozpacz, ni żal.

8. Choral,

Rekonstrukcja:

**Freu dich sehr, o meine Seele,
und vergiß all Not und Qual,
weil dich nun Christus, dein Herre,
ruft aus diesem Jammertal.
Aus Trübsal und großem Leid
sollst du fahren in die Freud,
die kein Ohr hat je gehöret,
die in Ewigkeit auch währet.**

Alternatywna rekonstrukcja (wg. Düra)

**Denn wer selig dahin fährt,
Da kein Tod mehr klopfet an,
Dem ist alles wohl gewähret,
Was er ihm nur wünschen kann.
Er ist in der festen Stadt,
Da Gott seine Wohnung hat;
Er ist das Schloss geführet,
Da kein Unglück nie berühret.**

Alternatywna rekonstrukcja:

**Tym, co idą w Raju stronę
Nie zapuka do drzwi śmierć.
Tym jest wszystko zapewnione,
Czego tylko pragną mieć.
Są w warownym grodzie tam,
Gdzie mieszkanie ma Bóg sam.
Twierdzą ich jest miasto Boże,
Gdzie ból żaden wnijść nie może.**

BWV-147, Herz und Mund und Tat und Leben

Herz und Mund und Tat und Leben

Erster Teil

1. Coro, *Tromba, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Herz und Mund und Tat und Leben
Muss von Christo Zeugnis geben
Ohne Furcht und Heuchelei,
Dass er Gott und Heiland sei.

2. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Gebenedeiter Mund!
Maria macht ihr Innerstes der Seelen
Durch Dank und Rühmen kund;
Sie fängt bei sich an,
Des Heilands Wunder zu erzählen,
Was er an ihr als seiner Magd getan.
O menschliches Geschlecht,
Des Satans und der Sünden Knecht,
Du bist befreit
Durch Christi tröstendes Erscheinen
Von dieser Last und Dienstbarkeit!
Jedoch dein Mund und dein verstockt Gemüte
Verschweigt, verleugnet solche Güte;
Doch wisse, dass dich nach der Schrift
Ein allzuscharfes Urteil trifft!

3. Aria A, *Oboe d'amore, Continuo*

Schäme dich, o Seele, nicht,
Deinen Heiland zu bekennen,
Soll er dich die seine nennen
Vor des Vaters Angesicht!
Doch wer ihn auf dieser Erden
Zu verleugnen sich nicht scheut,
Soll von ihm verleugnet werden,
Wenn er kommt zur Herrlichkeit.

4. Recitativo B, *Continuo*

Verstockung kann Gewaltige verblenden,
Bis sie des Höchsten Arm vom Stuhle stößt;
Doch dieser Arm erhebt,
Obschon vor ihm der Erde Kreis erbebt,
Hingegen die Elenden,
So er erlöst.
O hochbeglückte Christen,
Auf, machet euch bereit,
Itzt ist die angenehme Zeit,
Itzt ist der Tag des Heils: der Heiland heißt
Euch Leib und Geist
Mit Glaubensgaben rüsten,
Auf, ruft zu ihm in brünstigem Verlangen,
Um ihn im Glauben zu empfangen!

5. Aria S, *Violino solo, Continuo*

Bereite dir, Jesu, noch itzo die Bahn,
Mein Heiland, erwähle
Die gläubende Seele
Und siehe mit Augen der Gnade mich an!

6. Choral, *Tromba, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Wohl mir, dass ich Jesum habe,
O wie feste halt ich ihn,**

Serce, usta, czyny, życie

Część pierwsza

Serce, usta, czyny, życie
Muszą świadczyć należycie
O Chrystusie z zaufaniem,
Że jest Bogiem, Zbawcą, Panem.

Usta błogosławione!
Najgłębsze duszy swej wzruszenie
Ujawnia Maria dziękczynieniem;
Od samej siebie zaczyna nam
Głosić Zbawiciela cuda nieskończone,
Które swej służebnicy uczynił Pan.
O ludzkości,
Coś sługą grzechu i szatana,
Doświadczasz wolności
Przez pojawienie się Chrystusa Pana.
Lecz oto usta twe i dusza w swej krnąbrności
Zaprzecza Bożej łaskawości.
Wiedz, że według tego, co Pismo powiada,
Na takich wyrok bardzo srogi spada.

Duszo nie wstydz się już tego,
By Go Zbawcą swoim uznać,
Jeśli ma się do cię przyznać
Przed obliczem Ojca swego!

Lecz, kto się Pana wyprze sam,
Nie chce Go wyznawać wcale.
Tego też wyprze się nasz Pan,
Kiedy przyjdzie w swojej chwale.

Możnych oślepią pycha zatwardziała,
Dopóki ich z tronów nie zrzuci ramię Najwyższego;
Lecz oto ramię Jego,
Choć się Go lęka ziemia cała.
Nędzarzy na wyżynach stawia,
Bo Pan ich zbawia.
Szczęśliwiście, chrześcijanie,
Wstańcie, trwajcie w gotowości,
Nastał bowiem czas radości;
Dziś dzień zbawienia dla was nastanie.
Pan sprawi, by wasz duch i ciało
Dar wiary otrzymało.
Wołajcie do Niego, tęskniąc Doń szczerze,
Byście Go przyjąć zdołali w wierze.

Ach Jezu, swą drogę zgotować chciej;
Wierną duszę, Panie,
Wybierz na mieszkanie,
Spójrz na mnie oczyma wielkiej łaski Twej.

**Mam Jezusa, rad jam wielce;
Dusza moja przy Nim trwa.**

**Dass er mir mein Herze labe,
Wenn ich krank und traurig bin.
Jesum hab ich, der mich liebet
Und sich mir zu eigen gibet;
Ach drum lass ich Jesum nicht,
Wenn mir gleich mein Herze bricht.**

Zweiter Teil

7. Aria T, *Continuo*

Hilf, Jesu, hilf, dass ich auch dich bekenne
In Wohl und Weh, in Freud und Leid,
Dass ich dich meinen Heiland nenne
Im Glauben und Gelassenheit,
Dass stets mein Herz von deiner Liebe brenne.

8. Recitativo A, *Oboe da caccia I/II, Continuo*

Der höchsten Allmacht Wunderhand
Wirkt im Verborgenen der Erden.
Johannes muss mit Geist erfüllet werden,
Ihn zieht der Liebe Band
Bereits in seiner Mutter Leibe,
Dass er den Heiland kennt,
Ob er ihn gleich noch nicht
Mit seinem Munde nennt,
Er wird bewegt, er hüpfet und springet,
Indem Elisabeth das Wunderwerk ausspricht,
Indem Mariae Mund der Lippen Opfer bringet.
Wenn ihr, o Gläubige, des Fleisches Schwachheit merkt
Wenn euer Herz in Liebe brennet,
Und doch der Mund den Heiland nicht bekennet,
Gott ist es, der euch kräftig stärkt,
Er will in euch des Geistes Kraft erregen,
Ja Dank und Preis auf eure Zunge legen.

9. Aria B, *Tromba, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich will von Jesu Wundern singen
Und ihm der Lippen Opfer bringen,
Er wird nach seiner Liebe Bund
Das schwache Fleisch, den irdischen Mund
Durch heiliges Feuer kräftig zwingen.

10. Choral, *Tromba, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Jesus bleibet meine Freude,
Meines Herzens Trost und Saft,
Jesus wehret allem Leide,
Er ist meines Lebens Kraft,
Meiner Augen Lust und Sonne,
Meiner Seele Schatz und Sonne;
Darum lass ich Jesum nicht
Aus dem Herzen und Gesicht.**

**On pokrzepia moje serce,
Kiedy chorym, smutnym ja.
Pana mam, On mnie miłuje,
On się dla mnie ofiaruje,
Więc Go nie wypuszczę, nie!
Choćby pękło serce me.**

Część druga

Ach pomóż, Jezu, bym się do Ciebie przyznawał
W dobrym i złym, w radości i w znoju;
Bym jako Zbawcę Cię wyznawał,
W ogniu wiary i w chłodnym spokoju;
By Twą miłością me serce płonęło przez wszystkie dni.
Ach Jezu, pomóż mi!

Ręką wszechmocną swoją Pan
Działa w skrytości.
Ducha był pełen mały Jan,
Więzy ciągnęły go miłości,
I to już w łonie matki jego,
Ze poznał Zbawiciela swego.
Choć brak mu jeszcze możliwości,
Ustami wyznać Go nie może,
To się porusza, skacze, cieszy,
Kiedy Elżbieta głosi wielkie dzieła Boże,
A Maria nieść ust ofiarę śpieszy.
O wierzący, gdy słabość ciała zauważycie,
I kiedy serca miłością płoną,
Lecz usta Zbawcę wyznać się bronią,
To Bóg wam siłę dać chce obficie.
On na moc Ducha was otworzy.
Pochwalny śpiew w usta wam włoży.

Chcę śpiew o cudach Pana wznosić,
Ust mych ofiarę Mu przynosić.
On, zgodnie z przymierzem miłości,
Usta i ciało podległe słabości
Poskromi ogniem swoim świętym.

**Jezus moją jest radością,
On sercu otuchę da.
Jezus broni przed żalnością,
Z Niego życie siłę ma.
On jest słońcem moim oczom,
Mojej duszy On rozkoszą,
Więc Go nie wypuszczę, nie!
Serce me do Niego Ignie.**

BWV-148, Bringet dem Herrn Ehre seines Namens

Bringet dem Herrn Ehre seines Namens

Oddajcie Panu chwałę należną imieniu Jego!

1. Coro, Tromba, Violino I/II, Viola, Continuo

Bringet dem Herrn Ehre seines Namens,
betet an den Herrn im heiligen Schmuck.

„Oddajcie Panu chwałę należną imieniu Jego!
Złóżcie Panu pokłon w świętej szacie!”

2. Aria T, Violino solo, Continuo

Ich eile, die Lehren
Des Lebens zu hören
Und suche mit Freuden das heilige Haus.

Wie rufen so schöne
Das frohe Getöne
Zum Lobe des Höchsten die Seligen aus!

Po naukę śpieszę,
Która życie niesie,
I święty przybytek odwiedzam w radości,

Gdzie radosne głosy
Płyną pod niebiosy
Pięknie sławiąc chwałę Pana wysokości.

3. Recitativo A, Violino I/II, Viola, Continuo

So wie der Hirsch nach frischem Wasser schreit,
So schrei ich, Gott, zu dir.
Denn alle meine Ruh
Ist niemand außer du.
Wie heilig und wie teuer
Ist, Höchster, deine Sabbatsfeier!
Da preis ich deine Macht
In der Gemeinde der Gerechten.
O! wenn die Kinder dieser Nacht
Die Lieblichkeit bedächten,
Denn Gott wohnt selbst in mir.

Jak jeleni podąża za świeżą wodą,
Tak, Panie, wołam ja za Tobą.
Tyś mym pokojem, Boże w niebie,
Nikt mi go nie da oprócz Ciebie.
Jak święte, jak wspaniałe
Sabatu Twego święto, Boże!
Tam wielbią Twoją moc i chwałę
W Twych sprawiedliwych zborze.
O! Któż z potomków nocy ciemnej
Tę słodycz pojąć może?
Bo Bóg sam mieszka we mnie.

4. Aria A, Oboe I-III, Continuo

Mund und Herze steht dir offen,
Höchster, senke dich hinein!

Ich in dich, und du in mich;
Glaube, Liebe, Dulden, Hoffen
Soll mein Ruhebede sein.

Serce się otworzyć stara;
Racz się, Panie, w środku skryć!

Jam jest w Tobie, a Ty we mnie;
Miłość, cierpliwość, nadzieja i wiara
Mają mi spoczynkiem być.

5. Recitativo T, Continuo

Bleib auch, mein Gott, in mir
Und gib mir deinen Geist,
Der mich nach deinem Wort regiere,
Dass ich so einen Wandel führe,
Der dir gefällig heißt,
Damit ich nach der Zeit
In deiner Herrlichkeit,
Mein lieber Gott, mit dir
Den großen Sabbat möge halten.

I we mnie, Boże, pozostawaj,
Ducha mi Twojego dawaj.
Niech według Słowa mną kieruje,
A ja tak niechaj postępuję,
Byś Ty miał w tym upodobanie,
Abym, gdy mój nadejdzie czas,
Mógł, dobry Boże, z Tobą wraz
W Twej wielkiej chwale, Panie,
Twój wielki Sabat święcić nieprzerwanie!

6. Choral, Continuo

Amen zu aller Stund
Sprech ich aus Herzensgrund;
Du wolltest uns tun leiten,
Herr Christ, zu allen Zeiten,
Auf dass wir deinen Namen
Ewiglich preisen. Amen.

**Amen. Ty prowadź sam,
Chryste, aż dojdziem tam,
Mówię to dnia każdego
Z głębi serca mojego,
Gdzie Twoje Imię, Panie,
Będziemy wielbić. Amen.**

BWV-149, Man singet mit Freuden vom Sieg in den Hütten der Gerechten

Man singet mit Freuden vom Sieg in den Hütten der Gerechten **Okrzyk radości i wybawienia w namiotach sprawiedliwych**

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I-III, Fagotto, Violino I/II, Viola, Continuo*

Man singet mit Freuden vom Sieg
in den Hütten der Gerechten:
Die Rechte des Herrn behält den Sieg,
die Rechte des Herrn ist erhöht,
die Rechte des Herrn behält den Sieg!

„Okrzyk radości i wybawienia w namiotach sprawiedliwych:
Prawica Pana odnosi zwycięstwo,
Prawica Pana podniesiona,
Prawica Pana odnosi zwycięstwo.”

2. Aria B, *Violone, Continuo*

Kraft und Stärke sei gesungen
Gott, dem Lamme, das bezwungen
Und den Satanas verjagt,
Der uns Tag und Nacht verklagt.
Ehr und Sieg ist auf die Frommen
Durch des Lammes Blut gekommen.

Siła niech będzie opiewana
Boga, Baranka, co skruszy! moc
Piekła całego, przepędził szatana,
Co nas oskarżał dzień i noc.
Stąd przyszło wiernym zwycięstwo i chwałą,
Które Baranka krew zgotowała.

3. Recitativo A, *Continuo*

Ich fürchte mich
Vor tausend Feinden nicht,
Denn Gottes Engel lagern sich
Um meine Seiten her;
Wenn alles fällt, wenn alles bricht,
So bin ich doch in Ruhe.
Wie wär es möglich zu verzagen?
Gott schickt mir ferner Roß und Wagen
Und ganze Herden Engel zu.

Nie zaznam więc trwogi,
Choć liczne wokół wrogi.
Bo aniołowie tuż stoją obozem,
I straż ich przy mnie trwa.
Gdy wszystko pada, gdy wkoło wojny,
Spokojna Dusza ma.
Jakże mógłbym być niespokojny?
Wszak Bóg mi zsyła z rumakiem i wozem
Aniołów zastęp zbrojny.

4. Aria S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Gottes Engel weichen nie,
Sie sind bei mir allerenden.
Wenn ich schlafe, wachen sie,
Wenn ich gehe,
Wenn ich stehe,
Tragen sie mich auf den Händen.

Anioły nie spoczywają,
Zawsze mnie w opiece mają.
Kiedy śpię, przy mnie czuwają,
Kiedy kroczę,
Kiedy stoję.
Na swych rękach mnie trzymają.

5. Recitativo T, *Continuo*

Ich danke dir,
Mein lieber Gott, dafür;
Dabei verleihe mir,
Dass ich mein sündlich Tun bereue,
Dass sich mein Engel drüber freue,
Damit er mich an meinem Sterbetage
In deinen Schoß zum Himmel trage.

Za to Ci podziękowanie
Składam, Boże mój i Panie.
Ach przyjm jeszcze me błaganie,
Bym moich grzechów pożałował,
Aby się anioł! mój radował,
I żeby mnie, gdy nadejdzie zgon,
Zaniósł na łono Twe, przed Twój tron.

6. Aria (Duetto) A T, *Fagotto, Continuo*

Seid wachsam, ihr heiligen Wächter,
Die Nacht ist schier dahin.
Ich sehne mich und ruhe nicht,
Bis ich vor dem Angesicht
Meines lieben Vaters bin.

Czuwajcie, o strażnicy święci!
Bo noc ciemna zbliża się.
Jam niespokojny, tęskno dni liczę,
Zanim zobaczę wreszcie oblicze
Ojca mojego, co kocha mnie.

7. Choral, *Tromba I-III, Tamburi, Violino I e Oboe I col Soprano, Violino II e Oboe II/III coll' Alto, Viola col Tenore, Fagotto col Basso, Continuo*

**Ach Herr, lass dein lieb Engelein
Am letzten End die Seele mein
In Abrahams Schoß tragen,**

**Ach, Panie, niechaj anioł Twój
Mą duszę, gdy zakończę bój,
Położy na Twym łonie.**

**Den Leib in seim Schlafkämmerlein
Gar sanft ohn einge Qual und Pein
Ruhn bis am jüngsten Tage!
Alsdenn vom Tod erwecke mich,
Dass meine Augen sehen dich
In aller Freud, o Gottes Sohn,
Mein Heiland und Genadenthron!
Herr Jesu Christ, erhöre mich, erhöre mich,
Ich will dich preisen ewiglich!**

**Me ciało niechaj przez te dni
W swej sypialence błogo śpi,
Nim będzie znów wzbudzone.
Wtedy ze śmierci obudź mnie,
By oczy me ujrzały Cię,
Tyś radość ma, Tyś Boży Syn,
Mój Zbawca, Odkupiciel win,
O, Panie mój,
Wysłuchaj mnie, wysłuchaj mnie,
Wiecznie Cię, Chryste, słać chcę.**

BWV-150, Nach dir, Herr, verlanget mich

Nach dir, Herr, verlanget mich

Do Ciebie Panie wznoszę duszę moją

1. Sinfonia, *Fagotto, Violino I/II, Continuo*

2. Coro, *Fagotto, Violino I/II, Continuo*

Nach dir, Herr, verlanget mich. Mein Gott, ich hoffe auf dich.
Lass mich nicht zuschanden werden, dass sich meine Feinde
nicht freuen über mich.

Do Ciebie, Panie, wznoszę duszę moją.
Boże mój! Tobie ufam.
Obym nie zaznał wstydu!
Niech wrogowie moi nie radują się z mego powodu!

3. Aria S, *Violino I/II, Continuo*

Doch bin und bleibe ich vergnügt,
Obgleich hier zeitlich toben
Kreuz, Sturm und andre Proben,
Tod, Höll und was sich fügt.
Ob Unfall schlägt den treuen Knecht,
Recht ist und bleibet ewig Recht.

Szczęśliwy jestem przez moje dni,
Choć tutaj pragną mojej zguby
I krzyż i burze i inne próby,
A śmierć i piekło grożą mi.
Lecz choćby nieszczęście na mnie spadło,
To Prawo jest, wiecznym jest Prawo.

4. Coro, *Fagotto, Violino I/II, Continuo*

Leite mich in deiner Wahrheit und lehre mich; denn du bist der
Gott, der mir hilft, täglich harre ich dein.

Prowadź mnie w prawdzie swojej i uczysz mnie.
Ty bowiem jesteś Bogiem zbawienia mego,
Ciebie tęsknie wyglądam codziennie!

5. Aria (Terzetto) A T B, *Fagotto, Continuo*

Zedern müssen von den Winden
Oft viel Ungemach empfinden,
Oftmals werden sie verkehrt.
Rat und Tat auf Gott gestellet,
Achtet nicht, was widerbellet,
Denn sein Wort ganz anders lehrt.

Wiele niedoli przez wiatry porwiste
Wycierpieć muszą cedry strzeliste,
Często więc w inną rosną stronę.
Bogu we wszystkim zaufajcie,
A innych nauk nie słuchajcie,
Niż uczy Jego słowo objawione.

6. Coro, *Fagotto, Violino I/II, Continuo*

Meine Augen sehen stets zu dem Herrn; denn er wird meinen
Fuß aus dem Netze ziehen.

Oczy moje zawsze patrzą na Pana,
Bo On wyswobadza z sieci nogi moje.

7. Coro, *Fagotto, Violino I/II, Continuo*

Meine Tage in dem Leide
Endet Gott dennoch zur Freude;
Christen auf den Dornenwegen
Führen Himmels Kraft und Segen.
Bleibet Gott mein treuer Schutz,
Achte ich nicht Menschentrutz,
Christus, der uns steht zur Seiten,
Hilft mir täglich sieghaft streiten.

Dniom spędzanym tu w żałości,
Bóg da koniec wśród radości.
Chrześcijan na ciernistych drogach
Wiedzie błogosławieństwo Boga,
Gdy Bóg z obroną nie zwleka,
To niegroźna złość człowieka.
Chrystus, który przy nas trwa.
Pomoc ku zwycięstwu da.

BWV-151, Süßer Trost, mein Jesus kömmt

Süßer Trost, mein Jesus kömmt

Pociecha słodka! Jezus tuż!

1. Aria S, *Flauto traverso, Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Continuo*

Süßer Trost, mein Jesus kömmt,
Jesus wird anitzt geboren!

Herz und Seele freuet sich,
Denn mein liebster Gott hat mich
Nun zum Himmel auserkoren.

Pociecha słodka! Jezus tuż!
Oto już Jezus narodzony.

Serce i dusza cieszą się,
Gdyż Bóg najmiłszy wybrał mnie:
Do nieba jestem przeznaczony.

2. Recitativo B, *Continuo*

Erfreue dich, mein Herz,
Denn itzo weicht der Schmerz,
Der dich so lange Zeit gedrückt.
Gott hat den liebsten Sohn,
Den er so hoch und teuer hält,
Auf diese Welt geschicket.
Er lässt den Himmelsthron
Und will die ganze Welt
Aus ihren Sklavenketten
Und ihrer Dienstbarkeit erretten.
O wundervolle Tat!
Gott wird ein Mensch und will auf Erden
Noch niedriger als wir und noch viel ärmer werden.

Raduj się więc, serce me!
Precz bólu, któryś męczył mnie,
Coś w sercu mym tak długo trwał,
Bo Syna Swego wszak,
Którego kocha tak,
Bóg światu dzisiaj dał.
Opuszcza nieba tron.
Bo cały świat chce On,
Ten świat, co tkwi w okowach,
Z niewoli uratować.
Co za cudowny czyn!
Bóg jest człowiekiem, mieszka między nami,
I chce być biedniejszy niż my jesteśmy sami.

3. Aria A, *Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Continuo*

In Jesu Demut kann ich Trost,
In seiner Armut Reichtum finden.
Mir macht desselben schlechter Stand
Nur lauter Heil und Wohl bekannt,
Ja, seine wundervolle Hand
Will mir nur Segenskränze winden.

W pokorze Pana mam pociechę,
W Jego ubóstwie bogactwo mam.
Bo Jego bieda i cierpienie
Dziś obwieszczają mi zbawienie.
Cudowną ręką swoją wieniec
Zwycięstwa dla mnie spleta Pan.

4. Recitativo T, *Continuo*

Du teurer Gottessohn,
Nun hast du mir den Himmel aufgemacht
Und durch dein Niedrigsein
Das Licht der Seligkeit zuwege bracht.
Weil du nun ganz allein
Des Vaters Burg und Thron
Aus Liebe gegen uns verlassen,
So wollen wir dich auch
Dafür in unser Herze fassen.

O, drogi Synu Boży!
W Tobie więc Zbawcę mam.
Tyś niebo mi otworzył.
Za sprawą Twego uniżenia
Jaśniej mi światło zbawienia,
Gdyż Jezu, wszak Tyś sam
Opuszczył tron swój w niebie,
Boś tak ukochał mnie.
Przeto ja teraz Ciebie
Do serca przyjąć chcę.

5. Choral, *Flauto traverso e Oboe d'amore e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Heut schleußt er wieder auf die Tür
Zum schönen Paradeis,
Der Cherub steht nicht mehr dafür,
Gott sei Lob, Ehr und Preis.

Otwiera Pan na nowo dziś
Drzwi raju, by na s wwieść;
Cherubin z mieczem odszedł już.
Cześć Bogu za to, cześć!

BWV-152, Tritt auf die Glaubensbahn

Tritt auf die Glaubensbahn

Na drogę wiary wstąpić chciej!

1. Sinfonia, Flauto, Oboe, Viola d'amore, Viola da gamba, Continuo

2. Aria B, Oboe, Continuo

Tritt auf die Glaubensbahn,
Gott hat den Stein geleet,
Der Zion hält und trägt,
Mensch, stoße dich nicht dran!
Tritt auf die Glaubensbahn!

Na drogę wiary wstąpić chciej!
Kamień węgielny już położył Bóg,
Aby się na nim Syjon wzmocnić mógł.
Nie potknij się na nim! Baczenie miej!
Na drogę wiary wstąpić chciej!

3. Recitativo B, Continuo

Der Heiland ist gesetzt
In Israel zum Fall und Auferstehen.
Der edle Stein ist sonder Schuld,
Wenn sich die böse Welt
So hart an ihm verletzt,
Ja, über ihn zur Höllen fällt,
Weil sie boshaftig an ihn rennet
Und Gottes Huld
Und Gnade nicht erkennt!
Doch selig ist
Ein auserwählter Christ,
Der seinen Glaubensgrund auf diesen Eckstein leget,
Weil er dadurch Heil und Erlösung findet.

Oto postawił sam Bóg Zbawiciela
Na upadek i na powstanie ludu Izraela.
Kamień szlachetny nie ma w sobie winy,
Wciąż się o Niego potyka świat,
I nie jeden przezeń już do piekła wpadł,
Gdyż w złości na Niego świat nastaje.
A dzieje się tak z tej przyczyny,
Ze Bożej łaski świat nie rozpoznaje.
Ale błogosławiony, przez Pana wybrany,
Kto wiarę swą podeprze węgielnym tym kamieniem,
Bo w ten sposób odnajdzie szczęście i zbawienie.

4. Aria S, Flauto, Viola d'amore, Continuo

Stein, der über alle Schätze,
Hilf, dass ich zu aller Zeit
Durch den Glauben auf dich setze
Meinen Grund der Seligkeit
Und mich nicht an dir verletze,
Stein, der über alle Schätze!

Kamieniu drogi, skarbie jedyny,
Spraw, abym odtąd w każdej porze
Zbawienia mego podwaliny
Przez wiarę na Tobie opierał, Boże.
Niechaj nie potknę się z Twej przyczyny,
Kamieniu drogi, skarbie jedyny.

5. Recitativo B, Continuo

Es ärgre sich die kluge Welt,
Dass Gottes Sohn
Verlässt den hohen Ehrentron,
Dass er in Fleisch und Blut sich kleidet
Und in der Menschheit leidet.
Die größte Weisheit dieser Erden
Muss vor des Höchsten Rat
Zur größten Torheit werden.
Was Gott beschlossen hat,
Kann die Vernunft doch nicht ergründen;
Die blinde Leiterin verführt die geistlich Blinden.

Niech gorszy się świat przemądrzały,
Ze oto Syn Boży
Opuszcza tron swej boskiej chwały,
Z ludźmi wraz cierpi, dla nich się korzy,
Kiedy przywdziewa szatę z krwi i ciała.
Tak przeto świata mądrość cała
Przed Najwyższego myślą oto
Stać musi się głupotą!
Bo z tym, co postanowił Bóg,
Nasz rozum sobie nie poradzi,
Co ślepcem będąc ślepców prowadzi.

6. Aria (Duetto) S B, gli stromenti all'unisono, Continuo

Sopran
Wie soll ich dich, Liebster der Seelen, umfassen?

Bass
Du musst dich verleugnen und alles verlassen!

Sopran
Wie soll ich erkennen das ewige Licht?

Bass
Erkenne mich gläubig und ärgre dich nicht!

Sopran
Komm, lehre mich, Heiland, die Erde verschmähen!

Bass
Komm, Seele, durch Leiden zur Freude zu gehen!

Dusza (sopran):
Jakże, mój Miły, zdołam objąć Ciebie?

Jezus (bas):
Musisz wszystko porzucić i zaprzeć się siebie!

Dusza:
Jak mogę rozpoznać wieczne światło Twe?

Jezus:
Rozpoznaj mnie wiarą i już nie gorsz się!

Dusza:
Przyjdź, Zbawco! Odrzucać ucz świata uroki.

Jezus:
Przyjdź duszo! poprzez ból kroczyś w radości obłoki.

Sopran

Ach, ziehe mich, Liebster, so folg ich dir nach!

Bass

Dir schenk ich die Krone nach Trübsal und Schmach.

Dusza:

Pociągnij mnie, Miły, iść za Tobą chcę!

Jezus:

Koroną po troskach chcę obdarzyć cię!

BWV-153, Schau, lieber Gott, wie meine Feind

Schau, lieber Gott, wie meine Feind

Patrz, dobry Boże, że mój wróg

1. Choral, *Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Schau, lieber Gott, wie meine Feind,
Damit ich stets muss kämpfen,
So listig und so mächtig seid,
Dass sie mich leichtlich dämpfen!
Herr, wo mich deine Gnad nicht hält,
So kann der Teufel, Fleisch und Welt
Mich leicht in Unglück stürzen.

Patrz, dobry Boże, że mój wróg,
Z którym się muszę mierzyć,
Łatwo mnie może zwalić z nóg,
I łatwo mnie uderzyć.
Panie, gdyby nie łaska Twa,
To ciało, świat i siły zła
Już by mnie zwyciężyły.

2. Recitativo A, *Continuo*

Mein liebster Gott, ach lass dichs doch erbarmen,
Ach hilf doch, hilf mir Armen!
Ich wohne hier bei lauter Löwen und bei Drachen,
Und diese wollen mir durch Wut und Grimmigkeit
In kurzer Zeit
Den Garaus völlig machen.

Ach, dobry Boże, okaż zmiłowanie,
I pomóż mi, biednemu, Panie!
Przyszło mi tu żyć wśród smoków i lwów.
A te, we wściekłości swej by chciały
Przez czas cały
Rozszarpać mnie paszczą pełną kłów.

3. Aria B, *Continuo*

Fürchte dich nicht, ich bin mit dir.
Weiche nicht, ich bin dein Gott;
ich stärke dich,
ich helfe dir auch durch die rechte Hand meiner Gerechtigkeit.

„Nie bój się, bom Ja z tobą, nie lękaj się,
bom Ja Bogiem twoim!
Wzmocnię cię, a dam ci pomoc, podeprę cię
prawicą sprawiedliwości swojej.”

4. Recitativo T, *Continuo*

Du sprichst zwar, lieber Gott, zu meiner Seelen Ruh
Mir einen Trost in meinen Leiden zu.
Ach, aber meine Plage
Vergrößert sich von Tag zu Tage,
Denn meiner Feinde sind so viel,
Mein Leben ist ihr Ziel,
Ihr Bogen wird auf mich gespannt,
Sie richten ihre Pfeile zum Verderben,
Ich soll von ihren Händen sterben;
Gott! meine Not ist dir bekannt,
Die ganze Welt wird mir zur Marterhöhle;
Hilf, Helfer, hilf! errette meine Seele!

Przemawiasz, dobry Boże, ku
duszy mej pokrzepieniu,
Pociechę niesiesz mi w cierpieniu.
Lecz oto męka ma
Powiększa się każdego dnia,
Gdyż pośród licznych wrogów stoję,
A oni dybią na życie moje,
I już napięty jest ich luk.
Na moją zgubę ostrzą strzały.
Rychło z ich ręki umrzeć muszę.
Boże! Ty znasz smak moich bied i trwóg,
Już są tortur jest mi świat cały.

5. Choral, *Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Und ob gleich alle Teufel
Dir wollten widerstehn,
So wird doch ohne Zweifel
Gott nicht zurücke gehn;
Was er ihm fürgenommen
Und was er haben will,
Das muss doch endlich kommen
Zu seinem Zweck und Ziel.

Choćby armia szatana
W oporze chciała trwać,
To wierz w twój Pana:
Nie będzie z boku stać.
Co Pan przedsięwziąć pragnie,
I to, co mieć On chce,
To stać się musi snadnie,
To spełnić musi się.

6. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Stürmt nur, stürmt, ihr Trübsalswetter,
Wallt, ihr Fluten, auf mich los!
Schlagt, ihr Unglücksflammen,
Über mich zusammen,
Stört, ihr Feinde, meine Ruh,
Spricht mir doch Gott tröstlich zu:
Ich bin dein Hort und Erretter.

Burzcie się, burzcie, otchłanie spienione,
Pioruny nieszczęścia, bijcie w moją stronę!
W górę uderzcie załości płomienie
Nade mną samym, nad mym cierpieniem.
Niech pokój mój zakłóci wróg.
Wszak mówi do mnie dziś sam Bóg:
Jam twą ostoją i wybawieniem.

7. Recitativo B, *Continuo*

Getrost! mein Herz,
Erdulde deinen Schmerz,

A więc odwagi, serce moje!
Pogódź się z bólem i niepokojem.

Lass dich dein Kreuz nicht unterdrücken!
Gott wird dich schon
Zu rechter Zeit erquickend;
Muss doch sein lieber Sohn,
Dein Jesus, in noch zarten Jahren
Viel größere Not erfahren,
Da ihm der Wüterich Herodes
Die äußerste Gefahr des Todes
Mit mörderischen Fäusten droht!
Kaum kömmt er auf die Erden,
So muss er schon ein Flüchtling werden!
Wohl an, mit Jesu tröste dich
Und glaube festiglich:
Denjenigen, die hier mit Christo leiden,
Will er das Himmelreich bescheiden.

8. Aria A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Soll ich meinen Lebenslauf
Unter Kreuz und Trübsal führen,
Hört es doch im Himmel auf.
Da ist lauter Jubilieren,
Dasselbsten verwechselt mein Jesus das Leiden
Mit seliger Wonne, mit ewigen Freuden.

9. Choral, *Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Drum will ich, weil ich lebe noch,
Das Kreuz dir fröhlich tragen nach;
Mein Gott, mach mich darzu bereit,
Es dient zum Besten allezeit!**

Hilf mir mein Sach recht greifen an,
Dass ich mein' Lauf vollenden kann,
Hilf mir auch zwingen Fleisch und Blut,
Für Sünd und Schanden mich behüt!

Erhalt mein Herz im Glauben rein,
So leb und sterb ich dir allein;
Jesu, mein Trost, hör mein Begier,
O mein Heiland, wär ich bei dir!

Niech krzyż twój ci nie będzie utrapieniem.
Przyjdzie wszak Pan
W czasie właściwym z pocieszeniem.
Syn Jego umiłowany przecież sam,
Twój Jezus, w lata swoje młode,
Znacznie większe znosił męki;
Cierpieć musiał pod Herodem;
Śmierć Mu groziła z tyrana ręki;
Który Go podle zabić chciał.
Ledwo pojawił się na ziemi,
A już się uchodźcą stał.
Nuże! Jezusem pociesz się
Wiarę wyznając mocno tę:
Kto tu z Jezusem się frasuje,
Tego Pan niebem obdaruje.

Choćby całe życie moje
Tu w cierpieniu przebiegało,
W niebie kres swój będzie miało.
Tam płyną radości zdroje.
Tam przecież zamienia mój Jezus żałości
W błogie rozkosze, w wieczne radości.

Chcę przeto, póki życie trwa,
Z radością nosić krzyż mój ja,
Bym na to był gotowy, spraw,
I ode złego, Boże, zbaw.

Pomóż mi w walce, Panie mój,
Abym dokończyć mógł bieg swój.
Pomóż zwyciężyć ciało me,
I chroń od grzechu, Boże, mnie.

Niech w wierze trwa więc serce me.
Dla Ciebie żyć i umrzeć chcę.
Ach, Jezu, me błagania słysz!
Chcę odejść stąd, do Ciebie wzwyż.

BWV-154, Mein liebster Jesus ist verloren

Mein liebster Jesus ist verloren

1. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Mein liebster Jesus ist verloren:

O Wort, das mir Verzweiflung bringt,
O Schwert, das durch die Seele dringt,
O Donnerwort in meinen Ohren.

2. Recitativo T, *Continuo*

Wo treff ich meinen Jesum an,
Wer zeigt mir die Bahn,
Wo meiner Seele brünstiges Verlangen,
Mein Heiland, hingegangen?
Kein Unglück kann mich so empfindlich rühren,
Als wenn ich Jesum soll verlieren.

3. Choral, *Oboe d'amore I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Jesu, mein Hort und Erretter,
Jesu, meine Zuversicht,
Jesu, starker Schlangentreter,
Jesu, meines Lebens Licht!
Wie verlanget meinem Herzen,
Jesulein, nach dir mit Schmerzen!
Komm, ach komm, ich warte dein,
Komm, o liebstes Jesulein!**

4. Aria A, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Cembalo*

Jesu, lass dich finden,
Lass doch meine Sünden
Keine dicke Wolken sein,
Wo du dich zum Schrecken
Willst für mich verstecken,
Stelle dich bald wieder ein!

5. Arioso B, *Continuo*

Wisset ihr nicht, dass ich sein muss in dem,
das meines Vaters ist?

6. Recitativo T, *Continuo*

Dies ist die Stimme meines Freundes,
Gott Lob und Dank!
Mein Jesu, mein getreuer Hort,
Läßt durch sein Wort
Sich wieder tröstlich hören;
Ich war vor Schmerzen krank,
Der Jammer wollte mir das Mark
In Beinen fast verzehren;
Nun aber wird mein Glaube wieder stark,
Nun bin ich höchst erfreut;
Denn ich erblicke meiner Seele Wonne,
Den Heiland, meine Sonne,
Der nach betrübter Trauernacht
Durch seinen Glanz mein Herze fröhlich macht.
Auf, Seele, mache dich bereit!
Du musst zu ihm
In seines Vaters Haus, hin in den Tempel ziehn;
Da läßt er sich in seinem Wort erblicken,
Da will er dich im Sakrament erquickern;
Doch, willst du würdiglich sein Fleisch und Blut genießen,
So musst du Jesum auch in Buß und Glauben küssen.

Mój miły Jezus zagubiony

Mój miły Jezus - zagubiony:

O słowo, co mi rozpacz ślesz,
Co niczym miecz mą duszę tniesz,
Uderzasz w ucho me jak gromy.

Gdzie mego Jezusa znowu spotkać mogę?
I ktoś mi pokaże drogę,
Tam, gdzie mej duszy serdeczne pragnienie,
Zbawiciel mój, znalazł schronienie?
Nie ma wszak dla mnie nieszczęścia większego,
Niż gdybym zgubić miał Jezusa mego.

**Jezu, światło życia mego,
W Tobie Zbawiciela mam.
Jezu, Tyś pogromcą Złego,
Tyś ostoją moją sam!
Serce me pełne pragnienia,
Czeka Ciebie wśród cierpienia.
Przyjdź! Ach, przyjdź, ja czekam Cię!
Przyjdź, Jezu, daj ujrzeć się!**

Pozwól się odnaleźć, Panie.
Niechaj grzech mój się nie stanie
Chmurą, co Cię może skryć.
Nie trwóż więcej duszy mej,
I pojawić znów się chciej,
Aby ze mną znowu być!

„Czyż nie wiedzieliście, że w tym, co jest Ojca mego, Ja być muszę?”

To głos przyjaciela mego!
Bogu dzięki, Bogu chwałą!
Jezus, pocieszyciel wierny
Za pomocą Słowa swego
Znowu ujrzeć się pozwala.
Czułem ból niemiłosierny,
I dotknęły te żałości
Niemał szpiku moich kości.
Lecz teraz ma wiara znów nabiera mocy;
Radość napęlnia moje serce całe,
Gdyż rozkosz mej duszy ponownie ujrzałem,
Mego Zbawcę, me Słońce oraz moją Światłość,
Który po smutnej żałoby nocy
Przez blask swój niesie memu sercu radość.
Powstań ma duszo i bądź gotowa!
Musisz do Niego
Iść do świątyni, do domu Ojca Jego.
Tam On w swoim Słowie daje ujrzeć się.
Tam On w sakramencie pragnie wzmocnić cię.
Tam ciało i krew Jego godnie spożyć możesz,
Gdy Go ucałujesz w wierze i pokorze.

7. Aria (Duetto) A T, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Wohl mir, Jesus ist gefunden,
Nun bin ich nicht mehr betrübt.
Der, den meine Seele liebt,
Zeigt sich mir zur frohen Stunden.
Ich will dich, mein Jesu, nun nimmermehr lassen,
Ich will dich im Glauben beständig umfassen.

Jezus się odnalazł, więc już się nie trwożę,
Już się więcej nie frasuję.
Ten, którego ma dusza miłuje
Sam mi się pokazał w tej radosnej porze.
Nigdy Cię już nie stracić, pragnę Jezu szczerze,
I stale obejmować pragnę Ciebie w wierze.

8. Choral, *Oboe d'amore I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Meinen Jesum lass ich nicht,
Geh ihm ewig an der Seiten;
Christus lässt mich für und für
Zu den Lebensbächlein leiten.
Selig, wer mit mir so spricht:
Meinen Jesum lass ich nicht.**

**Jezu, ja nie puszcę Cię
Ani chwili tam od siebie.
Ty zaś zaprowadzisz mnie,
Gdzie Twe źródło życia w niebie.
Szczęsny mówię słowa te:
Jezu mój, nie puszcę Cię!**

BWV-155, Mein Gott, wie lang, ach lange?

Mein Gott, wie lang, ach lange?

1. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Mein Gott, wie lang, ach lange?
Des Jammers ist zuviel,
Ich sehe gar kein Ziel
Der Schmerzen und der Sorgen!
Dein süßer Gnadenblick
Hat unter Nacht und Wolken sich verborgen,
Die Liebeshand zieht sich, ach! ganz zurück,
Um Trost ist mir sehr bange.
Ich finde, was mich Armen täglich kränket,
Der Tränen Maß wird stets voll eingeschenket,
Der Freuden Wein gebricht;
Mir sinkt fast alle Zuversicht.

2. Aria (Duetto) A T, *Fagotto, Continuo*

Du musst glauben, du musst hoffen,
Du musst gottgelassen sein!

Jesus weiß die rechten Stunden,
Dich mit Hilfe zu erfreun.
Wenn die trübe Zeit verschwunden,
Steht sein ganzes Herz dir offen.

3. Recitativo B, *Continuo*

So sei, o Seele, sei zufrieden!
Wenn es vor deinen Augen scheint,
Als ob dein liebster Freund
Sich ganz von dir geschieden;
Wenns er dich kurze Zeit verlässt,
Herz! glaube fest,
Es wird ein Kleines sein,
Da er für bittre Zähnen
Den Trost- und Freudenwein
Und Honigseim für Wermut will gewähren!
Ach! denke nicht,
Dass er von Herzen dich betrübe,
Er prüfet nur durch Leiden deine Liebe,
Er machet, dass dein Herz bei trüben Stunden weine,
Damit sein Gnadenlicht
Dir desto lieblicher erscheine;
Er hat, was dich ergötzt,
Zuletzt
Zu deinem Trost dir vorbehalten;
Drum lass ihn nur, o Herz, in allem walten!

4. Aria S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Wirf, mein Herze, wirf dich noch
In des Höchsten Liebesarme,
Dass er deiner sich erbarme.
Lege deiner Sorgen Joch,
Und was dich bisher beladen,
Auf die Achseln seiner Gnaden.

5. Choral, *Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Ob sichs anließ, als wollt er nicht,
Lass dich es nicht erschrecken,
Denn wo er ist am besten mit,
Da will ers nicht entdecken.
Sein Wort lass dir gewisser sein,
Und ob dein Herz spräch lauter Nein,**

Jak długo jeszcze, mój Boże?

Jak długo jeszcze, mój Boże?
Już smutku jest za wiele.
Nie widzę jakie cele
Niedola ta mieć może.
Twe pełne laski spojrzenie
Skrywają chmury i ciemności,
Cofa się, cofa ręka miłości!
Bardzo się lękam o me pocieszenie.
A mnie biednego pognębić się stara.
Co dzień mi podana lez mych gorzkich miara.
Braknie radości wina;
Topnieć nadzieja ma zaczyna.

Musisz w Nim nadzieję złożyć,
I w wierze przy Bogu trwać!

Jezus wie, w której godzinie
Ma ci pomoc swoją dać.
Kiedy smutny czas przeminie,
On ci serce swe otworzy!

O duszo, raduj się serdecznie,
Bo choćby oczy twe mówiły,
Jakoby przyjaciel twój miły
Opuścił cię ostatecznie,
On cię opuszcza na chwilę małą!
Serce! Wierz mocno ty,
Ze to niedługo będzie trwało,
Kiedy za twe gorzkie łzy,
Wino radości On ci da.
On miast piołunu miód dla ciebie ma.
Ach! Nie myśl, nie,
Że On złośliwie cię frasuje:
On tak jedynie miłość twą próbuje,
Sprawia, że w zły czas szłocha serce twe,
By laski Jego promienie
Milsze jeszcze zrobiły wrażenie.
I to, co winno cię radować,
Na koniec sam,
Ku twej pociesze raczył zachować.
Niech więc, o serce, we wszystkim rządzi tobą Pan!

Rzuć się serce, rzuć się wprost
W ramiona Bożej miłości,
A doznasz Jego litości.
Złóż nań jarzmo twoich trosk.
Ciężar, co był tobie dan,
Na swe barki chce wziąć Pan.

**Choć czasem tobie zdaje się,
Że Bóg ci pomoc nie chce,
Niech serce twe nie trwoży się,
On pomoc śle, gdy zechce;
Więc wierzyć Jego Słowu chciej
I wbrew wszystkiemu pewność miej,**

So lass doch dir nicht grauen.

Że Bóg cię nie zawiedzie.

BWV-156, Ich steh mit einem Fuß im Grabe

Ich steh mit einem Fuß im Grabe

1. Sinfonia, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

2. Choral S e Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich steh mit einem Fuß im Grabe,
Machs mit mir, Gott, nach deiner Güt,
Bald fällt der kranke Leib hinein,
Hilf mir in meinen Leiden,
Komm, lieber Gott, wenn dirs gefällt,
Was ich dich bitt, versag mir nicht.
Ich habe schon mein Haus bestellt,
Wenn sich mein Seel soll scheiden,
So nimm sie, Herr, in deine Händ.
Nur lass mein Ende selig sein!
Ist alles gut, wenn gut das End.

3. Recitativo B, *Continuo*

Mein Angst und Not,
Mein Leben und mein Tod
Steht, liebster Gott, in deinen Händen;
So wirst du auch auf mich
Dein gnädig Auge wenden.
Willst du mich meiner Sünden wegen
Ins Krankenbette legen,
Mein Gott, so bitt ich dich,
Lass deine Güte größer sein als die Gerechtigkeit;
Doch hast du mich darzu versehn,
Dass mich mein Leiden soll verzehren,
Ich bin bereit,
Dein Wille soll an mir geschehn,
Verschone nicht und fahre fort,
Lass meine Not nicht lange währen;
Je länger hier, je später dort.

4. Aria A, *Oboe, Violino, Continuo*

Herr, was du willst, soll mir gefallen,
Weil doch dein Rat am besten gilt.

In der Freude,
In dem Leide,
Im Sterben, in Bitten und Flehn
Lass mir allemal geschehn,
Herr, wie du willst.

5. Recitativo B, *Continuo*

Und willst du, dass ich nicht soll kranken,
So werd ich dir von Herzen danken;
Doch aber gib mir auch dabei,
Dass auch in meinem frischen Leibe
Die Seele sonder Krankheit sei
Und allezeit gesund verbleibe.
Nimm sie durch Geist und Wort in acht,
Denn dieses ist mein Heil,
Und wenn mir Leib und Seel verschmacht,
So bist du, Gott, mein Trost und meines Herzens Teil!

6. Choral, *Oboe e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Już jedną stopą stoję w grobie

Już jedną stopą stoję w grobie,
Uczynź ze mną, co chcesz, Panie,
Wpadnie tam zaraz ciało udręczone.
Pomóż mi w niedoli mej !
Przyjdź, jeśli chcesz, i przy mnie stój,
Jeśli ma przyjść me skonanie,
Bo jam opatrzył już dom mój.
Duszę mą na pieczy miej!
Weź ją, o Panie, w ręce swe.
I daj mi Boże błogi koniec!
Dobre , co dobrz e kończy się.

Moje biedy, niepokoje,
Moja śmierć i życie moje
Leżą w Twoich dłoniach, Boże;
Przeto i na mnie, wierzę głęboko,
Łaskawe swoje obrócisz oko.
Gdy z woli Twojej przez grzechy moje
Boleści na mnie czeka łoże,
To, Boże mój, ja proszę Cię,
Niech dobroć Twa okaże się
Większa niż sprawiedliwość Twoja.
Bo Ty to dla mnie przewidziałeś,
Bym przeżył me cierpienie całe;
Jam jest gotowy:
Niech mi się stanie wola Twa.
Nie szczędź mi nic, nie zwlekaj sam,
Niech ma niedola krótko trwać;
Im dłużej tu, tym później tam.

Jak Ty chcesz. Panie - najlepsza rada Twa,
I w niej chcę mieć upodobanie.

I w radości,
I w żałości,
W umieraniu i w błaganiu,
Niechaj zawsze mi się stanie,
Jak Ty chcesz, Panie.

A zechcesz, bym nie miał chorować,
Będę z serca Ci dziękować.
Lecz gdy raczysz już zachować
Od choroby moje ciało,
Spraw, by dusza była zdrowa,
I aby tak już pozostało.
Duchem i Słowem weź ją w obronę,
W tym wszak me szczęście doskonałe
A kiedy umrze ciało zmęczone,
To Ty, Boże, będziesz mego serca działem!

**Herr, wie du willst, so schicks mit mir
Im Leben und im Sterben;
Allein zu dir steht mein Begier,
Herr, lass mich nicht verderben!
Erhalt mich nur in deiner Huld,
Sonst wie du willst, gib mir Geduld,
Dein Will, der ist der beste.**

**O, Panie, jak o zechcesz sam,
Tak rządź moimi losy.
Dla Ciebie tylko miłość mam,
Więc chociaż nieszczęść ciosy
Spotkają mnie, to łaska Twa
Cierpliwość mi i stałość da,
Twa wola jest najlepsza.**

BWV-157, Ich lasse dich nicht, du segnest mich denn!

Ich lasse dich nicht, du segnest mich denn!

Nie puszcę Cię dopóki mi nie pobłogosławisz

1. Aria (Duetto) T B, *Flauto traverso, Oboe, Violino solo, Continuo*

Ich lasse dich nicht, du segnest mich denn!

„Nie puszcę Cię, dopóki mi nie pobłogosławisz.“

2. Aria T, *Oboe d'amore, Continuo*

Ich halte meinen Jesum feste,
Ich lass ihn nun und ewig nicht.
Er ist allein mein Aufenthalt,
Drum fasst mein Glaube mit Gewalt
Sein segenreiches Angesicht;
Denn dieser Trost ist doch der beste.

Trzymam Jezusa z całej mej siły.
Nie puszcę Go teraz ani też w wieczności.
W Nim jest bezpieczna ma ostoja,
Przeto kurczowo chwyta się wiara moja
Jego oblicza pełnego łaskowości.
Otuchą najlepszą jest mój Jezus miły.
Trzymam Jezusa z całej mej siły.

3. Recitativo T, *Violino I/II, Violetta, Continuo*

Mein lieber Jesu du,
Wenn ich Verdruss und Kummer leide,
So bist du meine Freude,
In Unruh meine Ruh
Und in der Angst mein sanftes Bette;
Die falsche Welt ist nicht getreu,
Der Himmel muss veralten,
Die Lust der Welt vergeht wie Spreu;
Wenn ich dich nicht, mein Jesu, hätte,
An wen sollt ich mich sonst halten?
Drum lass ich nimmermehr von dir,
Dein Segen bleibe denn bei mir.

O, mój Jezu miły Ty,
W Tobie, kiedy leję łzy,
Źródło mam radości mojej.
W niepokoju Tyś pokojem,
Wśród lęku Tyś mym miękkiem łozem.
Świat przecież wierny być nie może,
Bo nawet niebo kiedyś przeminie,
A radość świata jak plewy zginie.
Gdybym więc Ciebie, mój Jezu, nie miał,
To czegoż wtedy bym się trzymał?
Dlatego nigdy Cię nie puszcę, Panie.
Błogosławieństwo Twe ze mną zostanie.

4. Aria, Recitativo e Arioso B, *Flauto traverso, Violino, Continuo*

Ja, ja, ich halte Jesum feste,
So geh ich auch zum Himmel ein,
Wo Gott und seines Lammes Gäste
In Kronen zu der Hochzeit sein.
Da lass ich nicht, mein Heil, von dir,
Da bleibt dein Segen auch bei mir.
Ei, wie vergnügt
Ist mir mein Sterbekasten,
Weil Jesus mir in Armen liegt!
So kann mein Geist recht freudig rasten!
Ja, ja, ich halte Jesum feste,
So geb ich auch zum Himmel ein!
O schöner Ort!
Komm, sanfter Tod, und führ mich fort,
Wo Gott und seines Lammes Gäste
In Kronen zu der Hochzeit sein.
Ich bin erfreut,
Das Elend dieser Zeit
Noch von mir heute abzulegen;
Denn Jesus wartet mein im Himmel mit dem Segen.
Da lass ich nicht, mein Heil, von dir,
Da bleibt dein Segen auch bei mir.

Tak, tak, ja mocno Jezusa trzymam,
I brama nieba jest mi otworzona,
Gdzie Ojciec Bóg i goście Jego Syna
Przy uczcie weselnej siedzą w koronach.
Więc Cię nie puszcę, Zbawco i Panie,
A Twe błogosławieństwo ze mną pozostanie.
Ach, jak przyjemna, jak wytęskniona
Jest mi ta skrzynia sklecona z drewna!
Wszak Jezus w moich leży ramionach,
Radości odpocznienia jest więc dusza pewna.

Tak, tak, ja mocno Jezusa trzymam,
I brama nieba jest mi otworzona.
Jak pięknie jest u nieba bram!
Przyjdź, słodka śmierci, zabierz mnie tam!
Gdzie Ojciec Bóg i goście Jego Syna
Przy uczcie weselnej siedzą w koronach.
Pełnym radości,
Ze nędzę doczesności
Mogę dziś oto już zrzucić z siebie,
Bo Jezus ze swym błogosławieństwem czeka mnie w niebie.
Więc Cię nie puszcę, Zbawco i Panie,
A Twe błogosławieństwo ze mną pozostanie.

5. Choral, *Flauto traverso in octava e Oboe e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Violetta col Tenore, Continuo*

Meinen Jesum lass ich nicht,
Geh ihm ewig an der Seiten;
Christus lässt mich für und für
Zu dem Lebensbächlein leiten.
Selig, wer mit mir so spricht:
Meinen Jesum lass ich nicht.

Jezu, ja nie puszcę Cię
Ani chwili tam od siebie.
Ty zaś zaprowadzisz mnie,
Gdzie Twe źródło życia w niebie.
Szczęsny mówię słowa te :
Jezu mój, nie puszcę Cię!

BWV-158, Der Friede sei mit dir

Der Friede sei mit dir

1. Recitativo B, *Continuo*

Der Friede sei mit dir,
Du ängstliches Gewissen!
Dein Mittler stehet hier,
Der hat dein Schuldenbuch
Und des Gesetzes Fluch
Verglichen und zerrissen.
Der Friede sei mit dir,
Der Fürste dieser Welt,
Der deiner Seele nachgestellt,
Ist durch des Lammes Blut bezwungen und gefällt.
Mein Herz, was bist du so betrübt,
Da dich doch Gott durch Christum liebt!
Er selber spricht zu mir:
Der Friede sei mit dir!

2. Aria B e Choral S, *Violino solo, Oboe col Soprano, Continuo*

Welt, ade, ich bin dein müde,
Welt, ade, ich bin dein müde,
Salems Hütten stehn mir an,
Ich will nach dem Himmel zu,
Wo ich Gott in Ruh und Friede
Da wird sein der rechte Friede
Ewig selig schauen kann.
Und die ewig stolze Ruh.
Da bleib ich, da hab ich Vergnügen zu wohnen,
Welt, bei dir ist Krieg und Streit,
Nichts denn lauter Eitelkeit;
Da prang ich gezieret mit himmlischen Kronen.
In dem Himmel allezeit
Friede, Freud und Seligkeit.

3. Recitativo e Arioso B, *Continuo*

Nun, Herr, regiere meinen Sinn,
Damit ich auf der Welt,
So lang es dir, mich hier zu lassen, noch gefällt,
Ein Kind des Friedens bin,
Und lass mich zu dir aus meinen Leiden
Wie Simeon in Frieden scheiden!
Da bleib ich, da hab ich Vergnügen zu wohnen,
Da prang ich gezieret mit himmlischen Kronen.

4. Choral, *Instrumentierung nicht überliefert*

Hier ist das rechte Osterlamm,
Davon Gott hat geboten;
Das ist hoch an des Kreuzes Stamm
In heißer Lieb gebraten.
Des Blut zeichnet unsre Tür,
Das hält der Glaub dem Tode für;
Der Würger kann uns nicht rühren.
Alleluja!

Pokój niech będzie z tobą

Pokój niech będzie z tobą,
O sumienie, co się boisz!
Twój pośrednik tutaj stoi.
Win twych księgę, twoją karę
I prawa przekleństwo stare
Podarł on, wyrównał dług.
Pokój niech będzie z tobą.
A księcia świata, co grzech miłuje,
Co duszę twoją posiąść się stara,
Już zwyciężyła Baranka ofiara.
Me serce strapione, czegoż ci nie staje,
Gdy przez Jezusa kocha cię Bóg?
On sam mi pokój swój zwiastuje.
Pokój niech będzie z tobą!

Żegnaj, świecie, jam znużony,
Żegnaj świecie! Jam znużony,
Salemu czekają mnie szalasy,
Ja do nieba iść już chcę.
Gdzie będę mógł w pokoju
Tam pokój błogosławiony,
Oglądać Boga po wszystkie czasy.
Tam też radość czeka mnie.
Tam me mieszkanie upragnione,
Świecie, niesiesz tylko bój,
Tyś próżności marnej zdrój;
Tam wiecznej chwały mam koronę.
W niebie zaś na wieczny czas
Radość, pokój czeka nas.

Panie myślą moją rządź,
Abym na tym świecie złym,
Zanim mnie stąd zechcesz wziąć,
Był pokoju dzieckiem Twym.
I daj, bym po cierpieniach mógł kiedyś być w niebie;
Jak Symeon, w pokoju mógł odejść do Ciebie.
Tam me mieszkanie upragnione,
Tam wiecznej chwały mam koronę.

Tak baranka paschalnego
Bóg daje na ołtarze:
Na pniu krzyż a sprawionego
W Jego miłości żarze.
Wierzym wiec, że nasze drzwi
Są znaczone śladem krwi,
Dusiciel nam nie groźny.
Alleluja.

BWV-159, Sehet! Wir gehn hinauf gen Jerusalem

Sehet! Wir gehn hinauf gen Jerusalem

1. Arioso B e Recitativo A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Bass

Sehet!

Alt

Komm, schau doch, mein Sinn,
Wo geht dein Jesus hin?

Bass

Wir gehn hinauf

Alt

O harter Gang! hinauf?
O ungeheurer Berg, den meine Sünden zeigen!
Wie sauer wirst du müssen steigen!

Bass

Gen Jerusalem.

Alt

Ach, gehe nicht!
Dein Kreuz ist dir schon zugericht',
Wo du dich sollst zu Tode bluten;
Hier sucht man Geißeln vor, dort bindt man Ruten;
Die Bande warten dein;
Ach, gehe selber nicht hinein!
Doch bliebest du zurücke stehen,
So müßt ich selbst nicht nach Jerusalem,
Ach, leider in die Hölle gehen.

2. Aria A e Choral S, *Oboe col Soprano, Fagotto, Continuo*

Ich folge dir nach

Ich will hier bei dir stehen,

Verachte mich doch nicht!

Durch Speichel und Schmach;

Von dir will ich nicht gehen,

Am Kreuz will ich dich noch umfassen,

Bis dir dein Herze bricht.

Dich lass ich nicht aus meiner Brust,

Wenn dein Haupt wird erblassen

Im letzten Todesstoß,

Und wenn du endlich scheiden musst,

Aldenn will ich dich fassen,

Sollst du dein Grab in mir erlangen.

In meinen Arm und Schoß.

3. Recitativo T, *Continuo*

Nun will ich mich,

Mein Jesu, über dich

In meinem Winkel grämen;

Die Welt mag immerhin

Den Gift der Wollust zu sich nehmen,

Ich labe mich an meinen Tränen

Und will mich eher nicht

Nach einer Freude sehnen,

Bis dich mein Angesicht

Wird in der Herrlichkeit erblicken,

Bis ich durch dich erlöset bin;

Da will ich mich mit dir erquicken.

Oto idziemy w górę, do Jerozolimy

„Oto”

Przyjdź, popatrz moja duszo

Dokąd Jezus twój wyrusza!

„Idziemy [w górę]!”

Jak trudna to droga! W górę?

Jak wielką górę z mych grzechów zdołałem zbudować !

Jak gorzko Ci będzie na nią wstępować!

„Do Jerozolimy”

Ach nie idź tam. Panie umiłowany!

Tam już dla Ciebie krzyż przygotowany,

Tam się wykrwawia Twoje rany.

Tam kręcą bicz, szykują kajdany;

Sznury i więzy czekają Cię tam.

Ach nie idź tam Panie, nie idź tam sam!

Ale jeśli Ty w tej drodze staniesz,

To ja nie do Jerozolimy,

Lecz, ach! Do piekła pójdę. Panie!

Idę Twym śladem

Przy Tobie chcę tu zostać,

Nie odrzuć, Panie mnie;

Przez plwanie i zniewagę;

Chcę Cię na krzyżu objąć jeszcze,

Gdy pięknie serce Twoje,

Ja nie odstąpię Cię;

Nie wypuszczę Cię z mej piersi;

Gdy lice Twe poblednie,

Gdy skończysz życie swe,

Gdy nadejdzie czas Twej śmierci,

O, wtedy ja cię ujmę

W sobie jak w grobie pomieszczę.

W me serce, w łono me.

Chcę wobec tego

W zaciszu serca mego

Ciebie, Jezu, opłakiwać.

Świat bez opamiętania może

Rozwiązłości truciznę spożywać.

Mnie pokrzepiają moje łzy,

I nie chcę wcale

Tęsknić za radością, Boże,

Nim przed mą twarzą nie staniesz Ty,

Nim Cię nie ujrzę w Twojej chwale,

Nim nie będę przez Ciebie zbawiony;

Wtedy dopiero będę pocieszony.

4. Aria B, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Es ist vollbracht,
Das Leid ist alle,
Wir sind von unserm Sündenfalle
In Gott gerecht gemacht.
Nun will ich eilen
Und meinem Jesu Dank erteilen,
Welt, gute Nacht!
Es ist vollbracht!

Wypełniło się,
Niedola minęła.
Nad grzechem pierworodnym górę miłość wzięła,
Bóg usprawiedliwił mię.
Wypełniło się.
Spiesznie pragnę nieść
Dzięki dla Jezusa i oddać Mu cześć,
Świecie żegnam cię!
Wypełniło się!

5. Choral, *Oboe e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Jesu, deine Passion
Ist mir lauter Freude,
Deine Wunden, Kron und Hohn
Meines Herzens Weide;
Meine Seel auf Rosen geht,
Wenn ich dran gedenke,
In dem Himmel eine Stätt
Mir deswegen schenke.**

Jezu, gorzka męka Twa
Moim pocieszeniem,
Rany Twe i hańba ta
Serca pokrzepieniem;
Idę ja k po płatkach róż,
Tobie wznosząc dzięki,
Ze ma m dom swój w niebie już
Z powodu Twej męki.

BWV-161, Komm, du süße Todesstunde

Komm, du süße Todesstunde

1. Aria A, *Flauto dolce I/II, Organo, Continuo*

Komm, du süße Todesstunde,
Da mein Geist
Honig speist
Aus des Löwens Munde;
Mache meinen Abschied süße,
Säume nicht,
Letztes Licht,
Dass ich meinen Heiland küsse.

**Herzlich tut mich verlangen
Nach einem selgen End,
Weil ich hie bin umfangen
Mit Trübsal und Elend.
Ich hab Lust abzuschneiden
Von dieser bösen Welt,
Sehn mich nach himml'schen Freuden,
O Jesu, komm nur bald!**

2. Recitativo T, *Continuo*

Welt! deine Lust ist Last,
Dein Zucker ist mir als ein Gift verhasst,
Dein Freudenlicht
Ist mein Komete,
Und wo man deine Rosen bricht,
Sind Dornen ohne Zahl
Zu meiner Seele Qual!
Der blasse Tod ist meine Morgenröte,
Mit solcher geht mir auf die Sonne
Der Herrlichkeit und Himmelswonne.
Drum seufz ich recht von Herzensgrunde
Nur nach der letzten Todesstunde!
Ich habe Lust, bei Christo bald zu weiden,
Ich habe Lust, von dieser Welt zu scheiden.

3. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Mein Verlangen
Ist, den Heiland zu umfangen
Und bei Christo bald zu sein.

Ob ich sterblich' Asch und Erde
Durch den Tod zermalmet werde,
Wird der Seele reiner Schein
Dennoch gleich den Engeln prangen.

4. Recitativo A, *Flauto dolce I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Der Schluss ist schon gemacht:
Welt, gute Nacht!
Und kann ich nur den Trost erwerben,
In Jesu Armen bald zu sterben:
Er ist mein sanfter Schlaf!
Das kühle Grab wird mich mit Rosen decken,
Bis Jesus mich wird auferwecken,
Bis er sein Schaf
Führt auf die süße Himmelsweide,
Dass mich der Tod von ihm nicht scheidet!
So brich herein, du froher Todestag!
So schlage doch, du letzter Stundenschlag!

5. Coro, *Flauto dolce I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Wenn es meines Gottes Wille,

Przyjdź słodka chwilo śmierci mej

Przyjdź słodka chwilo śmierci mej,
By duch mój
Miodu zdrój
Mógł spożywać z paszczy lwiej.
Słodkie przynieś mi konanie,
W grób mnie złóż,
Bym mógł już
Zbawcy dać pocałowanie.

**Serdecznie pragnę zgonu,
Bym u Jezusa był.
Tum w nędzy, smętkach tonął,
Tam będę w świetle żył.
Ach, czekam już rozstania
Z tym światem leż i bied;
Duch pelen jest błagania:
O Jesu, przyjdź już wnet!**

Świecie, ciężarem mi ulotne twe rozkosze,
A twej słodyczy trującej nie znoszę!
Twa światłość fałszywa,
Jak kometa biedę mi zwiastuje.
A tam, gdzie się twe róże zrywa,
Tam tysiąc koleców kłuje,
I otwiera w mej duszy rany piekące!
Jutrzenką poranka raczej mi śmierć błada,
Wraz z którą wszędzie moje słońce,
Bo śmierć mi niebiańską rozkosz zapowiada.
Stąd z serca mego westchnienia płyną,
Wzdycham jedynie za śmierci godziną!
Z ochotą chciałbym wnet z Jezusem bawić,
Z ochotą chciałbym świat ten już zostawić.

Dusza stęskniona,
Aby Zbawcę wziąć w ramiona,
By z Chrystusem zaraz być!

Chociaż ciało me to ziemia,
I w proch się po śmierci zmienia,
Dusza czysto będzie lśnić
Wśród aniołów postawiona.

Rzecz już przesądzona:
Świecie dobranoc ci!
Tylko śmierć w Pana ramionach
Da pocieszenie mi;
W Nim odnajdę sen łagodny.
Róże grób pokryją chłodny,
Ale Jezus mnie obudzi.
I daremnie śmierć się trzusi,
Bo On mnie poprowadzi na niebieskie łąki,
Gdzie nigdy z Nim więcej nie zaznam rozłąki.
Niech więc wstanie śmierci dzień, niech się już zaczyna!
Niech radośnie wybije śmierci mej godzina!

Niechby dziś się spodobało

Wünsch ich, dass des Leibes Last
Heute noch die Erde fülle,
Und der Geist, des Leibes Gast,
Mit Unsterblichkeit sich kleide
In der süßen Himmelsfreude.
Jesu, komm und nimm mich fort!
Dieses sei mein letztes Wort.

6. Choral, *Flauto dolce I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Der Leib zwar in der Erden
Von Würmen wird verzehrt,
Doch auferweckt soll werden,
Durch Christum schön verklärt,
Wird leuchten als die Sonne
Und leben ohne Not
In himml'scher Freud und Wonne.
Was schadt mir denn der Tod?**

Bogu memu rzec już „dość”:
W grób niech idzie moje ciało,
A duch - mego ciała gość -
Wdzieje strój nieśmiertelności
Wśród słodyczy i radości.
Jezu, przyjdź i przyjmij mnie!
To ostatnie słowo me.

**Me ciało się rozłoży;
Me ciało czeka grób.
Lecz sprawi Pan, bym ożył,
I bym promienieć mógł.
Tu żegnam się z żalnością,
Tam radość da mi On:
Uczyni mnie światłością.
Cóż szkodzi mi więc zgon?**

BWV-162, Ach! ich sehe, itzt, da ich zur Hochzeit gehe

Ach! ich sehe, itzt, da ich zur Hochzeit gehe

1. Aria B, *Corno da tirarsi, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Ach! ich sehe,
Itzt, da ich zur Hochzeit gehe,
Wohl und Wehe.
Seelengift und Lebensbrot,
Himmel, Hölle, Leben, Tod,
Himmelsglanz und Höllenflammen
Sind beisammen.
Jesu, hilf, dass ich bestehe!

2. Recitativo T, *Continuo*

O großes Hochzeitfest,
Darzu der Himmelskönig
Die Menschen rufen lässt!
Ist denn die arme Braut,
Die menschliche Natur, nicht viel zu schlecht und wenig,
Dass sich mit ihr der Sohn des Höchsten traut?
O großes Hochzeitfest,
Wie ist das Fleisch zu solcher Ehre kommen,
Dass Gottes Sohn
Es hat auf ewig angenommen?
Der Himmel ist sein Thron,
Die Erde dient zum Schemel seinen Füßen,
Noch will er diese Welt
Als Braut und Liebste küssen!
Das Hochzeitmahl ist angestellt,
Das Mastvieh ist geschlachtet;
Wie herrlich ist doch alles zubereitet!
Wie selig ist, den hier der Glaube leitet,
Und wie verflucht ist doch, der dieses Mahl verachtet!

3. Aria S, *Continuo*

Jesu, Brunnquell aller Gnaden,
Labe mich elenden Gast,
Weil du mich berufen hast!
Ich bin matt, schwach und beladen,
Ach! erquicke meine Seele,
Ach! wie hungert mich nach dir!
Lebensbrot, das ich erwähle,
Komm, vereine dich mit mir!

4. Recitativo A, *Continuo*

Mein Jesu, lass mich nicht
Zur Hochzeit unbekleidet kommen,
Dass mich nicht treu dein Gericht;
Mit Schrecken hab ich ja vernommen,
Wie du den kühnen Hochzeitgast,
Der ohne Kleid erschienen,
Verworfen und verdammet hast!
Ich weiß auch mein Unwürdigkeit:
Ach! schenke mir des Glaubens Hochzeitkleid;
Lass dein Verdienst zu meinem Schmucke dienen!
Gib mir zum Hochzeitkleide
Den Rock des Heils, der Unschuld weiße Seide!
Ach! lass dein Blut, den hohen Purpur, decken
Den alten Adamsrock und seine Lasterflecken,
So werd ich schön und rein
Und dir willkommen sein,
So werd ich würdiglich das Mahl des Lammes schmecken.

Ach! Widzą oczy moje

Ach! Widzą oczy moje,
Ze oto na wesele idę dziś do Boga.
Radość i trwoga!
Truczna duszy oraz chleb żywota;
Życie i śmierć, niebios i piekiel wrota!
Płomienie piekła i blask niebiańskiej chwały
Dziś się spotkały!
Mój Jezu, pomóż, niech się ostoje!

O, weselna uczta wielka,
Na którą jest zaproszona
Przez Króla Niebios dusza wszelka.
Ale, wszak nie jest ta narzeczona
- Natura ludzka - nieskazitelna.
Czy zechce ją pojąć Syn Najwyższego?
O, wielka, wielka uczta weselna!
Jakież to zaszczyt, jakże to się stało,
Ze Boży Syn
Na zawsze przyjął ludzkie ciało?
Wszak niebo to Jego tron,
Ziemia podnóżkiem dla stóp Jego,
A przecież świat ten On
Jak narzeczoną chce pocałować!
Uczta weselna już gotowa,
Ubite woły i cielęta,
Jakże wspaniale stół zastawiony!
Ten, kogo wiara tu przyprowadzi, jakże będzie błogosławiony!
Zaś dola tego, co uczta wzgardzi, jak straszna będzie i przeklęta!

Jezu, łask wszelakich zdroju,
Jam Twym gościem, daj mi siłę,
Bo to Ty mnie zaprosiłeś!
Jam strudzony, słaby, w znoju,
Niech prośba moja nie będzie daremną,
Pokrzep mą duszę, co tak głodna Ciebie.
Ja Cię wybieram, o Żywota Chlebie,
Przyjdź już, Mój Panie i zjednocz się ze mną!

Nie przyszedł na ucztę bez odzienia,
Byś mnie nie sądził w gniewie Twym!
Bo słyszę, pełen przerażenia,
Jak na wesele zaproszony
Bez szaty przyszedł gość zuchwały,
I jak w ciemności był wrzucony!
Wiem, zem niegodny, niedoskonały.
Ach! Podaruj mi wiary szatę długą;
Niech przyodzieję się Twą zasługą!
Daj mi za strój weselny cały
Suknię zbawienia i niewinności jedwab biały!
Ach! Zwól, by z Twej krwi purpury płaszcz wspaniały
Występku płamy na starej sukni Adama przykrywał.
A wtedy czystym będę, Panie,
Będziesz miał we mnie upodobanie.
Wtedy to godnie Baranka ucztę będę spożywał.

5. Aria (Duetto) A T, *Continuo*

In meinem Gott bin ich erfreut!
Die Liebesmacht hat ihn bewogen,
Dass er mir in der Gnadenzeit
Aus lauter Huld hat angezogen
Die Kleider der Gerechtigkeit.
Ich weiß, er wird nach diesem Leben
Der Ehre weißes Kleid
Mir auch im Himmel geben.

W Bogu moim się raduję,
On tak bardzo mnie miłuje,
Ze w swej wielkiej łaskawości
Przyodział mnie w swej dobroci
W szaty sprawiedliwości.
Wiem, że po tym tu żywocie
Białą szatę chwały da,
Gdy już w niebie będę ja.

6. Choral, *Corno da tirarsi e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Ach, ich habe schon erblicket
Diese große Herrlichkeit.
Itzund werd ich schön geschmücket
Mit dem weißen Himmelskleid;
Mit der güldnen Ehrenkrone
Steh ich da für Gottes Throne,
Schaue solche Freude an,
Die kein Ende nehmen kann.**

Ach, już wyobrażam sobie
Bożej chwały wielki źródło.
Kiedy już się przyozdobię
W najbielszy niebiański strój;
Chwały otrzymam koronę,
I stanę przed Boga tronem,
Gdzie najwyższa radość ta
Już na wieki wieków trwa.

BWV-163, Nur jedem das Seine!

Nur jedem das Seine!

1. Aria T, *Violino I/II, Viola, Violoncello, Continuo*

Nur jedem das Seine!

Muss Obrigkeit haben
Zoll, Steuern und Gaben,
Man weigre sich nicht
Der schuldigen Pflicht!
Doch bleibet das Herz dem Höchsten alleine.

2. Recitativo B, *Continuo*

Du bist, mein Gott, der Geber aller Gaben;
Wir haben, was wir haben,
Allein von deiner Hand.
Du, du hast uns gegeben
Geist, Seele, Leib und Leben
Und Hab und Gut und Ehr und Stand!
Was sollen wir
Denn dir
Zur Dankbarkeit dafür erlegen,
Da unser ganz Vermögen
Nur dein und gar nicht unser ist?
Doch ist noch eins, das dir, Gott, wohlgefällt:
Das Herz soll allein,
Herr, deine Zinsemünze sein.
Ach! aber ach! ist das nicht schlechtes Geld?
Der Satan hat dein Bild daran verletzset,
Die falsche Münz ist abgesetzt.

3. Aria B, *Violoncello obbligato I/II, Continuo*

Lass mein Herz die Münze sein,
Die ich dir, mein Jesu, steure!
Ist sie gleich nicht allzu rein,
Ach, so komm doch und erneure,
Herr, den schönen Glanz bei ihr!
Komm, arbeite, schmelz und präge,
Dass dein Ebenbild bei mir
Ganz erneuert glänzen möge!

4. Arioso (Duetto) S A, *Continuo*

Ich wollte dir,
O Gott, das Herz gerne geben;
Der Will ist zwar bei mir,
Doch Fleisch und Blut will immer widerstreben.
Dieweil die Welt
Das Herz gefangen hält,
So will sie sich den Raub nicht nehmen lassen;
Jedoch ich muss sie hassen,
Wenn ich dich lieben soll.
So mache doch mein Herz mit deiner Gnade voll;
Leer es ganz aus von Welt und allen Lüsten
Und mache mich zu einem rechten Christen.

5. Aria (Duetto) S A, *Violini, Viola, Continuo*

Nimm mich mir und gib mich dir!
Nimm mich mir und meinem Willen,
Deinen Willen zu erfüllen;
Gib dich mir mit deiner Güte,
Dass mein Herz und mein Gemüte
In dir bleibe für und für,
Nimm mich mir und gib mich dir!

Każdemu co jego

Każdemu, co jego!

Niechaj zwierzchność ma
Podatki i cła;
Nie boczmy się na to,
Pośpieszmy z zapłatą.
Lecz serce należeć ma do Najwyższego!

Tyś hojnym dawcą, Boże, wszystko nam darowałeś;
Wszystko, co posiadamy,
Z Twojej ręki się dostało.
To Ty, to Ty nam dałeś
Duszę, życie, umysł, ciało,
Dobra, chwałę, stan i mienie.
Jakież więc dary,
Jakie ofiary
Damy Ci z dziękczynieniem?
Wszak to, co posiadamy
Twoim, nie naszym jest; jakże Ci to damy?
Lecz w jednym znajdziesz upodobanie:
Serce jedynie może
Zapłatą być Tobie, Boże.
Lecz ach! Czyż nie jest to fałszywy pieniądz, Panie?
Twój wizerunek jest uszkodzony przez szatana:
Fałszywa moneta będzie odrzucana.

Niech się serce moje stanie Monetą,
którą Tobie dam.
A że nie jest czysta, Panie,
To Ty przyjdź i spraw to sam,
By Cię blask jej zadowolił!
Przyjdź, obrabiaj, top i kuj,
By jaśniał, wedle Twojej woli,
We mnie wizerunek Twój.

Chciałbym Ci, Boże,
Serce me złożyć w darze.
Wola tak pragnąć może.
Lecz ciało zawsze krnąbrnym się okaże.
Więzi je świat
Wśród pokus krat,
I łupu swego zwrócić ani myśli.
Dlatego swat muszę mieć w nienawiści,
Bym mógł Cię kochać jako Boga mego.
Spraw, by me serce pełne było łaski,
By całkiem z niego zniknął świat i jego blaski,
I chrześcijanina uczynić ze mnie prawdziwego.

Niech stracę siebie,
Weź mnie dla Ciebie.
Odbierz mi wolę moją zupełnie.
Niech odtąd tylko Twą wolę pełnię.
A daj mi siebie z dobrocią Twą, Panie,
Niech serce moje zapomni siebie,
I w Tobie odtąd pozostanie.

Niech stracę siebie, weź mnie dla Ciebie!

6. Choral, *Continuo*

**Führ auch mein Herz und Sinn
Durch deinen Geist dahin,
Dass ich mög alles meiden,
Was mich und dich kann scheiden,
Und ich an deinem Leibe
Ein Gliedmaß ewig bleibe.**

**Me serce prowadź sam,
Przez Ducha Twego tam,
Gdzie przed tym ujde, Boże,
Co nas rozdzielić może,
Bym częstką Twego ciała
Został na wieczność całą.**

BWV-164, Ihr, die ihr euch von Christo nennet

Ihr, die ihr euch von Christo nennet

1. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ihr, die ihr euch von Christo nennet,
Wo bleibet die Barmherzigkeit,
Daran man Christi Glieder kennet?
Sie ist von euch, ach, allzu weit.
Die Herzen sollten liebe reich sein,
So sind sie härter als ein Stein.

2. Recitativo B, *Continuo*

Wir hören zwar, was selbst die Liebe spricht:
Die mit Barmherzigkeit den Nächsten hier umfangen
Die sollen vor Gericht
Barmherzigkeit erlangen.
Jedoch, wir achten solches nicht!
Wir hören noch des Nächsten Seufzer an!
Er klopft an unser Herz; doch wirds nicht aufgetan!
Wir sehen zwar sein Händeringen,
Sein Auge, das von Tränen fleußt;
Doch läßt das Herz sich nicht zur Liebe zwingen.
Der Priester und Levit,
Der hier zur Seite tritt,
Sind ja ein Bild liebloser Christen;
Sie tun, als wenn sie nichts von fremdem Elend wüssten,
Sie gießen weder Öl noch Wein
Ins Nächsten Wunden ein.

3. Aria A, *Flauto traverso I/II, Continuo*

Nur durch Lieb und durch Erbarmen
Werden wir Gott selber gleich.
Samaritergleiche Herzen
Lassen fremden Schmerz sich schmerzen
Und sind an Erbarmung reich.

4. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ach, schmelze doch durch deinen Liebesstrahl
Des kalten Herzens Stahl,
Dass ich die wahre Christenliebe,
Mein Heiland, täglich übe,
Dass meines Nächsten Wehe,
Er sei auch, wer er ist,
Freund oder Feind, Heid oder Christ,
Mir als mein eignes Leid zu Herzen allzeit gehe!
Mein Herz sei liebe reich, sanft und mild,
So wird in mir verklärt dein Ebenbild.

5. Aria (Duetto) S B, *Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Continuo*

Händen, die sich nicht verschließen,
Wird der Himmel aufgetan.
Augen, die mitleidend fließen,
Sieht der Heiland gnädig an.
Herzen, die nach Liebe streben,
Will Gott selbst sein Herze geben.

6. Choral, *Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Ertöt uns durch dein Güte,
Erweck uns durch dein Gnad!
Den alten Menschen kränke,
Dass der neu' leben mag
Wohl hier auf dieser Erden,**

Wy, co od Chrysta chcecie się zwać

Wy, co od Chrysta chcecie się zwać,
Gdzież miłosierdzie jest bliźniego.
Po którym chrześcijan ma być znać?
Jakże daleko wam do niego!
Miłość być winna w sercach zawsze,
A wasze od kamienia twardsze.

Wprawdzie samej miłości znane nam przesłanie:
Kto wobec bliźniego miłosiernie postąpi,
Ten, gdy przed sądem stanie,
Sam miłosierdzia dostąpi,
Lecz przecież nie zważamy na nie!
Choć słyszymy wzdychania bliźniego,
Widzimy jego rąk błagania
I łzy wylane pośród mąk,
To jednak serce nasze ku miłości się nie skłania!
Kapłan i lewita, co po kolei
Przeszli a się nie zatrzymali,
W nich obraz chrześcijan złych nam dany.
Co czynią tak, jakby cudzego nieszczęścia nie znali,
Też wina ni oliwy by nie nalali W bliźniego rany.

Tylko przez miłość i litość
Samemu Bogu będziemy podobni!
Serce samarytańskie, co szczerze miłuje,
Ból innych, jak swój ból odczuje
I o litość; nie zapomni.

Ach! stop żarem serca Twego
Zimną stal serca mojego!
Abym chrześcijańską miłość prawdziwą
Codziennie okazywał żywą.
Abym bliźniego mego ból,
Nie ważne to w ogóle,
Chrześcijanin to czy poganin, obcy czy też swój,
Do serca mego wzięł jak swoje własne bóle.
Oby serce me litościwe i łagodne było,
Wtedy obraz Twój w sobie będzie nosiło.

Otwartym dla bliźnich dłoniom
Niebo bramy swe otwiera.
Oczom, co łzy nad kimś ronią,
Zbawiciel ich łzy ociera.
Serca, co bliźnich kochają,
W sercu Boga już mieszkają.

Uśmiercaj w nas, co złego,
By łaskaw nam był Bóg.
Człowieka zniszcz starego,
By nowy r.ż/ć mógł
I wszystkie swe pragnienia

**Den Sinn und all Begehren
Und Gedanken habn zu dir.**

I myśli, i życzenia Powiązać z Tobą chciał.

BWV-165, O heiliges Geist- und Wasserbad

O heiliges Geist- und Wasserbad

1. Aria S, *Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

O heiliges Geist- und Wasserbad,
Das Gottes Reich uns einverleibet
Und uns ins Buch des Lebens schreibt!
O Flut, die alle Missetat
Durch ihre Wunderkraft ertränket
Und uns das neue Leben schenket!
O heiliges Geist- und Wasserbad!

2. Recitativo B, *Continuo*

Die sündige Geburt verdammter Adamserven
Gebietet Gottes Zorn, den Tod und das Verderben.
Denn was vom Fleisch geboren ist,
Ist nichts als Fleisch, von Sünden angestecket,
Vergiftet und beflecket.
Wie selig ist ein Christ!
Er wird im Geist- und Wasserbade
Ein Kind der Seligkeit und Gnade.
Er ziehet Christum an
Und seiner Unschuld weiße Seide,
Er wird mit Christi Blut, der Ehren Purpurkleide,
Im Taufbad angetan.

3. Aria A, *Continuo*

Jesu, der aus großer Liebe
In der Taufe mir verschriebe
Leben, Heil und Seligkeit,
Hilf, dass ich mich dessen freue
Und den Gnadenbund erneue
In der ganzen Lebenszeit.

4. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Ich habe ja, mein Seelenbräutigam,
Da du mich neu geboren,
Dir ewig treu zu sein geschworen,
Hochheiliges Gotteslamm;
Doch hab ich, ach! den Taufbund oft gebrochen
Und nicht erfüllt, was ich versprochen,
Erbarme, Jesu, dich aus Gnaden über mich!
Vergib mir die begangne Sünde,
Du weißt, mein Gott, wie schmerzlich ich empfinde
Der alten Schlangen Stich;
Das Sündengift verderbt mir Leib und Seele,
Hilf, dass ich gläubig dich erwähle,
Blutrotes Schlangenbild,
Das an dem Kreuz erhöhtet,
Das alle Schmerzen stillt
Und mich erquicket, wenn alle Kraft vergehet.

5. Aria T, *Violino I/II, Continuo*

Jesu, meines Todes Tod,
Lass in meinem Leben
Und in meiner letzten Not
Mir für Augen schweben,
Dass du mein Heilschlänglein seist
Vor das Gift der Sünde.
Heile, Jesu, Seel und Geist,
Dass ich Leben finde!

O święte w duchu i w wodzie obmycie

O święte w duchu i w wodzie obmycie,
Które w nas Boże Królestwo gruntuje
I w księgę życia imiona wpisuje!
Powodzi, która daje życie!
Cudowna twa moc, jak wody spienione
Porywa i topi grzechy popełnione.
O święte w duchu i w wodzie obmycie!

Grzech pierworodny, dziedzictwo Adama,
Gniew Boży sprowadza,
Śmierć ściąga na nas.
Bo to, co z ciała zrodzone.
Ciałem jest tylko i grzechem skażone,
Zatrute jest i poplamione.
Lecz błogosławiony los ochrzczonego człowieka,
Bo ten, po chrzcie kąpeli,
Dziecięciem łaski będzie nazwany.
Ten chrześcijaństwo przyobleka,
Niewinności białe szaty.
W Chrystusowej krwi szkarłaty
Przez chrzest będzie przyodziany.

Ty co mnie tak umiłowałaś,
Ze mi żywot wieczny dałaś
Przez sakrament chrztu Twojego,
Daj mi, abym łaski to przymierze
Wciąż odnawiał, radując się szczerze
Przez dni wszystkie życia mego.

A przecież duszy mej Poranku,
Coś urodził mnie na nowo,
Być Ci wiernym dałem słowo,
O święty, Boży Baranku.
Lecz, ach! Jakże często przymierze chrztu łamałem.
Jak często nip wypełniałem tego, co obiecałem!
Okaz swoje zmiłowanie,
Przebac z łaski grzech mój, Panie,
Ulituj się, wybac mi w mojej niedoli.
Ty jeden wiesz, Boże, jak strasznie mnie boli
Ta rana zadana przez węża starego.
Grzech trucizną dla duszy i ciała mego.
Daj, bym Cię wiarą moją wybrał, Panie,
Krwistoczerwony obrazie węża
Na krzyżu wywyższony,
Który me bóle wszystkie zwycięża
I mnie pokrzepia, gdym znużony.

Jezu, śmierci śmierci mej,
Daj przez żywot cały
I w ostatniej chwili zlej,
Aby oczy me widziały
W Tobie Węża Zbawienia,
Co grzech gładzi obficie.
Ulecz duszy cierpienia
I spraw bym znalazł życie.

6. Choral, *Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Fagotto col Basso, Continuo*

Sein Wort, sein Tauf, sein Nachtmahl

Dient wider allen Unfall,

Der Heilge Geist im Glauben

Lehrt uns darauf vertrauen.

Słowo, chrzest i wieczerzę

Od Ciebieśmy dostali,

Uczy Duch Święty w wierze,

Byśmy temu ufali.

BWV-166, Wo gehest du hin?

Wo gehest du hin?

1. Aria B, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Wo gehest du hin?

2. Aria T, *Oboe (Violino solo), Continuo*

Ich will an den Himmel denken
Und der Welt mein Herz nicht schenken.

Denn ich gehe oder stehe,
So liegt mir die Frag im Sinn:
Mensch, ach Mensch, wo gehst du hin?

3. Choral S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

**Ich bitte dich, Herr Jesu Christ,
Halt mich bei den Gedanken
Und lass mich ja zu keiner Frist
Von dieser Meinung wanken,
Sondern dabei verharren fest,
Bis dass die Seel aus ihrem Nest
Wird in den Himmel kommen.**

4. Recitativo B, *Continuo*

Gleichwie die Regenwasser bald verfließen
Und manche Farben leicht verschießen,
So geht es auch der Freude in der Welt,
Auf welche mancher Mensch so viele Stücken hält;
Denn ob man gleich zuweilen sieht,
Dass sein gewünschtes Glücke blüht,
So kann doch wohl in besten Tagen
Ganz unvermut' die letzte Stunde schlagen.

5. Aria A, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Man nehme sich in acht,
Wenn das Gelücke lacht.

Denn es kann leicht auf Erden
Vor abends anders werden,
Als man am Morgen nicht gedacht.

6. Choral, *Oboe e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Wer weiß, wie nahe mir mein Ende!
Hin geht die Zeit, her kommt der Tod;
Ach wie geschwinde und behände
Kann kommen meine Todesnot.
Mein Gott, ich bitt durch Christi Blut:
Mach's nur mit meinem Ende gut!**

Dokąd idziesz?

Dokąd idziesz?

Chcę ku niebu myśli zwrócić,
Serce me chce świat porzucić,
Bo czy idę, czy też stoję,
Wciąż pytanie słyszę Twoje:
Ach, człowiecze, dokąd idziesz?

**Mój Panie Jezu, proszę Cię,
Niech ten zamiar we mnie trwa.
Nie daj mej myśli zachwiać się,
Gdy nadejdzie pora zła.
Lecz przy tym twardo stać mi daj,
Aż Dusza ma osiągnie Raj,
Gdy wyjdzie z gniazda swego.**

Tak, jak po deszczu wody znikają.
Jak najpiękniejsze barwy bledną,
Tak i radości świata mijają,
Z których tak cenią ludzie niejedną.
Bo choć widzimy czasem na ziemi,
Jak szczęście się barwami mieni,
To także w pomyślności porze
Godzina śmierci nadejść może.

Miej się więc na baczności
Wśród błogiej szczęśliwości.

Bo wieczór na tej ziemi
Często w nicość zamieni
Poranka wszystkie radości.

**Kto wie, jak blisko me skonanie?
Uplywa czas, śmierć zbliża się.
Jak prędko, ach, jak niespodzianie
Zagłada może trafić mnie!
O spraw, dla Chrystusowej krwi,
Mój Boże, błogie zejście mi!**

BWV-167, Ihr Menschen, rühmet Gottes Liebe

Ihr Menschen, rühmet Gottes Liebe

1. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ihr Menschen, rühmet Gottes Liebe
Und preiset seine Gütigkeit!

Lobt ihn aus reinem Herzenstriebe,
Dass er uns zu bestimmter Zeit
Das Horn des Heils, den Weg zum Leben
An Jesu, seinem Sohn, gegeben.

2. Recitativo A, *Continuo*

Gelobet sei der Herr Gott Israel,
Der sich in Gnaden zu uns wendet
Und seinen Sohn
Vom hohen Himmelsthron
Zum Welterlöser sendet.
Erst stellte sich Johannes ein
Und musste Weg und Bahn
Dem Heiland zubereiten;
Hierauf kam Jesus selber an,
Die armen Menschenkinder
Und die verlornen Sünder
Mit Gnad und Liebe zu erfreun
Und sie zum Himmelreich in wahrer Buß zu leiten

3. Aria (Duetto) S A, *Oboe da caccia, Continuo*

Gottes Wort, das trüget nicht,
Es geschieht, was er verspricht.

Was er in dem Paradies
Und vor so viel hundert Jahren
Denen Vätern schon verhieß,
Haben wir gottlob erfahren.

4. Recitativo B, *Continuo*

Des Weibes Samen kam,
Nachdem die Zeit erfüllet;
Der Segen, den Gott Abraham,
Dem Glaubensheld, versprochen,
Ist wie der Glanz der Sonne angebrochen,
Und unser Kummer ist gestillet.
Ein stummer Zacharias preist
Mit lauter Stimme Gott vor seine Wundertat,
Die er dem Volk erzeiget hat.
Bedenkt, ihr Christen, auch, was Gott an euch getan
Und stimmt ihm ein Loblied an!

5. Choral, *Clarino, Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Sei Lob und Preis mit Ehren
Gott Vater, Sohn, Heiligem Geist!
Der woll in uns vermehren,
Was er uns aus Genad verheißt,
Dass wir ihm fest vertrauen,
Gänzlich verlassn auf ihn,
Von Herzen auf ihn bauen,
Dass unsr Herz, Mut und Sinn
Ihm festiglich anhangen;
Darauf singn wir zur Stund:
Amen, wir werdns erlangen,
Gläubn wir aus Herzens Grund.**

Sławcie Bożą miłość ludy

Sławcie Bożą miłość, ludy,
Chwalcie wielką dobroć Jego!

Sercem czystym, bez obłudy,
Bo On dał nam czasu swego
Drogę życia, róg zbawienia,
Przez Jezusa swego Syna.

Pochwalon niech będzie Pan, Bóg Izraela,
Który tak łaską nas obdziela,
Że Syna swego
Zsyła z tronu wysokiego
Dla świata jako Zbawiciela.
Najpierw pojawił się Jan Chrzciciel,
By wyrównać kręte drogi
Pod Jezusa święte nogi.
Potem nadszedł sam Zbawiciel,
Aby dusze utrapione,
Dzieci w grzechu zagubione,
Swą miłością i swą łaską uradować,
Do nieba prowadzić i w skrusze zachować.

Boże Słowo nam nie kłamie;
Co obiecał, to się stanie.

A tego, co przed wiekami
Pośród rajskiego ogrodu
Obiecał praojcom rodu,
Tego my dzisiaj świadkami.

Z niewiasty przyszedł owoc,
Gdy się wypełnił czas.
Błogosławieństwo owo,
Które dal Pan Abrahamowi,
Nadchodzi oto jak słońca blask,
A nasze troski cichną w nas.
Donośnym głosem chwali Pana
Zachariasz, choć był niemy,
Za cuda, dzięki którym wiemy.
Jak łaska Boga nieprzebrana.
Chrześcijański ludu, pomyśl wraz.
Co czyni dla ciebie Bóg wspaniały,
I wznies ochoczo Mu pieśń chwały!

Niech dziś ma cześć i chwałę:
Bóg - Ojciec, Syn i Święty Duch!
Niech w nas rozmnaża dalej,
Co na m zapewnił z łaski już!
Zaufać Jemu chcemy
I na Nim oprzeć się,
Więc serca Mu niesiemy,
Odwagę, zmysły swe.
Zaśpiewaj Pan u dzisiaj,
Niech „amen” woła brat!
Dojedziemy celu życia
We wierze w nowy świat.

BWV-168, Tue Rechnung! Donnerwort

Tue Rechnung! Donnerwort

1. Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Tue Rechnung! Donnerwort,
Das die Felsen selbst zerspaltet,
Wort, wovon mein Blut erkaltet!
Tue Rechnung! Seele, fort!
Ach, du musst Gott wiedergeben
Seine Güter, Leib und Leben.
Tue Rechnung! Donnerwort!

2. Recitativo T, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

Es ist nur fremdes Gut,
Was ich in diesem Leben habe;
Geist, Leben, Mut und Blut
Und Amt und Stand ist meines Gottes Gabe,
Es ist mir zum Verwalten
Und treulich damit hauszuhalten
Von hohen Händen anvertraut.
Ach! aber ach! mir graut,
Wenn ich in mein Gewissen gehe
Und meine Rechnungen so voll Defekte sehe!
Ich habe Tag und Nacht
Die Güter, die mir Gott verliehen,
Kaltsinnig durchgebracht!
Wie kann ich dir, gerechter Gott, entfliehen?
Ich rufe flehentlich:
Ihr Berge fallt! ihr Hügel decket mich
Vor Gottes Zorngerichte
Und vor dem Blitz von seinem Angesichte!

3. Aria T, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

Kapital und Interessen,
Meine Schulden groß und klein
Müssen einst verrechnet sein.
Alles, was ich schuldig blieben,
Ist in Gottes Buch geschrieben
Als mit Stahl und Demantstein.

4. Recitativo B, *Continuo*

Jedoch, erschrocknes Herz, leb und verzage nicht!
Tritt freudig vor Gericht!
Und überführt dich dein Gewissen,
Du werdest hier verstummen müssen,
So schau den Bürgen an,
Der alle Schulden abgetan!
Es ist bezahlt und völlig abgeführt,
Was du, o Mensch, in Rechnung schuldig blieben;
Des Lammes Blut, o großes Lieben!
Hat deine Schuld durchstrichen
Und dich mit Gott verglichen.
Es ist bezahlt, du bist quittiert!
Indessen,
Weil du weißt,
Dass du Haushalter seist,
So sei bemüht und unvergessen,
Den Mammon klüglich anzuwenden,
Den Armen wohlzutun,
So wirst du, wenn sich Zeit und Leben enden,
In Himmelshütten sicher ruhn.

5. Aria (Duetto) S A, *Continuo*

Zdaj rachunek

Zdaj rachunek! Slowo-grom,
Co strzaskaniem skalom grozi,
Slowo, co krew w żyłach mrozi.
Zdaj rachunek! Opatrz dom!
Ach! Już Bogu musisz oddać,
Życie twoje, ciało, dobra.
Zdaj rachunek! Slowo-grom!

Na czas krótki otrzymałem,
To, co tu w tym życiu mam:
Ducha, życie, krew wraz z ciałem,
Urząd i mój stan. Wszystko to dar od Boga dan.
Wszystko to jest we władanie,
Sumienne gospodarowanie
Z ręki Pana powierzone.
Lecz ach! Odczuwam strach i przygnębienie,
Kiedy badani me sumienie,
I me księgi widzę błędami skażone.
Dniem i nocą Dobra co od Boga są
Przepuszczałem z zimną krwią.
Jak mogę, sprawiedliwy Boże, uciec przed Twą mocą ?
Błagam przeto z całego serca strwożonego:
Padnijcie na mnie góry świata wszystkie,
Skrzyjcie mnie przed gniewnym sądem Boga mego
I przed oblicza Jego błyskiem!

I odsetki i kapitał,
Długi wielkie i znikome
Będą kiedyś podliczone.
Wszystko to, co zwrócić mam,
Diamentowym rylcem sam
Bóg już w księdze swej zapisał.

Lecz serce przerażone, odżyj, przestań się frasować!
Z radością możesz na sąd twój wstępować!
I nawet, gdy ci to własne sumienie mówi,
I rad, byś milczał ci udziela,
Ty spojrzysz na swego poręczyciela.
Który przekreślił wszystkie długi!
Jest całkowicie zapłacona
Długu twojego kwota wszelka.
O krwi Baranka, miłości wielka!
Przez nią twa wina przekreślona.
Wierzyciel - Bóg - zaspokojony,
Dług twój splecony!
Lecz skoro wiesz, żeś w doczesności
Zarządcą dóbr ustanowiony.
To nie ustawaj w staranności.
By mądrze użyć tej mamony,
I biednych wspierać należycie.
Tak będziesz, gdy kresu dojdzie twoje życie,
W namioty Niebios zaproszony.

Herz, zerrei des Mammons Kette,
Hande, streuet Gutes aus!
Machet sanft mein Sterbebette,
Bauet mir ein festes Haus,
Das im Himmel ewig bleibet,
Wenn der Erde Gut zerstaubet.

Serce, mamony łańcuch zerwać chciej!
Ręce! Dobra me rozdawajcie,
I miękkim czyńcie łoże śmierci mej.
Tak dom solidny mi stawiajcie.
Który trwać będzie w nieba wieczności,
Gdy w prochu legną ziemskie radości.

6. Choral, *Oboe d'amore I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Stärk mich mit deinem Freudengeist,
Heil mich mit deinen Wunden,
Wasch mich mit deinem Todesschwei
In meiner letzten Stunden;
Und nimm mich einst, wenn dirs gefällt,
In wahren Glauben von der Welt
Zu deinen Auserwählten.**

**Niech Twoim Duchem wzmocnię się,
Z ran Twych niech moc popłynie;
Twej śmierci potem obmyj mnie
W ostatniej mej godzinie;
I weź mnie, kiedy uznasz, że
Ze światem pora żegnać się,
Do grona Twych wybranych!**

BWV-169, Gott soll allein mein Herze haben

Gott soll allein mein Herze haben

Tylko Bóg ma być w sercu moim

1. Sinfonia, *Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Organo obbligato, Continuo*

2. Arioso A, *Continuo*

Gott soll allein mein Herze haben.
Zwar merk ich an der Welt,
Die ihren Kot unschätzbar hält,
Weil sie so freundlich mit mir tut,
Sie wollte gern allein
Das Liebste meiner Seele sein.
Doch nein; Gott soll allein mein Herze haben:
Ich find in ihm das höchste Gut.
Wir sehen zwar
Auf Erden hier und dar
Ein Bächlein der Zufriedenheit,
Das von des Höchsten Güte quillet;
Gott aber ist der Quell, mit Strömen angefüllet,
Da schöpf ich, was mich allezeit
Kann sattsam und wahrhaftig laben:
Gott soll allein mein Herze haben.

Tylko Bóg ma być w sercu moim.
Postrzegam wszakże, że ten świat,
Co swemu łąnu tak jest rad,
Co do mnie tak przymila się,
I myśli snadnie,
Że duszą mą zawładnie.
Lecz nie: Tylko Bóg ma być w sercu moim.
W Nim mam największe dobro me.
Choć znaleźć możemy
Czasem na tej ziemi
Zadowolenia strumyk mały,
Co z Najwyższego dobroci płynie,
Lecz źródłem bijącym Bóg sam jest jedynie,
I z Niego czerpie przez czas cały
To, co prawdziwie mnie napoi.
Tylko Bóg ma być w sercu moim.

3. Aria A, *Organo obbligato, Continuo*

Gott soll allein mein Herze haben,
Ich find in ihm das höchste Gut.

Er liebt mich in der bösen Zeit
Und will mich in der Seligkeit
Mit Gütern seines Hauses laben.

Tylko Bóg ma być w sercu moim.
W Nim mam największe dobro me.

On mnie miłuje, gdym w potrzebie,
I chce mnie, gdy już będę w niebie,
Pożywić w domu swoim.

4. Recitativo A, *Continuo*

Was ist die Liebe Gottes?
Des Geistes Ruh,
Der Sinnen Lustgenieß,
Der Seele Paradies.
Sie schließt die Hölle zu,
Den Himmel aber auf;
Sie ist Elias Wagen,
Da werden wir im Himmel auf
In Abrahms Schoß getragen.

Czymże jest miłość Boga?
Ducha pokojem,
Zdrojem rozkoszy,
Rajem dla duszy.
Ona zamyka piekła podwoje,
Przez nią otwarta raju brama.
To rydwan jest Eliasza, który
Uniesie kiedyś nas do góry,
Wprost na łono Abrahama.

5. Aria A, *Violino I/II, Viola, Organo obbligato, Continuo*

Stirb in mir,
Welt und alle deine Liebe,
Dass die Brust
Sich auf Erden für und für
In der Liebe Gottes übe;
Stirb in mir,
Hoffart, Reichtum, Augenlust,
Ihr verworfnen Fleischestriebe!

Zgiń we mnie,
Świecie, i twa namiętności,
By serce me
Na ziemi tej wprawiało się
Już odtąd w Bożej miłości;
Zgiń we mnie,
Piekło, i wszelkie marności,
Wy zgubne ciała skłonności!

6. Recitativo A, *Continuo*

Doch meint es auch dabei
Mit eurem Nächsten treu!
Denn so steht in der Schrift geschrieben:
Du sollst Gott und den Nächsten lieben.

Pamiętaj wszak do tego,
Kochać i bliźniego.
Gdyż w Piśmie takie stoją słowa:
Boga i bliźniego winienneś miłować.

7. Choral, *Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Taille e Viola col Tenore, Continuo*

Du süße Liebe, schenk uns deine Gunst,
Lass uns empfinden der Liebe Brunst,
Dass wir uns von Herzen einander lieben
Und in Friede auf einem Sinn bleiben.

Ogniu miłości, niech Twój promień
I w nas żarliwy wzbudzi płomień.
By z serca całego każdy bliźniego
Kochał i ducha był zgodliwego.

Kyrie eleis.

Kyrielejson!

BWV-170, Vergnügte Ruh, beliebte Seelenlust

Vergnügte Ruh, beliebte Seelenlust

1. Aria A, *Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Continuo*

Vergnügte Ruh, beliebte Seelenlust,
Dich kann man nicht bei Höllensünden,
Wohl aber Himmelseintracht finden;
Du stärkst allein die schwache Brust.
Drum sollen lauter Tugendgaben
In meinem Herzen Wohnung haben.

2. Recitativo A, *Continuo*

Die Welt, das Sündenhaus,
Bricht nur in Höllenlieder aus
Und sucht durch Hass und Neid
Des Satans Bild an sich zu tragen.
Ihr Mund ist voller Ottergift,
Der oft die Unschuld tödlich trifft,
Und will allein von Racha sagen.
Gerechter Gott, wie weit
Ist doch der Mensch von dir entfernt;
Du liebst, jedoch sein Mund
Macht Fluch und Feindschaft kund
Und will den Nächsten nur mit Füßen treten.
Ach! diese Schuld ist schwerlich zu verbeten.

3. Aria A, *Organo obbligato a 2 claviature, Violino I/II, Viola*

Wie jammern mich doch die verkehrten Herzen,
Die dir, mein Gott, so sehr zuwider sein;
Ich zittre recht und fühle tausend Schmerzen,
Wenn sie sich nur an Rach und Hass erfreun.
Gerechter Gott, was magst du doch gedenken,
Wenn sie allein mit rechten Satansränken
Dein scharfes Strafgebot so frech verlacht.
Ach! ohne Zweifel hast du so gedacht:
Wie jammern mich doch die verkehrten Herzen!

4. Recitativo A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Wer sollte sich demnach
Wohl hier zu leben wünschen,
Wenn man nur Hass und Ungemach
Vor seine Liebe sieht?
Doch, weil ich auch den Feind
Wie meinen besten Freund
Nach Gottes Vorschrift lieben soll,
So flieht
Mein Herze Zorn und Groll
Und wünscht allein bei Gott zu leben,
Der selbst die Liebe heißt.
Ach, eintrachtvoller Geist,
Wenn wird er dir doch nur sein Himmelszion geben?

5. Aria A, *Organo obbligato, Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Continuo*

Mir ekelt mehr zu leben,
Drum nimm mich, Jesu, hin!
Mir graut vor allen Sünden,
Lass mich dies Wohnhaus finden,
Wo selbst ich ruhig bin.

O błogi spokoju, o duszy radości

O błogi spokoju, o duszy radości!
W grzechach piekielnych wszak ciebie nie ma,
Lecz jesteś w świętej jedności nieba;
Tylko tyś podporą dla ludzkiej słabości,
O błogi spokoju, o duszy radości!
Stąd w darach cnoty mam upodobanie,
I one w mym sercu znajdują mieszkanie.

Ze świata, co grzechu jest jaskinią.
Tylko piekielne pieśni płyną.
Pragnie świat poprzez swoje złości
Szatana przywdziać obraz obrzydliwy,
Usta ma pełne jadu żmijowego,
Co śmierć zadaje niewinności,
I tylko „Racha!” wołać chce do brata swego.
Jak daleko, powiedz, Boże sprawiedliwy,
Człowiek od Ciebie jest oddalony:
Ty kochasz, ale usta jego
Wrogość wszak głoszą na wszystkie strony;
Nogami kopać pragnie on bliźniego.
Ach! Jak ciężka to wina, jak za nią przebłagać?

Jakże mnie martwią te serca przewrotne,
Które się Tobie, Boże, sprzeciwiają.
Drzę cały i czuję bóle tysiąckrotne,
Kiedy serca owe radość z zemsty mają.
Jakie myśli masz w sercu, o Panie Zastępów,
Kiedy korzyść mając z szatańskich podstępów
Wyśmiewają Twe przykazania w swojej bezczelności?
Ach, myślisz wtedy bez wątpliwości:
Jakże mnie martwią te serca przewrotne!

Ach! Któżby jeszcze żyć tu chciał?
Któżby chciał tu być?
Gdzie złość, nieszczęście będzie miał
Za miłość, którą dał.
Ponieważ jednak wroga mego
Mam ja jak brata rodzzonego
W serdecznej mieć miłości,
Serce me odwraca się,
Od gniewu i złości.
U Boga jeno pragnie żywot wieść pogodny,
Boga, co się miłością zwie.
Ach! Duchu zgodny,
Kiedyż przez Pana będzie ci to dane,
Przejsz przez Syjonu niebieskiego bramę?

Obmierzło mi już życie.
Więc weź mnie Jezu tam.

Tutaj grzechu moc mnie trwoży,
Daj mi dom odnaleźć Boży,
Gdzie jedynie pokój mam.

BWV-171, Gott, wie dein Name

Gott, wie dein Name

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Gott, wie dein Name, so ist auch dein Ruhm
bis an der Welt Ende.

2. Aria T, *Violino I/II, Continuo*

Herr, so weit die Wolken gehen,
Gehet deines Namens Ruhm.

Alles, was die Lippen rührt,
Alles, was noch Odem führt,
Wird dich in der Macht erhöhen.

3. Recitativo A, *Continuo*

Du süßer Jesus-Name du,
In dir ist meine Ruh,
Du bist mein Trost auf Erden,
Wie kann denn mir
Im Kreuze bange werden?
Du bist mein festes Schloss und mein Panier,
Da lauf ich hin,
Wenn ich verfolgt bin.
Du bist mein Leben und mein Licht,
Mein Ehre, meine Zuversicht,
Mein Beistand in Gefahr
Und mein Geschenk zum neuen Jahr.

4. Aria S, *Violino solo, Continuo*

Jesus soll mein erstes Wort
In dem neuen Jahre heißen.

Fort und fort
Lacht sein Nam in meinem Munde,
Und in meiner letzten Stunde
Ist Jesus auch mein letztes Wort.

5. Recitativo B, *Oboe I/II, Continuo*

Und da du, Herr, gesagt:
Bittet nur in meinem Namen,
So ist alles Ja! und Amen!
So flehen wir,
Du Heiland aller Welt, zu dir:
Verstoß uns ferner nicht,
Behüt uns dieses Jahr
Für Feuer, Pest und Kriegsgefahr!
Lass uns dein Wort, das helle Licht,
Noch rein und lauter brennen;
Gib unsrer Obrigkeit
Und dem gesamten Lande
Dein Heil des Segens zu erkennen;
Gib allezeit
Glück und Heil zu allem Stande.
Wir bitten, Herr, in deinem Namen,
Sprich: ja! darzu, sprich: Amen, Amen!

6. Choral, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Lass uns das Jahr vollbringen
Zu Lob dem Namen dein,
Dass wir demselben singen
In der Christen Gemein.
Wollst uns das Leben fristen
Durch dein allmächtig Hand,**

Jak imię Twoje Boże

„Jak imię Twoje, Boże,
Tak i chwałę Twoją sięga krańców ziemi.”

Dokąd chmury wiatr gnać może,
Tam jest sławne Imię Twe.

Wszystko to, co usta ma,
Wszystko, co przy życiu trwa,
Chce Cię w mocy chwalić, Boże.

Jezus, o ty, tak słodkie imię!
W tobie mój pokój jest jedynie.
Tyś mym na ziemi pocieszeniem.
Jakże by więc się mogło stać,
Bym przez krzyż idąc miał się bać?
Tyś jest mym sztandarem, mocną twierdzą moją,
I zawsze uciec mogę tam,
Kiedy mnie prześladują.
W tobie mam życie, w tobie światło mam.
Tyś moją chwałą, mym schronieniem.
Ty chronisz mój najmniejszy krok.
Tyś moim darem w Nowy Rok.

Jezus - oto pierwsze słowo,
Jakie powiem w nowym roku.

Wciąż na nowo
Radośnie w ustach moich brzmi.
A kiedy przyjdzie umierać mi,
Będzie to moje ostatnie słowo.

Wszak Ty sam powiedziałeś, Panie:
O co w imieniu mym prosić będziecie,
To dostaniecie, i to się stanie.
Przeto prosimy dzisiaj Ciebie,
O Zbawco Świata, Panie nasz w niebie,
Byś nie odrzucił nigdy nas.
Uchroń, prosimy w przyszły czas
Przed ogniem, morem, niepokojem,
A jasne światło, Słowo Twoje,
Niech jeszcze więcej blasku ma.
Niech nasza zwierzchność, daj,
A razem z nią nasz kraj,
Błogosławieństwo Twoje zna.
Pokój ustanów,
Daj swoje szczęście dla wszystkich stanów.
O to prosimy w Twym imieniu, Panie.
Ty powiedz: Amen. Niech tak się stanie.

**Pozwól nam rok ten przeżyć,
By imię chwalić Twe.
By chwałę Twoją szerzyć,
Chrześcijanie proszą Cię.
Daruj nam żywot długi
Wszechmocną dłonią Twą.**

**Erhalt dein liebe Christen
Und unser Vaterland!
Dein Segen zu uns wende,
Gib Fried an allem Ende,
Gib unverfälscht im Lande
Dein seligmachend Wort,
Die Teufel mach zuschanden
Hier und an allem Ort!**

**Dein ist allein die Ehre,
Dein ist allein der Ruhm;
Geduld im Kreuz uns lehre,
Regier all unser Tun,
Bis wir fröhlich abscheiden
Ins ewig Himmelreich,
Zu wahren Fried und Freude,
Den Heiligen Gottes gleich.
Indes machs mit uns allen
Nach deinem Wohlgefallen:
Solchs singet heut ohn Scherzen
Die christgläubige Schar
Und wünscht mit Mund und Herzen
Ein seligs neues Jahr.**

**Zachowaj swoje slugi,
Chroń kraj nasz mocą Swą.
Racz na m pobłogosławić,
W pokoju pozostawić.
Niech Słowo Twoje wiernie
Głoszą na cały kraj.
Niech diabeł zginie marnie.
To nam, nasz Panie, daj.**

BWV-172, Erschallet, ihr Lieder, erklinget, ihr Saiten!

Erschallet, ihr Lieder, erklinget, ihr Saiten!

Rozbrzmijcie, wy pieśni i struny czarowne!

1. Coro, Tromba I-III, Tamburi, Violino I/II, Viola I/II, Fagotto, Continuo

Erschallet, ihr Lieder, erklinget, ihr Saiten!

O seligste Zeiten!

Gott will sich die Seelen zu Tempeln bereiten.

Rozbrzmijcie, wy pieśni i struny czarowne!

O czasy cudowne!

Chce Bóg, by Świątyni dusze były godne.

2. Recitativo B, Continuo

Wer mich liebet, der wird mein Wort halten,
und mein Vater wird ihn lieben, und wir werden zu ihm kommen
und

Wohnung bei ihm machen.

„Jeśli kto mnie miłuje, słowa mojego
przestrzegać będzie, i Ojciec mój umiłuje go,
I do niego przyjdziemy, i u niego zamieszkamy.”

3. Aria B, Tromba I-III, Tamburi, Fagotto, Continuo

Heiligste Dreieinigkeit,

Großer Gott der Ehren,

Komm doch, in der Gnadenzeit

Bei uns einzukehren,

Komm doch in die Herzenshütten,

Sind sie gleich gering und klein,

Komm und lass dich doch erbitten,

Komm und ziehe bei uns ein!

O Trójco Przenajświętsza,

Wielki Boże chwały,

Przyjdź do nas w łaski święta,

Nawiedz nasz kraj cały.

W sercach naszych znajdź schronienie,

Choć są tak małe, dom tu znajdź;

Przyjdź i przyjmij zaproszenie,

Przyjdź, prosimy, do nas zajdź.

4. Aria T, Violino I/II, Viola I/II, Continuo

O Seelenparadies,

Das Gottes Geist durchwehet,

Der bei der Schöpfung blies,

Der Geist, der nie vergehet;

Auf, auf, bereite dich,

Der Tröster nahet sich.

O raj u dusz!

Gdzie Boży Duch jako wiatr wieje,

Co przy stworzeniu dmuchał już,

Duch, który nigdy nie przemienie.

Czyń więc przygotowania twe.

Bo Pocieszyciel zbliża się.

5. Aria (Duetto) S A, Oboe, Violoncello obbligato

Seele (S), Heiliger Geist (A)

Sopran

Komm, lass mich nicht länger warten,

Komm, du sanfter Himmelswind,

Wehe durch den Herzensgarten!

Alt

Ich erquicke dich, mein Kind.

Sopran

Liebste Liebe, die so süße,

Aller Wollust Überfluss,

Ich vergeh, wenn ich dich misse.

Alt

Nimm von mir den Gnadenkuss.

Sopran

Sei im Glauben mir willkommen,

Höchste Liebe, komm herein!

Du hast mir das Herz genommen.

Alt

Ich bin dein, und du bist mein!

Anima

Więc już nie zwlekaj, nadejść chciej!

Przyjdź już łagodny wietrze z Nieba,

Przez mego serca ogród wiej!

Spiritus Sanctus

Wzmocnię cię, dziecię, gdy będzie trzeba.

Anima

Me Kochanie, ma Miłości,

Ginę, gdy mi Cię brakuje.

W Tobie źródło jest radości.

Spiritus Sanctus

Łaski dotknięciem cię pocałuję.

Anima

W wierze Cię witam, raduję się wielce,

Najwyższa Miłości, przekrocz próg mój!

Tyś już zabrała mi moje serce.

Spiritus Sanctus

Ty jesteś moja, a jam jest twój!

6. Choral, Violino I/II, Viola I/II, Fagotto, Continuo

Von Gott kömmt mir ein Freudenschein,

Wenn du mit deinen Äugelein

Mich freundlich tust anblicken.

O Herr Jesu, mein trautes Gut,

Dein Wort, dein Geist, dein Leib und Blut

Mich innerlich erquicken.

Nimm mich

Freundlich

Gdy na mnie swój kierujesz wzrok,

Jest mi, jak gdyby z nieba Bóg

Słał w noc mą jasny promień!

Ach, Jezu, słowa Twego siew,

Twój Duch, Twe ciało, Twoja krew

Są jak ożywczy strumień!

Weź mnie, Panie!

W ręce swoje, łaski zdroje spuść na nowo!

**In dein Arme, dass ich warme werd von Gnaden:
Auf dein Wort komm ich geladen.**

7. Coro,

Erschallet, ihr Lieder, erklinget, ihr Saiten!
O seligste Zeiten!
Gott will sich die Seelen zu Tempeln bereiten.

Patrz , przychodzę na Twe słowo!

Rozbrzmijcie, wy pieśni i struny czarowne!
O czasy cudowne!
Chce Bóg, by Świątyni dusze były godne.

BWV-173, Erhöhtes Fleisch und Blut

Erhöhtes Fleisch und Blut

1. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Erhöhtes Fleisch und Blut,
Das Gott selbst an sich nimmt,
Dem er schon hier auf Erden
Ein himmlisch Heil bestimmt,
Des Höchsten Kind zu werden,
Erhöhtes Fleisch und Blut!

2. Aria T, *Flauto traverso I/II e Violino I all' unisono, Violino II, Viola, Continuo*

Ein geheiligtes Gemüte
Sieht und schmecket Gottes Güte.
Rühmet, singet, stimmt die Saiten,
Gottes Treue auszubreiten!

3. Aria A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Gott will, o ihr Menschenkinder,
An euch große Dinge tun.

Mund und Herze, Ohr und Blicke
Können nicht bei diesem Glücke
Und so heilger Freude ruhn.

4. Aria (Duetto) B S, *Flauto traverso I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Bass
So hat Gott die Welt geliebt,
Sein Erbarmen
Hilft uns Armen,
Dass er seinen Sohn uns gibt,
Gnadengaben zu genießen,
Die wie reiche Ströme fließen.

Sopran
Sein verneuter Gnadenbund
Ist geschäftig
Und wird kräftig
In der Menschen Herz und Mund,
Dass sein Geist zu seiner Ehre
Gläubig zu ihm rufen lehre.

beide
Nun wir lassen unsre Pflicht
Opfer bringen,
Dankend singen,
Da sein offenbartes Licht
Sich zu seinen Kindern neiget
Und sich ihnen kräftig zeigt.

5. Recitativo (Duetto) S T, *Continuo*

Unendlichster, den man doch Vater nennt,
Wir wollen dann das Herz zum Opfer bringen,
Aus unsrer Brust, die ganz vor Andacht brennt,
Soll sich der Seufzer Glut zum Himmel schwingen.

6. Coro, *Flauto traverso I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Rühre, Höchster, unsern Geist,
Dass des höchsten Geistes Gaben
Ihre Wirkung in uns haben.
Da dein Sohn uns beten heißt,
Wird es durch die Wolken dringen
Und Erhörung auf uns bringen.

O ciało wywyższone!

O, ciało wywyższone!
Które sam Bóg przyjmuje, Któremu już na ziemi Niebiańskie
szczęście ofiaruje, Ze się w Jego dziecię zmieni. O, ciało
wywyższone!

O, umyśle uświęcony!
Dobroć Bożą chciej smakować,
Chwaląc śpiewaj i strój struny!
Wierność Jego masz zwiastować.

Chce Bóg, o człowiecze dzieci,
Wielkie rzeczy z wami począć.

Usta, serce, uszy, oczy
Nie mogą przy tej rozkoszy
I radości takiej spocząć.

Bas
Tak Bóg świat umiłował,
Przez litość swoją,
Co nam ostoją,
Że Syna swego ofiarował;
Dar łaski dał niewyczerpany,
Co płynie jak strumień wezbrany.

Sopran
Od Niego wszak jest nam dane
Nowe przymierze,
Nie na papierze
Lecz w ustach, sercach jest zapisane,
Ze Jego Duch, na Jego cześć
W wierze modlitwę nauczy nieść.

Oba głosy
Spełnijmy nasze powinności,
Ofiarę dajmy,
Dziękując śpiewajmy,
Że objawienie dał Światłości,
Co dana nam wśród grzechu nocy,
I co jaśnieje w pełnej mocy.

Ojcze, wołamy, choć Tyś nieskończony,
Chcemy Ci serca nasze na ofiarę nieść.
Do Ciebie płynie z piersi rozmodlonej
Tych westchnień żar, co aż do Nieba chcą się wznieść.

Porusz ducha w nas w ten czas.
Daj, by miały w nas, o Panie,
Dary Ducha swe działanie.
Uczył Pan modlitwy nas,
Więc przeniknie ta przez chmury,
Posłuchanie da nam z góry.

BWV-174, Ich liebe den Höchsten von ganzem Gemüte

Ich liebe den Höchsten von ganzem Gemüte

Z serca całego kocham Najwyższego

1. Sinfonia, *Corno da caccia I/II, Oboe I/II, Taille, Violino I-III, Viola I-III, Violoncello I-III, Fagotto, Violone, Continuo*

2. Aria A, *Oboe I/II, Continuo*

Ich liebe den Höchsten von ganzem Gemüte,
Er hat mich auch am höchsten lieb.

Gott allein
Soll der Schatz der Seelen sein,
Da hab ich die ewige Quelle der Güte.

Z serca całego kocham Najwyższego,
On także wielce miłuje mnie.

Bo Bóg sam
Skarbem duszy ma być nam.
On dla mnie jest źródłem dobra wszelakiego.

3. Recitativo T, *Violino I-III, Viola I-III, Continuo*

O Liebe, welcher keine gleich!
O unschätzbare Lösegeld!
Der Vater hat des Kindes Leben
Vor Sünder in den Tod gegeben
Und alle, die das Himmelreich
Verscherzet und verloren,
Zur Seligkeit erkoren.
Also hat Gott die Welt geliebt!
Mein Herz, das merke dir
Und stärke dich mit diesen Worten;
Vor diesem mächtigen Panier
Erzittern selbst die Höllenpforten.

O miłości, której dorównać nie może!
O okupie za nas nieoceniony!
Ojciec sam dziecka swego życie
Daje na śmierć za grzechów zmycie.
Choć Raj był przecież utracony,
Ci, co go zgubili, przeegrali,
Zbawienie znowu odzyskali.
Tak Bóg umiłował świat!
O serce me, to sobie zważ,
Jaki w tych słowach sztandar masz.
Drży przed nim całe piekło złe,
Więc serce me, umocnij się!

4. Aria B, *Violini, Virole, Continuo*

Greifet zu,
Fasst das Heil, ihr Glaubenshände!
Jesus gibt sein Himmelreich
Und verlangt nur das von euch:
Gläubt getreu bis an das Ende!

Sięgajcie!
Zbawienie chwytajcie, o wiary dłonie!
Jezus wam daje Królestwo swe.
I tylko tego od was chce:
Wiary serdecznej aż po sam koniec.

5. Choral, *Oboe I e Violino I/II col Soprano, Oboe II e Violino III coll' Alto, Taille e Viola I-III col Tenore, Continuo*

Herzlich lieb hab ich dich, o Herr.
Ich bitt, wollst sein von mir nicht fern
Mit deiner Hülff und Gnaden.
Die ganze Welt erfreut mich nicht,
Nach Himml und Erden frag ich nicht,
Wenn ich dich nur kann haben.
Und wenn mir gleich mein Herz zerbricht,
So bist du doch mein Zuversicht,
Mein Heil und meines Herzens Trost,
Der mich durch sein Blut hat erlöst.
Herr Jesu Christ,
Mein Gott und Herr, mein Gott und Herr,
In Schanden lass mich nimmermehr!

Serdecznie Panie kocham Cię,
Nie bądź daleko ode mnie,
Twa łaska ranie ratuje.
Nie cieszy mnie już wszystkim świat,
Niczemu już nie będę rad,
Gdy Ciebie mi brakuje.
Bo kiedy nawet skonam ja,
To w Tobie jest ostoja ma.
Wszak wybawiła mnie Twa krew,
Więc wierzę Tobie, światu wbrew,
Tyś Chrystus Pan,
Tyś jest mój Bóg, Tyś jest mój Bóg,
Od wstydu ochroń mnie, i trwóg!

BWV-175, Er rufet seinen Schafen mit Namen

Er rufet seinen Schafen mit Namen

I po imieniu woła owce swoje

1. Recitativo T, *Flauto dolce I-III, Continuo*

Er rufet seinen Schafen mit Namen und führet sie hinaus.

I po imieniu woła owce swoje, i wyprowadza je.

2. Aria A, *Flauto dolce I-III, Continuo*

Komm, leite mich,
Es sehnet sich
Mein Geist auf grüner Weide!
Mein Herze schmacht,
Ächzt Tag und Nacht,
Mein Hirte, meine Freude.

Przyjdź, prowadź mnie.
Duch stąpać chce
Po łąkach w zieloności.
Tu usycham,
Do Cię wzdycham,
Pasterzu, ma radości.

3. Recitativo T, *Continuo*

Wo find ich dich?
Ach, wo bist du verborgen?
O! Zeige dich mir bald!
Ich sehne mich.
Brich an, erwünschter Morgen!

Gdzie jesteś Ty?
Gdzieś ukrył się przed światem?
O! Pokaż mi się zaraz!
Ma dusza drży
Z tęsknoty za dnia światłem.

4. Aria T, *Violoncello piccolo solo, Continuo*

Es dünket mich, ich seh dich kommen,
Du gehst zur rechten Türe ein.
Du wirst im Glauben aufgenommen
Und musst der wahre Hirte sein.
Ich kenne deine holde Stimme,
Die voller Lieb und Sanftmut ist,
Dass ich im Geist darob ergrimme,
Wer zweifelt, dass du Heiland seist.

Ty już nadciągasz, zda się mi,
Przechodzisz przez właściwe drzwi.
Przyjęty będziesz w szczerzej wierze,
Musisz prawdziwym być pasterzem.
Poznaję Twój łagodny śpiew,
Miłości on jest pieniem.
Na tego wszakże czuję gniew,
Kto wątpi, żeś zbawieniem.

5. Recitativo A B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Alt
Sie vernahmen aber nicht, was es war, das er zu ihnen gesaget
hatte.

Bass
Ach ja! Wir Menschen sind oftmals den Tauben zu vergleichen:
Wenn die verblendete Vernunft nicht weiß, was er gesaget hatte.
O! Törin, merke doch, wenn Jesus mit dir spricht,
Dass es zu deinem Heil geschicht.

Alt
„Lecz oni nie zrozumieli tego, co im mówił.”

Bas
Ach tak! My ludzie często przypominamy głuchych,
Gdy zaślepiony umysł nie wie, co On mówił.
O! Głupcze pamiętaj: gdy Jezus do Ciebie się zwraca,
To ku zbawieniu Cię nawraca.

6. Aria B, *Tromba I/II, Continuo*

Öffnet euch, ihr beiden Ohren,
Jesus hat euch zugeschworen,
Dass er Teufel, Tod erlegt.
Gnade, Gnüge, volles Leben
Will er allen Christen geben,
Wer ihm folgt, sein Kreuz nachträgt.

Uszy moje się otwórzcie,
W słowie Jego ufność złóźcie,
Ze zabije On śmierć srogą.
Łaskę, by żyć życiem pełnym
Chce dać Jezus wszystkim wiernym,
Którzy krzyża pójdą drogą.

7. Choral, *Flauto dolce I-III, Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Nun, werter Geist, ich folg dir;
Hilf, dass ich suche für und für
Nach deinem Wort ein ander Leben,
Das du mir willst aus Gnaden geben.
Dein Wort ist ja der Morgenstern,
Der herrlich leuchtet nah und fern.
Drum will ich, die mich anders lehren,
In Ewigkeit, mein Gott, nicht hören.
Alleluja, alleluja!

Idę już, Duchu śladem Twym.
Spraw, abym szukał w świecie tym
Za słowem Twym i nowym życiem,
Które z łaski dajesz obficie.
Twe słowo jak gwiazda błyska,
Z oddali widna i z bliska.
Jeśli gdzieś inna jest nauka,
To nie chcę tej nauki szukać.
Alleluja, alleluja!

BWV-176, Es ist ein trotzig und verzagt Ding

Es ist ein trotzig und verzagt Ding

Krnąbrne i trwoźliwe jest serce człowieka

1. Coro, *Oboe I/II, Oboe da caccia, Violino I/II, Viola, Continuo*

Es ist ein trotzig und verzagt Ding um aller Menschen Herze.

„Krnąbrne i trwoźliwe jest serce człowieka”

2. Recitativo A, *Continuo*

Ich meine, recht verzagt,
Dass Nikodemus sich bei Tage nicht,
Bei Nacht zu Jesu wagt.
Die Sonne musste dort bei Josua so lange stille stehn,
So lange bis der Sieg vollkommen war geschehn;
Hier aber wünschet Nikodem: O säh ich sie zu Rüste gehn!

Osobliwe mi się zdaje,
Ze Nikodem do Jezusa nie za dnia,
Tylko w nocy się udaje.
Tak długo słońce na niebie stało za Jozuego;
Nie zaszło, aż do zwycięstwa zupełnego.
Tu jednak chce Nikodem, by zeszło z nieba wysokiego.

3. Aria S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Dein sonst hell beliebter Schein
Soll vor mich umnebelt sein,
Weil ich nach dem Meister frage,
Denn ich scheue mich bei Tage.
Niemand kann die Wunder tun,
Denn sein Allmacht und sein Wesen,
Scheint, ist göttlich auserlesen,
Gottes Geist muss auf ihm ruhn.

Światło, które tak miłuję,
Niech się dla mnie skryje w mgłę,
Bowiem Mistrza poszukuję,
A w dnia świetle lękam się.
Czyby czynił cudów krocie,
Kto przez Boga w swej istocie
Mocą nie obdarowany?
Snać przez Boga on wybrany.

4. Recitativo B, *Continuo*

So wundre dich, o Meister, nicht,
Warum ich dich bei Nacht ausfrage!
Ich fürchte, dass bei Tage
Mein Ohnmacht nicht bestehen kann.
Doch tröst ich mich, du nimmst mein Herz und Geist
Zum Leben auf und an,
Weil alle, die nur an dich glauben, nicht verloren werden.

Więc nie dziw się, o Mistrzu, nie,
Ze przyjdę pytać Ciebie w nocy!
Bo mógłbym ja za dnia
Nie sprostać temu, w mej niemocy.
Pocieszam się, że moje serce oraz ducha
Ku życiu zwróci ręka Twa,
Bo wszyscy, którzy tylko w Ciebie wierzą, nie zginą.

5. Aria A, *Oboe I/II, Oboe da caccia, Continuo*

Ermunert euch, furchtsam und schüchterne Sinne,
Erholet euch, höret, was Jesus verspricht:
Dass ich durch den Glauben den Himmel gewinne.
Wenn die Verheißung erfüllend geschicht,
Werd ich dort oben
Mit Danken und Loben
Vater, Sohn und Heiligen Geist
Preisen, der dreieinig heißt.

Odwagi nabierzcie, o zmysły nieśmiałe,
Ochłońcie, słuchajcie co Jezus nam daje.
Ze przez moją wiarę Niebios zyskam chwałę,
Gdy się obietnica dla mnie ciałem staje.
Gdy będę już w niebie,
Głos dobędę z siebie:
Chwalić będę świętą
Trójcę niepojętą.

6. Choral, *Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Oboe da caccia e Viola col Tenore, Continuo*

Auf dass wir also allzugleich
Zur Himmelsporten dringen
Und dermaleinst in deinem Reich
Ohn alles Ende singen,
Dass du alleine König seist,
Hoch über alle Götter,
Gott Vater, Sohn und Heilger Geist,
Der Frommen Schutz und Retter,
Ein Wesen drei Personen.

A więc, by wszyscy, Panie, daj,
Zbawienie osiągnęli,
By? gdy już będzie pelen raj,
Bez końca Ci śpiewali,
Żeś Ty jeden, jedyny Król,
Jedyny Pan na ziemi:
Bóg Ojciec, Syn, co koi ból,
Duch Święty, co jest z niemi,
Jeden Bóg, w trzech osobach.

BWV-177, Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ

Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ

Do Ciebie wołam Jezu mój

1. Coro, *Oboe I/II, Violino concertante, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ,
Ich bitt, erhör mein Klagen,
Verleih mir Gnad zu dieser Frist,
Lass mich doch nicht verzagen;
Den rechten Glauben, Herr, ich mein,
Den wollest du mir geben,
Dir zu leben,
Meinm Nächsten nütz zu sein,
Dein Wort zu halten eben.

Do Ciebie wołam, Jezu mój,
Wysłuchaj me błaganie.
Daj mi Twą łaskę, pokój Twój,
Niech się nie strwożę, Panie.
Daj, bym się prostych trzymał dróg,
Bym żył tylko dla Ciebie,
I w potrzebie
Innym coś dawać mógł.
Bym Słowo zachowywał.

2. Aria A, *Continuo*

Ich bitt noch mehr, o Herre Gott,
Du kannst es mir wohl geben:
Dass ich werd nimmermehr zu Spott,
Die Hoffnung gib darneben,
Voraus, wenn ich muss hier davon,
Dass ich dir mög vertrauen
Und nicht bauen
Auf alles mein Tun,
Sonst wird mich's ewig reuen.

Proszę Cię jeszcze, racz mi dać,
Że tak się nie zadzieje,
Bym miał się pośmiewiskiem stać.
I daj mi też nadzieję,
Że gdy odchodzić będę stąd,
Do Ciebie zaufanie
Dasz mi Panie;
Bowiem to byłby błąd,
Gdybym w swe siły wierzył.

3. Aria S, *Oboe da caccia, Continuo*

Verleih, dass ich aus Herzensgrund
Mein' Feinden mög vergeben,
Verzeih mir auch zu dieser Stund,
Gib mir ein neues Leben;
Dein Wort mein Speis lass allweg sein,
Damit mein Seel zu nähren,
Mich zu wehren,
Wenn Unglück geht daher,
Das mich bald möcht abkehren.

Bym swoim wrogom, proszę Cię,
Przebaczyć był gotowy.
Ty przebacz grzechy moje mnie
I daj mi żywot nowy.
Niech Słowo będzie za chleb mi.
Umacniaj duszę w wierze,
Niech mnie strzeże,
Gdy bieda jest u drzwi,
Abym się nie odwrócił.

4. Aria T, *Violino concertante, Fagotto obligato, Continuo*

Lass mich kein Lust noch Furcht von dir
In dieser Welt abwenden.
Beständigsein ans End gib mir,
Du hast's allein in Händen;
Und wem du's gibst, der hat's umsonst:
Es kann niemand ererben
Noch erwerben
Durch Werke deine Gnad,
Die uns errett' vom Sterben.

By nie złała mnie, ach daj,
Rozkosz ni żadna męka,
Bym wierny był Ci aż po raj:
W Twoich to tylko rękach.
Darmo ma ten, komu Ty dasz;
Czynem nikt nie zdobywa,
Ni nabywa
Twej łaski, Panie nasz,
Co nas od śmierci chroni.

5. Choral, *Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Fagotto, Continuo*

Ich lieg im Streit und widerstreb,
Hilf, o Herr Christ, dem Schwachen!
An deiner Gnad allein ich kleb,
Du kannst mich stärker machen.
Kömmt nun Anfechtung, Herr, so wehr,
Dass sie mich nicht umstoßen.
Du kannst maßen,
Dass mir's nicht bring Gefahr;
Ich weiß, du wirst's nicht lassen.

To bitwa jest, więc proszę Cię:
Pomóż w słabości, Boże.
Twej łaski tylko trzymam się,
I Ty mnie wzocnić możesz.
Gdy przyjdzie bój, to, Panie, broń,
By mnie nie wyrócili,
Nie zabili,
Od niebezpieczeństw chroń.
Wiem, że mnie nie opuścisz.

BWV-178, Wo Gott der Herr nicht bei uns hält

Wo Gott der Herr nicht bei uns hält

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Wo Gott der Herr nicht bei uns hält,
Wenn unsre Feinde toben,
Und er unser Sach nicht zufällt
Im Himmel hoch dort oben,
Wo er Israel Schutz nicht ist
Und selber bricht der Feinde List,
So ist's mit uns verloren.

2. Choral e Recitativo A, *Continuo*

Was Menschenkraft und -witz anfäht,
Soll uns billig nicht schrecken;
Denn Gott der Höchste steht uns bei
Und machet uns von ihren Stricken frei.
Er sitzt an der höchsten Stätt,
Er wird ihrn Rat aufdecken.
Die Gott im Glauben fest umfassen,
Will er niemals versäumen noch verlassen;
Er stürzet der Verkehrten Rat
Und hindert ihre böse Tat.
Wenn sie's aufs klügste greifen an,
Auf Schlangenlist und falsche Ränke sinnen,
Der Bosheit Endzweck zu gewinnen;
So geht doch Gott ein ander Bahn:
Er führt die Seinigen mit starker Hand,
Durchs Kreuzesmeer, in das gelobte Land,
Da wird er alles Unglück wenden.
Es steht in seinen Händen.

3. Aria B, *Violino I/II, Continuo*

Gleichwie die wilden Meereswellen
Mit Ungestüm ein Schiff zerschellen,
So raset auch der Feinde Wut
Und raubt das beste Seelengut.
Sie wollen Satans Reich erweitern,
Und Christi Schiffllein soll zerscheitern.

4. Choral T, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

Sie stellen uns/wie Ketzern nach/nach un=
serm Blut sie trachten. Noch rühmen sie
sich Christen auch / die GOTT allein groß ach=
ten. Ach GOTT! der theure Nahme dein
muß ihrer Schalckheit Deckel seyn. Du
wirst ein mahl auffwachen!

5. Choral e Recitativo B T A, *Continuo*

Auf sperren sie den Rachen weit,
Bass
Nach Löwenart mit brüllendem Getöse;
Sie fletschen ihre Mörderzähne
Und wollen uns verschlingen.
Tenor
Jedoch,
Lob und Dank sei Gott allezeit;
Tenor
Der Held aus Juda schützt uns noch,
Es wird ihn' nicht gelingen.
Alt
Sie werden wie die Spreu vergehn,

Kiedy nie stoi przy nas Pan

Kiedy nie stoi przy nas Pan,
Gdy wrogów gromić trzeba,
Kiedy na m nie pomaga sam
Z góry, ze swego nieba,
I jeśli On nie broni nas,
I wrogów nie rozgromi w czas,
Izrael jest zgubiony.

Co uknuć może ludzka moc,
Tego się nie lękamy.
Gdyż Bóg Najwyższy pomaga nam,
I z matni nas uwalnia sam.
Bóg wszystko widzi nawet w noc,
Każdy Mu zamia r znany.
Ci, którzy w wierze mocno trwają,
Ci opuszczenia nie zaznają;
A Bóg zamysły odstępców obala,
Na ich złe czyny nie pozwala.
Choć chytrze pragną czynić zło,
Sprytnych próbują sztuczek wielu,
By dopiąć swego złego celu,
Lecz w niwecz Bóg obraca to.
Prowadzi silna ręka Pana
Przez krzyż, gdzie ziemia obiecana,
I gdzie nie grozi już udręka,
Bo wszystko w rękach Bożych.

Tak jak wzburzone morza fale
Druzgocą statek w swoim szale,
Tak wrogów wściekłość, gdy się rozjuszy.
Najlepsze skrada dobro duszy.
Tak chcą rozszerzyć królestwo szatana,
Zatopić łódź naszego Pana.

Jak o kacerzy ci nas lżą,
I naszej krwi szukają,
Co niby chrześcijanami są,
I Boga wychwalają.
Ach Boże, wielkie imię Twe
Im czczą przykrywą zdaje się.
Lecz kiedyś się przebudzisz.

Pożreć gotowi oni nas,
Bas
Ryczą potwornie tak jak lwy,
I szczerzą swe mordercze kły,
Paszczę swą rozwierają.
Tenor
Lecz wprzód
Chwalimy Boga cały czas;
Tenor
Broni nas wciąż bohater z Judy.
Kłęski jeno doznają.
Alt
Przeminą oni jak plewy rozrzucone,

Wenn seine Gläubigen wie grüne Bäume stehn.

**Er wird ihrn Strick zerreißen gar
Und stürzen ihre falsche Lahr.**

Bass

Gott wird die tōrichten Propheten

Mit Feuer seines Zornes tōten

Und ihre Ketzerei verstören.

Sie werden's Gott nicht wehren.

6. Aria T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Schweig, schweig nur, taumelnde Vernunft!

Sprich nicht: Die Frommen sind verlorn,

Das Kreuz hat sie nur neu geboren.

Denn denen, die auf Jesum hoffen,

Steht stets die Tür der Gnaden offen;

Und wenn sie Kreuz und Trübsal drückt,

So werden sie mit Trost erquickt.

7. Coro, *Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Die Feind sind all in deiner Hand,

Darzu all ihr Gedanken;

Ihr Anschläg sind dir, Herr, bekannt,

Hilf nur, dass wir nicht wanken.

Vernunft wider den Glauben ficht,

Aufs Künfftge will sie trauen nicht,

Da du wirst selber trösten.

Den Himmel und auch die Erden

Hast du, Herr Gott, gegründet;

Dein Licht lass uns helle werden,

Das Herz uns werd entzündet

In rechter Lieb des Glaubens dein,

Bis an das End beständig sein.

Die Welt lass immer murren.

A wierzący zostaną jak drzewa zielone.

**I podrze się ich podła sieć,
Radości swej nie będą mieć.**

Bas

Pochłonie proroków fałszywych

Gniewu Bożego ogień straszliwy,

A ich herezje będą spalone.

Bóg złamie ich obronę.

Milcz, milcz już chwiejny rozumie!

Nie mów: pobożni są zgubieni.

Oni przez krzyż są nowo narodzeni.

Bo ci, co w Jezusie nadzieję pokładają,

Zawsze przed sobą laski drzwi otwarte mają.

A gdy ich przygnie krzyż do ziemi,

Przez Niego będą pocieszeni.

W ręce Twej, Panie, każdy wróg;

Ty znasz jego zamiary,

Wiesz o zamysłach czarta sług.

Daj na m dochować wiary.

Gdy rozum wiarę zwalczyć chce,

I w przyszłość wierzyć boi się,

To tylko Ty pocieszysz.

Niebo i ziemia cała wszak

Są ręką Twą stworzone.

Niechaj Tve światło plonie tak,

Ze serce nam zaplonie

Wielką miłością wiary Twej.

Daj, byśmy stali byli w niej,

Choć świat by groźnie sarkał.

BWV-179, Siehe zu, dass deine Gottesfurcht nicht Heuchelei sei

Siehe zu, dass deine Gottesfurcht nicht Heuchelei sei

Bacz, aby pobożność twoja nie stała się obłudą

1. Coro, *Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Siehe zu, dass deine Gottesfurcht nicht Heuchelei sei,
und diene Gott nicht mit falschem Herzen!

Bacz, aby pobożność twoja nie stała się obłudą, i nie służ Bogu z
sercem dwoistym.

2. Recitativo T, *Continuo*

Das heutge Christentum
Ist leider schlecht bestellt:
Die meisten Christen in der Welt
Sind laulichte Laodicäer
Und aufgeblasne Pharisäer,
Die sich von außen fromm bezeigen
Und wie ein Schilf den Kopf zur Erde beugen,
Im Herzen aber steckt ein stolzer Eigenruhm;
Sie gehen zwar in Gottes Haus
Und tun daselbst die äußerlichen Pflichten,
Macht aber dies wohl einen Christen aus?
Nein, Heuchler könnens auch verrichten.

Sprawy chrześcijaństwa współczesnego
Ustawione są w złej kolei.
Bo większość chrześcijan świata tego
Jest jak oziebły zbór w Laodycei,
Lub jak faryzeusze nadęci.
Co z zewnątrz słyną z pobożności.
Którzy jak trzcina do ziemi zgięci,
Lecz w sercach ich żądza własnej chwały gości.
Chodzą wprawdzie do Domu Bożego,
A tam zewnętrzne wypełniają rytuały,
Lecz, czy to czyni chrześcijanina prawdziwego?
Nie! Tak obłudnicy swej szukają chwały!

3. Aria T, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Falscher Heuchler Ebenbild
Können Sodomsäpfel heißen,
Die mit Unflat angefüllt
Und von außen herrlich gleißen.
Heuchler, die von außen schön,
Können nicht vor Gott bestehn.

Są obłudnicy fałszywi
Jabłkom sodomskim podobni:
Wewnątrz są obrzydliwi,
Choć z wierzchu, jakże nadobni.
Ci, co się fałszu nie boją,
Przed Bogiem się nie ostoją.

4. Recitativo B, *Continuo*

Wer so von innen wie von außen ist,
Der heißt ein wahrer Christ.
So war der Zöllner in dem Tempel,
Der schlug in Demut an die Brust,
Er legte sich nicht selbst ein heilig Wesen bei;
Und diesen stelle dir,
O Mensch, zum rühmlichen Exempel
In deiner Buße für;
Bist du kein Räuber, Ehebrecher,
Kein ungerechter Ehrenschwächer,
Ach bilde dir doch ja nicht ein,
Du seist deswegen engelrein!
Bekenne Gott in Demut deine Sünden,
So kannst du Gnad und Hilfe finden!

Kto w sercu to nosi, co na zewnątrz czyni,
Ten chrześcijaninem zwać się może.
Takim był celnik ów w świątyni,
Gdy w pierś uderzał się w pokorze,
I nie przydawał sobie świętości.
Niechaj on będzie wzorem twym.
Chlubnym przykładem pobożności.
Pokutuj, człecze, razem z nim!
Nie jesteś zbrojcem ni mordercą,
Rozwodnikiem ani oszczercą,
Lecz to nie znaczy jeszcze wcale,
Żeś czysty, że masz chodzić w chwale.
Wyznaj w pokorze twoje grzechy,
A zaznasz łaski i pociechy.

5. Aria S, *Oboe da caccia I/II, Continuo*

Liebster Gott, erbarme dich,
Lass mir Trost und Gnad erscheinen!

Meine Sünden kränken mich
Als ein Eiter in Gebeinen,
Hilf mir, Jesu, Gottes Lamm,
Ich versink im tiefen Schlamm!

Najdroższy Boże, zmiłuj się:
Niechaj Twa łaska będzie mi dana.

Boleśnie grzechy męczą mnie,
Jak w nodze ropiejąca rana.
Pomóż Baranku Boży, Panie,
Niech dusza w bagnie tonąc przestanie!

6. Choral, *Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Ich armer Mensch, ich armer Sünder
Steh hier vor Gottes Angesicht.
Ach Gott, ach Gott, verfahr gelinder
Und geh nicht mit mir ins Gericht!
Erbarme dich, erbarme dich,
Gott, mein Erbarmer, über mich!**

**Ja, człowiek grzeszny i ubogi,
Upadam przed obliczem Twym,
Zahamuj, Boże, gniew swój srogi
I nie wchodź w sąd ze sługą złym.
Mój Zbawco, zmiłuj, zmiłuj się,
Racz z wielkiej nędzy wyrwać mnie!**

BWV-180, Schmücke dich, o liebe Seele

Schmücke dich, o liebe Seele

Przywdziej duszo strój odświętny

1. Coro, Flauto I/II, Oboe I/II (Oboe da caccia), Violino I/II, Viola, Continuo

Schmücke dich, o liebe Seele,
Lass die dunkle Sündenhöhle,
Komm ans helle Licht gegangen,
Fange herrlich an zu prangen;
Denn der Herr voll Heil und Gnaden
Läßt dich itzt zu Gaste laden.
Der den Himmel kann verwalten,
Will selbst Herberg in dir halten.

Przywdziej, duszo, strój odświętny,
Wznies się nad ten padół smętny,
Porzuć mrok, chodź w świetle dziennym,
Bowiem Pan twój, co rad zbawia,
Stół godowy ci zastawia.
Pan, co w niebie ma swe włóści,
W sercu twoim dziś zagości.

2. Aria T, Flauto traverso, Continuo

Ermuntre dich: dein Heiland klopft,
Ach, öffne bald die Herzenspforte!

Ob du gleich in entzückter Lust
Nur halb gebrochne Freudenworte
Zu deinem Jesu sagen mußt.

Nabierz otuchy: twój Zbawca puka,
Ach, otwórz szybko serca bramy!

Nawet, gdy tylko słowa nieskładne,
Gdyś tak w radości zakłopotany,
Twe usta Panu powiedzieć władne.

3. Recitativo e Choral S, Violoncello piccolo, Continuo

Wie teuer sind des heiligen Mahles Gaben!
Sie finden ihresgleichen nicht.
Was sonst die Welt
Vor kostbar hält,
Sind Tand und Eitelkeiten;
Ein Gotteskind wünscht diesen Schatz zu haben
Und spricht:

**Ach, wie hungert mein Gemüte,
Menschenfreund, nach deiner Güte!**
**Ach, wie pfleg ich oft mit Tränen
Mich nach dieser Kost zu sehnen!**
**Ach, wie pfliget mich zu dürsten
Nach dem Trank des Lebensfürsten!**
**Wünsche stets, dass mein Gebeine
Mich durch Gott mit Gott vereine.**

Jakże cenne są Świętej Wieczerzy dary!
Nic im na świecie nie dotrzyma miary.
W czym reszta świata Widzi wartości,
To tylko błyskotki i próżności.
Bożego dziecka dusza tylko tym skarbem chce być bogata,
I powiada:

**Me zgłodniałe serce czeka
Twej dobroci dla człowieka.**
**Ach, jak czekam we łzach cały
Na twój pokarm doskonały.**
**Jak wielkie pragnienie moje
Za Twoim życia napojem!**
**Stale chcę, by moje ciało
W jedność z Bogiem już się zlało.**

4. Recitativo A, Flauto I/II, Continuo

Mein Herz fühlt in sich Furcht und Freude;
Es wird die Furcht erregt
Wenn es die Hoheit überlegt
Wenn es sich nicht in das Geheimnis findet,
Noch durch Vernunft dies hohe Werk ergründet.
Nur Gottes Geist kann durch sein Wort uns lehren,
Wie sich allhier die Seelen nähren,
Die sich im Glauben zugeschickt.
Die Freude aber wird gestärket,
Wenn sie des Heilands Herz erblickt
Und seiner Liebe Größe merket.

Me serce czuje w sobie radość oraz trwogę:
Lęku jest pełne całe,
Kiedy rozważa Bożą chwałę,
Kiedy się z tajemnicą pogodzić nie może,
Kiedy zgłębić próbuje wielkie dzieła Boże.
Tylko Duch Święty przez swoje słowo nas poucza,
I tym się żywi każda ludzka dusza,
Która jest wiarą przepelniona.
Lecz radość będzie wzmożona,
Gdy dusza ujrzy już serce Jezusa,
O Jego miłości sama się przekona.

5. Aria S, Flauto I/II, Oboe I/II (Oboe da caccia), Violino I/II, Viola, Continuo

Lebens Sonne, Licht der Sinnen,
Herr, der du mein alles bist!
Du wirst meine Treue sehen
Und den Glauben nicht verschmähen,
Der noch schwach und furchtsam ist.

Słońce życia, światło duszy,
Panie, tyś jest wszystkim mym!
Ty mą wierność zauważysz,
Wiary mej nie zlekceważysz,
Choć jest słaba w sercu mdłym.

6. Recitativo B, Continuo

Herr, lass an mir dein treues Lieben,
So dich vom Himmel abgetrieben,
Ja nicht vergeblich sein!
Entzünde du in Liebe meinen Geist,

Niech miłość Twoja, co tak wierna była,
Że Ciebie z nieba przepędziła,
Daremna nie będzie.
Rozpal w miłości mojego ducha!

Dass er sich nur nach dem, was himmlisch heißt,
Im Glauben lenke
Und deiner Liebe stets gedenke.

7. Choral, *Continuo*

**Jesu, wahres Brot des Lebens,
Hilf, dass ich doch nicht vergebens
Oder mir vielleicht zum Schaden
Sei zu deinem Tisch geladen.
Lass mich durch dies Seelenessen
Deine Liebe recht ermessen,
Dass ich auch, wie itzt auf Erden,
Mög ein Gast im Himmel werden.**

Niech się w swej wierze tego tylko słucha,
Co go uświęci,
I niech Twą miłość ma w pamięci.

Jezu, Ty żywota chlebie,
Daj, bym godnie przyjął Ciebie.
Niech nie spotka mnie karanie
Za niegodne spożywanie!
Daj, bym Tobą pokrzepiony,
W Twej miłości utwierdzony,
Tak jak teraz, tu na ziemi,
W niebie gościem był z świętymi.

BWV-181, Leichtgesinnte Flattergeister

Leichtgesinnte Flattergeister

1. Aria B, *Flauto traverso, Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Leichtgesinnte Flattergeister
Rauben sich des Wortes Kraft.
Belial mit seinen Kindern
Suchet ohnedem zu hindern,
Dass es keinen Nutzen schafft.

2. Recitativo A, *Continuo*

O unglückselger Stand verkehrter Seelen,
So gleichsam an dem Wege sind;
Und wer will doch des Satans List erzählen,
Wenn er das Wort dem Herzen raubt,
Das, am Verstande blind,
Den Schaden nicht versteht noch glaubt.
Es werden Felsenherzen,
So boshaft widerstehn,
Ihr eignen Heil verscherzen
Und einst zugrunde gehn.
Es wirkt ja Christi letztes Wort,
Dass Felsen selbst zerspringen;
Des Engels Hand bewegt des Grabes Stein,
Ja, Mosis Stab kann dort
Aus einem Berge Wasser bringen.
Willst du, o Herz, noch härter sein?

3. Aria T, *Continuo*

Der schädlichen Dornen unendliche Zahl,
Die Sorgen der Wollust, die Schätze zu mehren,
Die werden das Feuer der höllischen Qual
In Ewigkeit nähren.

4. Recitativo S, *Continuo*

Von diesen wird die Kraft erstickt,
Der edle Same liegt vergebens,
Wer sich nicht recht im Geiste schickt,
Sein Herz beizeiten
Zum guten Lande zu bereiten,
Dass unser Herz die Süßigkeiten schmecket,
So uns dies Wort entdecket,
Die Kräfte dieses und des künftigen Lebens.

5. Coro, *Tromba, Flauto traverso, Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Lass, Höchster, uns zu allen Zeiten
Des Herzens Trost, dein heilig Wort.
Du kannst nach deiner Allmachtshand
Allein ein fruchtbar gutes Land
In unsern Herzen zubereiten.

Lekkomyślne duchy płoche

Lekkomyślne duchy płoche
Ukraść Słowo pozwalają.
Sprawia Belial z dziećmi swymi
Knowaniami bezecnymi,
Ze Słowa plonu nie dają.

Nieszczęsne dusze chwieją się,
Te co leżą jakby podle drogi.
A któżby zdołał
Wymienić szatana sztuczki złe,
Który z serca Słowo rabuje.
Serce, co rozum ma ubogi,
Nie wierzy, straty nie pojmuje.
Zaś będą serca ze skały
Sprzeciwiały się złośliwie,
Zbawienie swe roztrwaniały,
Aż się obrócą w niwecz.
Chrystusa sprawia Słowo Boże,
Ze nawet skały popękają;
Ręka anioła poruszyć zdolna kamień na grobie,
Laska Mojżesza uczynić może,
Że skały wody wylewają.
Twardszym, o serce, chce się być tobie?

To mnogość cierni niepożytecznych;
Skarbów gromadzenie, ziemskie pożądania,
W piekle podsycą ogień mąk wiecznych
Bez zmiłowania.

Przez tego moc Słowa się marnuje,
Szlachetne ziarno wzrosnąć nie może,
Kto temu w duchu się nie ofiaruje.
Aby we właściwej porze
Dobłą w swym sercu glebę przygotować,
Aby mogło bezmiaru słodocy kosztować,
Którą to Słowo przed nami odkrywa,
Którą nam tutaj oraz tam zdobywa.

Racz, o Najwyższy, nam pozostawić
Pociechę serca, Twe święte słowa.
Ty możesz ręką wszechmocną sprawić,
By gleba była gotowa
Dla Twego Słowa w sercu człowieka.

BWV-182, Himmelskönig, sei willkommen

Himmelskönig, sei willkommen

Królu Niebios, bądź pozdrowion

1. Sonata, *Flauto, Violino concertante, Violino di ripieno, Viola I/II, Violoncello, Continuo*

2. Coro, *Flauto, Violino, Viola I/II, Violoncello, Continuo*

Himmelskönig, sei willkommen,
Lass auch uns dein Zion sein!
Komm herein,
Du hast uns das Herz genommen.

Królu Niebios, bądź pozdrowion.
Zwól nam Twym Syjonem być!
Do nas wnijdź!
Serca nasze Tyś już wziął.

3. Recitativo B, *Violoncello, Continuo*

Siehe, ich komme, im Buch ist von mir geschrieben;
deinen Willen, mein Gott, tu ich gerne.

„Oto przychodzę;
W zwoju księgi napisano o mnie:
Pragnę czynić wolę Twoją, Boże mój.”

4. Aria B, *Violino, Viola I/II, Continuo*

Starkes Lieben,
Das dich, großer Gottessohn,
Von dem Thron
Deiner Herrlichkeit getrieben,
Dass du dich zum Heil der Welt
Als ein Opfer vorgestellt,
Dass du dich mit Blut verschrieben.

Wielkie jest to miłowanie.
Co Ciebie, Syna Bożego,
Wypędziło z tronu Twego,
Byś człowiekiem stał się, Panie.
Wielkie jest to miłowanie,
Ze za świata zbawienie,
Śmierć przyjąłeś i cierpienie,
Ześ się ofiarował, Panie.

5. Aria A, *Flauto solo, Continuo*

Leget euch dem Heiland unter,
Herzen, die ihr christlich seid!
Tragt ein unbeflecktes Kleid
Eures Glaubens ihm entgegen,
Leib und Leben und Vermögen
Sei dem König itzt geweiht.

Kładźcie się pod stopy Pana,
Serca, które są w chrześcijanach!
Wiary szaty niesplamione
Na spotkanie z Panem nieście.
Ciało, życie, mienie wreszcie,
Dajcie Panu poświęcone.

6. Aria T, *Violoncello, Continuo*

Jesu, lass durch Wohl und Weh
Mich auch mit dir ziehen!
Schreit die Welt nur "Kreuzige!",
So lass mich nicht fliehen,
Herr, von deinem Kreuzpanier;
Kron und Palmen find ich hier.

Za Tobą, Jezu, na dolę, niedolę
Chcę pójść pełniąc Twoją wolę.
Kiedy krzyczy świat „Ukrzyżuj!",
Udziel, Panie, męstwa daru,
Abym nie zbiegł spod sztandaru,
Palmę znalazł w Twoim krzyżu.

7. Choral, *Flauto, Violino, Viola I/II, Violoncello, Continuo*

**Jesu, deine Passion
Ist mir lauter Freude,
Deine Wunden, Kron und Hohn
Meines Herzens Weide;
Meine Seel auf Rosen geht,
Wenn ich dran gedenke,
In dem Himmel eine Stätt
Uns deswegen schenke.**

**Jezu, gorzka męka Twa
Moim pocieszeniem,
Rany Twe i hańba ta
Serca pokrzepieniem;
Idę jak po płatkach róż,
Tobie wznosząc dzięki,
Ze mam dom swój w niebie już
Z powodu Twej męki.**

8. Coro, *Flauto, Violino, Viola I/II, Violoncello, Continuo*

So lasset uns gehen in Salem der Freuden,
Begleitet den König in Lieben und Leiden.
Er gehet voran
Und öffnet die Bahn.

Udajmy się za Nim do Salem Radości,
Towarzysząc Jemu w męce i miłości.
On idzie na przedzie.
Do zwycięstwa wiedzie.

BWV-183, Sie werden euch in den Bann tun II

Sie werden euch in den Bann tun II

Wyłączać was będą z synagog (2)

1. Recitativo B, *Oboe d'amore I/II, Oboe da caccia I/II, Continuo*

Sie werden euch in den Bann tun,
es kömmt aber die Zeit, dass, wer euch tötet,
wird meinen, er tue Gott einen Dienst daran.

Wyłączać was będą z synagog, więcej, nadchodzi godzina, gdy
każdy, kto was zabije będzie mniemał, że spełnia służbę Bożą.

2. Aria T, *Violoncello piccolo, Continuo*

Ich fürchte nicht des Todes Schrecken,
Ich scheue ganz kein Ungemach.

Denn Jesus' Schutzarm wird mich decken,
Ich folge gern und willig nach;
Wollt ihr nicht meines Lebens schonen
Und glaubt, Gott einen Dienst zu tun,
Er soll euch selber noch belohnen,
Wohlan, es mag dabei beruhn.

Nie zaznam ja przed śmiercią lęku,
Żadna nie straszna mi niedola.

Wszak Jezus trzyma mnie w swym ręku
I koi ból mój ta niewola.
Gdy na me nastajecie życie,
Z wiarą, że zbożne są to kroki,
Ze was nagrodzi należycie -
Ja zdam się na Jego wyroki.

3. Recitativo A, *Oboe d'amore I/II, Oboe da caccia I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich bin bereit, mein Blut und armes Leben
Vor dich, mein Heiland, hinzugeben,
Mein ganzer Mensch soll dir gewidmet sein;
Ich tröste mich, dein Geist wird bei mir stehen,
Gesetzt, es sollte mir vielleicht zuviel geschehen.

Gotów żem mą krew i życie, które mam
Za Ciebie Chryste oddać sam.
Do Ciebie należy istota ma cała.
Pocieszam się, że Duch Twój będzie przy mnie trwać,

4. Aria S, *Oboe da caccia I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Höchster Tröster, Heilger Geist,
Der du mir die Wege weist,
Darauf ich wandeln soll,
Hilf meine Schwachheit mit vertreten,
Denn von mir selbst kann ich nicht beten,
Ich weiß, du sorgest vor mein Wohl!

Duchu Święty, koicielu,
Który z dróg możliwych wielu
Tę najlepszą dla mnie zgadniesz.
Wspieraj mą słabość, mą sprawę w niebie,
Modlić nie umiem się sam, bez Ciebie,
A wiem, że dobra mojego pragniesz.

5. Choral, *Oboe I/II e Violino I col Soprano, Oboe da caccia I e Violino II coll' Alto, Oboe da caccia II e Viola col Tenore, Continuo*

**Du bist ein Geist, der lehret,
Wie man recht beten soll;
Dein Beten wird erhöret,
Dein Singen klinget wohl.
Es steigt zum Himmel an,
Es steigt und lässt nicht abe,
Bis der geholfen habe,
Der allein helfen kann.**

Tyś Duchem jest, co uczy,
Modlitwy uczysz mnie.
Osiąga Boga uszy
Śpiew Twój, co wznosi się.
Do Niebios płynie bram
I rośnie, nie zamiera,
Tak, że nas zacznie wspierać
Ten, co pomaga sam.

BWV-184, Erwünschtes Freudenlicht

Erwünschtes Freudenlicht

1. Recitativo T, *Flauto traverso I/II, Continuo*

Erwünschtes Freudenlicht,
Das mit dem neuen Bund anbricht
Durch Jesum, unsern Hirten!
Wir, die wir sonst in Todes Tälern irrten,
Empfinden reichlich nun,
Wie Gott zu uns den längst erwünschten Hirten sendet,
Der unsre Seele speiset
Und unsern Gang durch Wort und Geist
Zum rechten Wege wendet.
Wir, sein erwähltes Volk, empfinden seine Kraft;
In seiner Hand allein ist, was uns Labsal schafft,
Was unser Herze kräftig stärket.
Er liebt uns, seine Herde,
Die seinen Trost und Beistand merket.
Er ziehet sie vom Eitlen, von der Erde,
Auf ihn zu schauen
Und jederzeit auf seine Huld zu trauen.
O Hirte, so sich vor die Herde gibt,
Der bis ins Grab und bis in Tod sie liebt!
Sein Arm kann denen Feinden wehren,
Sein Sorgen kann uns Schafe geistlich nähren,
Ja, kömmt die Zeit, durchs finstre Tal zu gehen,
So hilft und tröstet uns sein sanfter Stab.
Drum folgen wir mit Freuden bis ins Grab.
Auf! Eilt zu ihm, verklärt vor ihm zu stehen.

2. Aria (Duetto) S A, *Flauto traverso I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Gesegnete Christen, glückselige Herde,
Kommt, stellt euch bei Jesu mit Dankbarkeit ein!
Verachtet das Locken der schmeichlenden Erde,
Dass euer Vergnügen vollkommen kann sein!

3. Recitativo T, *Continuo*

So freuet euch, ihr auserwählten Seelen!
Die Freude gründet sich in Jesu Herz.
Dies Labsal kann kein Mensch erzählen.
Die Freude steigt auch unterwärts
Zu denen, die in Sündenbanden lagen,
Die hat der Held aus Juda schon zuschlagen.
Ein David steht uns bei.
Ein Heldenarm macht uns von Feinden frei.
Wenn Gott mit Kraft die Herde schützt,
Wenn er im Zorn auf ihre Feinde blitzt,
Wenn er den bitteren Kreuzestod
Vor sie nicht scheuet,
So trifft sie ferner keine Not,
So lebet sie in ihrem Gott erfreuet.
Hier schmecket sie die edle Weide
Und hoffet dort vollkommne Himmelsfreude.

4. Aria T, *Violino solo, Continuo*

Glück und Segen sind bereit,
Die geweihte Schar zu krönen.
Jesus bringt die güldne Zeit,
Welche sich zu ihm gewöhnen.

Światło radości upragnione

Światło radości upragnione.
Które rozpala Nowe Przymierze
Poprzez Jezusa, co jest pasterzem.
A my, w dolinach śmierci owce zagubione,
Dziś w pełnej mocy odczuwamy,
Jak dawno upragnionego pasterza przysyła nam Bóg,
Co nasze dusze żywić może,
Duchem i Słowem ze złych dróg
Na drogi nas kieruje Boże.
I my, wybrany Jego lud
Znamy już Jego siłę;
W Jego jednego tylko ręce
Jest to, co dla nas miłe
I co pokrzepić może serce.
Nas, swą owczarnię, On miłuje.
Od ziemskiej próżności nas odwodzi.
Wzrok nasz i serce tak kieruje,
Byśmy na Niego spoglądali
I łasce Jego zaufali.
Ten Pasterz! Który tak kocha swą owczarnię,
Że śmierć za nią przyjmie i męczarnię.
Przed ręką Jego pierzchną wrogowie straszliwi
A troska Jego dusze owiec żywi.
Tak! Przyjdzie wędrować kiedyś cienistą doliną,
To On zadba łaską swoją abym ja nie zginął.
Za nim aż do grobu pójdziemy z radością!
Nuże! Stańmy już odmienieni przed jego Światłością.

O Błogosławieni, o owce szczęśliwe,
Stańcie przed Jezusem, śpieszcie doń z wdzięcznością!
We wzgardzie miejcie świata pokusy kłamliwe,
Abyście się pełną cieszyli radością.

O dusze wybrane! Radujcie się wielce,
Bo źródłem wesela jest Jezusa serce.
Rozkoszy tej nazwać żaden człek nie zdoła,
A głos radości także do tych woła,
Co skuci w grzechu tkwią kajdanach:
Zerwała je mężna dłoń naszego Pana.
Dawid przy nas stoi.
Ręki jego dzielnej wrogów rząd się boi.
Bo kiedy Bóg z mocą broni swego stada,
Gdy gniew Jego widzi złych wrogów gromada,
I gdy niestraszna Mu śmierć sroga
I krzyż za owce swe przyjmuje,
To im nie grozi żadna trwoga:
Owczarnia się u swego Boga wielce raduje.
Tu łąki zielone ma dla siebie,
Tam nadzieję na radość doskonałą w niebie.

Szczęście, radość są gotowe,
I korona na tę głowę,
Co się do Pana przyznaje;
Jezus jej czas złoty daje.

5. Choral, *Flauto traverso I/II, Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

**Herr, ich hoff je, du werdest die
In keiner Not verlassen,
Die dein Wort recht als treue Knecht
Im Herzn und Glauben fassen;
Gibst ihn' bereit die Seligkeit
Und lässt sie nicht verderben.
O Herr, durch dich bitt ich, lass mich
Fröhlich und willig sterben.**

**Panie! Ty nie opuścisz tych,
W żadnej życia potrzebie,
Co słuchają słów świętych Twych;
Przyznają się do Ciebie.
Radością darzysz już w te dni,
Nie dasz na zmarnowanie.
Więc proszę Ciebie, pozwól mi
Z pogodą umrzeć, Panie.**

6. Coro, *Flauto traverso I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Guter Hirte, Trost der Deinen,
Lass uns nur dein heilig Wort!

Lass dein gnädig Antlitz scheinen,
Bleibe unser Gott und Hort,
Der durch allmachtvolle Hände
Unsern Gang zum Leben wende!

O dobry Pasterzu! Tyś naszą ostoją!
Pozostaw nam świętą Ewangelię Twoją,

Zostaw oblicza Twego blask!
Bogiem nam bądź, twarzy nie odwracaj,
A ręką Twoją pełną łask
Ku życiu nasze kroki zwracaj.

BWV-185, Barmherziges Herze der ewigen Liebe

Barmherziges Herze der ewigen Liebe

O serce miłosierne odwiecznej miłości

1. Aria (Duetto e Choral) S T, *Oboe (Tromba), Continuo*

Barmherziges Herze der ewigen Liebe,
Errege, bewege mein Herze durch dich;
Damit ich Erbarmen und Gütigkeit übe,
O Flamme der Liebe, zerschmelze du mich!

O serce miłosierne odwiecznej miłości,
Obudź, porusz, proszę także serce me,
Abym w miłosiernej trwał dobrotliwości,
O ogniu miłości! Zechciej stopić mnie!

2. Recitativo A, *Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Ihr Herzen, die ihr euch
In Stein und Fels verkehret,
Zerfließt und werdet weich,
Erwägt, was euch der Heiland lehret,
Übt, übt Barmherzigkeit
Und sucht noch auf der Erden
Dem Vater gleich zu werden!
Ach! greifet nicht durch das verbotne Richten
Dem Allerhöchsten ins Gericht,
Sonst wird sein Eifer euch zernichten.
Vergebt, so wird euch auch vergeben;
Gebt, gebt in diesem Leben;
Macht euch ein Kapital,
Das dort einmal
Gott wiederzahlt mit reichen Interessen;
Denn wie ihr messt, wird man euch wieder messen.

O serca zatwardziałe,
Coście z kamienia całe,
Starajcie się zmięknąć, starajcie się skruszyć.
Zważcie, czego wasz Zbawca chce was nauczyć
I bądźcie miłosierne.
Jeszcze na ziemi dążcie razem,
Aby się Ojca stać obrazem.
Ach! Nie czyńcie tego,
By po zakazanych chodząc drogach
Zakłócać święte zamiary Boga,
Bo w proch was zetrze gorliwość Jego!
Przebaczajcie, to i wam przebaczone będzie!
Dawajcie, już w życiu tym dając.
Bo tak kapitał uskładacie,
Który na tamtym świecie
Odda wam Bóg, a jeszcze odsetek wam przybędzie.
Jaką miarą mierzycie, tak mierzeni będziecie.

3. Aria A, *Oboe, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Sei bemüht in dieser Zeit,
Seele, reichlich auszustreuen,
Soll die Ernte dich erfreuen
In der reichen Ewigkeit,
Wo, wer Gutes ausgesät,
Fröhlich nach den Garben gehet.

Siej obficie w doczesności,
Bądźże duszo miłościwa.
To cię rozradują żniwa,
Co czekają cię w wieczności.
Kto tu siał dużo dobrego,
Tam się cieszy z snopa swego.

4. Recitativo B, *Fagotto, Continuo*

Die Eigenliebe schmeichelt sich!
Bestrebe dich,
Erst deinen Balken auszuziehen,
Denn magst du dich um Splitter auch bemühen,
Die in des Nächsten Augen sein.
Ist gleich dein Nächster nicht vollkommen rein,
So wisse, dass auch du kein Engel,
Verbessere deine Mängel!
Wie kann ein Blinder mit dem andern
Doch recht und richtig wandern?
Wie, fallen sie zu ihrem Leide
Nicht in die Gruben alle beide?

Lecz miłość własna szuka swego!
Postaraj się
Wyjąć wpierw belkę z oka twego,
Zanim źdźbło małe zajmie cię,
Co w oku tkwi bliźniego.
Choć brat twój nie jest doskonale czysty,
Tyś też nie anioł, stan to oczywisty.
Więc popraw swoje wady.
Nie próbuj ślepca prowadzić, ślepcze,
Bo ten, co twoim śladem drepce,
Zaraz jako i ty upadnie.
Kłęska was obu czeka snadnie.

5. Aria B, *Fagotto, Continuo*

Das ist der Christen Kunst:
Nur Gott und sich erkennen,
Von wahrer Liebe brennen,
Nicht unzulässig richten,
Noch fremdes Tun vernichten,
Des Nächsten nicht vergessen,
Mit reichem Maße messen:
Das macht bei Gott und Menschen Gunst,
Das ist der Christen Kunst.

To jest chrześcijanina sztuka!
Bogu jednemu oddawać cześć,
Ogień miłości prawdziwej nieść,
Sądów pochopnych nie wydawać,
Na dzieła innych nie nastawać,
Bliźnich pamiętać i dobro szerzyć,
I zawsze hojną miarą mierzyć.
Tego Bóg w swych sługach szuka.
To jest chrześcijanina sztuka!

6. Choral, *Violino I, Oboe (Tromba) col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Fagotto col Basso, Continuo*

**Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ,
Ich bitt, erhör mein Klagen,
Verleih mir Gnad zu dieser Frist,
Lass mich doch nicht verzagen;
Den rechten Weg, o Herr, ich mein,
Den wollest du mir geben,
Dir zu leben,
Mein'm Nächsten nütz zu sein,
Dein Wort zu halten eben.**

**Do Ciebie wołam, Jezu mój,
Wysłuchaj me błaganie.
Daj mi Twą łaskę, pokój Twój
Niech się nie strwożę, Panie.
Daj, bym się prostych trzymał dróg,
Bym żył tylko dla Ciebie,
I w potrzebie
Innym coś dawać mógł.
Bym Słowo zachowywał.**

BWV-186, Ärgre dich, o Seele, nicht

Ärgre dich, o Seele, nicht

Erster Teil

1. Coro, *Oboe I/II, Taille, Fagotto, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ärgre dich, o Seele, nicht,
Dass das allerhöchste Licht,
Gottes Glanz und Ebenbild,
Sich in Knechtsgestalt verhüllt,
Ärgre dich, o Seele, nicht!

2. Recitativo B, *Continuo*

Die Knechtsgestalt, die Not, der Mangel
Trifft Christi Glieder nicht allein,
Es will ihr Haupt selbst arm und elend sein.
Und ist nicht Reichtum, ist nicht Überfluss
Des Satans Angel,
So man mit Sorgfalt meiden muss?
Wird dir im Gegenteil
Die Last zu viel zu tragen,
Wenn Armut dich beschwert,
Wenn Hunger dich verzehrt,
Und willst sogleich verzagen,
So denkst du nicht an Jesum, an dein Heil.
Hast du wie jenes Volk nicht bald zu essen,
So seufzest du: Ach Herr, wie lange willst du mein vergessen?

3. Aria B, *Continuo*

Bist du, der mir helfen soll,
Eilst du nicht, mir beizustehen?
Mein Gemüt ist zweifelsvoll,
Du verwirfst vielleicht mein Flehen;
Doch, o Seele, zweifle nicht,
Lass Vernunft dich nicht bestricken.
Deinen Helfer, Jakobs Licht,
Kannst du in der Schrift erblicken.

4. Recitativo T, *Continuo*

Ach, dass ein Christ so sehr
Vor seinen Körper sorgt!
Was ist er mehr?
Ein Bau von Erden,
Der wieder muss zur Erde werden,
Ein Kleid, so nur geborgt.
Er könnte ja das beste Teil erwählen,
So seine Hoffnung nie betrügt:
Das Heil der Seelen,
So in Jesu liegt.
O selig! wer ihn in der Schrift erblickt,
Wie er durch seine Lehren
Auf alle, die ihn hören,
Ein geistlich Manna schickt!
Drum, wenn der Kummer gleich das Herze nagt und frisst,
So schmeckt und sehet doch, wie freundlich Jesus ist.

5. Aria T, *Oboe, Continuo*

Mein Heiland lässt sich merken
In seinen Gnadenwerken.
Da er sich kräftig weist,
Den schwachen Geist zu lehren,
Den matten Leib zu nähren,

Nie gorsz się o duszo ma

Część pierwsza

Nie gorsz się, o duszo ma.
Że najwyższa Światłość ta,
Boga blask i Obraz Boży,
W sługi ciele sam się korzy.
Nie gorsz się, o duszo ma!

Niedostatek, bieda i ułomne ciało:
To się wszak nie tylko członkom Chrystusa dostało,
Ten los z wyboru przypadł także Głowie.
A czyż bogactwo, które nie ma miary,
To nie szatana wybieg stary,
Którego unikać trzeba nam troskliwie?
A czy przeciwnie, czy nie służy tobie,
Gdy ciężar za duży niesiesz cierpliwie,
Gdy męczy cię dola twoja uboga.
Gdy głód do drzwi twych puka,
I gdy cię przy tym ogarnia trwoga,
Czyż wtedy Zbawcy, Jezusa nie szukasz?
Czy, jak ów lud, co nie ma już nic do jedzenia.
Nie wzdychasz: Panie, jak długo doznawać będę Twego
zapomnienia?

Tyś jest, co pomoże mi?
Czy oblicze ku mnie zwrócisz?
Dusza w wątpliwościach tkwi:
Może prośby me odrzucisz?
Odrzuć duszo czeże zwątpienie!
Niech cię nie mami rozum mdły!
Twe wspomnienie, Jakuba olśnienie,
W Piśmie dostrzec możesz ty.

Ach, że chrześcijanin często tak
O ciało swe się stara!
Czymże jest ono wszak?
To tylko ziemia szara,
To z prochu twórz, co znów się prochem stanie,
To pożyczone jest ubranie.
A mógłby część lepszą wybrać bez wątpienia,
Która nadziei nie oszuka:
Duszy zbawienia
W Jezusie szukać.
Szczęśliwy, kto w Piśmie dostrzeże Pana!
Bo poprzez Jego naukę nową,
Tym, którzy wierzą Jego słowom,
Duchowa manna jest zesłana!
Dlatego, gdy troska ci odbiera siły,
Przyjdź, zobacz, jak jest Jezus miły.

Mesjasza w Nim ujrzymy
Przez miłosierdzia czyny.
W Nim jest wspomnienie moje.
On ducha uczy i ożywia;
On ciało moje mdłe odżywia,

Dies sättigt Leib und Geist.

6. Choral, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ob sichs anließ, als wollt er nicht,
Lass dich es nicht erschrecken;
Denn wo er ist am besten mit,
Da will ers nicht entdecken.
Sein Wort lass dir gewisser sein,
Und ob dein Herz spräch lauter Nein,
So lass dir doch nicht grauen.

Zweiter Teil

7. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Es ist die Welt die große Wüstenei;
Der Himmel wird zu Erz, die Erde wird zu Eisen,
Wenn Christen durch den Glauben weisen,
Dass Christi Wort ihr größter Reichtum sei;
Der Nahrungssegen scheint
Von ihnen fast zu fliehen,
Ein steter Mangel wird beweint,
Damit sie nur der Welt sich desto mehr entziehen;
Da findet erst des Heilands Wort,
Der höchste Schatz,
In ihren Herzen Platz:
Ja, jammert ihn des Volkes dort,
So muss auch hier sein Herze brechen
Und über sie den Segen sprechen.

8. Aria S, *Violino I/II all' unisono, Continuo*

Die Armen will der Herr umarmen
Mit Gnaden hier und dort;
Er schenket ihnen aus Erbarmen
Den höchsten Schatz, das Lebenswort.

9. Recitativo A, *Continuo*

Nun mag die Welt mit ihrer Lust vergehen;
Bricht gleich der Mangel ein,
Doch kann die Seele freudig sein.
Wird durch dies Jammertal der Gang
Zu schwer, zu lang,
In Jesu Wort liegt Heil und Segen.
Es ist ihres Fußes Leuchte und ein Licht auf ihren Wegen.
Wer gläubig durch die Wüste reist,
Wird durch dies Wort getränkt, gespeist;
Der Heiland öffnet selbst, nach diesem Worte,
Ihm einst des Paradieses Pforte,
Und nach vollbrachtem Lauf
Setzt er den Gläubigen die Krone auf.

10. Aria (Duetto) S A, *Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

Lass, Seele, kein Leiden
Von Jesu dich scheiden,
Sei, Seele, getreu!
Dir bleibet die Krone
Aus Gnaden zu Lohne,
Wenn du von Banden des Leibes nun frei.

11. Choral, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Die Hoffnung wart' der rechten Zeit,
Was Gottes Wort zusaget.
Wenn das geschehen soll zur Freud,
Setzt Gott kein g'wisse Tage.
Er weiß wohl, wenn's am besten ist,
Und braucht an uns kein arge List,

I tak je syci obydwójce.

Choć czasem tobie zdaje się,
Ze Bóg ci pomoc nie chce,
Niech serce twe nie trwoży się,
On pomoc śle, gdy zechce;
Więc wierzyć Jego Słowu chciej
I wbrew wszystkiemu pewnośc miej,
Ze Bóg cię nie zawiedzie.

Część druga

Wszak jest ten świat pustkowień wielkim.
Niebo spżem a ziemia żelazem się staje,
Kiedy chrześcijanin swą wiarą przyznaje,
Ze Słowo Pana bogactwem mu wszelkim.
Często zazna głodu.
Niedostatku, chłodu.
Lecz to dla niego jest pożytkiem,
Bo łatwiej wżardzi on światem wszytkiem.
Wtedy dopiero Słowo Boże
Odnaleźć może
Dostę do serca skruszonego.
A gdy tam Panu będzie żal ludu swojego,
To i tu się też Pan nad ludem zasmuci,
Pobłogosławi, twarz ku niemu zwróci.

Biednych w objęcia chce wziąć Pan
W swym miłosierdziu tu i tam;
Daje im w swojej miłości
Życia Słowo, skarb wieczności.

Niechaj przemija świat i jego przyjemności:
Nawet wśród głodu i nagości
Doznawać może dusza radości.
A kiedy zdaje się ciemna dolina
Zbyt długa tobie, byś iść nią mógł,
Wybawia cię Słowo Bożego Syna,
Które jest światłem na twoich drogach, latarnią dla twych stóp.
Kto wierząc wędruje przez pustynne strony,
Ten Słowem będzie nasycony.
I według Słowa, Zbawiciel sam
Uchyli dla nas nieba bram.
I gdy bieg nasz zakończony,
Wierzący od Niego dostaną korony.

Nich cię cierpienie ni pokusa
Nie oderwą od Jezusa;
Dochowaj duszo wierności!
W nagrodę łaski korona
Będzie tobie nałożona,
Gdy się uwolniesz z więzów doczesności.

Nadzieja czeka na swój czas,
Tak Słowo nam powiada;
Napełni Pan radością nas,
Choć dni nie zapowiada.
Wie dobrze, kiedy nam co dać;
Nie może podstęp za tym stać,

Des solln wir ihm vertrauen.

Wiec Jemu zaufajmy.

BWV-187, Es wartet alles auf dich

Es wartet alles auf dich

Erster Teil

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Es wartet alles auf dich,
dass du ihnen Speise gebest zu seiner Zeit.
Wenn du ihnen gibest, so sammeln sie,
wenn du deine Hand aufstust,
so werden sie mit Güte gesättigt.

2. Recitativo B, *Continuo*

Was Kreaturen hält
Das große Rund der Welt!
Schau doch die Berge an, da sie bei tausend gehen;
Was zeuget nicht die Flut? Es wimmeln Ström und Seen.
Der Vögel großes Heer
Zieht durch die Luft zu Feld.
Wer nähret solche Zahl,
Und wer
Vermag ihr wohl die Notdurft abzugeben?
Kann irgendein Monarch nach solcher Ehre streben?
Zahlt aller Erden Gold
Ihr wohl ein einig Mal?

3. Aria A, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Du Herr, du krönst allein das Jahr mit deinem Gut.
Es träufet Fett und Segen
Auf deines Fußes Wegen,
Und deine Gnade ists, die allen Gutes tut.

Zweiter Teil

4. Aria B, *Violino I/II, Continuo*

Darum sollt ihr nicht sorgen noch sagen:
Was werden wir essen, was werden wir trinken, womit werden
wir uns
kleiden? Nach solchem allen trachten die Heiden. Denn euer
himmlischer
Vater weiß, dass ihr dies alles bedürftet.

5. Aria S, *Oboe solo, Continuo*

Gott versorget alles Leben,
Was hienieden Odem hegt.
Sollt er mir allein nicht geben,
Was er allen zugesagt?
Weicht, ihr Sorgen, seine Treue
Ist auch meiner eingedenk
Und wird ob mir täglich neue
Durch manch Vaterliebs-Geschenk.

6. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Halt ich nur fest an ihm mit kindlichem Vertrauen
Und nehm mit Dankbarkeit, was er mir zugehacht,
So werd ich mich nie ohne Hülfe schauen,
Und wie er auch vor mich die Rechnung hab gemacht.
Das Grämen nützt nicht, die Mühe ist verloren,
Die das verzagte Herz um seine Notdurft nimmt;
Der ewig reiche Gott hat sich die Sorge auserkoren,
So weiß ich, dass er mir auch meinen Teil bestimmt.

7. Choral, *Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Wszystko to oczekuje na Ciebie

Erster Teil

„Wszystko to oczekuje na Ciebie,
Abyś im dal pokarm w swym czasie.
Gdy dajesz im, zbierają;
Gdy otwierasz rękę swoją, nasycają się dobrem”

Ileż to stworzeń zawiera okrąg świata!
Spójrz na góry wysokie, gdzie tysiące ich chodzą;
Roi się od nich morze. Ileż rzeki płodzą!
A ile ptaków niebieskich nad polami lata!
Któż je wyżywić zdoła?
Kto zaspokoi potrzeby, które ma świat cały?
Mógłby jakiś monarcha takiej pragnąć chwały?
Czy spłaci złoto świata jeden posiłek zgoła?

Dobrocią Twą, o Panie, rok każdy koronujesz.
Tłustość spływa na drogi,
Gdzie Twoje kroczą nogi,
I z Twojej łaski wszystkich dobrem obdarowujesz.

Zweiter Teil

„Nie troszczcie się więc i nie mówcie: Co
będziemy jeść? albo: Co będziemy pić?
albo: Czym się będziemy przyodziewać? Bo
tego wszystkiego poganie szukają; albowiem
Ojciec wasz niebieski wie, że tego wszystkiego
potrzebujecie.”

Bóg pamięta o stworzeniu,
O wszystkim, co oddech ma.
Czemuż więc to właśnie ja
Miałbym ulec zapomnieniu?
Precz już troski! Wierność Jego
W zapomnieniu nie zostawia;
Przez dar miłości dnia każdego
Na mnie samym się odnawia.

Gdy z dziecięcym zaufaniem Jego się uchwycę mocno,
I z wdzięcznością przyjmę, to co mi przeznaczył,
To ujrzę z pewnością Jego dłoń pomocną.
Zobaczę, że w rachubie swojej i mnie uwzględnić raczył.
Zgryzota nie pomoże, wysiłek nic nie znaczy,
Gdy się wokół swych potrzeb krząta serce strwożone,
Bo wszak bogaty Bóg i sobie troski przeznaczył.
Więc wiem, że trochę z nich i mi jest przydzielone.

**Gott hat die Erde zugericht',
Lässts an Nahrung mangeln nicht;
Berg und Tal, die macht er nass,
Dass dem Vieh auch wächst sein Gras;
Aus der Erden Wein und Brot
Schaffet Gott und gibts uns satt,
Dass der Mensch sein Leben hat.**

Wir danken sehr und bitten ihn,
Dass er uns geb des Geistes Sinn,
Dass wir solches recht verstehn,
Stets in sein' Geboten gehn,
Seinen Namen machen groß
In Christo ohn Unterlass:
So singn wir recht das Gratias.

**Bóg nasz stworzył całą ziemię,
Dał stworzeniu pożywienie,
Deszczem zrasza pola sam,
Tak i bydłu pokarm dan.
Także wino z chlebem wraz
Stworzy! Bóg, i wszystkich nas
Sycić pragnie nim w ten czas.**

Prosimy, Boże, wysłuchaj,
I obudź w nas zmysły ducha,
Byśmy rzecz pojęli Twą,
Nie chodzili drogą złą,
Wysławiali Imię Twe,
W Chrystusie chwalili Cię,
I zaśpiewali „Gratias”.

BWV-188, Ich habe meine Zuversicht

Ich habe meine Zuversicht

Ufność, którą posiadam

1. Sinfonia, *Oboe I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

2. Aria T, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ich habe meine Zuversicht
Auf den getreuen Gott gericht,
Da ruhet meine Hoffnung feste.

Wenn alles bricht, wenn alles fällt,
Wenn niemand Treu und Glauben hält,
So ist doch Gott der allerbeste.

Ufność, którą posiadam,
W Panu tylko pokładam.
W Nim mą nadzieję mam.

Gdy wszystko wali się, załamuje,
Kiedy nikt wiary nie dochowuje,
Wtedy najlepszy jest wszak Pan.

3. Recitativo B, *Continuo*

Gott meint es gut mit jedermann,
Auch in den allergrößten Nöten.
Verbirget er gleich seine Liebe,
So denkt sein Herz doch heimlich dran,
Das kann er niemals nicht entziehn;
Und wollte mich der Herr auch töten,
So hoff ich doch auf ihn.
Denn sein erzürntes Angesicht
Ist anders nicht
Als eine Wolke trübe,
Sie hindert nur den Sonnenschein,
Damit durch einen sanften Regen
Der Himmelssegens
Um so viel reicher möge sein.
Der Herr verwandelt sich in einen grausamen,
Um desto tröstlicher zu scheinen;
Er will, er kann's nicht böse meinen.
Drum lass ich ihn nicht, er segne mich denn.

Bóg dla nas dobra pragnie jedynie,
Choć nieraz człowiek w bólu niemal ginie.
Nawet, gdy Pan swą miłość ukrywa.
Pamięta o nas Jego serce zatroskane.
On swej miłości nie zdolny się wypierać,
Więc nawet gdyby kazał mi umierać,
To w Nim nadzieja ma spoczywać.
Toć Jego oblicze zagniewane
Może być porównane
Do ciemnej chmury,
Która zakrywa słońca blask,
Lecz przez to deszczem łagodnym z góry
Błogosławieństwo nieba łask
Z szczytów jeszcze sływa obfitością.
Pan może się okrutnym zdawać,
By tym troskliwszym się okazać;
Nie chce, nie może myśleć źle,
Nie puszcze więc Go, aż pobłogosławi mnie.

4. Aria A, *Violoncello, Organo obbligato*

Unerforschlich ist die Weise,
Wie der Herr die Seinen führt.
Selber unser Kreuz und Pein
Muss zu unserm Besten sein
Und zu seines Namens Preise.

Wszak ścieżki Pana niezgłębione,
Którymi wybranych swych prowadzi.
Nawet poprzez ból i krzyż
Dobro dla nas może przyjść,
A Imię Jego zostać wywyższone.

5. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Die Macht der Welt verlieret sich.
Wer kann auf Stand und Hoheit bauen?
Gott aber bleibet ewiglich;
Wohl allen, die auf ihn vertrauen!

Wszystkie siły świata kiedyś kres swój mają.
Któż może się oprzeć na pozycji swej i stanie?
Bóg tylko na zawsze zostanie.
Błogosławieni, którzy Mu zaufają!

6. Choral, *Continuo (Instrumentierung nicht überliefert)*

**Auf meinen lieben Gott
Trau ich in Angst und Not;
Er kann mich allzeit retten
Aus Trübsal, Angst und Nöten;
Mein Unglück kann er wenden,
Steht alls in seinen Händen.**

**Bogu, co kocha mnie,
Zaufać w trwodze chcę.
Bezpiecznie mnie prowadzi;
Nieszczęściom mym zaradzi;
Ratuje w biedzie, w mękach.
Wszystko jest w Jego rękach.**

BWV-190, Singet dem Herrn ein neues Lied

Singet dem Herrn ein neues Lied

Śpiewajcie Panu pieśń nową

1. Coro, Tromba I-III, Tamburi, Oboe I-III, Violino I/II, Viola, Continuo

Singet dem Herrn ein neues Lied!
Die Gemeinde der Heiligen soll ihn loben!
Lobet ihn mit Pauken und Reigen, lobet ihn mit Saiten und Pfeifen!

Herr Gott, dich loben wir!
Alles, was Odem hat, lobe den Herrn!
Herr Gott, wir danken dir!
Alleluja!

„Śpiewajcie Panu pieśń nową,
Na chwałę Jego w zgromadzeniu wiernych!
Chwalcie Go bębniem i płasaniem.
Chwalcie Go na strunach i na flecie!
Boże, chwalimy Cię!
Niech wszystko, co żyje, chwali Pana!
Panie, wielbimy Cię!
Alleluja!"

2. Choral e Recitativo B T A, Tromba I-III, Tamburi, Oboe I-III, Violino I/II, Viola, Continuo

Herr Gott, dich loben wir,
Bass
Dass du mit diesem neuen Jahr
Uns neues Glück und neuen Segen schenkest
Und noch in Gnaden an uns denkst.

Herr Gott, wir danken dir,
Tenor
Dass deine Gütigkeit
In der vergangenen Zeit
Das ganze Land und unsre werte Stadt
Vor Teurung, Pestilenz und Krieg behütet hat.

Herr Gott, dich loben wir,
Alt
Denn deine Vatern treu
Hat noch kein Ende,
Sie wird bei uns noch alle Morgen neu.
Drum falten wir,
Barmherziger Gott, dafür
In Demut unsre Hände
Und sagen lebenslang
Mit Mund und Herzen Lob und Dank.
Herr Gott, wir danken dir!

Boże, chwalimy Cię!
Bas
Za to, że nas w tym nowym roku
Nowym szczęściem i błogosławieństwem obdarowujesz,
A w łaskawej swej pamięci zachowujesz.

Panie, wielbimy Cię!
Tenor
Za to, że w Twojej szczodropliwości,
Także i w przeszłości
Strzegłeś naszego drogiego miasta i całego kraju
Od moru, wojny i nieurodzaju.

Boże, chwalimy Cię!
Alt
Bo Twa ojcowska wierność
Jest niewyczerpana,
Jest z nami nowa każdego rana.
Dlatego w podzięcie.
Miłościwy Boże,
Składamy do modlitwy ręce,
I Tobie tak mówimy w pokorze
Sercem, ustami, w każdej życia porze:
Panie, wielbimy Cię!

3. Aria A, Violino I/II, Viola, Continuo

Lobe, Zion, deinen Gott,
Lobe deinen Gott mit Freuden,
Auf! erzähle dessen Ruhm,
Der in seinem Heiligtum
Fernerhin dich als dein Hirt
Will auf grüner Auen weiden.

Chwal, Syjonie, Boga twego,
Pana twego chwal w radości.
Wstań! Opowiedz chwałę tego,
Co Święty i Nieskończony,
A ciebie wciąż, w swej świętości,
Na błoniach pasie zielonych.

4. Recitativo B, Continuo

Es wünsche sich die Welt,
Was Fleisch und Blute wohlgefällt;
Nur eins, eins bitt ich von dem Herrn,
Dies eine hätt ich gern,
Dass Jesus, meine Freude,
Mein treuer Hirt, mein Trost und Heil
Und meiner Seelen bestes Teil,
Mich als ein Schäflein seiner Weide
Auch dieses Jahr mit seinem Schutz umfasse
Und nimmermehr aus seinen Armen lasse.
Sein guter Geist,
Der mir den Weg zum Leben weist,
Regier und führe mich auf ebner Bahn,
So fang ich dieses Jahr in Jesu Namen an.

Niech sobie prosi ziemia cała.
Co się jej marzy według ciała;
A ja jednego, jednego od Pana chcę,
To jedno tylko cieszy mnie:
Żeby Jezus, Radość moja,
Pasterz, Zbawienie i Ostoją,
Duszy najlepsza mej cząsteczka.
Mnie, com jest jego owieczka.
Także w tym roku raczył chronić,
Ramieniem swoim wciąż mnie bronić.
A Duch Jego łaskawy,
Co drogę ku życiu mi wskazuje,
Ku prostym ścieżkom mnie kieruje.
Więc oto w imię Jezusa zacznę rok ten nowy.

5. Aria (Duetto) T B, Oboe d'amore, Continuo

Jesus soll mein alles sein,

Jezus niech mi będzie wszystkim,

Jesus soll mein Anfang bleiben,
Jesus ist mein Freudenschein,
Jesu will ich mich verschreiben.
Jesus hilft mir durch sein Blut,
Jesus macht mein Ende gut.

6. Recitativo T, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Nun, Jesus gebe,
Dass mit dem neuen Jahr auch sein Gesalbter lebe;
Er segne beides, Stamm und Zweige,
Auf dass ihr Glück bis an die Wolken steige.
Es segne Jesus Kirch und Schul,
Er segne alle treue Lehrer,
Er segne seines Wortes Hörer;
Er segne Rat und Richterstuhl;
Er gieß auch über jedes Haus
In unsrer Stadt die Segensquellen aus;
Er gebe, dass aufs neu
Sich Fried und Treu
In unsern Grenzen küssen mögen.
So leben wir dies ganze Jahr im Segen.

7. Choral, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I-III, Violino I/II, Viola, Continuo*

**Lass uns das Jahr vollbringen
Zu Lob dem Namen dein,
Dass wir demselben singen
In der Christen Gemein;
Wollst uns das Leben fristen
Durch dein allmächtig Hand,
Erhalt deine lieben Christen
Und unser Vaterland.
Dein Segen zu uns wende,
Gib Fried an allem Ende;
Gib unverfälscht im Lande
Dein seligmachend Wort.
Die Heuchler mach zuschanden
Hier und an allem Ort.**

Jezus za początek dany.
Jezus jest radości błyskiem.
Do Jezusam przypisany.
Jezus przez krew swoją zbawia.
Jezus dobry koniec sprawia.

Niechaj Jezus na rok nowy zechce dać,
By się przezeń namaszczonej dobrze miało dziać.
Niech wszystko błogosławi, pień i gałęzie drzewa.
By szczęście ich sięgało do samego nieba.
Niech Jezus szkołę błogosławić raczy,
Nauczycieli wiernych grono,
Kościół i Słowa Jego słuchaczy,
Sąd i radę ustanowioną.
Nad dachami w tej krainie
Niechaj źródło łaski płynie.
Niech On, Jezus, tym obdarzy nas,
By pokój i wierność cały czas
W granicach naszych się całowały.
Tak w łasce przejdziem rok ten cały.

**Pozwól nam rok ten przeżyć,
By imię chwalić Twe.
By chwałę Twoją szerzyć,
Chrześcijanie proszą Cię.
Daruj nam żywot długi
Wszechmocną dłonią Twą.
Zachowaj swoje sługi,
Chroń kraj nasz mocą Swą.
Racz nam pobłogosławić,
W pokoju pozostawić.
Niech Słowo Twoje wiernie
Głoszą na cały kraj.
Niech diabeł zginie marnie.
To nam, nasz Panie, daj.**

BWV-191, Gloria in excelsis Deo

Gloria in excelsis Deo

Chwała na wysokościach Bogu

Erster Teil

Część pierwsza

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I e Oboe I all' unisono, Flauto traverso II e Oboe II all' unisono, Violino I/II, Viola, Continuo*

Gloria in excelsis Deo.
Et in terra pax hominibus
bonae voluntatis.

Chwała na wysokościach Bogu,
a na ziemi pokój ludziom,
w których ma upodobanie.

Zweiter Teil

Część druga

2. (Duetto) S T, *Flauto traverso I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Gloria Patri et Filio et Spiritui sancto.

Chwała niech będzie Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu.

3. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Sicut erat in principio et nunc et semper
et in saecula saeculorum, amen.

Jak było od początku, jak jest i jak będzie
na wieki wieków. Amen.

BWV-192, Nun danket alle Gott [incomplete]

Nun danket alle Gott [incomplete]

Dziękujmy Bogu wraz

1. Coro, *Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Nun danket alle Gott
Mit Herzen, Mund und Händen,
Der große Dinge tut
An uns und allen Enden,
Der uns von Mutterleib
Und Kindesbeinen an
Unzählig viel zugut
Und noch jetzund getan.

Dziękujmy Bogu wraz,
Sercem, usty, rękami,
Bo wielkość Jego spraw,
Objawia się nad nami.
On nas od pierwszych lat,
W opiece swojej miał
I niezliczonych łask,
Dowodów wiele dal.

2. Aria (Duetto) S B, *Flauto traverso I, Oboe I, Violino I/II, Viola, Continuo*

Der ewig reiche Gott
Woll uns bei unserm Leben
Ein immer fröhlich Herz
Und edlen Frieden geben
Und uns in seiner Gnad
Erhalten fort und fort
Und uns aus aller Not
Erlösen hier und dort.

Wieczyście Dobry Bóg
Niech wciąż nam błogosławi,
Radosne serce nam
I błogi pokój sprawi.
Niech On nas w łasce swej
Zachować raczy sam
I od niedoli nas
Wybawi tu i tam.

3. Coro, *Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Lob, Ehr und Preis sei Gott,
Dem Vater und dem Sohne
Und dem, der beiden gleich
Im hohen Himmelsthronen,
Dem dreieinigen Gott,
Als der ursprünglich war
Und ist und bleiben wird
Jetzt und immerdar.

Nich będzie chwala, cześć
I Ojcu, i Synowi,
I hold równemu Im
Świątemu też Duchowi!
Jedyny w Trójcy Bóg
Jak od początku trwa,
Tak jest i będzie On -
Cześć wieczną niechaj ma!

BWV-193, Ihr Tore zu Zion, ihr Wohnungen Jakobs

Ihr Tore zu Zion, ihr Wohnungen Jakobs

1. Coro, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola*

Ihr Tore zu Zion, ihr Wohnungen Jakobs, freuet euch!

Gott ist unsers Herzens Freude,
Wir sind Völker seiner Weide,
Ewig ist sein Königreich.

2. Recitativo S,

Der Hüter Israels entschläft noch schlummert nicht,
Es ist annoch sein Angesicht
Der Schatten unsrer rechten Hand;
Und das gesamte Land
Hat sein Gewächs im Überfluss gegeben.
Wer kann dich, Herr, genug davor erheben?

3. Aria S, *Oboe I, Violino I/II, Viola*

Gott, wir danken deiner Güte,
Denn dein väterlich Gemüte
Währet ewig für und für.

Du vergibst das Übertreten,
Du erhörest, wenn wir beten,
Drum kömmt alles Fleisch zu dir.

4. Recitativo A,

O Leipziger Jerusalem, vergnüge dich an deinem Feste!
Der Fried ist noch in deinen Mauern,
Es stehn annoch die Stühle zum Gericht,
Und die Gerechtigkeit bewohnt die Paläste.
Ach bitte, dass dein Ruhm und Licht
Also beständig möge dauern!

5. Aria A, *Oboe I*

Sende, Herr, den Segen ein,
Lass die wachsen und erhalten,
Die vor dich das Recht verwalten
Und ein Schutz der Armen sein!
Sende, Herr, den Segen ein!

6. Coro,

Ihr Tore zu Zion, ihr Wohnungen Jakobs, freuet euch!

Gott ist unsers Herzens Freude,
Wir sind Völker seiner Weide,
Ewig ist sein Königreich.

O bramy Syjonu, Jakuba siedziby

O bramy Syjonu, Jakuba siedziby, cieszcie się serdecznie.

Bóg jest radością serca nam,
Myśmy zaś ludem, który pasie Pan.
Trwa Jego Królestwo wiecznie.

Nie śpi stróż Izraela, ani też nie drzemie,
Jest po prawicy naszej cieniem
Jego przenajświętsza twarz.
A cały kraj nasz
Obdarzony przez Niego jest aż w nadmiarze.
Cóż Ci za to, Panie, dać możemy w darze?

Dobroć Twą, Boże, wysławiamy.
Ojca dobrego wszak w Tobie mamy,
Który strzeże nas na wieki.

Ty przebaczasz winy, Panie,
Wysłuchasz nasze błaganie.
Każdy szuka Twej opieki.

O ty, lipskie Jeruzalem, raduj się ze święta twego!
Pokój wciąż w twych murach panuje,
Stoi też pewnie fotel sędziego.
Pałace wciąż prawość zamieszkuje.
Ach proszę, niech twe światło i twa sława
Na wieki z nami pozostawa!

Daj błogosławieństwo, Panie;
Niech ci trwają i wzrastają,
Co na straży prawa stają,
O biednych mają staranie.
Daj błogosławieństwo. Panie!

O bramy Syjonu, Jakuba siedziby, cieszcie się serdecznie.

Bóg jest radością serca nam,
Myśmy zaś ludem, który pasie Pan.
Trwa Jego Królestwo wiecznie.

BWV-194, Höchsterwünschtes Freudenfest

Höchsterwünschtes Freudenfest

Erster Teil

1. Coro, *Oboe I-III, Fagotto, Violino I/II, Viola, Continuo*

Höchsterwünschtes Freudenfest,
Das der Herr zu seinem Ruhme
Im erbauten Heiligtume
Uns vergnügt begehnen lässt.
Höchsterwünschtes Freudenfest!

2. Recitativo B, *Continuo*

Unendlich großer Gott, ach wende dich
Zu uns, zu dem erwählten Geschlechte,
Und zum Gebete deiner Knechte!
Ach, lass vor dich
Durch ein inbrünstig Singen
Der Lippen Opfer bringen!
Wir weihen unsre Brust dir offenbar
Zum Dankaltar.
Du, den kein Haus, kein Tempel fasst,
Da du kein Ziel noch Grenzen hast,
Lass dir dies Haus gefällig sein, es sei dein Angesicht
Ein wahrer Gnadenstuhl, ein Freudenlicht.

3. Aria B, *Oboe I, Violino I/II, Viola, Continuo*

Was des Höchsten Glanz erfüllt,
Wird in keine Nacht verhüllt,
Was des Höchsten heiliges Wesen
Sich zur Wohnung auserlesen,
Wird in keine Nacht verhüllt,
Was des Höchsten Glanz erfüllt.

4. Recitativo S, *Continuo*

Wie könnte dir, du höchstes Angesicht,
Da dein unendlich helles Licht
Bis in verborgne Gründe siehet,
Ein Haus gefällig sein?
Es schleicht sich Eitelkeit allhie an allen Enden ein.
Wo deine Herrlichkeit einziehet,
Da muss die Wohnung rein
Und dieses Gastes würdig sein.
Hier wirkt nichts Menschenkraft,
Drum lass dein Auge offenstehen
Und gnädig auf uns gehen;
So legen wir in heilger Freude dir
Die Farren und die Opfer unsrer Lieder
Vor deinem Throne nieder
Und tragen dir den Wunsch in Andacht für.

5. Aria S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Hilf, Gott, dass es uns gelingt,
Und dein Feuer in uns dringt,
Dass es auch in dieser Stunde
Wie in Esaias Munde
Seiner Wirkung Kraft erhält
Und uns heilig vor dich stellt.

6. Choral, *Oboe I-III, Violino I/II, Viola, Continuo*

Heilger Geist ins Himmels Throne,
Gleicher Gott von Ewigkeit

Ach, wytęsknione święto radości

Erster Teil

Ach, wytęsknione święto radości,
Gdy dla chwały swojej Pan
W swoim nowym domu nam
Szczęśliwie pozwala gościć.
Ach, wytęsknione święto radości!

Nieskończenie wielki Boże,
Ty zwróć się sam Do nas, wszak my Twój wybrany lud,
I słysz modlitwę Twoich sług.
Ach, pozwól nam
Przez nasze serdeczne śpiewanie
Ofiarę warg Ci złożyć, Panie!
Pierś naszą Ci poświęcamy w darze,
Niech ona dziękczynnym będzie ołtarzem.
Ty, co cię świątynia żadna w swych nie zamknie murach,
Bo nie ma granic Twoja natura,
Znajdź w domu tym upodobanie.
I niech nam będzie oblicze Twoje
Łaski Twej tronem, radości zdrojem.

Co wypełnione blaskiem Bożej mocy,
To nie zaginie w ciemnościach nocy.
To, co istota doskonała
Za mieszkanie sobie wybrała,
To nie zaginie w ciemnościach nocy,
Co wypełnia blask Bożej mocy.

Jakże wszak mógłbyś, o Najwyższy Panie,
Ty, co jasnymi oczami Twojemi
Przenikasz w głąb ciemności ziemi,
W domu tym mieć upodobanie?
Wszak w ludzkich tonie on próżnościach.
A gdzie chce osiąść Twoja chwała,
Tam czyste musi być mieszkanie,
Godne być musi takiego gościa.
Tu ludzka siła nic nie zdziała;
Otwórz więc oko Twe, niech nam pomoże,
Przyjdź i spojrzysz na nas, Boże.
My zaś w świętej radości Ci przynosimy
Ofiarę naszych pieśni oraz cielce w darze,
Które składamy przed Twym ołtarzem
I w nabożnym skupieniu modły wnosimy:

Pomóż Boże, niech się stanie,
Ze Twój ogień w nas zapała.
Niech się wzmocni dusza nasza.
Jak dotknąłś Izajasza,
Tak w nas ogień Twój niech działa,
Byśmy święci byli, Panie.

Duchu Święty, proszę Ciebie,
Wszak Tyś równy w Trójcy Bóg,

**Mit dem Vater und dem Sohne,
Der Betrübten Trost und Freud!
Allen Glauben, den ich find,
Hast du in mir angezündt,
Über mir in Gnaden walte,
Ferner deine Gnad erhalte.**

Deine Hilfe zu mir sende,
O du edler Herzensgast!
Und das gute Werk vollende,
Das du angefangen hast.
Blas in mir das Fünkeln auf,
Bis dass nach vollbrachtem Lauf
Ich den Auserwählten gleiche
Und des Glaubens Ziel erreiche.

Zweiter Teil

7. Recitativo T, *Continuo*

Ihr Heiligen, erfreuet euch,
Eilt, eilet, euren Gott zu loben:
Das Herze sei erhoben
Zu Gottes Ehrenreich,
Von dannen er auf dich,
Du heilige Wohnung, siehet
Und ein gereinigt Herz zu sich
Von dieser eitlen Erde ziehet.
Ein Stand, so billig selig heißt,
Man schaut hier Vater, Sohn und Geist.
Wohlan, ihr gotterfüllte Seelen!
Ihr werdet nun das beste Teil erwählen;
Die Welt kann euch kein Labsal geben,
Ihr könnt in Gott allein vergnügt und selig leben.

8. Aria T, *Continuo*

Des Höchsten Gegenwart allein
Kann unsrer Freuden Ursprung sein.
Vergehe, Welt, mit deiner Pracht,
In Gott ist, was uns glücklich macht!

9. Recitativo (Duetto) B S, *Continuo*

Bass
Kann wohl ein Mensch zu Gott im Himmel steigen?

Sopran
Der Glaube kann den Schöpfer zu ihm neigen.

Bass
Er ist oft ein zu schwaches Band.

Sopran
Gott führet selbst und stärkt des Glaubens Hand,
Den Fürsatz zu erreichen.

Bass
Wie aber, wenn des Fleisches Schwachheit wollte weichen?

Sopran
Des Höchsten Kraft wird mächtig in den Schwachen.

Bass
Die Welt wird sie verlachen.

Sopran
Wer Gottes Huld besitzt, verachtet solchen Spott.

Bass
Was wird ihr außer diesen fehlen!

Sopran

**Razem z Ojcem, Synem w niebie,
Pocieszyciel pośród trwóg!
Całą wiarę, którą mam,
Ty mi zaszczepiłeś sam.
Rząd nade mną w lasce sprawuj,
Dary Twe we mnie zachowuj.**

O Ty, gościu duszy mojej,
Pomoc daj, dróg moich bacz.
Dzieło, które rozpocząłeś
Ty zakończyć we mnie racz.
Iskrę Twą rozdmuchać chciej,
Niech na końcu drogi mej
Wśród wybranych Twoich stoję,
Osiągnę cel wiary mojej.

Po poświęceniu

Zweiter Teil

Ciesz się, ludu święty cały,
Swego Boga chwalić śpiesz,
Serce swoje w górę wznies
Do królestwa Bożej chwały.
Bo Bóg stamtąd w twoją stronę,
O święte mieszkanie, spogląda.
On serce z grzechu oczyszczone
Ku sobie z ziemi próżnej przyciąga.
To słusznie szczęścia jest przyczyną,
Ze ogląda człek Ojca, Ducha, Syna.
Naprzód więc! Dusze Bogiem wypełnione!
Tak cząstkę najlepszą wybieriecie,
Nie da wam świat radości przecież,
Dla was tylko w Bogu życie błogosławione,

Tylko z Boga obecności,
Mamy powód do radości.

Więc niechaj pyszny świat przeminie,
Bo szczęściem naszym Bóg jedynie.

Bas
Czy może się człowiek wnieść do Boga w niebie?

Sopran
Wiara twa Stwórcę przychyła do ciebie.

Bas
Lecz lina wiary za słaba być może.

Sopran
Bóg sam ci wzmocnić ją pomoże,
By mogła zamiar swój osiągnąć.

Bas
Jak to, wszak ciało mdłe wciąż chce się ociągać?

Sopran
W słabym nnajmocniej działa siła Pana.

Bas
Ale przez świat będzie wyśmiana.

Sopran
W pogardzie kpiny takie ma, kto w lasce kroczy Bożej.

Bas
Lecz oprócz tego ileż brakować duszy może!

Sopran

Ihr einzger Wunsch, ihr alles ist in Gott.

Bass

Gott ist unsichtbar und entfernet:

Sopran

Wohl uns, dass unser Glaube lernet,
Im Geiste seinen Gott zu schauen.

Bass

Ihr Leib hält sie gefangen.

Sopran

Des Höchsten Huld befördert ihr Verlangen,
Denn er erbaut den Ort, da man ihn herrlich schaut.

beide

Da er den Glauben nun belohnt
Und bei uns wohnt,
Bei uns als seinen Kindern,
So kann die Welt und Sterblichkeit die Freude nicht vermindern.

10. Aria (Duetto) S B, Oboe I/II, Continuo

O wie wohl ist uns geschehn,
Dass sich Gott ein Haus ersehnt!

Schmeckt und sehet doch zugleich,
Gott sei freundlich gegen euch.
Schüttet eure Herzen aus
Hier vor Gottes Thron und Haus!

11. Recitativo B, Continuo

Wohlan demnach, du heilige Gemeinde,
Bereite dich zur heiligen Lust!
Gott wohnt nicht nur in einer jeden Brust,
Er baut sich hier ein Haus.
Wohlan, so rüstet euch mit Geist und Gaben aus,
Dass ihm sowohl dein Herz als auch dies Haus gefalle!

12. Choral, Oboe I-III, Violino I/II, Viola, Continuo

**Sprich Ja zu meinen Taten,
Hilf selbst das Beste raten;
Den Anfang, Mittl und Ende,
Ach, Herr, zum besten wende!**

**Mit Segen mich beschütte,
Mein Herz sei deine Hütte,
Dein Wort sei meine Speise,
Bis ich gen Himmel reise!**

Bóg jedynym jej pragnieniem, wszystko w Bogu składa dusza.

Bas

Bóg jest daleko, zobaczyć Go nie można.

Sopran

Szczęśliwiśmy, których wiara nabożna
Boga w duchu oglądać naucza.

Bas

Ale ciało trzyma ją w więzieniu.

Sopran

Lecz łaska Najwyższego pomoże jej pragnieniu,
Gdyż On miejsce zbudował, gdzie Go oglądać można.

Oba głosy

On wiarę wynagrodzić chce,
I u nas samych gości,
U nas, których wszak dziećmi zwie.
Już świat i śmierć nie zmniejszą tej radości.

Jak się dziś dobrze dzieje nam:
Dom ten upatrzył sobie Pan!

Skosztujcie i zobaczcie sami:
Pan zmiłował się nad nami.
Otwórzcie się przed Bożym tronem.
Otwórzcie serca przed Jego domem.

Więc naprzód oto, święty zborze cały,
Do świętej gotuj się radości!
Bo Bóg nie tylko w sercach gości,
Lecz także w domu, co tu stoi.
Nuże, niech każdy w ducha się uzbroi.
By dom ten i serca Panu się podobały!

**W mych czynach racz mnie wspierać.
Pomóż dobro wybierać,
By początek i koniec
Były błogosławione.**

**Błogosław mi, mój Panie,
W moim sercu znajdź mieszkanie.
Pokarm daj swoim słowem
I w niebie życie nowe.**

BWV-195, Dem Gerechten muss das Licht immer wieder aufgehen

Dem Gerechten muss das Licht immer wieder aufgehen

Erster Teil

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Dem Gerechten muss das Licht immer wieder aufgehen
und Freude den frommen Herzen.

Ihr Gerechten, freuet euch des Herrn
und danket ihm und preiset seine Heiligkeit.

2. Recitativo B, *Continuo*

Dem Freudenlicht gerechter Frommen
Muss stets ein neuer Zuwachs kommen,
Der Wohl und Glück bei ihnen mehrt.
Auch diesem neuen Paar,
An dem man so Gerechtigkeit
Als Tugend ehrt,
Ist heut ein Freudenlicht bereit,
Das stellen neues Wohlsein dar.
O! ein erwünscht Verbinden!
So können zwei ihr Glück eins an dem andern finden.

3. Aria B, *Oboe d'amore I/II, Flauto traverso I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Rühmet Gottes Güte und Treue,
Rühmet ihn mit reger Freude,
Preisest Gott, Verlobten beide!

Denn eu'r heutiges Verbinden
Läßt euch lauter Segen enden,
Licht und Freude werden neu.

4. Recitativo S, *Flauto traverso I/II, Oboe d'amore I/II, Continuo*

Wohlan, so knüpfet denn ein Band,
Das so viel Wohlsein prophezeihet.
Des Priesters Hand
Wird jetzt den Segen
Auf euren Ehestand,
Auf eure Scheitel legen.
Und wenn des Segens Kraft hinfort an euch gedeihet
So rühmt des Höchsten Vaterhand.
Er knüpfte selbst eu'r Liebesband
Und ließ das, was er angefangen,
Auch ein erwünschtes End erlangen.

5. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Wir kommen, deine Heiligkeit,
Unendlich großer Gott, zu preisen.

Der Anfang rührt von deinen Händen,
Durch Allmacht kannst du es vollenden
Und deinen Segen kräftig weisen.

Zweiter Teil

6. Choral, *Corno I/II, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I e Violino I col Soprano, Oboe II e Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Continuo*

Nun danket all und bringet Ehr,
Ihr Menschen in der Welt,
Dem, dessen Lob der Engel Heer
Im Himmel stets vermeldt.

Światłość wschodzi sprawiedliwemu

Erster Teil

„Światłość wschodzi sprawiedliwemu
I radość tym, którzy są prawego serca.
Radujcie się sprawiedliwi w Panu
I wysławiajcie święte Imię Jego!”

Światło radości sprawiedliwych
Z dniem każdym się pomnaża
Dodając im dni szczęśliwych.
Tak i tej oto młodej parze,
Którą tak z powodu sprawiedliwości,
Jako i cnoty uczci każdy człowiek,
Dziś zaświtało światło radości
Przynosząc szczęście oraz zdrowie.
O dniu szczęśliwy, coś złączył oboje,
Oto każde z nich w drugim znajdzie szczęście swoje.

Bożej oddajcie więc cześć wierności.
Chwalcie Pana Nieba, Ziemi,
Sławcie Boga, narzeczeni!

Gdyż dzisiejsze połączenie
Otworzy wam łaskę strumienia.
Odnawia się oto światło radości.

Więc węzeł spleść ten trzeba nam.
Co tyle szczęścia przepowiada.
Bóg księdza ręką błogosławieństwo
Na wasz małżeński stan
I na głowy wasze składa.
A kiedy wzrasta w was moc tego błogosławieństwa,
To Bożą rękę wychwalajcie,
Bo wasz miłości węzeł splótł On sam.
Więc temu, co rozpoczął Pan
Wy właściwy koniec dajcie.

Przychodzimy Twoją świętość,
Nieskończony Boże sławić.

Początek w dłoniach Twych spoczywa, Boże;
Koniec mu wszechmoc Twoja dać może
I błogosławieństwo Twoje objawić.

Zweiter Teil

Śpieszcie chwalić i dzięki nieść,
Ludzie na świecie wraz,
Temu, komu oddają cześć
Anioły cały czas.

6. Arie

Auf und rühmt des Höchsten Güte
Mit erkäntlichem Gemüthe,
Angenehm vereintes Paar.
Den eurWünschen, den eur Hoffen
Ist nun völlig eingetroffen
Und eur Glück ist offenbar.

7. Rezitativ

Hoch Edles Paar, du bist nunmehr verbunden,
Itzt warten schon die Seegens vollen Stunden,
Auf dich und dein erhabnes Hauß.
Der Höchste sprach durch seines Dieners Mund
Itzt über Dich den Seegen aus.
Er wird gewiß bekleiben
Und edle Früchte treiben.
So geht nun hin im Frieden
Euch ist ein solches Wohl
Ein daurhafft Wohl beschieden
Das keine Zeit vermindern soll.
Du aber Herr laß itzt Gebeth und Flehen,
Das noch ein mahl zu deinem Throne steigt,
Doch die Erhörung sehen;
Daß deine Gnade sich zu den Verlobten neigt.

8. Chor

Höchster schencke diesem Paar
Freude die dein Seegen schencket
Gieb daß deine Gnaden hand
Stets in ihrem Ehestand
Glück und Heyl zu ihnen lencket.

BWV-196, Der HErr dencket an uns

Der HErr dencket an uns

Pan pamięta o nas, będzie błogosławił

1. Sinfonia, *Violino I/II, Viola, Violoncello, Organo, Continuo*

2. Coro, *Violino I/II, Viola, Violoncello, Organo, Continuo*

Der HErr dencket an uns und segnet uns. Er segnet das Hauß Israel. Er segnet das Hauß Aaron.

„Pan pamięta o nas, będzie błogosławił,
Będzie błogosławił domowi Izraela,
Będzie błogosławił domowi Aarona."

3. Aria S, *Violino I/II, Organo, Continuo*

Er segnet/ dieden HErrn fürchten/ beyde Kleine und Größe.

„Będzie błogosławił tym, którzy się boją Pana,
Zarówno małym, jak i wielkim."

4. Aria (Duetto) T B, *Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

Der Herr segne euch je mehr und mehr,
euch und eure Kinder.

„Nich Pan rozmnoży was,
Was i dzieci wasze!"

5. Coro, *Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

Ihr seyd die gesegneten des Herrn/
der Himmel und Erden gemacht hat. Amen.

„Bądźcie błogosławieni przez Pana,
Który uczynił niebo i ziemię."

BWV-197, Gott ist unsre Zuversicht

Gott ist unsre Zuversicht

Erster Teil

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Gott ist unsre Zuversicht,
Wir vertrauen seinen Händen.

Wie er unsre Wege führt,
Wie er unser Herz regiert,
Da ist Segen aller Enden.

2. Recitativo B, *Continuo*

Gott ist und bleibt der beste Sorger,
Er hält am besten Haus.
Er führet unser Tun zuweilen wunderbarlich,
Jedennoch fröhlich aus,
Wohin der Vorsatz nicht gedacht.
Was die Vernunft unmöglich macht,
Das füget sich.
Er hat das Glück der Kinder, die ihn lieben,
Von Jugend an in seine Hand geschrieben.

3. Aria A, *Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Continuo*

Schläfert allen Sorgenkummer
In den Schlummer
Kindlichen Vertrauens ein.

Gottes Augen, welche wachen
Und die unser Leitstern sein,
Werden alles selber machen.

4. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Drum folget Gott und seinem Triebe.
Das ist die rechte Bahn.
Die führet durch Gefahr
Auch endlich in das Kanaan
Und durch von ihm geprüfte Liebe
'Auch an sein heiliges Altar
Und bindet Herz und Herz zusammen,
Herr! sei du selbst mit diesen Flammen!

5. Choral, *Continuo*

**Du süße Lieb, schenk uns deine Gunst,
Lass uns empfinden der Liebe Brunst,
Dass wir uns von Herzen einander lieben
Und in Fried auf einem Sinne bleiben.**
Kyrie eleis!

Zweiter Teil

6. Aria B, *Oboe I, Violino I/II, Viola, Fagotto obbligato, Continuo*

O du angenehmes Paar,
Dir wird eitel Heil begegnen,
Gott wird dich aus Zion segnen
Und dich leiten immerdar,
O du angenehmes Paar!

7. Recitativo S, *Continuo*

So wie es Gott mit dir
Getreu und väterlich von Kindesbeinen an gemeint,
So will er für und für
Dein allerbesten Freund
Bis an das Ende bleiben.

Bóg wszak naszą jest ostoją

Erster Teil

Bóg wszak naszą jest ostoją,
Kładziemy się w Jego dłonie.

Gdzie On drogi nam toruje,
I gdzie sercem On kieruje,
To tam błogi czeka koniec.

Bóg jest najlepszym gospodarzem,
I On najlepiej o nas dba,
Choć czasem dziwną drogę wskaże,
On sprawia, że dochodzimy cali
Nawet tam gdzieśmy dojść nie zamierzali.
Co rozum nasz za mrzonkę ma,
To właśnie się wydarza.
Dzieci, co Go kochają, od młodości broni,
Szczęście ich zapisane jest na Jego dłoni.

Ukołyszcie swoje troski
W śnie beztroskim,
Z zaufaniem, tak jak dzieci.

Oczy Boga, co czuwają,
Których blask jak gwiazdy świeci,
Te same o nas zadniają.

Idźcie za wolą Bożą i zaufajcie Panu,
Bo to jest właściwa droga,
Co po trudach oraz trwogach,
Zawiedzie was do Kanaanu.
A miłość, przez Boga wypróbowana.
Na święty prowadzi ołtarz Pana,
I serca dwa w jedno zamienia.
Panie! Ty sam bądź w tych płomieniach!

**Ogniu miłości, niech Twój promień
I w nas żarliwy wzbudzi płomień.
By z serca całego każdy bliźniego
Kochał i ducha był zgodliwego.**
Kyrielejson!

Zweiter Teil

O ty, paro jakże miła,
Jakież szczęście w twoim domu!
Błogosławi Bóg z Syjonu,
Wiedzie cię, byś nie zbłądziła,
O ty, paro jakże miła!

Tak jak sam Bóg o ciebie dbał
W ojcowskiej swej wierności,
Kiedy cię strzegł już w twej młodości,
Tak i dalej On by chciał
Być za przyjaciela ci

Und also kannst du sicher gläuben,
Er wird dir nie
Bei deiner Hände Schweiß und Müh
Kein Gutes lassen fehlen.
Wohl dir, dein Glück ist nicht zu zählen.

8. Aria S, *Violino solo, Oboe d'amore I/II, Continuo*

Vergnügen und Lust,
Gedeihen und Heil
Wird wachsen und stärken und laben.

Das Auge, die Brust
Wird ewig sein Teil
An süßer Zufriedenheit haben.

9. Recitativo B, *Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Und dieser frohe Lebenslauf
Wird bis in späte Jahre währen.
Denn Gottes Güte hat kein Ziel,
Die schenkt dir viel,
Ja mehr, als selbst das Herze kann begehren.
Verlasse dich gewiss darauf.

10. Choral, *Continuo*

**So wandelt froh auf Gottes Wegen,
Und was ihr tut, das tut getreu!
Verdient eures Gottes Segen,
Denn der ist alle Morgen neu;
Denn welcher seine Zuversicht
Auf Gott setzt, den verlässt er nicht.**

Aż po twe ostanie dni;
Teraz możesz już uwierzyć
I być pewnym tego,
Że przy całym rąk twych trudzie
On nie odmówi ci dobra żadnego.
Ach, szczęścia twego nie da się zmierzyć.

Radość głęboka,
Szczęście przez czas cały
Niech rośnie i niechaj w was gości.

I serce, i oko
Będą udział miały
W owej przesłodkiej waszej radości.

I taka radość będzie trwać
Przez waszą ziemską drogę całą.
Dobroci Boga granic brak,
Tak wiele Pan nam daje wszak,
Więcej niż serce by pożałowało.
Na nią możecie więc się zdać.

**Wędrujcie więc po Bożych drogach,
Spełniając obowiązek swój.
Zbierając dary łaski Boga,
Bo tej w Nim co dzień mamy zdroj.
Kto się na Boga ufnie zda,
Wiernego w Nim obrońcę ma.**

BWV-198, Lass, Fürstin, lass noch einen Strahl

Lass, Fürstin, lass noch einen Strahl

Rzuć księżno, rzuć choć jeszcze raz

Erster Teil

Część
pierwsza

1. Coro, *Flauto traverso I/II, Oboe d'amore I/II, Viola da gamba I/II, Liuto I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Lass, Fürstin, lass noch einen Strahl
Aus Salems Sternengewölben schießen.
Und sieh, mit wieviel Tränengüssen
Umringen wir dein Ehrenmal.

Rzuć księżno,
rzuć choć
jeszcze raz
Promień tu z
firmamentu
Salem
I zobacz, jak
ze łzami,
żalem
Pomnik twój
otaczamy
wraz!

2. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Dein Sachsen, dein bestürztes Meißn
Erstarrt bei deiner Königsgruft;
Das Auge trânt, die Zunge ruft:
Mein Schmerz kann unbeschreiblich heißen!
Hier klagt August und Prinz und Land,
Der Adel ächzt, der Bürger trauert,
Wie hat dich nicht das Volk bedauert,
Sobald es deinen Fall empfand!

Twa Saksonia, twa przerażona Miśnia
Przy twym królewskim grobowcu zamarła;
Okno moje łzy roni, a język woła:
Ból mój jest nie do opisanja!
August, królewicz, kraj cały w boleści,
Łka szlachta, mieszczenie w żalobie.
Jak mógłby lud żalu nie okazać tobie,
Gdy o twym odejściu dosięgły go wieści!

3. Aria S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Verstummt, verstummt, ihr holden Saiten!
Kein Ton vermag der Länder Not
Bei ihrer teuren Mutter Tod,
O Schmerzenswort! recht anzudeuten.

Zamilczcie!
Zamilczcie,
struny
nadobne!
Nieszczęścia
krain ton żaden
nie zdoła
Wysłowić, gdy
im drogą
matkę zabrała
Śmierć, jakże
straszne te
słowa żalobne!

4. Recitativo A, *Flauto traverso I/II, Oboe d'amore I/II, Viola da gamba I/II, Liuto I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Der Glocken bebendes Getön
Soll unsrer trüben Seelen Schrecken
Durch ihr geschwungnes Erze wecken
Und uns durch Mark und Adern gehn.
O, könnte nur dies bange Klingen,
Davon das Ohr uns täglich gellt,
Der ganzen Europäerwelt
Ein Zeugnis unsres Jammers bringen!

Głos
dzwonów,
którego potęga
Ma nasze
dusze
zatrwożone
Rozkołysanym
spizem budzić,
Do szpiku
kości naszych
sięga.
O, gdyby
dzwonów
dźwięk ten
trwożny,
Którym
codziennie

rażone ucho,
Całej Europie
mógł dać
świadectwo,
Jak żal nasz
straszny i
bezbrzeżny!

5. Aria A, *Viola da gamba I/II, Liuto I/II, Continuo*

Wie starb die Heldin so vergnügt!

Wie mutig hat ihr Geist gerungen,
Da sie des Todes Arm bezwungen,
Noch eh er ihre Brust besiegt.

Jak pogodnie
ona
odchodziła,
Jak dzielnie się
jej duch
mocował
I śmierci
dzielnie czoło
stawiał,
Nim ta jej
piersi
zwyciężyła.

6. Recitativo T, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

Ihr Leben ließ die Kunst zu sterben
In unverrückter Übung sehn;
Unmöglich konnt es denn geschehn,
Sich vor dem Tode zu entfärben.
Ach selig! wessen großer Geist
Sich über die Natur erhebet,
Vor Gruft und Särgen nicht erbebet,
Wenn ihn sein Schöpfer scheiden heißt.

Jej życie
pokazuje, jak
można umierać
Pasując się ze
śmiercią
niewzruszenie;
Kunszt
umierania
ćwiczyć
nieustannie,
By w obliczu
śmierci nie
zblednąć.
Jakież wielki
duch, ach,
błogosławiona!
Potrafi ponad
naturę się
wznieść
I przed
grobowcem i
trumną nie
zadrzeć,
Kiedy Stwórca
go do siebie
zawoła.

7. Coro, *Flauto traverso I/II, Oboe d'amore I/II, Viola da gamba I/II, Liuto I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

An dir, du Fürbild großer Frauen,
An dir, erhabne Königin,
An dir, du Glaubenspflegerin,
War dieser Großmut Bild zu schauen.

W tobie,
wzorze
niewiast znany,
W tobie,
dostojna
królowo,
W tobie, wiary
opiekunko,
Duch ten
wielki był nam
dany.

Zweiter Teil

Część druga

8. Aria T, *Flauto traverso, Oboe d'amore, Viola da gamba I/II, Violino I/II, Liuto I/II, Continuo*

Der Ewigkeit saphirnes Haus
Zieht, Fürstin, deine heitern Blicke
Von unsrer Niedrigkeit zurücke
Und tilgt der Erden Dreckbild aus.
Ein starker Glanz von hundert Sonnen,
Der unsern Tag zur Mitternacht
Und unsre Sonne finster macht,
Hat dein verklärtes Haupt umspinnen.

Szafirowy dom
wieczności
Odciąga twoje
spojrzenia
Od naszego
poniżenia;
Blednie już
wspomnienie
ziemi.
Potężny blask,
jak słońc setki,
Co dzień nasz
w środek nocy
zmieni
I nasze słońce
czarnym
sprawi.
Twą
przemienioną
głowę złoci.

9. Recitativo B, *Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Continuo*

Was Wunder ists? Du bist es wert,
Du Fürbild aller Königinnen!
Du musstest allen Schmuck gewinnen,
Der deine Scheitel itzt verklärt.
Nun trägst du vor des Lammes Throne
Anstatt des Purpurs Eitelkeit
Ein perlenreines Unschuldskleid
Und spottest der verlassnen Krone.

Soweit der volle Weichselstrand,
Der Niester und die Warthe fließet,
Soweit sich Elb' und Muld' ergießet,
Erhebt dich Stadt und Land.

Dein Torgau geht im Trauerkleide,
Dein Pretzsch wird kraftlos, starr und matt;
Denn da es dich verloren hat,
Verliert es seiner Augen Weide.

Lecz nie
dziwota! Tyś
tego warta,
Jesteś dla
wszystkich
królowych
przykładem!
Musiałaś
zdobyć więc
ten diadem.
Co teraz twą
głowę
opromienia.
Przed tronem
Baranka teraz
ty nosisz
Zamiast
purpury
doczesnej
próżności
Czystą jak
perła szatę
niewinności,
A zostawioną
tu koroną
gardzisz.
Wszędzie,
gdzie Wisły
brzegów piach,
Gdzie płynie
Dniestr i Warta
płynie,
Gdzie Łaba,
Mulda falę
niesie,
Sławi cię
miasto i wieś
we łzach.
Twe Torgau
tonie w
żałobie,

10. Coro, *Flauto traverso I/II, Oboe d'amore I/II, Viola da gamba I/II, Liuto I/II, Violino I/II, Continuo*

Doch, Königin! du stirbest nicht,
Man weiß, was man an dir besessen;
Die Nachwelt wird dich nicht vergessen,
Bis dieser Weltbau einst zerbricht.
Ihr Dichter, schreibt! wir wollens lesen:
Sie ist der Tugend Eigentum,
Der Untertanen Lust und Ruhm,
Der Königinnen Preis gewesen.

Twój Pretzsch
struchlały, bez
sił,
Gdyż radość
oczu stracił,
Skoro utracił
on ciebie.

Lecz nie
umrzesz ty,
królowo,
Wiemy, cośmy
tobie dłuźni.
Potomność cię
nie zapomni
Aż po kres
świata samego.
Poeci piszcie!
Tak niechaj
czytamy:
Była cnót
wszelkich
skarbnicą,
Poddanych
chlubą,
radością,
Królowych
chwałą. Tak ją
pamiętamy.

BWV-199, Mein Herze schwimmt im Blut

Mein Herze schwimmt im Blut

1. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Mein Herze schwimmt im Blut,
Weil mich der Sünden Brut
In Gottes heiligen Augen
Zum Ungeheuer macht.
Und mein Gewissen fühlet Pein,
Weil mir die Sünden nichts
Als Höllenhacker sein.
Verhaßte Lasternacht!
Du, du allein
Hast mich in solche Not gebracht;
Und du, du böser Adamssamen,
Raubst meiner Seele alle Ruh
Und schließest ihr den Himmel zu!
Ach! unerhörter Schmerz!
Mein ausgedorrtes Herz
Will ferner mehr kein Trost befeuchten,
Und ich muss mich vor dem verstecken,
Vor dem die Engel selbst ihr Angesicht verdecken.

2. Aria e Recitativo S, *Oboe solo, Violone, Continuo*

Stumme Seufzer, stille Klagen,
Ihr mögt meine Schmerzen sagen,
Weil der Mund geschlossen ist.

Und ihr nassen Tränenquellen
Könnt ein sichres Zeugnis stellen,
Wie mein sündlich Herz gebüßt.
Mein Herz ist itzt ein Tränenbrunn,
Die Augen heiße Quellen.
Ach Gott! wer wird dich doch zufriedenstellen?

3. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Fagotto, Violone, Continuo*

Doch Gott muss mir genädig sein,
Weil ich das Haupt mit Asche,
Das Angesicht mit Tränen wasche,
Mein Herz in Reu und Leid zerschlage
Und voller Wehmut sage:
Gott sei mir Sünder gnädig!
Ach ja! sein Herze bricht,
Und meine Seele spricht:

4. Aria S, *Violino I/II, Viola, Fagotto, Violone, Continuo*

Tief gebückt und voller Reue
Lieg ich, liebster Gott, vor dir.

Ich bekenne meine Schuld,
Aber habe doch Geduld,
Habe doch Geduld mit mir!

5. Recitativo S, *Violone, Continuo*

Auf diese Schmerzensreu
Fällt mir alsdenn dies Trostwort bei:

6. Choral, *Violone, Viola solo, Continuo*

**Ich, dein betrübtes Kind,
Werf alle meine Sünd,
So viel ihr in mir stecken
Und mich so heftig schrecken,
In deine tiefen Wunden,**

Me serce całe w krwi

Me serce całe w krwi:
Grzech, co tak cięży mi,
Czyni w oczach Najwyższego
Ze mnie potwora straszego.
A me sumienie bólem płaci,
Gdyż grzechy moje są mi jak kaci.
O nocy występku przekłeta,
Przez cię, przez cię jedynie
Nędzy i strachu wiążą mnie pęta.
A ty, ty złe Adama nasienie,
Nie dajesz się duszy cieszyć pokojem.
Zamykasz przed nią Niebios podwoje!
Ach! Co za ból i męka!
Wyschnięte serce pęka,
A pocieszenia krople ochłodzić go nie mogą.
I przed Tym szukam sam ukrycia,
Przed którym nawet aniołowie chowają oblicza.

Nieme skargi i westchnienia,
Wypowiedzcie me cierpienia.
Gdy wstyd usta mi zamyka.

A wy, mokre lez krynice
Poświadczycie należycie,
Jaka duszy mej pokuta.
Recytatyw
Serce me żalu krynicą,
Z oczu lez już płynie morze,
Ach, jakże udobruchać mam teraz Ciebie, Boże?

Miłościw wszak Bóg strapionemu;
Gdy głowę położę w popiele,
Żalu wyleję lez wiele
I w skrusze zawołam: „Boże,
Bądź miłościw mnie grzesznemu!”
Ach tak! Serce Jego się wzruszy
I wysłucha wyznania duszy:

Pochylony, pełen skruchy,
Przed Tobą leżąc się korzę.

Wyznaję mą niegodziwość,
Lecz błagam, miejże cierpliwość
Cierpliwość dla mnie, mój Boże!

Na pokuty me cierpienia
Te są słowa pocieszenia:

**Ja, smutne dziecię Twe,
Rzucam dziś grzechy me,
Wszystkie, co we mnie trwają,
I tak mnie przerażają,
W Twoje głębokie rany.**

Da ich stets Heil gefunden.

7. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Fagotto, Violone, Continuo*

Ich lege mich in diese Wunden
Als in den rechten Felsenstein;
Die sollen meine Ruhstatt sein.
In diese will ich mich im Glauben schwingen
Und drauf vergnügt und fröhlich singen:

8. Aria S, *Oboe, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Wie freudig ist mein Herz,
Da Gott versöhnet ist

Und mir auf Reu und Leid
Nicht mehr die Seligkeit
Noch auch sein Herz verschließt.

W nich pokój mi jest dany.

Kładę się więc w owe rany,
Co opoką są, schronieniem;
One dla mnie odpocznieniem.
Chcę się w nie rzucić z wiarą, z miłością,
A przy tym śpiewać pragnę z radością:

Już serce me radosne,
Bo Bóg udobruchany;

Na mą skruczę i cierpienia,
On otwiera mi zbawienia
Oraz serca swego bramy.

BWV-200, Bekennen will ich seinen Namen [incomplete]

Bekennen will ich seinen Namen [incomplete]

Wyznawać pragnę Jego imię

1. Aria A, *Violino I/II, Continuo*

Bekennen will ich seinen Namen,
Er ist der Herr, er ist der Christ,
In welchem aller Völker Samen
Gesegnet und erlöset ist.
Kein Tod raubt mir die Zuversicht:
Der Herr ist meines Lebens Licht.

Wyznawać pragnę Jego imię,
On jest Chrystusem, On Panem moim,
I w Nim wsze ludy i każde plemię
Dostąpi odkupienia swego.
Śmierć nie odbierze mi tej ostoji,
Jezus jest światłem życia mego.

BWV-201, Geschwinde, ihr wirbelnden Winde

Geschwinde, ihr wirbelnden Winde

1. Coro, Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo

Geschwinde,
Ihr wirbelnden Winde,
Auf einmal zusammen zur Höhle hinein!

Dass das Hin- und Widerschallen
Selbst dem Echo mag gefallen
Und den Lüften lieblich sein.

2. Recitativo B.I B.II S, Continuo

Phoebus

Und du bist doch so unverschämt und frei,
Mir in das Angesicht zu sagen,
Dass dein Gesang
Viel herrlicher als meiner sei?

Pan

Wie kannst du doch so lange fragen?
Der ganze Wald bewundert meinen Klang;
Das Nymphenchor,
Das mein von mir erfundnes Rohr
Von sieben wohlgesetzten Stufen
Zu tanzen öfters aufgerufen,
Wird dir von selbstem zugestehn:
Pan singt vor allen andern schön.

Phoebus

Vor Nymphen bist du recht;
Allein, die Götter zu vergnügen,
Ist deine Flöte viel zu schlecht.

Pan

Sobald mein Ton die Luft erfüllt,
So hüpfen die Berge, so tanzet das Wild,
So müssen sich die Zweige biegen,
Und unter denen Sternen
Geht ein entzücktes Springen für:
Die Vögel setzen sich zu mir
Und wollen von mir singen lernen.

Momus

Ei! hört mir doch den Pan,
Den großen Meistersänger, an!

3. Aria S, Continuo

Patron, das macht der Wind.
Dass man prahlt und hat kein Geld,
Dass man das für Wahrheit hält,
Was nur in die Augen fällt,
Dass die Toren weise sind,
Dass das Glücke selber blind,
Patron, das macht der Wind.

4. Recitativo A B.I B.II, Continuo

Mercurius

Was braucht ihr euch zu zanken?
Ihr weicht doch einander nicht.
Nach meinen wenigen Gedanken,
So wähle sich ein jeder einen Mann,
Der zwischen euch das Urteil spricht;
Lasst sehn, wer fällt euch ein?

Phoebus

Pośpieszcie, wy wiatry kołujące

Pośpieszcie,
Wy wiatry kołujące,
Nuże wszystkie do pieczary!

By się dźwięki rozchodziły
Tak, by Echu mile były
I wypełniły przestwory.

Febus

A więc jesteś taki śmiały,
By bezczelnie w twarz mi mówić,
Że oto śpiew twój
Od mego bardziej jest wspaniały?

Pan

Jak możesz jeszcze o to pytać?
Cały las podziwiał głos mój;
Wszak nimf chóry,
Co trzcinę mą, instrument, który
Z siedmiu dobranych stopni obmyślony,
Często do tańca prosiły.
Same z siebie ci przyznają,
Że nad Pana inni piękniej nie śpiewają.

Febus

Dla nimf jesteś ty dość dobry,
Lecz by bogów zadowolić,
Na to flet twój jest zbyt podły.

Pan

Gdy tylko me tony powietrze napelnia
Tańczy zwierzyna i góry skaczą,
I wyginają się gałązki,
A pod gwiazd kopułą słychać
Miłe sercu podskoki:
Ptaki przysiadają przy mnie
Chcąc się u mnie śpiewu uczyć.

Momus

Hej, słuchajcie, co Pan plecie,
Największy śpiewak na świecie!

Szefie, sprawka wiatru to,
Że puszy się, kto grosza nie ma,
Że za prawdę ten ma snadnie
Co mu tylko w oko wpadnie,
Że błazna za mądrego brano,
Że nawet szczęście ślepe samo,
Szefie, sprawka wiatru to.

Merkury

Po co się tak klócić macie?
Zaden z was tu nie ustąpi.
Namysł krótki, radę znacie:
Niech wybierze każdy człeka,
Co między wami rozsądzi;
Któż wam na myśl tu przychodzi?

Febus

Der Tmolus soll mein Richter sein,

Pan

Und Midas sei auf meiner Seite.

Mercurius

So tretet her, ihr lieben Leute,
Hört alles fleißig an
Und merket, wer das Beste kann!

5. Aria B.I, *Flauto traverso I, Oboe d'amore I, Violino I/II, Viola con sordino, Continuo*

Mit Verlangen

Drück ich deine zarten Wangen,
Holder, schöner Hyazinth.
Und dein' Augen küsst ich gerne,
Weil sie meine Morgensterne
Und der Seele Sonne sind.

6. Recitativo S B.II, *Continuo*

Momus

Pan, rücke deine Kehle nun
In wohlgestimmte Falten!

Pan

Ich will mein Bestes tun
Und mich noch herrlicher als Phoebus halten.

7. Aria B.II, *Violino I/II, Continuo*

Zu Tanze, zu Sprunge, so wackelt das Herz.
Wenn der Ton zu mühsam klingt
Und der Mund gebunden singt,
So erweckt es keinen Scherz.

8. Recitativo A T.I, *Continuo*

Mercurius

Nummehro Richter her!

Tmolus

Das Urteil fällt mir gar nicht schwer;
Die Wahrheit wird es selber sagen,
Dass Phoebus hier den Preis davongetragen.
Pan singet vor dem Wald,
Die Nymphen kann er wohl ergötzen;
Jedoch, so schön als Phoebus' Klang erschallt,
Ist seine Flöte nicht zu schätzen.

9. Aria T.I, *Oboe d'amore I, Continuo*

Phoebus, deine Melodei
Hat die Anmut selbst geboren.
Aber wer die Kunst versteht,
Wie dein Ton verwundernd geht,
Wird dabei aus sich verloren.

10. Recitativo B.II T.II, *Continuo*

Pan

Komm, Midas, sage du nun an,
Was ich getan!

Mydias

Ach, Pan! wie hast du mich gestärkt,
Dein Lied hat mir so wohl geklungen,
Dass ich es mir auf einmal gleich gemerkt.
Nun geh ich hier im Grünen auf und nieder
Und lern es denen Bäumen wieder.
Der Phoebus macht es gar zu bunt,
Allein, dein allerliebster Mund
Sang leicht und ungezwungen.

Tmolus moim sędzią będzie,

Pan

A Midas będzie z mojej strony

Merkury

Postąpcie tutaj, mili ludzie,
Wszystkiego pilnie słuchajcie;
Kto lepszy będzie, zważajcie!

Z utęsknieniem

Dotykam twych lic spojrzeniem,
Hiacyncie piękny, miły.
I oczy twoje całuję,
Bo w nich jutrzenkę znajduję
I słońce dla mej duszy.

Momus

Teraz Pan zechce oto
Swe gardło nastroić!

Pan

Dam z siebie wszystko
By jeszcze wspanialej niż Febus wystąpić.

Do tanów, do płaśów
Serce się aż rwie.
Gdy dźwięki nazbyt trudne,
A usta są marudne,
Gdzież chęć do podskoków, gdzie?

Merkury

Teraz sędzio wystąp ty!

Tmolus

Sąd mój wcale nie jest trudny;
Sama prawda przyzna rada,
Że zwycięstwo Febusowi przypada.
Pan śpiewa sobie w lesie,
Nimfom się podobać może.
Lecz pięknu tonów Febusa
Flet jego nigdy nie sprosta.

Febusie, melodii twej
Wdzięk sam tylko daje życie.
Ten, kto się na sztuce zna,
Gdy czar dźwięków twoich trwa,
Zatraci się w zachwycie.

Pan

Wystąp Midasie, opowiedz ty teraz,
Czegom dokonał!

Midas

Ach Panie! Ileś mi otuchy dał.
Twa pieśń zabrzmiała mi tak mile,
Zem ją od razu zapamiętał.
Chodzę po gajach to tu, to tam
I drzewom teraz ją powtarzam.
Febus to robi zbyt zawile.
Tylko twoje mile usta
Śpiewały lekko i swobodnie.

11. Aria T.II, *Violino I/II, Continuo*

Pan ist Meister, lasst ihn gehn!
Phoebus hat das Spiel verloren,
Denn nach meinen beiden Ohren
Singt er unvergleichlich schön.

12. Recitativo S A T.I B.I T.II B.II, *Continuo*

Momus

Wie, Midas, bist du toll?

Mercurius

Wer hat dir den Verstand verrückt?

Tmolus

Das dacht ich wohl, dass du so ungeschickt!

Phoebus

Sprich, was ich mit dir machen soll?
Verkehr ich dich in Raben,
Soll ich dich schinden oder schaben?

Mydias

Ach! plaget mich doch nicht so sehre,
Es fiel mir ja
Also in mein Gehöre.

Phoebus

Sieh da,
So sollst du Eselsohren haben!

Mercurius

Das ist der Lohn
Der tollen Ehrbegierigkeit.

Pan

Ei! warum hast du diesen Streit
Auf leichte Schultern übernommen?

Mydias

Wie ist mir die Kommission
So schlecht bekommen!

13. Aria A, *Flauto traverso I/II, Continuo*

Aufgeblasne Hitze,
Aber wenig Grüte
Kriegt die Schellenmütze
Endlich aufgesetzt.
Wer das Schifften nicht versteht
Und doch an das Ruder geht,
Ertrinket mit Schaden und Schanden zuletzt.

14. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Du guter Midas, geh nun hin
Und lege dich in deinem Walde nieder,
Doch tröste dich in deinem Sinn,
Du hast noch mehr dergleichen Brüder.
Der Unverstand und Unvernunft
Will jetzt der Weisheit Nachbar sein,
Man urteilt in den Tag hinein,
Und die so tun,
Gehören all in deine Zunft.
Ergreife, Phoebus, nun
Die Leier wieder,
Es ist nichts lieblicher
Als deine Lieder.
Verdopple, Phoebus, nun
Musik und Lieder,
tobt gleich Birolius und
ein Hortens darwider.

Pan jest mistrzem. Górę bierz!
Febus zawody przegrywa,
Gdyż wedle moich obu uszu
Pan niezwykle pięknie śpiewa.

Momus

Co? Midasie, czyś szalony?

Merkury

Czy ci rozum odebrało?

Tmolus

Dobrzem myślał: tyś niewydarzony.

Febus

Powiedz, co mam z tobą zrobić?
Czy mam w kruka cię zamienić,
Ze skóry odrzeć czy obłupić?

Midas

Ach, nie karz mnie tak surowo,
Mego słuchu
Sprawa to.

Febus

A więc
Będziesz miał odtąd ośle uszy.

Merkury

To nagroda
Za ambicje bez pokrycia.

Pan

Oj, czemuś-że ty spór ten
Traktował beztrosko?

Midas

Za co mi się od komisji
Tak srogo dostało?

Nadęty gorliwiec,
Co ma pusto w głowie.
Czapkę z dzwoneczkami
Wreszcie ma na sobie.
Kto się na żegludze nie zna
I mimo to za ster chwyta,
Ten ze wstydem i stratą w końcu zatonie.

Ty biedny Midasie, idź
I zlegnij gdzieś w swoim lesie,
Niech cię w zmartwieniu pocieszy,
Ze wielu masz podobnych sobie.
Głupota i brak rozsądku
Sąsiadować chcą z mądrością
I wydawać płocze sądy,
A ci, którzy tak czynią,
Wszyscy z twego klanu są.
Podejmij, Febusie,
Ponownie swą lirę;
Nie masz nic miłszego,
nad twoje pieśni.

15. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Labt das Herz, ihr holden Saiten,
Stimmet Kunst und Anmut an!
Lasst euch meistern, lasst euch höhnen,
Sind doch euren süßen Tönen
Selbst die Götter zugetan.

Krzepcie serce, mile struny,
Niechaj sztuka, wdzięk królują!
Nie dbajcie o przygany, drwiny,
Wszak to wasze słodkie tony
Sami bogowie miłują.

BWV-202, Weichet nur, betrübte Schatten

Weichet nur, betrübte Schatten

1. Aria S, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Weichet nur, betrübte Schatten,
Frost und Winde, geht zur Ruh!

Florens Lust
Will der Brust
Nichts als frohes Glück verstaten,
Denn sie trägt Blumen zu.

2. Recitativo S, *Continuo*

Die Welt wird wieder neu,
Auf Bergen und in Gründen
Will sich die Anmut doppelt schön verbinden,
Der Tag ist von der Kälte frei.

3. Aria S, *Continuo*

Phoebus eilt mit schnellen Pferden
Durch die neugeborne Welt.

Ja, weil sie ihm wohlgefällt,
Will er selbst ein Buhler werden.

4. Recitativo S, *Continuo*

Drum sucht auch Amor sein Vergnügen,
Wenn Purpur in den Wiesen lacht,
Wenn Florens Pracht sich herrlich macht,
Und wenn in seinem Reich,
Den schönen Blumen gleich,
Auch Herzen feurig siegen.

5. Aria S, *Violino solo, Continuo*

Wenn die Frühlingslüfte streichen
Und durch bunte Felder wehn,
Pfleget auch Amor auszuschleichen,
Um nach seinem Schmuck zu sehn,
Welcher, glaubt man, dieser ist,
Dass ein Herz das andre küsst.

6. Recitativo S, *Continuo*

Und dieses ist das Glück,
Dass durch ein hohes Gunstgeschick
Zwei Seelen einen Schmuck erlanget,
An dem viel Heil und Segen pranget.

7. Aria S, *Oboe, Continuo*

Sich üben im Lieben,
In Scherzen sich Herzen
Ist besser als Florens vergängliche Lust.

Hier quellen die Wellen,
Hier lachen und wachen
Die siegenden Palmen auf Lippen und Brust.

8. Recitativo S, *Continuo*

So sei das Band der keuschen Liebe,
Verlobte Zwei,
Vom Unbestand des Wechsels frei!
Kein jäher Fall
Noch Donnerknall
Erschrecke die verliebten Triebe!

Ustąpcie, wy smutne cienie

Ustąpcie, wy smutne cienie,
Mrozie, wietrze, spokój już!

Przybiega
Już Flora,
Piersiom samo szczęścia technienie
Niesie, bo jej kwiaty tuż.

Raz jeszcze świat się odnawia,
w górach i w dolinach
Wdzięki w podwójne piękno łączyć się chcą,
Dzień od chłodu wolny już.

Febus gna rączyimi końmi
Przez świat nowo narodzony.

A skoro nim urzeczony,
Sam kochankiem zostać chciałby.

Amor szuka swej uciechy,
Gdy purpurą łąka plonie,
Gdy Flory przepych się wzmaga,
I w jego królestwie,
Pięknym kwiatom podobne,
Serca też pożar ogarnia.

Gdy wiosenny wietrzyk muska
I przez pola barwne wieje,
Także Amor się podkrada,
Swej zdobyczy wypatruje,
Która, wszyscy przecie znają,
Gdy dwa serca się całują.

A szczęściem jest zaiste,
Ze niebios zrządzeniem z góry.
Dwóm duszom jeden klejnot dany,
Z którego blask wielu łąsk bije.

W miłości się wprawiać,
I w żartach przytulać
To lepsze niż Flory nietrwała radość.

Tu źródła wciąż biją,
Tu palmy się śmieją.
Wciąż mają zwycięstwem i usta i pierś.

Niech związek czystej miłości
Dwojga zakochanych
Wolny będzie od chwiejności!
Niech żadne zdarzenie
Ani nagły grom
Nie spłoszy miłosnej skłonności.

9. Aria (Gavotte) S, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Sehet in Zufriedenheit
Tausend helle Wohlfahrtstage,
Dass bald bei der Folgezeit
Eure Liebe Blumen trage!

Oglądajcie w pomyślności
Tysiąc jasnych dni szczęścia.
Niechaj rychło w przyszłości
Wasza miłość kwiaty wyda.

BWV-203, Amore traditore

Amore traditore

Miłości, ty zdrajczyni

1. Aria B, *Cembalo*

Amore traditore,
Tu non m'inganni più.
Non voglio più catene,
Non voglio affanni, pene,
Cordoglio e servitù.

Miłości, ty zdrajczyni,
Nie oszukasz mnie więcej.
Nie chcę już nigdy łańcuchów,
Nie chcę też męczarni, szlochów
I niewoli bolesnej.

2. Recitativo B, *Cembalo*

Voglio provar,
Se posso sanar
L'anima mia dalla piaga fatale,
E viver si può senza il tuo strale;
Non sia più la speranza
Lusinga del dolore,
E la gioja nel mio core,
Più tuo scherzo sara nella mia costanza.

Chcę spróbować,
Czy uratować
Mogę duszę moją od fatalnej rany
I czy można żyć dalej bez twojej strzały;
Niech nie będzie nadziei
Co przynęta boleści,
Niech serca mego radości
Będą nie w twych żartach, lecz w mej niezłomności.

3. Aria B, *Cembalo obbligato*

Chi in amore ha nemica la sorte,
È follia, se non lascia d'amar,
Sprezzi l'alma le crude ritorte,
Se non trova mercede al penar.

Komu w miłości los nieprzyjacielem,
Ten szaleńcem, jeżeli kochać nie przestanie,
Wzdraga się dusza przed srogim łańcuchem.
Jeśli za swą mękę nagrody nie dostanie.

BWV-204, Ich bin in mir vergnügt

Ich bin in mir vergnügt

1. Recitativo S, *Continuo*

Ich bin in mir vergnügt,
Ein andrer mache Grillen,
Er wird doch nicht damit
Den Sack noch Magen füllen.

Bin ich nicht reich und groß,
Nur klein von Herrlichkeit,
Macht doch Zufriedensein
In mir erwünschte Zeit.

Ich rühme nichts von mir:
Ein Narr rührt seine Schellen;
Ich bleibe still vor mich:
Verzagte Hunde bellen.

Ich warte meines Tuns
Und lass auf Rosen gehn,
Die müßig und darbei
In großem Glücke stehn.

Was meine Wollust ist,
Ist, meine Lust zu zwingen;
Ich fürchte keine Not,
Frag nichts nach eitlen Dingen.

Der gehet nach dem Fall
In Eden wieder ein
Und kann in allem Glück
Auch irdisch selig sein.

2. Aria S, *Oboe I/II, Continuo*

Ruhig und in sich zufrieden
Ist der größte Schatz der Welt.

Nichts genießet, der genießet,
Was der Erden Kreis umschließet,
Der ein armes Herz behält.

3. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Ihr Seelen, die ihr außer euch
Stets in der Irre lauft
Und vor ein Gut, das schattenreich,
Den Reichtum des Gemüts verkauft;
Die der Begierden Macht gefangen hält:
Durchsuchet nur die ganze Welt!
Ihr suchet, was ihr nicht könnt kriegen,
Und kriegt ihr's, kann's euch nicht vergnügen;
Vergnügt es, wird es euch betrügen
Und muss zuletzt wie Staub zerfliegen.
Wer seinen Schatz bei andern hat,
Ist einem Kaufmann gleich,
Aus andrer Glücke reich.
Bei dem hat Reichtum wenig statt:
Der, wenn er nicht oft Bankerott erlebt,
Doch solchen zu erleben in steten Sorgen schwebt.
Geld, Wollust, Ehr
Sind nicht sehr
In dem Besitztum zu betrachten,
Als tugendhaft sie zu verachten,
Ist unvergleichlich mehr.

4. Aria S, *Violino solo, Continuo*

Jam w sobie samym rad

Jam w sobie samym rad,
Niechaj inny narzeka,
Nie napełni on tym
Ni trzosu ani brzucha.

Nie bogatym, nie możnym,
Niewielką rangę mam,
Lecz chwile szczęśliwości
Mam, kiedy zechcę sam.

Nie chwale się przed nikim,
Błazny w swe dzwonki biją.
Spokój ja w sobie noszę,
Lękliwe psy szczekają.

Swoich pilnuję czynów,
I niech po różach chodzą
Tacy, co choć próżnują,
A jednak w szczęściu brodzą.

Rozkosz znajduję w tym,
By powściągać me chęci;
Nie boję się ja biedy,
Nie troskam o marność.

Taki, choć upadł Adam,
Może znów w Eden wrócić,
I by żyć w szczęściu błogim,
Nie musi ziemi rzucić.

Cichym być, w sobie szczęśliwym,
Ten największy skarb świat zna.

Złudne szczęście tego, co
W ziemskich skarbach szuka go,
A ubogie serce ma.

Duchy, co wychodząc z siebie
Wciąż na manowce gonicie,
I za dobra, co zwodnicze,
Skarby duszy sprzedajecie;
Wy, co w władzy żądz w niewoli:
Szukajcie i po całym świecie!
Nie dostaniecie, czego szukacie,
A dostaniecie, was nie zadowoli,
A zadowoli, to was zwiedzie
I w końcu się jak pył rozwieje.
Kto swój skarb u innych ma,
Do kupca jest podobny,
W szczęście innych li zasobny.
U tego bogactwa mało bywa:
Bo jeśli nawet nie zbankrutuje,
To strach przed tym wciąż on czuje.
Zaszczyty, żądza,
Mamona,
Mieć ich w cenie nie należy;
Jeśli kto je lekceważy,
Nierównie to większa cnota.

Die Schätzbarkeit der weiten Erden
Lass meine Seele ruhig sein.

Bei dem kehrt stets der Himmel ein,
Der in der Armut reich kann werden.

5. Recitativo S, *Continuo*

Schwer ist es zwar, viel Eitles zu besitzen
Und nicht aus Liebe drauf, die strafbar, zu erhitzen;
Doch schwerer ist es noch,
Dass nicht Verdruss und Sorgen Zentnern gleicht,
Eh ein Vergnügen, welches leicht
Ist zu erlangen,
Und hört es auf,
So wie der Welt und ihrer Schönheit Lauf,
So folgen Zentner Grillen drauf.
In sich gegangen,
In sich gesucht,
Und sonder des Gewissens Brand
Gen Himmel sein Gesicht gewandt,
Da ist mein ganz Vergnügen,
Der Himmel wird es fügen.
Die Muscheln öffnen sich, wenn Strahlen darauf schießen,
Und zeigen dann in sich die Perlenfrucht:
So suche nur dein Herz dem Himmel aufzuschließen,
So wirst du durch sein göttlich Licht
Ein Kleinod auch empfangen,
Das aller Erden Schätze nicht
Vermögen zu erlangen.

6. Aria S, *Flauto traverso, Continuo*

Meine Seele sei vergnügt,
Wie es Gott auch immer fügt.

Dieses Weltmeer zu ergründen,
Ist Gefahr und Eitelkeit,
In sich selber muss man finden
Perlen der Zufriedenheit.

7. Recitativo S, *Continuo*

Ein edler Mensch ist Perlenmuscheln gleich,
In sich am meisten reich,

Der nichts fragt nach hohem Stande
Und der Welt Ehr mannigfalt;
Hab ich gleich kein Gut im Lande,
Ist doch Gott mein Aufenthalt.

Was hilft's doch, viel Güter suchen
Und den teuren Kot, das Geld;
Was ist's, auf sein' Reichthum pochen:
Bleibt doch alles in der Welt!

Wer will hoch in Lüfte fliehen?
Mein Sinn strebet nicht dahin;
Ich will nauf im Himmel ziehen,
Das ist mein Teil und Gewinn.

Nichtes ist, auf Freunde bauen,
Ihrer viel gehn auf ein Lot.
Eh wollt ich den Winden trauen
Als auf Freunde in der Not.

Sollte ich in Wollust leben
Nur zum Dienst der Eitelkeit,
Müßt ich stets in Ängsten schweben
Und mir machen selbst den Leid.

Alles Zeitliche verdirbet,
Der Anfang das Ende zeigt;

Wszystkiej ziemi klejnoty.
Duszy mojej to nie ęci.

Do tego wciąż niebo wróci,
Kto i w ędzy bogaty.

Ciężko, co prawda, wiele marności posiadać
I naganną miłością do nich się nie ogrzać;
Lecz ciężej jeszcze
Od brzemienia trosk i strapień,
Gdy przyjemność łatwa, co ledwie przyjdzie,
To już się rozwieje,
Jak świat i jego piękno minie,
Zostawiając ciężar próżnych złorzeczeń.
Wejść w siebie,
W sobie szukać
I choć pali mnie sumienie
Ku niebu zwrócić oblicze:
W tym ma przyjemność leży,
Co niebo mi otworzy.
Muszle rozchylają się, gdy promienie padną na nie
I wtedy owoc w swym wnętrzu, perłę pokazują:
Staraj się niebu otworzyć swe serce,
A wtedy klejnot przyjmiesz
Przez nieba światło Boże,
Którego ziemskie bogactwo
Przynieść ci nie może.

Dusza niech się raduje
Tym, co Bóg jej zgotuje.

Morza tego świata zgłębiać,
To ryzyko dla marności,
W sobie samym trzeba szukać
Perłę szczęśliwości.

Człek zacny muszli perłopława równy,
W sobie najbogatszy,

Temu obce są zaszczyty,
O honory staranie;
Choć nie posiadam dóbr ziemskich,
To w Bogu mam mieszkanie.

Cóż da, za majątkiem gonić
I za pieniędzmi brudnymi;
Po cóż się bogactwem chlubić,

Wszystko zostanie na ziemi!

Któż w powietrzu pragnie bujać,
Duch mój nie chce wzbić się tam;
Ja chcę w górę, w niebo zmierzać,
Tam mój zysk i udział mam.

Złudą na przyjaciół liczyć,
Na łut ich wielu wejdzie.
Raczej wiatrom zawierzyć,
Niż przyjaciółom w biedzie.

Miałbym tylko żyć rozkoszą.
Sługą marności zostać,
Musiałbym przestawać w strachu,
Cierpień sobie przysparzać.

Wszystko doczesne przemija,

Eines lebt, das andre stirbet,
Bald den Untergang erreicht.

8. Aria S, *Flauto traverso, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Himmlische Vergnügbarkeit,
Welches Herz sich dir ergibt,
Lebet allzeit unbetrübet
Und genießt der güldnen Zeit,
Himmlische Vergnügbarkeit.

Göttliche Vergnügbarkeit,
Du, du machst die Armen reich
Und dieselben Fürsten gleich,
Meine Brust bleibt dir geweiht.
Göttliche Vergnügbarkeit.

W początku już końca znak,
Ten żyje, inny umiera,
Kres rychło nadchodzi wszak.

Szczęśliwości niebiańska,
Serce, co tobie oddane,
Nie będzie już zatroskane
I czas złoty ono ma,
Szczęśliwości niebiańska.

O, szczęśliwości boska,
Biednych czynisz bogatymi,
Samym książętom równymi.
Pierś ma tobą oddycha,
O, szczęśliwości boska.

BWV-205, Zerreiet, zersprenget, zertrmmert die Gruft

Zerreiet, zersprenget, zertrmmert die Gruft **Rozsadcie, rozburzcie, rozkruszcie groe**

1. Coro, Tromba I-III, Tamburi, Corno I/II, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo

Chor der Winde

Zerreiet, zersprenget, zertrmmert die Gruft,
Die unserm Wten Grenze gibt!

Durchbrechet die Luft,
Dass selber die Sonne zur Finsternis werde,
Durchschneidet die Fluten, durchwhlet die Erde,
Dass sich der Himmel selbst betrbt!

Rozsadcie, rozburzcie, rozkruszcie groe,
Co stawia granice naszej wciekoci!

Przeszyjcie sfer
Powietrzn, niech samo soce pociemnieje,
Przerwijcie strumienie, zryjcie ciao ziemi,
A samo niebo sposenijcie!

2. Recitativo B, Tromba I-III, Tamburi, Corno I/II, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo

Ja! ja!
Die Stunden sind nunmehr nah,
Dass ich euch treuen Untertanen
Den Weg aus eurer Einsamkeit
Nach bald geschlossner Sommerszeit
Zur Freiheit werde bahnen.
Ich geb euch Macht,
Vom Abend bis zum Morgen,
Vom Mittag bis zur Mitternacht
Mit eurer Wut zu rasen,
Die Blumen, Bltter, Klee
Mit Klte, Frost und Schnee
Entsetzlich anzublasen.
Ich geb euch Macht,
Die Zedern umzuschmeien
Und Bergegipfel aufzureien.
Ich geb euch Macht,
Die ungestumten Meeresfluten
Durch euren Nachdruck zu erhhn,
Dass das Gestirne wird vermuten,
Ihr Feuer soll durch euch erlschend untergehn.

Ha! ha!
Zblia sie oto godzina,
Ze wam, wierni moi poddani,
Drog z waszej samotnoci,
Kiedy lato skoczy sie,
Utoruj ku wolnoci.
Pozwalam wam
Od wieczora do rana,
Od pnocy do poudnia
Szale z wciekoci,
Kwiaty, licie, trawy
Zimnem, mrozem, niegiem
Przewia, zniszczy ze szczetem.
Pozwalam wam,
Bycie przewracali cedry
I strcali grskie szczyty.
Pozwalam wam
Gwatowne morza przyplywy
Popodnosi tak obficie,
A e zaczn ba sie gwiazdy,
Ze ich ognie zatopicie.

3. Aria B, Violino I/II, Viola, Continuo

Wie will ich lustig lachen,
Wenn alles durcheinandergeht!
Wenn selbst der Fels nicht sicher steht
Und wenn die Dcher krachen,
So will ich lustig lachen!

Jak bd sie zamiewa,
Gdy wkoo zamt panuje,
Gdy sie nawet skaa chwieje,
Gdy dachy bd trzaska,
Ja bd sie zamiewa!

4. Recitativo T, Continuo

Gefrcht'ter Aeolus,
Dem ich im Schoe sonsten liege
Und deine Ruh vergnge,
Lass deinen harten Schluss
Mich doch nicht allzufrh erschrecken;
Verziehe, lass in dir,
Aus Gunst zu mir,
Ein Mitleid noch erwecken!

Grony Eolu,
Na korego onie siadam
I spoczynek mu umilam,
Nie daj by srogie zrzdzenie
Mnie za wczenie przerazio;
Zaczekaj, pozwl by w tobie,
Z yczliwoci ku mnie,
Wspczucie sie obudzio!

5. Aria T, Viola, Viola da gamba, Continuo

Frische Schatten, meine Freude,
Sehet, wie ich schmerzlich scheidet,
Kommt, bedauret meine Schmach!

Windet euch, verwaisten Zweige,
Ach! ich schweige,
Sehet mir nur jammernd nach!

Me radoci, chodne cienie,
Spjrzcie na moje cierpienie,
Przybdcie, mnie poaujcie!

Wiotkie gaki sieroce,
Ach! Milcz serce,
Ju mnie tylko w zach ujriecie

6. Recitativo B, Continuo

Beinahe wirst du mich bewegen.

Wzruszye mnie ty ju prawie.

Wie? seh ich nicht Pomona hier
Und, wo mir recht, die Pallas auch bei ihr?
Sagt, Werte, sagt, was fordert ihr von mir?
Euch ist gewiss sehr viel daran gelegen.

7. Aria A, *Oboe d'amore, Continuo*

Können nicht die roten Wangen,
Womit meine Früchte prangen,
Dein ergrimmtes Herze fangen,
Ach, so sage, kannst du sehn,
Wie die Blätter von den Zweigen
Sich betrübt zur Erde beugen,
Um ihr Elend abzuneigen,
Das an ihnen soll geschehn.

8. Recitativo A S, *Continuo*

Alt

So willst du, grimmger Aeolus,
Gleich wie ein Fels und Stein
Bei meinen Bitten sein?

Sopran

Wohlan! ich will und muss
Auch meine Seufzer wagen,
Vielleicht wird mir,
Was er, Pomona, dir
Stillschweigend abgeschlagen,
Von ihm gewährt.

Sopran

Wohl! wenn er gegen mich sich gütiger erklärt.

Alt

Wohl! wenn er gegen dich sich gütiger erklärt.

9. Aria S, *Violino solo, Continuo*

Angenehmer Zephyrus,
Dein von Bisam reicher Kuss
Und dein lauschend Kühlen
Soll auf meinen Höhen spielen.
Großer König Aeolus,
Sage doch dem Zephyrus,
Dass sein bisamreicher Kuss
Und sein lauschend Kühlen
Soll auf meinen Höhen spielen.

10. Recitativo S B, *Flauto traverso I/II, Continuo*

Sopran

Mein Aeolus,
Acht störe nicht die Fröhlichkeiten,
Weil meiner Musen Helikon
Ein Fest, ein' angenehme Feier
Auf seinen Gipfeln angestellt.

Bass

So sage mir:
Warum dann dir
Besonders dieser Tag so teuer,
So wert und heilig fällt?
O Nachteil und Verdross!
Soll ich denn eines Weibes Willen
In meinem Regiment erfüllen?

Sopran

Mein Müller, mein August,
Der Pierinnen Freud und Lust

Co, czyż to nie Pomona,
A przy niej chyba Pallas Atena?
Mówcie, zacne,
Co was do mnie tu sprowadza,
Pewnie w ważnej dla was sprawie?

Powiedz, czy rumiane lica,
Moich owoców ozdoba,
Nie wzruszą srogiego serca?
Powiedz, możesz patrzećli,
Jak listki się pochylają
I ku ziemi już zwisają,
Przed niedolą uciekają.
Co je wkrótce dogoni?

Pomona

Będziesz, Eolu okrutny,
Jak kamień, jak te skały,
Głuchy na moje prośby?

Pallas

Śmiało! Muszę więc i ja
Zanieść moje westchnienia,
Może uda się mnie,
Tego, co Pomono tobie
Milcząco odmówił,
Od niego uzyskać.

Pallas

Gdybyż on łagodniejszy dla mnie miał się okazać!

Pomona

Gdybyż on łagodniejszy dla Ciebie miał się okazać!

Pragnę, Zefirze miły.
By piżmo twych pocałunków
I twe chłodzące powiewy
Na wyżynach mych krążyły.
Eolu, królu wielki,
Powiedz toć Zefirowi,
By piżmo jego pocałunków
I jego chłodne powiewy
Na wyżynach mych krążyły.

Pallas

Mój Eolu,
Ach! Nie zakłócaj radości,
Toć muzy na Helikonie,
Święto, uroczystość miłą
Na jego szczytach zgotowały

Eol

Więc mi powiedz ty:
Czemu tak ważny
Właśnie ten dzień jest dla cie
Tak drogi, uroczysty?
Kłopot i utrapienie!
Miałbym wolę kobiety
Spełniać w moim królestwie

Pallas

Mój Müller, August mój
Pieryd radości zdrój

Bass
Dein Müller, dein August!

Sopran
Und mein geliebter Sohn,

Bass
Dein Müller, dein August!

Sopran
Erlebet die vergnügten Zeiten,
Da ihm die Ewigkeit
Sein weiser Name prophezeit.

Bass
Dein Müller! dein August!
Der Pierinnen Freud und Lust
Und dein geliebter Sohn,
Erlebet die vergnügten Zeiten,
Da ihm die Ewigkeit
Sein weiser Name prophezeit:
Wohlan! ich lasse mich bezwingen,
Euer Wunsch soll euch gelingen.

11. Aria B, *Tromba I-III, Tamburi, Corno I/II, Continuo*

Zurücke, zurücke, geflügelten Winde,
Besänftiget euch;

Doch wehet ihr gleich,
So weht doch itzund nur gelinde!

12. Recitativo S A T, *Continuo*

Sopran
Was Lust!

Alt
Was Freude!

Tenor
Welch Vergnügen!

alle
Entstehet in der Brust,
Dass sich nach unsrer Lust
Die Wünsche müssen fügen.

Tenor
So kann ich mich bei grünen Zweigen
Noch fernerhin vergnügt bezeigen.

Alt
So seh ich mein Ergötzen
An meinen reifen Schätzen.

Sopran
So richt ich in vergnügter Ruh
Meines Augusts Lustmahl zu.

Alt, Tenor
Wir sind zu deiner Fröhlichkeit
Mit gleicher Lust bereit.

13. Aria (Duetto) A T, *Flauto traverso I/II, Continuo*

Alt
Zweig und Äste
Zollen dir zu deinem Feste
Ihrer Gaben Überfluss.

Tenor
Und mein Scherzen soll und muss,
Deinen August zu verehren,
Dieses Tages Lust vermehren.

Alt, Tenor
Ich bringe {die Früchte, mein Lispeln} mit Freuden herbei,*beide*

Eol
Twój Müller, August twój!

Pallas
I mój syn ukochany,

Eol
Twój Müller, August twój!

Pallas
Szczęsnych doczeka czasów,
Gdyż uczone imię jego
Wieczność dlań wyrwóżyło.

Eol
Twój Müller, August twój,
Pieryd radości zdroj
I twój syn ukochany,
Szczęsnych doczeka czasów,
Gdyż uczone imię jego
Wieczność dlań wyrwóżyło.
Zgoda! Przekonałyście mnie.
Spełni się wasze życzenie.

Z powrotem, z powrotem, wy wiatry skrzydlate,
Zacichnijcie;

A jeśli wiać macie,
To wiejcie już tylko łagodnie!

Pallas
Rozkosz!

Pomona
Radość!

Zefir
Uciecha!

We troje
Napełnia nasze serca.
Ze ku naszej radości
Pragnienia się spełniły.

Zefir
Mogę więc gałązkom zielonym
Nadal ukazać się radosnym.

Pomona
Mogę się radować mymi
Owocami dojrzałymi.

Pallas
Sprawię dzięki spokojowi temu
Milą ucztę Augustowi memu.

Pomona, Zefir
Radość twoją dzielimy,
I nie mniejszą odczuwamy.

Pomona, Zefir
Gałęzie i konary
Przekazą na twoją ucztę
W obfitości swoje dary.

Zefir
A me powiewy
Ku chwale twego Augusta
Pomnożą rozkosze dnia.

Pomona

Dass alles zum Scherzen vollkommener sei.

14. Recitativo S, *Continuo*

Ja, ja! ich lad euch selbst zu dieser Feier ein:
Erhebet euch zu meinen Spitzen,
Wo schon die Musen freudig sein
Und ganz entbrannt vor Eifer sitzen.
Auf! lasset uns, indem wir eilen,
Die Luft mit frohen Wünschen teilen!

15. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Corno I/II, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Vivat August, August vivat,
Sei beglückt, gelehrter Mann!
Dein Vergnügen müsse blühen,
Dass dein Lehren, dein Bemühen
Möge solche Pflanzen ziehen,
Womit ein Land sich einstens schmücken kann.

Przynoszę owoce oto z radością
Niech one także zabawę uświetnią.

Zefir

Przynoszę powiewy oto z radością
Niech one także zabawę uświetnią.

Tak! Tak! Zapraszam na ucztę was też oboje;
Wzniescie się na wysokości,
Gdzie radosne muzy moje
Płoną już z niecierpliwości.
Nuże więc! A śpiesząc napełnijmy
Powietrze życzeniami i śpiewajmy.

Wiwat August! August wiwat!
Szczęśliwy bądź, mężu uczoney!

Niech pomyślność twa rozkwita,
By twe trudy, twa nauka
Takie owoce zrodziła,
Z których kiedyś kraj będzie mógł być dumny.

BWV-206, Schleicht, spielende Wellen, und murmelt gelinde!

Schleicht, spielende Wellen, und murmelt gelinde!

Wolno płynicie fale i łagodnie szemrzcie!

1. Coro, Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo

Schleicht, spielende Wellen, und murmelt gelinde!
Nein, rauschet geschwinde,
Dass Ufer und Klippe zum öftern erklingt!
Die Freude, die unsere Fluten erregt,
Die jegliche Welle zum Rauschen beweget,
Durchreißet die Dämme,
Worein sie Verwundrung und Schüchternheit zwingt.

Wolno płynicie fale i łagodnie szemrzcie!
Lecz nie, wartko szumcie,
By brzegi i skały częściej odgłos dały!
Radość, co nasze to wody porywa,
Co wszelką falę do szumu dziś wzywa,
Przerywa te tamy,
W których ją podziw, nieśmiałość trzymały.

2. Recitativo B, Continuo

O glückliche Veränderung!
Mein Fluss, der neulich dem Cocytus gliche,
Weil er von toten Leichen
Und ganz zerstückten Körpern langsam schliche,
Wird nun nicht dem Alpheus weichen,
Der das gesegnete Arkadien benetzte.
Des Rostes mürber Zahn
Frisst die verworfnen Waffen an,
Die jüngst des Himmels harter Schluss
Auf meiner Völker Nacken wetzte.
Wer bringt mir aber dieses Glücke?
August,
Der Untertanen Lust,
Der Schutzgott seiner Lande,
Vor dessen Szepter ich mich bücke,
Und dessen Huld für mich alleine wacht,
Bringt dieses Werk zustande.
Drum singt ein jeder, der mein Wasser trinkt:

O szczęsna przemiano!
Nurt mój podobny ostatnio do Kocytu,
Bo wolno od martwych ciał
I zwłok poćwiartowanych płynął,
Nie będzie teraz ustępował Alfejosowi
Nawadniającemu Arkadię szczęśliwą.
Rdzy ząb miękki
Pożera broń porzuconą,
Ostrzoną niedawno twardym niebios wyrokiem
Na ludu mego karkach.
Któż mi to szczęście przyniósł?
August,
Poddanych rozkosz,
Kraju swego bóstwo opiekuńcze.
Przed którego berłem się schylam
I którego łaska nade mną czuwa jedynie,
Dzieła tego dokonał.
Śpiewa więc każdy, kto wody me pije:

3. Aria B, Violino I/II, Viola, Continuo

Schleuß des Janustempels Türen,
Unsre Herzen öffnen wir.
Nächst den dir getanen Schwüren
Treibt allein, Herr, deine Güte
Unser reuiges Gemüte
Zum Gehorsam gegen dir.

Zawrzyjcie Janusowe drzwi,
Otwieramy serca nasze.

Prócz złożonej ci przysięgi
Dobroć twa już skłania, Panie,
Nasze pełne skruchy serce,
Aby być posłusznym wasze.

4. Recitativo e Arioso T, Continuo

So recht! beglückter Weichselstrom!
Dein Schluss ist lobenswert,
Wenn deine Treue nur mit meinen Wünschen stimmt,
Und nicht etwann mir gar den König nimmt.
Geborgt ist nicht geschenkt:
Du hast den gütigsten August von mir begehrt,
Des holde Mienen
Das Bild des großen Vaters weisen,
Den hab ich dir geliehn,
Verehren und bewundern sollst du ihn,
Nicht gar aus meinem Schoß und Armen reißen.
Dies schwör ich,
O Herr! bei deines Vaters Asche,
Bei deinen Siegs- und Ehrenbühnen.
Eh sollen meine Wasser sich
Noch mit dem reichen Ganges mischen
Und ihren Ursprung nicht mehr wissen.
Eh soll der Malabar
An meinen Ufern fischen,
Eh ich will ganz und gar

Słusznie, szczęsny Wisły nurcie!
Konkluzja twoja chwalebna,
Jeśli tylko wierność twa z mym pragnieniem się godzi,
O mej miłości pamięta
I króla mego całkiem mi nie odbiera.
Użyczone, to nie darowane;
Najzacniejszego Augusta mego zapragnęłaś,
Którego rysy nadobne
Obraz wielkiego ojca przywołują;
Tego ci użyczyłam,
Czcić i podziwiać go powinnaś,
Lecz nie z mego łona i mych ramion wyrwać.
Przysięgam ja,
O Panie! Na prochy twego ojca,
Na pamięć twych zwycięstw i czynów!
Prędzę się wody moje
Z wodami Gangesu splącą
I swych źródeł zapomną,
Prędzę będzie Malabarczyk
Na mych brzegach ryby łowić,

Dich, teuerster Augustus, missen.

5. Aria T, *Violino solo, Continuo*

Jede Woge meiner Wellen
Ruft das goldne Wort August!

Seht, Tritonen, muntre Söhne,
Wie von nie gespürter Lust
Meines Reiches Fluten schwellen,
Wenn in dem Zurückkeprallen
Dieses Namens süße Töne
Hundertfältig widerschallen.

6. Recitativo A, *Continuo*

Ich nehm zugleich an deiner Freude teil,
Betagter Vater vieler Flüsse!
Denn wisse,
Dass ich ein großes Recht auch mit an deinem Helden habe.
Zwar blick ich nicht dein Heil,
So dir dein Salomo gebiert,
Mit scheelen Augen an,
Weil Karlens Hand,
Des Himmels seltne Gabe,
Bei uns den Reichsstab führt.
Wem aber ist wohl unbekannt,
Wie noch die Wurzel jener Lust,
Die deinem gütigsten Trajan
Von dem Genuss der holden Josephine
Allein bewusst,
An meinen Ufern grüne?

7. Aria A, *Oboe d'amore I/II, Continuo*

Reis von Habsburgs hohem Stamme,
Deiner Tugend helle Flamme
Kennt, bewundert, rühmt mein Strand.

Du stammst von den Lorbeerzweigen,
Drum muss deiner Ehe Band
Auch den fruchtbarn Lorbeern gleichen.

8. Recitativo S, *Continuo*

Verzeiht,
Bemooste Häupter starker Ströme,
Wenn eine Nympe euren Streit
Und euer Reden störet.
Der Streit ist ganz gerecht,
Die Sache groß und kostbar, die ihn nähret.
Mir ist ja wohl Lust
Annoch bewusst,
Und meiner Nymphen frohes Scherzen,
So wir bei unsers Siegeshelden Ankunft spürten,
Der da verdient,
Dass alle Untertanen ihre Herzen,
Denn Hekatomben sind zu schlecht,
Ihm her zu einem Opfer führten.
Doch hört, was sich mein Mund erkühnt,
Euch vorzusagen:
Du, dessen Flut der Inn und Lech vermehren,
Du sollt mit uns dies Königspaar verehren,
Doch uns dasselbe gänzlich überlassen.
Ihr beiden andern sollt euch brüderlich vertragen
Und, müßt ihr diese doppelte Regierungssonne
Auf eine Zeit, doch wechselsweis, entbehren,
Euch in Geduld und Hoffnung fassen.

Nizbym, najdroższy Augustcie,
Miała się bez ciebie obyć.

Każda moja fala woła
Złociste słowo: August!

Patrzcie, trytony, me krzepkie syny,
Jak z radością niesłuchaną
Mych domen wody wzbierają,
A gdy z pluskiem się cofają,
Imienia tego słodkie tony
Po sto razy powtarzają.

Ja też podzielam twoją radość,
Ja, sędziwy ojciec wielu rzek!
Gdyż wiedz,
Że także mam prawo do twego bohatera.
Nie patrzę co prawda na twe szczęście,
Które ci twój Salomon daje,
Zawistnym okiem,
Bo Karola dłoń,
Rzadki dar niebios,
Berło u nas dzierży.
Któż jednak nie wie,
Że korzenie tej radości,
Którą twemu Trajanowi
Wdzięki nadobnej Józefiny dają
I jemu tylko jest wiadoma,
Na moich brzegach się zielenią?

Habsburska latorośli ty,
Płomień jasny twojej cnoty
Mój brzeg zna, podziwia, sławi.

Krzew lauru zrodził ciebie,
Więc twój związek małżeński
Jak wawrzyn owocny będzie.

Wybaczcie,
Omszałe bóstwa potężnych nurtów,
Jeśli nimfa wasz spór
I wasze mowy zakłóci.
Spór jest uzasadniony;
Jego przyczyna ważna i istotna.
Wciąż mam w pamięci
Ową radość
I moich nimf rozradowanie,
Gdy do nas przybył nasz zwycięski bohater.
Zasłużył on,
By wszyscy poddani swe serca -
Cóż bowiem hekatomby są -
Jemu w ofierze złożyli.
Słuchajcie więc, co me usta się odważą
Wam podpowiedzieć:
Ty, którego wody Inn i Lech pomnaża,
Powinieneś z nami królewską parę czcić,
Lecz ją samą tylko nam pozostawić.
Wy obie winnyście jak siostry się zgodzić,
I, na zmianę, czasową nieobecność
Podwójnego słońca królewskiej pary
Cierpliwie i z nadzieją znosić.

9. Aria S, Flauto traverso I-III, Continuo

Hört doch! der sanften Flöten Chor
Erfreut die Brust, ergötzt das Ohr.

Der unzertrennten Eintracht Stärke
Macht diese nette Harmonie
Und tut noch größere Wunderwerke,
Dies merkt und stimmt doch auch wie sie!

10. Recitativo B T A S, Violino I/II, Viola, Continuo

Bass

Ich muss, ich will gehorsam sein. *Tenor*
Mir geht die Trennung bitter ein,
Doch meines Königs Wink gebietet meinen Willen. *Alt*
Und ich bin fertig, euren Wunsch,
So viel mir möglich, zu erfüllen. *Sopran*
So krönt die Eintracht euren Schluss. Doch schaut,
Wie kommt's, dass man an euren Gestaden
So viel Altäre heute baut?
Was soll das Tanzen der Najaden?
Ach! irr ich nicht,
So sieht man heut das längst gewünschte Licht
In frohem Glanze glühen,
Das unsre Lust,
Den gütigsten August,
Der Welt und uns geliehen.
Ei! nun wohlan!
Da uns Gelegenheit und Zeit
Die Hände beut,
So stimmt mit mir noch einmal an:

11. Coro, Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo

Die himmlische Vorsicht der ewigen Güte
Beschirme dein Leben, durchlauchter August!

So viel sich nur Tropfen in heutigen Stunden
In unsern bemoosten Kanälen befunden,
Umfange beständig dein hohes Gemüte
Vergnügen und Lust!

Słuchajcie! Fletów chór łagodny
Raduje serce, ucho cieszy.

Niepodzielonej jedności siła
Harmonię miłą tę sprawiła
I jeszcze większe cuda czyni;
W takiej więc bądźcie harmonii.

Wisła

Muszę i chcę być posłuszną.

Laba

Rozłąka dla mnie jest gorzką.
Lecz skinienie króla wołą moją rządzi.

Dunaj

Jam gotów wasze życzenie
Spełnić w miarę możliwości.

Pleissa

Jedność wieńczy wniosek wasz. Lecz patrzcie,

Cóż to znaczy, że na waszych brzegach

Tak wiele ołtarzy dziś się buduje?

Cóż znaczą te najad płasy?

Ach! Jeśli się nie mylę,

To dziś zabłysło światło upragnione

Jarzące się radosnym blaskiem,

Którym nasza radość,

Najzaciejszy August,

Świat i nas obdarza.

Hej! Nuże więc!

Skoro okazja i czas

Się nadarza

Zanućcie ze mną jeszcze raz:

Niech niebiańska opatrność i dobroć wieczna,
Augustcie prześwietny, nad twym życiem czuwa!

Ile tylko kropli w obecnej godzinie

W naszych mchem porośłych kanałach popłynie.

Tyle niech twój wzniosły duch zawsze doświadcza

Radości i szczęścia!

BWV-207, Vereinigte Zwietracht der wechselnden Saiten

Vereinigte Zwietracht der wechselnden Saiten Zgodna rozbieżności mieniających się strun

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe d'amore I/II, Flauto traverso I/II, Oboe d'amore I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

Vereinigte Zwietracht der wechselnden Saiten,
Der rollenden Pauken durchdringender Knall!

Locket den lüsteren Hörer herbei,
Saget mit euren frohlockenden Tönen
Und doppelt vermehretem Schall
Denen mir emsig ergebenden Söhnen,
Was hier der Lohn der Tugend sei.

2. Recitativo T, *Continuo*

Wen treibt ein edler Trieb zu dem, was Ehre heißt
Und wessen lobbegieriger Geist
Sehnt sich, mit dem zu prangen,
Was man durch Kunst, Verstand und Tugend kann erlangen,
Der trete meine Bahn
Beherzt mit stets verneuten Kräften an!
Was jetzt die junge Hand, der muntre Fuß erwirbt,
Macht, dass das alte Haupt in keiner Schmach und banger Not
verdirbt.
Der Jugend angewandte Säfte
Erhalten denn des Alters matte Kräfte,
Und die in ihrer besten Zeit,
Wie es den Faulen scheint,
In nichts als lauter Müh und steter Arbeit schweben,
Die können nach erlangtem Ziel, an Ehren satt,
In stolzer Ruhe leben;
Denn sie erfahren in der Tat,
Dass der die Ruhe recht genießt,
Dem sie ein saurer Schweiß versüßet.

3. Aria T, *Oboe d'amore I, Violino I/II, Viola, Continuo*

Zieht euren Fuß nur nicht zurücke,
Ihr, die ihr meinen Weg erwählt!

Das Glücke merket eure Schritte,
Die Ehre zählt die sauren Tritte,
Damit, dass nach vollbrachter Straße
Euch werd in gleichem Übermaße
Der Lohn von ihnen zugezählt.

4. Recitativo B S, *Continuo*

Bass
Dem nur allein
Soll meine Wohnung offen sein,
Der sich zu deinen Söhnen zählt
Und statt der Rosenbahn, die ihm die Wollust zeigt,
Sich deinen Dornenweg erwählt.
Mein Lorbeer soll hinfort nur solche Scheitel zieren,
In denen sich ein immerregend Blut,
Ein unerschrocknes Herz und unverdrossner Mut
Zu aller Arbeit lässt verspüren.

Sopran
Auch ich will mich mit meinen Schätzen
Bei dem, den du erwählst, stets lassen finden.
Den will ich mir zu einem angenehmen Ziel
Von meiner Liebe setzen,
Der stets vor sich genug, vor andre nie zu viel
Von denen sich durch Müh und Fleiß erworbenen Gaben
Vermeint zu haben.
Ziert denn die unermüdete Hand

Zgodna rozbieżności mieniających się strun,
Przenikliwy huku dudniących kotłów!

Przywabcie tu złąknionych słuchaczy,
Powiedzcie waszym dźwiękiem radosnym
I zdwojoną mocą tonów
Synom gorliwie mi oddanym,
Czym są nagradzane cnoty.

Kogo ku sławie gnają szlachetne porwy
I czyj duch to żądny chwały
Pragnie tym się przyozdobić.
Co można dzięki sztuce, cnocie, rozumowi zdobyć,
Ten na ścieżkę mą wstępuje,
I na niej wciąż nowe siły znajduje!
Co teraz młoda dłoń, zwawa stopa zdobędzie,
Sprawi, że stara głowa nie zginie we wstydzie i biedzie.
Moce przyrodzone młodości
Podtrzymają bowiem mdłe siły starości,
A ci, którym najlepsze chwile,
Jak to gnuśnym się wydaje,
Schodzą tylko na pracy w ustawicznym znoju,
Ci, syci chwały, gdy cel osiągną,
Z dumą zażywać będą spokoju;
Oni się bowiem przekonają,
Ze temu spoczynek rozkosz zrodzi,
Któremu pot słony go osłodzi.

Nie cofajcie tylko waszej stopy,
Wy, którzyście drogę mą obrali!

Szczęście krok każdy obserwuje
Sława wasz mózół zapisuje,
Byście, wraz z drogą zakończoną,
Z równym rozmachem odmierzoną
Nagrodę od nich otrzymali.

Temu tylko jedynie
Otwieram moje podwoje,
Kto do synów twych należy
I zamiast ścieżki z róż, którą go rozkosz nęci,
Twą ciernistą drogą bieży.
Mój wieniec tym tylko na głowę szykuję,
U których krew wciąż gorącą,
Nieustraszone serce, chęć nieustającą
Do wszelkiej pracy wyczuje.

Ja także chcę z mymi skarbami
Stać przy tym, którego ty wybierzesz.
Tego ja sobie z upodobaniem
Za cel mej miłości obiorę,
Kto sam skromnie używa, ale innym zawsze
Darów przez siebie uzyskanych trudem i pilnością
Zdaje się nie skąpić.
Jeśli bowiem dłoń niestrudzoną,
Według obietnic mej przyjaciółki,
Odpowiedni do czynów stan przyozdobi.

Nach meiner Freundin ihr Versprechen
Ein ihrer Taten würdiger Stand,
So soll sie auch die Frucht des Überflusses brechen.
So kann man die, die sich befließen,
Des Lorbeers Würdige zu heißen,
Zugleich glücklich preisen.

5. Aria (Duetto) B S e Ritornello, *Continuo*

Bass

Den soll mein Lorbeer schützend decken,*Sopran*
Der soll die Frucht des Segens schmecken,*beide*
Der durch den Fleiß zum Sternen steigt.*Bass*
Benetzt des Schweißes Tau die Glieder,
So fällt er in die Muscheln nieder,
Wo er der Ehre Perlen zeugt.

Sopran

Wo die erhitzten Tropfen fließen,
Da wird ein Strom daraus entspringen,
Der denen Segensbächen gleicht.

6. Recitativo A, *Continuo*

Es ist kein leeres Wort, kein ohne Grund erregtes Hoffen,
Was euch der Fleiß als euren Lohn gezeigt;
Obgleich der harte Sinn der Unvergnügten schweigt,
Wenn sie nach ihrem Tun ein gleiches Glück betroffen.
Ja,
Zeiget nur in der Asträa
Durch den Fleiß geöffneten und aufgeschlossnen Tempel,
An einem so beliebt als teuren Lehrer,
Ihr, ihm so sehr getreu als wie verpflichtet'nen Hörer,
Der Welt zufolge ein Exempel,
An dem der Neid
Der Ehre, Glück und Fleiß vereinten Schluss
Verwundern muss.
Es müsse diese Zeit
Nicht so vorübergehn!
Lasst durch die Glut der angezündten Kerzen
Die Flammen eurer ihm ergebenen Herzen
Den Gönnern so als wie den Neidern sehn!

7. Aria A, *Flauto traverso I/II, Violino I/II, Viola all' unisono, Continuo*

Ätzt dieses Angedenken
In den härtesten Marmor ein!
Doch die Zeit verdirbt den Stein.
Lasst vielmehr aus euren Taten
Eures Lehrers Tun erraten!
Kann man aus den Früchten lesen,
Wie die Wurzel sei gewesen,
Muss sie unvergänglich sein.

8. Recitativo T B S A, *Oboe d'amore I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

Tenor

Ihr Schläfrigen, herbei!
Erblickt an meinem mir beliebten Kortten,
Wie dass in meinen Worten
Kein eitler Wahn verborgen sei.
Sein annoch zarter Fuß fing kaum zu gehen an,
Sogleich betrat er meine Bahn,
Und, da er nun so zeitig angefangen,
Was Wunder, dass er kann sein Ziel so früh erlangen!
Wie sehr er mich geliebt,

Powinna także zerwać i owoc obfity.
Można więc tych, co się trudzą,
By wawrzynów stać się godni,
Także szczęśliwymi mienić.

Sława

Tego wawrzyn mój okryje,
Szczęście
Ten owoc błogi skosztuje,
Obydwoje
Kto przez pilność do gwiazd sięga.

Sława

Jeśli pot zrasza członki,
To pada on też do muszli,
Gdzie rodzi perły sławy.
Szczęście
Gdzie potu krople się sączą,
W nurt się jeden kiedyś złączy,
Co potokiem szczęścia tryśnie.

Nie są to puste słowa, ni złudne nadzieje,
Co wam jako nagrodę pilność pokazała;
Aczkolwiek nieczuli malkontenci milczą,
Gdy za swe czyny takie szczęście ich spotyka.
Tak,
Pokażcie, tam gdzie Astrea,
Świątynię pilnością otworzoną i udostępnioną
W osobie równie kochanego jak cenionego nauczyciela,
Wy, równie wierni jak zobowiązani słuchacze,
Świata jako przykład,
W którym zazdrość sama
Sławę, szczęście i pilność złączone
Podziwiać musi.
Nie może ta chwila
Minać niepostrzeżenie!
Pokażcie blaskiem świec zapalonych
Płomienie serc waszych jemu oddanych,
Niech ujrzą je życzliwi, jak i zazdrośnicy!

Pamięć o tym wyrzycie
W najtwardszym marmurze!
Lecz i kamień czas zairze.
Raczej niech z waszych czynów można
Sądzić o czynach nauczyciela.
Gdy po owocach czytać się daje
Jaki to korzeń je wydaje,
To taki nigdy nie umrze.

Hej, wy ospalcy, do mnie!
Spójrzcie na mego Kortte umiłowanego,
A zobaczycie, że w mych słowach
Żadne czcze urojenie się nie kryje.
Zaledwie jego nóżki chodzić zaczęły,
A już wstąpił na moją ścieżkę,
A ponieważ tak wcześniej zaczął,
Nie dziwota, że cel swój tak rychło osiągnął!
Jak bardzo mnie umiłował,
Jak gorliwy był w mej służbie,

Wie eifrig er in meinem Dienst gewesen,
Läßt die gelehrte Schrift auch andern Ländern lesen.
Allein, was such ich ihn zu loben?
Ist der nicht schon genung erhoben,
Den der großmächtige Monarch, der als August Gelehrte kennet,
Zu seinen Lehrer nennet.

Bass

Ja, ja, ihr edlen Freunde, seht! wie ich mit Kortten bin
verbunden.
Es hat ihm die gewogne Hand
Schon manchen Kranz gewunden.
Jetzt soll sein höherer Stand
Ihm zu dem Lorbeer dienen,
Der unter einem mächtigen Schutz wird immerwährend grünen.

Sopran

So kann er sich an meinen Schätzen,
Da er durch eure Gunst sich mir in Schoß gebracht,
Wenn er in stolzer Ruhe lacht,
Nach eigner Lust ergötzen.

Alt

So ist, was ich gehofft, erfüllt,
Da ein so unverhofftes Glück,
Mein nie genung gepriesner Kortte,
Der Freunde Wünschen stillt.
Drum denkt ein jeder auch an seine Pflicht zurück
Und sucht dir jetzt durch sein Bezeigen
Die Früchte seiner Gunst zu reichen.
Es stimmt, wer nur ein wahrer Freund will sein,
Jetzt mit uns ein.

Niech też i innym krajom uczone pisma świadczą!
Ale po cóż mam go jeszcze chwalić?
Czyż nie jest już dostatecznie wyniesiony
Ten, kogo potężny monarcha, który, jako August, na uczonych
zna się,
Swym profesorem zowie.

O tak, zacni przyjaciele, spójrzcie jak z Korttem jam związana!
Przychylna jemu dłoń już
Niejeden wieniec uwiła.
Teraz jego wywyższenie
Będzie mu wawrzynem,
Który pod możną opieką wiecznie będzie zielony.

Teraz może on skarbami memi,
Dzięki waszej życzliwości na mym łonie zgromadzonymi,
Z uśmiechem dumy i spokojem,
Cieszyć się i rozkoszować.

Spełniło się więc to, na co nadzieję miałam,
Mój nigdy dość nie wychwalany Kortte,
Oto niespodziewane szczęście
Umilą przyjaciół życzenia.
Niech każdy pomyśli także o swej powinności
I stara się teraz tobie w swoim wystąpieniu
Przekazać owoce swej życzliwości.
Kto tylko prawdziwym przyjacielem chce być,
Musi się z nami teraz złączyć.

9. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe d'amore I/II, Taille, Violino I/II, Viola, Continuo*

Kortte lebe, Kortte blühe!
Den mein Lorbeer unterstützt,
Der mir selbst im Schoße sitzt,
Der durch mich stets höher steigt,
Der die Herzen zu sich neigt,
Muss in ungezählten Jahren
Stets geehrt in Segen stehn
Und zwar wohl der Neider Scharen,
Aber nicht der Feinde sehn.

Niech żyje Kortte i rozkwita!
On, którego mój wawrzyn wspomaga,
Którego piastuję na mym łonie,
Który dzięki mnie wciąż wyżej się pnie,
Który serca ku sobie skłania,
Niech przez niezliczone lata
Ciągłe szczęśny w sławie chadza
I pewnie licznych zazdrośników,
Ale nie wrogów ogląda.

BWV-208, Was mir behagt, ist nur die muntre Jagd!

Was mir behagt, ist nur die muntre Jagd!

Co mnie cieszy to tylko żwawe łowy!

1. Recitativo S.I, Continuo

Was mir behagt,
Ist nur die muntre Jagd!
Eh noch Aurora pranget,
Eh sie sich an den Himmel wagt,
Hat dieser Pfeil schon angenehme Beut erlanget!

Co mnie cieszy,
To tylko żwawe łowy!
Nim zabyłśnie Aurora,
Nim się na niebo ona waży,
A już strzała ta
Dosięła pięknej zdobyczy!

2. Aria S.I, Corno da caccia I/II, Continuo

Jagen ist die Lust der Götter,
Jagen steht den Helden an!
Weichet, meiner Nymphen Spötter,
Weichet von Dianen Bahn!

Polowanie, to bogów rozkosze,
Polowanie bohaterom przystoi!
Ustąpcie, co z mych nimf sztydźcie,
Ustąpcie Dianie z drogi!

3. Recitativo T, Continuo

Wie? schönste Göttin? wie?
Kennst du nicht mehr dein vormals halbes Leben?
Hast du nicht dem Endymion
In seiner sanften Ruh
So manchen Zuckerkuss gegeben?
Bist du denn, Schönste, nu
Von Liebesbanden frei?
Und folgest nur der Jägeri?

Co? Najpiękniejsza z bogiń! Co?
Czy zapomniałaś połowy życia twego?
Czyż nie dawałaś Endymionowi,
Gdy spoczywał błogo,
Wielu słodkich pocałunków?
Czyżbyś teraz, najpiękniejsza.
Wolna od miłości więzów.
Tylko w łowach gustowała?

4. Aria T, Continuo

Willst du dich nicht mehr ergötzen
An den Netzen,
Die der Amor legt?

Wo man auch, wenn man gefangen,
Nach Verlangen,
Lust und Lieb in Banden pflegt.

Nie myślisz już o rozkoszach
W owych siłkach,
Które Amor kiadzie?

Gdzie, choć w sieć się jest schwytań,
Upragnioną
Rozkosz i miłość się znajdzie?

5. Recitativo S.I T, Continuo

Sopran I

Ich liebe dich zwar noch!
Jedoch
Ist heut ein hohes Licht erschienen,
Das ich vor allem muss
Mit meinem Liebeskuss
Empfangen und bedienen!
Der teure Christian,
Der Wälder Pan,
Kann in erwünschtem Wohlergehen
Sein hohes Ursprungsfest itzt sehen!

Tenor

So gönne mir,
Diana, dass ich mich mit dir
Itzund verbinde
Und an "ein Freuden-Opfer" zünde.

beide

Ja! ja! wir tragen unsre Flammen
Mit Wunsch und Freuden itzt zusammen!

Sopran I

Ależ kocham cię jeszcze!
Jednakże
Światłość dzisiaj wielką widać.
Którą muszę przede wszystkim
Mym miłosnym pocałunkiem
Obdarzyć i powitać!
Najdroższy Chrystian,
Lasów bóg Pan,
Dobrym bytem się raduje,
Urodziny swe świętuje!

Tenor

Zwól więc mi
Diano, bym się do ciebie
Teraz przyłączył
I radości znicz zapalił.

Sopran I, Tenor

Tak! Tak! Wspólnie śpieszmy z pochodniami,
Z radością i życzeniami!

6. Recitativo B, Continuo

Ich, der ich sonst ein Gott
In diesen Feldern bin,
Ich lege meinen Schäferstab
Vor Christians Regierungszeppter hin,

Ja, który skądinąd
Jestem pół tych bogiem,
Składam mą pasterską laskę
Przed Chrystiana władcym berłem!

Weil der durchlauchte Pan das Land so glücklich machet,
Dass Wald und Feld und alles lebt und lachtet!

7. Aria B, *Oboe I/II, Taille, Continuo*

Ein Fürst ist seines Landes Pan!
Gleichwie der Körper ohne Seele
Nicht leben, noch sich regen kann,
So ist das Land die Totenhöhle,
Das sonder Haupt und Fürsten ist
Und so das beste Teil vermisst.

8. Recitativo S.II, *Continuo*

Soll denn der Pales Opfer hier das letzte sein?
Nein! Nein!
Ich will die Pflicht auch niederlegen,
Und da das ganze Land von Vivat schallt,
Auch dieses schöne Feld
Zu Ehren unsrem Sachsenheld
Zur Freud und Lust bewegen.

9. Aria S.II, *Flauto traverso I/II, Continuo*

Schafe können sicher weiden,
Wo ein guter Hirte wacht.
Wo Regenten wohl regieren,
Kann man Ruh und Friede spüren
Und was Länder glücklich macht.

10. Recitativo S.I, *Continuo*

So stimmt mit ein
Und lasst des Tages Lust vollkommen sein!

11. Coro, *Corno I/II, Oboe I/II, Taille, Fagotto, Violino I/II, Viola, Violoncello, Continuo*

Lebe, Sonne dieser Erden,
Weil Diana bei der Nacht
An der Burg des Himmels wacht,
Weil die Wälder grünen werden,
Lebe, Sonne dieser Erden.

12. Aria (Duetto) S.I T, *Violino solo, Continuo*

Entzückt uns beide,
Ihr Strahlen der Freude,
Und zieret den Himmel mit Demantgeschmeide!
Fürst Christian weide
Auf lieblichsten Rosen, befreiet vom Leide!

13. Aria S.II, *Continuo*

Weil die wollenreichen Herden
Durch dies weitgepriesne Feld
Lustig ausgetrieben werden,
Lebe dieser Sachsenheld!

14. Aria B, *Continuo*

Ihr Felder und Auen,
Lasst grünend euch schauen,
Ruft Vivat itzt zu!
Es lebe der Herzog in Segen und Ruh!

15. Coro, *Corno I/II, Oboe I/II, Taille, Fagotto, Violino I/II, Viola, Violoncello, Violone, Continuo*

Ihr lieblichste Blicke, ihr freudige Stunden,
Euch bleibe das Glück auf ewig verbunden!

Ponieważ to on tu Panem przeświełym,
Co lasy, pola, kraj czyni szczęśliwym!

Książę - bóg Pan kraju swego!
Tak jak ciało, co bez duszy
Nie żyje, ani się ruszy,
Tak kraj ludu jest martwego,
Jeśli głowy nie ma swojej:
Księcia - cząstki najzacniejszej.

Miałaby Pales ofiara
Być tu ostatnia?
O, nie!
Ja też mą powinność spełnię,
Skoro kraj grzmi od wiwatów,
Także piękne pola, włości,
Do udziału w tej radości
Na cześć bohatera skłonię.

Owce pasą się bezpiecznie,
Kiedy pasterz dobry czuwał!
Gdzie regent dobrze panuje,
Tam się błogi pokój czuje
I kraj cały w szczęściu trwa!

Zanućmy wraz,
Niech radość dnia będzie pełna!

W szczęściu żyj, słońce tej ziemi,
Oto bowiem Diana w nocy
Czuwa na niebios fortocy,
A las cały się zieleni!
W szczęściu żyj, słońce tej ziemi.

Zachwyćcie nas ninie
Radości promienie,
Przystrójdzie niebios w dyamentów lśnieniu!
Niech Chrystian jedynie
Różami się cieszy, nie zna, co cierpienie!
Zachwyćcie nas ninie
Radości promienie!

Jako że z sutą wełną stada
Na te słynne pola, łąki
Wesoło pasterz wygania -
Niech żyje bohater saski!

Wy łąki i błonia,
W zieleń się przystrójdzie
Wiwat krzyknijcie!
Niech żyje książę w szczęściu i spokoju!

Wy chwile radosne! Godziny najmiłsze,
Niech się z wami szczęście połączy na zawsze!

Euch kröne der Himmel mit süßester Lust!
Fürst Christian lebe! Ihm bleibe bewusst,
Was Herzen vergnüget,
Was Trauren besieget!

Die Anmut umfange, das Glücke bediene
Den Herzog und seine Luise Christine!
Sie weiden in Freuden auf Blumen und Klee,
Es prange die Zierde der Fürstlichen Eh,
Die andre Dione,
Fürst Christians Krone!

Niech niebo was słodką radością obdarza!
Niech żyje Chrystian! Niech to tylko zna,
Co raduje serca,
A smutki precz gna!

Niech w rozkosze wszelkie i szczęście opływa
I książę, i jego Luiza Krystyna!
Niech radość wśród kwiatów się do nich wciąż śmieje,
Niech księcia małżeństwa ozdoba jaśnieje,
Ta Dione druga,
Chrystiana chluba!

BWV-209, Non sa che sia dolore

Non sa che sia dolore

Nie zna ten, co cierpienie

1. Sinfonia, *Flauto traverso, Violino I/II, Viola, Continuo*

2. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Non sa che sia dolore
Chi dall' amico suo parte e non more.
Il fanciullin' che plora e geme
Ed allor che più ei teme,
Vien la madre a consolar.
Va dunque a cenni del cielo,
Adempi or di Minerva il zelo.

Nie zna ten, co cierpienie,
Komu przyjaciel nie odjedzie, a on żyw zostanie.
Chłopca, który cierpi, szłocha,
Kiedy najbardziej się lęka.
Przychodzi pocieszyć matka.
Idź zatem za znakami nieba
Czyń, co każe ci Minerwa.

3. Aria S, *Flauto traverso, Violino I/II, Viola, Continuo*

Parti pur e con dolore
Lasci a noi dolente il core.
La patria goderai,
A dover la servirai;
Varchi or di sponda in sponda,
Propizi vedi il vento e l'onda.

Ruszaj, choć ból ci to sprawia
I nam w sercach ból zostawia.
Będziesz się ojczyzną cieszył,
I jej należycie służył;
Z brzegu na brzeg się przeprawiasz.
Pomyślną falę i wiatr masz.

4. Recitativo S, *Continuo*

Tuo saver al tempo e l'età constrasta,
Virtù e valor solo a vincer basta;
Ma chi gran ti farà più che non fusti
Ansbaca, piena di tanti Augusti.

Ponad wiek uczonyś i ponad swe czasy,
Samych już cnót i zalet do zwycięstwa starczy.
Lecz co cię większym jeszcze niż jesteś uczyni,
To Ansbach, gdzie obrodzili mężowie dostojni.

5. Aria S, *Flauto traverso, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ricetti gramezza e pavento,
Qual nocchier, placato il vento,
Più non teme o si scolora,
Ma contento in su la prora
Va cantando in faccia al mar.

Niechaj troska i lęk cię odbieży
Jak sternika, co gdy wiatr się uśmierzy,
Już nie blednie i się nie boi,
Lecz kontent na kasztelu stoi
I śpiewając morzu stawia czoło.

BWV-210, O holder Tag, erwünschte Zeit

O holder Tag, erwünschte Zeit

1. Recitativo S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

O holder Tag, erwünschte Zeit,
Willkommen, frohe Stunden!
Ihr bringt ein Fest, das uns erfreut.
Weg, Schwermut, weg, weg, Traurigkeit!
Der Himmel, welcher vor uns wachet,
Hat euch zu unsrer Lust gemacht:
Drum lasst uns fröhlich sein!
Wir sind von Gott darzu verbunden,
Uns mit den Frohen zu erfreun.

2. Aria S, *Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Continuo*

Spietet, ihr beseelten Lieder,
Werfet die entzückte Brust
In die Ohnmacht sanfte nieder!

Aber durch der Saiten Lust
Stärket und erholt sie wieder!

3. Recitativo S, *Continuo*

Doch, haltet ein,
Ihr muntern Saiten;
Denn bei verliebten Eheleuten
Soll's stille sein.
Ihr harmoniert nicht mit der Liebe;
Denn eure angeborenen Triebe
Verleiten uns zur Eitelkeit,
Und dieses schickt sich nicht zur Zeit.
Ein frommes Ehepaar
Will lieber zu dem Dankaltar
Mit dem Gemüte treten
Und ein beseeltes Abba beten;
Es ist vielmehr im Geist bemüht
Und dichtet in der Brust ein angenehmes Lied.

4. Aria S, *Oboe d'amore, Violino, Continuo*

Ruhet hie, matte Töne,
Matte Töne, ruhet hie!

Eure zarte Harmonie
Ist vor die beglückte Eh'
Nicht die wahre Panacee.

5. Recitativo S, *Continuo*

So glaubt man denn, dass die Musik verführe
Und gar nicht mit der Liebe harmoniere?
O nein! Wer wollte denn nicht ihren Wert betrachten,
Auf den so hohe Gönner achten?
Gewiss, die gütige Natur
Zieht uns von ihr auf eine höhere Spur.
Sie ist der Liebe gleich, ein großes Himmelskind,
Nur, dass sie nicht, als wie die Liebe, blind.
Sie schleicht in alle Herzen ein
Und kann bei Hoh' und Niedern sein.
Sie lockt den Sinn
Zum Himmel hin
Und kann verliebten Seelen
Des Höchsten Ruhm erzählen.
Ja, heißt die Liebe sonst weit stärker als der Tod,
Wer leugnet? die Musik stärkt uns in Todes Not.
O wundervolles Spiel!

O miły dniu, czasie upragniony

O miły dniu, czasie upragniony,
Witajcie, radosne godziny!
Przynosicie święto, co nas pocieszy.
Precz melancholio, precz, precz smutku!
Niebo, co czuwa wciąż nad nami,
Na naszą radość was zrodziło:
Weselmy zatem się.
Sam Bóg nam przecie nakazuje,
Weselić się z weselącymi.

Natchnione pieśni, zabrzmijcie,
Wprawcie zachwyconą pierś
W łagodne, słodkie omdlenie!

Lecz przez rozkosz co z strun płynie
Pokrzepcie i znów ożywcie!

Lecz milczcie wy,
Wesołe struny;
Wszak u małżonków zakochanych
Ma cisza być!
Nie pasujecie do miłości;
Gdyż wrodzone wam skłonności
Uwodzą nas ku marności,
A to nie godzi się w tę porę.
Pobożna małżeńska para
Pragnie raczej do ołtarza
Z sercem przystąpić
I natchnione Abba zmówić;
Prędzej w duszy pragnie prosić
I miłą pieśń w piersi wznosić.

Cichajcie, wążle tony,
Wążle tony, cichajcie!

Wasza mdła harmonia,
Dla małżeństwa szczęsnego
Panaceum żadne to.

Miałoby się uznać, że muzyka zwodzi
I wcale z miłością nie harmonizuje?
O nie! Nie trzebali wartości jej rozważyć,
Na możnego protektora baczyć?
Zaiste, miła natura
Przenosi nas przez nią na wyższe tory.
Równa jest miłości, jest niebios dzieckiem,
Tylko nie jest, tak jak miłość, ślepa.
Przenika do wszystkich serc,
Nawiedza wielkich i małych.
Jestestwo
Ku niebu wabi
I duszom zakochanym
Chwałę Najwyższego opowiadać zdolna.
Tak, jeślić miłość zwą potężniejszą od śmierci,
Któż zaprzeczy? - to muzyka nas w śmierci trwodze krzepi.
O gro przecudowna!

Dich, dich verehrt man viel.
Doch, was erklingt dort vor ein Klagelied,
Das den geschwinden Ton beliebter Saiten flieht?

6. Aria S, *Flauto traverso, Continuo*

Schweigt, ihr Flöten, schweigt, ihr Töne,
Denn ihr klingt dem Neid nicht schöne,
Eilt durch die geschwärzte Luft,
Bis man euch zu Grabe ruft!

7. Recitativo S, *Continuo*

Was Luft? was Grab?
Soll die Musik verderben,
Die uns so großen Nutzen gab?
Soll so ein Himmelskind ersterben,
Und zwar für eine Höllenbrut?
O nein!
Das kann nicht sein.
Drum auf, erfrische deinen Mut!
Die Liebe kann vergnügte Saiten
Gar wohl vor ihrem Throne leiden.
Indessen lass dich nur den blassen Neid verlachen,
Was wird sich dein Gesang aus Satans Kindern machen?
Genug, dass dich der Himmel schützt,
Wenn sich ein Feind auf dich erhitzt.
Getrost, es leben noch Patronen,
Die gern bei deiner Anmut wohnen.
Und einen solchen Mäzenat
Sollst du auch itzo in der Tat
An seinem Hochzeitfest verehren.
Wohlan, lass deine Stimme hören!

8. Aria S, *Oboe d'amore, Violino I/II, Continuo*

Großer Gönner, dein Vergnügen
Muss auch unsern Klang besiegen,
Denn du verehrst uns deine Gunst.
Unter deinen Weisheitsschätzen
Kann dich nichts so sehr ergötzen
Als der süßen Töne Kunst.

9. Recitativo S, *Flauto traverso, Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Continuo*

Hochteurer Mann, so fahre ferner fort,
Der ecken Harmonie wie itzt geneigt zu bleiben;
So wird sie dir dereinst die Traurigkeit vertreiben.
So wird an manchem Ort
Dein wohlverdientes Lob erschallen.
Dein Ruhm wird wie ein Demantstein,
Ja wie ein fester Stahl beständig sein,
Bis dass er in der ganzen Welt erklinge.
Indessen gönne mir,
Dass ich bei deiner Hochzeit Freude
Ein wünschend Opfer zubereite
Und nach Gebühr
Dein künftig Glück und Wohl besinge.

10. Aria S, *Flauto traverso, Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Continuo*

Seid beglückt, edle beide,
Edle beide, seid beglückt!
Beständige Lust
Erfülle die Wohnung, vergnüge die Brust,
Bis dass euch die Hochzeit des Lammes erquickt.

Podziwuś ty godna.
Lecz cóż to za lament się podnosi
Co od żwawego tonu miłych strun umyka?

Zamilczcie flety, milczcie, wy dźwięki,
Gdyż dla zawiści nie jesteście piękne,
Pędźcie przez mroczne pustacie,
Póki się w grób nie złożycie!

Co, mrok? Co, grób?
Miałabyż muzyka zginąć,
Co tak wielki nam pożytek dała?
Miałoby tak dziecię niebios zgasnąć,
By zadowolić szatańskie plemię?
O nie!
Być to nie może.
Tedy nabierzże otuchy!
Miłość może wcale dobrze ścierpieć
Przyjemne tony przed swoim tronem.
Tymczasem niech z ciebie zawiść się naśmiewa,
Czyż śpiew twój ma się przejmować dziećmi szatana?
Wystarczy, że cię niebo broni.
Gdy wróg na ciebie się gotuje.
Miej ufność, są jeszcze patroni,
Co chętnie twoje wdzięki widzą.
I takiego mecenasa
Powinnaś ty też, w rzeczy samej.
Uczcić w czas jego wesela.
Nuże więc, daj nam słyszeć głos twój!

Wielki protektorze, móc cię uradować,
Muszą także nasze dźwięki poprobować,
Boć nas twa zaszczyca łaska.
Nic ze skarbów twej mądrości
Takiej nie da ci radości,
Jak słodkich tonów sztuka.

Czcigodny, pozostań dalej więc
Skłonności do szlachetnej harmonii oddany.
Przepędzi ci ona kiedyś smutki
I przy stosownej sposobności
Twą zasłużoną chwałę rozgłosi.
Sława twoja jak dyjament.
Jak stal krzepka będzie trwała,
Aż się po całym rozniesie świecie.
Tymczasem zwól mi,
Bym w dniu radosnym twego wesela
Życzenia w darze ci zgotowała,
I tak, jak na to zasługujesz,
Twe przyszłe szczęście i zdrowie opiewała.

W szczęściu trwaj, zacna paro,
Zacna paro, w szczęściu trwaj!
Niech radość stale
Napełnia domostwo i pierś rozpiera,
Aż dostąpicie uczyty Baranka.

BWV-211, Schweigt stille, plaudert nicht

Schweigt stille, plaudert nicht

1. Recitativo T, *Continuo*

Schweigt stille, plaudert nicht
Und höret, was itzund geschicht:
Da kömmt Herr Schlendrian
Mit seiner Tochter Liesgen her,
Er brummt ja wie ein Zeidelbär;
Hört selber, was sie ihm getan!

2. Aria B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Hat man nicht mit seinen Kindern
Hunderttausend Hudelei!

Was ich immer alle Tage
Meiner Tochter Liesgen sage,
Gehet ohne Frucht vorbei.

3. Recitativo B S, *Continuo*

Bass

Du böses Kind, du loses Mädchen,
Ach! wenn erlang ich meinen Zweck:
Tu mir den Coffee weg!

Sopran

Herr Vater, seid doch nicht so scharf!
Wenn ich des Tages nicht dreimal
Mein Schälchen Coffee trinken darf,
So werd ich ja zu meiner Qual
Wie ein verdorrtes Ziegenbrätchen.

4. Aria S, *Flauto traverso, Continuo*

Ei! wie schmeckt der Coffee süße,
Lieblicher als tausend Küsse,
Milder als Muskatene Wein.

Coffee, Coffee muss ich haben,
Und wenn jemand mich will laben,
Ach, so schenkt mir Coffee ein!

5. Recitativo B S, *Continuo*

Wenn du mir nicht den Coffee lässt,
So sollst du auf kein Hochzeitfest,
Auch nicht spazierengehn.

Sopran

Ach ja!
Nur lasset mir den Coffee da!

Bass

Da hab ich nun den kleinen Affen!
Ich will dir keinen Fischbeinrock nach itzger Weite schaffen.

Sopran

Ich kann mich leicht darzu verstehn.

Bass

Du sollst nicht an das Fenster treten
Und keinen sehn vorübergehn!

Sopran

Auch dieses; doch seid nur gebeten
Und lasset mir den Coffee stehn!

Bass

Du sollst auch nicht von meiner Hand
Ein silbern oder goldnes Band

Uciszcie się, nie gadajcie

Uciszcie się, nie gadajcie,
A co stanie się, słuchajcie:
Pan Schlendrian nadchodzi tu,
Z córką swoją Liesgen kroczy;
Ależ, jak ten niedźwiedź, mruczy.
Słuchajcie, co zrobiła mu.

Człek ma toć ze swymi dziećmi
Sto tysięcy utrapień!

Bezowocnie spływa bowiem
Co mej córce Liesgen powiem,
Choć powtarzam to co dzień.

Schlendrian

Złe dziecię, dziewczyno pusta,
Ach, kiedyż ja wygram mą sprawę:
Rzuć ty wreszcie precz tę kawę!

Liesgen

Nie bądź ojczy tak surowy.
Jeśli nie wypiję co dzień
Trzech filiżaneczek kawy,
To zostanie ze mnie cień,
Wiór, jak z kozy pieczeń sucha.

Oj, jak smaczna kawa słodka.
Niż całusów tysiąc milsza,
Niż muszkatołowe wino.

Kawę, kawę muszę ja pić,
A kto chce mnie czym pokrzepić,
Niech kawy naleje jeno!

Schlendrian

Jeśli mi nie rzucisz kawy,
To nie będziesz na zabawy,
Ani też na spacer chodzić.

Liesgen

Zgoda!
Byłem tylko kawę miała.

Schlendrian

Ależ głuptas z mej córeczki!
Nie sprawię ci na fiszbinach
Rozszerzanej sukieneczki.

Liesgen

Łatwo na to ja przystanę.

Schlendrian

Nie będziesz mogła w oknie stać
By z przechodniów mieć zabawę!

Liesgen

To też, lecz daj się ubłagać
I pozostaw mi mą kawę!

Schlendrian

Auf deine Haube kriegen!

Sopran

Ja, ja! nur lasst mir mein Vergnügen!

Bass

Du loses Liesgen du,

So gibst du mir denn alles zu?

6. Aria B, *Continuo*

Mädchen, die von harten Sinnen,
Sind nicht leichte zu gewinnen.
Doch trifft man den rechten Ort,
O! so kömmt man glücklich fort.

7. Recitativo B S, *Continuo*

Bass

Nun folge, was dein Vater spricht!

Sopran

In allem, nur den Coffee nicht.

Bass

Wohlan! so musst du dich bequemen,
Auch niemals einen Mann zu nehmen.

Sopran

Ach ja! Herr Vater, einen Mann!

Bass

Ich schwöre, dass es nicht geschicht.

Sopran

Bis ich den Coffee lassen kann?
Nun! Coffee, bleib nur immer liegen!
Herr Vater, hört, ich trinke keinen nicht.

Bass

So sollst du endlich einen kriegen!

8. Aria S, *Violino I/II, Viola, Cembalo, Continuo*

Heute noch,
Lieber Vater, tut es doch!
Ach, ein Mann!
Wahrlich, dieser steht mir an!

Wenn es sich doch balde fügte,
Dass ich endlich vor Coffee,
Eh ich noch zu Bette geh,
Einen wackern Liebsten kriegte!

9. Recitativo T, *Continuo*

Nun geht und sucht der alte Schlendrian,
Wie er vor seine Tochter Liesgen
Bald einen Mann verschaffen kann;
Doch, Liesgen streuet heimlich aus:
Kein Freier komm mir in das Haus,
Er hab es mir denn selbst versprochen
Und rück es auch der Ehestiftung ein,
Dass mir erlaubet möge sein,
Den Coffee, wenn ich will, zu kochen.

10. Coro (Terzetto) S T B, *Flauto traverso, Violino I/II, Viola, Continuo*

Die Katze lässt das Mäusen nicht,
Die Jungfern bleiben Coffeeschwestern.

Die Mutter liebt den Coffeebrauch,
Die Großmama trank solchen auch,

Nie dostaniesz też z mej ręki
Ni srebrnej, ni złotej wstęgi
By czepek przyozdobić!

Liesgen

Dobrze, byłem sobie kawę mogła robić.

Schlendrian

Ach ty płocha Liesgen, ty,
Przystaniesz na wszystko li?

Schlendrian

Dziewcząt co są uparte tak
Nie łatwo jest przemóc. Wszak
Gdy jej miejsce czułe znasz
Łatwo już ją przekonasz.

Schlendrian

Bądź ojcu swemu posłuszną!

Liesgen

We wszystkim, ale nie z kawą.

Schlendrian

Więc się musisz i z tym zgodzić:
Nigdy za mąż nie wychodzić.

Liesgen

Panie ojcze! Męża toć chcę!

Schlendrian

Klnę się, nie ma o tym mowy.

Liesgen

Póki kawy nie porzucę?
Ach, kawo! Na zawsze żegnaj mi!
Panie ojcze, odtąd nie tknę już kawy.

Schlendrian

Wreszcie; więc męża poszukam ci!

Jeszcze dziś
Drogi ojcze, zechciej iść!
Mąż, ach mąż!

Przed oczami stoi wciąż!
Oby rzecz się szybko działa,
Bym, gdy kawę ja odłożę,
Jeszcze nim się spać położę
Dziarskiego męża dostała!

Chodzi i szuka teraz Schlendrian stary
Jakby swojej córce Liesgen
Rychło męża dać do pary;
Lecz Liesgen skrycie głosi wszędzie:
Zalotnik żaden w dom nie wejdzie,
Zanim sam tego nie przyrzecze
I bym też w kontrakcie ślubnym miała,
Że mi dozwoli, gdy będę chciała,
Bym kawę sobie gotowała.

Kot nie da spokoju myszy,
Panny zaś będą przy kawie trwać.

Skoro mama kawę znała,
Babcia także ją pijała,

Wer will nun auf die Töchter lästern!

Któż córki zechce więc oczerniać.

BWV-212, Mer hahn en neue Oberkeet

Mer hahn en neue Oberkeet

1. Overture, *Violino, Viola, Continuo*

2. Aria (Duetto) S B, *Violino, Viola, Continuo*

Mer hahn en neue Oberkeet
An unsern Kammerherrn.
Ha gibt uns Bier, das steigt ins Heet,
Das ist der klare Kern.
Der Pfarr' mag immer büse tun;
Ihr Speelleut, halt euch flink!
Der Kittel wackelt Mieken schun,
Das klene luse Ding.

3. Recitativo B S, *Violino, Viola, Continuo*

Bass
Nu, Mieke, gib dein Guschel immer her;

Sopran
Wenn's das alleine wär.
Ich kenn dich schon, du Bärenhäuter,
Du willst hernach nur immer weiter.
Der neue Herr hat ein sehr scharf Gesicht.

Bass
Ach! unser Herr schilt nicht;
Er weiß so gut als wir, und auch wohl besser,
Wie schön ein bisschen Dahlen schmeckt.

4. Aria S, *Violino, Viola, Continuo*

Ach, es schmeckt doch gar zu gut,
Wenn ein Paar recht freundlich tut;
Ei, da braust es in dem Ranzen,
Als wenn eitel Flöh und Wanzen
Und ein tolles Wespenheer
Miteinander zänkisch wär.

5. Recitativo B, *Continuo*

Der Herr ist gut: Allein der Schösser,
Das ist ein Schwefelsmann,
Der wie ein Blitz ein neu Schock strafen kann,
Wenn man den Finger kaum ins kalte Wasser steckt.

6. Aria B, *Violino, Viola, Continuo*

Ach, Herr Schösser, geht nicht gar zu schlimm
Mit uns armen Bauersleuten üm!
Schont nur unsrer Haut;
Fresst ihr gleich das Kraut
Wie die Raupen bis zum kahlen Strunk,
Habt nur genung!

7. Recitativo S, *Continuo*

Es bleibt dabei,
Dass unser Herr der beste sei.
Er ist nicht besser abzumalen
Und auch mit keinem Hopfensack voll Batzen zu bezahlen.

8. Aria S, *Violino, Viola, Continuo*

Unser trefflicher,
Lieber Kammerherr
Ist ein kumpabler Mann,
Den niemand tadeln kann.

Kantata chłopska

Nowego mamy dziedzica,
Pana szambelana.
Stawia piwo, co w czub idzie,
Dobra to nowina.
Niech proboszcz groźne miny robi;
No, grajki, gdzie muzyka!
Spódniczką już Mieke kręci,
Milutka dziewczuszka.

Bas
No, Mieke, dajże swej gębusi;

Sopran
Gdybyż na tym się kończyło!
Znam ja cię już, ty wałkoniu,
Potem wciąż więcej chciałbyś, trutniu.
Nowy pan wszystko zobaczy.

Bas
Ach! Nasz pan łąjać nie raczy;
Jak my, a nawet lepiej wie,
Jak to pieszczota smakuje.

Ach, nadzwyczaj to smakuje,
Gdy parka miło figluje;
W trzewiach wtedy tak buzuje,
Jak gdyby wściekłych os roje,
I jeszcze z pluskwami pchły
Z sobą wojny toczyły.

Pan jest dobry. Tylko poborca,
Ten jest piekielnik,
Co jak błyskawica nową grzywnę da ci,
Nim się jeszcze palec w zimną wodę wsadzi.

Ach, panie poborco, nie bądź nazbyt znów
Srogi dla nas biednych, prostych wieśniaków.
Oszczędzaj toć naszą skórę.
Jeśli objecie kapustę,
Jak liszki, po same głąby,
To już chyba wam starczy!

Ale za to pewne,
Że nasz pan najlepszy.
Lepiej rzec się to nie dało:
Za takiego pana, i wór dutków dać, to mało.

Nasz miły pan,
Zacny szambelan,
Jest z nami za pan brat,
Každy to przyzna rad.

9. Recitativo B S, *Continuo*

Bass

Er hilft uns allen, alt und jung.
Und dir ins Ohr gesprochen:
Ist unser Dorf nicht gut genug
Letzt bei der Werbung durchgekrochen?

Sopran

Ich weiß wohl noch ein besser Spiel,
Der Herr gilt bei der Steuer viel.

10. Aria S, *Violino, Viola, Continuo*

Das ist galant,
Es spricht niemand
Von den caducken Schocken.
Niemand redt ein stummes Wort,
Knauthain und Cospuden dort
Hat selber Werg am Rocken.

11. Recitativo B, *Continuo*

Und unsre gnädge Frau
Ist nicht ein prinkel stolz.
Und ist gleich unsereins ein arm und grobes Holz,
So redt sie doch mit uns daher,
Als wenn sie unersgleichen wär.
Sie ist recht fromm, recht wirtlich und genau
Und machte unserm gnädgen Herrn
Aus einer Fledermaus viel Taler gern.

12. Aria B, *Violino, Viola, Continuo*

Fünzig Taler bares Geld
Trockner Weise zu verschmausen,
Ist ein Ding, das harte fällt,
Wenn sie uns die Haare zausen,
Doch was fort ist, bleibt wohl fort,
Kann man doch am andern Ort
Alles doppelt wieder sparen;
Lasst die fünfzig Taler fahren!

13. Recitativo S, *Continuo*

Im Ernst ein Wort!
Noch eh ich dort
An unsre Schenke
Und an den Tanz gedenke,
So sollst du erst der Obrigkeit zu Ehren
Ein neues Liedchen von mir hören.

14. Aria S, *Flauto traverso, Violino I/II, Viola, Continuo*

Klein-Zschocher müsse
So zart und süße
Wie lauter Mandelkerne sein.

In unsere Gemeine
Zieh heute ganz alleine
Der Überfluss des Segens ein.

15. Recitativo B, *Continuo*

Das ist zu klug vor dich
Und nach der Städter Weise;
Wir Bauern singen nicht so leise.
Das Stückchen, höre nur, das schicket sich vor mich!

16. Aria B, *Corno, Violino, Viola, Continuo*

Es nehme zehntausend Dukaten
Der Kammerherr alle Tag ein!

Bas

Wszystkim, starym i młodym pomoże.
A mówiąc to tobie na ucho:
Czy naszej wsi przy ostatnim poborze
Nie uszło coś na sucho?

Sopran

A jeszcze lepszy sekret znam:
Ile pan przy podatkachaczy sam.

Jak to miło, że
Nie wspomina się
O grzywnach za odłogi.
Nikt nie piśnie ni słówka,
Knauthain i Cospuden też
Udział w tym milczeniu ma.

A nasza zacna pani
Ni trochę się nie pyszni.
Choć biedni my prostacy,
To przecież z nami gada.
Jakby nam równą była.
Szczерze pobożna, gospodarna, akuratna,
A naszemu jaśnie panu
Z nietoperza talarów by natrzęsła.

Gotowizny pięćdziesiąt
Talarów bez łez stracić.
To rzecz, którą znieść trudno,
Gdy nasze skubią futro.
Lecz co poszło, niech nie wraca,
Gdzie indziej przecie można
Znów zaoszczędzić z nawiązką;
Niech już te talary idą!

Lecz poważnie!
Zanim myśl ma
Pomknie, gdzie tańce
I karczma nasza stara,
Posłuchać najpierw nowej piosnki mej
Na cześć naszej zwierzchności chciej.

Klein-Zschocher musi
Być miły, słodki,
Jak prawdziwy migdał.

Do naszej gminy
W dzień ten jedyny
Bezmiar łask zawitał.

Miastowa to nuta,
Dla ciebie za mądra;
Żaden wieśniak tak cicho nie śpiewa.
Posłuchaj no piosnki, która mnie się podoba!

Niech dziesięć tysięcy dukatów
Zbiera szambelan co dnia!

Er trink ein gutes Gläschen Wein,
Und lass es ihm bekommen sein!

17. Recitativo S, *Continuo*

Das klingt zu liederlich.
Es sind so hübsche Leute da,
Die würden ja
Von Herzen drüber lachen;
Nicht anders, als wenn ich
Die alte Weise wollte machen:

18. Aria S, *Corno, Violino, Viola, Continuo*

Gib, Schöne,
Viel Söhne
Von artger Gestalt,
Und zieh sie fein alt;
Das wünschet sich Zschocher und Knauthain fein bald!

19. Recitativo B, *Continuo*

Du hast wohl recht.
Das Stückchen klingt zu schlecht;
Ich muss mich also zwingen,
Was Städtisches zu singen.

20. Aria B, *Violino, Continuo*

Dein Wachstum sei feste und lache vor Lust!
Deines Herzens Trefflichkeit
Hat dir selbst das Feld bereit',
Auf dem du blühen musst.

21. Recitativo S B, *Continuo*

Sopran

Und damit sei es auch genung.

Bass

Nun müssen wir wohl einen Sprung
In unsrer Schenke wagen.

Sopran

Das heißt, du willst nur das noch sagen:

22. Aria S, *Violino, Viola, Continuo*

Und dass ihr's alle wisst,
Es ist nunmehr die Frist
Zu trinken.
Wer durstig ist, mag winken.
Versagt's die rechte Hand,
So dreht euch unverwandt
Zur linken!

23. Recitativo B S, *Continuo*

Bass

Mein Schatz, erraten!

Sopran

Und weil wir nun
Dahier nichts mehr zu tun,
So wollen wir auch Schritt vor Schritt
In unsre alte Schenke waten.

Bass

Ei! hol mich der und dieser,
Herr Ludwig und der Steuer-Reviser
Muss heute mit.

24. Coro S B, *Violino, Viola, Continuo*

Wir gehn nun, wo der Dudelsack

Niech pija też szklaneczkę wina
I niech ona mu zdrowie da!

To brzmi zbyt pospolicie,
Są tu przecie wytworni ludzie.
Co serdecznie się z tego uśmieją;
Także wtedy, gdybym to ja zechciała
Zaśpiewać piosenkę starą:

Zrodź, piękna,
Synaczków,
Niech ci się chowają,
Grzeczną postać mają.
Tego Zschocher i Knauthain jak najrychlej zyczą!

Masz rację pewnie,
Piosnka brzmi paskudnie;
Muszę więc ja też spróbować
Po miastowemu zaśpiewać.

Rozrastaj się krzepko,
Radośnie się śmieję!
Zacność twego to serca
Rolę przygotowała,
Byś rozkwitnąć mógł na niej.

Sopran

I na tym niech będzie koniec.

Bas

Musimy teraz

Do naszej karczmy skoczyć.

Sopran

To znaczy, chcesz jeszcze tylko to powiedzieć:

Wszyscy teraz wiedźcie wraz,
Że siadania nadszedł czas
Do piwa.
Kto spragniony, niech pomacha,
Zawiedzie go ręka prawa,
Tedy przecie ostatecznie
Lewą ma!

Bas

Jakbyś zgadła, mój skarbie!

Sopran

A ponieważ tu nie mamy
Nic więcej do roboty,
Więc sobie podrepczemy
Do naszej starej karczmy.

Bas

I niech mnie diabli,
Pan Ludwig i podatków nadzorca
Dziś także muszą z nami.

Idziemy więc, tam gdzie dudów granie

In unsrer Schenke brummt;
Und rufen dabei fröhlich aus:
Es lebe Dieskau und sein Haus,
Ihm sei beschert,
Was er begehrt,
Und was er sich selbst wünschen mag!

Już w naszej karczmie słychać.
Wykrzykując radośnie:
Niech żyje Dieskau i jego ród,
Niech mu się darzy.
Co tylko zamarzy,
I czego tylko zapragnie.

BWV-213, Lasst uns sorgen, lasst uns wachen

Lasst uns sorgen, lasst uns wachen

1. Coro, *Corno da caccia I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Ratschluss der Götter

Lasst uns sorgen, lasst uns wachen
Über unsern Göttersohn.

Unser Thron
Wird auf Erden
Herrlich und verkläret werden,
Unser Thron Wird aus ihm ein Wunder machen.

2. Recitativo A, *Continuo*

Und wo? Wo ist die rechte Bahn,
Da ich den eingepflanzten Trieb,
Dem Tugend, Glanz und Ruhm und Hoheit lieb,
Zu seinem Ziele bringen kann?
Vernunft, Verstand und Licht
Begehrt, dem allen nachzujagen.
Ihr schlanken Zweige, könnt ihr nicht
Rat oder Weise sagen?

3. Aria S, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Schlafe, mein Liebster, und pflege der Ruh,
Folge der Lockung entbrannter Gedanken.

Schmecke die Lust
Der lüsternen Brust
Und erkenne keine Schranken.

4. Recitativo S T, *Continuo*

Sopran

Auf! folge meiner Bahn,
Da ich dich ohne Last und Zwang
Mit sanften Tritten werde leiten.
Die Anmut gehet schon voran,
Die Rosen vor dir auszubreiten.
Verziehe nicht, den so bequemen Gang
Mit Freuden zu erwählen.

Tenor

Wohin, mein Herkules, wohin?
Du wirst des rechten Weges fehlen.
Durch Tugend, Müh und Fleiß
Erhebet sich ein edler Sinn.

Sopran

Wer wählet sich den Schweiß,
Der in Gemächlichkeit
Und scherzender Zufriedenheit
Sich kann sein wahres Heil erwerben?

Tenor

Das heißt: sein wahres Heil verderben.

5. Aria A, *Oboe d'amore, Continuo*

Treues Echo dieser Orten,
Sollt ich bei den Schmeichelworten
Süßer Leitung irrig sein?
Gib mir deine Antwort: Nein!
(Echo) Nein!
Oder sollte das Ermahnen,
Das so mancher Arbeit nah,
Mir die Wege besser bahnen?
Ach! so sage lieber: Ja!

Postanowienie rady bogów

Postanowienie rady bogów

Pieczę miejmy, a czuwajmy
Nad naszym boskim synem!

Nasza moc
Stanie się na ziemi
Wspaniała i się przemieni,
Nasza moc
Z niego cud uczyni.

Gdzie? Gdzież jest właściwa droga,
Co me wrodzone skłonności.
Miłe cnocie, sławie, wzniosłości,
Do celu doprowadzić ma?
Rozum, rozsądek i światło
Pragną, by za nimi dążyć.
Wiotkie gałązki, mogłybyście
Podpowiedzieć lub doradzić?

Spij, mój najmiłszy i odpoczywaj,
Pójdź za pokusą myśli rozognionych.

Smakuj rozkosze
Których pierś pragnie
I utrudzeń nie znaj żadnych.

Rozkosz

Nuże, podąż moją drogą!
Nią bez brzemion i przymusu
Lekkim krokiem cię powiodę.
Uroki me przodem idą
I różami moszczą drogę.
Nie zwlekaj, lecz radośnie
Wybierz tę wygodną ścieżkę.

Cnota

Gdzie, mój Herkulesie, gdzie?
Zbłądzisz na fałszywą drogę.
To przez cnotę, pilność, w trudzie
Duch szlachetny wznosi się.

Rozkosz

Któż sobie znoje wybiera.
Kto w wygodzie i zaciszu,
W samym beztroskim igraniu
Może szczęście swe prawdziwe ziścić?

Cnota

Raczej: szczęście swe prawdziwe zniszczyć.

Szczere Echo tych okolic,
Czy słodkimi pochlebstwami
Przewodniczka zwiesć ma mnie?
Daj mi twą odpowiedź: nie! (Echo) Nie!
Czy też może ta zachęta.
Co znój, pracę obiecuje,
Lepszą drogą mnie skieruje?
Powiedz przecie raczej: tak! (Echo) tak!

(Echo) Ja!

6. Recitativo T, *Continuo*

Mein hoffnungsvoller Held!
Dem ich ja selbst verwandt
Und angeboren bin,
Komm und erfasse meine Hand
Und höre mein getreues Raten,
Das dir der Väter Ruhm und Taten
Im Spiegel vor die Augen stellt.
Ich fasse dich und fühle schon
Die folgbare und mir geweihte Jugend.
Du bist mein echter Sohn,
Ich deine Zeugin, die Tugend.

7. Aria T, *Oboe I, Violino I, Continuo*

Auf meinen Flügeln sollst du schweben,
Auf meinem Fittich steigest du
Den Sternen wie ein Adler zu.
Und durch mich
Soll dein Glanz und Schimmer sich
Zur Vollkommenheit erheben.

8. Recitativo T, *Continuo*

Die weiche Wollust locket zwar;
Allein,
Wer kennt nicht die Gefahr,
Die Reich und Helden kränkt,
Wer weiß nicht, o Verführerin,
Dass du vorlängst und künftighin,
So lang es nur den Zeiten denkt,
Von unsrer Götter Schar
Auf ewig musst verstoßen sein?

9. Aria A, *Violino I, Continuo*

Ich will dich nicht hören, ich will dich nicht wissen,
Verworfenen Wollust, ich kenne dich nicht.
Denn die Schlangen,
So mich wollten wiegend fangen,
Hab ich schon lange zermalmet, zerrissen.

10. Recitativo A T, *Continuo*

Alt
Geliebte Tugend, du allein
Sollst meine Leiterin
Beständig sein.
Wo du befehlst, da geh ich hin,
Das will ich mir zur Richtschnur wählen.
Tenor
Und ich will mich mit dir
So fest und so genau vermählen,
Dass ohne dir und mir
Mein Wesen niemand soll erkennen.*beide*
Wer will ein solches Bündnis trennen?

11. Aria (Duetto) A T, *Viola I/II, Continuo*

Alt
Ich bin deine,
Tenor
Du bist meine,*beide*
Küsse mich,
Ich küsse dich.
Wie Verlobte sich verbinden,

Bohaterze mych nadziei!
Z którym jestem spokrewniona
I któremu jam wrodzona,
Pójdź i ujmij moją dłoń
I ku radzie mej się skłoń,
Którą przodków czyni, sława
Zwierciadło oczom podsuwa.
Obejmuję cię i czuję
Pójścia za mną chęć twą wielką.
Tyś jest moim prawym synem,
Ja, cnota, twą rodzicielką.

Na moich skrzydłach latać będziesz.
Pióra moje cię uniosą
I jak orła do gwiazd wzniosą.
Dzięki mnie
Splendor twój wyżyn sięgnie
I doskonałym się staniesz.

Choć wabi rozkosz wygodna.
Lecz,
Któż nie zna niebezpieczeństwa,
Co bohaterom zagraża;
Kto nie wie, o zwodnico,
Ze od dawna i na zawsze,
Jak długo będzie istniał czas,
Z zastępu naszych bogów
Na wieki tyś wykluczona?

Ja nie chcę cię słuchać, ja nie chcę (nie pragnę) cię znać,
Nikczemna rozkoszy, odrzucam ciebie.
Przecież węże,
Co kołysając chciały schwytać mnie.
Już dawno jam zdołał zmiazdżyć, rozerwać.

Herkules
Najmilsza cnoto, ty jedynie
Masz być niezmiennie
Mą przewodniczką.
Tam pójde, gdzie ty mi rozkażesz.
To drogowskazem będzie mym.
Cnota
A ja z tobą się zjednoczę
Tak mocno i tak dokładnie,
Że bez tego połączenia
Mej istoty nikt nie zgodnie.
Oba glosy
Któż sojusz taki rozerwie?

Herkules
Jam jest twój,
Cnota
Tyś jest mój,
Oba glosy
Pocałuj,
Jad pocałuję.

Wie die Lust, die sie empfinden,
Treu und zart und eiferig,
So bin ich.

12. Recitativo B, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Schaut, Götter, dieses ist ein Bild
Von Sachsens Kurprinz Friedrichs Jugend!
Der muntern Jahre Lauf
Weckt die Verwunderung schon itzund auf.
So mancher Tritt, so manche Tugend.
Schaut, wie das treue Land mit Freuden angefüllt,
Da es den Flug des jungen Adlers sieht,
Da es den Schmuck der Raute sieht,
Und da sein hoffnungsvoller Prinz
Der allgemeinen Freude blüht.
Schaut aber auch der Musen frohe Reihen
Und hört ihr singendes Erfreuen:

13. Coro e Arioso B, *Corno I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Chor der Musen

Lust der Völker, Lust der Deinen,
Blühe, holder Friederich!

Bass

Deiner Tugend Würdigkeit
Stehet schon der Glanz bereit,
Und die Zeit
Ist begierig zu erscheinen:

Eile, mein Friedrich, sie wartet auf dich.

Jak zaręczeni się łączą,
Jak radość, którą oni czują:
Prawą, czułą i żarliwą,
Jestem ja.

Spójrzcie bogowie, to obraz młodego
Fryderyka, następcy tronu saskiego!
Szybko dorastając
Już teraz podziw budzi.
Każdy krok jego - po drodze cnoty.
Spójrzcie, jak wierny kraj radość przepelnia,
Kiedy widzi lot młodego orła,
Kiedy widzi jak chluba ruty*,
Jego nadzieja, księżę,
Ku ogólnej radości rozkwita.
Spójrzcie jednak też na muz wesołe szeregi
I posłuchajcie ich radosnego śpiewu:

Chór muz

Radości narodów, radości rodziny,
Rozkwitaj, Fryderyku miły!

Merkury

Twojej cnoty walory
Już zabłysnąć są gotowe,
Czas pragnie,
By się objawiły;

Śpiesz, mój Fryderyku, czas czeka już na cię.

BWV-214, Thoenet ihr Paucken ! Erfchallet Trompeten !

Thoenet ihr Paucken ! Erfchallet Trompeten ! Zagrmijcie, kotły! Zabrmijcie, trąby!

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Thoenet ihr Paucken ! Erfchallet Trompeten !

Klingende Saiten erfuelltet die Luft !

Singet itzt Lieder ihr muntren Poeten!

Koenigin lebe ! wird froelichft geruft.

Koenigin lebe! diß wuenfchet der Sachfe.

Koenigin lebe und bluehe und wachfe.

Zagrmijcie, kotły! Zabrmijcie, trąby!

Zadzźwięczcie struny, powietrze niech drży!

Zanućcie pieśni, gorliwi poeci!

Wiwat królowa! Radośnie w krąg brzmi.

Wiwat królowa! Tak woła Saksonia,

Niech żyje, niech kwitnie i dobrze się ma!

2. Recitativo T, *Continuo*

Heut ift der Tag,

Wo jeder fich erfreuen mag.

Diß ift der frohe Glanz

Der Koenigin Geburths=Fests=Stunden,

Die Pohlen, Sachfen, und uns gantz

In groefter Lust und Glueck erfunden.

Mein Oelbaum

Kriegt fo Saft als fetten Raum.

Er zeigt noch keine falbe Blaetter.

Mich schreckt kein Sturm, Blitz, truebe Wolcken, dueftres

Wetter.

Irena

Dzień oto zacny,

Co dla każdego radosny.

Wesoły blask bije z tych godzin:

Święto królowej to urodzin,

Które Polacy, Sasi, wszyscy my

Z radością wielką obchodzimy.

Oliwka ma

Krzewi się i sokiem wzbiera.

Ni śladu żółtych liści nie ma.

Nie grozi mi burza, piorun, żadna ciemna chmura.

3. Aria S, *Flauto traverso I/II, Continuo*

Blaßt die wohlgegriffnen Floeten,

Daß Feind, Lilien, Mond erroethen!

Schallt mit jauchzendem Gesang!

Thoent mit eurem Waffen=Klang!

Dieses Fest erfodert Freuden,

Die fo Geist als Sinnen weiden.

Bellona

Dmijcie w flety, niech czerwienią

Wróg, lilie, księżyc nabiegną!

Zabrmijcie radosnym śpiewem!

Zadzźwięczcie oręża szczękiem!

Święto to radości żąda,

Co zmysły cieszy i ducha.

4. Recitativo S, *Continuo*

Mein knallendes Metall,

Der in der Luft erbebenden Carthauen ;

Der frohe Schall ;

Das angenehme Schauen ;

Die Luft, Die Sachfen itzt empfindt,

Ruehrt vieler Menschen Sinnen.

Mein schimmerndes Gewehr,

Nebft meiner Soehne gleichen Schritten

Und ihre Heldenmaeßge Sitten

Vermehren immer mehr und mehr

Des heutgen Tages süße Freude.

Bellona

Metaliczny huk

Armat wstrząsający powietrzem.

Wesołe dźwięki,

Mile widowisko,

Radość, którą Sasi teraz czują,

Porusza wiele ludzkich serc.

Moja błyszcząca broń

Jak też mych synów równy krok

I ich rycerskie obyczaje

Pomnażają jeszcze bardziej

Słodką radość dzisiejszego dnia.

5. Aria A, *Oboe I/II, Continuo*

Fromme Mufen! Meine Glieder !

Singt nicht laengft bekannte Lieder.

Diefer Tag fey eure Luft!

Fuellt mit Freuden eure Bruft!

Werft fo Kiel als Schriften nieder!

Und erfreut euch dreymahl wieder.

Pallas

Korowodzie muz mych zacnych!

Nie śpiewajcie pieśni starych!

Niech dzień ten będzie rozkoszą!

Napełnijcie pierś radością!

Pióra i księgi odłóżcie

I po trzykroć się radujcie!

6. Recitativo A, *Violino I/II, Viola, Continuo*

Unfre Koenigin im Lande,

Die der Himmel zu uns sandte,

Ift der Mufen=Troft und Schutz.

Meine Pierinnen wissen,

Die in Ehrfurcht ihren Saum noch kuessen,

Pallas

Królowa kraju naszego,

Którą niebo nam zesłało,

Muz pociechą jest, schronieniem.

Moje Pierydy*, które

Vor ihr stetes Wolergehn
Danck und Pflicht und Thon stets zu erhoehn.
Ja Sie wuenfchen, daß ihr Leben
Moege lange Luft uns geben.

7. Aria B, *Tromba, Violino I/II, Viola, Continuo*

Cron und Preiß gecroenter Damen,
Koenigin! mit Deinem Nahmen
Fuell ich diesen Creyß der Welt.

Was der Tugend stets gefaellt,
Und was nur Heldinnen haben,
Seyn Dir angebohrne Gaben.

8. Recitativo B, *Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Continuo*

So dringe in das weite Erden=Rund
Mein von der Koenigin erfuellter Mund !
Ihr Ruhm soll bis zum Axen
Des schoen gefirnten Himmels wachfen.
Die Koenigin der Sachsen und der Pohlen
Sey stets des Himmels Schutz empfohlen.
So staerck durch Sie der Pol
So vieler Unterthanen laengt erwuenshtes Wohl.
So soll die Koenigin noch lange bey uns hier verweilen ;
Und spaet ach ! spaet zum Sternen eilen.

9. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Irene:
Bluehet ihr Linden in Sachsen wie Zedern!
Bellona:
Schallet mir Waffen und Wagen und Raedern!
Pallas:
Singet ihr Mufen ! mit voelligem Klang !
Fama:
Froeliche Stunden ! ihr freudigen Zeiten !
Goennt uns noch oeffters die gueldenen Freuden :
Koenigin, lebe, ja lebe noch lang !

Z czcią skraj szaty jej całują,
Za jej pomyślność nieustanną
W należnej podzięce pieśń jej chcą wzniesć.
Życzą sobie, by jej życie
Mogło długo nas radować.

Fama
Dam ukoronowanych chlubo!
Twoje to imię, królowo,
Rozgłoszę po ziemi krańce.
To, co cnocie zawsze mile,
Czym nieliczne obdarzone,
Dary te tobie wrodzone.

Fama
Niechaj więc głoszą usta moje
Królowej imię po wsze krańce!
Sława jej sięgnie daleko,
Po oś nieba gwiazdzistego.
Królowę Polski i Saksonii
Niechaj wiecznie niebo chroni.
Gdy ona obrotów spraw pilnuje
Poddanych wielu dobry byt znajduje.
Królowa więc niech długo jeszcze wśród nas żyje
I jak najpóźniej ku gwiazdom się wzbije.

Irena
Lipy w Saksonii, jak cedry kwitnijcie!
Bellona
Turkoczcie wozy i działa zagrzmijcie!
Pallas
Z pełnej piersi, muzy, niechaj śpiew się wzbije!
Fama et tutti
Wesołe godziny! Poro radosna!
Wracaj jeszcze często, radości złota:
Wiwat królowa, niech nam długo żyje!

BWV-215, Preise dein Glücke, gesegnetes Sachsen

Preise dein Glücke, gesegnetes Sachsen

1. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Preise dein Glücke, gesegnetes Sachsen,
Weil Gott den Thron deines Königs erhält.

Fröhliches Land,
Danke dem Himmel und küsse die Hand,
Die deine Wohlfahrt noch täglich lässt wachsen
Und deine Bürger in Sicherheit stellt.

2. Recitativo T, *Oboe I/II, Continuo*

Wie können wir, großmächtigster August,
Die unverfälschten Triebe
Von unsrer Ehrfurcht, Treu und Liebe
Dir anders als mit größter Lust
Zu deinen Füßen legen?
Fließt nicht durch deine Vaterhand
Auf unser Land
Des Himmels Gnadensegen
Mit reichen Strömen zu?
Und trifft nicht unsre Hoffnung ein,
Wir würden noch zu unsrer Ruh
In deiner Huld, in deinem Wesen
Des großen Vaters Bild und seine Taten lesen?

3. Aria T, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Freilich trotz Augustus' Name,
Ein so edler Götter Same,
Aller Macht der Sterblichkeit.

Und die Bürger der Provinzen
Solcher tugendhaften Prinzen
Leben in der güldnen Zeit.

4. Recitativo B, *Continuo*

Was hat dich sonst, Sarmatien, bewogen,
Dass du vor deinen Königsthron
Den sächsischen Piast,
Des großen August' würdigen Sohn,
Hast allen andern fürgezogen?
Nicht nur der Glanz durchlauchter Ahnen,
Nicht seiner Länder Macht,
Nein! sondern seiner Tugend Pracht
Riß aller deiner Untertanen
Und so verschiedner Völker Sinn
Mehr ihn allein,
Als seines Stammes Glanz und angeerbten Schein,
Fußfällig anzubeten hin.
Zwar Neid und Eifersucht,
Die leider! oft das Gold der Kronen
Noch weniger als Blei und Eisen schonen,
Sind noch ergrimmt auf dich, o großer König!
Und haben deinem Wohl geflucht.
Jedoch ihr Fluch verwandelt sich in Segen,
Und ihre Wut
Ist wahrlich viel zu wenig,
Ein Glücke, das auf Felsen ruht,
Im mindesten zu bewegen.

5. Aria B, *Oboe, Violino I/II, Viola, Continuo*

Rase nur, verwegener Schwarm,
In dein eignes Eingeweide!

Chwal swą pomyślność, Saksonio szczęśliwa

Chwal swą pomyślność, Saksonio szczęśliwa,
Bo Bóg twego króla tron zachowuje.

Kraju, podziękuj
Za radość niebu i dłoń ucałuj,
Która tve dobra codziennie pomnaża
I twym mieszkańcom bezpieczeńność daje.

Jak byśmy mogli, Auguście potężny,
Najszczerze uczucia
Naszej wierności, czci i miłości
Inaczej niż z najwyższą radością
Tobie złożyć do stóp?
Czyż przez twoją dłoń ojcowską
Na nasz kraj Błogosławieństwo niebios
Nie spływa obficie?
I czyż nie ziszcza się nasza nadzieja,
Że w spokoju będziemy mogli
W twej łaskawości, w twojej osobie
Odczytać obraz wielkiego ojca i jego czynów?

Ostoi się Augusta imię,
Szlachetne bogów nasienie,
I będzie nieśmiertelnym.

A mieszkańcy kraju tego,
Mając księcia tak zacnego,
Żyją tu w czasie złotym.

Cóż cię oto Sarmacja skłoniło,
Żeś na twój królewski tron,
Saksońskiego Piasta,
Godnego syna wielkiego Augusta,
Nad wszystkich przełożyła?
Nie tylko blask prześwietnych przodków,
Nie jego krain potęga,
Nie! To cnót jego obfitość
Skłoniła wszystkich twych poddanych
I ducha tak różnych narodów,
By raczej to przed nim,
Niż przed blaskiem rodu i dziedzictwa splendorem
Paść na klęczki z uwielbieniem.
Co prawda zazdrość i zawiść,
Które często, niestety, złoto koron
Jeszcze mniej niż ołów i żelazo oszczędzają,
Pałają gniewem przeciw tobie, wielki królu
I szczęściu twemu złorzeczą!
Lecz ich klątwa w błogosławieństwo się obraca,
A gniew ich
Zaprawdę jest zbyt słaby,
By szczęście, co na opoce spoczywa
Choć trochę wzruszyć mógł.

Wściekaj się, zuchwała zgrajo,
Szarp swe własne wnętrzności!

Wasche nur den frechen Arm,
Voller Wut,
In unschuldger Brüder Blut,
Uns zum Abscheu, dir zum Leide!
Weil das Gift
Und der Grimm von deinem Neide
Dich mehr als Augustum trifft.

6. Recitativo S, *Flauto traverso I/II, Continuo*

Ja, ja!
Gott ist uns noch mit seiner Hülfe nah
Und schützt Augustens Thron.
Er macht, dass der gesamte Norden
Durch seine Königswahl befriedigt worden.
Wird nicht der Ostsee schon
Durch der besiegten Weichsel Mund
Augustus' Reich
Zugleich
Mit seinen Waffen kund?
Und lässet er nicht jene Stadt,
Die sich so lang ihm widersetzt hat,
Mehr seine Huld als seinen Zorn empfinden?
Das macht, ihm ist es eine Lust,
Der Untertanen Brust
Durch Liebe mehr denn Zwang zu binden.

7. Aria S, *Flauto traverso I/II, Violini, Violetta*

Durch die von Eifer entflammeten Waffen
Feinde bestrafen,
Bringt zwar manchem Ehr und Ruhm;
Aber die Bosheit mit Wohltat vergelten,
Ist nur der Helden,
Ist Augustus' Eigentum.

8. Recitativo S T B, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Tenor

Lass doch, o teurer Landesvater, zu,
Dass unsre Musenschar
Den Tag, der dir so glücklich ist gewesen,
An dem im vorgehen Jahr
Sarmatien zum König dich erlesen,
In ihrer unschuldvollen Ruh
Verehren und besingen dürfe.
Bass
Zu einer Zeit,
Da alles um uns blitzt und kracht,
Ja, da der Franzen Macht
(Die doch so vielmal schon gedämpft worden)
Von Süden und von Norden
Auch unserm Vaterland mit Schwert und Feuer dräut
Kann diese Stadt so glücklich sein,
Dich, mächtgen Schutzgott unsrer Linden,
Und zwar dich nicht allein,
Auch dein Gemahl, des Landes Sonne,
Der Untertanen Trost und Wonne,
In ihrem Schoß zu finden.

Sopran

Wie sollte sich bei so viel Wohlergehen
Der Pindus nicht vergnügt und glücklich sehn!*alle*
Himmel! lass dem Neid zu Trutz
Unter solchem Götterschutz
Sich die Wohlfahrt unsrer Zeiten
In viel tausend Zweige breiten!

Obmywaj zuchwałe ramię
Ogarnięte szalem
W niewinnej braterskiej krwi,
Ku naszej odrazie, a twej boleści!
Bo trafia
Jad i gniew twej zazdrości
Bardziej w ciebie, niż w Augusta.

Tak, tak!
Bóg jest wciąż blisko nas ze swą pomocą
I chroni tron Augusta.
On sprawił, że północ cała
Przez wybór jego na króla się uspokoiła.
Czyż Bałtyk nawet,
Przez pokonane Wisły ujście
Nie poznał państwa
Augusta
I jego oręża?
I czy nie pozwolił on miastu owemu,
Które tak długo mu się opierało,
Raczej swej łaski niż gniewu doświadczyć?
Rozkosz bowiem on znajduje
Serca poddanych
Przyciągając raczej miłością niż przymusem.

Bronią gniewem rozgrzaną wrogów karać,
Może komuś dać
Splendor i sławę wielką;
Lecz odpłacać złość dobrocią przystoi
Bohaterowi,
I jest Augusta cechą.

Tenor

Zwól więc, drogi ojczy kraju,
By muz naszych zastęp
Dzień, który dla ciebie tak szczęśliwym się okazał,
W którym to, roku przeszłego,
Sarmacja cię na króla wybrała,
W niezakłóconej błogości
Uczcić i opiewać mógł.

Bas

W ten czas,
Gdy wszystko grzmi i błyska wokół nas,
Gdy Francuzów potęga
(Tylekroć już przecie poskromiona)
Od północy i południa
Także naszej ojczyźnie ogniem i mieczem grozi,
Miasto to takie szczęście spotkało,
Ciebie, potężne bóstwo opiekuńcze naszych lip,
I to nie tylko ciebie samego,
Ale także twą małżonkę, słońce kraju,
Poddanych pociechę i radość
Gościć na swym łonie.

Sopran

Jakże wobec tak wielkiej pomyślności
Nie miałyby Pindus* odczuwać radości!
Trzy glosy razem
Niebo, zwól ze swej łaski,
By, wbrew wszelkiej zawis'ci,
Opieka bogów wciąż trwała,
Pomyślność nasza wzrastała.

9. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Continuo*

Stifter der Reiche, Beherrscher der Kronen,
Baue den Thron, den Augustus besitzt.

Ziere sein Haus

Mit unvergänglichem Wohlergehn aus,
Lass uns die Länder in Friede bewohnen,
Die er mit Recht und mit Gnade beschützt.

O twórco królestw, co rządzisz korony,
Umacniaj tron, którym August włada!

Na dom jego bacz

I stałą pomyślnością darzyć go racz!
Zwól zamieszkiwać w pokoju krainy,
Które on prawem i łaską ochrania.

BWV-225, Singet dem Herrn ein neues Lied

Singet dem Herrn ein neues Lied

Śpiewajcie Panu pieśń nową

1.,

Singet dem Herrn ein neues Lied,
Die Gemeine der Heiligen sollen ihn loben.
Israel freue sich des, der ihn gemacht hat.
Die Kinder Zion sei'n fröhlich über ihrem Könige,
Sie sollen loben seinen Namen im Reihem;
mit Pauken und mit Harfen sollen sie ihm spielen.

Śpiewajcie Panu pieśń nową;
Chwała jego niechaj zabrzmie w zgromadzeniu świętych.
Wesel się Izraelu! w Twórcy swoim; synowie Syjońscy! radujcie się w królu swoim.
Chwalcie imię jego na piszczałkach; na bębnie i na harfie grajcie mu.

2.,

Aria:
Gott, nimm dich ferner unser an,
Denn ohne dich ist nichts getan
Mit allen unsern Sachen.
Drum sei du unser Schirm und Licht,
Und trügt uns unsre Hoffnung nicht,
So wirst du's ferner machen.
Wohl dem, der sich nur steif und fest
Auf dich und deine Huld verlässt.

Chorale:
**Wie sich ein Vater erbarmet
Über seine junge Kinderlein,
So tut der Herr uns allen,
So wir ihn kindlich fürchten rein.
Er kennt das arm Gemächte,
Gott weiß, wir sind nur Staub,
Gleichwie das Gras vom Rechen,
Ein Blum und fallend Laub.
Der Wind nur drüber wehet,
So ist es nicht mehr da,
Also der Mensch vergehet,
Sein End, das ist ihm nah.**

Aria (Chór I):
Boże, przygarnij dzieci Twe,
Bez Ciebie przecież kruszą się,
Plany i sprawy nasze.
Bądź tarczą, światłość racz nam dać,
A gdy w nadziei będziemy trwać,
Czynić tak będziesz zawsze.
Szczęśliw(y), kto z całej siły swej
Zawierzy Tobie, łasce Twej.

Chorał (Chór II)
Jak ojciec miłosierny,
Nad dzieckiem swoim litość ma,
Tak czyni Bóg nam, biednym,
Gdy naszą szczerą bojaźń zna.
Bóg poznał nasze sprawy,
Wie, że człek proch i kurz.
Na grabiach resztki trawy,
Kwiat, liść co opadł już,
Gdy tylko wiatr zawieje,
Zniknie w mig wszystko to.
Tak się z człowiekiem dzieje,
Kres rychły czeka go.

3.,

Lobet den Herrn in seinen Taten,
lobet ihn in seiner großen Herrlichkeit!
Alles, was Odem hat, lobe den Herrn
Halleluja!

Chwalcie go ze wszelkiej mocy jego;
chwalcie go według wielkiej dostojności Jego.
Niech wszelki duch chwali Pana!
Halleluja.

BWV-248I, Jauchzet, frohlocket! Auf, preiset die Tage

Jauchzet, frohlocket! Auf, preiset die Tage

Wstańcie, śpiewajcie, radosne dni chwalcie

1. Coro, Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Fagotto, Organo, Continuo

Jauchzet, frohlocket! auf, preiset die Tage,
Rühmet, was heute der Höchste getan!
Lasset das Zagen, verbannet die Klage,
Stimmet voll Jauchzen und Fröhlichkeit an!

Dienet dem Höchsten mit herrlichen Chören,
Lasst uns den Namen des Herrschers verehren!

Wstańcie, śpiewajcie, radosne dni chwalcie,
Sławcie, co dzisiaj uczyni! wam Pan!
Skargi porzućcie, wahanie wygnajcie,
Bo trzeba radosne dziś śpiewy wnieść wam!

Służcie więc Panu w chórach przewspaniałych!
Uwielbić pośpieszcie imię Pana chwały!

2. Recitativo T, Fagotto, Organo, Continuo

Evangelist

Es begab sich aber zu der Zeit,
dass ein Gebot von dem Kaiser Augusto ausging,
dass alle Welt geschätzt würde. Und jedermann ging,
dass er sich schätzen ließe, ein jeglicher in seine Stadt.
Da machte sich auch auf Joseph aus Galiläa,
aus der Stadt Nazareth, in das jüdische Land
zur Stadt David, die da heißet Bethlehem;
darum, dass er von dem Hause und Geschlechte David war:
auf dass er sich schätzen ließe mit Maria,
seinem vertrauten Weibe, die war schwanger.
Und als sie daselbst waren,
kam die Zeit, dass sie gebären sollte.

„J stało się w owe dni, że wyszedł dekret
cesarza Augusta, aby spisano cały świat.
Pierwszy ten spis odbył się, gdy Kwiryniusz
był namiestnikiem Syrii. Szli więc wszyscy do
spisu, każdy do swego miasta. Poszedł też i
Józef z Galilei, z miasta Nazaretu, do Judei,
do miasta Dawidowego, zwanego Betlejem,
dlatego że był z domu i z rodu Dawida,
aby był spisany wraz z Marią,
poślubioną sobie małżonką, która
była brzemienna. I gdy tam byli,
nadszedł czas, aby porodziła.”

3. Recitativo A, Oboe d'amore I/II, Fagotto, Organo, Continuo

Nun wird mein liebster Bräutigam,
Nun wird der Held aus Davids Stamm
Zum Trost, zum Heil der Erden
Einmal geboren werden.
Nun wird der Stern aus Jakob scheinen,
Sein Strahl bricht schon hervor.
Auf, Zion, und verlasse nun das Weinen,
Dein Wohl steigt hoch empor!

Oto mój drogi oblubieniec,
Którego wydało Dawida plemię,
Co świat pocieszy i oswobodzi,
Teraz się wreszcie nam narodzi.
Dzisiaj nam gwiazda Jakuba zapłonie:
Oto już jasne promienie swe sieje.
Porzuć swój płacz i powstań Syjonie,
O, jakież dobro dzisiaj ci się dzieje!

4. Aria A, Oboe d'amore I, Violino I, Fagotto, Organo, Continuo

Bereite dich, Zion, mit zärtlichen Trieben,
Den Schönsten, den Liebsten bald bei dir zu sehn!

Deine Wangen
Müssen heut viel schöner prangen,
Eile, den Bräutigam sehnlichst zu lieben!

Gotuj się Syjonie, w porywach czułości
Pięknego, Miłego twojego ugościć.

Przywdziewaj stroje,
Niech zajaśnieje dziś lico twoje!
Śpiesz tego miłować, co dziś tu zagości!

5. Choral, Flauto traverso I/II in octava e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Violoncello col Basso, Fagotto, Organo, Continuo

Wie soll ich dich empfangen
Und wie begegn' ich dir?
O aller Welt Verlangen,
O meiner Seelen Zier!
O Jesu, Jesu, setze
Mir selbst die Fackel bei,
Damit, was dich ergötze,
Mir kund und wissend sei!

Jak mam powitać Ciebie,
Jak Cię ugościć mam,
Odwieczny Królu w niebie,
Coś do mnie przybył sam?
O Jezu miły Panie,
Pochodnią sam mi świeć,
Wskaż, co na powitanie
Od sługi chciałbyś mieć.

6. Recitativo T, Fagotto, Organo, Continuo

Evangelist

Und sie gebär ihren ersten Sohn
und wickelte ihn in Windeln und legte ihn in eine Krippen,
denn sie hatten sonst keinen Raum in der Herberge.

EWANGELISTA

„I porodziła syna swego pierworodnego,
I owinęła Go w pieluszki, i położyła Go
w żłobie, gdyż nie było dla nich miejsca
w gospodzie.”

7. Choral S e Recitativo B, Oboe, Oboe d'amore, Fagotto, Organo, Continuo

Er ist auf Erden kommen arm,

W biedzie wszak przyszedł do nas Pan,

Wer will die Liebe recht erhöh'n,
Die unser Heiland vor uns hegt?
Dass er unser sich erbarm,
Ja, wer vermag es einzusehen,
Wie ihn der Menschen Leid bewegt?
Und in dem Himmel mache reich,
Des Höchsten Sohn kömmt in die Welt,
Weil ihm ihr Heil so wohl gefällt,
Und seinen lieben Engeln gleich.
So will er selbst als Mensch geboren werden.
Kyrieleis!

Jaką miłością Pan nas darzy,
Któż z nas właściwie to ocenia?
Miłość tak okazał nam;
Tak, któż to zdoła zważyć,
Jak bliskie Mu nasze cierpienia.
On w niebie ubogaci nas,
Syn Najwyższego tu rodzi się,
Bo dobra dla nas tak bardzo chce,
Z anioły zrówna nas w ten czas.
Więc jako człowiek nadejść pragnie.
Kyrielejson!

8. Aria B, *Tromba, Flauto traverso I, Violino I/II, Viola, Fagotto, Organo, Continuo*

Großer Herr, o starker König,
Liebster Heiland, o wie wenig
Achtest du der Erden Pracht!

Der die ganze Welt erhält,
Ihre Pracht und Zier erschaffen,
Muss in harten Krippen schlafen.

Panie, Królu pełny siły!
O jak mało. Zbawco miły,
Na blichtr zważasz tego świata!

Ten, co świat ten utrzymuje,
Ten, co przepych świata stworzył,
W żłóbkku twardym się położył.

9. Choral, *Flauto traverso I/II in octava e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II col Tenore, Viola col Tenore, Tromba I-III, Tamburi, Fagotto, Organo, Continuo*

Ach mein herzliebes Jesulein,
Mach dir ein rein sanft Bettelein,
Zu ruhn in meines Herzens Schrein,
Dass ich nimmer vergesse dein!

Ach, miły Panie, Jezu mój,
Stwórz i w mym sercu żłóbk swój
I spocząc w nim na stałe chciej,
Bym Ciebie miał w pamięci swej.

BWV-248II, Und es waren Hirten in derselben Gegend

Und es waren Hirten in derselben Gegend

A byli w tej krainie pasterze w polu czuwający

1. Sinfonia, *Flauto traverso I/II, Oboe d'amore I/II, Oboe da caccia I/II, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

2. Recitativo T, *Organo, Continuo*

Evangelist

Und es waren Hirten in derselben Gegend
auf dem Felde bei den Hürden, die hüteten des Nachts ihre
Herde. Und siehe, des Herren Engel trat zu ihnen, und die
Klarheit
des Herren leuchtet um sie, und sie fürchten sich sehr.

„A byli w tej krainie pasterze w polu czuwający
i trzymający nocne straże nad stadem swoim.
I anioł Pański stanął przy nich, a chwala
Pańska zewsząd ich oświeciła; i ogarnęła ich
bojaźń wielka.”

3. Choral, *Flauto traverso I/II in octava e Oboe d'amore I/II e Violino I col Soprano, Oboe da caccia I e Violino II coll' Alto, Oboe da caccia II e Viola col Tenore, Organo, Continuo*

**Brich an, o schönes Morgenlicht,
Und lass den Himmel tagen!
Du Hirtenvolk, erschrecke nicht,
Weil dir die Engel sagen,
Dass dieses schwache Knäbelein
Soll unser Trost und Freude sein,
Dazu den Satan zwingen
Und letztlich Friede bringen!**

Ach, zaświeć piękne światło dnia!
Niech zorza wszędzie nowa!
Zbędna, pasterzu, trwoga twa,
Wszak to anioła słowa,
Że to małe, słabe dziecię
Radością, otuchą przecież,
Szatana zniszczy w boju,
I da nam dar pokoju.

4. Recitativo T S, *Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

Tenor

Und der Engel sprach zu ihnen:

Sopran

Fürchtet euch nicht,
siehe, ich verkündige euch große Freude, die allem Volke
widerfahren wird. Denn euch ist heute der Heiland geboren,
welcher
ist Christus, der Herr, in der Stadt David.

„I rzeki do nich anioł:”

„Nie bójcie się, bo oto zwiastuję wam radość
wielką, która będzie udziałem wszystkiego
ludu, gdyż dziś narodził się wam Zbawiciel,
którym jest Chrystus Pan, w mieście
Dawidowym.”

5. Recitativo B, *Oboe d'amore I/II, Oboe da caccia I/II, Organo, Continuo*

Was Gott dem Abraham verheißen,
Das lässt er nun dem Hirtenchor
Erfüllt erweisen.
Ein Hirt hat alles das zuvor
Von Gott erfahren müssen.
Und nun muss auch ein Hirt die Tat,
Was er damals versprochen hat,
Zuerst erfüllet wissen.

Pozwala Bóg, by o spełnieniu przyrzeczenia,
Które dał kiedyś Abrahamowi,
Wieść zanieść pasterzy chórowi.
Przedtem pasterz musiał przyrzeczenia tego
Dowiedzieć się od Boga samego.
A teraz znowu pasterz, z Jego przyzwolenia,
Jest pierwszym, który o tym wie.
Ze obietnica spełniła się.

6. Aria T, *Flauto traverso I, Organo, Continuo*

Frohe Hirten, eilt, ach eilet,
Eh ihr euch zu lang verweilet,
Eilt, das holde Kind zu sehn!
Geht, die Freude heißt zu schön,
Sucht die Anmut zu gewinnen,
Geht und labet Herz und Sinnen!

Spieszcie się, śpieszcie, pasterze weseli,
Bacście, abyście się nie zasiedzieli.
Spieszcie dzieciątko mile oglądać.
Idźcie, bo radość to przeogromna.
Wdzięki Jego podziwiajcie,
Serca, zmysły pokrzepiajcie!

7. Recitativo T, *Organo, Continuo*

Und das habt zum Zeichen:
Ihr werdet finden das Kind in Windeln gewickelt und in einer
Krippe liegen.

„A to będzie dla was znakiem: Znajdziecie
niemowlątko owinięte w pieluszki i położone
w żłobie.”

8. Choral, *Flauto traverso I/II in octava e Oboe d'amore I/II e Violino I col Soprano, Oboe da caccia I e Violino II coll' Alto, Oboe da caccia II e Viola col Tenore, Organo, Continuo*

**Schaut hin, dort liegt im finstern Stall,
Des Herrschaft gehet überall!
Da Speise vormals sucht ein Rind,**

Oto w stajence ciemnej śpi
Ten, przed którym cały świat drży.
Gdzie przedtem wół posiłek miał,

Da ruhet itzt der Jungfrau'n Kind.

Tam będzie Syn Dziewicy spał.

9. Recitativo B, *Oboe d'amore I/II, Oboe da caccia I/II, Organo, Continuo*

So geht denn hin, ihr Hirten, geht,
Dass ihr das Wunder seht:
Und findet ihr des Höchsten Sohn
In einer harten Krippe liegen,
So singet ihm bei seiner Wiegen
Aus einem süßen Ton
Und mit gesamtem Chor
Dies Lied zur Ruhe vor!

Więc śpieszcie tam, nie szcędząc nóg,
Abyście zobaczyli cud.
Znajdziecie tam Syna Najwyższego,
Dzieciątka w żłobie położone.
Śpiewajcie przy kołysce Jego.
Zanućcie Jemu słodkim tonem.
Śpiewajcie całym chórem Mu
Tę pieśń do spokojnego snu.

10. Aria A, *Flauto traverso I, Oboe d'amore I/II, Oboe da caccia I/II, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

Schlafe, mein Liebster, genieße der Ruh,
Wache nach diesem vor aller Gedeihen!
Labe die Brust,
Empfinde die Lust,
Wo wir unser Herz erfreuen!

Śpij mój Najmilszy, zażywaj spokoju,
By potem strzec raczyć naszej pomyślności.
Pokrzepić się chciej,
I radość tu miej,
Gdzie serca nasze doznają radości.

11. Recitativo T, *Organo, Continuo*

Und alsobald war da bei dem Engel die Menge der himmlischen
Heerscharen, die lobten Gott und sprachen:

„I zaraz z aniołem zjawilo się mnóstwo wojsk
niebieskich, chwalcących Boga i mówiących:"

12. Coro, *Flauto traverso I/II, Oboe d'amore I/II, Oboe da caccia I/II, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

Ehre sei Gott in der Höhe und Friede auf Erden und den
Menschen ein Wohlgefallen.

„Chwała na wysokościach Bogu,
a na ziemi pokój ludziom,
w których ma upodobanie."

13. Recitativo B, *Organo, Continuo*

So recht, ihr Engel, jauchzt und singet,
Dass es uns heut so schön gelingt!
Auf denn! wir stimmen mit euch ein,
Uns kann es so wie euch erfreuen.

Więc słusznie się cieszycie, wołacie, anieli,
Ze coś tak pięknego spotyka dziś nas.
Śpiewajmy razem! Myśmy też weseli.
Bo i nas to cieszy, co raduje was.

14. Choral, *Flauto traverso I/II, Oboe d'amore I/II, Oboe da caccia I/II, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

**Wir singen dir in deinem Heer
Aus aller Kraft, Lob, Preis und Ehr,
Dass du, o lang gewünschter Gast,
Dich nunmehr eingestellet hast.**

Wraz z Twym wojskiem śpiew chcemy nieść,
Z całych sił oddać Tobie cześć,
Żeś, gość czekany długi czas,
Zaszczycić oto raczył nas.

BWV-248III, Herrscher des Himmels, erhöere das Lallen

Herrscher des Himmels, erhöere das Lallen

Belkot nasz wysłuchaj, o Ty, nieba Panie

1. Coro, Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo

Herrscher des Himmels, erhöere das Lallen,
Lass dir die matten Gesänge gefallen,
Wenn dich dein Zion mit Psalmen erhöert!
Höre der Herzen frohlockendes Preisen,
Wenn wir dir itzo die Ehrfurcht erweisen,
Weil unsre Wohlfahrt befestiget steht!

Belkot nasz wysłuchaj, o Ty, nieba Panie,
W mdłym śpiewie naszym znajdź upodobanie,
Gdy na Syjonie psalmy Tobie wznoszą!
Serc naszych wysłuchaj, co chwałę Twą głoszą.
Cześć należną Tobie wszyscy teraz damy,
Bo pomyślność naszą oto pewną mamy.

2. Recitativo T, Organo, Continuo

Evangelist

Und da die Engel von ihnen gen Himmel fuhren, sprachen die Hirten untereinander:

„A gdy aniołowie odeszli od nich do nieba,
pasterze rzekli jedni do drugich:”

3. Coro, Flauto traverso I/II, Violino I, Oboe d'amore I e Violino II col Soprano, Oboe d'amore II coll' Alto, Viola col Tenore, Organo, Continuo

Die Hirten

Lasset uns nun gehen gen Bethlehem und die Geschichte sehen,
die da geschehen ist, die uns der Herr kundgetan hat.

„Pójdźmy zaraz aż do Betlejemu i oglądajmy
to, co się stało i co nam objawił Pan.”

4. Recitativo B, Flauto traverso I/II, Organo, Continuo

Er hat sein Volk getröst,
Er hat sein Israel erlöst,
Die Hülf aus Zion hergesendet
Und unser Leid geendet.
Seht, Hirten, dies hat er getan;
Geht, dieses trifft ihr an!

On lud swój, Izraela
Pocieszył, dal odkupienie.
Pomocy z Syjonu udziela,
By skończyć nasze cierpienie.
Patrzcie pasterze, co uczynił Pan.
Bieźajcie, bo On uczynił to wam!

5. Choral, Flauto traverso I/II in octava e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Organo, Continuo

**Dies hat er alles uns getan,
Sein groß Lieb zu zeigen an;
Des freu sich alle Christenheit
Und dank ihm des in Ewigkeit.
Kyrieleis!**

To wszystko wszak uczynił Pan,
By miłość okazać nam.
Cieszą się więc chrześcijanie wraz,
Dziękują Mu po wieczny czas.
Kyrielejson!

6. Aria (Duetto) S B, Oboe d'amore I/II

Herr, dein Mitleid, dein Erbarmen
Tröstet uns und macht uns frei.

Deine holde Gunst und Liebe,
Deine wundersamen Triebe
Machen deine Vätertreu
Wieder neu.

Twe współczucie, zmiłowanie,
Pociechę i wolność dają.
Tchnienie Twej, Panie, miłości
I cudownej łaskowości
Ojcowską wierność Twoją
Codziennie odnawiają.

7. Recitativo T, Organo, Continuo

Evangelist

Und sie kamen eilend und funden beide,
Mariam und Joseph, dazu das Kind in der Krippe liegen. Da sie
es aber
gesehen hatten, breiteten sie das Wort aus, welches zu ihnen von
diesem
Kind gesaget war. Und alle, für die es kam, wunderten sich der
Rede, die ihnen die Hirten gesaget hatten. Maria aber behielt alle
diese Worte und bewegte sie in ihrem Herzen.

„I śpiesząc się, przyszli, i znaleźli Marię
i Józefa oraz niemowlętko leżące w żłobie.
A ujrawszy, rozgłosili to, co im powiedziano
o tym dziecięciu. I wszyscy, którzy słyszeli,
dziwili się temu, co pasterze im powiedzieli.
Maria zaś zachowywała wszystkie te słowa,
rozważając je w sercu swoim.”

8. Aria A, Violino solo, Organo, Continuo

Schließe, mein Herze, dies selige Wunder
Fest in deinem Glauben ein!

Lasse dies Wunder, die göttlichen Werke,
Immer zur Stärke
Deines schwachen Glaubens sein!

Zamknąć, o serce, te wszystkie cuda
W swojej wierze mocno chciej!

Niech tam te dzieła i cuda owe
Będą gotowe
Wciąż dla wzmocnienia wiary twej mdlej!

9. Recitativo A, *Flauto traverso I/II, Organo, Continuo*

Ja, ja, mein Herz soll es bewahren,
Was es an dieser holden Zeit
Zu seiner Seligkeit
Für sicheren Beweis erfahren.

Niechaj me serce przy tym trwa,
Że w tym, co ujrzało czasu tego,
Zbawienia swego
Wszak pewny dowód ma.

10. Choral, *Flauto traverso I/II in octava e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Organo, Continuo*

**Ich will dich mit Fleiß bewahren,
Ich will dir
Leben hier,
Dir will ich abfahren,
Mit dir will ich endlich schweben
Voller Freud
Ohne Zeit
Dort im andern Leben.**

Ja chcę z troską Cię zachować.
Tobie chcę
Życie me
Teraz ofiarować.
Chcę szybować obok Ciebie
W Twej krasie,
W beczasie,
W Twoim, Panie, niebie.

11. Recitativo T, *Organo, Continuo*

Evangelist

Und die Hirten kehrten wieder um,
preiseten und lobten Gott um alles, das sie gesehen und gehöret
hatten, wie denn zu ihnen gesaget war.

„I wrócili pasterze, wielbiąc i chwając Boga za wszystko, co
słyszeli i widzieli, jak im powiedziano.”

12. Choral, *Flauto traverso I/II in octava e Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Organo, Continuo*

Seid froh dieweil,
Dass euer Heil
Ist hie ein Gott und auch ein Mensch geboren,
Der, welcher ist
Der Herr und Christ
In Davids Stadt, von vielen auserkoren.

Rozjaśnij twarz,
Bo Zbawca nasz
Jako Bóg-człowiek już się nam narodził.
W Nim jest nasz Pan,
W Nim Mesjasz sam;
Dawida miasto wybrać On się zgodził.

13. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Flauto traverso I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

Herrscher des Himmels, erhöre das Lallen,
Lass dir die matten Gesänge gefallen,
Wenn dich dein Zion mit Psalmen erhöht!
Höre der Herzen frohlockendes Preisen,
Wenn wir dir itzo die Ehrfurcht erweisen,
Weil unsre Wohlfahrt befestiget steht!

Bełkot nasz wysłuchaj, o Ty, nieba Panie,
W mdłym śpiewie naszym znajdź upodobanie,
Gdy na Syjonie psalmy Tobie wznoszą!
Serc naszych wysłuchaj, co chwałę Twą głoszą.
Cześć należną Tobie wszyscy teraz damy,
Bo pomyślność naszą oto pewną mamy.

BWV-248IV, Fallt mit Danken, fällt mit Loben

Fallt mit Danken, fällt mit Loben

1. Coro, *Corno I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

Fallt mit Danken, fällt mit Loben
Vor des Höchsten Gnadenthron!

Gottes Sohn
Will der Erden
Heiland und Erlöser werden,
Gottes Sohn
Dämpft der Feinde Wut und Toben.

2. Recitativo T, *Organo, Continuo*

Evangelist

Und da acht Tage um waren,
dass das Kind beschnitten würde, da ward
sein Name genennet Jesus, welcher genennet war von dem
Engel, ehe
denn er im Mutterleibe empfangen ward.

3. Recitativo B e Choral S, *Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

Immanuel, o süßes Wort!
Mein Jesus heißt mein Hort,
Mein Jesus heißt mein Leben.
Mein Jesus hat sich mir ergeben,
Mein Jesus soll mir immerfort
Vor meinen Augen schweben.
Mein Jesus heißet meine Lust,
Mein Jesus labet Herz und Brust.
Jesu, du mein liebstes Leben,
Komm! Ich will dich mit Lust umfassen,
Meiner Seelen Bräutigam,
Mein Herze soll dich nimmer lassen,
Der du dich vor mich gegeben
Ach! So nimm mich zu dir!
An des bittern Kreuzes Stamm!
Auch in dem Sterben sollst du mir
Das Allerliebste sein;
In Not, Gefahr und Ungemach
Seh ich dir sehnlichst nach.
Was jagte mir zuletzt der Tod für Grauen ein?
Mein Jesus! Wenn ich sterbe,
So weiß ich, dass ich nicht verderbe.
Dein Name steht in mir geschrieben,
Der hat des Todes Furcht vertrieben.

4. Aria S, *Oboe solo, Organo, Continuo*

Flößt, mein Heiland, flößt dein Namen
Auch den allerkleinsten Samen
Jenes strengen Schreckens ein?
Nein, du sagst ja selber nein. (Nein!)
Sollt ich nun das Sterben scheuen?
Nein, dein süßes Wort ist da!
Oder sollt ich mich erfreuen?
Ja, du Heiland sprichst selbst ja. (Ja!)

5. Recitativo B e Choral S, *Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

Wohlan, dein Name soll allein
In meinem Herzen sein!
Jesu, meine Freud und Wonne,
Meine Hoffnung, Schatz und Teil,
So will ich dich entzückt nennen,

Dzięki wznosząc, na kolana

Dzięki wznosząc, na kolana
Padnijcie przed Panem swym!
Boży Syn
Oto światu siebie dał,
Aby świat ten zbawcę miał.
Boży Syn
Tłumi wściekłą złość szatana.

„A gdy minęło osiem dni, aby obrzezano
dziecię, tedy nadano mu imię Jezus, jak je
nazwał anioł, zanim się w żywocie poczęło.”

Immanuel, słodko to brzmi.
W Jezusie moim mam ostoję;
Jezus to całe życie moje;
Mój Jezus wszak się oddał mi.
I od tej pory moje oczy
Tylko Jezusa widzieć chcą.
Mój Jezus zdrojem jest rozkoszy;
On krzepi serce i pierś mą.
Jezu, Tyś me życie całe,
Oblubieńczy duszy mej.
Przyjdź! Radośnie chcą Cię objąć ręce,
Już nie porzuci Cię moje serce.
Bo Ty dla mnie się oddałeś
Przez krzyż gorzkiej męki Twej!
Ach! Weź mnie do siebie, Panie,
Bowiem także w umieraniu
Ty mi najmiłszy jesteś, Boże;
Gdym przez nieszczęścia osaczony,
Najrzewniej wtędym za Tobą stęskniony,
Więc czyż mnie śmierć przerazić może?
Mój Jezu, gdy śmierć nade mną stanie,
To wiem, że przepaść ja nie mogę.
Imię Twe we mnie jest zapisane,
I ono wygna śmierci twogę.

Ach Zbawco, czy się bać muszę,
Ze choć kroplę lęku w duszę
Wlać by mogło Imię Twe?
Nie, Ty sam powiadasz: Nie. (Echo) Nie!
Ma mnie trwożyć umieranie?
Nie, Twe słowo jest tu wszak!
Czy więc cieszyć mam się, Panie?
Tak, Ty sam powiadasz: Tak. (Echo) Tak!

Nuże! Jedynie Imię Twe
Winno pomieścić serce me!
Jezu, Tyś jest mą radością,
Tyś mój pasterz, Tyś mój król,
Tak zwą Cię usta zachwycone,

Wenn Brust und Herz zu dir vor Liebe brennen.
Mein Erlösung, Schmuck und Heil,
Hirt und König, Licht und Sonne,
Doch, Liebster, sage mir:
Wie rühm ich dich, wie dank ich dir?
Ach! wie soll ich würdiglich,
Mein Herr Jesu, preisen dich?

6. Aria T, *Violino solo I/II, Organo, Continuo*

Ich will nur dir zu Ehren leben,
Mein Heiland, gib mir Kraft und Mut,
Dass es mein Herz recht eifrig tut!
Stärke mich,
Deine Gnade würdiglich
Und mit Danken zu erheben!

7. Choral, *Corno I/II, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

Jesus richte mein Beginnen,
Jesus bleibe stets bei mir,
Jesus zäume mir die Sinnen,
Jesus sei nur mein Begier,
Jesus sei mir in Gedanken,
Jesu, lasse mich nicht wanken!

Gdy serce me z miłości płonie.
Skarb i lek na każdy ból;
Ach, mój Miły, powiedz mi,
Jak mam Cię sławić, dziękować Ci.
Tyś zbawieniem i światłością.
Ach, mój Jezu, poucz mnie,
Jak mam godnie chwalić Cię.

Tylko dla Twojej chwały chcę mój żywot wieść.
Dodaj odwagi mi razem z siłą,
By serce gorliwie to czyniło!
Wzmocnij mnie.
Bym godnie Cię
Wysławiać umiał i dawać Ci cześć.

Jezu, bacz na me zamysły,
Jezu, zawsze przy mnie bądź,
Jezu, poskrom moje zmysły,
Jezu, mym pragnieniem rządz,
Jezu, w myślach chciej zagościć,
Jezu zwalcz me wątpliwości!

BWV-248V, Ehre sei dir, Gott, gesungen

Ehre sei dir, Gott, gesungen

1. Coro, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

Ehre sei dir, Gott, gesungen,
Dir sei Lob und Dank bereit.

Dich erhebet alle Welt,
Weil dir unser Wohl gefällt,
Weil anheut
Unser aller Wunsch gelungen,
Weil uns dein Segen so herrlich erfreut.

2. Recitativo T, *Organo, Continuo*

Evangelist

Da Jesus geboren war zu Bethlehem
im jüdischen Lande zur Zeit des Königes Herodis, siehe,
da kamen die Weisen vom Morgenlande gen Jerusalem und
sprachten.

3. Coro e Recitativo A, *Oboe d'amore I/II, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

Die Weisen

Wo ist der neugeborne König der Jüden?

Sucht ihn in meiner Brust,
Hier wohnt er, mir und ihm zur Lust!
Wir haben seinen Stern gesehen im Morgenlande und sind
kommen, ihn anzubeten.

Wohl euch, die ihr dies Licht gesehen,
Es ist zu eurem Heil geschehen!
Mein Heiland, du, du bist das Licht,
Das auch den Heiden scheinen sollen,
Und sie, sie kennen dich noch nicht,
Als sie dich schon verehren wollen.
Wie hell, wie klar muss nicht dein Schein,
Geliebter Jesu, sein!

4. Choral, *Oboe d'amore I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Organo, Continuo*

**Dein Glanz all Finsternis verzehrt,
Die trübe Nacht in Licht verkehrt.
Leit uns auf deinen Wegen,
Dass dein Gesicht
Und herrliches Licht
Wir ewig schauen mögen!**

5. Aria B, *Oboe d'amore solo, Organo, Continuo*

Erleucht auch meine finstre Sinnen,
Erleuchte mein Herze
Durch der Strahlen klaren Schein!

Dein Wort soll mir die hellste Kerze
In allen meinen Werken sein;
Dies lässt die Seele nichts Böses beginnen.

6. Recitativo T, *Organo, Continuo*

Evangelist

Da das der König Herodes hörte,
erschrak er und mit ihm das ganze Jerusalem.

7. Recitativo A, *Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

Warum wollt ihr erschrecken?
Kann meines Jesu Gegenwart euch solche Furcht erwecken?

Na chwałę Tobie niech śpiewają

Na chwałę Tobie niech śpiewają,
Dzięką noszą, wielbią Cię.
Sławi Ciebie cały świat.
Boś Ty szczęściu ludzi rad.
Bowiem dziś,
Dziś błogą radość wszyscy mają:
Oto pragnienie ciałem stało się.

„Gdy zaś Jezus narodził się w Betlejemie
Judzkim za króla Heroda, oto mędrcy ze
Wschodu przybyli do Jerozolimy i pytali:”

„Gdzie jest ten nowo narodzony król żydowski?”

Alt:

Szukajcie Go w piersi mojej,
Tam, ku Jego i mojej radości ma On ostoję.

„Widzieliśmy bowiem gwiazdę Jego na
Wschodzie i przyszliśmy oddać Mu pokłon.”

Alt:

Światło ujrzeliście, o błogosławieni!
Dla was ono wzeszło, przez nie wy zbawieni.
Tyś jest, mój Zbawco, światłością tą,
Co także poganom winna jasno lśnić,
Bo ci, chociaż w ciemności tkwią,
To także pragną już Ciebie czcić.
O jakże blask Twój musi być jasny!
Jezu mój krasny!

Twój blask ciemności niszczy moc
I w dzień zamienia ciemną noc.
Więc prowadź nas bezpiecznie,
Bo pełną łask
Twarz Twą i blask
Chcemy oglądać wiecznie.

Rozjaśnij także moje mroczne zmysły!
Rozjaśnij serce moje,
I skąp je w Twych promieniach!
Mą najjaśniejszą świecą winno być Słowo
Twoje
W mych wszystkich dziełach i zmartwieniach;
Ono odgania złe duszy zamysły.

„Gdy to usłyszał król Herod, zatrwożył się,
a z nim cała Jerozolima.”

Czemuż się tak trwożycie?
Czyż może tyle lęku w was

O! solltet ihr euch nicht
Vielmehr darüber freuen,
Weil er dadurch verspricht,
Der Menschen Wohlfahrt zu verneuen.

8. Recitativo T, *Organo, Continuo*

Evangelist

Und ließ versammeln alle Hohepriester und Schriftgelehrten
unter dem Volk und erforschte von ihnen, wo Christus sollte
geboren werden. Und sie sagten ihm: Zu Bethlehem im jüdischen Lande;
denn also stehet geschrieben durch den Propheten: Und du
Bethlehem im jüdischen Lande bist mitnichten die kleinest unter den
Fürsten Juda; denn aus dir soll mir kommen der Herzog, der
über mein Volk Israel ein Herr sei.

9. Aria (Terzetto) S A T, *Violino solo, Organo, Continuo*

Ach, wenn wird die Zeit erscheinen?
Ach, wenn kömmt der Trost der Seinen?
Schweigt, er ist schon würrklich hier!
Jesu, ach so komm zu mir!

10. Recitativo A, *Oboe d'amore I/II, Organo, Continuo*

Mein Liebster herrschet schon.
Ein Herz, das seine Herrschaft liebet
Und sich ihm ganz zu eigen gibet,
Ist meines Jesu Thron.

11. Choral, *Oboe d'amore I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Organo, Continuo*

**Zwar ist solche Herzensstube
Wohl kein schöner Fürstensaal,
Sondern eine finstre Grube;
Doch, sobald dein Gnadenstrahl
In denselben nur wird blinken,
Wird es voller Sonnen dünken.**

Obudzić mój Zbawiciel?
O! Już nie lękajcie się!
Raczej winniście się radować.
On obiecuje, On przecież chce
Szczęście ludzkości odbudować.

„I zgromadziwszy wszystkich arcykapłanów i nauczycieli ludu,
wypytywał ich, gdzie się ma Chrystus narodzić? A oni mu rzekli:

W Betlejemie Judzkim; bo tak napisał prorok: I ty, Betlejemie,
ziemio judzka, wcale nie jesteś najmniejsze między książęcymi
miastami judzkimi, z ciebie bowiem wyjdzie wódz, który paść
będzie lud mój izraelski.”

Ach, kiedy nadejdzie już ten czas?
Kiedyż Bóg przyjdzie pocieszyć nas?
Milzcie! Prawdziwie jest już tu Pan!
Przyjdź Jezu! Niech Cię w ramionach mam!

I oto już panuje On.
Serce, co rządy te miłuje,
Które się Jemu ofiaruje,
To jest Jezusa mego tron.

Choć niegodne to mieszkanie,
Ciemną izbą serce me,
Nie tronową salą, Panie,
To, gdy łaski światło Twe
Choć na chwilę w nim zagości,
To rozproszy wnet ciemności.

BWV-248VI, Herr, wenn die stolzen Feinde schnauben

Herr, wenn die stolzen Feinde schnauben

Panie, gdy pyszny wróg się sroży

1. Coro, Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo

Herr, wenn die stolzen Feinde schnauben,
So gib, dass wir im festen Glauben
Nach deiner Macht und Hülfe sehn!

Wir wollen dir allein vertrauen,
So können wir den scharfen Klauen
Des Feindes unversehrt entgehn.

Panie, gdy pyszny wróg się sroży.
Niech mocna wiara nam otworzy
Dostęp do Twej opieki, mocy!
Gdy Tobie tylko zaufamy,
Ze szponów wroga ująć zdołamy,
Nie ulegniemy złej przemocy.

2. Recitativo T B, Organo, Continuo

Evangelist (T), Herodes (B)

Tenor

Da berief Herodes die Weisen heimlich
und erlernt mit Fleiß von ihnen, wenn der Stern erschienen
wäre? und weiset sie gen Bethlehem und sprach:

Bass

Ziehet hin und forschet fleißig nach dem Kindlein,
und wenn ihr's findet, sagt mir's wieder, dass ich auch komme
und es anbete.

„Wówczas Herod przywołał potajemnie
mędrców, dokładnie dowiedział się od nich o
czasie pojawienia się gwiazdy. I posłał ich do
Betlejem i rzekł:"

Herod:

„Idźcie, dokładnie się dowiedzcie o dziecięciu,
a gdy je znajdziecie, donieście mi, abym i ja
poszedł oddać mu pokłon."

3. Recitativo S, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo

Du Falscher, suche nur den Herrn zu fällen,
Nimm alle falsche List,
Dem Heiland nachzustellen;
Der, dessen Kraft kein Mensch ermißt,
Bleibt doch in sichrer Hand.
Dein Herz, dein falsches Herz ist schon,
Nebst aller seiner List, des Höchsten Sohn,
Den du zu stürzen suchst, sehr wohl bekannt.

Obłudniku, spróbuj tylko w Zbawcę uderzyć!
Użyj twojego kłamliwego słowa,
By Pana prześladować!
Ten, którego mocy żaden człek nie zmierzy
Bezpiecznie w pewnej ręce trwa.
Fałszywe twe serce, serce pełne win,
Wraz z jego przebiegłością, przecież Boży Syn,
Którego ty obalić chcesz, dobrze już zna.

4. Aria S, Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo

Nur ein Wink von seinen Händen
Stürzt ohnmächtger Menschen Macht.
Hier wird alle Kraft verlacht!
Spricht der Höchste nur ein Wort,
Seiner Feinde Stolz zu enden,
O, so müssen sich sofort
Sterblicher Gedanken wenden.

Na jedno tylko skinienie ręki Pana
W niemocy upaść musi człowiek.
Tu każda siła musi być wyśmiana,
Kiedy Najwyższy słowo jedno powie,
By wrogów swoich rzucić na kolana.
Muszą wnet oni dumę swą porzucić,
Ku myślom o śmierci natychmiast się zwrócić.

5. Recitativo T, Organo, Continuo

Evangelist

Als sie nun den König gehöret hatten,
zogen sie hin. Und siehe, der Stern, den sie im Morgenlande
gesehen
hatten, ging für ihnen hin, bis dass er kam und stund oben
über, da das Kindlein war. Da sie den Stern sahen, wurden sie
hoch erfreuet und gingen in das Haus und funden das Kindlein
mit Maria,
seiner Mutter, und fielen nieder und beteten es an und taten ihre
Schätze auf und schenkten ihm Gold, Weihrauch und Myrrhen.

„Oni zaś", wysłuchawszy króla, odeszli. A oto
gwiazda, którą ujrzeli na Wschodzie,
wskazywała im drogę, a doszedłszy do miejsca,
gdzie było dziecię, zatrzymała się. A ujrzawszy
gwiazdę, niezmiernie się uradowali.
I wszedłszy do domu, ujrzeli dziecię z Marią,
matką jego, i upadłszy, oddali mu pokłon,
potem otworzywszy swoje skarby, złożyli mu
w darze złoto, kadzidło i mirrę."

6. Choral, Oboe I/II e Violino I col Soprano, Violino II coll' Alto, Viola col Tenore, Organo, Continuo

**Ich steh an deiner Krippen hier,
O Jesulein, mein Leben;
Ich komme, bring und schenke dir,
Was du mir hast gegeben.
Nimm hin! es ist mein Geist und Sinn,
Herz, Seel und Mut, nimm alles hin,
Und lass dirs wohlgefallen!**

Przy Twoim żłóbku stoję dziś,
Jezusie, moje życie.
Przychodzę, by darować Ci,
Coś dawał mi obficie.
Więc przyjmij mego ducha treść,
Odwagę duszy, serce też,
Niech cieszą Cię me dary!

7. Recitativo T, *Organo, Continuo*

Evangelist

Und Gott befahl ihnen im Traum,
dass sie sich nicht sollten wieder zu Herodes lenken, und zogen
durch einen andern Weg wieder in ihr Land.

„A ostrzeżeni we śnie, by nie wracali do
Heroda, inną drogą powrócili do ziemi swojej.”

8. Recitativo T, *Oboe d'amore I/II, Organo, Continuo*

So geht! Genug, mein Schatz geht nicht von hier,
Er bleibt da bei mir,
Ich will ihn auch nicht von mir lassen.
Sein Arm wird mich aus Lieb
Mit sanftmutsvollem Trieb
Und größter Zärtlichkeit umfassen;
Er soll mein Bräutigam verbleiben,
Ich will ihm Brust und Herz verschreiben.
Ich weiß gewiss, er liebet mich,
Mein Herz liebt ihn auch inniglich
Und wird ihn ewig ehren.
Was könnte mich nun für ein Feind
Bei solchem Glück versehren!
Du, Jesu, bist und bleibst mein Freund;
Und werd ich ängstlich zu dir flehn:
Herr, hilf!, so lass mich Hülfe sehn!

Idźcie więc! Dość mi, że mój skarb bezcenny
Tu przy mnie pozostanie.
Nie puszcze Go ode mnie,
A Jego dobre ramię
Obejmie mnie z miłością
I z miękką łagodnością.
On pozostanie mym oblubieńcem,
Jemu przeznaczyć chcę moje serce.
Wiem to na pewno, że On kocha mnie,
Jego miłuje zaś serce me,
I czcić go pragnie, bo to mój Pan.
A przy tym szczęściu któryż wróg,
Będzie mi jeszcze szkodzić mógł?
Ja w Tobie przyjaciele mam,
A gdy usłyszysz me trwożne błaganie:
Ach, Panie pomóż! To daj pomoc, Panie.

9. Aria T, *Oboe d'amore I/II, Organo, Continuo*

Nun mögt ihr stolzen Feinde schrecken;
Was könnt ihr mir für Furcht erwecken?
Mein Schatz, mein Hort ist hier bei mir.

Ihr mögt euch noch so grimmig stellen,
Droht nur, mich ganz und gar zu fällen,
Doch seht! mein Heiland wohnt hier.

Więc dumni wrogowie straszyć mnie mogą,
Lecz nie zdołają mnie napęlić trwogą,
Wszak przy mnie jest Jezus, mą ostoją On.
Możecie grozić, że mnie zniszczycie,
Gniewnie nastawać na moje życie,
Lecz wiedzcie, Zbawca ma u mnie swój dom.

10. Recitativo S A T B, *Organo, Continuo*

Was will der Höllen Schrecken nun,
Was will uns Welt und Sünde tun,
Da wir in Jesu Händen ruhn?

Czyż mamy piekiel lękać się woni?
Czyż trwożyć się mamy, kiedy grzech nas goni,
Jeżeli w Jezusa spoczywamy dłoni?

11. Choral, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Organo, Continuo*

**Nun seid ihr wohl gerochen
An eurer Feinde Schar,
Denn Christus hat zerbrochen,
Was euch zuwider war.
Tod, Teufel, Sünd und Hölle
Sind ganz und gar geschwächt;
Bei Gott hat seine Stelle
Das menschliche Geschlecht.**

Więc oto moc szatana
Pokonał Chrystus Pan.
Pomścił was i połamał,
To, co szkodziło wam.
Zniknęła śmierci trwoga,
Padł szatan, wieczny wróg.
A miejsce swe u Boga
Ma odtąd ludzki ród.

BWV-249, Kommt, eilet und laufet, ihr flüchtigen Füße

Kommt, eilet und laufet, ihr flüchtigen Füße Biegnijcie i śpieszcie, o wy, lotne stopy

1. Sinfonia, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

2. Adagio, *Oboe I, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

3. Aria (Duetto) T B, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Kommt, eilet und laufet, ihr flüchtigen Füße,
Erreicht die Höhle, die Jesum bedeckt!

Lachen und Scherzen
Begleitet die Herzen,
Denn unser Heil ist auferweckt.

Biegnijcie i śpieszcie, o wy, lotne stopy,
Do piezary dotrzeć, gdzie Jezus złożony!

Niech radość miast ciszy
Sercom towarzyszy,
Bo nasz Zbawiciel wszak został wzbudzony

4. Recitativo A S T B, *Fagotto, Continuo*

Alt

O kalter Männer Sinn!
Wo ist die Liebe hin,
Die ihr dem Heiland schuldig seid?

Sopran

Ein schwaches Weib muss euch beschämen!

Tenor

Ach, ein betrübtes Grämen

Bass

Und banges Herzeleid

Tenor, Bass

Hat mit gesalzenen Tränen
Und wehmutsvollem Sehnen
Ihm eine Salbung zugedacht,

Sopran, Alt

Die ihr, wie wir, umsonst gemacht.

5. Aria S, *Flauto traverso o Violino solo, Fagotto, Continuo*

Seele, deine Spezereien
Sollen nicht mehr Myrrhen sein.

Denn allein
Mit dem Lorbeerkränze prangen,
Stillt dein ängstliches Verlangen.

6. Recitativo T B A, *Fagotto, Continuo*

Tenor

Hier ist die Gruft

Bass

Und hier der Stein,
Der solche zugedeckt.
Wo aber wird mein Heiland sein?

Alt

Er ist vom Tode auferweckt!
Wir trafen einen Engel an,
Der hat uns solches kundgetan.

Tenor

Hier seh ich mit Vergnügen
Das Schweiß Tuch abgewickelt liegen.

7. Aria T, *Flauto dolce I/II, Violino I/II, Fagotto, Continuo*

Sanfte soll mein Todeskummer,
Nur ein Schlummer,
Jesu, durch dein Schweiß Tuch sein.

Ja, das wird mich dort erfrischen

Und die Zähnen meiner Pein
Von den Wangen tröstlich wischen.

8. Recitativo S A, *Fagotto, Continuo*

Indessen seufzen wir
Mit brennender Begier:
Ach, könnt es doch nur bald geschehen,
Den Heiland selbst zu sehen!

9. Aria A, *Oboe d'amore, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Saget, saget mir geschwinde,
Saget, wo ich Jesum finde,
Welchen meine Seele liebt!

Komm doch, komm, umfasse mich;
Denn mein Herz ist ohne dich
Ganz verwaiset und betrübt.

10. Recitativo B, *Fagotto, Continuo*

Wir sind erfreut,
Dass unser Jesus wieder lebt,
Und unser Herz,
So erst in Traurigkeit zerflossen und geschwebt
Vergisst den Schmerz
Und sinnt auf Freudenlieder;
Denn unser Heiland lebet wieder.

11. Coro, *Tromba I-III, Tamburi, Oboe I/II, Violino I/II, Viola, Fagotto, Continuo*

Preis und Dank
Bleibe, Herr, dein Lobgesang.
Höll und Teufel sind bezwungen,
Ihre Pforten sind zerstört.
Jauchzet, ihr erlösten Zungen,
Dass man es im Himmel hört.
Eröffnet, ihr Himmel, die prächtigen Bogen,
Der Löwe von Juda kommt siegend gezogen!

BWV-340, Herzlich lieb hab ich dich, o Herr

Herzlich lieb hab ich dich, o Herr

Serdecznie Panie Kocham Cię

1.,

Herzlich lieb hab ich dich, o Herr
Ich bitt', wollst sein von mir nicht fern
Mit deiner Huld und Gnade.
Die ganz' Welt nicht erfreuet mich,
Nach Himm'l und Erd' nicht frage ich,
Wenn ich nur, Herr, dich habe.
Und wenn mir gleich mein Herz zerbricht,
So bist doch du mein' Zuversicht,
Mein Heil und meines Herzens Trost,
Der mich durch sein Blut hat erlöst,
Herr Jesu Christ! Herr Jesu Christ, mein Gott und Herr!
In Schanden lass mich nimmermehr.

Serdecznie Panie Kocham Cię,
Nie bądź daleko ode mnie,
Twa łaska ranie ratuje.
Nie cieszy mnie już wszystek świat,
Niczemu już nie będę rad,
Gdy Ciebie mi brakuje.
Bo kiedy nawet skonam ja,
To w Tobie jest ostoja ma.
Wszak wybawiła mnie Twa krew,
Więc wierzę Tobie, światu wbrew,
Tyś Chrystus Pan,
Tyś jest mój Bóg, Tyś jest mój Bóg,
Od wstydu ochroń mnie, i trwóg!

